Retsudvalget 2020-21
REU Alm.del - Bilag 111
Offentligt

INSTRUKSKOMMISSIONENS Beretning

Kapitel 8.11-8.15

2020

Undersøgelseskommissionen i sagen om instruksen om adskillelse ved indkvartering i asylsystemet

INSTRUKSKOMMISSIONEN
Undersøgelseskommissionen i sagen om instruksen
om adskillelse ved indkvartering i asylsystemet

FORMAND: Landsdommer Peter Mørk Thomsen
ØVRIGE MEDLEMMER: Advokat, ph.d. Torkil Høg
og lektor, ph.d. Louise Halleskov

INSTRUKSKOMMISSIONENS
Beretning

Bind 4

INDHOLD

Bind 1
Kapitel 1-7 1

Bind 2
Kapitel 8.1-8.5
Hændelsesforløbet 841

Bind 3
Kapitel 8.6-8.11
Hændelsesforløbet 1623

Bind 4
Kapitel 8.11-8.15
Hændelsesforløbet 2343
8.11. Perioden fra den 1. maj 2017 til den 30. juni 2017 (fortsat fra bind 3) 2343
8.11.10. Spørgsmål til statsministeren 2343
8.11.10.1. Spørgsmål nr. 803 2343
8.11.10.2. Spørgsmål nr. S 1314-1317 2343
8.11.10.3. Spørgsmål nr. 899-900 2345
8.11.10.4. Spørgsmål nr. S 1318-1323 2347
8.11.10.5. Statsministeriets notat om besvarelse af spørgsmål om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af "sagen om barnebrude" 2350
8.11.11. Spørgsmål til justitsministeren 2355
8.11.11.1. Spørgsmål nr. 824-836 2356
8.11.11.2. Spørgsmål nr. 898 2363
8.11.11.3. Spørgsmål nr. 911-914 2363
8.11.12. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 2365
8.11.12.1. Spørgsmål nr. 805 og 806 2365
8.11.12.2. Spørgsmål nr. 807-823 2367
8.11.12.3. Spørgsmål nr. 837-855 2392

8.11.12.4. Spørgsmål nr. 856 2406
8.11.12.5. Spørgsmål nr. 857-878 2423
8.11.12.6. Spørgsmål nr. 902-910 2439
8.11.12.7. Spørgsmål nr. 922-924 2450
8.11.13. Inger Støjbergs besvarelse af en borgerhenvendelse 2455
8.11.14. Avisartikler om sagen den 22. og 23. juni 2017 2456
8.11.14.1. Artikel i Dagbladet Information den 22. juni 2017 2456
8.11.14.2. Artikel i Politiken den 22. juni 2017 2461
8.11.14.3. Artikel i Dagbladet Information den 23. juni 2017 2463
8.11.15. Samråd den 23. juni 2017 vedrørende samrådsspørgsmål AW til AZ 2468
8.11.15.1. Udlændingestyrelsens bidrag til brug for samrådet 2469
8.11.15.2. Talepapir til brug for samrådet 2484
8.11.15.3. Q&A til brug for samrådet 2503
8.11.15.4. Samrådet den 23. juni 2017 2535
8.11.15.5. Reaktioner i Udlændingestyrelsen på samrådet 2588
8.12. Perioden fra den 1. juli 2017 til den 31. december 2017 2597
8.12.1. Interne mails i Udlændingestyrelsen vedrørende sagsbehandlingen i sagen om parret L 2597
8.12.2. Artikel i Politiken den 5. juli 2017 2600
8.12.3. Artikel i Jyllands-Posten den 5. juli 2017 2605
8.12.4. Udlændingestyrelsens håndtering af en aktindsigtsanmodning 2608
8.12.5. Spørgsmål til justitsministeren 2610
8.12.5.1. Spørgsmål nr. 940-943 og spørgsmål 961 2610
8.12.5.2. Spørgsmål nr. 1059-1064 2614
8.12.6. Spørgsmål til statsministeren 2618
8.12.6.1. Spørgsmål nr. 1065-1071 2618
8.12.7. Spørgsmål til Folketingets Ombudsmand 2625
8.12.7.1. Spørgsmål nr. 1092 og 1093 2625
8.12.8. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 2628
8.12.8.1. Spørgsmål nr. 935 2628
8.12.8.2. Spørgsmål nr. 950-960 2629
8.12.8.3. Spørgsmål nr. 971-1001 2645

8.12.8.4. Spørgsmål nr. 1034-1058 2676
8.12.8.5. Spørgsmål nr. 1110-1120 2700
8.12.9. Spørgsmål nr. 1185 til statsministeren 2706
8.12.10. Samråd den 11. oktober 2017 om samrådsspørgsmål A og B 2709
8.12.10.1. Ministerens talepapir til brug for samrådet 2710
8.12.10.2. Q&A til brug for samrådet 2727
8.12.10.3. Samrådet den 11. oktober 2017 2753
8.12.11. B 13 Forslag til folketingsbeslutning om indkvartering af mindreårige asylansøgere 2794
8.12.12. Intern mail i Udlændingestyrelsen 2795
8.12.13. Spørgsmål nr. 81 til statsministeren 2798
8.12.14. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 2799
8.12.14.1. Spørgsmål nr. 82-119 2799
8.12.15. Udaterede notater fra Justitsministeriet 2823
8.13. Perioden fra den 1. januar 2018 til den 31. december 2018 2826
8.13.1. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 2826
8.13.1.1. Spørgsmål nr. 118 2826
8.14. Perioden fra den 1. januar 2019 til den 30. april 2019 2827
8.14.1. Nye oplysninger tilgår Folketingets Ombudsmand 2827
8.14.2. Artikel i Dagbladet Information den 7. februar 2019 2833
8.14.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af ombudsmandens brev vedrørende nye oplysninger 2839
8.14.4. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 2856
8.14.4.1. Spørgsmål nr. 391-395 2856
8.14.4.2. Spørgsmål nr. 402-403 2859
8.14.4.3. Spørgsmål nr. 418 2860
8.14.4.4. Spørgsmål nr. 424-425 2861
8.14.5. Samråd Q, R og U den 1. marts 2019 2863
8.14.5.1. Talepapir til brug for samrådet 2865
8.14.5.2. Q&A til brug for samrådet 2875
8.14.5.3. Samrådet den 1. marts 2019 2887
8.14.6. Københavns Byrets dom af 1. marts 2019 om godtgørelse til et af de adskilte asylpar 2917

8.14.7. Folketingets Ombudsmands supplerende udtalelse af 7. marts 2019 2935
8.14.8. Spørgsmål nr. 405 til justitsministeren 2955
8.14.9. Intern mail i Statsministeriet om orientering fra Udlændinge- og Integrationsministeriet 2956
8.14.10. Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 1. april 2019 til Folketingets Ombudsmand 2957
8.14.11. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 2965
8.14.11.1. Spørgsmål nr. 444-449 2965
8.14.11.2. Spørgsmål nr. 456-462 2976
8.14.11.3. Spørgsmål nr. 474 2986
8.14.11.4. Spørgsmål nr. 517 2987
8.14.12. Artikel i Dagbladet Information den 3. april 2019 2987
8.14.13. Folketingets Ombudsmands brev af 8. april 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet 2992
8.14.14. Spørgsmål nr. 754 til statsministeren 3000
8.14.15. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren 3001
8.14.15.1. Spørgsmål nr. 555-556 3001
8.14.15.2. Spørgsmål nr. 557 3002
8.14.15.3. Spørgsmål nr. 558 3031
8.14.15.4. Spørgsmål nr. 571 og 574 3032
8.14.15.5. Spørgsmål nr. 595 3034
8.14.15.6. Spørgsmål nr. 627 3036
8.15. Perioden fra den 1. maj 2019 til januar 2020 3037
8.15.1. Folketingets Ombudsmand afslutter endeligt sagen 3037

Bind 5
Kapitel 9
Udlændingestyrelsens sagsbehandling 3043

Bind 6
Kommissionens vurderinger vedrørende de enkelte embedsmænd
(udkommer forventeligt i foråret/sommeren 2021)

Bind 7 *(digitalt)*
Bilag

8.11. Perioden fra den 1. maj 2017 til den 30. juni 2017 (fortsat fra bind 3)

8.11.10. Spørgsmål til statsministeren

Statsminister Lars Løkke Rasmussen blev i løbet af 2017 stillet en del folketingsspørgsmål i anledning af sagen. En stor del af disse spørgsmål og besvarelser er gengivet i denne beretning, der imidlertid ikke indeholder samtlige spørgsmål med tilknytning til sagen.

8.11.10.1. Spørgsmål nr. 803

Den 9. juni 2017 besvarede statsminister Lars Løkke Rasmussen spørgsmål nr. 803 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget (stillet efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)). Spørgsmålet og besvarelsen lyder således:

"**Spørgsmål nr. 803:**

"Er en pressemeddelelse udsendt af et ministerium efter statsministerens opfattelse omfattet af den pågældende ministers sandhedspligt?"

Svar:

Ja."

8.11.10.2. Spørgsmål nr. S 1314-1317

Den 15. juni 2017 besvarede statsminister Lars Løkke Rasmussen spørgsmål nr. S 1314 og S 1315 stillet af medlem af Folketinget Mattias Tesfaye (S) og spørgsmål nr. S 1316 og S 1317 stillet af medlem af Folketinget Johanne Schmidt-Nielsen (EL). Spørgsmålene og besvarelserne lyder således:

"**Spørgsmål nr. S 1314:**

Har statsministeren ubetinget tillid til udlændinge- og integrationsminister Inger Støjbergs handlinger i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Ja. Jeg har tillid til alle ministrene i regeringen."

"**Spørgsmål nr. S 1315:**

Er det statsministerens opfattelse, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg har talt sandt hele tiden over for Folketinget undervejs i forløbet i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Af principielle grunde udtaler jeg mig i almindelighed ikke om sager på andre ministres ressortområde. Det har jeg heller ikke de nærmere forudsætninger for. Det gælder også i denne sag.

Jeg forstår, at Folketinget har stillet en række spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren, herunder yderligere samrådsspørgsmål. Jeg må henvise til besvarelserne heraf."

"**Spørgsmål nr. S 1316:**

Er det statsministerens opfattelse, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg har begået lovbrud i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Af principielle grunde udtaler jeg mig i almindelighed ikke om sager på andre ministres ressortområde. Det har jeg heller ikke de nærmere forudsætninger for. Det gælder også i denne sag.

Jeg forstår, at Folketinget har stillet en række spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren, herunder yderligere samrådsspørgsmål. Jeg må henvise til besvarelserne heraf."

"**Spørgsmål nr. S 1317:**

Er det statsministerens opfattelse, at en minister kan fortsætte som minister i statsministerens regering, hvis den pågældende minister har brudt ministeransvarsloven, eller hvis den pågældende minister ikke taler sandt?

Svar:

Jeg svarer ikke på hypotetiske spørgsmål som det foreliggende."

8.11.10.3. Spørgsmål nr. 899-900

Den 16. juni 2017 besvarede statsminister Lars Løkke Rasmussen spørgsmål nr. 899 og 900 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget (stillet efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT)). Spørgsmålene og besvarelserne lyder således:

"**Spørgsmål nr. 899:**

Er et § 20-spørgsmål, som f.eks. udlændingeministerens svar til Naser Khader spørgsmål S 630 af 24. februar 2016 – ifølge statsministerens opfattelse – omfattet af ministeransvarsloven, herunder ministerens sandhedspligt?

Svar:

En ministers svar til Folketinget skal være i overensstemmelse med sandhedspligten for at ligge inden for rammerne af ministeransvarlighedsloven.

Det bemærkes i øvrigt, at det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvilke krav der stilles til et svar, for at sandhedspligten kan siges at være opfyldt.
..."

> **"Spørgsmål nr. 900:**
>
> Er et mundtligt svar afgivet under et samråd – ifølge statsministerens opfattelse – omfattet af ministeransvarsloven, herunder ministerens sandhedspligten, selvom spørgsmålet ikke var direkte omfattet af selve samrådsspørgsmålet?
>
> **Svar:**
>
> En ministers svar til Folketinget skal være i overensstemmelse med sandhedspligten for at ligge inden for rammerne af ministeransvarlighedsloven.
>
> Det bemærkes i øvrigt, at det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvilke krav der stilles til et svar, for at sandhedspligten kan siges at være opfyldt."

Forud for besvarelsen af spørgsmål nr. 899 og 900 sendte Michelle Argir Simonsen den 15. juni 2017 kl. 21.16 en intern mail i Statsministeriet til Christian Hesthaven, hvor hun spurgte til, hvad der skete med besvarelsen af disse spørgsmål, og om de blev sendt. Christian Hesthaven svarede samme dag kl. 21.25 følgende:

> "Nej, du er velkommen til at ringe, hvis du vil høre om dramaet. Ellers bare i morgen."

Christian Hesthaven har herom forklaret[1], at han ikke kan huske, hvilket drama han henviste til. Michelle Argir Simonsen var hans nærmeste medarbejder. Han er ret sikker på, at ordet "dramaet" skulle have været sat i citationstegn, men det må have været noget med en frist, der havde været ved at springe eller lignende. Han kan godt forstå, at det er et spændende ordvalg set fra kommissionens side, men der var ikke mere i det end det. Michelle Argir Simonsen og han kommunikerede pr. mail, fordi han var i Paris denne weekend.

1 Afhøringsekstrakten, side 591.

8.11.10.4. Spørgsmål nr. S 1318-1323

Den 16. juni 2017 besvarede statsministeren spørgsmål nr. S 1318 og S 1319 fra medlem af Folketinget Holger K. Nielsen (SF) og spørgsmål nr. S 1320 og S 1321 fra medlem af Folketinget Josephine Fock (ALT). Samme dag besvarede statsministeren endvidere spørgsmål nr. S 1322 og S 1323 fra medlem af Folketinget Sofie Carsten Nielsen (RV). Spørgsmålene og besvarelserne lyder således:

"**Spørgsmål nr. S 1318:**

Er det statsministerens opfattelse, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg fuldt ud har levet op til sit ansvar i forhold til ministeransvarsloven og i forhold til at tale sandt undervejs i forløbet i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Af principielle grunde udtaler jeg mig i almindelighed ikke om sager på andre ministres ressortområde. Det har jeg heller ikke de nærmere forudsætninger for. Det gælder også i denne sag.

Jeg forstår, at Folketinget har stillet en række spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren, herunder yderligere samrådsspørgsmål. Jeg må henvise til besvarelserne heraf."

"**Spørgsmål nr. S 1319:**

Er det statsministerens opfattelse, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg har orienteret statsministeren tilfredsstillende og sandfærdigt i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen, herunder set i forhold til forlydender om, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjbergs departementschef og afdelingschef i forbindelse med ministerens samråd den 1. juni 2017 på møde i Statsministeriet har orienteret om sagen?

Svar:

Jeg er ikke af udlændinge- og integrationsministeren blevet orienteret konkret om sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere.

Jeg er efter udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af Udlændinge- og Integrationsudvalgets samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 blevet bekendt med, at Statsministeriet på et møde den 31. maj 2017 som led i den almindelige, løbende orientering om aktuelle sager blev orienteret om det forestående samråd på baggrund af et oversendt udkast til udlændinge- og integrationsministerens tale.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. S 1323."

"**Spørgsmål nr. S 1320:**

Var det statsministerens eller Statsministeriets forslag, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg pludselig skulle ændre forklaring om instruksen og pressemeddelelsen på samrådet den 1. juni 2017 i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Jeg kan oplyse, at hverken jeg selv eller Statsministeriet har haft indflydelse på den beskrivelse af forløbet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere, som udlændinge- og integrationsministeren redegjorde for den 1. juni 2017 i forbindelse med besvarelsen af Udlændinge- og Integrationsudvalgets samrådsspørgsmål AT og AU.

Det følger også af, at hverken jeg eller Statsministeriet har de fornødne forudsætninger herfor."

"**Spørgsmål nr. S 1321:**

Hvilke konsekvenser mener statsministeren, at det skal have, hvis en minister i statsministerens regering ikke taler sandt over for Folketinget?

Svar:

Jeg svarer ikke på hypotetiske spørgsmål som det foreliggende."

"**Spørgsmål nr. S 1322:**

Har statsministeren på noget tidspunkt indskærpet over for udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg, at en minister ikke må give en ulovlig instruks?

Svar:

Rammerne for ministervirket forudsættes at være den enkelte minister bekendt. Jeg har således ikke over for de enkelte ministre – herunder udlændinge- og integrationsministeren – særskilt indskærpet forhold af betydning herfor."

"**Spørgsmål nr. S 1323:**

Hvilken dato fik statsministeren og/eller Statsministeriet kendskab til, at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg havde udsendt en ulovlig instruks i sagen om undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Den 1. februar 2017 sendte Folketingets Ombudsmand et udkast til redegørelse om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere til Udlændinge- og Integrationsministeriet. I udkastet til redegørelse, som Statsministeriet også modtog, vurderede ombudsmanden bl.a., at "instruksen af 10. februar 2016 efter sit indhold var ulovlig".

Jeg kan herudover oplyse, at en søgning i Statsministeriets elektroniske journalsystem mv. viser, at Statsministeriet i forlængelse af, at udlændinge- og integrationsministeren havde udsendt pressemeddelelsen af 10. februar 2016 om ændring af praksis for indkvartering af mindreårige asylansøger, modtog et beredskab om sagen til brug

for statsministerens deltagelse i forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandringen (F 12) den 4. marts 2016.

Af beredskabet fremgår det, at udlændinge- og integrationsministeren havde anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte den generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, og at det ikke kan udelukkes, at adskillelse af et eksisterende familieliv i helt særlige tilfælde konkret vil kunne være i strid med retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller i strid med barnets tarv efter FN's børnekonvention, hvilket retningslinjerne skal tage højde for i sådanne helt særlige tilfælde.

Statsministeriet noterede sig på den baggrund, at udlændinge- og integrationsministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 ville blive administreret indenfor disse rammer.

Statsministeriet er ikke i øvrigt blevet orienteret nærmere om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere."

8.11.10.5. Statsministeriets notat om besvarelse af spørgsmål om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af "sagen om barnebrude"

Det fremgår af Statsministeriets notat af 14. juni 2017 om besvarelse af spørgsmål om udlændingeministerens håndtering af "sagen om barnebrude" bl.a.:

"**1.** Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Holger K. Nielsen (SF), Josephine Fock (ALT) og Sofie Carsten Nielsen (RV) har hver stillet ... § 20-spørgsmål ... til statsministeren til skriftlig besvarelse.

Spørgsmålene skal ses som opfølgning på en række artikler i særligt Politiken siden den 21. maj om den såkaldte barnebrudsinstruks fra februar 2016 og udlændinge- og integrationsministerens deltagelse i samråd herom den 1. juni.

...

2. Den 10.februar 2016 besluttede udlændingeministeren administrativt at ændre praksis, så mindreårige asylansøgere ikke fremadrettet kunne bo sammen med en ægtefælle eller samlever ("februar-instruksen").

I marts 2016 modtog ombudsmanden en klage fra et syrisk ægtepar med en 17-årig gravid kvinde og hendes 26-årige mand, som var blevet adskilt og placeret på to forskellige asylcentre. Datoen for klagen til ombudsmanden er ikke umiddelbart STM bekendt.

På baggrund af klagen valgte UIM og Udlændingestyrelsen den 11. maj 2016 at genoptage både den konkrete sag og andre tilsvarende sager. Ombudsmanden trådte derfor ud af den konkrete sag. I stedet besluttede han at indlede en undersøgelse af den generelle bagvedliggende sag om februar-instruksen.

Den 1. februar 2017 sendte ombudsmanden et udkast til udtalelse om sagen til UIM.

Ombudsmanden vurderede, *at* februar-instruksen efter sit indhold var ulovlig, og *at* den samtidig medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelse i konkrete sager om adskilt indkvartering.

Ombudsmanden fandt, at februar-instruksen var – og også blev administreret som – kategorisk og undtagelsesfri og dermed i strid med pligten til at skønne konkret i hver enkelt sag. I dette tilfælde følger den pligt ikke kun af forvaltningsretlige grundsætninger, men også af EMRK artikel 8 om retten til respekt for bl.a. sit privatliv og familieliv og FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen).

Ombudsmanden fandt desuden, at instruksen kunne være med til at give de berørte en fejlagtig opfattelse af deres retsstilling.

Det konkluderes, at ministeriets fremgangsmåde i sagen samlet set fremstår meget vanskelig at forstå, og at den – udover at indebære udstedelse af en instruks med ulovligt indhold – har været meget risikabel ift. den grundlæggende pligt til sikring af lovlig administration på området.

Sammenfattende fandt ombudsmanden, at UIM's fremgangsmåde var særdeles kritisabel.

Det bemærkes, at ombudsmanden i udkastet til redegørelse nærmere har afgrænset, hvilke spørgsmål der er taget stilling i forbindelse med den generelle undersøgelse. Undersøgelsen har således navnlig omfattet spørgsmålet om lovligheden af februar-instruksen.

Undersøgelsen har derimod ikke omfattet spørgsmålet om adskilt indkvartering på grund af konkret formodning om, at der foreligger tvang i forbindelse med den mindreåriges ægteskab eller samliv.

Undersøgelsen har heller ikke omfattet spørgsmålet om udstrækningen af myndighedernes notatpligt.

Endelig har undersøgelsen – i overensstemmelse med fast praksis – rettet sig mod de involverede myndigheder (i denne sag UIM og Udlændingestyrelsen) og *ikke* bestemte personer (fx ministeren eller ledende embedsmænd i ministeriet og styrelsen).

UIM har ved brev af 3. februar 2017 meddelt ombudsmanden, at ministeriet tager udkastet til redegørelse til efterretning.

Ministeriet har i den anledning d.d. udsendt en pressemeddelelse, hvor udlændingeministeren udtaler:

> "Jeg tager Ombudsmandens kritik til efterretning. Min holdning til denne sag er velkendt. Jeg mener, at det er fuldstændig uacceptabelt, at piger bliver indkvarteret med væsentligt ældre mænd, og det er ingen hemmelighed, at jeg har ønsket en så restriktiv linje som overhovedet muligt indenfor lovens rammer. Derfor greb vi også hurtigt ind, da det blev klart, at barnebrude rent faktisk havde været accepteret i det danske asylsystem. Det var og er helt afgørende for mig, at vi allerede i det øjeblik asylansøgere sætter deres ben på dansk grund markerer, hvordan det danske samfund fungerer - med demokratiske frihedsrettigheder, hvor man selv vælger sin ægtefælle."

UIM har oplyst ombudsmanden, at der pr. 3. november 2016 ikke længere var verserende sager om adskilt indkvartering. Den adskilte indkvartering for par, hvis sager er blevet genoptaget, varede mellem 10 dage og 7½ måned.

Den 23. marts 2017 sendte ombudsmanden sin endelige udtalelse i sagen til UIM.

UIM sendte i december 2016 ombudsmanden et notat om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, hvori der bl.a. er redegjort for EMRK artikel 8 og FN's Børnekonvention.

Det fremgår af notatet, at det er et generelt udgangspunkt for indkvarteringsordningen, at der ikke kan ske fælles indkvartering af ægtefæller og samlevere på asylcentrene, hvis den ene eller begge parter er under 18 år. Det fremgår dog samtidig, at vurderingen af, om der i de enkelte sager kan ske separat indkvartering, altid er konkret og individuel. Hvis Udlændingestyrelsen efter en konkret og individuel vurdering finder, at det vil være i strid med EMRK artikel 8 eller FN's Børnekonvention at indkvartere et par hver for sig, skal myndighederne derfor indkvartere parret sammen. Separat indkvartering må alene opretholdes, så længe det er foreneligt med Danmark internationale forpligtelser (dvs. proportionalt). UIM har desuden nærmere vejledt om den vurdering, der skal foretage i forbindelse med adskillelse af asylpar. Det må antages, at bl.a. aldersforskellen, og om parret har børn, vil skulle indgå i vurderingen.

Under samrådet den 1. juni 2017 forklarede udlændingeministeren bl.a., at det hele tiden havde stået klart for hende, UIM og Udlændingestyrelsen, at der skulle foretages individuelle vurderinger inden en eventuel adskillelse af asylparrene, hvilket ministeriet mundtligt havde tilkendegivet overfor Udlændingestyrelsen. Hun fremhævede til støtte for dette, at en række asylpar netop ikke var blevet adskilt. Udlændingeministeren fjernede imidlertid forbeholdet om individuelle vurderinger fra den pressemeddelelse, som udlændingeministeren udsendte den 10. februar (februar-instruksen), idet hun ønskede at give et klart og tydeligt politisk budskab. Hun beklagede på samrådet, at pressemeddelelsen

ikke efterfølgende var blevet fulgt op af en egentlig instruks, som indeholdt kravet om individuelle vurderinger. Den manglende opfølgning betød, at pressemeddelelsen efterfølgende de facto kom til at fungere som en instruks til Udlændingestyrelsen.

3. Det kan konstateres, at Statsministeriet den 3. marts 2016 fra UIM modtog et notat af 24. februar 2016 indeholdende udkast til talepunkter, som dannede grundlag for beredskaber til forespørgslen (F 12). Af notatet fremgår bl.a., at udlændingeministeren havde anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte den generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, og at det ikke kan udelukkes, at adskillelse af et eksisterende familieliv i helt særlige tilfælde konkret vil kunne være i strid med retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller i strid med barnets tarv efter FN's børnekonvention, hvilket retningslinjerne skal tage højde for sådanne helt særlige tilfælde.

Statsministeriet modtog den 26. februar 2016 en tidligere version af notatet, hvor passagen om ovennævnte internationale forpligtelser ikke fremgik. Det er sandsynligt, at Statsministeriet har spurgt ind til dette forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af en intern e-mail fra den 3. marts 2016 i forbindelse med STM's modtagelse af det endelige notat, at den daværende chef for OII til departementschefen gør opmærksom på, at det nok er vigtigt, at "han [stm] får at vide, at UIBM'n har meldt hårdere ud end juraen kan holde til". Dette er sikret ved, at ovennævnte om Danmarks internationale forpligtelser fremgår af det endelige beredskab, som er givet til statsministeren.

Da det overfor Statsministeriet blev fastslået, at behandling af sagerne ville ske i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, fandt Statsministeriet ikke anledning til at foretage sig yderligere. Udkastet til svar på spørgsmål nr. S 1323 skal bl.a. ses i lyset heraf.

Som nævnt under pkt. 2 sendte ombudsmanden den 1. februar 2017 et udkast til udtalelse om sagen til UIM. STM fik oversendt dette udkast.

> Forud for udlændingeministerens samråd om sagen den 1. juni 2017 modtog statsministeriet henholdsvis den 30. maj og 1. juni et udkast til talepapir og den endelige samrådstale (spørgsmål AT og AU). Den indholdsmæssige forskel på de to taler er en omtale af udlændingeministerens besvarelse af 9. marts 2016 af spørgsmål nr. 302 (UUI alm. del), hvor udlændingeministeren i det endelige taleudkast oplyser, at hun *"skal være den første til at sige, at det kunne have været formuleret klarere."* Herudover er der er mere politisk afrunding i det endelige taleudkast.
>
> Der blev desuden i STM afholdt et møde om sagen den 31. maj 2017, hvor bl.a. begge departementschefer deltog.
> ..."

Christian Kettel Thomsen har herom forklaret[2], at han ikke erindrer specifikt at have set dokumentet, men at dokumentet er et forsøg på en efterfølgende gengivelse af et tidligere forløb. Forberedelsen af forespørgselsdebatten og beredskabet i den forbindelse blev varetaget af Indenrigspolitisk Afdeling, men på tidspunktet for besvarelsen af folketingsspørgsmålene i juni 2017 var sagen flyttet over i Juridisk Afdeling. Hertil kom, at der var relevante medarbejdere, der efterfølgende havde forladt Statsministeriet. Han læser besvarelsen som en retrospektiv beskrivelse snarere end en konsoliderende vurdering. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet havde [i marts 2016] skrevet, at der ville være undtagelser af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser.

8.11.11. Spørgsmål til justitsministeren

Justitsminister Søren Pape Poulsen blev i løbet af 2017 stillet en del folketingsspørgsmål i anledning af sagen. En stor del af disse spørgsmål og besvarelser er gengivet i denne beretning, der imidlertid ikke indeholder samtlige spørgsmål med tilknytning til sagen.

Udlændinge- og Integrationsudvalget stillede bl.a. den 8., 9. og 15. juni 2017 en række spørgsmål til justitsministeren. Spørgsmålene var stillet efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen

2 Afhøringsekstrakten, side 604.

(RV), Mattias Tesfaye (S), Josephine Fock (ALT), og besvarelserne af 14., 15., 19. og 20. juni 2017 gengives nedenfor.

8.11.11.1. Spørgsmål nr. 824-836

"**Spørgsmål nr. 824** ...

Er udlændinge-, integrations- og boligministerens pressemeddelelse med overskriften "Inger Støjberg stopper indkvartering af barnebrude på asylcentre" af 10. februar 2016 omfattet af de pligter, der ifølge ministeransvarlighedslovens paragraf 5 påhviler en minister?

Svar:

Offentlige myndigheder er underlagt et almindeligt princip om sandhedspligt, jf. herved bl.a. betænkning nr. 1443/2004 om embedsmænds rådgivning og bistand, side 142, betænkning om fagligt etiske principper i offentlig administration afgivet af DJØF's fagligt etiske arbejdsgruppe i 1993, side 147 ff., og Kodeks VII, Syv centrale pligter for embedsmænd i centraladministrationen, side 26 f. I ministeransvarlighedsloven (lov nr. 117 af 15. april 1964 om ministres ansvarlighed) er der fastsat nærmere regler om en ministers ansvar for sin embedsførelse. Der henvises i den forbindelse til betænkning nr. 1557/2015 om opfølgning på Christiania-sagen, side 21, og Jens Peter Christensen, Ministeransvar (1997), side 365 og 373, hvor der bl.a. er redegjort for ministres sandhedspligt ved afgivelse af oplysninger til offentligheden.

Der henvises i øvrigt til Statsministeriets besvarelse af 9. juni 2017 af spørgsmål nr. 803 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 825** ...

Vil ministeren til udvalget oversende de akter, der fremgår af ministeriets "Dokumentliste – sagsnr.: 2016-629-0545. Sagstitel: Presselinje om barnebrude", og som omhandler en "Anmodning om uformelle bemærkninger fra UIBM" af 19. februar 2016 samt Justitsministeriets skriftlige svar af samme dato?

Svar:

Den nuværende regering er – ligesom tidligere regeringer – ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces meget tilbageholdende med at oversende dokumenter af den karakter, som spørgsmålet vedrører, til Folketinget eller til Folketingets partier. En række af de dokumenter, som spørgsmålet vedrører, er således udvekslet mellem Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet som led i regeringens interne beslutningsproces.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke at burde oversende de pågældende dokumenter til Folketinget, ligesom ministeriet ikke i øvrigt finder at burde oplyse om indholdet af den rådgivning, som ministeriet yder til andre ministerier som led i regeringens interne beslutningsproces."

"**Spørgsmål nr. 826** ...

Hvad man ministeren oplyse om de juridiske vurderinger, som Justitsministeriet i februar 2016 gav formelt og uformelt over for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet i anledning af pressemeddelelsen/instruksen af 10. februar 2016 om adskilt indkvartering af ægtepar, hvor den ene af ægtefællerne var mindreårig?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 825 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 827** ...

Vil ministeren redegøre for, hvad der er omfattet af en ministers sandhedspligt?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 824 (Alm. Del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 828 ...**

Hvad er en ministers rolle i forhold til ministerens embedsværk, og hvad indebærer det, at ministeren er den øverste forvaltningschef for et ressortområde?

Svar:

Den udøvende magt bygger på det såkaldte ministerialsystem, jf. grundlovens § 12, hvorefter den udøvende magt er fordelt på en række ministerier, som hver ledes af en minister, der har af det politiske og retlige ansvar for hele ministerområdet. Der henvises til Jens Peter Christensen m.fl., Dansk Statsret, 2. udgave (2016), side 66.

I ministeransvarlighedsloven (lov nr. 117 af 15. april 1964 om ministres ansvarlighed) er der fastsat nærmere regler om en ministers ansvar for sin embedsførelse.

Lovens § 5 regulerer en ministers selvstændige strafansvar og har følgende ordlyd:

> "**§ 5.** En minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter han stillings beskaffenhed.
>
> *Stk. 2.* Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse, såfremt en minister giver folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen."

Lovens § 3 regulerer de tilfælde, hvor en minister kan ifalde strafansvar, fordi ministeren anses for medvirkende til en underordnets handlinger. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

> "**§ 3.** Ved anvendelsen af borgerlig straffelovs regler om ansvar for medvirken til en lovovertrædelse skal en minister anses for medvirkende til en underordnets handling,
>
> 1) når han har været bekendt med, at den pågældende handling ville blive foretaget, og har undladt at søge dette hindret.

2) handlingen har været et nødvendigt eller naturligt middel til gennemførelse af en beslutning, for hvilken ministeren er ansvarlig.
3) han har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser."

"**Spørgsmål nr. 829** ...

Er den tidligere eller den nuværende justitsminister på noget tidspunkt blevet orienteret om udlændingeministerens mulige overtrædelse af ministeransvarsloven?

Svar:

Som det fremgår af den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 825 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg, er den nuværende regering – ligesom tidligere regeringer – ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces meget tilbageholdende med at oversende dokumenter, der er udvekslet som led i regeringens interne beslutningsproces.

Justitsministeriet finder ud fra samme betragtninger ikke at burde oplyse om indholdet af den rådgivning, som ydes til skiftende justitsministre som led i regeringens interne overvejelser."

"**Spørgsmål nr. 830** ...

Vil ministeren oversende al kommunikation mellem ministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslag B38, der blev fremsat af DF den 15. december 2016 og 1. behandlet den 7. februar 2017?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 825 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 831** ...

Vil ministeren bekræfte, at en besvarelse af et § 20 er omfattet af ministeransvarsloven?

Svar:

Justitsministeriet antager, at der med spørgsmålet sigtes til en ministers besvarelse af spørgsmål stillet i medfør af § 20 i Folketingets Forretningsorden (såkaldte § 20-spørgsmål).

Ministeriet kan oplyse, at der i ministeransvarlighedsloven (lov nr. 117 af 15. april 1964 om ministres ansvarlighed) er fastsat nærmere regler om en ministers ansvar for sin embedsførelse. Omfattet af en ministers embedsførelse er bl.a. besvarelse af § 20-spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 832** ...

Vil ministeren oversende den kommunikation, der er pågået den 19. februar 2016 mellem Justitsministeriet og Udlændinge-, og Integrations- og Boligministeriet vedrørende adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 825 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 833** ...

Vil ministeren oversende al kommunikation, der er foregået mellem departementscheferne i Justitsministeriet og Udlændingeministeriet vedrørende sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 825 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 834 ...**

Vil ministeren redegøre for over- og underordnelsesforholdet i forholdet mellem et departement og en styrelse, herunder om instruksbeføjelsen samt et departements mulighed for at udstede en tjenestebefaling til en underordnet styrelse samt en beskrivelse af en styrelses reaktionsmuligheder, såfremt denne pålægges en ulovlig administration?

Svar:

Det almindelige over-/underordnelsesforhold, som består mellem et departement og en styrelse, indebærer som udgangspunkt, at et departement har instruktionsbeføjelse over for den eller de styrelser, der er underlagt departementet. Disse beføjelser omfatter bl.a. adgang til at omgøre den underordnede myndigheds afgørelser af egen drift og adgang til at udstede såvel generelle som konkrete tjenestebefalinger til den underordnede myndighed.

For så vidt angår spørgsmålet om reaktionsmulighederne ved ulovlige tjenestebefalinger, kan der henvises til Kodex VII, Syv centrale pligter for embedsmænd i centraladministrationen. Pligten til lovlighed indebærer bl.a., at embedsmænd skal handle inden for gældende ret. Embedsmænd må således ikke handle i strid med grundloven eller lovgivningen i øvrigt, herunder gældende EU-ret. Det fremgår endvidere, at embedsmænd skal sige fra, hvis ministeren eller en overordnet giver en ordre til en handling, og det er klart, at handlingen er ulovlig."

"**Spørgsmål nr. 835 ...**

Vil ministeren oplyse om en pressemeddelelse som den Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet udsendte den 10. februar 2016 efter sin ordlyd og i kombination med, at ministeriet fulgte op samme dag med "en mundtlig instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Bolig-

ministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen" kan betragtes som en tjenestebefaling?

Svar:

Med spørgsmålet og med det samtidigt stillede spørgsmål nr. 836 anmodes der om Justitsministerens vurdering af forskellige aspekter af hændelsesforløbet i forbindelse med sagen om ændring af praksis for indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere.

Hændelsesforløbet er beskrevet i redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand, som bl.a. er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget, samt i en række af Udlændinge- og Integrationsministerens besvarelser til Folketinget.

Jeg finder ikke, at Justitsministeriet bør gå nærmere ind i en vurdering af spørgsmål relateret til det konkrete hændelsesforløb. Jeg skal i stedet henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriet."

"**Spørgsmål nr. 836** ...

Ministeren bedes redegøre for, om det forvaltningsretligt er muligt på gyldig vis at foretage ændringer i eksisterende vejledninger og instrukser for sagsbehandlingspraksis på et givent område alene på baggrund af mundtlige drøftelser uden, at der nedfældes noget på skrift om hverken ændringerne eller den nye praksis? Der henvises i den forbindelse til Folketingets Ombudsmands redegørelse af 23. marts 2017 om adskilt indkvartering af unge asylpar, som ministeren bedes forholde sit svar til. Af den fremgår det, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har oplyst, at en skriftlig indkvarteringsinstruks mundtligt tilføjes et væsentligt forbehold (om overholdelse af Danmarks internationale forpligtelser) – men at denne mundtlige tilføjelse ikke nedfældes i et referat eller på anden vis kommunikeres skriftligt fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet til Udlændingestyrelsen.

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 835 (Alm. del) fra Udlændinge- og Integrationsudvalget."

8.11.11.2. Spørgsmål nr. 898

"**Spørgsmål nr. 898** ...

Vil ministeren oplyse hvor mange akter, der ligger på Justitsministeriets sag om udlændingeministerens instruks/ pressemeddelelse vedrørende mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever i perioden fra 25. januar 2016 til og med dags dato?

Svar:

Pr. 15. juni 2017 er der oprettet tre sager i Justitsministeriet, som indeholder akter om den sag, der omtales i spørgsmålet. De tre sager indeholder i alt 93 akter. Derudover er der oprettet en række sager i ministeriet, som vedrører anmodninger om aktindsigt og besvarelse af folketingsspørgsmål."

8.11.11.3. Spørgsmål nr. 911-914

"**Spørgsmål nr. 911** ...

Har der i perioden fra den 25. januar 2016 til den 1. juli 2016 været kommunikation mellem Justitsministeriet og Statsministeriet om udarbejdelse af instruksen vedrørende separat indkvartering af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen og den efterfølgende udarbejdelse af nye retningslinjer?

Svar:

Justitsministeriet har foretaget en søgning i ministeriets journalsystem mv. efter akter om korrespondance med Statsministeriet om den omtalte sag i perioden fra den 25. januar 2016 til den 1. juli 2016. Der er ikke fremkommet akter ved søgningen.

Det bemærkes i øvrigt, at Justitsministeren af principielle grunde i almindelighed ikke redegør nærmere for regeringsinterne overvejelser og drøftelser."

"**Spørgsmål nr. 912** ...

Vil ministeren redegøre for, hvilke reaktionsmuligheder et embedsværk har, når en minister vælger ikke at lytte til sit embedsværks rådgivning og i stedet udsteder en ulovlig instruks, der resulterer i ulovlig administration?

Svar:

Om reaktionsmulighederne ved ulovlige tjenestebefalinger kan der bl.a. henvises til Kodex VII, Syv centrale pligter for embedsmænd i centraladministrationen. Pligten til lovlighed indebærer bl.a., at embedsmænd skal handle inden for gældende ret. Det fremgår endvidere, at embedsmænd skal sige fra, hvis ministeren eller en overordnet giver en ordre til en handling, og det er klart, at handlingen er ulovlig.

Det antages i den forbindelse, at der efter omstændighederne gælder en pligt til at orientere Statsministeriet om ulovlige tjenestebefalinger fra en fagminister. Denne orienteringspligt antages dog at være ret snæver. Den gælder kun for fagministeriets departementschef, og derudover antages den kun at gælde, hvis tjenestebefalingen er klart ulovlig, og hvis andre bestræbelser på at sige fra (ved kontakter til fagministeren) har slået fejl. Endvidere antages pligten at være begrænset til tilfælde, hvor tjenestebefalingen angår forhold af væsentlig betydning. Der henvises til betænkning om fagligt etiske principper i offentlig administration afgivet af DJØF's fagligt etiske arbejdsgruppe i 1993, side 139 f., og Jens Peter Christensen, Ministeransvar (1997), side 397 ff."

"**Spørgsmål nr. 913** ...

Vil ministeren redegøre for, om embedsværkets eneste reaktionsmulighed er, at departementschefen i det pågældende ministerium underretter departementschefen i statsministeriet, eller om der i praksis også

findes andre muligheder for embedsværket, hvis en minister gennemtrumfer en ulovlig instruks?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 912 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 914** ...

Vil ministeren redegøre for, om en minister er forpligtet til at adlyde sit embedsværks rådgivning samt oplyse, hvilke konsekvenser det har for en minister, såfremt den pågældende sidder embedsværkets rådgivning overhørig og udsender en ulovlig instruks på eget ansvar?

Svar:

Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 828 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

8.11.12. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

I perioden fra den 8. til den 21. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget tillige en række spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren.

8.11.12.1. Spørgsmål nr. 805 og 806

Den 8. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget – efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) – spørgsmål 805 og 806 til ministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 21. juni 2017 heraf var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 805:**

Blev ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 forelagt ministerens særlige rådgiver inden den blev sendt ud?

Svar:

Ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces finder jeg fortsat ikke at burde oplyse, hvem i Udlændinge- og Integrationsministeriet der var involveret i de interne drøftelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016."

"**Spørgsmål nr. 806:**

Hvordan reagerede ministeren, da det gik op for ministeren, at ministerens – efter sit indhold - ulovlige pressemeddelelse af 10. februar 2016 var blevet opfattet som en instruks og forvaltet efter sin ordlyd af ministerens embedsværk?

Svar:

Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte
sags omstændigheder.

Jeg vil i øvrigt redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

Af et udkast dateret den 8. juni 2017 til besvarelse af spørgsmål 806 fremgår bl.a.:

"**Svar:**

Tidligt i forløbet efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar~~juni~~ 2016 blev jeg bekendt med, at Udlændingestyrelsen foretog en individuel og konkret vurdering af, om der skulle ske separat indkvartering i sager om indkvartering af mindreårige ægtefæller eller samlevere. [**Kommentar [DKD1]:** Lyder det som om, at ministeren var bekendt

> med, at der blev foretaget konkrete og individuelle vurderinger i alle sager? Er pointen ikke, at hun vidste, at 5 par ikke var skilt ad, og at der derfor i disse sager var lavet individuelle vurderinger. Vi har selvfølgelig gjort det som vi også tidligere har skrevet – men det lyder lidt sjovt, at hun siger det på denne måde.]
>
> Udlændingestyrelsen har således under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord har Udlændingestyrelsen efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder, uanset ordlyden af pressemeddelelsen.
>
> Jeg vil i øvrigt redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

Vedrørende tilblivelsen af svaret på spørgsmål nr. 806 fremgår det tillige af en mail af 20. juni 2017 kl. 12.51 fra Louise Nielsen til Lykke Sørensen, Jesper Gori, Uffe Toudal Pedersen, Mark Thorsen og Jonas From Solberg, at Inger Støjberg forud for besvarelsen af dette spørgsmål og besvarelserne af spørgsmål nr. 813, 817, 819 og 844, var blevet foreslået følgende formulering i besvarelserne:

> "Med andre ord har Udlændingestyrelsen – uanset ordlyden af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 – foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder."

Inger Støjberg havde dog ifølge mailen ønsket "- uanset ordlyden af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 -" slettet fra denne sætning, hvilket blev accepteret af Lykke Sørensen og Jesper Gori, og formuleringen blev herefter slettet i de endelige besvarelser.

8.11.12.2. Spørgsmål nr. 807-823

Den 8. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget – efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) – en række spørgsmål til ministeren. Spørgsmål nr. 807-809 og besvarelserne den 21. juni 2017 var sålydende:

"Spørgsmål nr. 807:

Vil ministeren redegøre for, hvilke konkrete ændringer i indkvarteringen af asylansøgerægtepar, der blev foreskrevet med ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 i forhold til den praksis, der var gældende inden den 10. februar 2016, og som er beskrevet i punkt 2 (side 3-4) i Ombudsmandens endelige redegørelse om "Adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere" (UUI alm. del – bilag 152)?

Svar:

Praksis forud for den 10. februar 2016 i sager, hvor den mindreårige var over 15 år, var, at der blev foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i de sager, hvor Udlændingestyrelsen blev gjort bekendt med, at der var problemer i relation til den mindreåriges trivsel. Omdrejningspunktet for denne vurdering var indkvarteringsoperatørens børnefaglige personales vurderinger samt værtskommunens eventuelle faglige vurderinger af, hvilke indkvarteringsforhold der var til den mindreåriges bedste med udgangspunkt i hensynet til barnets tarv.

Ved udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 blev udgangspunktet vendt rundt.

Herefter er udgangspunktet, at der skal ske separat indkvartering i sådanne tilfælde, medmindre hensynet til Danmarks internationale forpligtelser taler herimod."

"Spørgsmål nr. 808:

Det fremgår af Udlændingestyrelsens udtalelse til Folketingets Ombudsmand af 28. april 2016 (jf. bilag til svar på UUI alm. del – spm., Folketingsåret 2015-16), at Udlændingestyrelsen samtidig med pressemeddelelsen af 10. februar 2016 modtog "en mundtlig instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med pressemeddelelsen". Det fremgår, at instruksen betød, at "ingen" mindreårige måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever, og "at dette skulle gælde

uanset om parret måtte have fællesbørn". Kan ministeren bekræfte, at Udlændingestyrelsens udtalelse dokumenterer, at styrelsen har opfattet den såkaldte pressemeddelelse som en egentlig instruks fra det øjeblik, den mundtlige instruks indgik hos Udlændingestyrelsen?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 806 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 809:**

Det fremgår af Ombudsmandens endelige redegørelse om "Adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere" (UUI alm. del – bilag 152), side 20, at Udlændingestyrelsen i forlængelse af ministerens instruks af 10. februar 2016 besluttede "at skille 23 par ad", og at "adskillelsen af parrene blev gennemført i løbet af februar og marts 2016". Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang der blev foretaget en individuel og konkret vurdering – herunder en partshøring – af de 46 personer, inden den fysiske adskillelse blev gennemført i februar og marts 2016? I det omfang dette ikke fandt sted, ønskes det begrundet i lyset af ministerens forklaringer på samrådet den 1. juni 2016?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

> "**1.** Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.
>
> Udlændingestyrelsen har således i forlængelse af, at styrelsen den 10. februar 2016 modtog indkvarteringsinstruksen, foretaget en gennemgang af oplysningerne i alle sagerne, og har i en række sa-

ger indhentet supplerende oplysninger til brug for behandlingen af sagerne.

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med denne gennemgang af sagerne identificeret fem sager, hvor Udlændingestyrelsen har vurderet, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Udlændingestyrelsen traf derfor beslutning om, at der ikke skulle ske indledningsvis separat indkvartering af disse par.

2. For så vidt angår spørgsmålet om partshøring kan Udlændingestyrelsen oplyse, at udlændingelovens bestemmelser om indkvartering betyder, at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når Udlændingestyrelsen træffer beslutning om at flytte en asylansøger fra et asylcenter til et andet efter bestemmelsen i udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt. Det medfører bl.a., at der ikke skal ske partshøring efter forvaltningsloven eller træffes en afgørelse i sagerne.

Hvis en asylansøger ikke efterkommer en beslutning om at flytte, kan Udlændingestyrelsen give asylansøgeren et flyttepåbud efter bestemmelsen i udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Et sådant påbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det betyder bl.a., at reglerne om partshøring i forvaltningslovens § 19 finder anvendelse i disse situationer, og at der skal træffes en afgørelse i sagen.

Indtil april 2016 blev sagerne om indkvartering af mindreårige med ægtefælle/samlever behandlet som styrelsens øvrige sager om indkvartering af asylansøgere, dvs. som faktisk forvaltningsvirksomhed. I de sager, hvor Udlændingestyrelsens beslutning om flytning blev fulgt, blev der ikke truffet en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og der blev derfor heller ikke foretaget partshøring.

Den 28. april 2016 besluttede Udlændingestyrelsen at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering. Udlændingestyrelsen besluttede, at der skulle træffes en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., i alle sager.

Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse henvise til styrelsens udtalelse af 28. april 2016 til Folketingets Ombudsmand. Udtalelsen er gengivet i Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse i sagen (UUI Alm. del – Bilag 152), s. 21 ff.

Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

> "Styrelsens beslutninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., om asylansøgeres indkvartering på asylcentre har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, jf. bemærkningerne side 33 i lovforslag nr. L 130 af 30. januar 2013 (vedtaget som lov nr. 430 af 1. maj 2013).
>
> De hidtidige beslutninger om indkvartering af mindreårige ægtefæller og deres ægtefæller og samlevere på forskellige asylcentre er foretaget i overensstemmelse med almindelig praksis for indkvartering og er således foretaget i henhold til § 42 a, stk. 7, 1. pkt.
>
> Styrelsen kan i henhold til udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. træffe afgørelse om flyttepåbud i den situation, hvor styrelsens beslutning efter § 42 a, stk. 7, 1. pkt. ikke efterleves. Dette betyder i relation til de konkrete sager om mindreårige med myndige ægtefæller eller samlevere, at styrelsen i de tilfælde, hvor en beslutning efter § 42 a, stk. 7, 1. pkt., ikke er blevet efterlevet, har truffet afgørelse om flyttepåbud i henhold til § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Indkvarteringsoperatørerne vil fremadrettet indkvartere parterne på hver sit asylcenter ved første indkvartering. Dette sker ved faktisk forvaltningsvirksomhed, jf. § 42 a, stk. 7, 1. pkt. Der sker ikke partshøring forinden, men operatøren indgår i dialog med parret om indkvarteringen. Hvis parterne i forbindelse med indkvarteringen giver udtryk for, at de ikke er tilfredse med den anviste indkvartering eller vælger parret ikke at følge anvisningen, vil Udlændingestyrelsen træffe en afgørelse om indkvarteringen hver for sig efter § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Styrelsen foretager partshøring, forinden afgørelsen træffes. Denne partshøring vil i relevant omfang omfatte de faktiske oplysninger i sagen.
>
> (...)

> Udlændingestyrelsen vil fremadrettet træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., også i den situation, hvor parterne i forbindelse med indkvarteringen giver udtryk for, at de ikke er tilfredse med den anviste indkvartering, men efterkommer anvisningen. Styrelsen vil i den forbindelse foretage en partshøring efter forvaltningslovens § 19, der vil omfatte alle relevante faktiske oplysninger af væsentlig betydning, forinden afgørelsen træffes.
>
> I forhold til de sager, som allerede er afgjort, herunder sagen vedrørende A og B, vil styrelsen genoptage sagerne og foretage en fyldestgørende partshøring. Under sagsbehandlingen, i forbindelse med genoptagelsen af sagerne, vil parterne forblive adskilt. Udlændingestyrelsen vil tilstræbe en hurtig afgørelse af sagerne."

3. Udlændingestyrelsen kan om den nugældende praksis oplyse, at Udlændingestyrelsen – medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen – indkvarterer par, der er omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016, hver for sig ved den første indkvartering. Dette sker – også efter den nuværende praksis – uden, at der sker partshøring.

I forlængelse af styrelsens beslutning om, hvorvidt der i forbindelse med den første indkvartering skal ske separat indkvartering, indleder Udlændingestyrelsen en sagsbehandlingsproces, der bl.a. omfatter en partshøring af parret. Udlændingestyrelsen træffer herefter – under hensyntagen til intensiteten af indgrebet og til, at asylansøgere udgør en særligt sårbar gruppe – en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., hurtigst muligt.

Der henvises i øvrigt til Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm. del – Bilag 75).""

Lykke Sørensen har om besvarelsen af spørgsmål 809 forklaret[3] bl.a., at det ikke i besvarelsen af spørgsmål 809 var tilkendegivet, at den konkrete og individuelle vurdering havde været rigtig. Der træffes hver dag forkerte afgørelser i Danmark. Der forelå ikke nogen overordnede retningslinjer, men myndighederne skal i deres afgørelsesvirksomhed selv inddrage deres kendskab til Danmarks internationale forpligtelser. Foreholdt Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser mv. har hun forklaret, at Udlændingestyrelsen på tidspunktet for afgørelserne antageligvis ikke havde de oplysninger, der fremgår af dette notat. Der er mange retsområder, hvor der ikke findes en fuldt ud færdig manual, og det er ikke sikkert, at man "rammer rigtigt", når afgørelsen træffes. Hun sagsbehandlede ikke selv, og hun ved ikke, hvilke oplysninger Udlændingestyrelsen var i besiddelse af. Foreholdt notatet fra januar 2016 om høring af indkvarteringsoperatører om indkvartering af mindreårige udlændinge med ægtefæller eller samlevere har hun forklaret, at hun ikke vidste, hvilke oplysninger Udlændingestyrelsen havde, og hun vidste ikke, om Udlændingestyrelsen var i besiddelse af yderligere oplysninger end dem, der fremgik af dette notat. Hun sad i departementet og skulle ikke foretage sagsbehandling. Når departementet skal besvare folketingsspørgsmål om sagsbehandling, spørger departementet den myndighed, der sagsbehandler, hvorefter udtalelsen fra denne myndighed refereres i svaret til Folketinget. Der kunne i slutningen af april 2016 godt have været grundlag for at genoptage sagerne, uanset om Udlændingestyrelsen måtte have haft alle relevante oplysninger, idet styrelsen rent formelt ikke havde foretaget partshøring.

Adam Abdel Khalik har forklaret[4], at han ikke i forbindelse med sagsbehandlingen fik oplysning om, hvilke konkrete oplysninger der var indhentet i de sager, hvor der var sket adskillelse. Det var en oplysning, han fik i forbindelse med ministerbetjeningen. Han havde fået fortalt af både Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum, at der i sagerne var blevet foretaget konkrete vurderinger. Han havde det handicap, at han ikke selv havde oplevet det. Det, han fik at vide, var, at der forud for de afgørende dage i februar, da de fik pressemeddelelsen, havde været en "runde" med indkvarteringsoperatørerne, hvor man havde indhentet alle mulige oplysninger. Han fik også at vide, at man slog alle parrene op i systemet. Når man skrev deres person-ID, kunne man

3 Afhøringsekstrakten, side 180.
4 Afhøringsekstrakten, side 314.

se, om de pågældende havde været på hospitalet, om der var iværksat sociale foranstaltninger, samt om der var en indberetning om en eller anden form for bekymrende adfærd. De havde ud fra disse oplysninger lagt sagerne i nogle forskellige bunker. I nogle af sagerne var der ikke sådanne oplysninger, og der havde man så besluttet, at man kunne adskille uden videre. Som han husker det, var sagerne opdelt efter, hvor bekymret styrelsen var, og om der var noget, der skulle undersøges nærmere. Han husker ikke, hvor mange bunker styrelsen opererede med, og han er ikke sikker på, at han har stillet så specifikke spørgsmål til dette. Hans interesse var, om det gav mening, at der var foretaget en konkret vurdering. Det sagde Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum, at de havde gjort. Han oplever dem begge som meget kompetente, dygtige og ordentlige med en høj troværdighed, og han mente derfor, at han kunne lægge det, de sagde, til grund. Der var fem par, der ikke blev adskilt, og det må betyde, at der blev foretaget en eller anden form for konkret vurdering. Det var hans ræsonnement. De kan også have haft et større oplysningsgrundlag, end det man kan se med det blotte øje. Han tror ikke, at han spurgte nærmere ind til, hvad det var for oplysninger, styrelsen havde fået i forbindelse med høringerne i slutningen af januar. Han spurgte heller ikke, om man havde spurgt ind til eller undersøgt, om der var indikationer på tvang. Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum fortalte tillige, at operatørerne var meget aktive i sagerne og skrev om flere sager, hvor der var anledning til bekymring. Disse oplysninger indgik også i sagerne. Hans kendskab til det beror således på andres oplysninger, og han efterprøvede det, de fortalte, ved at spørge ind til, hvad der var for oplysninger, og hvad de gjorde. Hans billede var, at det var troværdigt. Han har ikke talt med f.eks. Ronya Habo om hendes opfattelse af, om hun i den første fase foretog en konkret vurdering. Foreholdt de oplysninger, som styrelsen havde vedrørende parrene AA, Z og Æ, har han forklaret, at hans egen analyse af det er, at der ikke har været sundhedssager, sociale sager eller indberetninger fra operatørerne om parrene. Så havde man dengang et meget klart udgangspunkt om, at hvis der ikke var noget helt særligt, skulle parret adskilles. Det var fraværet af oplysninger, der var en oplysning i sig selv. Det var kun Lene Linnea Vejrum og Ditte Kruse Dankert, han talte med i forbindelse med ministersvarene. Det var alene, hvis der var noget med tal, at han talte med sagsbehandlerne. I februar var der ikke indhentet oplysninger om indikationer på tvang. Man skal huske på den ramme, styrelsen havde på det tidspunkt. Styrelsen havde en pressemeddelelse, og der var ikke nogen, der talte om tvang. Pressemeddelelsen handlede alene om alder. Hans billede var, at det var alderen, det handlede om, men at styrelsen foretog en

konkret vurdering af, om der var et eller andet særligt, der gjorde, at der ikke skulle ske adskillelse. Han har ikke selv undersøgt, hvad der var sket. Skaden var sket, da han blev ansat. Når han i forbindelse med ministerbetjeningen modtog oplysninger fra Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum, spurgte han ind til det, hvis der var noget, han mente var underligt.[5] Det gjorde han også i forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt der blev foretaget en konkret og individuel vurdering. De oplyste i denne forbindelse, at der var de fem sager, hvor der ikke var sket adskillelse, og at de havde set på eventuelle sundhedssager mv. Hvis der var noget, han studsede over, stillede han spørgsmål til det. Han var ikke selv nede for at tjekke sagerne. Ud over Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum kunne han også have spurgt Kristina Rosado om mere praktiske forhold, ligesom han spurgte sagsbehandlerne om det talmæssige. Sagsgangen i forbindelse med ministerbetjening var, at hvis der var tale om et spørgsmål, der tidligere var svaret på, kunne han skrive det samme. Hvis der var tale om noget, han ikke vidste noget om, gik han ind til Ditte Kruse Dankert eller Lene Linnea Vejrum og spurgte, hvad der skete dengang, og hvordan det hang sammen. Al ministerbetjening blev desuden godkendt af direktøren. Denne sag blev behandlet lidt anderledes end andre sager. I andre sager var også ledelsessekretariatet involveret, og det var dem, der forelagde for direktøren, efter at kontorchefen og vicedirektøren havde godkendt. I denne sag var det ofte ham, der forelagde for direktøren. Han tror, at det hang sammen med, at der ofte var korte frister for svar. Det foregik på mail på den måde, at han først sendte det til Ditte Kruse Dankert, der kom med sine bemærkninger, hvorefter Lene Linnea Vejrum kom med sine, og til sidst sendte han det til Tanja Franck. Hver gang indarbejdede han den forriges bemærkninger. Han har ikke deltaget i drøftelser om de internationale forpligtelser i relation til det par, hvor han sagde fra på mail. Det, han sagde, var, at parret ikke var omfattet af ordningen, men det fik han at vide, at de var. Som det fremgår af vejledningen af 12. december 2016, er ministeren og Udlændingestyrelsens fortolkning af de internationale forpligtelser i forhold til den indledende adskillelse, at der skal være noget helt særligt for, at man ikke adskiller, f.eks. forhold af helbredsmæssig karakter. Det, han fik oplyst, var blandt andet, at man netop så på sundhedssagerne, de sociale sager mv. Det er den samme vurdering som den, der er beskrevet i det endelige notat. Han tror ikke, at tvangselementet er beskrevet i relation til den indlednings-

5 Afhøringsekstrakten, side 333.

vise adskillelse. Det er først i forhold til den egentlige adskillelse. I forhold til styrelsens fortolkning af de internationale forpligtelser anser han derfor svaret på UUI spørgsmål 809 for at være retvisende.

Tanja Franck har forklaret[6], at hun ikke tror, at de, der har skrevet udkastet til svar på UUI spørgsmål nr. 809, foretog nogen undersøgelser til brug for besvarelsen. De, der lavede udkastet til besvarelse, er dem, der var sagerne igennem i sin tid. De havde derfor ikke behov for at gå tilbage og undersøge, hvad der skete. Det var formentlig en medarbejder, der skrev udkastet, hvorefter Ditte Kruse Dankert godkendte det og lagde det op til Lene Linnea Vejrum, der også har godkendt svaret. Det var Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum, der havde været alle parrene igennem. Da de fandt ud af, at der var fem par, der ikke skulle adskilles, havde de været alle parrene igennem. Adspurgt, om det er udtryk for en konkret og individuel vurdering at udvælge fem sager, har hun forklaret, at det er hendes opfattelse, at det ikke var på denne "bagvendte" måde, de gennemgik sagerne på. De gik alle sager igennem konkret og individuelt og fandt derved de sager, hvor de kunne adskille, og de sager, hvor de ikke kunne adskille. Hun var imidlertid ikke med til at lave den konkrete sagsbehandling dengang, da hun på dette tidspunktet var ansat et andet sted.

Lene Linnea Vejrum har herom forklaret[7], at hun har godkendt styrelsens bidrag til besvarelsen af dette spørgsmål. Hun kan ikke fortolke på, hvad Ditte Kruse Dankert i en mail af 11. maj 2016 kl. 21.31 til hende mente, da Ditte skrev, at "vi må jo også indrømme, at der ikke var tale om undtagelser den 10/2, men at det først blev en diskussion på gentagne spørgsmål herfra". Hun læser det anførte sådan, at styrelsen først meget sent fik at vide af departementet, at der kunne være undtagelser efter de internationale forpligtelser. Styrelsen gjorde dog noget andet, idet de foretog konkrete vurderinger og fandt de sager, hvor de mente, at der skulle gøres undtagelse, hvorefter de holdt disse sager tilbage. De foretog en konkret og individuel vurdering af sagerne i forhold til de internationale forpligtelser på den måde, at der var en meget snæver grænse for, hvornår der kunne gøres undtagelser. De fandt de sager, der var særlige, og det kunne de alene gøre ved at se på alle sagerne. Spørgsmål 809 er besvaret ud fra deres opfattelse af de internationale forpligtelser på daværende tidspunkt. På det tidspunkt, hvor de behandlede sagerne, mente de, at

6 Afhøringsekstrakten, side 364.
7 Afhøringsekstrakten, side 434-435.

det var det, de gjorde. Deres opfattelse var dengang, at der var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, og at det var i orden, at det helt klare udgangspunkt var adskillelse, samt at der – også efter de internationale forpligtelser – skulle noget helt særligt til for ikke at adskille. De svarede på, hvordan de så på det, da de afgjorde sagerne, og det skal ses i lyset af, at de betragtede det som faktisk forvaltningsvirksomhed. Faktisk forvaltningsvirksomhed har ikke noget at gøre med vurderingen efter de internationale forpligtelser, men det havde noget at gøre med de oplysninger, de havde. Deres fortolkning af de internationale forpligtelser har senere ændret sig, og der blev et større rum for undtagelser. De tog dog ikke stilling til i svaret, om de ville have vurderet sagerne på samme måde i 2017. I dag kunne man godt debattere, om styrelsen kunne have haft et bedre oplysningsgrundlag, inden de traf beslutning om adskillelse, men det var ikke sådan, de så på det på daværende tidspunkt. De gjorde det bedste, de kunne, i situationen.

Ditte Kruse Dankert har herom forklaret[8], at hun har godkendt dette svar, som hun anser for retvisende. Når hun i sin mail af 11. maj 2016 kl. 21.31 skrev, at "vi må jo også indrømme, at der ikke var tale om undtagelser den 10/2", angik dette ikke Udlændingestyrelsen, men hele koncernen og dermed også departementet. Når hun skrev: "vi har været forsvarsløse", omhandlede dette Udlændingestyrelsen. Når hun skrev: "de henviser til samråd/mail en måned senere", omhandlede dette departementet. Valget af "vi" i sætningen om, at der ikke var tale om undtagelser den 10. februar 2016, var ikke nøje valgt. Det var ikke udtryk for, at Udlændingestyrelsen indledningsvis administrerede uden undtagelser. Det var Udlændingestyrelsen, der tog initiativ til, at der skulle være undtagelser. Adspurgt, om sætningen "... vi må jo også indrømme, at der ikke var tale om undtagelser den 10/2, men at det først blev en diskussion på gentagne spørgsmål herfra", betyder, at alt, hvad hun har forklaret i dag – om, at instruksen blev opfattet som undtagelsesfri, men at Udlændingestyrelsen valgte at handle anderledes – er forkert, har hun forklaret, at dette ikke var tilfældet.

Kristina Rosado har herom forklaret[9], at hun ikke bidrog til besvarelsen, da hun i den pågældende periode ikke var involveret i denne sagstype. Det kan godt være, at nogen har stillet hende spørgsmål til brug for svaret, men hun

8 Afhøringsekstrakten, side 463.
9 Afhøringsekstrakten, side 486.

husker det ikke. Hun vil tro, at det var Adam Abdel Khalik, der udarbejdede det første udkast. Hun mener, at Udlændingestyrelsen foretog en konkret og individuel vurdering, i og med at de indhentede oplysninger og gennemgik sagerne i deres sagssystemer for at finde oplysninger om de enkelte par. De grupperede herefter parrene, og de trak sager ud, hvor de mente, at "her måtte der helt åbenlyst være et problem". Udgangspunktet var budskabet fra departementet om, at ordningen var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Der var nogle sager, hvor de var uenige i dette udgangspunkt, og det var de sager, som de forelagde for departementet. For så vidt angik de resterende par, vurderede de ikke konkret, om en adskillelse ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. I disse sager var der ingen oplysninger om andre forhold, der ville have gjort en adskillelse særligt bebyrdende. De måtte derfor lægge til grund, at departementets vurdering af ordningens overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser var korrekt, og at der derfor heller ikke konkret var grundlag for at undlade at adskille parrene. De havde i deres løbende dialog med departementet spurgt, om de var sikre på, at ordningen var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, hvilket departementet havde bekræftet. Det er hendes indtryk, at dette skete allerede i perioden fra den 10. til den 12. februar 2016. Hun deltog ikke selv i dialogen med departementet på daværende tidspunkt, men det var den tilbagemelding, hun havde fået. Udlændingestyrelsen var ikke "i de første dage" fra den 10. til den 12. februar 2016 inde i en vurdering af, om der for det enkelte par var et beskyttelsesværdigt familieliv, og om betingelserne for at gøre indgreb i familielivet efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 2, var opfyldt.

Jens Vikner har herom forklaret[10], at han ikke husker, at han blev inddraget i besvarelsen af dette spørgsmål.

Spørgsmål nr. 810-815 og besvarelserne den 21. juni 2017 var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 810:**
>
> Ministeren bedes forklare, hvorfor hun ikke i besvarelsen af spørgsmål nr. S 630 (Folketingsåret 2015-16) redegør for, at der vil blive foreta-

10 Afhøringsekstrakten, side 739.

get individuelle og konkrete vurderinger (herunder partshøring), samt at Danmarks konventionsmæssige forpligtelser og dansk ret vil blive iagttaget, men derimod fastslår, at "ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever", og at dette også gælder "hvis parret har et eller flere
fælles børn"?

Svar:

I spørgsmål nr. S 630 (Folketingsåret 2015-16) bliver jeg spurgt til, om jeg er tilfreds med hjælpen til de såkaldte barnebrude, og om man gør nok for at hjælpe dem.

Som enhver vil være klar over, så synes jeg ikke, at man havde gjort nok.

I svaret redegør jeg derfor blandt andet for det, jeg har sat i værk, og for min politiske holdning. Det betyder også, at jeg gentager ordlyden af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning.

I lyset af ombudsmandens redegørelse vil jeg medgive, at svaret på dette punkt kunne have været mere præcist, da svaret ikke er juridisk udtømmende."

"**Spørgsmål nr. 811:**

Er ministeren enig i, at Ombudsmandens tilkendegivelse på nederste halvdel af side 11 (det samlede punkt 6.4) i den endelige redegørelse om "Adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere" ikke indebærer, at Ombudsmanden konkluderer, at det ikke var ministeriets hensigt at pålægge Udlændingestyrelsen en ulovlig praksis, men at Ombudsmanden derimod må lægge dette til grund, fordi de ikke er muligt for Ombudsmanden "nærmere at fastlægge indholdet af de mundtlige tilkendegivelser og drøftelser, som ifølge ministeriets oplysninger fandt sted mellem myndighederne" (jf. UUI alm. del – bilag 152)?

Svar:

1. Til brug for sin generelle undersøgelse vedrørende instruksen af 10. februar 2016 anmodede Folketingets Ombudsmand om bl.a. at modtage de sagsakter i Udlændinge- og Integrationsministeriet og Udlændingestyrelsen, der – uanset om de ligger før eller efter 10. februar 2016 – belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til den omhandlede instruks tillige med de sagsakter, der knytter sig til udarbejdelsen af ministeriets generelle vejledning vedrørende rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser i sager om indkvartering af mindreårige ægtefæller.

I ombudsmandens undersøgelse indgår endvidere de udtalelser, som ministeriet og Udlændingestyrelsen har afgivet på foranledning af ombudsmanden.

2. I den endelige redegørelse fra Folketingets Ombudsmand af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) anføres det, at det efter ombudsmandens gennemgang af sagens akter og myndighedernes udtalelser ikke er muligt for ombudsmanden nærmere at fastlægge indholdet af de mundtlige tilkendegivelser og drøftelser, som ifølge Udlændinge- og Integrationsministeriet fandt sted mellem myndighederne.

Endvidere anføres det, at ombudsmanden må basere sin bedømmelse af sagen på de oplysninger, som fremgår af sagens dokumenter, eller som ministeriet er fremkommet med i udtalelserne til ombudsmanden. Ombudsmanden henviser i den forbindelse til ombudsmandslovens § 19, stk. 1, hvorefter myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, er forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som forlanges
af ombudsmanden.

I tilknytning hertil anføres det, at ombudsmanden herefter må lægge til grund, *at* det ikke var ministeriets hensigt at pålægge Udlændingestyrelsen en praksis, hvorefter mindreårige asylansøgere uden undtagelse – og dermed uden konkret vurdering af omstændighederne i de enkelte tilfælde – skulle indkvarteres adskilt fra ægtefællen eller samleveren,

og *at* det således ikke var ministeriets samlede intention at pålægge styrelsen at iværksætte en ulovlig praksis.

I sin sammenfattende vurdering anfører ombudsmanden, at han er opmærksom på, at det efter ministeriets oplysninger samtidig blev antaget, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til instruksen. Og ombudsmanden lægger til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis.

Men det er også ombudsmandens sammenfattende vurdering, at instruksen efter sit indhold var ulovlig, og at den samtidig medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager om adskilt indkvartering."

"**Spørgsmål nr. 812:**

Medvirkede en eller flere jurister ved tilblivelsen af det udkast til pressemeddelelse om adskillelse af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere, der den 10. februar 2016 eller umiddelbart forinden blev fremlagt for ministeren, og hvorfra ministeren ifølge sine udtalelser til Politiken 21. maj 2017 fjernede en formulering om undtagelser fra adskilt indkvartering?

Svar:

Ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces finder jeg fortsat ikke at burde oplyse, hvem i Udlændinge- og Integrationsministeriet der var involveret i de interne drøftelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016.

Men som jeg oplyste under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, var vurderingen i Udlændinge- og Integrationsministeriet, at der i et antal tilfælde under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelse til en separat indkvartering af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser.

Det var derfor en forudsætning, at Udlændingestyrelsen skulle administrere ordningen i overensstemmelse med dansk ret, herunder Danmarks internationale forpligtelser.

Og som jeg også oplyste på samrådet den 1. juni 2017, fremgik dette af de udkast til pressemeddelelser, som jeg fik forelagt, og som indeholdt et forbehold, og af de drøftelser om den generelle indkvarteringsordning, som fandt sted.

Jeg kan i øvrigt henvise til mit talepapir fra behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, som er oversendt til udvalget (UUI alm. del – endeligt svar på spørgsmål 801)."

"**Spørgsmål nr. 813:**

Modtog ministeren i løbet af februar og marts 2016 nogen form for tilkendegivelser fra embedsmænd i ministeriets departement eller Udlændingestyrelsen om, at pressemeddelelsen af 10. februar 2016 om adskillelse af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere burde følges op af en skriftlig instruks fra ministeren eller ministeriet?

Svar:

Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

Jeg har ikke haft drøftelser med mine embedsmænd om, hvorvidt pressemeddelelsen skulle følges op af en egentlig skriftlig instruks.

Jeg kan i øvrigt henvise den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 817 (UUI alm. del)."

Det fremgår af et udkast til besvarelsen af spørgsmål nr. 813, at Inger Støjberg den 19. juni 2017 overstregede de to første afsnit i det, der alligevel blev

den endelige besvarelse, ligesom hun i en kommentar anførte, at dette skulle drøftes.

Inger Støjberg har om besvarelsen af dette spørgsmål forklaret[11] bl.a., at hun ikke kan sige, hvorfor hun i udkast af 8. juni 2017 til svar på udvalgsspørgsmål nr. 813 satte streg over, at Udlændingestyrelsen hele tiden havde administreret under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser og foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Hun havde dog allerede langt tidligere – i maj 2016 – henvist til de internationale forpligtelser.

Spørgsmål nr. 814-815 og besvarelserne den 21. juni 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 814:**

Modtog ministeren den 10. februar 2016 eller i dagene op til denne dato rådgivning om, at det var formålstjenligt at udsende en pressemeddelelse om adskillelse af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere frem for en egentlig og mere sædvanlig skriftlig instruks, og vil ministeren i givet fald redegøre for baggrunden for og elementerne i denne rådgivning?

Svar:

Jeg var selv af den opfattelse, at det var formålstjenligt at udsende en pressemeddelelse, som indeholdt en klar politisk tilkendegivelse fra mig om den generelle, fremtidige indkvarteringsordning.

Jeg har ikke haft drøftelser med mine embedsmænd om, hvorvidt pressemeddelelsen skulle følges op af en egentlig skriftlig instruks."

"**Spørgsmål nr. 815:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor det var afdelingschef Line Skytte Hansen, der, ifølge Udlændingestyrelsens notits af 31. marts 2016, den 10. februar 2016 telefonisk kontaktede en vicedirektør i Udlændinge-

11 Afhøringsekstrakten, side 142.

> styrelsen og anmodede styrelsen om "straks at foranstalte, at indkvarteringsoperatørerne blev orienteret om de nye retningslinjer og varslet om, at Udlændingestyrelsen ville igangsætte en adskillelse af parrene", og ikke den afdelingschef i Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der havde asylindkvartering som ansvarsområde?
>
> **Svar:**
>
> Line Skytte Mørk Hansen er chef for Koncernstyringsafdelingen i Udlændinge- og Integrationsministeriet, som varetager departementets opgaver i forhold til drift af asylcenterområdet, herunder indkvartering."

Forud for besvarelsen af spørgsmål nr. 815 havde Jesper Gori i en mail af 8. juni 2017 kl. 15.37 anmodet Anette Görtz om at modtage bidrag til besvarelsen af spørgsmålet. Anette Görtz videresendte samme dag Jesper Goris mail til Line Skytte Mørk Hansen, og den 9. juni 2017 meddelte Anette Görtz til Jesper Gori, at Koncernøkonomi ville udarbejde et svarudkast til besvarelsen af spørgsmålet. Den 15. juni 2017 kl. 13.34 sendte Louise Gertrud Michaëlis en mail til bl.a. Line Skytte Mørk Hansen, Lykke Sørensen, Anette Görtz og Jesper Gori med et revideret udkast til besvarelse af bl.a. spørgsmål nr. 815 med bemærkning om, at udkastet var udarbejdet "på baggrund af vores drøftelser i dag". Svarudkastet i mailen er i al væsentlighed identisk med den endelige besvarelse.

Jesper Gori har om besvarelsen af dette spørgsmål forklaret[12] bl.a., at hans kontor havde bedt Koncernstyring om bidrag. I Koncernstyrings bidrag til svaret på spørgsmål nr. 815 stod der, som han husker det, det samme som i det endelige svar. Der blev ligeledes afholdt et møde, hvor Lykke Sørensen, Line Skytte Mørk Hansen, Louise Michaëlis og han selv deltog. Som han husker det, deltog Anette Görtz også. Drøftelserne gik ud på, om man kunne besvare et af de øvrige folketingssvar på en anden måde, og det blev ikke drøftet, hvad der blev sagt under samtalen den 10. februar 2016. Adspurgt, hvornår han for første gang blev opmærksom på, at Line Skytte Mørk Hansen havde en anden opfattelse af samtalen den 10. februar 2016, har han forklaret, at han blev opmærksom herpå i forbindelse med undersøgelseskommissionen.

12 Afhøringsekstrakten, side 286-287.

Adspurgt nærmere om, hvornår han præcis blev opmærksom herpå, har han forklaret, at Line Skytte Mørk Hansen ringede til ham, inden hun skulle afgive forklaring i undersøgelseskommissionen, og gav udtryk for sin opfattelse af, hvad der var foregået under telefonsamtalen den 10. februar 2016. Line Skytte Mørk Hansen spurgte under telefonsamtalen, hvad der var sket med notatet af 2. februar 2016. Hun spurgte, om han kunne huske, om notatet var blevet sendt til Udlændingestyrelsen. Hun sagde, at hun spurgte ham, fordi det kunne være naturligt, at Udlændingeafdelingen havde sendt notatet til Udlændingestyrelsen.

Anette Görtz har herom forklaret[13], at hun ikke husker, at hun eller Line Skytte Mørk Hansen på dette tidspunkt i 2017 reagerede på Lene Linnea Vejrums notits om telefonsamtalen den 10. februar 2016, eller om de havde drøftelser om notitsen. Svaret på spørgsmål nr. 815 var alene en konstatering af Line Skytte Mørk Hansens stilling i ministeriet. Adspurgt af Line Skytte Mørk Hansens bisidder, advokat Thomas Ryhl, om der var noget forkert i udkastet til svaret på spørgsmål 815, forklarede hun, at svaret var faktuelt korrekt, men at Line Skytte Mørk Hansen også havde andre ansvarsområder end driften af asylcenterområdet.

Line Skytte Mørk Hansen har herom forklaret[14], at – som hun husker det – havde de fået en kort frist til dagen efter til at besvare spørgsmålene. Hun indkaldte Louise Gertrud Michaëlis, Lykke Sørensen og Jesper Gori til et kort møde på Anette Görtz' kontor. Hun erindrer ikke, om de hver især kom med udkast til svar. Louise Gertrud Michaëlis' mail af 15. juni 2017 kl. 13.34 var en sammenskrivning af svarene efter mødet. Koncernstyring blev involveret i besvarelsen af disse folketingsspørgsmål, fordi der var tale om forhold, der vedrørte hende og hendes afdeling, og det var derfor naturligt, at de blev hørt forud for besvarelsen. Det er rigtigt, at hun havde en telefonsamtale med Jesper Gori af den anførte karakter. Hun ville under sin forberedelse af afhøringen undersøge, om notatet af 2. februar 2016 var blevet sendt til Udlændingestyrelsen. Det troede hun, at det var. Hun kunne imidlertid ikke se, at hverken hun selv eller en af hendes medarbejdere havde sendt notatet til styrelsen, og hun ringede derfor til Jesper Gori for at spørge, om han havde sendt notatet til styrelsen. Jesper Gori svarede, at han heller ikke erindrer, at han havde sendt

13 Afhøringsekstrakten, side 722-723 og 726.
14 Afhøringsekstrakten, side 765 og 768.

notatet til styrelsen, ligesom han ikke erindrer at have medbragt notatet til et møde med styrelsen. Hun kan meget vel under denne samtale med Jesper Gori have givet udtryk for sin opfattelse af telefonsamtalen mellem hende og Lene Linnea Vejrum den 10. februar 2016. Hun erindrer ikke telefonsamtalen med Jesper Gori anderledes, end han har forklaret.

Spørgsmål nr. 816-817 og besvarelserne den 21. juni 2017 var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 816:**
>
> Folketingsmedlem Jakob Engel-Schmidt har ifølge artiklen "Inger Støjberg under angreb: Nægter at udlevere omstridt mail" (Berlingske, 1. juni 2017) oplyst, at ministerens særlige rådgiver for ham har oplæst en intern e-mail fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. Efter det oplyste er der tale om den samme e-mail, som ministeren i sit svar på UUI alm. del – spm. 769 afviser at udlevere til udvalget. Vil ministeren begrunde, hvorfor ét bestemt folketingsmedlem ved ministerens foranstaltning gives kendskab til e-mailens indhold, når e-mailen ikke kan udleveres til Folketingets ressortudvalg på området?
>
> **Svar:**
>
> 1. Jeg orienterer løbende folketingsmedlemmer om mange forskellige ting. Og helt naturligt orienterer jeg regeringens folketingsmedlemmer mere end andre. Det forhold, at jeg orienterer om interne drøftelser og lignende, indebærer imidlertid ikke, at jeg vil fravige regeringens principielle synspunkt om, at interne dokumenter af hensyn til regeringens interne beslutningsproces normalt ikke udleveres til Folketinget eller til Folketingets partier.
>
> Det bemærkes, at det er det samme hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter.
>
> 2. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan oplyse, at den interne e-mail, som spørgsmålet henviser til, ved telefonsamtale af 27. maj 2017 mellem udlændinge- og integrationsministerens særlig rådgiver og medlem af Folketinget Jakob Engel-Schmidt (V) er blevet oplæst.

Det følger af forarbejderne til offentlighedslovens § 23, at et internt dokument ikke anses for afgivet for udenforstående – og dermed ikke mister sin interne karakter –, hvis dokumentet alene er blevet læst op.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal bemærke, at det undtagne dokument i sagen ikke vurderes at indeholde relevante oplysninger om sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, som efter anmodning om aktindsigt efter offentlighedsloven vil skulle udleveres i medfør af offentlighedslovens § 28, stk. 1.

3. Jeg finder på den baggrund ikke at burde oversende det pågældende dokument til Folketinget."

"**Spørgsmål nr. 817:**

Hvad kan ministeren oplyse om baggrunden for, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet 18. marts 2016 i en e-mail meddelte Udlændingestyrelsen, at indkvartering af ægtepar, hvoraf den ene part var mindreårig, skulle ske i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser og dansk ret? Havde e-mailen baggrund i konkrete eksempler siden 10. februar 2016, hvor der var sket indkvartering, der ikke opfyldte disse krav?

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

Om Udlændingestyrelsens administration af ordningen kan jeg i øvrigt henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del).

2. Som jeg redegjorde for under samrådet, og som det også indgår i den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand,

sendte Udlændinge- og Integrationsministeriet den 18. marts 2016 en e-mail til Udlændingestyrelsen.

Denne mail sendes i forlængelse af de løbende juridiske drøftelser mellem departementet og Udlændingestyrelsen bl.a. i forhold til udarbejdelse af retningslinjer om rammerne for ordningen. Mailen indeholder det talepapir, som jeg anvendte under samrådet den 15. marts 2016, og den indeholder andre dokumenter, der er brugt i forbindelse med min forberedelse af dette samråd. Herudover tilkendegives det skriftligt over for Udlændingestyrelsen, at der skal gøres undtagelse i tilfælde, hvor separat indkvartering vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Endvidere tilkendegives det, at Udlændingestyrelsen skal orientere departementet om de sager, hvor styrelsen finder, at der ikke kan ske separat indkvartering af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser. Endvidere tilkendegives det, at tvivlsspørgsmål om rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser kan forelægges for departementet. Desuden indeholder e-mailen en angivelse af visse af de forhold og overvejelser, som burde indgå i Udlændingestyrelsens retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne om ordningen."

Det fremgår af et udkast til besvarelsen, at Inger Støjberg den 19. juni 2017 bl.a. overstregede sætningen: "Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder".

Inger Støjberg har herom forklaret[15] bl.a., at hun ikke kan sige, hvorfor hun stregede sætningen i udkastet. Hun havde længe før nævnt de internationale forpligtelser. Sætningen blev bevaret i det endelige svar til Folketinget. Det afgørende må være, hvad der blev svaret til Folketinget.

Spørgsmål nr. 818-823 og besvarelserne den 21. juni 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 818:**

Det fremgår af et indslag i P1 Orientering 23. maj 2017, at ministeren i et interview med DR Nyheder 21. maj 2017 har sagt, "...da vi så sender

15 Afhøringsekstrakten, side 142.

pressemeddelelsen ud, så er vi af den overbevisning i ministeriet, og det er jeg selvfølgelig også, at det er lovmedholdeligt...". Vil ministeren forklare, om ministeren dermed mener, at den såkaldte pressemeddelelse af 10. februar 2016 har været genstand for en juridisk vurdering af ministeriets embedsmænd, og at disse har erklæret den "lovmedholdelig". I modsat fald ønskes forklaret, hvad meningen med ministerens udtalelse under DR-interviewet så er?

Svar:

Som jeg oplyste under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, havde dokumentet på det tidspunkt, hvor vi sad og arbejdede med pressemeddelelsen, ikke karakter af en instruks.

Der blev derfor heller ikke foretaget en juridisk vurdering af, om pressemeddelelsen efter sin ordlyd ville være ulovlig, hvis den efterfølgende skulle læses som en instruks over for Udlændingestyrelsen.

Jeg har derfor ikke forud for udsendelsen af pressemeddelelsen drøftet med mine embedsmænd, om selve det, at jeg udsendte en pressemeddelelse, der indeholdt min politiske tilkendegivelse, ville være ulovligt, når jeg tog undtagelsen ud af ordlyden.

Rådgivningen fra mine embedsmænd gik på, at der i indkvarteringsordningen skulle være en undtagelsesmulighed i særlige tilfælde."

"**Spørgsmål nr. 819:**

Ministeren beklagede under samrådet den 1. juni 2017, at pressemeddelelsen ikke blev fulgt op af en instruks, hvornår blev pressemeddelelsen fulgt op af en instruks?

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

Om Udlændingestyrelsens administration af ordningen kan jeg i øvrigt henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del).

2. Som anført i den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand, findes der ikke i det sagsmateriale, som ombudsmanden har modtaget, nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2017 blev lagt til grund som en klar forudsætning, at det i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret at adskille parterne.

Folketingets Ombudsmand anfører, at som sagen er oplyst, må han forstå, at pressemeddelelsen og de to e-mails, der sendes fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016, tilsammen udgjorde ministerens instruks til Udlændingestyrelsen.

Ombudsmanden anfører endvidere, at instruksen efter sin ordlyd fremstod kategorisk og undtagelsesfri og pålagde Udlændingestyrelsen – uden nogen form for individuel vurdering af hver enkelt sag – at træffe beslutning om adskilt indkvartering af par, hvor den ene eller begge parter var mindreårig.

På denne baggrund er det ombudsmandens opfattelse, at instruksen af 10. februar 2016 efter sit indhold var ulovlig, og at den samtidig medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i konkrete sager om adskilt indkvartering.

Og derfor har fremgangsmåden efter ombudsmandens opfattelse været meget risikabel i forhold til den grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration.

Jeg har taget ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning.

Som jeg tilkendegav under samrådet den 1. juni 2017, burde vi i umiddelbar forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen have fulgt op

med en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold."

"**Spørgsmål nr. 820:**

Ministeren beklagede under samrådet den 1. juni 2017, at pressemeddelelsen ikke blev fulgt op af en instruks, blev ministeren på noget tidspunkt vejledt om ikke at lade pressemeddelelsen blive efterfulgt af en instruks?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 813 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 821:**

Hvornår blev ministeren bekendt med, at ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 blev opfattet som en instruks af hendes embedsværk?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 806 (UUI alm. del)"

"**Spørgsmål nr. 822:**

Blev ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 forelagt ministerens departementschef eller andre i ministerens embedsværk inden den blev sendt ud?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 805 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 823:**

Blev ministeren advaret af sit embedsværk om, at pressemeddelelsen af 10. februar 2016 kunne opfattes som instruks?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 813 (UUI alm. del)."

8.11.12.3. Spørgsmål nr. 837-855

Den 9. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget – efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) – en række spørgsmål til ministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 21. juni 2017 heraf var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 837:**

I hver af de 23 sager, hvor par blev adskilt som følge af instruksen 10. februar 2016, bedes ministeren redegøre for, hvilken dato beslutningen blev truffet, og om der blev foretaget partshøring.

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"Udlændingestyrelsen har forstået spørgsmålet således, at det vedrører datoen for Udlændingestyrelsens beslutning om at indkvartere en mindreårig separat fra sin ægtefælle eller samlever.

Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse henvise til vedlagte bilag.

Der henvises i øvrigt til Udlændingestyrelsens bidrag til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 809."

Som bilag til besvarelsen var vedlagt Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets brev af 16. november 2016 til Folketingets Ombudsmand og det skema, der var vedlagt brevet til ombudsmanden.

"**Spørgsmål nr. 838:**

Hvad er årsagen til, at 8 ud af 23 par, der blev adskilt i henhold til instruksen af 10. februar 2016, efterfølgende bliver genforenet, efter at sagerne blev genoptaget?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"Indkvarteringsinstruksen skal administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Et par må således kun indkvarteres hver for sig, hvis det er foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser, og adskillelsen må kun opretholdes, så længe den er forenelig med Danmarks internationale forpligtelser.

Varigheden af adskillelsen indgår som et selvstændigt moment i vurderingen af, om en separat indkvartering (fortsat) er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, idet intensiteten af indgrebet forøges, og vægten af hensynet til at give den mindreårige en betænkningsperiode alt andet lige formindskes, når varigheden af adskillelsen bliver længere.

Når de 8 par først blev adskilt, og senere fik mulighed for at blive indkvarteret sammen, var det ikke udtryk for, at det var forkert at indkvartere parrene hver for sig i første omgang. Det er derimod udtryk for, at varigheden indgår i vurderingen af, hvor længe en separat indkvartering kan opretholdes, og stadig være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.""

"**Spørgsmål nr. 839:**

Hvilke tvivlsspørgsmål eller andet var baggrunden for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets forespørgsel til Justitsministeriet af 19. februar 2016 om konkret og individuel vurdering i sager om unge asylpar (jf. artikel i Politiken den 26. maj 2017 med tidslinje over forløbet)? Kan ministeren redegøre for det nærmere indhold af denne korrespondance med Justitsministeriet?

Svar:

En række af de dokumenter, som spørgsmålet vedrører, er udvekslet mellem Udlændinge- og Integrationsministeriet og Justitsministeriet som led i regeringens interne beslutningsproces.

Ud fra et hensyn hertil finder Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke at burde oversende de pågældende dokumenter til Folketinget, ligesom ministeriet ikke i øvrigt finder at burde oplyse om indholdet af den rådgivning, som Justitsministeriet yder til Udlændinge- og Integrationsministeriet som led i regeringens interne beslutningsproces."

"**Spørgsmål nr. 840:**

Vil ministeren oplyse, om ministeren fik forelagt Justitsministeriets besvarelse af 19. februar 2016 vedrørende adskillelsen af mindreårige asylansøgere, der var gift/samlevende med en voksen, og i så fald hvornår?

Svar:

Ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces finder jeg ikke at burde oplyse, hvilke interne drøftelser og sagsskridt der fandt sted i Udlændinge- og Integrationsministeriet i anledning af Justitsministeriets besvarelse af 19. februar 2016."

"Spørgsmål nr. 841:

Med henvisning til artiklen "Først blev parret adskilt med Støjbergs ulovlige ordre – senere kom et nyt brev" (Politiken, den 1. juni 2017, 1. sektion side 4) bedes ministeren redegøre for, hvad der er baggrunden for, at Udlændingestyrelsen formulerer sig markant forskelligt om grundlaget for at adskille unge asylpar i to forskellige breve til samme asylpar? I det første brev af 3. marts 2016, hvor der træffes afgørelse om adskillelse, skriver Udlændingestyrelsen: "Som følge af Udlændinge-, Integrations- og Boligministerens meddelelse af 10. februar 2016 kan mindreårige ikke længere indkvarteres sammen med en ægtefælle eller samlever. Dette gælder også selv om parret har fælles børn". I brev af 8. juli 2016, hvor der træffes afgørelse om, at parret igen kan indkvarteres sammen, skriver Udlændingestyrelsen: "Den 10. februar 2016 modtog Udlændingestyrelsen instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om at ændre praksis for indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever. Praksisændringen indebærer, at mindreårige som udgangspunkt ikke må være indkvarteret på samme asylcenter som deres voksne ægtefæller eller samlevere". Var de to forskellige formuleringer et udtryk for en ændret praksis i Udlændingestyrelsen?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

> "Udlændingestyrelsen har løbende – herunder i relation til de involverede parter – kommunikeret i henhold til, hvordan indkvarteringsinstruksen har været formidlet til offentligheden bl.a. ved pressemeddelelsen af 10. februar 2016.
>
> Udlændingestyrelsen finder, at det burde have fremgået af de første afgørelser, at der kunne være undtagelser til indkvarteringsinstruksen.
>
> Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og

individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorfor der i de første sager om adskillelse ikke skete partshøring, henvises til Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelse af spørgsmål 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.""

"**Spørgsmål nr. 842:**

Kan ministeren redegøre for, om der henholdsvis før og efter den 18. marts 2016 er truffet afgørelser i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere, der var gift/samlevende med en voksen, hvor der ikke er administreret i overensstemmelse med dansk forvaltningslov?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"Der henvises til Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelse af spørgsmål 809 fra Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.""

"**Spørgsmål nr. 843:**

Kan ministeren redegøre for, om der henholdsvis før og efter den 18. marts 2016 er truffet afgørelser i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere, der var gift/samlevende med en voksen, hvor der ikke er administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser? Hvis dette er tilfældet, ønskes de konkrete eksempler beskrevet.

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"Der henvises til Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelse af spørgsmål 809 fra Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.""

"**Spørgsmål nr. 844:**

I et brev af 3. marts 2016 skriver Røde Kors til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, at de finder det "dybt bekymrende, at børnene uden forudgående individuel vurdering af familiens situation, skal adskilles fra den ene af deres forældre". Røde Kors appellerer endvidere til, at "der etableres en procedure, hvor de unge par høres inden eventuel adskillelse gennemføres". Kan ministeren bekræfte, at det er i strid med dansk forvaltningslov, at træffe et påbud om ny indkvartering uden partshøring og individuel vurdering af sagen – sådan som brevet fra Røde Kors beskriver, at sagsbehandlingen foregår? Der henvises til ministerens besvarelse af 2. juni 2016 på spørgsmål 694 fra Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget.

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

2. I forhold til spørgsmålet om partshøring kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 845:**

På hvis initiativ bliver der foretaget konkret sagsbehandling på baggrund af ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016.

Svar:

Efter udlændingeloven træffer Udlændingestyrelsen bestemmelse om indkvartering af bl.a. asylansøgere. Efterkommer en udlænding ikke

Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, kan styrelsen pålægge udlændingen at tage ophold på et indkvarteringssted efter styrelsens nærmere bestemmelse (flyttepåbud). Der henvises til udlændingelovens § 42 a, stk. 7.

Udlændingestyrelsens afgørelser om flyttepåbud kan ikke påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Det er således Udlændingestyrelsen, der konkret træffer afgørelse i sager om indkvartering af asylansøgere."

"**Spørgsmål nr. 846:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor ministeriet fulgte op på pressemeddelelsen af 10. februar 2016 ved samme dag at foretage opkald til Udlændingestyrelsen, for at "anmode Udlændingestyrelsen om straks at foranstalte, at indkvarteringsoperatørerne blev orienteret om de nye retningslinje og varslet om, at Udlændingestyrelsen vil igangsætte en adskillelse af parrene", (jf. Folketingets Ombudsmands Redegørelse, UUI alm. del – bilag 152, side 21), når ministeren under samrådet den 1. juni 2017 sagde, at pressemeddelelsen af 10. februar 2016 ikke var en instruks?

Svar:

Jeg vil redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

Der foreligger forud for besvarelsen af spørgsmålet en mail af 14. juni 2017 kl. 18.28 fra Louise Gertrud Michaëlis til Anette Görtz med følgende udkast til besvarelse af bl.a. spørgsmål nr. 846:

"Afdelingschef Line Skytte Mørk Hansen kontaktede den 10. februar kl. ca. 14.30 vicedirektør i Udlændingestyrelsen Lene Vejrum telefonisk med henblik på at følge op på pressemeddelelsen. Opfølgningen havde bl.a. til formål at sikre, at de drøftelser, der tidligere samme dag

> havde været på koncerndirektionsmødet, hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør var til stede, blev videreformidlet."/ Opfølgningen havde bl.a. til formål at adressere/håndtere eventuelle spørgsmål angående pressemeddelelsen som Udlændingestyrelsen måtte have."

Der foreligger endvidere en mail af 15. juni 2017 kl. 13.34 fra Louise Gertrud Michaëlis til bl.a. Line Skytte Mørk Hansen, Lykke Sørensen, Anette Görtz og Jesper Gori med et revideret udkast til besvarelse af bl.a. spørgsmål nr. 846 med bemærkning om, at udkastet var udarbejdet "på baggrund af vores drøftelser i dag". Svarudkastet i mailen var nu sålydende:

> "Afdelingschef Line Skytte Mørk Hansen kontaktede den 10. februar kl. ca. 14.30 vicedirektør i Udlændingestyrelsen Lene Vejrum telefonisk med henblik på at følge op på pressemeddelelsen. Opfølgningen havde bl.a. til formål at håndtere eventuelle spørgsmål til pressemeddelelsen."

Af et udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 856, som Jesper Gori sendte til Lykke Sørensen den 17. juni 2017 kl. 10.50, hedder det – vedrørende et spørgsmål om referat af mødet den 10. februar 2016 – i sidste afsnit i besvarelsen:

> "Der er i Udlændingestyrelsen hverken nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med det nærmere indhold af disse drøftelser. [**Kommenterede [jsgr1]:** Det modsiger direkte Lines bidrag til besvarelse af 846...]"

Dette afsnit blev bevaret i det endelige svar på spørgsmål nr. 856, der gengives nedenfor.

Anette Görtz har herom forklaret[16], at hun ikke vidste, hvad der nærmere lå i formuleringen af svaret på spørgsmål nr. 846. Hun erindrer ikke, at hun på dette tidspunkt overhørte drøftelser om rigtigheden af Lene Linnea Vejrums telefonnotat fra 31. marts 2016. Adspurgt om baggrunden for, at det i stedet fremgik af det endelige svar på spørgsmål 846, at ministeren ville redegøre for forløbet ved besvarelsen af samrådsspørgsmål AW og AY den 23. juni 2017,

16 Afhøringsekstrakten, side 723 og 726.

forklarede hun, at hun ikke har kendskab til, hvorfor man endte med ikke at give de oplysninger, der fremgik af udkastet til svar. Hun ved ikke, hvilke drøftelser der har været i denne forbindelse. Adspurgt af Line Skytte Mørk Hansens bisidder, advokat Thomas Ryhl, om der var noget forkert i udkastet til svaret på spørgsmål 846, forklarede hun, at svaret umiddelbart ikke så forkert ud. Hun havde dog ikke kendskab til de tidspunkter, der fremgik af svaret.

Line Skytte Mørk Hansen har herom forklaret[17], at sætningen i udkastet om, at opfølgningen blandt andet havde til formål at sikre videreformidlingen af de drøftelser, der tidligere samme dag havde været på koncerndirektionsmødet, hvor Udlændingestyrelsens direktør var til stede, blev tilføjet af hendes afdeling. Sætningen kom ikke med i det senere udkast til svar efter mødet den 15. juni 2017. Hun kom ikke med andre bidrag til besvarelsen af spørgsmål UUI 846 end sætningen om opfølgningens formål, som ikke kom med i udkastet til svar efter mødet den 15. juni 2017.

Lykke Sørensen har forklaret[18], at hun ikke erindrer at have set det udkast til svar på spørgsmål nr. 846, som Louise Gertrud Michaëlis sendte til Anette Görtz den 14. juni 2017 kl. 18.28. Hun husker ikke at have set det udkast, som Jesper Gori sendte den 17. juni 2017 kl. 10.50, ligesom hun ikke erindrer at have drøftet Jesper Goris kommentar med ham, men på dette tidspunkt stod det klart for dem, at der ikke var enighed om, hvad der var foregået under Line Skytte Mørk Hansen og hendes afdelings samtaler med Udlændingestyrelsens medarbejdere.

> "**Spørgsmål nr. 847:**
>
> Ministeren beklagede under samrådet den 1. juni 2017, at ministerens pressemeddelelse ikke blev fulgt op af en instruks, og at den derfor blev opfattet som en instruks. Hvem har ansvaret for, at pressemeddelelsen ikke blev fulgt op af en instruks?

17 Afhøringsekstrakten, side 775-776.
18 Afhøringsekstrakten, side 789.

Svar:

I sin endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) finder Folketingets Ombudsmand, at instruksen af 10. februar 2016 efter sit indhold var ulovlig, og at den samtidig medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager om adskilt indkvartering.

Jeg har taget Folketingets Ombudsmands kritik til efterretning.

Som jeg tilkendegav under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, betyder dette, at der i umiddelbar forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 skulle have været fulgt op med en egentlig skriftlig instruks.

Og som jeg nævnte under samrådet den 1. juni 2017, er det mit ansvar. Det burde vi have gjort anderledes."

"**Spørgsmål nr. 848:**

Blev ministeren på noget tidspunkt foreslået af embedsværket at lade pressemeddelelsen følge op af en skriftlig instruks, og i bekræftende fald hvornår?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 813 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 849:**

Blev det på noget tidspunkt drøftet i ministeriet, at lade pressemeddelelsen af 10. februar 2016 følge op af en skriftlig instruks, og blev ministeren orienteret om disse drøftelser?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 813 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 850:**

Er det efter ministeriets vurdering i overensstemmelse med god forvaltningsskik, at et ministerium udsteder nye retningslinjer i en mail uden tilhørende skriftlig forklaring?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 847 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 851:**

Vil ministeren oplyse, hvem der den 10. februar 2016 sender de to e-mails fra departementet og til hvem i styrelsen?

Svar:

Jeg har i besvarelsen lagt til grund, at der i spørgsmålet henvises til de to e-mails af 10. februar 2016, hvorved pressemeddelelsen af samme dato sendes fra departementet til Udlændingestyrelsen, jf. herved også den endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) fra Folketingets Ombudsmand, side 9.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at afsenderne er henholdsvis en fuldmægtig og en afdelingschef i Koncernstyringsafdelingen i Udlændinge- og Integrationsministeriet. De to e-mails sendes til en kontorchef og en vicedirektør i Udlændingestyrelsen, Center for Administration og Asylindkvartering."

Anette Görtz har adspurgt af Line Skytte Mørk Hansens bisidder, advokat Thomas Ryhl, om der var noget forkert i udkastet til svaret på spørgsmål 851 forklaret[19], at svaret var faktuelt korrekt.

"**Spørgsmål nr. 852:**

Er det dokument, der i svar på UUI alm. del – spm. 501 af 13. marts 2017 omtales som ministerens "indkvarteringsinstruks" det samme, som ministeren på samrådet den 1. juni 2017 omtaler som "pressemeddelelsen"?

Svar:

I sin endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) anfører Folketingets Ombudsmand, at Udlændinge- og Integrationsministeriet samme dag som udsendelsen af pressemeddelelsen, dvs. den 10. februar 2016, sendte pressemeddelelsen til Udlændingestyrelsen i to e-mails, hvor den ene angav at være til styrelsens orientering og indeholdt en bemærkning om, at "vedhæftede pressemeddelelse om barnebrude [bliver] sendt ud nu her inkl. det bilag I leverede om de konkrete tilfælde af barnebrude i indkvarteringssystemet", mens den anden ikke indeholdt tekst ud over pressemeddelelse.

Ombudsmanden anfører herefter, at som sagen er oplyst, må ombudsmanden forstå, at pressemeddelelsen og de to e-mails tilsammen udgjorde ministerens instruks til Udlændingestyrelsen om praksisændringen.

Endvidere anfører ombudsmanden, at der således ikke i det sagsmateriale, som ombudsmanden har modtaget, findes nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2016 blev lagt til grund som en klar forudsætning, at det i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret at adskille parrene.

19 Afhøringsekstrakten, side 726.

Ombudsmanden lægger samtidig til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis.

Der kan herved også henvises til den foreløbige redegørelse fra Folketingets Ombudsmand af 1. februar 2017.

Når der i besvarelsen af 13. marts 2017 på spørgsmål nr. 501 (UUI alm. del) henvises til, at udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks blev oversendt til Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016 om eftermiddagen, er det således, på linje med ombudsmandens forståelse, en henvisning til pressemeddelelsen af samme dato.

Jeg vil i øvrigt redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY den 23. juni 2017."

"**Spørgsmål nr. 853:**

Er den pressemeddelelse, som er omtalt i e-mailen af 10. februar 2016 fra Udlændingestyrelsen til indkvarteringsoperatørerne, det samme som ministerens "indkvarteringsinstruks" i svar på UUI alm. del – spm. 501 af 13. marts 2017?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 852 (UUI alm. del)"

"**Spørgsmål nr. 854:**

Vil ministeren redegøre for over- og underordnelsesforholdet mellem ministeriet og Udlændingestyrelsen i forhold til at sikre, at administrationen foregår lovligt, og hvem har det øverste ansvar for administrationen?

Svar:

Der henvises til justitsministerens besvarelse af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 834 (alm. del) stillet af Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg den 9. juni 2017."

"**Spørgsmål nr. 855:**

Vil ministeren redegøre for, hvad der nærmere skal forstås ved ordet "drøftet" i besvarelse af UUI alm. del – spm. 501 af 13. marts 2017 samt oplyse, hvem der deltog i det pågældende møde og oversende dagsorden for mødet?

Svar:

1. I sin endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) henviser Folketingets Ombudsmand bl.a. til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i en udtalelse til ombudsmanden har anført, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen.

Folketingets Ombudsmand henviser endvidere til, at ministeriet i forlængelse heraf har anført, at dette således blev drøftet på et koncerndirektionsmøde afholdt den 10. februar 2016, hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør deltog.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvem der deltog i koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016, henvises til besvarelsen af 31. maj 2017 af spørgsmål nr. 778 (UUI alm. del).

Jeg kan endvidere oplyse, at spørgsmålet om adskilt indkvartering af unge asylansøgere ikke var særskilt opført på den dagsorden for koncerndirektionsmødet, der blev udsendt forud for mødet.

Som anført i besvarelsen af 31. maj 2017 af spørgsmål nr. 778 (UUI alm. del), udarbejdes der ikke referater af drøftelser på koncerndirektionsmøder. Det gælder også for mødet, der blev afholdt den 10. februar 2016."

8.11.12.4. Spørgsmål nr. 856

Den 9. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget – efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) – desuden følgende spørgsmål nr. 856 til ministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 21. juni 2017 heraf var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 856:**

Vil ministeren oversende Styrelsens referat fra mødet den 10. februar 2016?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"Udlændingestyrelsen har lagt til grund, at spørgsmålet drejer sig om det koncerndirektionsmøde, der blev afholdt den 10. februar 2016 fra kl. 10:30 til kl. 11:30.

Udlændingestyrelsen kan oplyse, at der ikke er nogen nuværende ansatte i Udlændingestyrelsen, der deltog i mødet i koncerndirektionen den 10. februar 2016.

Udlændingestyrelsen er bekendt med, at indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på mødet.

Der er i Udlændingestyrelsen hverken nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med det nærmere indhold af disse drøftelser."

Det fremgår af en mail af 22. juni 2017, som Lene Linnea Vejrum sendte kl. 19.45 til Lykke Sørensen, og som Lykke Sørensen kl. 19.46 videresendte til Jesper Gori, bl.a.:

> "Som du ved, har vi i dag fundet en mail, hvor koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 kort nævnes.
>
> Som aftalt, sender jeg hermed Udlændingestyrelsens udtalelse til brug for berigtigelse over for Folketinget:
>
> Det fremgår af besvarelsen af UUI 856, at der ikke i Udlændingestyrelsen er nedskrevet referat eller andre oplysninger om drøftelserne på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 vedrørende indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere.
>
> Udlændingestyrelsen er den 22. juni 2017 blevet opmærksom på en intern mail. Af mailen, som er svar på en intern mail om varsling af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, fremgår kort, at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var."

Tanja Franck har herom forklaret[20], at hun husker forløbet sådan, at der blev stillet et spørgsmål til departementet om, hvorvidt der var nogen, der havde referater fra koncerndirektionsmødet. De svarede den 21. juni 2016, at det havde de ikke. I svaret skrev de også, at de heller ikke havde andre dokumenter fra mødet. Dagen efter kom nogen ind på hendes kontor eller ringede til hende og fortalte, at de havde fundet en mail fra Henrik Grunnet, som ikke havde været fremme før. De tænkte, at det ikke var så godt. Det var ikke på grund af indholdet af mailen, men fordi de akkurat havde svaret Folketinget, at de ikke havde dokumenter fra mødet, hvilket viste sig ikke at være korrekt. De var derfor nødt til at berigtige svaret, og det skulle gå hurtigt, da ministeren skulle i samråd dagen efter. Hun ringede til Lykke Sørensen og fortalte, at de havde fundet den pågældende mail, og hun fortalte, at svaret derfor ikke

20 Afhøringsekstrakten, side 365.

længere var korrekt. Det er hendes klare opfattelse, at hun læste indholdet af mailen op for Lykke Sørensen. Lykke Sørensen sagde – ikke ordret – at hun var enig i, at svaret skulle berigtiges, men at hun ville vende sagen med Uffe Toudal Pedersen. Herefter ringede Lykke Sørensen tilbage og fortalte, at Uffe Toudal Pedersen også var enig i, at svaret skulle berigtiges. De sendte derfor et supplement til besvarelsen, men ikke mailen.

Lene Linnea Vejrum har herom forklaret[21], at hun må have set Henrik Grunnets mail allerede den 10. februar 2016. Hun havde ikke tænkt over den siden. Kristina Rosado opdagede på dette tidspunkt mailen i forbindelse med en gennemgang af sin indbakke. Kristina Rosado gik til Ditte Kruse Dankert med den, hvorefter hun fik den, og de gik begge til Tanja Franck. Tanja Franck ringede til Lykke Sørensen og fortalte om mailen. Hun føler sig ret sikker på, at det var Tanja Franck og ikke hende, der ringede, men det er længe siden. Som hun husker det, overværede hun ikke denne samtale. Efterfølgende besluttede de sig for at berigtige svaret til Folketinget. De sendte ikke mailen til departementet, fordi der var tale om en intern mail. Sådanne mails plejer de ikke at sende ud ad huset. Hun ved ikke, hvad Tanja Franck og Lykke Sørensen talte om, ud over at de skulle berigtige folketingsbesvarelsen.

Ditte Kruse Dankert har herom forklaret[22], at hun fik kendskab til Henrik Grunnets mail den 22. juni 2017. Kristina Rosado havde fundet mailen i sin mailbakke i forbindelse med, at hun gennemgik sin mailboks forud for sin ferie. Hun tror, at Kristina Rosado sendte mailen til Lene Linnea Vejrum og hende og herefter tog på ferie, og at Lene Linnea Vejrum, Adam Abdel Khalik og hun herefter drøftede mailen hos Lene Linnea Vejrum. Det var hurtigt klart, at de skulle tale med Tanja Franck om mailen. Hun tror, at der blev printet et par eksemplarer af mailen. Som hun husker det, kom Tanja Franck ind på Lene Linnea Vejrums kontor. Hun var selv ret rystet over mailen og syntes, at situationen var rigtig uheldig. De snakkede om, hvorvidt der var noget nyt i mailen, og drøftede, hvorfor de ikke havde været opmærksomme på mailen tidligere. Hun havde ikke selv været opmærksom på mailen, men konstaterede, at hun også havde mailen. Hun var ærgerlig over, at hun ikke selv havde fundet den. Tanja Franck konkluderede, at det tidligere svar til Folketinget skulle berigtiges. Hun forstod det således, at Lykke Sørensen og Tanja Franck

21 Afhøringsekstrakten, side 435-436.
22 Afhøringsekstrakten, side 464.

herefter talte sammen. Hun tror ikke, at Lene Linnea Vejrum deltog i denne samtale. Hun fik en tilbagemelding, men overhørte ikke samtalen med Lykke Sørensen. Hende bekendt var der ikke nogen, der kontaktede Henrik Grunnet. De havde en drøftelse om, hvilken type mail der var tale om. Lene Linnea Vejrum sagde, at hun havde en fornemmelse af, at Henrik Grunnet måtte have sendt mailen på det tidspunkt, hvor han efter koncerndirektionsmødet var på vej tilbage til Udlændingestyrelsen.

Kristina Rosado har herom forklaret[23], at det var hende, der fandt Henrik Grunnets mail af 10. februar 2016 kl. 13.45. Hun var på dette tidspunkt ude af sagen, men hun så, at der var sendt en besvarelse på et folketingsspørgsmål fra Udlændingestyrelsen til departementet. Da hun læste besvarelsen, bemærkede hun sætningen om, at der ikke var noget nedskrevet om forløbet på koncerndirektionsmødet. Hun kunne huske, at hun havde fået en mail fra Henrik Grunnet herom, så hun vidste, at det ikke var korrekt. Hun fandt derfor mailen frem og gjorde opmærksom på den. Da hun havde fundet mailen, sendte hun den til Ditte Kruse Dankert, Adam Abdel Khalik og Lene Linnea Vejrum. Hun var ikke inddraget i de efterfølgende drøftelser om, hvad der skulle ske med mailen. Hun var aldrig blevet bedt om at udlevere oplysninger til brug for Folketingets Ombudsmands behandling af sagen.

Margit Sander Rasmussen har herom forklaret[24], at det var Kristina Rosado, der fandt mailen. Hun hørte godt om mailen, da den dukkede op, men hun var ikke involveret i drøftelser om, hvad der skulle ske med den, ligesom hun ikke bidrog til besvarelserne af udvalgsspørgsmålene herom. Normalt ville hun have været involveret i besvarelserne, idet alle folketingsspørgsmål almindeligvis gik via hendes kontor. En del af de udvalgsspørgsmål, der var i denne sag, gik imidlertid direkte til Kontoret for Indkvarteringsvilkår, Lene Linnea Vejrum og Udlændingestyrelsens direktør. Dette var tilfældet med udvalgsspørgsmål nr. 856, som hun derfor ikke var involveret i besvarelsen af.

Jens Vikner har herom forklaret[25], at han ikke husker, om han læste Lene Linnea Vejrums mail af 22. juni 2017, og han havde ikke noget at gøre med formuleringen. Han hørte om fundet af Henrik Grunnets mail. Nils Bak for-

23 Afhøringsekstrakten, side 488-489.
24 Afhøringsekstrakten, side 503-504.
25 Afhøringsekstrakten, side 738.

talte, at han havde fundet en mail i forbindelse med, at han ryddede op i sin mailboks forud for sin ferie. Foreholdt Kristina Rosados forklaring om, at det var hende, der fandt mailen, forklarede han, at han hørte det således, at det var Nils Bak, der fandt mailen. På dette tidspunkt hørte han ikke mere om, hvad der stod i mailen. Han var ikke involveret i noget af det, der foregik den 22. juni 2017, og ved ikke, om Nils Bak havde kontakt til Henrik Grunnet.

Mailen blev også videresendt til Nils Bak, der den 23. juni 2017 kl. 9.28 skrev således til Lene Linnea Vejrum:

> "...
> Jeg forstår ikke, hvordan Henriks mail kan udlægges sådan.
>
> Ministeren har sagt på samrådet, at US på koncerndirektionsmødet fik oplyst, at vi skulle overholde konventionerne. Henrik skriver, at ministeren stod fast på at adskille par –uanset børnekonventionen. Det er da en yderst væsentlig tilkendegivelse, som mange nok vil tolke derhen, at US fik en ordre - uden forbehold. Altså at ministeren lyver."

Lene Linnea Vejrum besvarede mailen samme dag kl. 10.09 med besked om, at hun ikke var enig i, at man kunne udlede dette af mailen, og at de skulle "tage det mundtligt".

Jens Vikner har herom endvidere forklaret[26], at han godt vidste, at Lene Linnea Vejrum og Tanja Franck ikke mente, at mailen kunne læses på den anførte måde. Der er ingen tvivl om, at han på daværende tidspunkt hørte om diskussionen. Både Margit Sander Rasmussen og Nils Bak betragtede mailen på den måde, at der her var tale om nye oplysninger, som man med rette mente, at Folketinget kunne være interesseret i.

I forlængelse af besvarelsen af 21. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 skrev Inger Støjberg den 22. juni 2017 således til udvalget:

26 Afhøringsekstrakten, side 738-739.

"I forlængelse af besvarelsen af 21. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del) har Udlændingestyrelsen dags dato oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

"Det fremgår af besvarelsen af UUI 856, at der ikke i Udlændingestyrelsen er nedskrevet referat eller andre oplysninger om drøftelserne på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 vedrørende indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere.

Udlændingestyrelsen er den 22. juni 2017 blevet opmærksom på en intern mail. Af mailen, som er svar på en intern mail om varsling af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, fremgår kort, at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var.""

Det fremgår af en mail af 22. juni 2017, som Jesper Gori sendte kl. 22.38 til Uffe Toudal Pedersen, Jonas From Soelberg og Lykke Sørensen, at der om aftenen den 22. juni 2017 blev udarbejdet et tillægsberedskab til samrådet dagen efter om koncerndirektionsmødet og mailen fra Udlændingestyrelsen. Det hedder i dette tillægsberedskab bl.a.:

"...
[Vil ministeren oplyse, hver der står i denne mail, så der ikke opstår mytedannelser?]

– Jeg har ikke set den interne mail. Og derfor må jeg henvise til det, Udlændingestyrelsen oplyser, og som jeg har orienteret udvalget om i går.

– [Der er som sagt tale om en intern mail i Udlændingestyrelsen.]

[Har ombudsmanden tidligere set eller fået mailen?]

– Udlændingestyrelsen har jo først fundet mailen i går aftes kl. 19.45. Så det vil jeg ikke tro.

[Bør mailen nu sendes til ombudsmanden, så den kan indgå i vurderingen af, om der er behov for at ændre i redegørelsen på det her nye grundlag?]

– Det vil jeg bede Udlændingestyrelsen vurdere. Jeg har ikke set den interne mail.

– [Generelt kan jeg sige, at ombudsmanden har bedt om at få bl.a. det materiale, der vedrører de retlige overvejelser. Om mailen oplyser styrelsen, som jeg læste op, at den ikke indeholder oplysninger om, hver der nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet var. Så det må styrelsen så vurdere.]

..."

Uffe Toudal Pedersen har herom forklaret[27] bl.a., at det dagen før samrådet den 23. juni 2017 blev nævnt, at der var dukket en mail op. Han husker ikke, hvem der nævnte det. Det var en betydelig ting, at mailen dukkede op dagen før samrådet, og de var nødt til at se på talepapir mv. til samrådet igen. Han husker ikke, om han fik en orientering om det nærmere indhold af mailen. Han husker ikke forløbet, ud over at han fik besked om, at der var fundet en mail, og at de skulle tage højde for det i forbindelse med den måde, de skrev samrådstalen på. Han vil tro, at han fik at vide, hvad der stod i mailen, men han har ikke set den. Det ville have været underligt, hvis de fik at vide, at den var dukket op, men ikke fik information om, hvad der stod i den. Det kom frem, fordi det var en vigtig ting. Det ville være usandsynligt, hvis han ikke interesserede sig for, hvad der stod i mailen, men om han har ment, at det var tilfredsstillende, at de fik at vide, at den ikke føjede noget nyt til det, de allerede vidste, kan han ikke sige. Det ville ikke ligne ham, men han husker det ikke. Han vil tro, at det blev drøftet med ministeren og Mark Thorsen, men det var ikke ham, der orienterede dem. Han bad heller ikke nogen om at orientere dem, men det kan meget vel være, at de alle tre fik det at vide samtidig. Han husker ikke, om han fik at vide, at ministeren og Mark Thorsen blev informeret om mailens indhold. Han husker blot, at de skulle reflektere det i noterne til samrådet. Det ville dog være naturligt, at ministeren og Mark Thorsen blev informeret om indholdet af en sådan mail forud for et samråd. De fik i hvert fald oplysningerne ved, at samrådstalen blev lavet om. De skulle aftenen før

27 Afhøringsekstrakten, side 100-101.

et samråd håndtere det forhold, at mailen var dukket op, og for at gøre det ville det være naturligt, at de vidste, hvad de havde med at gøre. Det ville også være naturligt at orientere ministeren om indholdet. Han husker ikke, om der var overvejelser om, hvorvidt mailen af 10. februar 2016 kl. 13.10 fra Henrik Grunnet skulle tilgå ombudsmanden. De gik nok mere op i, hvordan de skulle håndtere det i forhold til samrådet.

Inger Støjberg har herom forklaret[28] bl.a., at hun ikke før februar 2019 kendte indholdet af Henrik Grunnets mail af 10. februar 2016 kl. 13.10. Hun husker tydeligt den 22. juni 2017, som var dagen før samrådet. Sidst på eftermiddagen skulle hun over i Forsvarsministeriet til et erhvervsklubmøde, hvor hun skulle fortælle om udlændingepolitikken. Det kom lidt på tværs af hendes forberedelse til samrådet. Da hun var på vej ud ad døren, sagde Jonas From Soelberg, at hun skulle komme tilbage til ministeriet, fordi der var noget, de skulle tale om. Der var blevet fundet en mail. Hun kom retur først på aftenen – formentlig omkring kl. 19.30-20.00 – og inde på ministersekretærernes kontor mødte hun Mark Thorsen, Jonas From Soelberg, Lykke Sørensen og en af ministersekretærene. De oplyste, at der var fundet en mail, der nævnte koncerndirektionsmødet, men at der ikke var noget i den. Hun skulle dog berigtige det over for Folketinget, fordi der var blevet spurgt til, om der var skriftlig korrespondance vedrørende dette møde. De sagde, at der ikke var noget i det, og det skulle hun i virkeligheden bare skrive under på. Det var et ret afgørende samråd, så det var det, hun koncentrerede sig om. Der var spekulation, om hun ville blive væltet som minister. Det er altid virkelig irriterende at skulle berigtige, og det var helt afgørende for hende, at tingene var bragt i orden inden samrådet, så det ikke blev til et diskussionsemne. Derfor blev berigtigelsen sendt om aftenen. Hun blev ikke orienteret om, hvad der stod i mailen. De sagde, at der ikke var noget af væsentlig karakter i den. Der skulle sendes en berigtigelse, fordi koncerndirektionsmødet, der ikke var noget referat af, var nævnt i den. Hun bad ikke om en uddybning, fordi hun fik at vide, at der ikke var noget i den, der var vigtigt. Hun havde rigeligt at få læst op på til samrådet. Foreholdt sit svar af 1. april 2019 på udvalgsspørgsmål nr. 446 og 447, hvoraf fremgår, at ministeriet over for Folketingets Ombudsmand havde oplyst, at ministeriet hverken havde set eller modtaget mailen forud for februar 2019, har hun forklaret, at de alligevel kunne afgøre mailens re-

28 Afhøringsekstrakten, side 152-153.

levans, fordi Udlændingestyrelsen havde oplyst, at den var uden betydning. Hun kan ikke sige, hvad der skete, inden hun ankom til ministeriet. Foreholdt sit svar af 1. april 2019 på udvalgsspørgsmål 445, hvoraf fremgår, at ministeriet mundtligt blev orienteret om indholdet, har hun forklaret, at hun ikke ved, hvem der modtog en opringning fra styrelsen. Det ville ikke have været Mark Thorsen. Det var ikke gangen i ministeriet. Hun kan ikke sige, hvilke medarbejdere der henvises til i svaret. Det kan eventuelt være Lykke Sørensen. Foreholdt udkast af 3. april 2019 til besvarelse af udvalgsspørgsmål 557, hvoraf fremgår, at Justitsministeriet skulle have oplyst, at Lykke Sørensen mente at have orienteret ministeren og den særlige rådgiver om indholdet af mailen den 22. juni 2017, har hun forklaret, at hvis Lykke Sørensen har sagt det, er det ikke rigtigt.

Lykke Sørensen har herom forklaret[29] bl.a., at hun orienterede ministeren om indholdet af mailen den 22. juni 2017, dvs. dagen før samrådet den 23. juni 2017. Hun var blevet ringet op af Tanja Franck, der tilkendegav, at den pågældende mail fra Henrik Grunnet nu var dukket op. Hun tror, at Tanja Franck læste mailen op. Departementschefen og hun befandt sig begge i ministeriet. Hun mener, at der var andre til stede. Hun gengav indholdet af mailen for ham og sagde, at der skulle komme en præcisering inden samrådet. Departementschefen besluttede, at ministeren skulle orienteres herom. Ministeren var ude til et andet arrangement og kom tilbage. Hun orienterede ministeren og de øvrige, der var til stede, om indholdet af mailen. Hun tror, at hun i gengivelsen af mailen dengang brugte den formulering, at der ikke var tvivl om ministerens "holdning". Hun kan ikke genkende ministerens udlægning af, at ministeren ikke kendte nærmere til indholdet af mailen fra Henrik Grunnet. Foreholdt forklaringen fra Inger Støjberg om samtalen den 22. juni 2017 har hun forklaret, at det godt kan passe, at Jonas From Soelberg og Mark Thorsen var til stede. Der var ikke noget problematisk i mailen, men ministeren blev orienteret om indholdet af mailen næsten i citat. Hun er uenig med Inger Støjberg i, at Inger Støjberg ikke blev orienteret om mailen. Der var 1 ½ linje i mailen, og man kunne næsten ikke orientere om indholdet uden at sige, hvad der stod.

29 Afhøringsekstrakten, side 181 ff.

Nils Bak har herom forklaret[30] bl.a., at det var ham, der fandt mailen frem. Som han husker det, bad Lene Linnea Vejrum ham om at se, om han havde noget i forbindelse med det spørgsmål. Han mener, at han gav hende denne mail og korrespondancen mellem ham og Orla Borg. Som han husker det, var det første gang, at han blev bedt om at se igennem, om han kunne have relevant materiale. Det foregik sådan, at han ledte sin Outlook igennem. Mailen lå blot i hans postkasse. Han tror ikke, at det var ham, der fandt Power Pointen fra operatørmødet frem. Han tror ikke, at han har modtaget denne. Den stammer formentlig fra fagkontoret. De ting, han fandt, videresendte han til Lene Linnea Vejrum, tror han. Han talte ikke med hende om det, og der blev ikke spurgt nærmere ind til det. Han mener ikke, at han fandt de mails, han sendte til Jens Vikner og Kristina Rosado den 10. og 11. februar 2016, da han så sine mails igennem. Han kunne nogenlunde huske mailen fra Grunnet. Det står ikke klart for ham, hvordan han nærmere søgte efter materialet. Han havde det ikke sådan, at han syntes, at de andre mails var pinlige eller lignende. Det var private meningsudvekslinger, så han har formentlig ikke skænket dem en tanke. Han tror, at han gik tilbage og så på den 10. februar 2016, da han søgte. Han har sikkert ikke anset mailen til Jens Vikner som relevant for Lene Linnea Vejrum. Som han husker det, havde han ikke denne mail fremme.

Jesper Gori har herom forklaret[31], at aftenen den 22. juni 2017 var en lidt særlig aften, hvor han blev bedt om at udarbejde beredskaber efter nogle nærmere fastlagte retningslinjer. Han fik videresendt en mail, som Lene Linnea Vejrum havde sendt til Lykke Sørensen. Dagen før havde Udlændingestyrelsen bidraget med et folketingssvar om, at Udlændingestyrelsen ikke var bekendt med skriftlige oplysninger om, hvad der var foregået på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Af den mail, som han modtog, fremgik, at Udlændingestyrelsen havde identificeret en mail, der indeholdt oplysninger om koncerndirektionsmødet. Den mail, som han modtog, var Lene Linnea Vejrums mail af 22. juni 2017 kl. 19.45 til Lykke Sørensen. Han havde den 22. juni 2017 drøftelser med Lykke Sørensen, i forbindelse med at han udarbejdede beredskaber. Vurderingen var, at svaret til Folketinget dagen før ikke var rigtigt i lyset af den mail, der nu var blevet fundet. Det var ligeledes vurderingen, at svaret skulle korrigeres forud for samrådet den følgende dag. Han husker det således, at han ikke blev oplyst om indholdet af mailen. Dette svarede han også,

30 Afhøringsekstrakten, side 233-234.
31 Afhøringsekstrakten, side 288.

da han i 2019 blev spurgt i forbindelse med henvendelsen fra Folketingets Ombudsmand. Da mailen kom frem, var der en snak om, at oplysningen kunne føre til, at ministeren blev væltet. Der var en hektisk aktivitet og møder med departementschefen og ministeren, men han deltog ikke i disse møder. Han ved ikke, hvorfor han ikke fik mailen tilsendt. Lykke Sørensen gav ham ret præcise dessiner på, hvordan han skulle udarbejde beredskaberne. Koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 havde været genstand for betydelig interesse, og ministeriet havde tidligere oplyst Folketingets Ombudsmand om, at der ikke var materiale om indholdet af drøftelserne på dette møde. Efter hans vurdering var dette baggrunden for, at ministeren blev urolig, og at der var en "summende aktivitet". Han ved ikke, om der var nogen i departementet, der fik gengivet indholdet i mailen. Han blev foreholdt, at Lykke Sørensen har forklaret, at ministeren blev orienteret om indholdet af mailen, og at det godt kan passe, at Mark Thorsen og Jonas From Soelberg var til stede. Han har hertil forklaret, at han ikke blev orienteret om mailens indhold. Han ved ikke, om han blev orienteret om, hvem der havde skrevet mailen. Han havde en snak med Jonas From Soelberg, som sagde, at ministeren var meget "nervøs for det her" og var noget nervøs for, hvordan samrådet dagen efter ville forløbe. Jonas From Soelberg sagde, at ministeren var gået hjem "noget nervøs". Hans fornemmelse var, at han ikke skulle have at vide, hvad der stod i mailen. Han opfattede det sådan, at det ifølge Lykke Sørensen var "bedst, at Jesper ikke kender indholdet", men han tror, at der her er tale om en efterrationalisering fra hans side. Han spurgte ikke om mailens indhold, og det var ret åbenbart, at han ikke skulle have at vide, hvad der stod i mailen.

Mark Thorsen har herom forklaret[32], at han første gang hørte om indholdet af Henrik Grunnets mail den 22. juni 2017 aftenen forud for samrådet den 23. juni 2017. Ministeren havde dagen før eller et par dage forinden givet et svar til Folketinget om, hvorvidt der fandtes noget på skrift om indholdet af koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Ministeren havde svaret, at der ikke fandtes noget på skrift. Den 22. juni 2017 hen under aftenen kom lederen af Ledelsessekretariatet, Jonas From Soelberg, ind til ham og nævnte, at der var et opmærksomhedspunkt, idet man i Udlændingestyrelsen havde fundet en mail, der stod i modsætning til svaret til Folketinget, idet mailen refererede til koncerndirektionsmødet. Derfor skulle de finde ud af, om der

32 Afhøringsekstrakten, side 398-399.

skulle udarbejdes et korrigerende svar til Folketinget. Ministeren var på det tidspunkt til et møde i Forsvarsministeriet, og der var derfor en kort sammenkomst i Ministersekretariatet forud for, at ministeren kom tilbage. På dette møde var han, Jonas From Soelberg, Lykke Sørensen og muligvis en ministersekretær til stede. De drøftede, hvordan mailen skulle håndteres. Drøftelsen havde tre led. De blev hurtigt enige om, at der skulle sendes et korrigerende svar til Folketinget. Det andet led af drøftelsen angik, om selve mailen, dvs. mailen fra Henrik Grunnet, skulle oversendes til Folketinget. I og med at de sendte et berigtigende svar, kunne man forestille sig, at nogen i Folketinget enten i forbindelse med et samråd eller i øvrigt ville bede om at se mailen. Derfor drøftede de kort, om mailen skulle sendes til Folketinget. Konklusionen på den drøftelse blev, at mailen ikke skulle sendes til Folketinget, fordi der var tale om en intern mail i Udlændingestyrelsen, som de havde fået præsenteret. Det tredje spørgsmål, som de diskuterede, var, om Henrik Grunnets mail skulle sendes til Folketingets Ombudsmand. Drøftelsen fandt ikke sted for at nå frem til en afgørelse af spørgsmålet, men blot for at gøre det klart, hvis nogen ville spørge, om mailen var blevet oversendt til Folketingets Ombudsmand. Konklusionen på det var, at i og med at ministeriet ikke havde mailen, og at det ikke var ministeriets mail, og da han ikke kendte indholdet af mailen, måtte Udlændingestyrelsen selv vurdere det og tage stilling til, om mailen skulle oversendes til Folketingets Ombudsmand som opfølgning på den oprindelige anmodning om akter, som Folketingets Ombudsmand havde sendt til Udlændingestyrelsen. Han fik ikke nogen gengivelse af, hvad der stod i Henrik Grunnets mail. Han fik alene oplyst, at mailen refererede til koncerndirektionsmødet. Det var det problematiske ved mailen. Han spurgte ikke nærmere ind til, hvad det var, der stod. Han kan godt forstå, hvis det kan forekomme lidt underligt. Dette skal ses i sammenhæng med, at der var et samråd den følgende dag. Der var lagt op til et relativt højspændt samråd. Han fandt derfor ikke behov for at samle på problemer. Hvis der var en mail, som hverken skulle udleveres til pressen eller oversendes til Folketinget, og dermed være en del af samrådet, havde han ikke på det tidspunkt noget behov for at gøre sig nærmere bekendt med, hvad der stod i den mail. Det var hans indtryk, at Lykke Sørensen havde fået en orientering om mailen fra Tanja Franck, herunder også om mailens indhold. Det, han fik at vide om mailens indhold, var, at den refererede til koncerndirektionsmødet. Han vidste ikke på det tidspunkt, hvor kort mailen var. Han havde ikke noget at gøre med tilbagemeldingen til Udlændingestyrelsen om, at styrelsen måtte vurdere, om mailen skulle sendes til Folketingets Ombudsmand. Han går ud fra, at Lykke

Sørensen tog sig af det i forhold til Tanja Franck. Ministeren kom tilbage fra mødet i Forsvarsministeriet. Han husker, at de overbragte hende konklusionen på de tre spørgsmål, de havde drøftet. Foreholdt Lykke Sørensens forklaring herom har han forklaret, at han ikke er enig i, at ministeren blev orienteret om ordlyden af mailen. I givet fald ville det også have været dumt efterfølgende at oplyse til Folketinget, at ministeren ikke havde været bekendt med mailens indhold. Han vil gå ud fra, at hvis Lykke Sørensen fandt det magtpåliggende, at han, ministeren eller Jonas From Soelberg skulle kende den præcise ordlyd af mailen, kunne hun have bedt Tanja Franck om at sende mailen. Da han sidenhen så mailen i forbindelse med Informations artikel, syntes han ikke, at den var problematisk. Han fik ikke refereret mailens præcise indhold den aften.

Jonas From Soelberg har herom forklaret[33], at den 22. juni 2017 – dagen før samrådet den 23. juni 2017 – kom der nogle fra Udlændingeafdelingen og sagde, at der var fundet en mail i Udlændingestyrelsen. Som han husker det, var Udlændingestyrelsen blevet kontaktet af den tidligere direktør, som havde en erindring om, at der kunne være en mail. Dagen forinden – den 21. juni 2017 – havde de sendt svar på spørgsmål 856 til Folketinget, hvor de oplyste, at der ikke forelå skriftlige oplysninger angående koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. De skulle derfor have svaret til Folketinget berigtiget med det samme, så der var fuld gennemsigtighed inden samrådet dagen efter. Det betød også, at ministeren skulle forberedes på den nye oplysning inden samrådet. Ministeren var på det tidspunkt på vej til et møde i Forsvarsministeriet. Han løb efter ministeren og fik hende standset på Slotsholmsgade. Han sagde: "Inger, du bliver nødt til at komme tilbage". Hun havde ellers tænkt sig at tage hjem for at forberede sig på samrådet, hvorfor hun var lidt frustreret over at skulle tilbage til ministeriet. Han tænkte, at han ikke nede på gaden ville fortælle ministeren, hvorfor hun blev nødt til at komme tilbage. Hun accepterede at komme tilbage til ministeriet efter mødet i Forsvarsministeriet. Der var efterfølgende en drøftelse på kontoret, hvor Inger Støjberg, Lykke Sørensen, Mark Thorsen og formentlig en ministersekretær var til stede ud over ham. Uffe Toudal Pedersen var taget hjem på det tidspunkt. Grunden til, at han kan huske, at Uffe Toudal Pedersen var gået, var fordi Lykke Sørensen på et tidspunkt lånte Uffe Toudal Pedersens kontor til en telefonsamtale med Tanja Franck i Udlændingestyrelsen. De drøftede, om Henrik Grunnets mail

33 Afhøringsekstrakten, side 712-714.

skulle oversendes til ombudsmanden, og Lykke Sørensen sagde, at Udlændingestyrelsen umiddelbart vurderede, at mailen ikke vedrørte de retlige overvejelser og dermed ikke var omfattet af ombudsmandens anmodning om akter. Herefter sagde Lykke Sørensen henvendt til ministeren, at hun var enig i styrelsens vurdering. De udarbejdede et supplerende svar, som blev sendt over til Folketinget, ligesom de lavede et ekstra beredskab til ministerens spørgsmål/svar-katalog til brug for samrådet. Det var formentligt Lykke Sørensen, der orienterede ham om mailen, eftersom det var hende, der var til stede under det videre forløb. Han husker ikke specifikt, hvad Lykke Sørensen fortalte om mailen, men han erindrer, at han, da han senere så mailen optrykt i Information, ikke blev overrasket over den første del af mailen vedrørende ministerens holdning til sagen. Eftersætningen om børnekonventionen kom bag på ham, og den del af mailen havde han således ikke været bevidst om. Det forhold, at eftersætningen om børnekonventionen kom bag på ham, fortæller efter hans opfattelse noget om, hvad han fik at vide på tidspunktet for det supplerende svar til Folketinget den 22. juni 2017. Det var også det, der førte til, at han, da de på et tidspunkt skulle oplyse Folketinget om, hvilket kendskab embedsværket havde til mailen, sagde, at det ikke stemte med hans forståelse, at ingen i ministeriet havde kendskab til indholdet af mailen. Lykke Sørensen måtte således have vidst i hvert fald det samme som ham, eftersom det var hende, der havde talt med Tanja Franck, og eftersom hans viden om første del af mailen stammede fra Lykke Sørensen. Adspurgt, om de diskuterede, hvorvidt departementet skulle have Henrik Grunnets mail, forklarede han, at der tidligere havde været meget stor interesse for mailen om kattelemmen. Det var en intern mail i departementet, og han havde forstået det således, at det i den forbindelse var Mark Thorsen og muligvis også ministerens opfattelse, at det havde været mere hensigtsmæssigt for dem ikke at kende indholdet af denne mail. Det ville være en mærkelig situation at skulle sige, at man ikke ønskede at dele indholdet af en mail, hvis man kendte mailen. I givet fald risikerede man at blive mødt med: "Hvorfor alt det hemmelighedskræmmeri?" Hvis mailens indhold ikke var væsentligt, kunne det være et bedre sted at stå politisk ikke at kende til mailen. På baggrund heraf syntes han ikke, at det var mærkeligt, at ministeren eller andre ikke bad om at se indholdet af Henrik Grunnets mail. Han ved ikke, om der lå strategiske overvejelser bag ønsket om ikke at se mailen i den konkrete situation, men det kan der sagtens have gjort. Han husker ikke, om de drøftede, at de skulle se Henrik Grunnets mail. Grundlæggende set handlede det om at gøre forberedelsen af samrådet så snæver som mulig. Sagen var besværlig nok i forvejen.

Han erindrer ikke, hvem der var til stede, da han blev orienteret om – noget af – indholdet af mailen, eller om det var før eller efter, at ministeren kom tilbage på kontoret. Det, han husker, er, at Lykke Sørensen betryggede ministeren ved at sige, at hun var enig i Udlændingestyrelsens vurdering i forhold til, at mailen ikke skulle oversendes til ombudsmanden. Lykke Sørensen sagde aldrig, at hun havde fået læst mailen op, ligesom hun ikke på anden måde udbredte sit kendskab til indholdet af mailen, bortset fra at Henrik Grunnet havde hørt ministeren udtrykke sin holdning på koncerndirektionsmødet. Foreholdt Lykke Sørensens forklaring om, at "hun er uenig med Inger Støjberg i, at Inger Støjberg ikke blev orienteret om mailen", og at der var 1½ linje i mailen, og "man kunne næsten ikke orientere om indholdet uden at sige, hvad der stod", men at "for hende var indholdet af mailen ikke særlig dramatisk", forklarede han, at den del af mailen, der vedrørte børnekonventionen, var en ny oplysning for ham, da han så mailen optrykt i Information. Det var hans opfattelse, at ministeren den aften hæftede sig ved det, Lykke Sørensen betryggede hende om – at mailen ikke vedrørte de retlige overvejelser og derved faldt uden for ombudsmandens anmodning. Det, han husker, at Lykke Sørensen sagde, var, at mailen gengav, at Henrik Grunnet havde oplevet, at ministeren havde udtrykt sin holdning på mødet, men han erindrer ikke, om Lykke Sørensen sagde dette, mens ministeren var til stede. Det var ikke nogen hemmelighed, hvad ministerens holdning var. Da han kaldte ministeren tilbage til kontoret den 22. juni 2017, sagde han blot til hende, at der var dukket noget op, og at hun derfor var nødt til at komme tilbage.[34] Han ville ikke stå på gaden og tale om detaljerne. Som han husker det, vidste han på det tidspunkt mere, end han sagde til ministeren. Han vidste, at der var fundet en mail. Han husker ikke nærmere, hvad det var for en viden, han havde. Det står ikke så tydeligt for ham, hvad han vidste på det tidspunkt, og hvad han efterfølgende fik at vide på kontoret. Foreholdt, at Jesper Gori har forklaret, at Jonas From Soelberg havde fortalt, at ministeren var meget "nervøs for det her" og noget nervøs for, hvordan samrådet dagen efter ville forløbe, forklarede han, at hans oplevelse af nervøsitet hos ministeren hang sammen med, at det altid var ubehageligt, når der kom nye oplysninger lige før et samråd. Ministeren havde været på vej hjem for at forberede sig til samrådet, og nu skulle hun også forberede sig på den nye oplysning om mailen. Derudover var ministeren formentlig nervøs for, hvordan den nye oplysning ville tage

34 Afhøringsekstrakten, side 715-716.

sig ud. Henset til, hvordan sagen og fronterne var trukket op forud for samrådet, ville der uden tvivl komme en mistænkeliggørelse i relation til fundet af mailen. Han nævnte det for Jesper Gori, fordi Jesper Gori skulle deltage i samrådet med ministeren, og det derfor ville være rart for ham at vide, hvordan ministeren havde det. Adspurgt, om det i så fald ikke ville være en fordel at være klædt bedst muligt på ved at kende indholdet af mailen, og om han blev spurgt herom, forklarede han, at han ikke husker situationen sådan. De havde som nævnt erindringen om den anden mail om kattelemmen i baghovedet og ønskede ikke at stå i en tilsvarende situation igen, da det havde været frustrerende ikke at kunne gå ud og modsige det billede, der blev tegnet. Derfor forekom det ham ikke usædvanligt at undlade at stille spørgsmål til indholdet af Henrik Grunnets mail.

Uffe Toudal Pedersen har supplerende forklaret[35], at han tror, at der var én, der ringede til ham om aftenen. Han husker ikke, hvad han fik at vide om mailen.

Inger Støjberg har under genafhøringen supplerende forklaret[36], at hun fortsat husker forløbet på samme måde, som hun tidligere har forklaret. Hun husker situationen tydeligt. Hun var kommet lidt sent afsted til sit møde, og hun gik og talte med sine to livvagter, da hun hørte en, der kom løbende bag hende. Det er hun altid lidt bevidst om. Hun vendte sig om og så, at det var Jonas From Soelberg. Han sagde, at hun skulle komme tilbage til ministeriet efter mødet, og at der var noget, de skulle tale om. Hun spurgte, hvad det var, og han sagde blot, at hun skulle komme tilbage. Der var blevet fundet en mail. Hun kan ikke sige, hvorfor han ikke bare ringede til hende. Det kan være, at hun ikke havde sin telefon med. Jonas From Soelberg sagde ikke andet, end at der var blevet fundet en mail. Det møde, hun skulle til, kom noget på tværs i forhold til forberedelsen af samrådet. Der var en højspændt politisk situation, og hun var dybt begravet i forberedelserne til samrådet. Derfor tænkte hun, da Jonas From Soelberg tog fat i hende, at hun måtte få mødet overstået, så hun kunne komme tilbage i ministeriet og forberede sig. Hun husker ikke, hvor længe hun blev i ministeriet, da hun kom tilbage. De havde en kort snak, men hun husker ikke, om hun efterfølgende gik hjem for at læse op på materialet til samrådet, eller om hun sad i ministeriet. Som hun husker det, tog hun hjem. Da hun kom tilbage, fik hun at vide, at der var fundet en mail,

35 Afhøringsekstrakten, side 752.
36 Afhøringsekstrakten, side 759.

men at den ikke indeholdt noget af betydning. Baggrunden for, at hun skulle tilbage, var, at der var et svar til Folketinget, som skulle berigtiges. Det er ikke noget, man som minister synes er rart at skulle gøre aftenen før et samråd. Det er der flere årsager til. Den mest væsentlige er betjeningen af Folketinget. Når man først sender noget om aftenen, er det ikke sikkert, at alle folketingsmedlemmer når at få materialet ret meget før samrådet. Desuden er det en lidt flov fornemmelse at skulle berigtige noget over for Folketinget. Man vil gerne have, at der er styr på sagerne. Hun bad ikke om at se mailen. Det var en højspændt politisk situation, og hun havde ret mange problemer at forholde sig til. Der var diskussioner om, hvorvidt hun overhovedet var minister dagen efter. Fordi hun havde fået at vide, at der ikke var noget i mailen, havde hun ikke behov for at se den. Man sidder med enorme mængder materiale, og hun havde ikke behov for mere. Det var helt naturligt. Hun skulle informeres om eksistensen af mailen, fordi hun skulle sende en berigtigelse, men hun hørte ikke noget om, hvad der stod i mailen.

Lykke Sørensen har under genafhøring – og foreholdt dele af Jonas From Soelbergs forklaring – supplerende forklaret[37], at hun blev ringet op af Udlændingestyrelsens direktør, Tanja Franck, der ville orientere hende om, at de netop havde fundet en mail, der i sit indhold pegede på, at der havde været drøftelser af sagen på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Hun husker ikke, om Tanja Franck læste op af mailen eller gengav indholdet af mailen. Tanja Francks indstilling til departementet var, at der skulle ske en præcisering af det svar på folketingsspørgsmålet, der var blevet sendt til Folketinget samme dag. Hun gav udtryk for, at det også umiddelbart var hendes indstilling, men at hun ville vende det med departementschefen. Hun gik herefter op på Uffe Toudal Pedersens kontor for at orientere ham om indholdet af mailen og forelagde ham Udlændingestyrelsens indstilling om, at der skulle ske en præcisering over for Folketinget inden næste dags samråd. Uffe Toudal Pedersen resolverede, at ministeren – der var til et arrangement andetsteds – skulle kaldes ind i ministeriet i stedet for at tage hjem for at forberede sig til næste dags samråd. Da ministeren kom tilbage, gengav hun kort mailens indhold, ligesom hun sagde, at hendes indstilling var, at de skulle præcisere det allerede afgivne svar til Folketinget. På det tidspunkt drøftede de ikke en konklusion i forhold til, om ombudsmanden skulle orienteres. De talte om, hvorvidt mailen

37 Afhøringsekstrakten side 786-787.

skulle sendes til Folketinget, hvilket var helt åbenbart, at det skulle den ikke, henset til at der var tale om en intern mail. For hende var det ikke indholdet af mailen, der var dramatisk. Det, der var en smule dramatisk for hende, var derimod, at mailen dukkede op "tre sekunder i samråd". Da hun orienterede om fundet af mailen, befandt de sig i det store rum mellem ministerens og departementschefens kontorer, hvor ministersekretariatet holdt til. Hun husker ikke i detaljer, hvem der var i lokalet ud over ministeren og hende, men der var formodentlig en ministersekretær, og hun erindrer det således, at Jonas From Soelberg og departementschefen også var til stede. Hun husker ikke, om Mark Thorsen var til stede. Efter hendes opfattelse udgjorde indholdet af mailen ikke noget problem for ministeren. Ministerens holdning var kendt i forvejen. Det, der var dramatisk, var, at mailen kom frem på dette tidspunkt. Det er aldrig rart at skulle præcisere et svar dagen før et relativt omfattende samråd, ligesom der på daværende tidspunkt allerede var snak om, hvad der var sket på koncerndirektionsmødet.

8.11.12.5. Spørgsmål nr. 857-878

Den 9. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget – efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) – yderligere spørgsmål til ministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 21. juni 2017 heraf var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 857:**
>
> Kan ministeren bekræfte, at der alene var tale om en drøftelse af forholdet til Danmarks internationale forpligtelser på koncerndirektørmødet i ministeriet den 10. februar 2016 – i overensstemmelse med tidligere forklaringer, herunder ministerens svar på UUI alm. del – bilag 501 af 13. marts 2017, og i modstrid med ministerens forklaring på samrådet den 1. juni 2017, hvor ministeren anførte, at hun på dette møde klart havde tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at ministerens instruks skulle overholde Danmarks internationale forpligtigelser?
>
> **Svar:**
>
> Det fremgår bl.a. af besvarelsen af 13. marts 2017 af spørgsmål nr. 501 (UUI alm. del), at ministeriet til Folketingets Ombudsmand har oplyst,

at det på et koncerndirektionsmøde, der blev afholdt den 10. februar 2016, blev drøftet, at Udlændingestyrelsen skulle administrere udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af samme dato i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Der henvises herved også til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 855 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 858:**

Blev det på koncerndirektørmødet i ministeriet den 10. februar 2016 drøftet, at der i hver enkelt sag om adskillelse, hvor den ene eller begge parter var mellem 15 og 18 år, skulle foretages en konkret og individuel vurdering, og var der i bekræftende fald alene tale om en drøftelse, eller blev der konkluderet på drøftelsen? Hvis der blev konkluderet, hvad var så konklusionen?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 855 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 859:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor ministerens instruks af 10. februar 2016 – til trods for at ministeren ifølge ministeren selv klart havde tilkendegivet, at Styrelsen skulle overholde Danmarks internationale forpligtigelser – alligevel fik den konsekvens, at der blev truffet beslutning om "påbud", jf. udlændingelovens § 42 a stk. 7, 3. pkt., i 23 sager uden korrekt parthøring, jf. forvaltningsloven § 19, således at Styrelsen måtte genoptage sagerne, jf. bl.a. Ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 s. 30, UUI alm. del – bilag 152.

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 860:**

Kan Udlændingestyrelsen bekræfte, at det er korrekt, når ministeren hævder, at styrelsen på mødet den 10. februar 2016 blev mundtligt orienteret om, at den fortsat skulle foretage individuelle vurderinger i sager om adskillelse af asylpar.

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

> "Udlændingestyrelsen har lagt til grund, at spørgsmålet drejer sig om det koncerndirektionsmøde, der blev afholdt den 10. februar 2016 fra kl. 10:30 til kl. 11:30.
>
> Udlændingestyrelsen kan henvise til sit bidrag til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 856.""

"**Spørgsmål nr. 861:**

Hvordan havde ministeren forestillet sig, at der blev fulgt op på ministerens pressemeddelelse, såfremt denne blot var en politisk tilkendegivelse som fremført på samrådet den 1. juni 2017?

Svar:

Jeg var selv af den opfattelse, at det var formålstjenligt at udsende en pressemeddelelse, som indeholdt en klar politisk tilkendegivelse fra mig om den generelle, fremtidige indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere og deres ægtefæller eller samlevere.

Og som jeg nævnte under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, gav jeg internt i Udlændinge- og Integrationsministeriet udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje under ordningen som muligt.

Som i andre sager forudsatte jeg naturligvis, at administrationen herefter fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet for indkvarteringsordningen om, herunder mit ønske om en så restriktiv linje som muligt.

Jeg vil i øvrigt redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

"**Spørgsmål nr. 862:**

Vil ministeriet indhente Udlændingestyrelsens begrundelse for, at telefonnotatet vedrørende samtalen den 10. februar 2016 først blev nedskrevet den 31. marts 2016?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

> "Folketingets Ombudsmand bad den 21. marts 2016 Udlændingestyrelsen om en udtalelse i sagen vedrørende indkvartering af mindreårige med ægtefælle/samlever.
>
> Udlændingestyrelsen blev i forbindelse med udarbejdelsen af udtalelsen til Folketingets Ombudsmand opmærksom på, at der ikke forelå dokumentation i sagen for den mundtlige instruks, som Udlændingestyrelsen modtog den 10. februar 2016.
>
> Udlændingestyrelsen udarbejdede på den baggrund et egentligt telefonnotat om den mundtlige instruks af 10. februar 2016.""

"**Spørgsmål nr. 863:**

Ministeren forklarede under samrådet den 1. juni 2017, at den pågældende "instruks" – med ministerens egne ord – var en pressemeddelelse med en politisk tilkendegivelse, og at ministeren ikke var opmærksom på, at den blev opfattet og brugt som en instruks. Vil ministeren rede-

gøre for, hvordan det hænger sammen med, at ministeren i talepapiret og under samrådstalen i udlændingeudvalget den 15. marts 2016 oplyste Folketinget om, at "Jeg har derfor instrueret Udlændingestyrelsen om generelt at ændre praksis, således at mindreårige asylansøgere ikke kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever i de danske asylcentre. Det gælder også, hvis begge personer er mindreårige, eller hvis parret har børn"?

Svar:

Som anført i min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 807 (UUI alm. del), blev udgangspunktet for indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 vendt rundt. Herefter er udgangspunktet, at der *skal* ske separat indkvartering i sådanne tilfælde, medmindre hensynet til Danmarks internationale forpligtelser taler herimod.

Jeg kan i øvrigt henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 861 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 864:**

Hvorfor svarer ministeren i besvarelsen af S 630 af 24. februar 2016 til Naser Khader, at alle mindreårige asylansøgere skulle adskilles fra deres ægtefæller, og hvordan hænger det sammen med ministerens forklaring under samrådet den 1. juni 2017 om, at det på intet tidspunkt var planen at beordre en undtagelsesfri adskillelse af asylparrene?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 810 (UUI alm del)."

"**Spørgsmål nr. 865:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor ordlyden i besvarelse af UUI alm. del – spm. 302 af 9. marts 2016 til Martin Henriksen, er som følger: "Jeg kan oplyse, at jeg, efter at være blevet bekendt med problemstillingen,

har bedt Udlændingestyrelsen sikre, at ingen mindreårige asylansøgere under 18 år fremadrettet kan indkvarteres sammen med deres ægtefælle eller samlever. Jeg har forstået, at Udlændingestyrelsen er i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager. Jeg kan endvidere oplyse, at min instruks også omfatter de sager om mindreårige, der aktuelt er indkvarteret med deres ægtefælle eller samlever", når ministeren under samrådet den 1. juni oplyste, at hun ikke var bekendt med, at hendes pressemeddelelse blev opfattet som en instruks?

Svar:

1. I besvarelsen af 9. marts 2016 på spørgsmål nr. 302 (UUI alm. del) redegør jeg først for den generelle indkvarteringsordning. Herefter fremgår det af svaret, at "jeg har forstået, at Udlændingestyrelsen er i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager".

At der skulle udsendes retningslinjer til anvendelse i de konkrete sager afspejler, at den generelle instruks ikke var udtømmende.

Som jeg tidligere har oplyst, kunne dette svar have været formuleret klarere. Der henvises herved også til min tale under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU, der er oversendt til Folketinget (UUI alm. del – endeligt svar på spørgsmål 801).

Det skal endvidere nævnes, at dette svar ikke står alene, men blev fulgt op af mit svar til Folketinget få dage senere under samråd Z den 15. marts 2016.

2. Jeg kan i øvrigt henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 806 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 866:**

Hvad er begrundelsen for, at besvarelsen af UUI alm. del – spm. 302 af 9. marts 2016 til Martin Henriksen ikke indeholder nogen forbehold om "undtagelser" eller "individuel vurdering", men tværtimod er meget

kategorisk, når ministeren ifølge ministeren selv til samrådet den 1. juni 2017 oplyste, at hun hele vejen igennem har forventet, at der skete sagsbehandling i overensstemmelse med dansk ret?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 865 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 867:**

Vil ministeren redegøre nærmere for sit synspunkt i Politiken den 8. juni 2017 om, at spørgsmålet om partshøring ikke er relevant i forbindelse med samrådet den 1. juni? Der henvises til dette citat fra artiklen: "De to samrådsspørgsmål, som jeg besvarede under samrådet den 1. juni 2017, angik det, som ombudsmandens sammenfattende vurdering omhandler, nemlig lovligheden af instruksen af 10. februar 2016. Det var derfor også det, jeg forholdt mig til under samrådet. Samrådsspørgsmålene omhandlede ikke spørgsmålet om partshøringer" (jf. "Dokumenter undergraver Støjbergs forklaring om lovlig sagsbehandling" i Politiken den 8. juni 2017, forsiden og side 2).

Svar:

1. I samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del), der blev behandlet i Udlændinge- og Integrationsudvalget den 1. juni 2017, bad udvalget om en redegørelse for forløbet op til udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentre.

Udvalget bad i den forbindelse om en orientering om, hvilke vurderinger der forelå fra embedsmænd om indførelse af en indkvarteringsordning uden mulighed for undtagelse. Desuden bad udvalget om en redegørelse for beslutningen om at udsende en pressemeddelelse, der ikke indeholdt en formulering om, at der skal ske en individuel vurdering.

Spørgsmålene om lovligheden af en instruks uden en undtagelsesmulighed og om udsendelsen af en pressemeddelelse uden et forbehold

besvarede jeg under samrådsbehandlingen den 1. juni 2017. Jeg kan i den forbindelse henvise til mit talepapir fra samrådet, der er oversendt til udvalget (UUI alm. del – endeligt svar på spørgsmål 801).

2. Spørgsmålet om partshøringer indgik ikke i forløbet op til udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016, og som oplyst til Politiken omhandlede samrådsspørgsmål AT og AU derfor ikke dette spørgsmål.

I forhold til spørgsmålet om partshøringer kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 868:**

Vil ministeren oplyse, om ministerens instruks af 10. februar 2017 kan betragtes som lovlig, hvis den ikke foreskriver, at der skal ske en partshøring, inden unge asylpar adskilles og flyttes til anden indkvartering?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 869:**

Vil ministeren oplyse, om det kan betragtes som lovlig administration af instruksen, hvis der – uanset instruktionens ordlyd – ikke er sket partshøring, inden unge asylpar adskilles og flyttes til anden indkvartering?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 870:**

Vil ministeren oplyse, om Ombudsmanden i sin redegørelse af 23. marts 2017 "konkludere" eller "lægger til grund", at det ikke var ministeriets

samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen en ulovlig praksis? Hvad er forskellen på disse to begreber?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 811 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 871:**

Vil ministeren oversende al kommunikation mellem departementschefen i Udlændingeministeriet og departementschefen i Statsministeriet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever?

Svar:

1. Der er – som led i en almindelig, løbende orientering om aktuelle sager – sendt to e-mails den 11. december 2016 fra departementschefen i Udlændinge- og Integrationsministeriet til departementschefen i Statsministeriet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever. Med disse e-mails blev henholdsvis en foreløbig udgave af vejledningen til Udlændingestyrelsen vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene og udkast til udlændinge- og integrationsministerens talelinjer til brug for offentliggørelsen af denne vejledning fremsendt. Den endelige version af vejledningen er oversendt til Folketinget den 12. december 2016. Der henvises til følgende link: http://www.ft.dk/samling/20161/almdel/uui/bilag/75/1701306.pdf.

Der blev endvidere på grund af manglende teknisk mulighed for at adskille udkast til vejledning fra de øvrige baggrundsdokumenter i Udlændinge- og Integrationsministeriets elektroniske sags- og dokumenthåndteringssystem fremsendt en række baggrundsdokumenter i forbindelse med ovenfor omtalte orientering til Statsministeriet.

Korrespondancen herom mellem departementscheferne i Udlændinge- og Integrationsministeriet og Statsministeriet vedlægges.

Udlændinge- og Integrationsministeriet oversender imidlertid af hensyn til regeringens interne beslutningsproces ikke enkelte dokumenter. Det bemærkes, at dette er begrundet i de samme hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens § 24 om ministerbetjeningsdokumenter. Udlændinge- og Integrationsministeriet vedlægger imidlertid dele af disse dokumenter, jf. også de hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens §§ 28 og 29 om ekstrahering. Det bemærkes endvidere, at der er foretaget en effektiv anonymisering af en række dokumenter med henblik på at undtage oplysninger om enkeltpersoners private forhold, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 1.

2. Det kan i øvrigt oplyses, at der tillige som led i en almindelig, løbende orientering om aktuelle sager blev sendt en e-mail den 30. maj 2017 fra ministersekretæren i Udlændinge- og Integrationsministeriet til departementschefen i Statsministeriet. Med denne e-mail blev udkast til udlændinge- og integrationsministerens talepapir til samrådsspørgsmål AT og AU fremsendt. Det skete efter aftale med departementschefen i Udlændinge- og Integrationsministeriet, der således er tilføjet som kopimodtager af e-mailen i "cc"-feltet."

Til svaret var vedlagt 120 sider af den omtalte korrespondance.

"**Spørgsmål nr. 872:**

Vil ministeren oversende al kommunikation mellem departementscheferne i Udlændinge- og Integrationsministeriet, Justitsministeriet og Statsministeriet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever?

Svar:

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der har været korrespondance mellem departementschefen i Udlændinge- og Integrationsministeriet og departementschefen i Statsministeriet, henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 871 (Alm. del) stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 9. juni 2017.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i øvrigt foretaget en søgning i ministeriets journalsystem mv. efter akter om korrespondance mellem departementscheferne i Udlændinge- og Integrationsministeriet og Justitsministeriet om den omtalte sag. Der er ikke fremkommet akter ved søgningen.

Det bemærkes i øvrigt, at der af principielle grunde i almindelighed ikke redegøres nærmere for regeringens interne overvejelser og drøftelser."

"**Spørgsmål nr. 873:**

Vil ministeren oversende al kommunikation mellem departementscheferne i Udlændinge- og Integrationsministeriet og Justitsministeriet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget en søgning i ministeriets journalsystem mv. efter akter om korrespondance mellem departementscheferne i Udlændinge- og Integrationsministeriet og Justitsministeriet om den omtalte sag. Der er ikke fremkommet akter ved søgningen.

Det bemærkes i øvrigt, at der af principielle grunde i almindelighed ikke redegøres nærmere for regeringens interne overvejelser og drøftelser."

"**Spørgsmål nr. 874:**

Vil ministeren oversende al kommunikation mellem departementscheferne i Justitsministeriet og Statsministeriet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke bekendt med eventuel korrespondance mellem departementscheferne i Justitsministeriet og

Statsministeriet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere og deres ægtefælle/samlever.

Der henvises i øvrigt til justitsministerens besvarelse af 19. juni 2017 af spørgsmål nr. 911 (Alm. del), som Udlændinge- og Integrationsudvalget har stillet til justitsministeren den 15. juni 2017."

"**Spørgsmål nr. 875:**

Ministeren bedes redegøre for den samlede kommunikation fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet til Udlændingestyrelsen om ny indkvarteringsinstruks på datoen den 10. februar 2016. Ifølge Folketingets Ombudsmands redegørelse af 23. marts 2017 fremgår det på side 9, at Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet fremsender to e-mails med ministerens pressemeddelelse om "barnebrude" vedhæftet. Ombudsmanden konkluderer, at de tilsammen udgør ministerens instruks. Det fremgår endvidere af Ombudsmandens redegørelse (side 10), at Udlændingestyrelsen den 10. februar modtager mundtlig instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om "administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen". Endelig fremgår det af Ombudsmandens redegørelse, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har oplyst, at indkvarteringsinstruksen blev drøftet på et koncerndirektørmøde, herunder at der var internationale forpligtelser, som skulle iagttages i forbindelse med indkvarteringsinstruksen (jf. UUI alm. del – bilag 152).
- Ministeren bedes afklare den tidsmæssige rækkefølge af disse fire meddelelser (to e-mails og to mundtlige) til Udlændingestyrelsen.
- Ministeren bedes oplyse, om der den 10. februar 2016 derudover blev kommunikeret fra ministeriet til Udlændingestyrelsen om indkvarteringsinstruksen, og hvad denne kommunikation i så fald bestod i.
- Ministeren bedes redegøre for, hvordan den interne uoverensstemmelse mellem den mundtlige instruks givet telefonisk til Udlændingestyrelsen, og den mundtlige drøftelse på koncerndirektørmødet blev håndteret efterfølgende, og hvad man i ministeriet gjorde for at sikre, at der i effektueringen af indkvarteringsinstruksen blev givet forrang til drøftelsen på koncerndirektørmødet, hvorfra der ikke foreligger et referat?

Svar:

Jeg vil redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

Der foreligger forud for besvarelsen af spørgsmål nr. 875 en mail af 15. juni 2017 kl. 13.34 fra Louise Gertrud Michaëlis til bl.a. Line Skytte Mørk Hansen, Lykke Sørensen, Anette Görtz og Jesper Gori med et revideret udkast til besvarelse af bl.a. spørgsmål nr. 815, 846 og 875 med bemærkning om, at udkastet var udarbejdet "på baggrund af vores drøftelser i dag". Svarudkastet til spørgsmål nr. 875 var sålydende:

"Svar: ...

2) I henhold til den del af spørgsmålet, der vedrører, hvorvidt der den 10. februar 2016 i øvrigt blev kommunikeret fra departementet til Udlændingestyrelsen om pressemeddelelsen, kan jeg oplyse, at der udover ovenstående korrespondancer ligeledes den 10. februar 2016 kl. 16.40 blev sendt en mail fra Udlændingestyrelsen til departementet med en orientering om, at Udlændingestyrelsen havde varslet operatørerne om de nye retningslinjer. Derudover er der endvidere den 10. februar 2016 kl. ca. 17.30 endnu en telefonisk samtale mellem afdelingschef i Koncernstyringsafdelingen Line Skytte Mørk Hansen og vicedirektør i Udlændingestyrelsen Lene Linnea Vejrum. Ved samtalen orienteres departementet om, at indkvarteringsoperatørerne er blevet kontaktet af pressen vedr. sagen."

Anette Görtz har, adspurgt af Line Skytte Mørk Hansens bisidder, advokat Thomas Ryhl, om der var noget forkert i udkastet til svaret på spørgsmål 875, forklaret[38], at hun ikke kan forholde sig til de konkrete tidspunkter, men at der ikke er noget i den anden del af besvarelsen, der står i modsætning til hendes kendskab til sagen. Der var i denne sag direkte adgang fra Line Skytte Mørk Hansen til Anne Nygaard Just og omvendt med henblik på at få løst opgaver,

38 Afhøringsekstrakten, side 726.

hvilket var atypisk, men der var også tale om en atypisk situation med stor travlhed. Det var således Line Skytte Mørk Hansen, der "havde bolden" på denne sag i deres afdeling, mens hun selv var mere på et informationsniveau.

Line Skytte Mørk Hansen har herom forklaret[39], at udkastet til besvarelse af spørgsmål UUI 875 lagde sig op ad den beskrivelse af telefonsamtalen den 10. februar 2016, der var gengivet i ombudsmandens udkast til redegørelse. Adspurgt, om hun på dette tidspunkt gjorde noget for at gøre opmærksom på, at beskrivelsen efter hendes opfattelse ikke var korrekt, forklarede hun, at udvalget havde lov til at stille de spørgsmål, de ønskede at stille, og at hun ikke kunne korrigere udvalgets måde at stille spørgsmål på. Udlændingestyrelsen og Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet – det vil sige Udlændingeafdelingen, departementschefen og ministeren, men uden høring af hendes afdeling eller hende – havde svaret ombudsmanden mere end et år tidligere, og hun kunne ikke nu sige, at fordi den ene afdeling ikke havde hørt den anden afdeling, var præmissen for spørgsmålet forkert. Derfor blev det til nogle spøjse svar på udvalgsspørgsmålene fra hendes afdeling, men svarene var korrekte nok. De svarede ikke noget forkert til udvalget. Løbet var kørt på dette tidspunkt, og hun kunne ikke i juni 2017 sige til udvalget, at forløbet skulle forstås på en helt anden måde. På ny adspurgt, hvordan man – hvis man var af den overbevisning, at præmissen for spørgsmålet var forkert – i så fald kunne besvare spørgsmålet retvisende uden at gøre opmærksom herpå, forklarede hun, at det efter hendes opfattelse ikke ville have nogen gang på jord på det tidspunkt at svare udvalget, at Udlændingestyrelsen og Udlændingeafdelingen havde svaret ombudsmanden, men ikke havde hørt Koncernstyring, herunder Koncernøkonomi, og at Koncernstyring i øvrigt ikke mente, at svaret til ombudsmanden var korrekt. Adspurgt, om hun drøftede med nogen, at man kunne svare udvalget anderledes, forklarede hun, at hun havde gjort Uffe Toudal Pedersen opmærksom på, at hun ikke mente, at Lene Linnea Vejrums telefonnotat var i orden, og at det herefter måtte være Uffe Toudal Pedersens opgave at finde ud af, hvad der var op og ned i sagen. Foreholdt, at det efter bevarelsen af spørgsmål nr. 904 kunne tyde på, at Uffe Toudal Pedersen ikke på tidspunktet for godkendelsen af dette svar i juni 2017 havde forstået, at hun ikke var enig i Lene Linnea Vejrums udlægning af telefonsamtalen den 10. februar 2016, forklarede hun, at hun

39 Afhøringsekstrakten, side 766 ff.

ikke ved, om Uffe Toudal Pedersen havde forstået, at hun ikke var enig i Lene Linnea Vejrums beskrivelse. Det kan ikke have været senere end besvarelsen af spørgsmål nr. 904, at hun sagde til Uffe Toudal Pedersen, at hun havde en anden opfattelse af samtalen med Lene Linnea Vejrum. Hun drøftede med Anette Görtz og Louise Gertrud Michaëlis fra Koncernøkonomi, at det på dette tidspunkt ikke havde nogen gang på jord at ændre den efter hendes opfattelse fejlagtige beskrivelse af telefonsamtalen den 10. februar 2016. Adspurgt, hvorfor hun ikke lod en anden end sig selv træffe afgørelse om, hvorvidt man kunne gå videre med hendes opfattelse af telefonsamtalen, forklarede hun, at Uffe Toudal Pedersen udmærket var klar over eksistensen af telefonnotatet, ligesom han udmærket var klar over, at hun havde en anden opfattelse af, hvad der var sagt under telefonsamtalen. Hun havde sagt dette til Uffe Toudal Pedersen, og det måtte herefter være hans beslutning, om han ville gå ind i denne sag. Hun kunne ikke bestemme, at han skulle gå videre med sagen. Det var kun departementschefen, der kunne træffe beslutning om at ændre kurs. Hun kunne ikke ændre kurs. Hun bar ikke problemstillingen tilbage til Uffe Toudal Pedersen igen i forbindelse med besvarelse af udvalgsspørgsmålene i juni 2017. Uffe Toudal Pedersen og hun havde drøftet uoverensstemmelsen nogle gange, men hun kan ikke huske, om hun også nævnte det for ham på dette tidspunkt. Hun gav alene udtryk for sin opfattelse mundtligt over for Uffe Toudal Pedersen, og de talte om det flere gange. Hun fandt ikke anledning til at skrive en mail herom. Adspurgt, om hendes forklaring skal forstås således, at hun sad inde med en viden om, at man gav forkerte oplysninger til Udlændinge- og Integrationsudvalget, forklarede hun, at hun i hvert fald ikke var enig i Udlændingestyrelsens udlægning. Efter hendes opfattelse var Udlændingestyrelsens svar til ombudsmanden udtryk for en efterrationalisering. Da hun så svaret, var løbet kørt. Hun var ikke blevet hørt eller inddraget rettidigt. Der var ikke tale om en sag, hvor man skrev en berigtigelse til Folketinget eller til Folketingets Ombudsmand om, at man havde fået nye oplysninger i sagen. Det var i hvert fald ikke noget, som Uffe Toudal Pedersen valgte at gøre. De prøvede at svare på spørgsmålene på en sådan måde, at de svarede sandfærdigt i forhold til den viden, som de havde. Hun drøftede ikke på noget tidspunkt en berigtigelse med Uffe Toudal Pedersen. Adspurgt, om hun drøftede med Uffe Toudal Pedersen, om ministeriet skulle agere på, at hun havde en anden opfattelse af telefonsamtalen med Lene Linnea Vejrum den 10. februar 2016, end Udlændingestyrelsen skriftligt havde givet udtryk for i udtalelsen til ombudsmanden, forklarede hun, at hun havde fortalt ham om sin opfattelse. Uffe Toudal Pedersen kunne have indkaldt alle parter til

et møde for at finde ud af, hvad der var op og ned, men det skete ikke. Hun overvejede ikke selv at tage kontakt til Lene Linnea Vejrum for at konfrontere hende med, at hun havde en anden opfattelse af telefonsamtalen. Notatet var ikke forkert i sig selv, men det var ikke fyldestgørende. Udlændingestyrelsens mange udkast til svar til ombudsmanden blev mere og mere konstruerede i forhold til virkeligheden, og disse svar blev godkendt af Udlændingeafdelingen, Uffe Toudal Pedersen og ministeren. Hun havde sagt, at hun ikke mente, at dette tegnede det rette billede. Hun kunne ikke et år efter, at svaret var sendt til ombudsmanden, sige, at der skulle berigtiges. Det gjorde hun i hvert fald ikke. Hun er først blevet opmærksom på Udlændingestyrelsens mange udkast til svar, efter at sagen begyndte i undersøgelseskommissionen. Det har været en speciel oplevelse at læse dette.

"**Spørgsmål nr. 876:**

Hvad var baggrunden for, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet i en mail til Udlændingestyrelsen den 18. marts 2016 skrev, at der ikke måtte ske indkvartering i strid med Danmarks internationale forpligtelser? Hvis der er eksempler på, at dette var sket, ønskes de konkret eksempler beskrevet.

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 817 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 877:**

Hvad var baggrunden for, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet i en mail til Udlændingestyrelsen den 18. marts 2016 skrev, at der ikke måtte ske indkvartering i strid med dansk ret i øvrigt? Hvis der er eksempler på, at dette var sket, ønskes de konkret eksempler beskrevet.

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 817 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 878:**

Hvem iværksatte adskillelse af parrene i henhold til ministerens instruks? Det fremgår af Styrelsens udtalelse til ombudsmanden af 28. april 2016, at styrelsen blev bedt om "administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet i pressemeddelelsen" – hvem traf og effektuerede denne beslutning og kan dette opfattes som en tjenestebefaling (jf. Ombudsmandens redegørelse, UUI alm. del – bilag 152, side 10)?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har forstået spørgsmålet således, at det ønskes oplyst, hvilken myndighed der træffer afgørelse om indkvartering af asylansøgere m.fl.

Der kan i den forbindelse henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 845 (UUI alm. del)."

8.11.12.6. Spørgsmål nr. 902-910

Også den 15. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget en række spørgsmål efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene nr. 902-904 og besvarelserne heraf den 21. juni 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 902:**

Har der i perioden fra den 25. januar 2016 til den 1. juli 2016 været kommunikation mellem Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet og Statsministeriet om udarbejdelse af instruksen vedrørende separat indkvartering af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen og den efterfølgende udarbejdelse af nye retningslinjer?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget en søgning i ministeriets journalsystem mv. efter akter om korrespondance mellem

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Statsministeriet om udarbejdelse af instruksen vedrørende separat indkvartering af mindreårige asylansøgere, der er gift/samlevende med en voksen og den efterfølgende udarbejdelse af nye retningslinjer. Der er ikke fremkommet akter ved søgningen.

Det bemærkes i øvrigt, at der af principielle grunde i almindelighed ikke redegøres nærmere for regeringens interne overvejelser og drøftelser."

"**Spørgsmål nr. 903:**

Er det korrekt forstået, at uanset om indkvarteringsinstruksen blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, så er det i sidste ende ministeriets, herunder ministerens, grundlæggende pligt – og dermed ansvar – at sikre lovlig administration på udlændingeområdet, jf. Ombudsmandens redegørelse af 31. marts 2017 side 13, 2. afsnit. "Ministeriets fremgangsmåde i sagen forekommer mig samlet set meget vanskelig at forstå. Og den har efter min opfattelse – ud over at indebære udstedelse af en instruks med ulovligt indhold – været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til sikring af lovlig administration på området." (UUI alm. del – bilag 152)?

Svar:

Ja, det er korrekt forstået."

"**Spørgsmål nr. 904:**

Er det korrekt, når Udlændingestyrelsen i sin udtalelse til Folketingets Ombudsmand den 28. april 2016 skriver: "Udlændingestyrelsen modtog samtidig med udsendelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016 en mundtlig instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen. Instruksen betød således, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever, og at dette skulle gælde uanset om parret måtte have fællesbørn. Instruksen betød også, at der straks skulle ske adskillelse i de aktuelle sager, hvor en mindreårig allerede var indkvarteret

sammen med en ældre ægtefælle eller samlever." (UUI alm. del – bilag 152, side 23)?

Svar:

Ja, det er korrekt.

Der henvises i øvrigt til Udlændingestyrelsens udtalelse af 28. april 2016 til Folketingets Ombudsmand, som var vedlagt Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udtalelse af 4. maj 2016 til ombudsmanden, jf. Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152).

Jeg vil i øvrigt redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

Line Skytte Mørk Hansen har om besvarelsen af dette spørgsmål forklaret[40] bl.a., at hun ikke husker, om hun blev orienteret om dette svar. Hun kan selvfølgelig ærgre sig over, at hun ikke skrev et telefonnotat om samtalen med Lene Linnea Vejrum den 10. februar 2016. Hun fortalte til sine kollegaer i ministeriet, hvad hun havde talt med Lene Linnea Vejrum om. I hendes optik var pressemeddelelsen ikke en instruks, og det havde den aldrig været. Hun udfordrede ikke Udlændingeafdelingens svar på spørgsmål 904, idet dette ikke var hendes rolle. Adspurgt, hvem af sine kollegaer hun talte med om telefonsamtalen, har hun forklaret, at hun i hvert fald sagde til Uffe Toudal, at hun havde en anden opfattelse af telefonsamtalen end Lene Linnea Vejrum. Hun kunne aldrig drømme om at ringe ud og sige til nogen, at de skulle gøre noget ulovligt. Det er absurd, at hun skulle have gjort dette. Adspurgt, hvad hun gjorde, da hun fandt ud af, at Udlændingestyrelsen havde en anden opfattelse af telefonsamtalen end hende, har hun forklaret, at hun gav udtryk for sin opfattelse til i hvert fald Uffe Toudal. Hun er ret sikker på, at hun sagde til Uffe Toudal, at telefonnotatet efter hendes opfattelse ikke var fyldestgørende. Hun husker ikke, hvornår hun sagde det. Hun sagde det, da hun første gang havde set Lene Linnea Vejrums telefonnotat. Hun så telefonnotatet, da det lå

40 Afhøringsekstrakten, side 199-200.

som et bilag i materialet til ombudsmanden. Hun så telefonnotatet, enten da det blev sendt til ombudsmanden eller kom tilbage fra ombudsmanden. Hun husker det ikke nærmere. Adspurgt, hvorfor ingen i departementet gjorde det klart, at Udlændingestyrelsens udtalelse til Folketingets Ombudsmand ikke var rigtig, og adspurgt, hvorledes Uffe Toudal reagerede, da hun fortalte ham om sin opfattelse af telefonsamtalen, har hun forklaret, at hun ikke husker Uffe Toudals reaktion. Udarbejdelsen af svar til ombudsmanden henhørte under Udlændingeafdelingen, og hun var ikke inde over udformningen af svarene. Hun blev måske lidt overrasket, da hun så telefonnotatet, men Udlændingeafdelingen udarbejdede svarene til ombudsmanden, og hun fik ikke svarene i høring. Hun fulgte ikke op på sin henvendelse til Uffe Toudal om Lene Linnea Vejrums telefonnotat.[41] Hun plejede ikke at følge op på det, som hun fortalte Uffe Toudal. Han tog normalt hånd om det, som hun sagde til ham. Hun havde gjort ham opmærksom på, at hun betragtede telefonnotatet som "pudsigt". Adspurgt, om hun på noget tidspunkt gjorde Uffe Toudal opmærksom på, at der foregik noget ulovligt, har hun forklaret, at Udlændingestyrelsen efter hendes opfattelse hele tiden har administreret lovligt.

Jesper Gori har om besvarelsen af dette spørgsmål forklaret[42] bl.a., at der forud for dette folketingsspørgsmål var blevet stillet en række folketingsspørgsmål, herunder spørgsmål 815, hvor det indgik som en præmis, at samtalen den 10. februar 2016 mellem Line Skytte Mørk Hansen og Lene Linnea Vejrum var foregået som beskrevet i Lene Linnea Vejrums telefonnotat. Svarene på disse spørgsmål blev afstemt med Koncernstyring. Det var vigtigt for Lykke Sørensen og ham at indhente bidrag fra Koncernstyring. I bidragene fra Koncernstyring blev der ikke gjort op med præmissen om, at forløbet var foregået netop på den måde, som det var forudsat i folketingsspørgsmålene. Spørgsmål 904 blev ikke forelagt for Koncernstyring. Han havde en drøftelse med Lykke Sørensen om, at der ikke var behov for at afstemme svaret på dette spørgsmål med Koncernstyring, idet Koncernstyring havde forholdt sig til den omtalte præmis i sine bidrag til de tidligere folketingsspørgsmål, herunder spørgsmål 815.

41 Afhøringsekstrakten, side 212-213.
42 Afhøringsekstrakten, side 254.

Uffe Toudal Pedersen har herom forklaret[43], at han har godkendt besvarelsen af dette spørgsmål. Adspurgt, om det er korrekt, at der som angivet i besvarelsen blev givet den anførte besked til Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016, forklarede han, at svaret er blevet formuleret for firkantet. Der var en virkelighed ved siden af. Han blev herefter adspurgt, om det kan tænkes, at han først hørte om Line Skytte Mørk Hansens opfattelse af samtalen med Line Linnea Vejrum på det tidspunkt, hvor han talte med Line Skytte Mørk Hansen i februar 2017. Hertil forklarede han, at han ikke kan tidsfæste, hvornår Line Skytte Mørk Hansen sagde til ham, hvad hun havde sagt til Lene Linnea Vejrum. Han har læst, at Line Skytte Mørk Hansen for undersøgelseskommissionen har forklaret, at hun blev opmærksom på Lene Linnea Vejrums telefonnotat i forbindelse med udtalelsen til Folketingets Ombudsmand. Han erindrer ikke, om han først hørte om Line Skytte Mørk Hansens opfattelse af samtalen i 2017. Da han hørte herom, var hans reaktion, at man måtte respektere Udlændingestyrelsens udtalelse til Folketingets Ombudsmand. Han tror, at han dengang sagde til Line Skytte Mørk Hansen, at hun skulle passe på med at overvurdere betydningen af et telefonnotat, der var skrevet med 6 ugers forsinkelse. Det var Udlændingestyrelsen, der afgrænsede, hvilket materiale de sendte til ombudsmanden. Udlændingestyrelsens opfattelse af samtalen var "deres virkelighed". Han husker ikke, hvornår han sagde dette.

Lykke Sørensen har herom forklaret[44], at der foregik en del sagsbehandling forud for besvarelsen af et sådant spørgsmål, og hun husker ikke, hvilken sagsbehandling der fandt sted, inden hun fik dette svar til godkendelse. Hun tror ikke, at der i Udlændingeafdelingen – efterhånden som sagen blev undersøgt – var tvivl om, at der havde været en samtale mellem Line Skytte Mørk Hansen og Lene Linnea Vejrum, og at de nok var uenige om indholdet heraf, men Udlændingeafdelingen kunne ikke kommentere dette. Hun blandede sig ikke i den underliggende sagsbehandling, og hun havde ikke anledning til at række ud for at få det nærmere afklaret. Svarene gik også gennem departementschefen, og det var primært ham, som hun drøftede udkast til svar med. Hun fik ikke direkte at vide, at Line Skytte Mørk Hansen havde en anden opfattelse af telefonsamtalen. Der gik alene nogle fortællinger herom, og hun løber ikke med rygter. Hun husker ikke, om spørgsmålet blev sendt til Line Skytte Mørk Hansen til udtalelse, eller hvorfor det i givet fald ikke skete. Uffe

43 Afhøringsekstrakten, side 745-746.
44 Afhøringsekstrakten, side 784-785.

Toudal Pedersen sagde ikke på noget tidspunkt til hende, at han havde hørt, at der var en anden opfattelse af telefonsamtalen.

Spørgsmålene nr. 905-910 og besvarelserne heraf den 21. juni 2017 var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 905:**
>
> Vil ministeren anerkende, at hun blev gjort opmærksom på de juridiske problemer med en undtagelsesfri instruks under arbejdet med pressemeddelelsen og/eller indkvarteringsordningen – jf. hendes udtalelse på samrådet den 1. juni 2017:
> "Det, vi har diskuteret, har netop været de forbehold, som der måtte være. De indgik i de diskussioner. Det var derfor, at jeg blandt andet får at vide, at jeg kan ikke sige, at den ene - karikeret - skal bo i Gedser og den anden på Skagen. At det er ikke lovmedholdeligt"?
>
> **Svar:**
>
> Som jeg nævnte under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del) den 1. juni, var vurderingen i Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, at der i et antal tilfælde under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelse til en separat indkvartering under hensyn til Danmarks internationale forpligtelser. Og jeg nævnte også, at det derfor var en forudsætning, at Udlændingestyrelsen skulle administrere ordningen i overensstemmelse med dansk ret, herunder Danmarks internationale forpligtelser. Det fremgik af de udkast til pressemeddelelser, som jeg fik forelagt, og som indeholdt et forbehold, og af de drøftelser om den generelle indkvarteringsordning, som fandt sted.
>
> Jeg kan i den forbindelse henvise til min tale under samrådet den 1. juni 2017, der er oversendt til Folketinget (UUI alm. del – endeligt svar på spørgsmål 801)."

"Spørgsmål nr. 906:

Vil ministeren fastholde, at der hele tiden er blevet administreret lovligt, som ministeren flere gange konstaterede under besvarelsen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, når der i februar og marts 2016 i flere tilfælde i første omgang ikke blev foretaget fyldestgørende partshøringer, inden en række par blev adskilt?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del)."

"Spørgsmål nr. 907:

Under besvarelsen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 oplyste udlændingeministeren, at der forefindes flere interne "mails" om sagen fra dagene op til den 10. februar 2016. Vil ministeren udlevere de omtalte dokumenter?

Svar:

Nej, jeg finder intet grundlag for at udlevere interne dokumenter, som af hensyn til regeringens interne beslutningsproces ikke findes at burde oversendes til Folketinget.

Det bemærkes, at det er det samme hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter."

"Spørgsmål nr. 908:

Vil ministeren oversende embedsmændenes udkast til pressemeddelelsen af 10. februar 2016, som indeholdt de nødvendige undtagelser?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 907 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 909:**

Ministeren bedes redegøre for de konkrete omstændigheder vedrørende de seks par, som hun på samrådet den 1. juni 2017 nævnte aldrig blev adskilt, herunder oplyse hvornår – og i hvor mange af de 6 sager – myndighederne traf den konkrete beslutning om, at de enkelte par fortsat skulle have lov til at være indkvarteret på samme asylcenter. Ministeren bedes samtidig hermed redegøre for, at ministeriet i sin supplerende udtalelse af 14. juli 2016 og korrigeret udtalelse af 1. august 2016 til Ombudsmanden alene nævner, at Udlændingestyrelsen undlod at adskille 5 par, herunder redegøre for, hvorvidt de 5 par er i blandt de samme 6 par, som bliver omtalt af ministeren på samrådet den 1. juni 2017 (jf. besvarelsen af UUI alm. del – spm. AT-AU)?

Svar:

1. I sin endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) anfører Folketinget Ombudsmand, at der er 6 par, der aldrig blev adskilt i henhold til instruksen (redegørelsens side 5, tabel I. Par omfattet af instruksen, 2. række). Ombudsmanden oplyser i redegørelsen, at tabellen bygger på oplysninger fra Udlændingestyrelsen opgjort pr. 3. november 2016.

I forlængelse heraf nævnt jeg i min tale under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, at Udlændingestyrelsen hele tiden har administreret indkvarteringsordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, og at styrelsen som et resultat af den administration i 6 sager på intet tidspunkt har adskilt parret.

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen i øvrigt indhentet bidrag fra Udlændingestyrelse, hvortil der henvises:

> "**1.** Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

Udlændingestyrelsen har således i forlænge af, at styrelsen den 10. februar 2016 modtog indkvarteringsinstruksen, foretaget en gennemgang af oplysningerne i alle sagerne, og har i en række sager indhentet supplerende oplysninger til brug for behandlingen i sagerne.

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med denne gennemgang af sagerne identificeret fem sager, hvor Udlændingestyrelsen har vurderet, at separat indkvartering ville være i strid med Danmark internationale forpligtelser.

Om disse fem sager fremgår følgende af Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelse af 14. juli 2016 til Folketingets Ombudsmand, der er gengivet i Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse i sagen (UUI Alm. del – Bilag 152), s. 41 ff.:

> "Herved bemærkes, at Udlændingestyrelsen i umiddelbar forlængelse af ministerens instruks af 10. februar 2016 om straks at skille de mindreårige samboende par på asylcentrene ad besluttede at skille 23 par ad, men foreløbigt lod 5 par forblive indkvarteret sammen. I relation til de sidstnævnte 5 par fandt Udlændingestyrelsen således, at disse sager rejste væsentlige retlige spørgsmål, herunder om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser, som krævede nærmere overvejelser. Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen fortsat ikke har skilt 4 af disse par ad.
>
> Kun 1 af de par, der ikke blev adskilt i umiddelbar forlængelse af ministerens instruks, er herefter blevet adskilt, og dette er sket i overensstemmelse med den ene parts eget ønske. 1 par er udeblevet, og 1 par er overgået til integration i en kommune. For så vidt angår de resterende 2 par, der ikke blev adskilt i umiddelbar forlængelse af ministerens instruks, pågår der fortsat nærmere overvejelser om afvejningen af forskellige hensyn, herunder i forhold til Danmarks internationale forpligtelser.
>
> Udlændingestyrelsen traf derfor beslutning om, at der ikke skulle ske indledningsvis separat indkvartering af disse par."

Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelse af 14. juli 2016 til Folketingets Ombudsmand omhandler antallet af par, hvor Udlændingestyrelsen pr. 14. juli 2016 havde truffet beslutning om, at der ikke skulle ske indledningsvis adskillelse.

Af Udlændinge- og Integrationsministeriets e-mail af 1. august 2016 til Folketingets Ombudsmand, der er gengivet i Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse i sagen (UUI Alm.del – Bilag 152), s. 47, fremgår følgende:

> "Hermed opdaterede tal, som både afspejler situationen i dag og den 14. juli 2016:
> - Der var 5 sager, hvor Udlændingestyrelse ikke adskilte parret.
> - Styrelsen har forsat ikke adskilt 4 af disse par ad.
> - Kun 1 af de par, der ikke blev adskilt i umiddelbar forlængelse af ministerens instruks, er herefter blevet adskilt, og dette er sket i overensstemmelse med den ene parts eget ønske.
> - 1 par er udeblevet.
> - 1 par er overgået til integration i en kommune.
> - I 1 sag er begge parter nu fyldt 18 år.
> - For så vidt angår det resterende par, der ikke blev adskilt i umiddelbar forlængelse af ministerens instruks, traf Udlændingestyrelse den 6. juli 2016 afgørelse om, at parret fortsat måtte være indkvarteret sammen."

Der er tale om en korrektion og opdatering af den opgørelse, der er indeholdt i Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelse af 14. juli 2016.

2. Udlændingestyrelsen kan oplyse, at der pr. 1. juni 2017, hvor udlændinge- og integrationsministeren besvarede samrådsspørgsmål AT og AU, efter de for Udlændingestyrelsen foreliggende oplysninger var 6 par, der var eller havde været omfattet af indkvarteringsinstruksen, men som på intet tidspunkt havde været indkvarteret hver for sig.

Der var tale om 4 af de 5 par, som er omtalt i Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelser til Folketingets Ombudsmand af henholdsvis 14. juli og 1. august 2016. Som det fremgår af de omtalte udtalelser

til Folketingets Ombudsmand skete der efterfølgende adskillelse i den femte af sagerne overensstemmelse med en af parternes eget ønske.

Ud over de 4 par, er to par ikke blevet adskilt, idet parrene ophørte med at være omfattet af instruksen, inden styrelsen nåede at træffe beslutning om, hvorvidt der skulle ske indledningsvis separat indkvartering. Det er ikke muligt at oplyse, hvorvidt udfaldet af disse to sager ville have været en beslutning om adskillelse eller ej.

I modsætning til de opgørelser, der er indeholdt i Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelser til Folketingets Ombudsmand af henholdsvis 14. juli og 1. august 2016, omfatter opgørelsen pr. 1. juni 2017 således også par, der ikke blev adskilt, idet parrene ophørte med at være omfattet af instruksen, inden styrelsen nåede at træffe beslutning om adskilt indkvartering.

3. Idet der er tale om sager, hvor der ikke er sket noget indgreb over for parterne, er der ikke noget krav om, at styrelsen skal dokumentere, hvornår styrelsen har besluttet at undlade at træffe beslutning om indledningsvis separat indkvartering. Det er på den baggrund ikke muligt at oplyse, hvornår styrelsen har truffet disse beslutninger.

Der henvises i øvrigt til Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af 8. november 2016 af spørgsmål nr. 1008 fra Udlændinge- og integrationsudvalget."

"**Spørgsmål nr. 910:**

Vil ministeren oplyse det helt konkrete tidspunkt for, at instruksen/pressemeddelelsen om undtagelsesfrit at adskille alle mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever blev sendt fra ministeriet til Udlændingestyrelsen og det præcise tidspunkt for, at instruksen/pressemeddelelsen blev sendt videre til indkvarteringsoperatørerne? Vil ministeren redegøre for, hvornår de enkelte operatører reagerede og beskrive præcist hvilke tiltag, der blev iværksat hos de enkelte operatørerne på baggrund af instruksen og frem til, at Ombudsmanden i sin redegørelse af 31. marts 2017 lagde til grund, at instruksen – efter sit indhold – var ulovlig?

Svar:

Jeg vil redegøre for forløbet efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 ved min besvarelse af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI alm. del) den 23. juni 2017."

8.11.12.7. Spørgsmål nr. 922-924

Den 21. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 922 til 924 til ministeren efter ønske fra Mattias Tesfaye (S). Spørgsmålene og besvarelserne den 22. juni 2017 heraf var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 922:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor Udlændinge- og Integrationsministeriets notat (vejledning) om fortolkning af Danmarks internationale forpligtigelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering at mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene først var færdigt og klar til at blive udsendt den 12. december 2016 henset til at vejledningen blev udarbejdet i anledning af ministerens indkvarteringsinstruks tilbage fra 10. februar 2016, herunder redegøre for årsagen til den manglende færdiggørelse af vejledningen, og hvad den har beroet på, eftersom ministeriet over for Ombudsmanden først oplyser, at vejledningen er klar i sommeren 2016 og efterfølgende i brev at 22. august 2016 – efter fornyet henvendelse fra Ombudsmanden – oplyser, at vejledningen forventes færdiggjort i september 2016, hvorefter den endeligt er klar den 12. december 2016?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriets notat at 12. december 2016 om fortolkningen at Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene er ved brev at samme dato sendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget (UUI alm. del bilag 75).

Notatet skal ses i sammenhæng med de retningslinjer, som Udlændingestyrelsen den 1. juli 2016 udstedte til indkvarteringsoperatørerne for

indkvartering af mindreårige asylansøgere, som har indgået ægteskab eller er samlevende med en person, som opholder sig i Danmark.

Notatet, der er på 18 sider, indeholder en gennemgang at rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser i sager om indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, herunder om afvejningen i de konkrete sager og om vægtningen af udvalgte momenter, bl.a. parternes alder, tvangselementet, graviditet, børn, helbreds- og trivselsmæssige forhold.

Notatet har været genstand for grundige overvejelser og drøftelser om rammerne for indkvarteringsordningen og afvejningen i de konkrete sager under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser."

"**Spørgsmål nr. 923:**

Vil ministeren redegøre for, hvad der i dag er gældende praksis for Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, når det følger af vejledningen af 1. juli 2016 til indkvarteringsoperatøren afsnit 2.1.1., at "indrejser en mindreårige asylansøger mellem 15 og 18 år sammen med en person, som efter det oplyste er den mindreåriges ægtefælle eller samlever, skal de i forbindelse med den første indkvartering på modtagecenteret indkvarteres hver for sig, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder", når det samtidig af notat (vejledning) om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtigelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af ægtefæller og samlevere på asylcentrene af 12. december 2016 fremgår af afsnit 2.1. s. 3, at uanset udgangspunktet om separat indkvartering "skal [Udlændingestyrelsen] dog allerede ved den første indkvartering vurdere, om der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen." og afsnit 3 s.12 "at der uanset det generelle udgangspunkt for indkvarteringsordningen er vurderingen af, om der er i de enkelte sager kan ske separat indkvartering, som anført altid en konkret og individuel vurdering. Det skal således i hver enkelt sag om indkvartering af mindreårige ægtefæller eller samlevere foretages en konkret vurdering af, om det på baggrund af sagens samlede omstændigheder er sagligt

og proportionalt – bl.a. ud fra hensynet til barnets tarv – at meddele påbud om separat indkvartering"?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"**1.** Som det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm. del – Bilag 75), kan der ikke ske fælles indkvartering af ægtefæller eller samlevere på asylcentrene, hvis den ene eller begge parter er under 15 år.

Udgangspunktet er endvidere, at der ikke kan ske fælles indkvartering af ægtefæller og samlevere på asylcentrene, hvis den ene eller begge parter er under 18 år.

Udlændingestyrelsen skal dog i hver enkelt sag om indkvartering af mindreårige ægtefæller eller samlevere, hvor ingen af parterne er under 15 år, foretage en konkret vurdering af, hvorvidt det på baggrund af sagens samlede omstændigheder er sagligt og proportionalt at meddele påbud om separat indkvartering. Endvidere må et sådant påbud alene opretholdes, så længe det er foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser.

2. Udlændingestyrelsen har den 1. juli 2016 udstedt retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne for indkvartering af mindreårige asylansøgere, som har indgået ægteskab eller er samlevende med en person, som opholder sig i Danmark (UUI Alm.del – Bilag 220). Disse retningslinjer redegør nærmere for proceduren for indkvartering – i forbindelse med ankomsten til Danmark – af mindreårige asylansøgere, som har indgået ægteskab eller er samlevende med en person, som også opholder sig i Danmark ("den første indkvartering"), og for indkvarteringsforholdene for eventuelt adskilte ægtefæller og samlevere.

Som det fremgår af retningslinjerne skal indkvarteringsoperatørerne hurtigst muligt, efter at det er konstateret, at der på centeret opholder sig en mindreårig, som har indgået ægteskab eller er samlevende, orientere Udlændingestyrelsen om parret såvel skriftligt som telefonisk på en døgnbemandet hotline.

Udlændingestyrelsen beslutter i forbindelse med orienteringen på baggrund af en konkret vurdering, om der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen.

Idet der er tale om retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne, indeholder retningslinjerne ikke en nærmere beskrivelse af, hvilke hensyn Udlændingestyrelsen skal lægge vægt på. En beskrivelse heraf fremgår derimod at Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm. del – Bilag 75).

Som det fremgår af punkt 2.1. i notatet, vil der foreligge helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen, f.eks. hvis parret har børn og den mindreårige på grund af f.eks. et handicap er klart afhængig af den myndige partners pasning og pleje og bistand til at drage omsorg for parrets børn. Et andet eksempel kan være tilfælde, hvor parret har børn, forældrene er traumatiserede, og relevante fagpersoner vurderer, at den fortsatte forældreevne og omsorg over for børnene er aldeles afhængig af, at begge forældre bor sammen med børnene, også under den indledningsvise indkvartering.

3. I forlængelse af styrelsens beslutning om, hvorvidt der i forbindelse med den første indkvartering skal ske separat indkvartering, indleder Udlændingestyrelsen en sagsbehandlingsproces. Der henvises i den forbindelse til Udlændingestyrelsens bidrag til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Udlændingestyrelsen træffer herefter hurtigst muligt en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Afgørelserne træffes under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, således som disse er beskrevet i Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm. del – Bilag 75).

I de sager, hvor parterne har et beskyttelsesværdigt familieliv, og hvor Udlændingestyrelsen har vurderet, at det er proportionalt og sagligt at indkvartere parret hver for sig, vil Udlændingestyrelsen have pligt til løbende at revurdere afgørelsen, hvis den separate indkvartering konkret måtte være af længere varighed. Det samme gælder, hvis konkrete grunde i øvrigt tilsiger, at afgørelsen revurderes løbende. Der henvises i den forbindelse til afsnit 3.2 i Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm.del – Bilag 75)."

"**Spørgsmål nr. 924:**

Vil ministeren redegøre for, om ministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 lever op til det helt grundlæggende forvaltningsretlige legalitetsprincip, herunder redegøre for om instruksen er udstedt i overensstemmelse med den formelle lovs princip, som i relation til forvaltningen betyder, at forvaltningen er bundet til at overholde lovene under udøvelsen af deres virksomhed og følgelig ikke kan træffe afgørelser, der er uforenelige med loven? Vil ministeren derudover redegøre for hjemmelsgrundlaget for indkvarteringsinstruksen, herunder om det skærpede hjemmelskrav, der gælder hvor forvaltningen griber ind i borgernes forhold omfattet af enten grundloven eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, er iagttaget i tilstrækkelig grad?

Svar:

Som jeg også nævnte under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del) den 1. juni 2017, havde dokumentet på det tidspunkt, hvor vi sad og arbejdede med pressemeddelelsen, ikke karakter af en instruks."

8.11.13. Inger Støjbergs besvarelse af en borgerhenvendelse

I en mail af 12. juni 2017 skrev Inger Støjberg et svar på en borgerhenvendelse og sendte svaret til Mark Thorsen. Det hedder i mailen bl.a.:

"Kære [...] og [...]

Tak til dig, [...], for din mail. Jeg kan godt forstå, hvis barnebrude-sagen er svær at hitte rede i. Når jeg læser aviserne - inkl Skive Folkeblad - så er det meget tydeligt, at ingen rigtigt har overblikket længere. Men bare for at slå det helt fast, så er jeg ikke blevet advaret på noget tidspunkt, og Ombudsmanden slog i sin tid fast, at det ikke har været hensigten fra mig eller ministeriet, at der ikke er blevet administreret ulovligt.

Lige så klart står det, at oppositionen vil gøre hvad de kan for at få mig fjernet, og det handler derfor om at stå distancen nu, og luge lidt ud i tingene. Politiken bragte fx i går en artikel som bl.a. DR kørte videre om, at de var kommet i besiddelse af en mail, som undergravede min forklaring. Problemet for Politiken og DR er bare, at selvsamme mail indgik i Ombudsmandens rapport og har været bragt i JP. Der er dermed INTET nyt i det, det har hele tiden været kendt og indgik i Ombudsmandens samlede vurdering i sin tid! Det er derfor meget vigtigt at sige, at det handler om at sortere i det der bliver skrevet.

Oppositionen lugter blod og har et erklæret mål om at vælte mig, men det er der jo sådan set ikke noget nyt eller underligt i. DF og resten af den blå lejr står last og brast med mig, hvilket er vigtigt at fæstne sig ved. DF er yderst opbakkende, og det kan vi i høj grad takke min gode relation til dem for. Desuden har der været en utrolig flot opbakning fra vore egne venstre folk, så det er i høj grad også værd at holde fast i.

Slutteligt er det bare stadig sådan, at jeg havde - og stadig har - et ufravigeligt ønske om at beskytte pigerne. Fire af dem har i øvrigt bedt om IKKE at komme tilbage til deres mænd igen. Det vil sige, at jeg formodentligt har forhindret fire tvangsægteskaber. Det er jeg meget tilfreds med, og det er noget, som vi normalt kæmper i mod. Nu mangler bare viljen fra de rødes side, og det hele er blevet overdøvet af deres ønske om vælte mig.
Hvilket er sørgeligt!

De bedste hilsner

Inger"

Mark Thorsen har herom forklaret[45], at hverken han eller ministeren var inde i de konkrete sager ved besvarelsen af denne henvendelse.

8.11.14. Avisartikler om sagen den 22. og 23. juni 2017

8.11.14.1. Artikel i Dagbladet Information den 22. juni 2017

Dagbladet Information bragte den 22. juni 2017 en artikel med overskriften "Inger Støjbergs instruks 'reddede' højst én pige". Det fremgår af artiklen bl.a.:

> "***Et skema fra Inger Støjbergs ministerium fra november 2016 gennemhuller ministerens tidligere forklaringer om, at hendes omstridte instruks havde 'reddet' fire piger. Oppositionen raser mod ministeren***
> ...
> En af Inger Støjbergs (V) mest citerede forklaringer i sagen om adskillelse af mindreårige samlevende asylpar viser sig nu at være forkert.
>
> Gentagne gange har Inger Støjberg – på Facebook og ikke mindst på et samråd i Folketinget den 1. juni – fremhævet, at fire piger blev »reddet« fra at bo sammen med deres mand på grund af hendes instruks fra februar 2016 om at adskille alle mindreårige asylansøgere fra deres ældre samlevere.

45 Afhøringsekstrakten, side 397.

»Vi har reddet fire piger her fra at bo sammen med en mand, de ikke ønsker at bo sammen med, og det er jeg ganske godt tilfreds med,« sagde Inger Støjberg på samrådet, hvor hun også forsvarede sig mod kritik fra oppositionen:

»Læg det lidt til side, og så prøv at give et svar til de fire piger, som så valgte et liv i frihed, fordi de fik muligheden på grund af, at vi nu har en restriktiv praksis, og fordi vi ikke bare længere har lænet os tilbage og set igennem fingre med, at der faktisk findes piger i det her land, der er kommet hertil med en mand, som de så ikke har ønsket at leve sammen med.«

Information har tidligere skrevet, at ministeren ikke kunne eller ikke ønskede at dokumentere sin påstand. Men nu kan Information dokumentere, at påstanden om, at Inger Støjberg skulle have »reddet« de fire piger, er forkert.

Inger Støjberg har oplyst, at hun havde oplysningerne om de fire piger fra ombudsmandens redegørelse. Derudover ønskede ministeren eller ministeriet ikke at gå i detaljer.

Nu har Information fået aktindsigt i et skema, som kontoret for familiesammenføring i Inger Støjbergs ministerium i november 2016 sendte til Ombudsmanden som bilag til en udtalelse, efter at Ombudsmanden for anden gang var gået ind i sagen.

Tre ikke adskilt efter instruks

Skemaet gengiver i detaljer, men anonymiseret, sagsbehandlingen af i alt 34 par, som Ombudsmanden har ønsket oplysninger om. Skemaet indeholder således også oplysninger om de fire kvinder, der ikke ønskede at bo sammen med deres mænd.

Her fremgår det, at den ene af de fire ikke blev adskilt fra sin mand, før hun selv bad om det, den anden blev adskilt før Inger Støjbergs instruks, og den tredje var først registreret som søster og ikke som ægtefælle, men blev heller ikke adskilt, før hun selv gjorde opmærksom på, at hun ønskede det.

Tilbage er den fjerde, som muligvis kan være blevet »reddet« af ministerens instruks.

Her er Støjbergs fire piger

- Af Udlændingeministeriets svar til ombudsmanden 16. november 2016 fremgår i alt fire piger, som ikke ønsker at bo sammen med deres ægtemænd. Men kun en af pigerne er blevet påvirket af Inger Støjbergs instruks. Det stemmer ikke overens med, hvad ministeren har hævdet flere gange; at hun med sin instruks har 'reddet' fire piger fra ufrivilligt ægteskab.

Pige 1

- Den 16-årige pige bliver aldrig adskilt fra sin 24-årige mand efter 10. februar 2016, fordi Udlændingestyrelsen har vurderet, at det vil være 'uforeneligt med Danmarks internationale forpligtelser'. Når hun ikke adskilles, er hun altså ikke påvirket af Inger Støjbergs instruks. Men 14. april oplyser pigen selv, at hun ikke ønsker at bo sammen med sin mand. Et ønske, Udlændinge- styrelsen imødekommer 19. april, hvor hun indkvarteres separat.

Pige 2

- Den 14-årige pige adskilles 31. januar 2016 fra sin 28-årige mand, altså 10 dage før Inger Støjberg udsender sin instruks. Det bliver hun, fordi det altid har været praksis, at piger under 15 år øjeblikkelig adskilles fra deres ægtemænd. 15. juni 2016 oplyser pigen, at hun fortsat ikke ønsker at bo sammen med manden.
- Eftersom hun bliver adskilt inden instruksen udsendes, har hun ikke været påvirket af den.

Pige 3

- Den 15-årige pige er fejlagtigt blevet registreret som lillesøster i en familie, der bor sammen på asylcenter. 3. juni 2016 bliver Udlændingestyrelsen orienteret om, at pigen i virkeligheden er tvangsgift med familiens søn, en 27-årig mand, hun bor sammen med. Pigen oplyser samme dag, at hun ikke ønsker at leve sammen med

hverken manden eller den øvrige familie. Dagen efter bliver hun indkvarteret på en hemmelig adresse på Sjælland.
- Ministerens instruks har ingen direkte betydning haft for hendes ønske.

Pige 4

- Den 17-årige pige bliver adskilt fra sin 23-årige mand 16. februar 2016 som følge af Inger Støjbergs instruks. 2. juni 2016 bliver sagen genoptaget, og under partshøring 22. juli 2016 oplyser pigen til Udlændingestyrelsen, at hun ikke ønsker at bo sammen med sin mand.
- I denne sag kan Inger Støjberg argumentere for, at hendes instruks har reddet pigen fra ufrivilligt ægteskab. Omvendt kan det ikke afvises, at pigen også ville være blevet adskilt fra sin mand under den gamle instruks.

De nye oplysninger får oppositionen til at fare i flint.

»Inger Støjberg har sagt i sin grundlovstale, at det var på grund af hendes instruks, at de fire piger nu lever i frihed. Det er med sikkerhed løgn, kan vi nu se. Tre af dem blev adskilt af helt andre grunde, og hun kan ikke bevise, om den fjerde pige var blevet adskilt alligevel,« siger Socialdemokratiets Mattias Tesfaye.

Også Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten, er forarget:

»Nu viser det sig, at også dén historie er løgn. Jeg synes faktisk, det er under niveau for, hvad man kan forvente af en minister, at hun bliver ved med at strø om sig med forkerte informationer,« siger hun.

Sofie Carsten Nielsen fra De Radikale er enig:

»Ministeren har givet Folketinget og hele offentligheden indtryk af, at det er hendes fortjeneste, at fire kvinder kunne blive fri for mænd, de ikke ville være sammen med. Nu fremgår det af hendes eget ministeriums opgørelse, at det ikke er korrekt. Hvordan kan ministeren tale direkte imod den viden, hendes eget ministerium ligger inde med,« spørger hun.

Inger Støjbergs ministerum afviser kritikken.

»Der er tale om komplekse sager, hvor omstændighederne hver især er unikke. Hvordan Information vælger at fortolke oplysningerne, må avisen selv stå til ansvar for,« hedder det i en mail fra ministeriet, der endnu en gang henviser til Ombudsmandens redegørelse.

Støjbergs fire piger

Den første af de fire piger, som Inger Støjberg mener at have »reddet«, er ifølge skemaet, som Information har fået aktindsigt i, en 16-årig kvinde. Hun var i foråret 2016 indkvarteret sammen med sin 24-årige mand, fordi Udlændingestyrelsen havde vurderet, at det ville være uforeneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

Med andre ord blev parret ikke adskilt som følge af ministerens instruks. Midt i april meddelte kvinden, at hun ønskede at blive indkvarteret adskilt fra sin mand.

Den anden var en 14-årig pige, der blev adskilt fra sin 28-årige mand. Men parret blev adskilt i slutningen af januar 2016, præcis 10 dage før, Inger Støjberg udsendte sin kategoriske instruks.

Så heller ikke dette par blev altså adskilt som følge af instruksen. Det var de allerede, fordi kvinden var under den seksuelle lavalder. Og midt i juni 2016 modtog Udlændingestyrelsen så oplysning om, at kvinden fortsat ønskede at være indkvarteret adskilt fra sin mand.

Den tredje var en 15-årig kvinde, som i foråret 2016 var indkvarteret sammen med sin 27-årige mand og hans familie, fordi hun var registreret som hans søster. I begyndelsen af juni blev Udlændingestyrelsen underrettet om, at kvinden og manden ikke var søskende, men ægtefæller, og at kvinden ikke ønskede at leve sammen med sin mand. Dette par blev altså heller ikke adskilt som et direkte resultat af ministerens instruks.

Og så er der som beskrevet den fjerde kvinde, som ministeren kan have reddet med sin instruks: Seks dage efter instruksen blev kvinden på 17

år adskilt fra sin 23-årige mand. I anden halvdel af juli 2016 meddelte hun, at hun ønskede adskillelsen opretholdt.

Forarget opposition
Ordførerne fra oppositionen er ikke i tvivl om, hvordan de vil »fortolke oplysningerne«, som ministeriet skriver i sit seneste svar til Information.

»Jeg tror, Inger Støjberg er citeret tusind gange i diverse medier om det med de fire piger. Igen og igen har hun gentaget som forsvar for den ulovlige instruks, at de her fire piger blev reddet af hende. Det gjorde de så bare, i hvert fald i tre af tilfældene, overhovedet ikke,« siger Johanne Schmidt-Nielsen.

Også Josephine Fock fra Alternativet er forarget:

»Nu kan vi se sort på hvidt, at det er højst er én pige, hendes instruks har haft konsekvenser for. Og det er kun, hvis man tolker venligt over for ministeren. For den ene pige ville højst sandsynligt også være blevet adskilt under den tidligere praksis. Men de tre andre pigers sager har ingenting haft med instruksen at gøre, og derfor har Inger Støjberg talt usandt. Det er en del af hendes misinformation til befolkning og folketing og rent spin igen,« siger Josephine Fock."

8.11.14.2. Artikel i Politiken den 22. juni 2017

Politiken bragte den 22. juni 2017 en artikel med overskriften "Støjberg og hendes ministerium kaldte mindst 18 gange omstridt pressemeddelelse for en instruks". Det fremgår af artiklen bl.a.:

"**Inger Støjberg og hendes ministerium har i over et år beskrevet en meget omtalt pressemeddelelse om tvangsadskillelse af asylpar som en instruks.**

Instruks, instruktion og instruerede.

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) og hendes eget ministerium har næsten konsekvent omtalt den meget omstridte pressemeddelelse i den såkaldte Støjberg-sag som en instruks. Mindst

18 gange har Støjberg selv, hendes departementschef eller ministeriet omtalt pressemeddelelsen som en instruks.

Det viser en gennemgang, som Politiken har foretaget af sagens dokumenter og ministerens udtalelser forud for dagens samråd med Inger Støjberg i Folketinget.

Under det første samråd i sagen lød Støjbergs forklaring ellers, at det dokument, hun havde sendt til Udlændingestyrelsen 10. februar 2016, blot var en pressemeddelelse. En pressemeddelelse, som ifølge ministeren blot var en politisk tilkendegivelse og ikke var blevet fulgt op af en skriftlig instruks, som kunne sikre, at alt blev håndteret efter bogen. Støjberg forklarede så, at pressemeddelelsen efterfølgende fik karakter af en instruks.

»Da pressemeddelelsen blev udsendt, var den således en politisk tilkendegivelse«, forklarede hun på samrådet 1. juni i år.

Forklaringen står dog i kontrast til Støjbergs og ministeriets tidligere udtalelser i sagen. Da Støjberg 26. september 2016 svarede Folketinget, omtalte hun selv pressemeddelelsens indhold som »indkvarteringsinstruksen af 10. februar«.

»Indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016 indebærer, at mindreårige som udgangspunkt ikke må være indkvarteret på samme asylcenter som deres voksne ægtefælle eller samlever«, skrev Inger Støjberg dengang til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg.

Også hendes egen departementschef, Uffe Toudal Pedersen, beskrev i et svar til Folketingets Ombudsmand for fire måneder siden ministerens skrivelse som »udlændinge- og integrationsministerens instruks af 10. februar 2016«.

Der var altså ifølge departementschefen tale om en instruks, som stammede fra dagen, da Støjberg gav sin ulovlige ordre.

Forud for dagens samråd mener flere af oppositionspartierne, at Inger Støjberg har løjet i sagen.

»Jeg tror mest på den første udgave af Støjberg. Altså at det var meningen, at det skulle være en instruks, og at embedsmændene ikke misforstod noget, da de begyndte at behandle den, som var det en instruks. Det er vel også derfor, at der ikke rigtig er noget bevis for, at det bare var en pressemeddelelse, og at der ved siden af den blev givet en mundtlig orientering om, at loven skulle holdes, selv om der stod noget andet i pressemeddelelsen«, siger den socialdemokratiske ordfører i sagen, Mattias Tesfaye.

Han tilføjer: »Så jeg tror på, at ministeren og embedsmænd har talt sandt de 18 gange, og så tror jeg på, at hun har løjet under samrådet«.

Enhedslistens udlændingeordfører, Johanne Schmidt-Nielsen, mener, at sagen næsten er blevet komisk, »hvis ikke det var så alvorlig en sag, fordi ministre ikke må lyve, og ministre ikke må bryde loven, når de udstikker ordrer«.

»Pressemeddelelsens indhold er jo, at man nu dropper de individuelle vurderinger og adskiller alle. For det andet: Selv hvis man gik med på hendes mystiske nyopfundne søforklaring, må man jo spørge sig selv, hvorfor der så ikke blev sendt en skriftlig instruks«.

Kan det ikke have været en forglemmelse?

»Det er simpelthen for langt ude en forklaring. Nej, det tror jeg simpelthen ikke på. Og hendes pressemeddelelse omtales jo igen og igen som ministerens instruks. Det er så tydeligt, at det her er nykonstrueret. Inger Støjberg klamrer sig til nogle halmstrå, der falder sammen et for et«, siger Johanne Schmidt-Nielsen.

Inger Støjberg har ikke ønsket at udtale sig til denne artikel."

8.11.14.3. Artikel i Dagbladet Information den 23. juni 2017

Dagbladet Information bragte den 23. juni 2017 en artikel med overskriften "Juridiske eksperter: Ulovligt at lade adskilte par vente i månedsvis". Det fremgår af artiklen bl.a.:

"I foråret 2016 måtte unge asylpar, der var blevet adskilt som følge af Inger Støjbergs instruks, vente så længe på at få deres sag vurderet, at det var ulovligt. Det vurderer to eksperter op til fredagens samråd med ministeren

Nok har ombudsmanden slået fast, at udlændingeminister Inger Støjbergs meget omtalte instruks om adskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ældre samlevere var ulovlig. Men der udviklede sig aldrig nogen ulovlig praksis som følge af instruksen. Det har ministeren fastholdt, blandt andet ved et samråd i Folketinget den 1. juni.

Her forklarede Inger Støjberg, at »der jo på intet tidspunkt er blevet administreret ulovligt«.

Men nu viser et dokument, som Information har fået aktindsigt i, at asylparrene blev adskilt så længe uden partshøring, at det ifølge juridiske eksperter netop var ulovligt.

Dokumentet er et skema, som Inger Støjbergs ministerium sendte til ombudsmanden i november 2016. Det viser, at de i alt 17 par, som blev adskilt uden partshøring umiddelbart efter ministeren udsendte sin instruks, i gennemsnit måtte vente 94 dage, før de blev partshørt eller fik lov at flytte sammen igen. Den længste ventetid var 137 dage, og den korteste var 71 dage.

Det er alt for længe, og derfor var praksis ulovlig. Sådan lyder den menneskeretlige vurdering fra direktør Jonas Christoffersen fra Institut for Menneskerettigheder, der har som lovfæstet opgave at rådgive bl.a. regeringen.

»Et ægtepar kan kun adskilles uden partshøring og en individuel sagsbehandling i en kort periode, før jeg vurderer, det er ulovligt. Der er ingen præcis tidsgrænse, men med kort periode tænker jeg omkring to-tre-fire uger, ikke flere måneder,« siger Jonas Christoffersen, der har fået forelagt skemaet.

»I sin redegørelse skriver ombudsmanden, at udlændingeministerens instruks medførte en 'risiko for en ulovlig sagsbehandling'. De nye op-

lysninger viser, at den risiko blev en realitet,« vurderer Jonas Christoffersen og tilføjer:

»I omkring 20 sager foretager man ikke inden for kort tid en konkret og individuel vurdering af, om man kan opretholde adskillelsen i overensstemmelse med parrenes menneskerettigheder. Den vurdering bliver først foretaget en rum tid senere, bl.a. fordi en række af sagerne lå stille i to måneder, fordi der skulle foretages principielle overvejelser i styrelsen. Det er erkendt i flere sager, at man ikke kunne opretholde adskillelsen, og jeg kan ikke se, hvordan det kan være lovligt at holde parrene adskilt så længe.«

Ifølge Jonas Christoffersen er det afgørende for at overholde loven og menneskerettighedskonventionerne, at ægtepar har ret til en individuel sagsbehandling, når de bliver adskilt mod deres vilje.

»Det er efter min vurdering ikke sket i disse tilfælde,« lyder konklusionen fra Jonas Christoffersen.

I strid med forvaltningsretten

Også fra et forvaltningsretligt synspunkt har udlændingemyndighederne været på dybt vand, når asylparrene er blevet skilt ad i månedsvis uden partshøring. Det vurderer professor i forvaltningsret på Københavns Universitet Michael Gøtze:

»Hvis et par er indkvarteret sammen, og der så kommer et brev om, at de skal adskilles, så er det et negativt indgreb over for parret. Det betyder, det er en forvaltningsafgørelse, og så skal myndighederne partshøre.«

Michael Gøtze understreger, at en partshøring som udgangspunkt skal ske, før myndighederne træffer afgørelsen.

»Men problemet er her, at Udlændingestyrelsen tilsyneladende ikke mener, at forvaltningsloven kommer i spil i denne situation. For mig er det svært at forstå, hvorfor forvaltningsloven ikke skal bruges.«

– Men hvis man anvender forvaltningsloven, kan man så vente flere måneder med at lave en partshøring?

»Nej, det kan man ikke.«

– Så ville det være i strid med forvaltningsloven?

»Ja, det ville det,« siger Michael Gøtze.

Lange adskillelser

Det fremgår af skemaet, at 17 unge par blev adskilt i ugerne efter Inger Støjbergs instruks, der blev udsendt 10. februar. Seks par blev således adskilt den 16. februar, og tre par blev adskilt de følgende dage. Den 25. februar blev endnu tre par adskilt, og det samme skete dagen efter. Endelig blev to par adskilt henholdsvis den 4. og den 16. marts.

Efter at ombudsmanden var gået ind i sagen, besluttede Udlændingestyrelsen sidst i april at genoptage behandlingen af de adskilte par, og den 1. juni 2016 kom der nye retningslinjer fra styrelsen.

For de 17 par, der blev adskilt før beslutningen om genoptagelse, varierer ventetiden på noget nyt i deres sag mellem 137 og 71 dage.

Det par, der måtte vente længst, var en 16-årig kvinde, der den 16. februar 2016 blev adskilt fra sin 28-årige mand. Den 1. juli – 137 dage senere – fik parret opholdstilladelse og kom dermed ud af asylsystemet med mulighed for igen at flytte sammen.

Næstlængst har en 15-årig kvinde og hendes 25-årige mand ventet. De blev også adskilt den 16. februar 2016, men først efter 123 dage blev det første skridt i deres sag om genoptagelse taget, viser skemaet.

I fem tilfælde overgik parret til integration og kom ud af asylsystemet. I fire tilfælde blev vurderingen af kvindens alder ændret, så hun ikke længere blev anset for at være mindreårig, og i to tilfælde fyldte kvinden 18 år. Endelig var der et par, som udrejste af Danmark, og et enkelt par, hvor kvinden fortsat ønskede at være adskilt.

Af de 17 par var det kun fem, hvor det var Udlændingestyrelsens genbehandling af sagen, der gav parret mulighed for at bo sammen igen. Ventetiden i disse fem sager på et første sagsskridt var 16 uger.

'Til ingen verdens nytte'

Ifølge Johanne Schmidt-Nielsen er det »i den grad skærpende for sagens alvor, at der ikke bare var risiko for ulovlig sagsbehandling, som ombudsmanden redegjorte for, men at der rent faktisk var en ulovlig sagsbehandling. Institut for Menneskerettigheders vurdering kommer oven i det faktum, at otte par faktisk blev genforenet af myndighederne, efter sagsbehandlingen blev genoptaget,« siger hun og tilføjer:

»Det ville være ret mystisk at genforene otte par, hvis ikke der havde været et problem i første omgang.«

Her har Inger Støjberg netop i et svar til Folketinget oplyst, at genforeningen ikke kan ses som udtryk for, at det var forkert at adskille de otte par.

»Det er derimod udtryk for, at varigheden [af adskillelsen, red.] indgår i vurderingen af, hvor længe en separat indkvartering kan opretholdes og stadig være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.«

Med andre ord er ministeren klar over, at varigheden – ventetiden – spiller en rolle.

Sofie Carsten Nielsen er også forbavset:

»Vi har igen og igen spurgt ind til, om der foregik en ulovlig administration, og ministeren har igen og igen svaret, at der blev administreret lovligt. Men det er der jo åbenlyst ikke,« siger hun.

Josephine Fock finder sagsbehandlingen horribel.

»I ombudsmandens redegørelse kan jeg læse, at der i mindst én sag gik op til syv en halv måned, før parret blev indkvarteret sammen igen. Det er jo helt horribelt. Støjberg har i over syv måneder adskilt et ægtepar, som gerne ville være sammen. Hun har krænket deres menneskerettigheder. Til ingen verdens nytte,« siger hun.

Mattias Tesfaye mener, at Inger Støjberg har talt usandt.

»Ministeren talte usandt på samrådet 1. juni 2017, da hun sagde, at der hele tiden var blevet administreret lovligt. De her tal viser, at der blev administreret ulovligt fra 10. februar 2016 og flere måneder frem,« siger han.

Ministeriet har ikke ønsket at komme med en kommentar. Fredag kl. 9.30 er Inger Støjberg for tredje gang kaldt i samråd om adskillelsen af de unge asylpar."

8.11.15. Samråd den 23. juni 2017 vedrørende samrådsspørgsmål AW til AZ

Den 6. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget Inger Støjberg følgende samrådsspørgsmål efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF):

"**Samrådsspørgsmål AW**
Vil ministeren detaljeret redegøre for forløbet efter at ministeren fjernede formuleringen om at foretage en konkret vurdering i pressemeddelelsen af 10. februar 2016, herunder orientere om hvordan det gik til at pressemeddelelsen fik karakter af en instruks på ministerens ressortområde, hvornår i forløbet det går op for ministeren at pressemeddelelsen har fået karakter af en instruks, hvorvidt ministeren efterfølgende af sit embedsværk blev gjort opmærksom på at instruksen i sit indhold var ulovlig, om ministeren blev vejledt om ikke at lade pressemeddelelsen blive fulgt op med en instruks, og om ministeren efterfølgende fulgte op og lod sig orientere om Udlændingestyrelsens håndtering af de konkrete sager?"

"**Samrådsspørgsmål AX**
Vil ministeren redegøre for, om det var i overensstemmelse med ministerens sandhedspligt at fjerne formuleringen om at foretage en individuel vurdering i pressemeddelelsen af 10. februar 2016?"

"**Samrådsspørgsmål AY**
Vil ministeren redegøre for forløbet i Udlændingestyrelsen efter modtagelsen af den undtagelsesfrie instruks, herunder hvorvidt der ved modtagelsen i Udlændingestyrelsen opstår bekymring omkring lovlig-

heden af instruksen, hvorvidt der iværksættes tiltag med henblik på at foretage en undtagelsesfri adskillelse i sagerne, samt hvornår man i Udlændingestyrelsen bliver opmærksom på, at instruksen er ulovlig i sit indhold, og hvornår man ophører med at administrere i overensstemmelse med instruksen?"

"**Samrådsspørgsmål AZ**
Vil ministeren i samtlige de tilfælde, hvor hun siden 10. februar 2016 har besvaret spørgsmål fra Folketinget om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere, redegøre for, hvordan hvert enkelt svar harmonerer med ministerens forklaring under samrådet 1. juni 2017 om, at det gennem hele forløbet har været en forudsætning og en del af ministerens instruks, at alle par skulle vurderes konkret og individuelt, og at praksis skulle stemme overens med dansk ret og Danmarks internationale forpligtelser?"

8.11.15.1. Udlændingestyrelsens bidrag til brug for samrådet

Den 6. juni 2017 kl. 18.41 sendte Lene Linnea Vejrum sålydende mail til Adam Abdel Khalik (cc Ditte Kruse Dankert):

"Jeg har aftalt med Tanja at vi to i morgen laver et først, først udkast til svar – som vi så drøfter med Tanja.
Det må tage udgangspunkt i vores svar til FOB i april 16.
Lad os tale sammen i morgen tidlig."

Ditte Kruse Dankert besvarede mailen samme aften kl. 21.41 således:

"Jeg har talt med Jesper i dag. Det lyder ikke godt på perspektivet, synes jeg – men det var fint at få talt det hele igennem.

Vi skal virkelig holde tungen lige i munden – og jeg er ikke sikker på, at det er en farbar vej (for os) at gribe tilbage til svaret til ombudsmanden. Vi svarer ikke på spørgsmålet (det intetsigende vil være åbenlyst), og vi risikerer samtidig, at vi løber med hen et sted, hvor vi ikke vil være.

Jeg synes, at det er helt skævt, at jeg ikke er der i disse dage og kan give mit nærværende bidrag til en sag, hvor jeg selv (og lyder det til meget realistisk) kan komme til at indgå i en undersøgelse."

Adam Abdel Khalik har herom forklaret[46], at han er sikker på, at han på daværende tidspunkt vidste, hvad Ditte Kruse Dankert havde talt med Jesper Gori om, men han husker det ikke i dag. Han kan fortrinsvis huske de ting, hvor han dengang tænkte, at der var noget galt med det, de gjorde. Det, der er anført her, siger ham ingenting.

Lene Linnea Vejrum har herom forklaret[47] bl.a., at hun ikke ved, hvad Ditte Kruse Dankert refererede til i denne mail. Det behøver ikke nødvendigvis have noget med samrådet at gøre, men kan være i forlængelse af den samtale, Ditte Kruse Dankert havde haft med Jesper Gori, eller en drøftelse, Ditte Kruse Dankert havde med Adam Abdel Khalik.

Ditte Kruse Dankert har herom forklaret[48], at de diskuterede, hvordan man sandfærdigt kunne forklare forløbet om instruksen. Hun tror, at hendes synspunkt var, at man ikke blot kunne henvise til besvarelsen til Folketingets Ombudsmand, idet der i så fald ikke blev svaret på de spørgsmål, der blev stillet. Udlændingestyrelsen kunne ikke acceptere, at forløbet blev udlagt således, at styrelsen den 10. februar 2016 fik at vide, at der skulle foretages en individuel vurdering.

Den 7. juni 2017 kl. 22.15 sendte Ditte Kruse Dankert sålydende reviderede udkast til bidrag til besvarelse af samrådsspørgsmål AY til Adam Abdel Khalik:

> "...
> **1.** Den 10. februar 2016 udsendte Udlændinge- og Integrationsministeriet en pressemeddelelse om, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever.
>
> Udlændingestyrelsen modtog samtidig med udsendelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016 en mundtlig instruks fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet i pressemeddelelen.

46 Afhøringsekstrakten, side 333-334.
47 Afhøringsekstrakten, side 434.
48 Afhøringsekstrakten, side 462.

~~I forlængelse heraf orienterede styrelsen med udgangspunkt i pressemeddelelsen af 10. februar 2016 samtlige indkvarteringsoperatører om de nye retningslinjer, og at styrelsen i forlængelse heraf snarest muligt ville påbegynde varsling af flytninger i de sager, hvor mindreårige var indkvarteret sammen med myndige ægtefæller eller samlevere. Udlændingestyrelsen orienterede om, at de nye retningslinjer betød, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres med en ældre ægtefælle eller samlever, dette uanset om der er fællesbørn, og at der skulle ske adskillelse i samtlige aktuelle sager, hvor en mindreårig allerede var indkvarteret sammen med en ældre ægtefælle eller samlever.~~

~~Udlændingestyrelsen bad samtidig om at blive orienteret, hvis operatørerne blev opmærksomme på par, der var omfattet af Udlændinge- og Integrationsministeriets instruks.~~

2. Det var Udlændingestyrelsens vurdering den 10. februar 2016, at en ordning, hvorefter en mindreårig over 15 år uden undtagelse ikke kunne indkvarteres sammen med sin ægtefælle eller samlever, rejste spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtelser. D~~I.a.~~ disse spørgsmål ~~i forhold til Danmark internationale forpligtelser~~ blev ~~løbende~~ drøftet mellem Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

~~Udlændingestyrelsens orientering af indkvarteringsoperatørerne skal ses i lyset af~~Departementet tilkendegav over for styrelsen i relation til betydningen af Danmarks internationale forpligtelser, at ~~*det helt overordnede udgangspunkt*~~ for behandling af de konkrete sager måtte være, at en adskillelse af parrene – herunder par med fællesbørn – måtte anses for at være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 8 i EMRK og børnekonventionen.~~

Departementet tilkendegav i den forbindelse herudover, at styrelsen kunne forelægge konkrete problemstillinger for departementet, hvis styrelsen i relation til de konkrete sager ønskede departementets vurdering af foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser. [**Commented** [**DKD1**]: Fremstillingen er i harmoni med Uffes tilkendegivelse til Henrik]

3. I forlængelse af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 orienterede styrelsen ~~med udgangspunkt heri samtlige~~ indkvarteringsoperatørerne om de nye retningslinjer.~~, og at styrelsen i forlængelse heraf snarest muligt ville påbegynde varsling af flytninger i de sager, hvor mindreårige var indkvarteret sammen med myndige ægtefæller eller samlevere~~

Udlændingestyrelsen orienterede om, at de nye retningslinjer betød, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever, ~~dette~~ uanset om der varer fællesbørn, og at der skulle ske adskillelse i samtlige ~~aktuelle~~ sager, hvor en mindreårig ~~allerede~~ var indkvarteret sammen med en ældre ægtefælle eller samlever.

Udlændingestyrelsen bad samtidig om at blive orienteret, hvis operatørerne blev opmærksomme på par, der var omfattet af Udlændinge- og Integrationsministeriets instruks.

D~~Idet d~~et varer Udlændingestyrelsen, der i hver enkelt sag efterfølgende skulleal beslutte, om der skulleal ske separat indkvartering, ~~og ikke indkvarteringsoperatørerne, har~~ Derfor var det heller ikke relevant at drøfte ~~Udlændingestyrelsen ikke drøftet~~ spørgsmålene om Danmarks internationale forpligtelser med indkvarteringsoperatørerne. Den egentlige beslutning om, hvorvidt der i hver enkelt sag skulle ske adskillelse, blev ikke truffet den 10. februar 2016. De blev truffet løbende, efterhånden som Udlændingestyrelsen foretog en gennemgang af og evt. indhentede yderligere oplysninger i sagerne. Hovedformålet med styrelsen kommunikation med operatørerne den 10, februar 2016 var hurtigst muligt at orientere om de nye retningslinjer.~~, ligesom styrelsen over for indkvarteringsoperatørerne har kommunikeret i overensstemmelse med Udlændinge- og Integrationsministeriets pressemeddelelse af 10. februar 2016.~~

~~Udlændingestyrelsens orientering af indkvarteringsoperatørerne skal i øvrigt ses i lyset af de oplysninger, der forelå i de konkrete sager den 10. februar 2016.~~

~~Udlændingestyrelsen havde på dette tidspunkt ikke *umiddelbart* grundlag for at antage, at det ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser i de konkrete sager at indkvartere parrene hver for sig.~~

[**Commented [DKD2]**: Omstændigheder der fører til manglende adskillelse var i nogle af sagerne bekendt for os den 10.? Og argumentationen er ikke sammenhængende ift det, at vi siger, at vi den 10. vidste, at ordningen ville rejse spørgsmål ift internationale forpligtelser]

~~Den egentlige beslutning om, hvorvidt der i hver enkelt sag skulle ske adskillelse, blev ikke truffet den 10. februar 2016. De blev truffet løbende, efterhånden som Udlændingestyrelsen foretog en gennemgang af oplysningerne i sagerne., og i nødvendigt omfang indhentede yderligere oplysninger i sagerne.~~

4. Af notatet den 12. december 2016 (UUI Alm. Del – bilag 75) fremgår, hvorledes Danmarks internationale forpligtelser skal fortolkes i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene.

Folketingets Ombudsmand udtaler i sin redegørelse af 23. marts 2017, at han overordnet er enig i notatets beskrivelse af Danmarks internationale forpligtelser.

Udlændingestyrelsen har under hele forløbet siden den 10. februar 2016 administreret området vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, således som de er beskrevet i notatet.

Udlændingestyrelsen har således i *alle* sager foretaget en konkret og individuel vurdering af, om der skulle ske adskillelse, og styrelsen vurderede i 5 sager, at det ikke ville være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

~~, at indkvarteringsinstruksen indebærer, at udgangspunktet for indkvarteringsordningen er, at der ikke kan ske fælles indkvartering af ægtefæller og samlevere på asylcentrene, hvis den ene eller begge parter er under 18 år. 4. I dagene omkring den 10. februar 2016 skulle Udlændingestyrelsen træffe beslutning om, hvorvidt de enkelte par skulle indkvarteres hver for sig i forbindelse med en første indkvartering. Derfor vedrørte drøftelserne mellem departementet og Udlændinge-~~

~~styrelsen på dette tidspunkt navnlig de retlige rammer for den første indkvartering.~~

~~Udlændingestyrelsen var endvidere i forlængelse af Udlændinge- og Integrationsministeriets instruks af 10. februar 2016 i dialog med operatørerne om den praktiske adskillelse af parrene.~~

~~I en række sager forelå der tilstrækkelige oplysninger til, at Udlændingestyrelsen umiddelbart kunne træffe beslutning om adskilt indkvartering på baggrund af en konkret vurdering af, om det ville være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig i forbindelse med den første indkvarteringI de øvrige sager var det nødvendigt at indhente yderligere oplysninger. Udlændingestyrelsen anmodede derfor den 18. februar 2016 indkvarteringsoperatørerne om yderligere oplysninger, herunder oplysninger om evt. fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer, som også opholdt sig i Danmark, operatørernes vurdering af evt. behov for foranstaltninger mv. Par med fællebørn blev endvidere bedt om at tage stilling til hvem af forældrene, der skulle indkvarteres sammen med fællesbørnene. Udlændingestyrelsen anmodede endelig operatørerne om oplysninger om, hvorvidt familien var velfungerende, herunder om der var bekymring for parternes eller eventuelle børns trivsel, og hvordan det vurderedes, at familien ville fungere efter en adskillelse af parret, samt om oplysninger om, hvorvidt der var øvrige forhold, som styrelsen burde være opmærksom på for at finde den mest hensigtsmæssige fremtidige indkvartering for parrene.~~

~~Det var – inden oplysningerne forelå i disse sager – ikke Udlændingestyrelsens forventning, at der ville være konkrete sager, hvor det ville være uforeneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere par hver for sig. Udlændingestyrelsen forventede på den baggrund, at der navnlig ville fremkomme oplysninger, som kunne være af betydning for, hvordan en indkvartering af de enkelte par hver for sig kunne tilrettelægges mest hensigtsmæssigt.~~ [**Commented [AAK3]:** NB: Mail til operatørerne af 10. februar 2016 hvor der tale om, at alle skal adskilles, og høring af 18. februar 2016, hvor der tales om, at formålet med høringen er at finde ud af, HVORDAN der mest praktisk kan ske adskillelse. Første adskillelser planlagt til 16. februar 2016, dvs. inden høringen.]

[**Commented [LLV4]:** Drøftes]

~~Da disse oplysninger forelå, foretog Udlændingestyrelsen en konkret vurdering af, om det ud fra omstændighederne i hver enkelt sag set i forhold til Danmarks internationale forpligtelser ville være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig i forbindelse med den første indkvartering.~~

~~Udlændingestyrelsen har i den forbindelse for så vidt angår fem par vurderet, at indledningsvis separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Ingen af disse par er derfor blev indkvarteret hver for sig imod eget ønske.~~ [**Commented [LLV5]:** En af pigerne bad efterfølgende om at blive adskilt. I to sager, hvor parrene ophørte med at være omfattet af indkvarteringsinstruksen, inden Udlændingestyrelsen nåede at foretage en konkret vurdering af, om indledningsvis separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skete der ikke separat indkvartering. Derfor i alt 6 par.] ~~I de to sager, hvor parrene ophørte med at være omfattet af indkvarteringsinstruksen, inden Udlændingestyrelsen nåede at foretage en konkret vurdering af, om indledningsvis separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skete der ikke separat indkvartering.~~

De fem sager, hvor det var styrelsens vurdering, at indledningsvis separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, indgik i Udlændingestyrelsens løbende dialog med ~~blev drøftet med~~ Udlændinge- og Integrationsministeriet.. Disse sager ~~og~~ blev endvidere forelagt for Udlændinge- og Integrationsministeriet ~~og forelagt for ministeriet den 10. marts 2016.~~

5. Som det fremgår af notatet af 12. december 2016, indgår varigheden af adskillelsen som et selvstændigt moment i vurderingen af, om en separat indkvartering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, idet intensiteten af indgrebet forøges, og vægten af hensynet til at give den mindreårige en betænkningsperiode alt andet lige formindskes, når varigheden af adskillelsen bliver længere.

Det forhold, at Udlændingestyrelsen har besluttet, at et par indledningsvist adskilles, og at Udlændingestyrelsen senere træffer afgørelse om at tilbyde parterne indkvartering på samme asylcenter, betyder således ikke, at Udlændingestyrelsens beslutning om indledningsvis adskillelse var i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det er derimod udtryk for, at varigheden af adskillelsen indgår som et selvstændigt moment i vurderingen af, om en separat indkvartering på et senere tidspunkt kan **opretholdes.**

~~**Udlændinge- og Integrationsministeriet op lyste i den forbindelse styrelsen om, at styrelsen – indtil videre – ikke skulle foretage sig yderligere i sagerne, og at parrene derfor – indtil videre – skulle forblive indkvarteret sammen.**~~ [**Commented** [LLV6]**:** Hvorfor skal vi give UIM æren for dette?]

6. ~~5. Af notatet af 12. december 2016 (UUI Alm. Del – bilag 75) fremgår, hvorledes Danmarks internationale forpligtelser skal fortolkes i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene.~~
~~Folketingets Ombudsmand udtaler i sin redegørelse af 23. marts 2017, at han overordnet er enig i notatets beskrivelse af Danmarks internationale forpligtelser.~~

~~Udlændingestyrelsen har under hele forløbet siden den 10. februar 2016 administreret området vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, således som de er beskrevet i notatet.~~

Udlændingestyrelsen behandlede ~~dog indledningsvis~~indtil ultimo april 2016 sagerne i overensstemmelse med almindelig praksis for indkvartering. Det ~~indebærer~~indebar, at de beslutninger om asylansøgeres indkvartering på asylcentrene efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., som styrelsen traf, blev anset for at have karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. Der henvises herved til de specielle bemærkninger til § 42 a, stk. 7, i lovforslag nr. L 130 af 30. januar 2013 (bemærkningerne til § 1, nr. 15).

I de første sager traf styrelsen således alene en *beslutning* om separat indkvartering og ikke en *afgørelse* herom ~~separat indkvartering~~ i forvaltningslovens forstand. Der blev derfor ikke foretaget partshøring, ligesom der ikke blev givet en begrundelse.~~, ligesom der ikke skete partshøring og ikke blev givet en begrundelse i sagerne. Det gælder både i de sager, hvor der skete separat indkvartering, og de sager, hvor der ikke skete separation indkvartering.~~

Det ændrer dog ikke på, at der ~~også~~ i forhold til ~~disse~~ alle sager blev administreret således, at ~~styrelsens beslutninger var saglige, og at~~ der blev foretaget en konkret vurdering af, om det var forenelige med Danmarks internationale forpligtelser at adskille parrene.

I de situationer, hvor en asylansøger~~en~~ ikke efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning af indkvarteringssted, er det almindelig praksis, at Udlændingestyrelsen træffer~~af Udlændingetyrelsen i overensstemmelse med almindelig praksis for indkvartering~~ en afgørelse i forvaltningslovens forstand om påbud om flytning efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

Den 28. april 2016 besluttede Udlændingestyrelsen at genoptage en række konkrete sager med henblik på at sikre fyldestgørende partshøring, ligesom styrelsen besluttede, at der som udgangspunkt skulle træffes en afgørelse i forvaltningsretlig forstand i ~~alle sagerne~~de sager, der var omfattet af indkvarteringsinstruksen.~~, således at den konkrete og individuelle vurderinger, som styrelsen havde foretaget i alle sagerne, også kom til udtryk på skrift efter den første indkvartering. Varigheden af adskillelsen indgik som et selvstændigt element i de afgørelser, som Udlændingestyrelsen herefter traf.~~

~~**2. Rækkeviden af instruksen i forhold til, hvilke par, der skulle indkvarteres hver for sig, bl.a. under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, blev herefter løbende**~~

~~**drøftet mellem styrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet.**~~

~~**Departementet tilkendegav over for styrelsen i relation til betydningen af Danmarks internationale forpligtelser, at det helt overordnede**~~

udgangspunkt for behandling af de konkrete sager måtte være, at en adskillelse af parrene – herunder par med fællesbørn – som udgangspunkt måtte anses for at være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 8 i EMRK og børnekonventionen.

Departementet tilkendegav herudover, at styrelsen kunne forelægge konkrete problemstillinger for departementet, hvis styrelsens ønskede departementets vurdering af foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser.

3. Det typiske forløb i en indkvarteringssag for mindreårige ægtefæller eller samlevere på asylcentrene omfatter 3 sagstrin:

1) beslutning om, hvorvidt parterne indledningsvist kan indkvarteres adskilt *("den første indkvartering"),*
2) indkvarteringsafgørelsen og
3) den efterfølgende revurdering af sagen.

I forbindelse med den første indkvartering på modtagecenter i Danmark foretager Udlændingestyrelsen en konkret vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser, at parret – indtil styrelsen træffer en indkvarteringsafgørelse – indkvarteres hver for sig *("indledningsvis adskillelse")*.

Som det fremgår af pkt. 2.1. i notet af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm.del – bilag 75) skal Udlændingestyrelsen allerede ved den første indkvartering vurdere, om der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at et par allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen. [**Commented** [AAK7]: Svaghed i forhold til spørgsmål om, hvorvidt der i dag er et tilstrækkeligt grundlag til at træffe beslutning om indledningsvis adskillelse.]

Herefter indleder Udlændingestyrelsen en sagsbehandlingsproces, hvor styrelsen holder samtaler med begge parter hver for sig. På baggrund samtalerne og sagens øvrige oplysninger træffer styrelsen en *indkvarte-*

ringsafgørelse. Udlændingestyrelsen træffer alene afgørelse om, at den indledningsvise adskillelse **opretholdes**, hvis styrelsen efter en konkret vurdering finder, at det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser.

I nogle sager har Udlændingestyrelsen pligt til at egen drift at foretage en *efterfølgende revurdering* af sin indkvarteringsafgørelse. Det drejer sig om sager, hvor der er et beskyttelsesværdigt familieliv mellem parterne, og den separate indkvartering konkret måtte være af længere varighed, eller hvis konkrete grunde i øvrigt tilsiger, at afgørelsen revurderes løbende. I den forbindelse holder styrelsen igen samtaler med parterne hver for sig med henblik på at afklare, om adskillelsen fortsat kan opretholdes – igen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Det bemærkes, at varigheden af adskillelsen indgår som et selvstændigt moment i vurderingen af, om en separat indkvartering (fortsat) er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, idet intensiteten af indgrebet forøges, og vægten af hensynet til at give den mindreårige en betænkningsperiode alt andet lige formindskes, når varigheden af adskillelsen bliver længere.

Det betyder, at der vil være eksempler på, at styrelsen – efter at parterne i en periode har været indkvarteret hver for sig – vurderer, at det ikke vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser (fortsat) at opretholde den separate indkvartering, og derfor træffer afgørelse om at tilbyde parterne indkvartering på samme asylcenter.

Det forhold, at flere par har været indkvarteret hver for sig i en periode, for derefter at blive indkvarteret sammen igen, er således *ikke* udtryk for, at Udlændingestyrelsens beslutning om den første indkvartering eller indkvarteringsafgørelsen ikke var forenelige med Danmarks internationale forpligtelser. Det er derimod alene udtryk for, at det – bl.a. under hensyn til varigheden af adskillelsen – ikke ville være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser (fortsat) at **opretholde** en adskillelse.

vedrørte drøftelserne mellem departementet og Udlændingestyrelsen på dette tidspunkt navnlig de retlige rammer for den første indkvartering.

Om koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016.

Der er ikke nogen nuværende ansatte i Udlændingestyrelsen, der deltog i mødet i koncerndirektionen den 10. februar 2016. Der er i Udlændingestyrelsen hverken nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med indholdet af disse drøftelser.

Udlændingestyrelsen er dog bekendt med, at indkvartering af mindreårige asylansøgere mv. med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på mødet.

Der er i Udlændingestyrelsen hverken nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med indholdet af disse drøftelser."

Line Skytte Mørk Hansen har herom forklaret[49], at Ditte Kruse Dankerts kommentar om, at "Fremstillingen er i harmoni med Uffes tilkendegivelse til Henrik", også er i harmoni med hendes erindring om samtalen. Der er ikke nogen tvivl om, at Uffe Toudal Pedersen sagde, at hvis Udlændingestyrelsen var i tvivl om noget, skulle de række ind til departementet. Hun erindrer ikke, om Uffe Toudal Pedersen sagde dette allerede på koncerndirektionsmødet. Det er muligt, at Uffe Toudal Pedersen – således som Henrik Grunnet har forklaret – sagde det i randen af koncerndirektionsmødet, men hun erindrer ikke at have haft en sådan samtale med Uffe Toudal Pedersen i randen af koncerndirektionsmødet.

I en mail den 13. juni 2017 kl. 17.55, som Adam Abdel Khalik sendte til Ditte Kruse Dankert, fremgår det bl.a.:

---

49 Afhøringsekstrakten, side 774 og 780.

> "En mulighed er også at hive deres egne folketingsbesvarelser ind i det (altså at vi så sent som 9/3 så en FT-besvarelse, hvor der ikke var undtagelser).
>
> Jeg synes ikke den nuværende model er god. Vi har jo fået samrådsmaterialet i høring, og vi burde derfor have reageret før 18/3 (inkl. ift det brev, som vi sendte 16/3), men det er jo meget let at sidde at sige 1½ år efter ;)"

Adam Abdel Khalik har herom forklaret[50], at deres drøftelser formentlig handlede om, hvornår styrelsen første gang fik at vide, at ordningen ikke var undtagelsesfri. Hans eget billede er, at den besked, styrelsen fik i februar 2016, var, at ordningen var undtagelsesfri. Det, han henviste til i mailen, var, at han kunne se, at styrelsen havde fået et udkast til samrådstale i marts 2016, hvoraf fremgik, at der var undtagelser. Han har fået oplyst, at der gik ca. 14 dage fra pressemeddelelsen, til undtagelserne kom. Der må derfor have været noget forud for samrådstalen, men han kunne kun forholde sig til det, der lå på sagerne. Dette var det første spor, han fandt. Spørgsmålet var derfor, om der var truffet afgørelser, før man fik det at vide. Han fik at vide, at styrelsen 14 dage efter pressemeddelelsen havde fået information fra ministeriet om, at der kunne gøres undtagelser. Den oplysning havde han ikke noget grundlag for at tilsidesætte. Han går ud fra, at det var Jesper Gori, der 14 dage efter pressemeddelelsen oplyste, at der kunne gøres undtagelser. Det er ham, der har haft kommunikationen med Ditte Kruse Dankert. Det var hans indtryk, at Ditte Kruse Dankert havde en dialog med Jesper Gori og blev ved med at presse på vedrørende spørgsmålet om undtagelser. Foreholdt Kristina Rosados mail af 15. februar 2016 kl. 12.14 til Margit Sander Rasmussen, Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum, hvoraf fremgår blandt andet, at "Henrik" gerne så, at de forelagde de enkelte sager, hvor parrene havde fællesbørn for departementet, og adspurgt, om den viden, Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum her har fået, har afspejlet sig i de informationer, han har fået, idet der i en undtagelsesfri ordning ikke er grund til at forelægge, har han forklaret, at det er der netop grund til, fordi styrelsen ikke selv ville træffe en beslutning, der var i strid med ministerens intentioner. Det, han fik oplyst,

50 Afhøringsekstrakten, side 334 og 336.

var, at grunden til, at man forelagde sagerne, var, at man ikke mente, at man selv kunne lade være med at adskille.

Ligeledes den 13. juni 2017 sendte Ditte Kruse Dankert en mail til Adam Abdel Khalik kl. 20.27, hvoraf fremgår bl.a.:

> "... Omkring samråd var vi på dagen ikke sikre på, at hun overhoved ville sige "fx" – kun oplyst om, at man ellers ville kontakte STM."

Adam Abdel Khalik har herom forklaret[51], at det, der ligger i det anførte, er, at hvad skulle Ditte Kruse Dankert have kommunikeret ud i februar 2016, når både instruksen og det modtagne materiale var undtagelsesfrit? Ditte Kruse Dankert beskrev desuden, at der havde været nogle slåskampe i ministeriet om, hvorvidt det i samrådstalen skulle stå, at der kunne gøres undtagelser. Det har Ditte Kruse Dankert fortalt ham om. Han husker ikke, hvornår hun fortalte om det, men det må have været forud for denne mail. Han går ud fra, at Ditte Kruse Dankert havde oplysningerne fra Jesper Gori, som var hendes nærmeste samarbejdspartner. Ditte Kruse Dankert fortalte, at ministeren ikke havde sagt noget om undtagelser, og de vidste ikke engang, da de sad på samrådet, om hun havde tænkt sig at sige ordet "fx", så kongebrevet ikke var en udtømmende angivelse af, hvornår der kunne gøres undtagelser. De talte om, hvorvidt styrelsen kunne kommunikere undtagelser ud, før ministeren havde sagt det. De talte om det i relation til spørgsmålet om, hvorfor styrelsen ikke tidligere havde kommunikeret ud, at der var undtagelser. Han tør ikke svare på, om bemærkningen om Statsministeriet var noget, han hørte nærmere om, eller om det er noget, han har læst om i pressen.

Efter at have modtaget udkastet til talepapir fra departementet, sendte Ditte Kruse Dankert den 21. juni 2017 kl. 20.26 sålydende mail til Adam Abdel Khalik:

> "... Jeg har to ting, pusterum er først et argument fra samråd i marts – og det skriger stadig til himlen med vores bidrag "effektuere i overenstemmelse med pressemeddelelsen" osv."

51 Afhøringsekstrakten, side 334.

Adam Abdel Khalik besvarede mailen samme aften kl. 20.29 således:

> "...Jeg synes, det er en helt skæv tale, men mon ikke den har været så mange gange frem og tilbage i aksen, at der ikke er det store at forhandle om..."

Adam Abdel Khalik har om disse to mails den 21. juni 2017 forklaret[52], at han med "aksen" henviste til direktøren og Lykke Sørensen. Spørgsmålet om proportionalitetsvurderingen, som pusterummet må henvise til, hørte han ikke om, før noget tid efter, at han blev ansat. Det er hans opfattelse, at det var noget, der kom over tid.

Adam Abdel Khalik har for undersøgelseskommissionen fremlagt en række håndskrevne notater, som han har oplyst relaterer sig til samrådet den 23. juni 2017. Af notaterne fremgår det bl.a.:

> "BB
>
> Løbende underrette => har hele tiden viden om, at ej iht. instruks.
>
> Samlet komm. til os, som er uklar/rodet/upræcis.
>
> Egnet til forkert adm.
>
> US har sørget for korrekt adm.
>
> De skulle have sørget for lovlig adm.
>
> Vi har opfattet pm som instruks. Uklart/rodet, om u. Det har vi dog gjort.
>
> 10/2: Burde have givet dækkende/retvisende instruks.
>
> Går nok 14 dage før u.
>
> Men hvad med 18/3 mail?

52 Afhøringsekstrakten, side 335.

Orienterer, fordi vi tror, man ej må.

Mere tydeligt med dialog om EMRK på US initiativ. Rejst over for UIM, og blev som flg. heraf drøftet.

Nemmere at læse."

Adam Abdel Khalik har herom forklaret[53], at noterne vedrører et samråd. Han tror, at det var samrådet den 23. juni 2017. Noterne afspejler styrelsens forberedelse af samrådet. Han drøftede det med Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum, og de angav en retning for, hvad de gerne ville have. De oplyste, at der gik 14 dage, før nogen fra ministeriet overhovedet nævnte undtagelser. Styrelsen troede i begyndelsen, at de ikke måtte gøre undtagelser. Det var ikke ministeriet, men styrelsen, der tog initiativ til, at der kunne være undtagelser, og som indledte drøftelserne omkring dette. Det var det, han fik at vide, og han skulle derefter lave nogle formuleringer om, så de indeholdt det synspunkt. Foreholdt ministerens svar af 24. februar 2016 på spørgsmål S 630 sammenholdt med sin tidligere forklaring om, at ministeriet 14 dage efter den 10. februar 2016 havde tilkendegivet over for styrelsen, at der kunne gøres undtagelser, har han forklaret, at han vil tro, at dette svar er underskrevet i Line Skytte Mørk Hansens afdeling, og hans billede af sagen er, at den afdeling ikke mente, at der var undtagelser. Dialogen om undtagelser foregik derimod med Lykke Sørensens afdeling, der mente, at der var undtagelser til ordningen. Den opfattelse har han blandt andet på baggrund af dette svar og de oplysninger, han har fået om det telefonopkald, der var mellem Line Skytte Mørk Hansen og Lene Linnea Vejrum. Det er Ditte Kruse Dankert, der overhørte samtalen på medhør, der har fortalt ham om samtalen. Han husker ikke hvornår, men det var i hvert fald, mens han var ansat i styrelsen. Han har ikke fået oplyst, at der skulle have været andre til stede.

8.11.15.2. Talepapir til brug for samrådet

Den endelige version af ministerens talepapir fra samrådet den 23. juni 2017, der blev sendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget i forbindelse med ministerens besvarelse af spørgsmål nr. 937 den 5. juli 2017, var sålydende:

53 Afhøringsekstrakten, side 335.

"DET TALTE ORD GÆLDER

Udkast til tale til brug for besvarelsen af samråds spørgsmål AW-AZ fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

...

[**Indledning**]

1. De 4 samrådsspørgsmål, der er stillet, følger op på mine svar på samrådet den 1. juni 2017 på samrådsspørgsmål AT og AU.

Jeg vil først svare på spørgsmål AW og AY i sammenhæng, da begge spørgsmål går på forløbet efter pressemeddelelsen af 10. februar 2016. Derefter vil jeg svare på de øvrige to spørgsmål.

Samrådsspørgsmålene drejer sig naturligt nok om emner, som vi også berørte på samrådet d. 1. juni. Derfor er de svar, jeg giver i dag, på flere punkter en gentagelse af de svar, som jeg gav under det samråd. Det kan ikke være anderledes.

[**Den politiske holdning til barnebrude**]

Inden jeg svarer på spørgsmålene, vil jeg gerne minde om den politiske debat, som jeg oplevede den i tiden omkring min praksisændring i februar 2016.

I dag forsøger også oppositionen jo nærmest at fremstille det, som om de hele tiden har været imod barnebrude på de danske asylcentre.

Men sådan var det jo ikke. Når praksis blev ændret tilbage i februar sidste år, skyldes det, at jeg tog initiativ til at vende den tidligere praksis på hovedet.

Fordi jeg ønsker, at pigerne skal have frihed til at leve deres liv, som de ønsker og vælge den ægtefælle, de ønsker.

Derfor ønskede jeg at skille parrene ad og lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

Og min holdning er, at jeg i sidste ende har ansvaret for de her piger og for, at de ikke på danske asylcentre fastholdes i et ufrivilligt ægteskab.

Derfor var det mit klare politiske mål at sikre pigerne en form for pusterum, hvor de kunne overveje deres situation.

For mig er det aldeles uklart, om det også er det, oppositionen ville. Og om det er det, man vil i dag.

Men med den praksis, som jeg har gennemført, er det hele nu vendt 180 grader.

Uanset om man bliver adskilt eller ikke, så bliver alle par, hvor der er en mindreårig involveret, i dag oplyst om, at i Danmark er udgangspunktet, at man ikke kan leve sammen med en mindreårig på vores asylcentre.

Den håndsrækning er jeg glad for, at vi tilbyder de her unge piger.

[**Forløbet efter, at ministeren tog forbeholdet ud af pressemeddelelsen**]

Så vender jeg mig mod spørgsmålene.

Der spørges først, hvordan det gik til, at pressemeddelelsen fik karakter af en instruks. Det spørgsmål blev også stillet mundtligt under samrådet den 1. juni – men jeg vil gerne svare på spørgsmålet igen.

Først vil jeg for en god ordens skyld gentage, hvordan forløbet var i forbindelse med udsendelsen af pressemeddelelsen. Det er en forudsætning for at kunne svare fyldestgørende på spørgsmålet.

Som jeg nævnte i min tale under samrådet den 1. juni, gik rådgivningen af mig fra mine embedsmænd på, at der i selve indkvarteringsordningen skulle være en undtagelsesmulighed i særlige tilfælde.

Jeg havde gerne set, at alle par kunne adskilles, men det var vurderingen, at det ikke var muligt i forhold til vores internationale forpligtelser.

I pressemeddelelsen valgte jeg at beskrive den generelle indkvarteringsordning, så min holdning stod helt klart.

Og som jeg oplyste under samrådet den 1. juni, var det mig selv, der ændrede pressemeddelelsen og tog forbeholdet ud af pressemeddelelsen.

Når pressemeddelelsen efterfølgende fik karakter af en instruks, skyldes det, at der ikke i umiddelbar forlængelse af pressemeddelelsen blev sendt en egentlig skriftliginstruks til Udlændingestyrelsen, som beskrev de undtagelser, der skulle gøres.

***

Det var det, jeg oplyste under samrådet den 1. juni. At pressemeddelelsen efterfølgende fik karakter af en instruks. Det vil jeg prøve at uddybe, så det forhåbentlig bliver klarere. For jeg forstår sådan set godt, at der kan være tvivl om forløbet. Det er også derfor, at jeg under samrådet tilkendegav, at der er ting, vi skulle have gjort anderledes.

Under samrådet blev jeg spurgt, hvornår pressemeddelelsen blev til en instruks. Jeg tror endda, at der var spørgsmål om, på hvilken dag og klokkeslæt dette mere præcist skete. Og det er også sådan, jeg forstår denne del af samrådsspørgsmålet.

Hvis jeg skal kunne svare på dette, forudsætter det, at jeg eller ministeriet på et eller andet tidspunkt siger, at nu er der tale om en instruks, ikke en pressemeddelelse. Sådan var det ikke.

Det, jeg sagde på samrådet den 1. juni, var, at pressemeddelelsen efterfølgende – på et eller andet tidspunkt – fik karakter af en instruks.

Når pressemeddelelsen får karakter af en instruks, så skyldes det altså ikke, at vi på et eller andet tidspunkt beslutter os for, at nu, fra dette tidspunkt, er pressemeddelelsen ikke længere en pressemeddelelse, men en instruks.

Det står derimod klart, at pressemeddelelsen ikke umiddelbart efter den 10. februar 2016 blev fulgt op af andre skriftlige instrukser til Udlændingestyrelsen.

Og derfor blev min pressemeddelelse, som departementet samme dag sendte til Udlændingestyrelsen pr. mail uden yderligere forklarende tekst, altså den eneste skriftlige kommunikation om rammerne for ordningen på dette tidspunkt til Udlændingestyrelsen.

Og da der ikke nogenlunde samtidig kom anden skriftlig kommunikation til Udlændingestyrelsen, betyder det, at pressemeddelelsen blev til instruksen. Men det skyldes altså ikke pressemeddelelsen i sig selv, for det er netop en pressemeddelelse, da den bliver sendt ud. Det skyldes, at pressemeddelelsen ikke bliver fulgt op af en egentlig skriftlig instruks.

For at bruge ombudsmandens ord – og her citerer jeg: "Der findes således ikke i det sagsmateriale, som jeg har modtaget, nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2017 blev lagt til grund som en klar forudsætning, at det i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret at adskille parterne." – citat slut.

Det er på den baggrund, at ombudsmanden finder,
- at pressemeddelelsen får karakter af en instruks,
- at instruksen efter sit indhold er ulovlig, og
- at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager.

Og derfor har fremgangsmåden efter ombudsmandens opfattelse været meget risikabel i forhold til den grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration.

Begge dele har jeg taget til efterretning. Og det betyder også, at jeg anerkender, at forløbet har medført en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser.

Men som jeg også gentagne gange sagde under samrådet den 1. juni, og som jeg vil komme tilbage til, administrerede Udlændingestyrelsen rent faktisk ikke ordningen undtagelsesfrit.

Som jeg tidligere har sagt, skulle vi dog i umiddelbart forlængelse af, at pressemeddelelsen blev sendt til Udlændingestyrelsen, have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks til styrelsen, der indeholdt de nødvendige forbehold. Det skulle vi. Det tager jeg, som jeg også sagde på samrådet den 1. juni, på mig.

Som jeg redegjorde for under samrådet den 1. juni, og som det også indgår i ombudsmandens redegørelse, sendte departementet godt en måned senere, den 18. marts 2016, en e-mail til Udlændingestyrelsen.

Denne mail sendes i forlængelse af de løbende juridiske drøftelser mellem departementet og Udlændingestyrelsen bl.a. i forhold til udarbejdelse af retningslinjer om rammerne for ordningen. Mailen indeholder det talepapir, som jeg anvendte under samrådet den 15. marts, og den indeholder andre dokumenter, der er brugt i forbindelse med min forberedelse af samrådet. Herudover tilkendegives det skriftligt over for Udlændingestyrelsen, at der skal gøres undtagelse i tilfælde, hvor separat indkvartering vil være i strid med vores internationale forpligtelser. Det tilkendegives også, at Udlændingestyrelsen skal orientere departementet om de sager, hvor styrelsen finder, at der ikke kan ske separat indkvartering af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser. Endvidere tilkendegives det, at tvivlsspørgsmål om rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser kan forelægges for departementet.

Når denne mail sendes på dette tidspunkt, er det således i forlængelse af samrådet den 15. marts 2016, og tilkendegivelsen i mailen om, at der skal foretages en individuel vurdering skal bl.a. ses i lyset af det, som ombudsmanden også senere peger på: nemlig den risiko for forkerte afgørelser, som forløbet indtil da kunne føre til.

***

Der er blevet spurgt meget til et koncerndirektionsmøde den 10. februar, hvor jeg deltog sammen med koncerndirektionen i Udlændinge- og Integrationsministeriet – samme dag som min pressemeddelelse udsendes.

Som det fremgår af ombudsmandens redegørelse, har ministeriet gjort ombudsmanden bekendt med, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering, og at styrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere i overensstemmelse med dette.

Og det fremgår også af ombudsmandens redegørelse, at ministeriet har oplyst, at dette blev drøftet på et koncerndirektionsmøde den 10. februar 2016, hvor bl.a. Udlændingestyrelsen deltog.

Men fordi der ikke foreligger et referat fra drøftelserne på direktionsmødet og dermed intet på skrift, indgår dette møde kun i begrænset omfang i ombudsmandens samlede vurdering.

Og som jeg sagde flere gange under samrådet den 1. juni, er ombudsmanden også bekendt med det øvrige, interne materiale i sagen, som belyser ministeriets retlige overvejelser forud for og i tilknytning til udsendelsen af pressemeddelelsen.

Endvidere er ombudsmanden bekendt med de udtalelser, som ministeriet og Udlændingestyrelsen har sendt til ombudsmanden som led i dennes undersøgelse.

Det er både disse udtalelser og dette interne materiale om ministeriets retlige overvejelser, ombudsmanden baserer sin bedømmelse af sagen på.

Ombudsmanden lægger herefter til grund, at det ikke var ministeriets hensigt at pålægge Udlændingestyrelsen en praksis uden en individuel vurdering, og at det således ikke var ministeriets samlede intention at pålægge styrelsen en ulovlig praksis.

Så har der været en debat om udtrykket "at lægge til grund", og om det er det samme som "at konkludere".

Og lad mig bare sige det klart: Jeg har ikke haft til sinds at tillægge ombudsmanden vurderinger, som han ikke selv har givet udtryk for.

For mig er det væsentlige i denne sammenhæng, at ombudsmanden har haft alt, hvad der er om ministeriets retlige overvejelser i både departement og styrelse til rådighed. Og det er bl.a. på den baggrund, at udtrykket "at lægge til grund" skal læses.

Når det er sagt, er det også ombudsmandens sammenfattende vurdering, at instruksen efter sit indhold var ulovlig og samtidig medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser.

Og jeg har, som jeg også har sagt flere gange, taget ombudsmandens vurdering til efterretning.

***

Lad mig samle op.

For det første:

På det tidspunkt, hvor vi sad og arbejde med pressemeddelelsen, havde dokumentet ikke karakter af en instruks. Derfor blev der ikke foretaget en juridisk vurdering af, om pressemeddelelsen efter sin ordlyd ville være ulovlig, hvis den efterfølgende skulle læses som en instruks.

Og derfor har jeg ikke forud for udsendelsen af pressemeddelelsen drøftet med mine embedsmænd, om selve det, at jeg udsendte en pressemeddelelse, der indeholdt min politiske tilkendegivelse, ville være ulovligt, når jeg tog undtagelsen ud af ordlyden.

For det andet:

Når ombudsmanden efterfølgende vurderer, at pressemeddelelsen efter sit indhold var ulovlig, skyldes det, at den ikke på et tidligt tidspunkt blev fulgt af en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen.

Og for det tredje:

Når jeg så har taget ombudsmandens kritik til efterretning, betyder det også, at vi umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen skulle have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold.

Disse tre pointer fremhævede jeg på samrådet den 1. juni. Og det er også mit svar i dag.

Men jeg medgiver også, at kommunikationen til Udlændingestyrelsen ikke har været stringent.

***

I forlængelse af dette er det vigtigt for mig at gøre en ting meget klart, som jeg tror, at kritikerne af forløbet overser.

Centralt i den her sag står Udlændingestyrelsens administration af indkvarteringsordningen og spørgsmålet om, hvad jeg var bekendt med i forhold til Udlændingestyrelsens administration efter udsendelsen af pressemeddelelsen.

Jeg kan helt klart sige, at Udlændingestyrelsen foretog en individuel vurdering. Med andre ord blev der foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

Det ved jeg, fordi jeg fulgte opfølgningen i sagen.

Som jeg har sagt, gav jeg internt i ministeriet meget klart udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

Derfor bad jeg tidligt i forløbet om at blive orienteret om implementeringen af den nye ordning, og jeg var af naturlige grunde særligt interesseret i de sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke havde adskilt parrene.

Det betyder, at jeg blev bekendt med, at styrelsen foretog en vurdering af hver enkelt sags omstændigheder.

***

[**Samrådsspørgsmål AY**]

Så er der stillet spørgsmål til, om jeg vil redegøre for forløbet i Udlændingestyrelsen efter modtagelsen af instruksen.

Jeg har selvfølgelig bedt Udlændingestyrelsen om et bidrag til besvarelsen af dette spørgsmål. Og mit svar bliver derfor også lidt specielt, for jeg vil gerne læse styrelsens bidrag op i sin fulde ordlyd. Det synes jeg er det rigtigste at gøre i denne sag.

Udlændingestyrelsen har om forløbet efter udsendelsen af pressemeddelelsen oplyst følgende, og nu læser jeg op:

> "Den 10. februar 2016 udsendte Udlændinge- og Integrationsministeriet en pressemeddelelse om, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever.
>
> Udlændingestyrelsen modtog umiddelbart efter udsendelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016 en mundtlig instruks fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen.
>
> Udlændinge- og Integrationsministenet anmodede desuden Udlændingestyrelsen om straks at orientere indkvarteringsoperatørerne om de nye retningslinjer. Indkvarteringsoperatørerne blev derfor den 10. februar 2016 orienteret om de nye retningslinjer.
>
> Udlændingestyrelsen orienterede om, at de nye retningslinjer betød, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever, uanset om der var fællesbørn, og at der skulle ske adskillelse i samtlige sager, hvor en mindreårig var indkvarteret sammen med en ældre ægtefælle eller samlever.

Udlændingestyrelsen bad samtidig om at blive orienteret, hvis operatørerne blev opmærksomme på par, der var omfattet af Udlændinge- og integrationsministeriets instruks.

Det var Udlændingestyrelsen, der i hver enkelt sag efterfølgende skulle beslutte, om der skulle ske separat indkvartering. Det var altså ikke operatørerne, der skulle træffe denne beslutning.

Der blev ikke den 10. februar 2016 truffet beslutning om separat indkvartering. Udlændingestyrelsen orienterede den 10. februar 2016 alene indkvarteringsoperatørerne om de nye retningslinjer.

Den 10. februar 2016 var det Udlændingestyrelsens vurdering, at det ville rejse spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtelser, hvis der skulle etableres en ordning, hvorefter mindreårige over 15 år – uden mulighed for, at der kunne gøres undtagelse – skulle indkvarteres adskilt fra deres ægtefælle eller samlever.

Disse spørgsmål blev rejst af Udlændingestyrelsen over for Udlændinge- og Integrationsministeriet, og spørgsmålene blev som følge heraf i de kommende dage og uger løbende drøftet mellem Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet tilkendegav i forbindelse med disse drøftelser, at styrelsen kunne forelægge konkrete problemstillinger for departementet, hvis styrelsen i relation til de konkrete sager ønskede departementets vurdering af foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser.

Efter anmodning fra Udlændinge- og Integrationsministeriet orienterede Udlændingestyrelsen løbende ministeriet om status vedrørende adskillelse af parrene i de konkrete sager." Citat slut.

I forhold til spørgsmålet om, hvordan Udlændingestyrelsen faktisk har administreret ordningen, har Udlændingestyrelsen oplyst følgende, og nu læser jeg igen op:

"Udlændingestyrelsen har på intet tidspunkt administreret ordningen på en sådan måde, at der ikke kunne gøres undtagelse fra instruksen. Udlændingestyrelsen har i alle sager foretaget en konkret og individuel vurdering af, om der skulle ske separat indkvartering.

Udlændingestyrelsen har under hele forløbet siden den 10. februar 2016 administreret ordningen vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Beslutningerne om, hvorvidt der skulle ske adskillelse i de konkrete sager, blev truffet, efterhånden som Udlændingestyrelsen foretog en gennemgang af sagerne.

De første par blev adskilt den 16. februar 2016, dvs. 6 dage efter Udlændinge- og Integrationsministeriets pressemeddelelse af 10. februar 2016.

Den 18. februar 2016 anmodede Udlændingestyrelsen operatørerne om yderligere oplysninger.

Der blev bl.a. indhentet oplysninger om eventuelle fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer, som også opholdt sig i Danmark, operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger mv. Par med fællesbørn blev samtidig bedt om at tage stilling til, hvilken forælder der skulle indkvarteres sammen med fællesbørnene.

Udlændingestyrelsen anmodede endelig operatørerne om oplysninger om, hvorvidt familien var velfungerende, herunder om der var bekymring for parternes eller eventuelle børns trivsel, og hvordan det vurderedes, at familien ville fungere efter en adskillelse af parret, samt om oplysninger om, hvorvidt der var øvrige forhold, som styrelsen burde være opmærksom på.

Oplysningerne indgik bl.a. i vurderingen af, om der skulle ske adskillelse.

> I forbindelse med gennemgangen af oplysningerne i sagerne identificerede Udlændingestyrelsen fem sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke indkvarterede parrene separat, idet det var styrelsens vurdering, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Disse sager blev i starten af marts forelagt for Udlændinge- og Integrationsministeriet med henblik på departementets tilkendegivelse af forståelsen af de retlige rammer, herunder rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser." Citat slut.

I forhold til spørgsmålet om, om Udlændingestyrelsen har foretaget partshøringer i de omtalte sager, har Udlændingestyrelsen oplyst følgende, og igen læser jeg op:

> "I forlængelse af instruksen drøftede Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når styrelsen beslutter at indkvartere et par separat, eller om der er tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand.
>
> Udlændingelovens bestemmelser om indkvartering betyder, at en beslutning om at flytte en asylansøger fra et asylcenter til et andet er såkaldt "faktisk forvaltningsvirksomhed". Det medfører bl.a., at der ikke efter forvaltningsloven skal ske partshøring i sagerne, og at der ikke skal træffes afgørelse i sagerne. Sådan er det altså hver gang, en asylansøger flyttes, fx fordi et asylcenter lukkes.
>
> Hvis en asylansøger ikke efterkommer en beslutning om at flytte, kan Udlændingestyrelsen give asylansøgeren et såkaldt "flyttepåbud". Flyttepåbuddet er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det betyder bl.a., at reglerne om partshøring herefter gælder, og at der skal træffes en afgørelse i sagen.
>
> Indtil april 2016 blev sagerne behandlet som alle andre sager om indkvartering af asylansøgere – altså som faktisk forvaltningsvirksomhed. I de sager, hvor Udlændingestyrelsens beslutning om flytning blev fulgt, blev der ikke truffet en afgørelse herom i forvaltningslo-

vens forstand. Og der blev derfor ikke foretaget partshøring, ligesom der ikke blev givet en begrundelse.

Det ændrer dog ikke på, at der blev administreret således, at der blev foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det var foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at adskille parrene.

Den 28. april 2016 besluttede Udlændingestyrelsen at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering. Udlændingestyrelsen besluttede, at der skulle træffes en egentlig afgørelse i alle sager.

Baggrunden for genoptagelsen af sagerne var ikke en vurdering af, at styrelsens beslutninger om separat indkvartering var i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Den var derimod at sikre, at sagerne blev behandlet som afgørelsessager på grund af den indgribende karakter for de involverede par, og at parterne derfor også fik lejlighed til at komme med deres bemærkninger til adskillelsen." Citat slut.

Det vil sige, at hele spørgsmålet om partshøringer er udtryk for juridiske overvejelser om, hvorvidt beslutningen om at adskille parrene var af så indgribende karakter, at der var tale om en afgørelse, hvor parterne skulle have lejlighed til at komme med deres bemærkninger, inden afgørelsen blev truffet.

Og jeg vil gerne sige meget klart: Det var juridiske overvejelser, som foregik mellem Udlændingestyrelsen og departementet. Og det var ikke juridiske overvejelser, som jeg var inde over.

Jeg bliver først gjort bekendt med emnet, efter det er besluttet, at der skal træffes afgørelser i alle sager, hvorfor der også skal gennemføres partshøringer.

Jeg har også noteret mig, at der flere steder har bredt sig den opfattelse, at Udlændingestyrelsen skulle have omgjort de første sager om adskillelse, fordi de var forkerte.

Udlændingestyrelsen har hertil oplyst følgende. Jeg læser op:

> ”Ordningen indebærer, at parrene indkvarteres hver for sig, medmindre det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Den separate indkvartering opretholdes kun, så længe den er forenelig med Danmarks internationale forpligtelser.
>
> At et par først bliver skilt ad, og senere får mulighed for at blive indkvarteret sammen, er derfor ikke udtryk for, at det var forkert at indkvartere parret hver for sig i første omgang. Det er derimod udtryk for, at varigheden indgår i vurderingen af, hvor længe en separat indkvartering kan opretholdes, og stadig være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.” Citat slut.

Så vidt Udlændingestyrelsens eget bidrag om forløbet i Udlændingestyrelsen efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsordning.

Som Udlændingestyrelsen selv har redegjort for, har styrelsen under hele forløbet administreret ordningen under hensyntagen til Damarks internationale forpligtelser.

Jeg kan i øvrigt henvise til de skriftlige udvalgsspørgsmål, som er besvaret blandt andet med bidrag fra Udlændingestyrelsen.

Som sagt anerkender jeg, at forløbet kan kritiseres. Og jeg står ved, at den samlede kommunikation fra departementet til Udlændingestyrelsen om ordningens indhold har været mangelfuld.

Og derfor har jeg også taget ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning. Det gælder for det første kritikken af selve indholdet af instruksen. Og det gælder også ombudsmandens kritik om, at pressemeddelelsen med det kategoriske og undtagelsesfri indhold og kommunikationen i øvrigt til Udlændingestyrelsen medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser

***

II. Samrådsspørgsmål AX

...
***

Så spørges der i samrådsspørgsmål AX, om det var i overensstemmelse med min sandhedspligt som minister at fjerne formuleringen om at foretage en individuel vurdering i pressemeddelelsen af 10. februar 2016.

Det er klart, at en ministers sandhedspligt også omfatter udsendelsen af en pressemeddelelse.

Samtidig tror jeg, at alle er enige om, at ministres pressemeddelelser også er et politisk redskab, og at der derfor ikke gælder de samme krav til en udtømmende retlig gennemgang af et givent anliggende, som tilfældet er for eksempel for svar på spørgsmål fra et af udvalgene i Folketinget.

Men naturligvis skal pressemeddelelsens indhold ligge inden for rammerne af sandhedspligten. Det vil være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvilke krav der stilles til en pressemeddelelse for at sandhedspligten kan siges at være opfyldt. Heri indgår bl.a. hensynet til at kommunikere et klart og tydeligt signal. Det er den afvejning, der bliver foretaget.

Og som jeg også tidligere har oplyst, var det mig selv, som tog forbeholdet ud af pressemeddelelsen.

Ingen betvivler vel min eller andre ministres ret til at anvende pressemeddelelser med det sigte, uanset om man deler min politiske holdning i denne sag.

Men uanset mit politiske sigte med pressemeddelelsen, så skulle vi, som jeg også har tilkendegivet tidligere, under alle omstændigheder umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks med de nødvendige forbehold. Det sagde jeg også allerede på samrådet den 1. juni.

***

III. Samrådsspørgsmål AZ

...

***

Endelig beder udvalget mig redegøre for, om mine svar siden instruksen af 10. februar 2016 på Folketingets spørgsmål om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere i alle tilfælde harmonerer med forudsætningen om en individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde, og at praksis skulle stemme overens med dansk ret og Danmarks internationale forpligtelser.

Til brug for svaret er der foretaget en gennemgang af de spørgsmål, der er stillet om denne sag siden den 10. februar 2016, og mine svar. Efter ministeriets opgørelse er der stillet godt 40 spørgsmål forud for samrådet den 1. juni med et sådant indhold.

Jeg vil ikke redegøre i detaljer for hvert enkelt svar til Folketinget. Det er rammerne for et samråd simpelthen ikke til. Men jeg vil naturligvis svare på skriftlige spørgsmål om dette.

Generelt vil jeg sige, at der i alle svar givet efter samråd Z den 15. marts 2016 udtrykkeligt henvises til, at instruksen om adskilt indkvartering er et udgangspunkt, og at det således kan komme på tale at gøre undtagelse i særlige tilfælde.

Forud for samråd Z svarer jeg på to spørgsmål fra Folketinget om dette emne.

Mit første svar af 24. februar 2016 er et svar på et § 20-spørgsmål. Spørgsmålet lyder, om jeg er tilfreds med hjælpen til de såkaldte barnebrude, og om man gør nok for at opsøge og hjælpe dem.

Som enhver vil være klar over, så synes jeg ikke, at man havde gjort nok.

I svaret redegør jeg derfor blandt andet for det, jeg har sat i værk, og for min politiske holdning. Det betyder også, at jeg gentager ordlyden af min pressemeddelelse af 10. februar 2016.

I lyset af ombudsmandens redegørelse vil jeg medgive, at svaret på dette punkt kunne have været mere præcist, da svaret ikke er juridisk udtømmende.

Mit andet svar forud for samråd Z er et svar af 9. marts 2016 på et udvalgsspørgsmål. Spørgsmålet er bl.a., om jeg vil udarbejde nye retningslinjer på området, der respekterer dansk kultur og dansk lovgivning.

I mit svar redegør jeg først for min generelle indkvarteringsinstruks, hvorefter ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan indkvarteres sammen med deres ægtefælle eller samlever.

Derefter fremgår det, og nu citerer jeg, at "jeg har forstået, at Udlændingestyrelsen er i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager". Citat slut.

At styrelsen skulle omsætte den generelle instruks i retningslinjer til anvendelse i konkrete sager afspejler, at den generelle instruks ikke var udtømmende.

Som tidligere nævnt skal jeg være den første til at sige, at det kunne have været formuleret klarere.

Men det er også vigtigt at understrege (som jeg også gjorde på sidste samråd), at ingen af disse to spørgsmål står alene, men bliver fulgt op af mit svar til Folketinget få dage senere under samråd Z.

***

Til sidst – og lad det så være mine afsluttende bemærkninger – så er det vigtigt for mig, at vi ikke glemmer, hvad det her først og fremmest handler om ude i virkeligheden. Som jeg ser det, er det fremmed i Danmark, at piger skal giftes og får børn i en meget ung alder. Mit klare politiske mål med adskillelse var at give de unge piger en form

for pusterum, når de kom til Danmark. Så de kunne få lejlighed til at overveje deres situation og tage stilling til, om de fortsat ønskede at bo sammen med deres ægtefæller eller samlever.

Det var fra starten mit klare politiske mål. Det har jeg ikke lagt skjul på og også nøje fulgt op på, for det er altså et spørgsmål, der ligger mig meget på sinde. Hvad oppositionen i virkeligheden vil, er derimod for mig aldeles uklart.

Jeg har sagt klart, at der var ting i dette forløb, som kunne være håndteret bedre. Pressemeddelelsen skulle have været fulgt op af en egentlig skriftlig instruks.

Det kunne have været gjort bedre, og det er også det Ombudsmanden kritiserer. Den kritik har jeg taget til mig, ligesom jeg erkender, at jeg har haft det politiske ansvar for forløbet. Det skal der ikke være tvivl om.

Men vi skal heller ikke glemme,
- at Udlændingestyrelsen ikke skilte nogen dagen efter pressemeddelelsen,
- der blev foretaget en individuel sagsbehandling og
- at der var tilfælde, hvor styrelsen ikke skilte parrene ad

Og derfor ser jeg – efter mere end 5 timers samråd den 1. juni og 73 spørgsmål til mig – denne sag, som en sag, der selvfølgelig handler om min embedsførelse. Ingen tvivl om det. Og det svarer jeg på og har svaret på.

Men jeg oplever også, selvom oppositionen sikkert siger det modsatte, at sagen i stigende grad bruges til at skabe tvivl om den udlændingepolitik, som bliver ført.

Og der vil jeg altså bare sige, at det lykkes I altså ikke med. Vi fører og vil fortsat føre en stram politik.

I denne sag, har jeg ønsket at give pigerne et pusterum, så de får mulighed for selv at tage stilling til, om de vil fortsætte deres ægteskab her i landet. Nogle gange kræver det et pusterum at se, at der er andre måder

at leve på end i det land, de kommer fra. Og det pusterum vil jeg gøre alt hvad jeg kan for at give dem, inden for de rammer, lovgivningen giver mulighed for.

Tak for ordet."

8.11.15.3. Q&A til brug for samrådet

Der blev til brug for samrådet udarbejdet et beredskab i form af et Q&A, der foreligger i en række udkast. Af et udkast, der sendes den 22. juni 2017 kl. 11.05 fra Ditte Kruse Dankert til bl.a. Jesper Gori, fremgår det bl.a.:

Q & A nr. 6: Er det korrekt, at US forud for instruksen foretog partshøring i sager, hvor man adskilte par ad. Blev denne praksis afbrudt med ministerens instruks, og indtil ombudsmanden gik ind i sagen?

Muligt svar

- Nej, der blev ~~heller~~ ikke før praksisændringen af 10. februar 2016 foretaget partshøringer. ~~over oplysninger fra indkvarteringsoperatører og andre om problemer i forhold trivsel, som måtte indgå i styrelsens beslutning om ændret indkvartering eller flyttepåbud.~~

  ~~På dette punkt fortsatte~~ Udlændingestyrelsen fortsatte i starten den administrative praksis, som gjaldt før min indkvarteringsinstruks.

- Det betyder også, at min instruks ikke i første omgang fik betydning for ~~spørgsmålet~~ om der skete partshøring eller ej~~ikke partshøring~~.

- ~~På dette punkt fortsatte Udlændingestyrelsen den administrative praksis, som gjaldt før min indkvarteringsinstruks.~~

- Den administrative ændring i forhold til partshøring eller ikke partshøring blev først gennemført senere~~,~~ i april 2016 i ~~forbindelse med~~ i forlængelse af en fornyet juridisk vurdering af karakteren af afgørelserne i disse sager.

* * *

[Opsamling]

- Med andre ord: Med min pressemeddelelse vendes den indholdsmæssige vurdering på hovedet, så udgangspunktet er adskillelse i de her sager.

- Og Udlændingestyrelsen har hele tiden foretaget en konkret og individuel vurdering.

- Men selve den formelle sagsbehandling – spørgsmålet om partshøring eller ikke partshøring – ændres ikke den 10. februar 2016.

Kommentar [jsgr1]: U-afd. afstemmer med US.

Formateret: Indrykning: Venstre: 1,27 cm, Ingen punkttegn eller nummerering

Formateret: Indrykning: Venstre: 1,27 cm, Ingen punkttegn eller nummerering

Formateret: Skriftfarve: Automatisk

Formateret: Skriftfarve: Automatisk

Q & A nr. 9: Ministeren siger, at hun den 10. februar udsender en pressemeddelelse om den generelle indkvarteringsordning. Men i svar til Folketinget og til ombudsmanden henvises til ministerens instruks. Var det en instruks eller en pressemeddelelse?

Muligt svar

- Som jeg sagde i min tale under samrådet den 1. juni, og som jeg har gentaget i dag, var det departementets vurdering, at der i et antal tilfælde under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelse.
- Og som jeg også sagde, fik pressemeddelelsen efterfølgende karakter af en instruks.
- Når den gjorde det, skyldes det, at der ikke i umiddelbar forlængelse af pressemeddelelsen blev sendt en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen~~, som beskrev de undtagelser, der skulle gøres~~.
- Når pressemeddelelsen blev til en instruks, skyldes det altså ikke pressemeddelelsen i sig selv. Det var en pressemeddelelse, da den blev sendt ud. Men den blev til en instruks, fordi den ikke blev fulgt op af en egentlig skriftlig instruks med de nødvendige forbehold.
- Samtidig vil jeg gentage, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning – også i lyset af ombudsmandens redegørelse – ikke har været stringent nok. Og som jeg sagde under samrådet, det burde vi have gjort anderledes.

* * *

- I øvrigt vil jeg bemærke, at Udlændingestyrelsen har oplyst, at Udlændingestyrelsen på intet tidspunkt har administreret ordningen på en sådan måde, at der ikke kunne gøres undtagelse fra instruksen. ~~ordet "instruks" anvendes på et tidspunkt i forløbet, hvor det er klart, at instruksen er med et forbehold, uanset ordlyden.~~
- ~~Det oplyser Udlændingestyrelsen selv: "Udlændingestyrelsen har på intet tidspunkt administreret ordningen på en sådan måde, at der ikke kunne gøres undtagelse fra instruksen". Det var det, jeg læste op i min tale.~~

Formateret: Skriftfarve: Automatisk
Formateret: Skriftfarve: Automatisk
Formateret: Skriftfarve: Automatisk
Formateret: Fremhævning
Kommentar [jsgr2]: U-afd. afstemmer med US.
Formateret: Dansk

Q & A nr. 11: Ministeren siger, at der er 4 sager, hvor adskilt indkvartering er sket efter ønske fra de pågældende selv. Men i ombudsmandens redegørelse fremgår det tydeligt, at der kun er 2 sager, hvor et par er adskilt, og hvor adskillelsen fortsatte efter ønske fra den mindreårige, mens der er 2 sager, hvor parret allerede fra start blev adskilt efter ønske fra den mindreårige. Er det ikke rigtigt, at i de 2 sidste tilfælde ville parret også før instruksen være blevet adskilt?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 807 og 809]

- Jeg kan i det hele henvise til ombudsmandens redegørelse side 5, der er udarbejdet på baggrund af de samme oplysninger, som også er tilgået Folketinget.
- Der er tale om komplekse sager, hvor omstændighederne hver især er unikke. Men jeg lægger ombudsmandens opgørelse af sagerne til grund.
- Om man vil fortolke oplysningerne på en anden måde end ombudsmanden, skal jeg ikke beslutte. Men mit afsæt er ombudsmandens redegørelse.

* * *

- Det, der ligger fast, er, at også de 2 par, hvor adskillelsen sker efter en af parternes eget ønske, men uden at parret først har været adskilt af Udlændingestyrelsen, har været omfattet af min instruks. Det fremgår klart af ombudsmandens rapport.
- ~~Det betyder også, at alle 4 par er blevet kontaktet af Udlændingestyrelsen og oplyst om den generelle indkvarteringsordning.~~
- Om det er ~~det~~min instruks, der har givet den mindreårige i disse to par modet til at sige, at ~~hun~~ de ikke ønskede et fortsat samliv, ved jeg af gode grunde ikke. Men omvendt at sige, at det, at jeg har udsendt en instruks, ~~det~~ ikke har nogen betydning, ~~når parrene kontaktes af myndighederne og oplyses om den nye ordning,~~ holder jo ikke.
- Man skal være opmærksom på, at praksis før instruksen jo var, at myndigheder kun blev involveret i forhold til indkvarteringen~~og kontakt til pigen~~, fx hvis ~~man~~ de blev gjort bekendt med, at der var problemer i relati-

Kommentar [DKD3]: US har ikke været i kontakt med alle par.

Formateret: Skriftfarve: Automatisk

on til pigens trivsel~~, og der derfor fx var indberetninger fra operatører, eller hvis pigen af egen drift tog kontakt~~.

- Så de par, hvor pigen fandt sig i tingenes tilstand og ikke udadtil gav udtryk for problemer, men faktisk ønskede sig et andet liv, blev ikke fanget op og dermed blev de ikke bevidst ~~aldrig kontaktet af Udlændingestyrelsen og orienteret~~ om, at der var en anden mulighed end et fortsat samliv.
- For mig er det det helt afgørende. At vi med min praksisændring vendte bøtten på hovedet, så udgangspunktet er adskillelse, medmindre der foreligger ~~særlige grunde~~særlige omstændigheder. Og at myndighederne dermed – til forskel fra tidligere – som udgangspunkt er i kontakt med alle par for at oplyse om ordningen.
- Det er noget nyt, og jeg vil fastholde min opfattelse af, at det faktisk må have en positiv betydning for den enkelte unge kvinde, når myndighederne i kraft af min instruks interesserer sig så indgående for, om ægteskabet er frivilligt og i tråd med pigens eget ønske.
- Efter min bedste vurdering er det i sig selv en håndsrækning til de her unge piger, at vi – helt lavpraktisk – tager fat i dem og orienterer om dem, hvad der gælder her i landet.
- Derfor står jeg fuldt og helt ved, at min instruks har bidraget til, at pigen i 4 sager har valgt at blive adskilt fra sin mand.
- [Der kan henvises til spørgsmål nr. 807 for en beskrivelse af, hvordan vurderingen er ændret fra før til nu.]
- [Der kan henvises til spørgsmål nr. 809 for en beskrivelse af, hvilken partshøring der finder sted.]

Formateret: Skriftfarve: Automatisk

Formateret: Skriftfarve: Automatisk

Kommentar [DKD4]: Den grundlæggende ordning var, at beboerne var i dialog med operatørerne og ikke US. Kunne man ikke i stedet introducere pusterummet her – at man nu har sikret rammerne for, at pigen reelt kan overveje, om forholdet er frivilligt.

Formateret: Skriftfarve: Automatisk

Kommentar [jsgr5]: U-afd. afstemmer med US

Kommentar [DKD6]: Der foreligger ikke i US oplysninger om, hvorvidt der er en sammenhæng mellem indkvarteringsinstruksen og pigernes ønske om separat indkvartering.

Det endelige beredskab var sålydende:

"...
Q & A nr. 0: Grund-beredskab

Muligt svar

- Den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning har ikke har været stringent nok.

- Det skal ses i lyset af ombudsmandens redegørelse, hvor han vurderer,

  - at instruksen efter sit undtagelsesfri og kategoriske indhold var ulovlig,

  - at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser,

  - at fremgangsmåden samlet set forekommer ombudsmanden meget vanskelig at forstå, og

  - at fremgangsmåden efter ombudsmandens opfattelse har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

- Den alvorlige kritik har jeg taget til efterretning.

- Den *centrale* i denne sag er, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

- Det vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

- Derfor har jeg ikke sagt, at der skulle udsendes en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold.

Q & A nr. 1: Statsministeren svarer "ja" til, at pressemeddelelser er omfattet af sandhedspligten. Er ministerens pressemeddelelse i overensstemmelse med sandhedspligten?

Muligt svar

– Som jeg nævnte i min tale, vil vurderingen af, om en pressemeddelelse er i overensstemmelse med sandhedspligten altid være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

– I den vurdering indgår bl.a. hensynet til at kommunikere en klar og tydelig politisk holdning.

– Og det indgår, at der er tale om en pressemeddelelse. Her er kravene til en udtømmende retlig gennemgang af en sag ikke de samme.

* * *

– Som jeg har nævnt mange gange, blev der ikke i ministeriet foretaget en vurdering af pressemeddelelsen i sig selv. Vi drøftede *ordningen*, og at der skulle gælde undtagelser fra den generelle ordning om at adskille parrene.

– Skulle man forsøge at spole tiden tilbage og foretage en vurdering af pressemeddelelsen på det tidspunkt, hvor den blev sendt ud, så er vores vurdering i dag, at pressemeddelelsen er i overensstemmelse med sandhedspligten.

– [Det gælder også, selvom den er skåret skarp til.]

– Det ændrer dog ikke ved, at vi umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen skulle have kommunikeret til Udlændingestyrelsen, at der var tale om et udgangspunkt. Men der kom aldrig en egentlig skriftlig instruks med de nødvendige forbehold. Og derfor vurderer ombudsmanden også, at pressemeddelelsen *som instruks* var ulovlig.

Q & A nr. 2: Det blev mundtligt kommunikeret til US den 10. februar 2016 på et koncerndirektionsmøde, at der skulle ske undtagelse i særlige tilfælde. Men pressemeddelelsen sendes til US senere samme dag med besked om at effektuere denne straks?

Muligt svar

- Fordi der ikke foreligger referat af drøftelserne på koncerndirektionsmødet og dermed intet på skrift, indgår dette møde i begrænset omfang i ombudsmandens samlede vurdering.

- Ombudsmanden siger – som jeg nævnte i min tale – at der ikke i det sagsmateriale, som ombudsmanden har modtaget, findes nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar blev lagt til grund som en klar forudsætning, at der skulle gøres undtagelse i visse tilfælde.

- I sin sammenfattende vurdering lægger ombudsmanden til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge styrelsen at iværksætte en ulovlig praksis.

- Men ombudsmanden konkluderer, at instruksen efter sit indhold var ulovlig og medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser.

- Fremgangsmåden har efter ombudsmandens opfattelse været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration.

- Derfor siger jeg, at den samlede kommunikation fra departementet til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke har været stringent nok.

- Ombudsmanden siger det på den måde, at ministeriets fremgangsmåde i sagen samlet set forekommer ham meget vanskelig at forstå. Det har jeg taget til efterretning.

– Det centrale er stadig, som jeg har sagt mange gange, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering.

[Opsamling]

– Den samlede kommunikation fra departementet til Udlændingestyrelsen har ikke været stringent nok.

– Det centrale er, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering.

Q & A nr. 3: Man må forstå, at der sendes en instruks den 18. marts 2016, altså 37 dage senere. Hvorfor er der behov for det, hvis det var klart, at instruksen af 10. februar skulle administreres med et forbehold?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 817]

– Der var flere forskellige formål med at sende mailen:

– Den mail, der sendes den 18. marts 2016 fra departementet til Udlændingestyrelsen, sendes i forlængelse af de løbende juridiske drøftelser – bl.a. i forbindelse med udarbejdelse af retningslinjer om rammerne for indkvarteringsordningen.

– Mailen indeholdt mit talepapir fra samrådet den 15. marts 2016 og andre dokumenter til forberedelse af samrådet.

– Herudover blev det tilkendegivet, at der skal gøres undtagelse i tilfælde, hvor separat indkvartering vil være i strid med vores internationale forpligtelser

– Det blev endvidere tilkendegivet, at Udlændingestyrelsen skal orientere departementet om sager, hvor der ikke kan ske separat ind-

kvartering af hensyn til vores internationale forpligtelser og at tvivlsspørgsmål om rækkevidden af disse kan forelægges departementet.

– Desuden indeholder mailen forhold og overvejelser der bør indgå i styrelsens retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne om ordningen.

– Når mailen sendes på dette tidspunkt, er det således i forlængelse af samrådet den 15. marts 2016 (samråd Z).

– Og tilkendegivelsen i mailen af, at der skal foretages en individuel vurdering skal bl.a. ses i lyset af det, som ombudsmanden også senere peger på: nemlig den betydelige risiko for forkerte afgørelser, som forløbet indtil da kunne føre til.

– Dette nævnte jeg også i min tale.

[Opsamling]

– Som jeg har sagt, skulle vi umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen have sendt en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen med de nødvendige forbehold.

– Men faktum er, at der aldrig kom en egentlig skriftlig instruks i umiddelbar forlængelse af pressemeddelelsen. Og derfor blev pressemeddelelsen så at sige til instruksen.

– [Det er også sådan, jeg må forstå ombudsmanden.]

– Det centrale er, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering. Det vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

– Og derfor havde jeg ikke anledning til at bede om, at der blev sendt en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold.

– Det skyldes, at jeg blev gjort bekendt med, at de konkrete sager blev vurderet individuelt og konkret.

Q & A nr. 4: Ministeren siger ét til Politiken og DR og i et Facebook-opslag, et andet under samrådet den 1. juni. Begge dele kan ikke være sandt. Hvad passer?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 818]

– Som jeg læste op i min tale, og som Udlændingestyrelsen jo altså selv har redegjort for, har styrelsen under hele forløbet administreret ordningen under hensyntagen til vores internationale forpligtelser.

– Med andre ord har styrelsen hele tiden foretaget en konkret og individuel vurdering.

[Men du sagde også (til DR/Politiken/på din Facebook-side), at du havde rettet ind? Hvordan stemmer det med, at styrelsen hele tiden har administreret efter konventionerne?]

– Mine udtalelser fulgte efter ombudsmandens endelige redegørelse.

– I sagens natur kunne ingen forud for ombudsmandens redegørelse vide, hvordan ombudsmanden ville karakterisere forløbet, herunder om han ville finde, at instruksen efter sit indhold var ulovlig. Heller ikke jeg.

– Men med sin redegørelse finder ombudsmanden jo så, at instruksen var ulovlig efter sit indhold og samtidig medførte betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser.

– Som alle ved, havde jeg taget ombudsmandens kritik til efterretning. Og derfor siger jeg så (til DR/Politiken/på Facebook), at jeg retter ind.

– Altså at jeg tager ombudsmandens kritik til efterretning. Det var det, jeg mente.

– Hvis jeg har udtrykt mig lidt for firkantet i den sammenhæng, vil jeg da godt beklage dette.

* * *

– Lad mig sige det, som det er, og som jeg også sagde det på samrådet den 1. juni.

– Vurderingen i ministeriet var, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering.

– Men som jeg tidligere har nævnt, så havde dokumentet på det tidspunkt, hvor vi sad og arbejdede med pressemeddelelsen, ikke karakter af en instruks.

– Der blev derfor ikke foretaget en juridisk vurdering af, om pressemeddelelsen efter sin ordlyd ville være ulovlig, hvis den efterfølgende skulle læses som en instruks over for Udlændingestyrelsen.

– Og jeg har derfor ikke forud for udsendelsen af pressemeddelelsen drøftet med mine embedsmænd, om selve det, at jeg udsendte en pressemeddelelse, der indeholdt min politiske tilkendegivelse, ville være ulovlig, når jeg tog undtagelsen ud af ordlyden.

– Rådgivningen fra mine embedsmænd gik på, at der i indkvarteringsordningen skulle være en undtagelsesmulighed i særlige tilfælde.

* * *

– Generelt vil jeg sige, at når jeg peger på bestemte politiske mål, ved jeg jo selvsagt ikke altid på forhånd, om målet kan gennemføres inden for gældende ret, herunder vores internationale forpligtelser.

– I de tilfælde er det ministeriets rolle at foretage en sådan vurdering. Sådan er systemet.

– I denne sag vurderede ministeriet, at der skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering i særlige tilfælde.

– Det, man vurderede, var altså indkvarteringsordningen som sådan.

– Og ikke om pressemeddelelsen efter sin ordlyd ville være ulovlig, hvis den efterfølgende skulle læses som en instruks.

– Når pressemeddelelsen blev til en instruks, skyldes det ikke pressemeddelelsen i sig selv. Det var en pressemeddelelse, da den blev sendt ud. Men den fik karakter af en instruks, fordi den ikke nogenlunde samtidig blev fulgt op af en egentlig skriftlig instruks med de nødvendige forbehold.

– Og vurderet som instruks finder ombudsmanden, at pressemeddelelsen efter sit indhold er ulovlig.

– [Igen: Hvis jeg har udtrykt mig lidt for firkantet i den sammenhæng, vil jeg da godt beklage dette.]

* * *

– Det ligger fast, at jeg vidste på forhånd, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde.

– Og det centrale er, at det også er sådan, Udlændingestyrelsen har administreret ordningen.

– Selvom den samlede kommunikation fra departementet til styrelsen (også i lyset af ombudsmandens redegørelse) ikke har været stringent [eller konsistent] nok.

Q & A nr. 5: Ministeren sagde på samrådet den 1. juni, at der er administreret lovligt. Hvordan passer det med, at der ikke i starten blev foretaget partshøring – er der så administreret lovligt?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 809]

– Udlændingestyrelsen har foretaget konkrete og individuelle vurderinger i alle sager, der var omfattet af min indkvarteringsinstruks

– [Det var det, samrådet den 1. juni omhandlede. Det var sådan, spørgsmålene til samrådet blev stillet. Og det var det, jeg svarede på.]

– Særligt for så vidt angår spørgsmålet om partshøring, kan jeg henvise til det, som Udlændingestyrelsen har oplyst, og som jeg læste højt i min tale.

– Desuden kan jeg henvise til den skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 809, som er sendt til udvalget.

* * *

[Mulig uddybning i forhold til spørgsmålet om partshøring]

– Som jeg sagde i min tale i dag, er spørgsmålet om partshøringer udtryk for juridiske overvejelser. Og juridiske overvejelser, som foregik mellem departementet og styrelsen.

– Det var jeg ikke inde over. Jeg blev først bekendt med emnet, efter det er besluttet, at der skal træffes egentlige forvaltningsretlige afgørelser i alle sager, hvorfor der også skal gennemføres partshøringer.

* * *

Om de *juridiske overvejelser*, der indgår, kan jeg sige følgende:

– Indkvartering af asylansøgere er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

– Det svarer til, hvad offentlige myndigheder gør hver dag, fx i forbindelse med en beslutning om, hvor en patient skal indlægges.

– Indtil april 2016 blev sagerne om indkvartering af mindreårige med ægtetæller eller samlevere behandlet som Udlændingestyrelsens øvrige sager om indkvartering, dvs. som faktisk forvaltningsvirksomhed.

– Hvis en asylansøger ikke efterkom beslutningen om at flytte, kunne Udlændingestyrelsen træffe et flytteforbud.

– Sådan et påbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og derfor finder bl.a. forvaltningslovens regler om partshøring anvendelse.

– I de sager, hvor Udlændingestyrelsens beslutning om flytning blev fulgt, blev der derimod ikke truffet en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, og derfor heller ikke partshørt

– I april 2016 besluttede Udlændingestyrelsen, at der skulle træffes en forvaltningsretlig afgørelse i alle sager om adskilt indkvartering. Og styrelsen besluttede derfor også at genoptage de sager, hvor der ikke tidligere var truffet afgørelse om et flyttepåbud.

– Det betød også, at der ville blive foretaget partshøring i samtlige sager.

– Baggrunden herfor var at sikre, at sagerne blev behandlet som afgørelsessager på grund af den indgribende karakter, det havde for de involverede par.

– Det var derimod ikke, fordi styrelsens beslutninger om separat indkvartering var i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Q & A nr. 6: Er det korrekt, at US forud for instruksen foretog partshøring i sager, hvor man adskilte par ad. Blev denne praksis afbrudt med ministerens instruks, og indtil ombudsmanden gik ind i sagen?

Muligt svar

– Nej, der blev ikke før praksisændringen af 10. februar 2016 foretaget partshøringer.

– [Det blev der altså heller ikke under tidligere regeringer.]

– Efter praksisændringen fortsatte Udlændingestyrelsen i starten den administrative praksis, som gjaldt før min indkvarteringsinstruks.

– Det betyder også, at min instruks ikke i første omgang fik betydning for, om der skete partshøring eller ej.

– Den administrative ændring i forhold til partshøring eller ikke partshøring blev først gennemført senere i april 2016 i forlængelse af en fornyet juridisk vurdering af karakteren af afgørelserne i disse sager.

* * *

[Opsamling]

– Med andre ord: Med min pressemeddelelse vendes den indholdsmæssige vurdering på hovedet, så udgangspunktet er adskillelse i de her sager.

– Og Udlændingestyrelsen har hele tiden foretaget en konkret og individuel vurdering.

– Men selve den formelle sagsbehandling – spørgsmålet om partshøring eller ikke partshøring – ændres ikke den 10. februar 2016.

Q & A nr. 7: Blev det på koncerndirektionsmødet den 10. februar konkluderet, at pressemeddelelsen ikke var en instruks, men at der tværtimod skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde?

Muligt svar

– Der er stillet en række skriftlige spørgsmål om koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, og jeg har i min tale knyttet bemærkninger til mødet.

– Der synes at være en opfattelse af, at jeg overspiller betydningen af mødet.

– Det er overhovedet ikke tilfældet.

– Jeg vil gerne minde om, hvad ministeriet har oplyst om dette møde til ombudsmanden:

– Ministeriet har oplyst over for ombudsmanden, at det ved flere lejligheder mundtligt blev tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen,

  – at der ville være tilfælde, hvor der skulle gøres undtagelse, og

  – at styrelsen i disse tilfælde skulle administrere i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen.

– Og det er også oplyst til ombudsmanden, at dette således bl.a. blev drøftet på et koncerndirektionsmøde. Ombudsmanden har fået at vide, at der ikke udarbejdes referater af drøftelser på koncerndirektionsmøder.

– Det er, hvad ministeriet har oplyst – hverken mere eller mindre.

– Der er således ikke nedskrevet noget om disse drøftelser hverken i departementet eller i Udlændingestyrelsen.

– Koncerndirektionsmødet indgår derfor heller ikke med særlig vægt i ombudsmandens redegørelse. Det sagde jeg også i min tale.

– Men hverken han eller andre bestrider mig bekendt, at mødet har fundet sted, og at det i de drøftelser, der var, indgik, at danske myndigheder skal overholde dansk ret, dvs. foretage en konkret og individuel vurdering.

– Jeg kan ikke komme det nærmere i dag.

– Men der ligger altså ikke en nedskrevet konklusion fra mødet, og det har ministeriet heller ikke sagt til ombudsmanden.

– Det centrale i denne sag er, at Udlændingestyrelsen hele tiden har foretaget en individuel og konkret vurdering og administreret ordningen under hensyntagen til internationale forpligtelser.

– Men fremgangsmåden har med ombudsmandens ord været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration. Den alvorlige kritik har jeg taget til efterretning.

* * *

[Blev der konkluderet på disse drøftelser på mødet?]

– Som nævnt var der en drøftelse. Jeg kan ikke komme det nærmere i dag.

– Det er også det, ministeriet har oplyst til ombudsmanden.

– I sin sammenfattende vurdering lægger ombudsmanden til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis.

– Men det ændrer ikke ved, at den samlede kommunikation til styrelsen ikke var stringent nok. Det skulle vi have gjort anderledes.

– Jeg har derfor også taget *hele* ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning – også den del, der fastslår,

at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser, og

at fremgangsmåden samlet forekommer vanskelig at forstå og har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

Q & A nr. 8: Blev de medarbejdere, der håndterer disse sager i Udlændingestyrelsen, gjort bekendt med de drøftelser om ordningens rammer, som fandt sted på koncerndirektionsmødet?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 856 og 860]

– Jeg er af gode grunde ikke selv bekendt med, hvad der er gået videre fra koncerndirektionsmødet den 10. februar internt i Udlændingestyrelsen.

– Derfor har jeg indhentet et bidrag til Udlændingestyrelsen til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 856 og 860, hvor spørgsmålet kredser om det samme.

– Udlændingestyrelsen har hertil oplyst,

  – *at* der ikke er nogen nuværende ansatte i Udlændingestyrelsen, der deltog i mødet i koncerndirektionen den 10. februar 2016,

  – *at* styrelsen er bekendt med, at indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på mødet, men

  – *at* der i Udlændingestyrelsen hverken er nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med det nærmere indhold af disse drøftelser.

* * *

– Samtidig vil jeg gentage, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke har været stringent nok.

– Det skal ses i lyset af ombudsmandens redegørelse, hvor han vurderer,

  – *at* instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser,

  – *at* fremgangsmåden samlet set forekommer ombudsmanden meget vanskelig at forstå, og

  - *at* fremgangsmåden efter ombudsmandens opfattelse har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

- Den alvorlige kritik har jeg taget til efterretning.

- Samtidig vil jeg understrege, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Q & A nr. 9: Ministeren siger, at hun den 10. februar udsender en pressemeddelelse om den generelle indkvarteringsordning. Men i svar til Folketinget og til ombudsmanden henvises til ministerens instruks. Var det en instruks eller en pressemeddelelse?

Muligt svar

- Som jeg sagde i min tale under samrådet den 1. juni, og som jeg har gentaget i dag, var det departementets vurdering, at der i et antal tilfælde under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelse.

- Og som jeg også sagde, fik pressemeddelelsen efterfølgende karakter af en instruks.

- Når den gjorde det, skyldes det, at der ikke i umiddelbar forlængelse af pressemeddelelsen blev sendt en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen.

- Når pressemeddelelsen blev til en instruks, skyldes det altså ikke pressemeddelelsen i sig selv. Det var en pressemeddelelse, da den blev sendt ud. Men den blev til en instruks, fordi den ikke blev fulgt op af en egentlig skriftlig instruks med de nødvendige forbehold.

- Samtidig vil jeg gentage, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning – også i lyset af ombudsmandens redegørelse – ikke har været stringent nok. Og som jeg sagde under samrådet, det burde vi have gjort anderledes.

* * *

– I øvrigt vil jeg bemærke, at Udlændingestyrelsen har oplyst, at Udlændingestyrelsen på intet tidspunkt har administreret ordningen på en sådan måde, at der ikke kunne gøres undtagelse fra instruksen.

Q & A nr. 10: Ministeren siger, at hun bad om at høre om alle de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen traf afgørelse om ikke at skille et par ad. Pressede ministeren Udlændingestyrelsen til at nå frem til bestemte afgørelser, nemlig adskillelse?

Muligt svar

– Jeg har åbent sagt, at jeg internt i ministeriet meget klart gav udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

– Men når jeg bad om at høre om sager, var det ud fra et ønske om generelt at følge udviklingen på området. Det er der for mig at se ikke noget mærkeligt i.

– Det ville i min optik være mere mærkeligt, hvis man som minister sagde, at nu har jeg ønsket at vende praksis på hovedet, men i øvrigt vil jeg ikke høre mere om, hvordan sagerne konkret falder ud.

– Jeg kan klart sige, at jeg ikke på nogen måde har blandet mig i afgørelsen eller udfaldet i de konkrete sager, som Udlændingestyrelsen har haft eller har under behandling.

* * *

[Men det fremgår af e-mailen af 18. marts 2016, at udfaldet af de sager, hvor parrene ikke adskilles, skulle stiles til departementschefen, og ikke blot til ministeriet – det lugter da af pres?]

– Når det var sådan, så var det for at sikre, at jeg løbende kunne blive holdt orienteret om de sager, hvor Udlændingestyrelsen besluttede, at der ikke skulle ske adskillelse.

– Jeg kan fuldstændig afvise, at det heri på nogen måde lå et signal om, at et bestemt udfald i sagerne var ønskværdigt.

Q & A nr. 11: Ministeren siger, at der er 4 sager, hvor adskilt indkvartering er sket efter ønske fra de pågældende selv. Men i ombudsmandens redegørelse fremgår det tydeligt, at der kun er 2 sager, hvor et par er adskilt, og hvor adskillelsen fortsatte efter ønske fra den mindreårige, mens der er 2 sager, hvor parret allerede fra start blev adskilt efter ønske fra den mindreårige. Er det ikke rigtigt, at i de 2 sidste tilfælde ville parret også før instruksen være blevet adskilt?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 807 og 809]

– Jeg har lagt ombudsmandens redegørelse til grund. Hele redegørelsen. Både den del, der indeholder kritik, og den del, der indeholder ombudsmandens egen opgørelse af sagerne.

– Det synes jeg også, at kritikkerne skulle gøre. Men der er altså en tendens til, at man henviser til ombudsmandens redegørelse, når det kommer til kritikken, men ikke når det kommer til opgørelsen af sagerne.

– Åbenbart heller ikke selvom ombudsmandens opgørelse er udarbejdet på baggrund af de samme oplysninger, som også er tilgået Folketinget.

– Det synes jeg ærligt talt er en skæv måde at gå til ombudsmandens redegørelse på.

– Jeg stiller i hvert fald ikke spørgsmålstegn ved, at ombudsmanden har foretaget en meget grundig undersøgelse.

* * *

– Jeg kan derfor også i det hele henvise til ombudsmandens redegørelse side 5, der som sagt er udarbejdet på baggrund af de samme oplysninger, som også er tilgået Folketinget.

– Der er tale om komplekse sager, hvor omstændighederne hver især er unikke. Men jeg lægger ombudsmandens opgørelse af sagerne til grund.

– Om man vil fortolke oplysningerne på en anden måde end ombudsmanden, skal jeg ikke beslutte. Men mit afsæt er ombudsmandens redegørelse.

* * *

– Det fremgår klart af ombudsmandens egen opgørelse af sagerne, at de 2 par, hvor adskillelsen sker efter en af parternes eget ønske, men uden at parret først har været adskilt af Udlændingestyrelsen, har været omfattet af min instruks.

– Reelt stilles der jo spørgsmålstegn ved betydningen af min instruks. Argumentet skulle være, at de her piger jo også kunne være blevet adskilt under den praksis, der gjaldt før den 10. februar 2016.

– Men praksis før instruksen var, at myndighederne kun blev involveret i forhold til indkvarteringen, fx hvis de blev gjort bekendt med, at der var problemer i relation til pigens trivsel.

– Så de par, hvor pigen fandt sig i tingenes tilstand og ikke udadtil gav udtryk for problemer, men faktisk ønskede sig et andet liv, blev ikke fanget op. Og dermed blev de ikke bevidst om, at der var en anden mulighed end et fortsat samliv.

– For mig er det det helt afgørende:

1) Med min praksisændring vendte vi bøtten på hovedet, så udgangspunktet er adskillelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

2) Og til forskel fra tidligere er der i dag som udgangspunkt kontakt til alle par for at oplyse om ordningen og om, hvad der gælder her i landet.

– Det er noget nyt. På den måde har vi sikret rammerne for, at pigen reelt kan overveje, om forholdet er frivilligt.

– Efter min bedste vurdering er det i sig selv en håndsrækning til de her unge piger, at vi – helt lavpraktisk – tager fat i dem og orienterer om dem, hvad der gælder her i landet.

Q & A nr. 12: Hvor mange par er aldrig blevet adskilt i henhold til instruksen?

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 909]

– Jeg har lagt ombudsmandens redegørelse til grund. Hele redegørelsen. Både den del, der indeholder kritik, og den del, der indeholder ombudsmandens egen opgørelse af sagerne.

– Det synes jeg også, at kritikkerne skulle gøre. Men der er altså en tendens til, at man henviser til ombudsmandens redegørelse, når det kommer til kritikken, men ikke når det kommer til opgørelsen af sagerne.

– Åbenbart heller ikke selvom ombudsmandens opgørelse er udarbejdet på baggrund af de samme oplysninger, som også er tilgået Folketinget.

– Det synes jeg ærligt talt er en skæv måde at gå til ombudsmandens redegørelse på.

– Jeg stiller i hvert fald ikke spørgsmålstegn ved, at ombudsmanden har foretaget en meget grundig undersøgelse.

* * *

– Jeg kan derfor også i det hele henvise til ombudsmandens redegørelse side 5, der er udarbejdet på baggrund af de samme oplysninger, som også er tilgået Folketinget.

– Der er tale om komplekse sager, hvor omstændighederne hver især er unikke. Men jeg lægger ombudsmandens opgørelse af sagerne til grund.

– Om man vil fortolke oplysningerne på en anden måde end ombudsmanden, skal jeg ikke beslutte. Men mit afsæt er ombudsmandens redegørelse.

* * *

– I sin endelige redegørelse af 23. marts 2017 anfører ombudsmanden, at der er 6 par, der aldrig blev adskilt i henhold til instruksen.

– [I tabellen på side 5 i redegørelsen over par omfattet af instruksen anfører ombudsmanden således, at der er 6 par, der aldrig blev adskilt i henhold til instruksen. Tabellen bygger på oplysninger fra Udlændingestyrelsen opgjort i november 2016]

– I min tale på samrådet den 1. juni nævnte jeg, at Udlændingestyrelsen hele tiden har administreret indkvarteringsordningen i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser, og at styrelsen som resultat af den administration i 6 sager på intet tidspunkt har adskilt parret.

– I øvrigt kan jeg henvise til svaret af 21. juni 2017 på spørgsmål nr. 909, hvor Udlændingestyrelsen nærmere redegør for, hvordan tallene hænger sammen.

* * *

Ombudsmandens endelige redegørelse, side 5, Tabel I.

Tabel I. Par omfattet af instruksen	
Par omfattet i perioden fra den 10. februar til den 3. november 2016	
Par, der aldrig blev adskilt i henhold til instruksen	6
Par, der blev adskilt i henhold til instruksen	23
– heraf par, der senere blev indkvarteret sammen på grund af genoptagelse eller revurdering af sagen	8
– heraf par, hvor adskillelsen fortsatte efter ønske fra den mindreårige	2
– heraf par, der ophørte med at være omfattet af instruksen	13
Par, der blev adskilt efter ønske fra den mindreårige	2
Par, der allerede var adskilt på andet grundlag end instruksen	3
Par omfattet af instruksen i alt	**34**

Q & A nr. 13: Er det korrekt, at Statsministeriet allerede tidligt i forløbet (forud for F12 den 4. marts 2016) modtog oplysninger om, at ministerens instruks af 10. februar 2016 ikke – i strid med ordlyden af pressemeddelelsen – var undtagelsesfri?

Muligt svar

– Som statsministeren også har oplyst i sit svar på spørgsmål S 1323, sendte Udlændinge- og Integrationsministeriet et beredskab om sagen til Statsministeriet forud for statsministerens deltagelse i en forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandringen (F12) den 4. marts 2016.

– [Det er helt sædvanlig praksis. Jeg kan oplyse, at beredskabet udgjorde ét blandt flere beredskaber fra mit ministerium til debatten.]

– Som statsministeren har oplyst i svaret på § 20-spørgsmålet, fremgår det bl.a. af bidraget, at jeg havde anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever.

– Og det fremgår også,

– at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte den generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, og

– at det ikke kan udelukkes, at adskillelse af et eksisterende familieliv i helt særlige tilfælde konkret vil kunne være i strid med retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller i strid med barnets tarv efter FN's børnekonvention, hvilket retningslinjerne skal tage højde for i sådanne helt særlige tilfælde.

[Men når det var sådan, burde Statsministeriet så ikke have reageret, når pressemeddelelsen faktisk var ulovlig som følge af det manglende forbehold?]

– Igen kan jeg henvise til statsministerens svar på spørgsmål nr. S 1323.

– Det indgår heri, at Folketingets Ombudsmand den 1. februar 2017 sendte et udkast til sin redegørelse til Udlændinge- og Integrationsministeriet. I udkastet til redegørelse, som Statsministeriet også modtog, vurderede ombudsmanden bl.a., at "instruksen af 10. februar 2016 efter sit indhold var ulovlig".

– Med andre ord, så var det ikke sådan, at det allerede på tidspunktet for orienteringen af Statsministeriet om sagen var konstateret, at instruksen efter sit indhold var ulovlig. Det fastslår ombudsmanden jo først ca. 11 måneder senere.

– I den forbindelse skal man også være opmærksom på, at Statsministeriet ikke – og det fremgår også af statsministerens svar – fra Udlændinge- og Integrationsministeriet er blevet orienteret nærmere om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere.

– Det gælder også spørgsmålet om, hvilken kommunikation der i øvrigt fandt sted med Udlændingestyrelsen, og om der efterfølgende blev sendt en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen, der indeholdt de nødvendige forbehold.

– Denne viden, som indgår i ombudsmandens endelige redegørelse, og som danner grundlag for ombudsmandens alvorlige kritik, havde Statsministeriet altså ikke.

– På den baggrund henviser statsministeren i svaret til, at Statsministeriet noterede sig, at min pressemeddelelse ville blive administreret indenfor disse rammer.

[Er det rigtigt, at ministeren først 9 måneder senere oplyser Folketinget om, at der skal gøres undtagelse specifikt under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser?]

– Nej, jeg har flere gange i foråret 2016 oplyst Folketinget om, at der i visse tilfælde skal gøres undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering.

– Og jeg har også helt specifikt oplyst Folketinget om, at der vil skulle gøres undtagelse som følge af vores internationale forpligtelser. Det gør jeg bl.a. i et svar til Folketinget den 9. maj 2016 på spørgsmål nr. 513. Jeg henviste allerede under samrådet den 1. juni 2017 til dette svar."

Det fremgår af en mail af 22. juni 2017, som Jesper Gori sendte kl. 22.38 til Uffe Toudal Pedersen, Jonas From Soelberg og Lykke Sørensen, at der om aftenen den 22. juni 2017 blev udarbejdet et revideret beredskab til samrådet dagen efter om koncerndirektionsmødet og mailen fra Udlændingestyrelsen. Det hedder i dette reviderede beredskab bl.a.:

"**Q & A nr. 8: Blev de medarbejdere, der håndterer disse sager i Udlændingestyrelsen, gjort bekendt med de drøftelser om ordningens rammer, som fandt sted på koncerndirektionsmødet?**

Muligt svar

[Se også svar på spørgsmål nr. 856 og 860]

– Jeg er af gode grunde ikke selv bekendt med, hvad der er gået videre fra koncerndirektionsmødet den 10. februar internt i Udlændingestyrelsen.

– Derfor har jeg indhentet et bidrag til Udlændingestyrelsen til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 856 og 860, hvor spørgsmålet kredser om det samme.

– Udlændingestyrelsen har den 21. juni 2017 hertil oplyst,

at der ikke er nogen nuværende ansatte i Udlændingestyrelsen, der deltog i mødet i koncerndirektionen den 10. februar 2016,

at styrelsen er bekendt med, at indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på mødet, men

at der i Udlændingestyrelsen hverken er nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med det nærmere indhold af disse drøftelser.

– Styrelsen har så i går, den 22. juni kl. 19.45, supplerende oplyst, at Udlændingestyrelsen samme dag er blevet opmærksom på en intern mail. Om det skriver styrelsen følgende:

  "Af mailen, som er svar på en intern mail om varsling af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, fremgår kort, at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var." Citat slut.

– Dette orienterede jeg udvalget om i går, straks vi modtog disse oplysninger fra Udlændingestyrelsen.

– Det ændrer imidlertid intet ved det, som jeg har sagt.

– Nemlig at vi har oplyst ombudsmanden om, at dette blev drøftet på et koncerndirektionsmøde. Og at der ikke er nedskrevet noget om indholdet af disse drøftelser hverken i departementet eller i Udlændingestyrelsen.

– Og som jeg allerede har sagt, indgår koncerndirektionsmødet ikke med særlig vægt i ombudsmandens redegørelse.

– Så det er altså ikke sådan, at jeg overspiller betydningen af dette møde.

– Men hverken ombudsmanden eller andre bestrider mig bekendt, at mødet har fundet sted. Dét understreger den her interne mail jo så.

– Og ingen bestrider mig bekendt, og at det i de drøftelser, der var, indgik at danske myndigheder skal overholde dansk ret, dvs. foretage en konkret og individuel vurdering.

[Vil ministeren oplyse, hver der står i denne mail, så der ikke opstår mytedannelser?]

– Jeg har ikke set den interne mail. Og derfor må jeg henvise til det, Udlændingestyrelsen oplyser, og som jeg har orienteret udvalget om i går.

– [Der er som sagt tale om en intern mail i Udlændingestyrelsen.]

[Har ombudsmanden tidligere set eller fået mailen?]

– Udlændingestyrelsen har jo først fundet mailen i går aftes kl. 19.45. Så det vil jeg ikke tro.

[Bør mailen nu sendes til ombudsmanden, så den kan indgå i vurderingen af, om der er behov for at ændre i redegørelsen på det her nye grundlag?]

– Det vil jeg bede Udlændingestyrelsen vurdere. Jeg har ikke set den interne mail.

– [Generelt kan jeg sige, at ombudsmanden har bedt om at få bl.a. det materiale, der vedrører de retlige overvejelser. Om mailen oplyser styrelsen, som jeg læste op, at den ikke indeholder oplysninger om, hvad der nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet var. Så det må styrelsen så vurdere.]

***

– Samtidig vil jeg gentage, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke har været stringent nok.

– Det skal ses i lyset af ombudsmandens redegørelse, hvor han vurderer,

  – *at* instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser,

  – *at* fremgangsmåden samlet set forekommer ombudsmanden meget vanskeligt at forstå, og

  – *at* fremgangsmåden efter ombudsmandens opfattelse har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

– Den alvorlige kritik har jeg taget til efterretning.

– Samtidig vil jeg understrege, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser."

Jonas From Soelberg har til Jesper Goris mail af 22. juni 2017 kl. 22.38 forklaret[54], at Jesper Gori, så vidt han husker, ikke deltog i mødet på ministerens kontor om mailen, men han var travlt beskæftiget med at forberede samrådet. De kantede parenteser, der var i beredskabet, var "tillægssvar", som ministeren

54 Afhøringsekstrakten, side 714.

kunne supplere med i situationen. Han har set formuleringen, men det var ikke ham, der skrev den. Adspurgt, om der i svaret om ikke at have "set" mailen lå, at der objektivt set blev svaret korrekt, men at svaret ikke var retvisende, idet man godt vidste, hvad der stod i mailen, forklarede han, at det ikke var sjældent, at der blev svaret udenom. Han ved ikke, hvad begrundelsen for her at svare udenom skulle være. Samrådene kunne godt være præget af det politiske spil, men han ved ikke, hvad motivet skulle være. Det var ikke ham, der skrev svaret, og han tænkte ikke nærmere over det i situation. Hvis man mener, at et svar ikke er retvisende og fyldestgørende, skal man gøre opmærksom herpå. Når man skriver svar til Q&A's til et samråd, skal man generelt prøve at skrive sig ind i ministerens sted. Det var Jesper Gori, der skrev svaret, og han mener, at også Lykke Sørensen så det.

Inger Støjberg har herom forklaret[55], at hun ikke tror, at hun fik brug for beredskabet, fordi der ikke blev spurgt ind til det. Svaret kunne også have været, at hun ikke kendte til indholdet af mailen, og der lå ikke noget særligt i den valgte formulering.

Lykke Sørensen har herom forklaret[56], at hun ikke erindrer at have læst Jesper Goris mail, men hun har givetvis læst den. Hun har formentlig set svarudkastet, men hun erindrer det ikke med sikkerhed. Hun husker ikke, om det gav hende anledning til overvejelser. Det var et lynhurtigt udarbejdet udkast til beredskab aftenen før samrådet. Uanset om ministeren havde læst mailen eller var bekendt med indholdet af mailen, skulle Folketinget ikke gøres bekendt med mailen, fordi det var en intern mail. Desuden var svaret rigtigt. Selv hvis ministeren blev spurgt, om hun ville oplyse, hvad der stod i mailen – og under forudsætning af, at hun vidste, hvad der stod i mailen – ville hun mene, at svaret "Jeg har ikke set den interne mail" var et korrekt svar. Adspurgt, om det tillige ville være et fyldestgørende svar, forklarede hun, at det var et beredskabspapir, hvor man – sent på aftenen – prøvede at forudsige, hvilke spørgsmål Folketinget måtte finde på at stille, og hun ved ikke, om spørgsmålet faktisk blev stillet. Det ville være vigtigt at sige, at ministeren ikke havde set mailen, idet der kunne stå andre ting i den pågældende mail. Derfor ville det efter hendes opfattelse være korrekt af ministeren at sige, at hun ikke havde set mailen.

55 Afhøringsekstrakten, side 759.
56 Afhøringsekstrakten, side 787.

8.11.15.4. Samrådet den 23. juni 2017

Samrådet blev gennemført den 23. juni 2017. Det fremgår af en transskription af samrådet, som kommissionen har modtaget fra Folketinget, bl.a.:

> "**Udvalgsformanden (Martin Henriksen, DF):** Velkommen til åbent samråd i Udlændinge- og Integrationsudvalget, og velkommen til ministeren, til embedsfolkene og til tilhørerne. Vi behandler i dag en række samrådsspørgsmål, der omhandler ministerens pressemeddelelse og instruksen om indkvartering af mindreårige gifte asylansøgere, de såkaldte barnebrude.
>
> Der er op til samrådet stillet en række spørgsmål, nemlig over 100 til skriftlig besvarelse, og de skriftlige svar er samlet i bilag 211 og skulle gerne være omdelt til udvalget. Spørgsmålene er stillet af Mattias Tesfaye, Johanne Schmidt-Nielsen, Josephine Fock og Sofie Carsten Nielsen. Og Mattias Tesfaye vil på vegne af spørgerne motivere samrådsspørgsmålet. ...
>
> **Mattias Tesfaye (S):** Tak til formanden, og tak til ministeren for at møde op i det her samråd. Folketingets Ombudsmand offentliggjorde for få måneder siden en redegørelse omkring Udlændinge- og Integrationsministeriets forvaltning i den her sag. I den forbindelse udtalte han, og jeg citerer:
>
> »Et ministerium vil naturligvis ofte kunne ændre praksis på et område, f.eks. efter politisk ønske. Men man skal holde sig inden for gældende ret. Det er grundlæggende i et retssamfund. Og det gjorde ministeriet ikke i denne sag.«
>
> Ministeriet holdt sig ikke inden for gældende ret, siger Folketingets Ombudsmand. Og med de svar, vi har fået op til det her samråd, indrømmer ministeren, at hun bærer ansvaret. Regeringen har ifølge vores grundlov den udøvende magt. Det vil sige, at de skal forvalte de love, Folketinget vedtager. Det er en af de helt afgørende grundpiller i vores demokrati, men det er ikke sket her. Så klokkeklar er konklusionen fra Ombudsmanden. Sådan kan et demokrati selvfølgelig ikke fungere. Tusindvis af offentligt ansatte udfører hver eneste dag de beslutninger, der træffes af regeringens ministre. Det er beslutninger, der har direkte

betydning for danskere i hele landet, og derfor skal beslutningerne selvfølgelig træffes inden for lovens rammer og inden for gældende ret. Ellers vil det ikke mere være Folketinget, der bestemmer lovgivningen, sådan som grundloven slår fast, og dermed er det ikke mere danskerne, der bestemmer i deres eget land. Det ville være et overgreb på befolkningen og på folkestyret. Det er derfor alvorligt, meget alvorligt, og det er derfor, vi sidder her i dag.

Ministeren har allerede påtaget sig ansvaret, men vi skal have klarhed over, hvordan ulovlighederne blev igangsat. Undlod embedsmændene at fortælle ministeren, at den udsendte pressemeddelelse igangsatte ulovligheder, eller insisterede ministeren på at gennemtrumfe den ulovlige praksis, vel vidende at det var ulovligt?

Vi, der har indkaldt til samrådet, har svært ved at tro på det første, altså at embedsmændene i Udlændinge- og Integrationsministeriet skulle have svigtet; at embedsmænd på den måde skulle have svigtet deres grundlæggende pligt. Vi ser derfor frem til ministerens besvarelse her i dag.

Udvalgsformanden (Martin Henriksen, DF): Tak til Mattias Tesfaye. Så er det ministeren for en besvarelse. Værsgo.

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Tak for det. De fire samrådsspørgsmål, der er stillet, følger jo op på mine svar fra samrådet den 1. juni her i år på samrådsspørgsmålene AT og AU. Og jeg vil først svare på spørgsmål AW og AY i sammenhæng, da begge spørgsmål jo går på forløbet efter pressemeddelelsen af 10. februar 2016. Og derefter vil jeg svare på de øvrige to spørgsmål.

Samrådsspørgsmålene drejer sig jo naturligt nok om emner, som vi allerede berørte på samrådet den 1. juni, og derfor er de svar, som jeg giver i dag, jo selvsagt også på flere punkter en gentagelse af de svar, som jeg gav under samrådet sidst. Det kan jo ganske enkelt ikke være anderledes.

Inden jeg svarer på spørgsmålene, vil jeg gerne minde om den politiske debat. Det er den politiske debat, som jeg har oplevet den i tiden om-

kring min praksisændring i februar 2016. I dag forsøger også oppositionen jo sådan nærmest at fremstille det, som om de hele tiden har været imod barnebrude i de danske asylcentre. Men sådan var det jo bare ikke. Når praksis blev ændret tilbage i februar sidste år, skyldtes det, at jeg tog initiativ til at vende tidligere praksis på hovedet. Det gjorde jeg, fordi jeg ønsker, at piger skal have frihed til at leve deres eget liv, som de ønsker, og vælge den ægtefælle, som de ønsker. Derfor ønskede jeg at skille parrene ad og lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Min holdning er, at jeg i sidste ende jo har ansvaret for de her piger og for, at de ikke på danske asylcentre fastholdes i et ufrivilligt ægteskab.

Derfor var det også mit klare politiske mål at sikre, at pigerne fik en form for et pusterum, hvor de netop kunne overveje deres situation. For mig er det altså aldeles uklart, om det også er det, oppositionen ville, og ja, i virkeligheden også, om det er det, man vil i dag. Men med den praksis, som jeg har gennemført, er det hele nu vendt 180 grader. Og uanset om man bliver adskilt eller ikke, bliver alle par, hvor der er en mindreårig involveret, i dag oplyst om, at i Danmark er udgangspunktet, at man ikke kan leve sammen med en mindreårig på vores asylcentre. Den håndsrækning er jeg ærlig talt glad for at vi tilbyder de unge piger, der kommer til Danmark med ældre mænd.

Så vender jeg mig mod spørgsmålene. Der spørges først, hvordan det gik til, at pressemeddelelsen fik karakter af en instruks. Det spørgsmål blev jo så også stillet mundtligt under samrådet den 1. juni, men jeg vil meget gerne svare på spørgsmålet igen. Først vil jeg for en god ordens skyld gentage, hvordan forløbet var i forbindelse med udsendelsen af pressemeddelelsen. Det er netop en forudsætning for også at kunne svare fyldestgørende på spørgsmålet.

Som jeg nævnte i min tale under samrådet den 1. juni, gik rådgivningen af mig fra mine embedsmænd på, at der i selve indkvarteringsordningen skulle være en undtagelsesmulighed i særlige tilfælde. Jeg havde gerne set – det sagde jeg også sidst – at alle par kunne adskilles, men det var, som også tidligere nævnt, vurderingen, at det ikke var muligt i forhold til vores internationale konventioner. I pressemeddelelsen valgte jeg at beskrive den generelle indkvarteringsordning, så min holdning stod helt klart. Og som jeg oplyste under samrådet den 1. juni, var

det mig selv, der ændrede pressemeddelelsen og tog forbeholdet ud af pressemeddelelsen.

Når pressemeddelelsen efterfølgende fik karakter af en instruks, skyldes det, at der ikke i umiddelbar forlængelse af pressemeddelelsen blev sendt en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen, som beskrev de undtagelser, der skulle gøres. Det var det, jeg oplyste under samrådet den 1. juni, altså at pressemeddelelsen efterfølgende fik karakter af en instruks, og det vil jeg så prøve at uddybe. For jeg forstår sådan set godt, at der kan være tvivl om forløbet. Det er også derfor, at jeg under sidste samråd jo tilkendegav, at der er ting, som vi skulle have gjort anderledes.

Under samrådet blev jeg spurgt, hvornår pressemeddelelsen blev til en instruks. Jeg tror endda, at der var et spørgsmål om, på hvilken dag og på hvilket klokkeslæt det mere præcis skete. Det er også sådan, at jeg forstår det her samrådsspørgsmål. Hvis jeg skal kunne svare på det, forudsætter det jo, at jeg eller ministeriet på et tidspunkt siger, at nu er der tale om en instruks og ikke en pressemeddelelse. Sådan var det ikke. Det, jeg sagde på samrådet den 1. juni, var, at pressemeddelelsen efterfølgende på et eller andet tidspunkt fik karakter af en instruks. Når pressemeddelelsen får karakter af en instruks, så skyldes det altså ikke, at vi på et eller andet tidspunkt beslutter os for, at nu fra det her tidspunkt er pressemeddelelsen ikke længere en pressemeddelelse, men en instruks. Det står derimod klart, at pressemeddelelsen ikke umiddelbart efter den 10. februar 2016 blev fulgt op af andre skriftlige instrukser til Udlændingestyrelsen, og derfor blev min pressemeddelelse, som departementet samme dag sendte til Udlændingestyrelsen pr. mail uden yderligere forklarende tekst, altså den eneste skriftlige kommunikation om rammerne for ordningen på det her tidspunkt til Udlændingestyrelsen. Og da der ikke nogenlunde samtidig kom anden skriftlig kommunikation til Udlændingestyrelsen, betyder det jo, at pressemeddelelsen blev til instruksen. Men det skyldes altså ikke pressemeddelelsen i sig selv, for det er netop en pressemeddelelse, og det var det netop også, da den blev sendt ud, altså en pressemeddelelse. Det skyldes, at pressemeddelelsen ikke blev fulgt op af en egentlig skriftlig instruks.

For at bruge Ombudsmandens ord – og her citerer jeg:

Der findes således ikke i det sagsmateriale, som jeg har modtaget, nogen samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2017 blev lagt til grund som en klar forudsætning, at det i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret at adskille parrene. Citat slut.

Det er på den baggrund, at Ombudsmanden for det første finder, at pressemeddelelsen får karakter af en instruks, for det andet, at instruksen efter sit indhold er ulovlig, og for det tredje, at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager. Og derfor har fremgangsmåden efter Ombudsmandens opfattelse været meget risikabel i forhold til den grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration. Begge dele har jeg taget til efterretning, og det betyder også, at jeg anerkender, at forløbet har medført en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser. Men som jeg også gentagne gange sagde under samrådet den 1. juni, og som jeg vil komme tilbage til, så administrerede Udlændingestyrelsen jo rent faktisk ikke ordningen undtagelsesfrit. Som jeg tidligere har sagt, skulle vi dog i umiddelbar forlængelse af, at pressemeddelelsen blev sendt til Udlændingestyrelsen, have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks til styrelsen, der indeholdt de nødvendige forbehold. Det skulle vi, og det tager jeg, som jeg sagde på samrådet den 1. juni, på mig. Som jeg redegjorde for under samrådet den 1. juni, og som det jo også indgår i Ombudsmandens redegørelse, sendte departementet godt en måned senere, nemlig den 18. marts 2016, en e-mail til Udlændingestyrelsen. Denne mail sendes i forlængelse af de løbende juridiske drøftelser, der er mellem departementet og Udlændingestyrelsen, bl.a. i forhold til udarbejdelse af retningslinjer om rammerne for ordningen. Mailen indeholdt det talepapir, som jeg anvendte under samrådet den 15. marts, og den indeholdt også andre dokumenter, der er brugt i forbindelse med min forberedelse af samrådet. Herudover tilkendegives det skriftligt over for Udlændingestyrelsen, at der skal gøres undtagelse i tilfælde, hvor separat indkvartering ville være i strid med vores internationale forpligtelser. Det tilkendegives også, at Udlændingestyrelsen skal orientere departementet om de sager, hvor styrelsen finder, at der ikke kan ske separat indkvartering af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser. Endvidere tilkendegives det, at tvivlsspørgsmål om ræk-

kevidden af Danmarks internationale forpligtelser kan forelægges for departementet. Når denne mail sendes på dette tidspunkt, er det således i forlængelse af samrådet den 15. marts 2016, og tilkendegivelsen i mailen om, at der skal foretages en individuel vurdering, skal jo ses i lyset af det, som Ombudsmanden også senere peger på, nemlig den risiko, der er for forkerte afgørelser, som forløbet indtil da kunne føre til. Der er blevet spurgt meget til et koncerndirektionsmøde den 10. februar, hvor jeg jo også selv deltog sammen med koncerndirektionen i Udlændinge- og Integrationsministeriet, samme dag som min pressemeddelelse udsendes. Som det fremgår af ombudsmandens redegørelse, har ministeriet gjort Ombudsmanden bekendt med, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelser fra udgangspunktet om separat indkvartering, og at styrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere i overensstemmelse med dette. Det fremgår også af Ombudsmandens redegørelse, at ministeriet har oplyst, at dette blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, hvor bl.a. Udlændingestyrelsen deltog. Men fordi der ikke foreligger et referat fra drøftelserne på koncerndirektionsmødet, og der dermed intet er på skrift, indgår dette møde kun i begrænset omfang i Ombudsmandens samlede vurdering. Som jeg sagde flere gange under samrådet den 1. juni, er Ombudsmanden også bekendt med det øvrige interne materiale i sagen, som belyser ministeriets retlige overvejelser forud for og i tilknytning til udsendelse af pressemeddelelsen. Endvidere er Ombudsmanden bekendt med de udtalelser, som ministeriet og Udlændingestyrelsen har sendt til Ombudsmanden som led i dennes undersøgelse. Det er både disse udtalelser og dette interne materiale om ministeriets retlige overvejelser, som Ombudsmanden baserer sin bedømmelse af sagen på. Ombudsmanden lægger herefter til grund, at det ikke var ministeriets hensigt at pålægge Udlændingestyrelsen en praksis uden en individuel vurdering, og at det således ikke var ministeriets samlede intention at pålægge styrelsen en ulovlig praksis.

Så har der været en debat om udtrykket at lægge til grund, og om det er det samme som at konkludere. Lad mig bare sige det klart: Jeg har ikke haft til sinds at tillægge Ombudsmanden vurderinger, som han ikke har givet udtryk for. For mig er det væsentlige i den her sammenhæng,

at Ombudsmanden har haft alt, hvad der er om ministeriets retlige overvejelser i både departementet og i styrelse, til rådighed, og det er bl.a. på den baggrund, at udtrykket at lægge til grund skal læses. Når det er sagt, er det også Ombudsmandens sammenfattende vurdering, at instruksen efter sit indhold var ulovlig og samtidig medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser. Og jeg har, som jeg også har sagt ved flere lejligheder, taget ombudsmandens vurdering til efterretning.

Så lad mig lige her i første omgang samle op.

For det første: På det tidspunkt, hvor vi sad og arbejdede med pressemeddelelsen, havde dokumentet ikke karakter af en instruks, og derfor blev der ikke foretaget en juridisk vurdering af, om pressemeddelelsen efter sin ordlyd ville være ulovlig, hvis den efterfølgende skulle læses som en instruks. Derfor har jeg ikke forud for udsendelsen af pressemeddelelsen drøftet med mine embedsmænd om selve det, at jeg udsendte pressemeddelelsen, der indeholdt min politiske tilkendegivelse, ville være ulovligt, når jeg tog undtagelsen ud af ordlyden.

For det andet: Når Ombudsmanden efterfølgende vurderer, at pressemeddelelsen efter sit indhold var ulovlig, skyldes det, at den ikke på et tidligt tidspunkt blev fulgt op af en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen.

For det tredje: Når jeg har taget Ombudsmandens kritik til efterretning, betyder det også, at vi umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen skulle have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold.

Disse tre pointer fremhævede jeg på samrådet den 1. juni, og det er selvfølgelig også mit svar i dag. Men jeg medgiver jo også – det sagde jeg også den 1. juni – at kommunikationen til Udlændingestyrelsen ikke har været stringent.

I forlængelse af dette så er det vigtigt for mig at gøre en ting meget klart, som jeg tror, at kritikerne i det her forløb har overset. Centralt i den her sag står Udlændingestyrelsens administration af indkvarteringsordningen og spørgsmålet om, hvad jeg var bekendt med i forhold

til Udlændingestyrelsens administration efter udsendelsen af pressemeddelelsen. Jeg kan helt klart sige, at Udlændingestyrelsen foretog en individuel vurdering. Med andre ord så blev der foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Det ved jeg, fordi jeg jo fulgte opfølgningen i sagen.

Som jeg har sagt, så gav jeg internt i ministeriet meget klart udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Derfor bad jeg tidligt i forløbet om at blive orienteret om implementeringen af den nye ordning, og jeg var af naturlige grunde særlig interesseret i de sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke havde adskilt parrene. Det betyder, at jeg blev bekendt med, at styrelsen foretog en vurdering af hver enkelt sags omstændigheder. Og derfor ved jeg jo også, og det ved I jo så også fra ombudsmandens rapport, at der var seks par, der aldrig blev adskilt, hvilket jo som nævnt også fremgår af Ombudsmandens rapport, og som jeg jo også allerede sagde på samrådet den 1. juni.

Så er der stillet spørgsmål til, om jeg vil redegøre for forløbet i Udlændingestyrelsen efter modtagelsen af instruksen. Jeg har selvfølgelig bedt Udlændingestyrelsen om et bidrag til besvarelsen af det spørgsmål, og mit svar bliver derfor også lidt specielt, fordi jeg gerne vil læse styrelsens bidrag op i sin fulde ordlyd. Det synes jeg er det rigtigste at gøre i den her sag. Udlændingestyrelsen har om forløbet efter udsendelsen af pressemeddelelsen oplyst følgende, og nu læser jeg så op:

> Den 10. februar 2016 udsendte Udlændinge- og Integrationsministeriet en pressemeddelelse om, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever. Udlændingestyrelsen modtog umiddelbart efter udsendelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016 en mundtlig instruks fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen. Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodede desuden Udlændingestyrelsen om straks at orientere indkvarteringsoperatørerne om de nye retningslinjer. Indkvarteringsoperatørerne blev derfor den 10. februar 2016 orienteret om de nye retningslinjer.

> Udlændingestyrelsen orienterede om, at de nye retningslinjer betød, at ingen mindreårige fremover måtte indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever, uanset om der var fælles børn, og at der skulle ske adskillelse i samtlige sager, hvor en mindreårig var indkvarteret sammen med en ældre ægtefælle eller samlever. Udlændingestyrelsen bad samtidig om at blive orienteret, hvis operatørerne blev opmærksomme på par, der var omfattet af Udlændinge- og Integrationsministeriets instruks. Det var Udlændingestyrelsen, der i hver enkelt sag efterfølgende skulle beslutte, om der skulle ske en separat indkvartering. Det var altså ikke operatørerne, der skulle træffe denne beslutning.
>
> Der blev ikke den 10. februar 2016 truffet beslutning om separat indkvartering. Udlændingestyrelsen orienterede den 10. februar 2016 alene indkvarteringsoperatørerne om nye retningslinjer. Den 10. februar 2016 var det Udlændingestyrelsens vurdering, at det ville rejse spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtelser, hvis der skulle etableres en ordning, hvorefter mindreårige over 15 år uden mulighed for, at der kunne gøres en undtagelse, skulle indkvarteres adskilt fra deres ægtefælle eller samlever.
>
> Disse spørgsmål blev rejst af Udlændingestyrelsen over for Udlændinge- og Integrationsministeriet, og spørgsmålene blev som følge heraf i de kommende dage og uger løbende drøftet mellem Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet. Udlændinge- og Integrationsministeriet tilkendegav i forbindelse med disse drøftelser, at styrelsen kunne forelægge konkrete problemstillinger for departementet, hvis styrelsen i relation til de konkrete sager ønskede departementets vurdering af foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser. Efter anmodning fra Udlændinge- og Integrationsministeriet orienterede Udlændingestyrelsen løbende ministeriet om status vedrørende adskillelse af parrene i de konkrete sager. Citat slut.

I forhold til spørgsmålet om, hvordan Udlændingestyrelsen rent faktisk har administreret ordningen, har Udlændingestyrelsen oplyst følgende, og nu læser jeg så op igen:

Udlændingestyrelsen har på intet tidspunkt administreret ordningen på en sådan måde, at der ikke kunne gøres undtagelser fra instruksen. Udlændingestyrelsen har i alle sager foretaget en konkret og individuel vurdering af, om der skulle ske en separat indkvartering. Udlændingestyrelsens har under hele forløbet siden den 10. februar 2016 administreret ordningen vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentre under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Beslutningerne om, hvorvidt der skulle ske adskillelse i de konkrete sager, blev truffet, efterhånden som Udlændingestyrelsen foretog en gennemgang af sagerne. De første par blev adskilt den 16. februar 2016, dvs. 6 dage efter Udlændinge- og Integrationsministeriets pressemeddelelse af 10. februar 2016. Den 18. februar 2016 anmodede Udlændingestyrelsen operatørerne om følgende oplysninger: Der blev bl.a. indhentet oplysninger om eventuelle fælles børn, graviditet, familiemedlemmer, som også opholdt sig i Danmark, operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger m.v. Par med fælles børn blev samtidig bedt om at tage stilling til, hvilken forælder der skulle indkvarteres sammen med fællesbørnene. Udlændingestyrelsen anmodede endelig operatørerne om oplysninger om, hvorvidt familier var velfungerende, herunder om der var bekymring for parternes eventuelle børns trivsel, og hvordan det vurderedes, at familien ville fungere efter en adskillelse af parret, samt om oplysninger om, hvorvidt der var øvrige forhold, som styrelsen burde være opmærksom på. Oplysningerne indgik bl.a. i vurderingen af, om der skulle ske adskillelse.

I forbindelse med gennemgangen af oplysningerne i sagerne identificerede Udlændingestyrelsen fem sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke indkvarterede parrene separat, idet det var styrelsens vurdering, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Disse sager blev i starten af marts forelagt Udlændinge- og Integrationsministeriet med henblik på departementets tilkendegivelse af forståelsen af de retlige rammer, herunder rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser. Citat slut.

I forhold til spørgsmålet, om Udlændingestyrelsen har foretaget partshøringer i de omtalte sager, så har Udlændingestyrelsen oplyst følgende, og nu læser jeg altså igen op:

> I forelæggelsen af instruksen drøftede Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når styrelsen beslutter at indkvartere et par separat, eller om der er tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Udlændingelovens bestemmelser om indkvartering betyder, at en beslutning om at flytte en asylsøger fra et asylcenter til et andet er såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed. Det medfører bl.a., at der ikke efter forvaltningsloven skal ske partshøring i sagerne, og at der ikke skal træffes afgørelse i sagerne. Sådan er det også, hver gang en asylansøger flyttes, fordi f.eks. et asylcenter lukkes.
>
> Hvis en asylansøger ikke efterkommer en beslutning om at flytte, kan Udlændingestyrelsen give asylsøgeren et såkaldt flyttepåbud. Flyttepåbuddet er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det betyder bl.a., at reglerne om partshøring herefter gælder, og at der skal træffes en afgørelse i sagen.
>
> Indtil april 2016 blev sagerne behandlet som alle andre sager om indkvartering af asylansøgere, altså som faktisk forvaltningsvirksomhed. I de sager, hvor Udlændingestyrelsens beslutning om flytning blev fulgt, blev der ikke truffet en afgørelse herom i forvaltningslovens forstand, og der blev derfor ikke foretaget partshøring, ligesom der ikke blev givet en begrundelse. Det ændrer dog ikke på, at der blev administreret således, at der blev foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det var foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at adskille parrene.
>
> Den 28. april 2016 besluttede Udlændingestyrelsen at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering. Udlændingestyrelsen besluttede, at der skulle træffes en egentlig afgørelse i alle sager. Og baggrunden for genoptagelsen af sagerne var ikke en vurdering af, om styrelsens beslutning om separat indkvartering var i strid med Danmarks internationale forpligtelser, den var derimod at sikre, at

> sagerne bliver behandlet som afgørelsessager på grund af den indgribende karakter for de involverede par, og at parterne derfor også fik lejlighed til at komme med deres bemærkninger til adskillelsen. Citat slut.

Det vil sige, at hele spørgsmålet om partshøringer er udtryk for juridiske overvejelser om, hvorvidt beslutningen om at adskille parrene var af så indgribende karakter, at der var tale om en afgørelse, hvor parterne skulle have lejlighed til at komme med deres bemærkninger, inden afgørelsen blev truffet. Jeg vil gerne sige meget klart, at det var juridiske overvejelser, som jo foregik imellem Udlændingestyrelsen og departementet, og det var ikke juridiske overvejelser, som jeg var inde over. Jeg bliver først gjort bekendt med emnet, efter at det er besluttet, at der skal træffes afgørelse i alle sager, hvorfor der jo så også skal gennemføres partshøringer.

Jeg har også noteret mig, at der flere steder har bredt sig den opfattelse, at Udlændingestyrelsen skulle have omgjort de første sager om adskillelse, fordi de var forkerte. Udlændingestyrelsen har hertil oplyst følgende, og jeg læser så op igen:

> Ordningen indebærer, at parrene indkvarteres hver for sig, medmindre det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Den separate indkvartering opretholdes kun så længe, det er foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser. At et par først bliver skilt ad og senere får mulighed for at blive indkvarteret sammen, er derfor ikke et udtryk for, at det var forkert at indkvartere parret hver for sig i første omgang. Det er derimod udtryk for, at varigheden indgår i vurderingen af, hvor længe en separat indkvartering kan opretholdes og samtidig være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Citat slut.

Så vidt Udlændingestyrelsens eget bidrag om forløbet i Udlændingestyrelsen efter udsendelsen af min generelle indkvarteringsordning. Som Udlændingestyrelsen selv har redegjort for, har styrelsen under hele forløbet administreret ordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Jeg kan i øvrigt henvise til de skriftlige

udvalgsspørgsmål, som er besvaret, bl.a. med bidrag fra Udlændingestyrelsen.

Som sagt anerkender jeg, at forløbet kan kritiseres, og jeg står ved, at den samlede kommunikation fra departementet til Udlændingestyrelsen om ordningens indhold har været mangelfuld. Det sagde jeg også allerede den 1. juni på samrådet, og derfor har jeg også taget Ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning. Det gælder for det første kritikken af selve indholdet af instruksen, og det gælder også Ombudsmandens kritik om, at pressemeddelelsen med det kategoriske og undtagelsesfri indhold og kommunikationen i øvrigt til Udlændingestyrelsen medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser.

Så spørges der i samråd AX, om det var i overensstemmelse med min sandhedspligt som minister at fjerne formuleringen om at foretage en individuel vurdering i pressemeddelelsen af 10. februar 2016. Det er klart, at en ministers sandhedspligt også omfatter udsendelsen af en pressemeddelelse. Samtidig tror jeg også, at alle er enige om, at ministres pressemeddelelser også er et politisk redskab, og at der derfor ikke gælder de samme krav om en udtømmelig retlig gennemgang af et givent anliggende, som tilfældet er i eksempelvis svar på spørgsmål fra et af udvalgene i Folketinget. Men naturligvis skal pressemeddelelsens indhold ligge inden for rammerne af sandhedspligten. Det vil være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvilke krav der stilles til en pressemeddelelse, for at sandhedspligten kan siges at være opfyldt. Heri indgår bl.a. hensynet til at kommunikere et klart og tydeligt signal. Det er den afvejning, der bliver foretaget.

Som jeg også tidligere har oplyst, var det mig selv, som tog forbeholdet ud af pressemeddelelsen. Ingen betvivler vel min eller andre ministres ret til at anvende pressemeddelelser med det sigte, uanset om man så deler min politiske holdning i den her sag eller ej. Men uanset mit politiske sigte med pressemeddelelsen skulle vi, som jeg også har tilkendegivet tidligere, under alle omstændigheder umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks med de nødvendige forbehold, og det sagde jeg som sagt også allerede på samrådet den 1. juni.

Endelig beder udvalget mig om at redegøre for, om mine svar siden instruksen af 10. februar 2016 på Folketingets spørgsmål om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere i alle tilfælde harmonerer med forudsætningen om en individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde, og at praksis skulle stemme overens med dansk ret og Danmarks internationale forpligtelser. Til brug for svaret er der foretaget en gennemgang af de spørgsmål, der er stillet om denne sag siden den 10. februar 2016, og mine svar. Efter ministeriets opgørelse er der stillet i alt godt 40 spørgsmål med det her indhold, og jeg vil ikke redegøre i detaljer for hvert enkelt svar til Folketinget, det er rammerne for et samråd simpelt hen ikke til, men jeg vil naturligvis svare på det som skriftlige spørgsmål, hvis der skulle være behov for det. Det må I så sende over efterfølgende, hvis I mener det.

Generelt vil jeg sige, at der i alle svar, der er givet efter samråd Z den 15. marts 2016, udtrykkeligt henvises til, at instruksen om adskilt indkvartering er et udgangspunkt, og at det således kan komme på tale at gøre undtagelse i særlige tilfælde. Forud for samråd Z svarer jeg på to spørgsmål til Folketinget om det her emne.

Mit første svar af 24. februar 2016 er et svar på et § 20-spørgsmål. Spørgsmålet lyder, om jeg er tilfreds med hjælpen til de såkaldte barnebrude, og om man gør nok for at opsøge og hjælpe dem. Som enhver vil være klar over, synes jeg ikke, at man havde gjort nok, og i svaret redegør jeg derfor bl.a. for det, for det, jeg har sat i værk, og for min politiske holdning. Det betyder også, at jeg gentager ordlyden af min pressemeddelelse af 10. februar 2016. I lyset af Ombudsmandens redegørelse vil jeg medgive, at svaret på det her punkt kunne have været mere præcist, da der jo ikke er svaret juridisk ... eller udtømmende.

Mit andet svar forud for samråd Z er i et svar af 9. marts 2016 på et udvalgsspørgsmål. Spørgsmålet er bl.a., om jeg vil udarbejde nye retningslinjer på området, der respekterer dansk kultur og dansk lovgivning. I mit svar redegør jeg først for min generelle indkvarteringsinstruks, hvorefter ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan indkvarteres sammen med deres ægtefælle eller samlever, og derefter fremgår det – og nu citerer jeg – at jeg har forstået, at Udlændingestyrelsen er

i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager. Citat slut.

At styrelsen skulle omsætte den generelle instruks i retningslinjer til anvendelse i konkrete sager, afspejler jo, at den generelle instruks ikke var udtømmende. Som tidligere nævnt skal jeg være den første til at sige, at det jo kunne have været formuleret klarere, men det er også vigtigt at understrege, som jeg også gjorde på det sidste samråd, at ingen af disse to spørgsmål står alene, men netop bliver fulgt op af mit svar til Folketinget få dage senere under samråd Z.

Til sidst – og lad det så være mine afsluttende bemærkninger – er det vigtigt for mig, at vi ikke glemmer, hvad det her først og fremmest handler om ude i den virkelige verden. Som jeg ser det, er det fremmed i Danmark, at piger skal giftes og få børn i en meget ung alder. Mit klare politiske mål med adskillelsen var at give de unge piger en form for pusterum, når de kom til Danmark, så de kunne få lejlighed til at overveje deres situation og tage stilling til, om de fortsat ønskede at bo med deres ægtefælle eller samlever. Det var fra starten mit klare politiske mål, og det har jeg ikke lagt skjul på og også nøje fulgt op på. For det er altså et spørgsmål, der ligger mig meget på sinde, og det tror jeg også alle ved.

Hvad oppositionen i virkeligheden vil, er mig derimod aldeles uklart. Jeg har sagt klart, at der var ting i det her forløb, der kunne have været håndteret bedre. Pressemeddelelsen skulle have været fulgt op af en egentlig instruks, det kunne være gjort bedre, og det er jo også det, Ombudsmanden kritiserer. Den kritik har jeg taget til mig, ligesom jeg erkender, at jeg har haft det politiske ansvar for forløbet. Det kan der ikke være nogen tvivl om.

Men vi skal heller ikke glemme, at Udlændingestyrelsen ikke skilte nogen i dagene efter pressemeddelelsen, at der blev foretaget en individuel sagsbehandling, og at der var tilfælde, hvor styrelsen ikke skilte parrene ad. Og derfor ser jeg, efter mere end 5 timers samråd den 1. juni og 73 spørgsmål stillet til mig, den her sag som en sag, der selvfølgelig handler om min embedsførelse, ingen tvivl om det, og det svarer jeg også gerne på. Men jeg oplever altså også, selv om oppositionen sikkert

siger det modsatte, at sagen i stigende grad bruges til at skabe tvivl om den udlændingepolitik, der bliver ført her i Danmark. Og til det vil jeg bare sige, at det lykkes I altså ikke med. Vi fører og vil fortsat føre en stram udlændingepolitik.

I den her sag har jeg ønsket at give pigerne et pusterum, så de får mulighed for selv at tage stilling til, om de vil fortsætte deres ægteskab her i landet. Nogle gange kræver det et pusterum at se, at der er andre måder at leve på end i det land, man kommer fra. Og det pusterum vil jeg gøre alt, hvad jeg kan, for at give dem inden for rammerne af lovgivningen og selvfølgelig jo dermed også de internationale forpligtelser. Men der skal ikke herske tvivl om, at mit mål hele tiden har været at beskytte de her piger, og jeg kunne ærlig talt godt tænke mig, at det var et fælles mål for os i Folketinget. Men jeg kan konstatere, at det har det ikke været.

Udvalgsformanden (Martin Henriksen, DF): Tak til ministeren for besvarelsen. Der er en lang række, der har bedt om ordet, og jeg opfordrer til, at indlæg bliver så korte som muligt, og at man går direkte til det egentlige spørgsmål til ministeren. Så er det Johanne Schmidt-Nielsen. Værsgo.

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Tak for det, og tak til ministeren for besvarelsen. Jeg vil starte med at stille to spørgsmål, som jeg synes er meget centrale for den her sag.

Det første spørgsmål, jeg vil stille dig, Inger Støjberg, er, om du på samrådet i dag vil fastholde – og sandhedspligten for ministre gælder naturligvis også på samråd – at der under hele forløbet, altså fra den 10. februar 2016 og frem, er administreret lovligt i samtlige sager, ikke blot under hensyntagen til internationale forpligtelser, men i overensstemmelse med international lov og i overensstemmelse med dansk lov. Altså, er der i samtlige sager administreret lovligt hele vejen igennem? Det er spørgsmål nr. 1.

Spørgsmål nr. 2: På direktionsmødet den 10. februar 2016, som afholdes umiddelbart før ministeren sender sin instruks ud, sker der jo ifølge ministeren det, at Udlændingestyrelsen første gang får at vide, bliver gjort opmærksom på, at den faktisk ikke skal følge instruksens

ordlyd, men at der skal foretages individuelle vurderinger i alle sager i overensstemmelse med både dansk lov og international lov – jeg vil gerne spørge ministeren, hvad der præcis blev sagt på det møde. Og så vil jeg minde ministeren om, at der er stor forskel på, at en medarbejder lufter en frustration over, at instruksen ikke lægger op til individuelle vurderinger, og så på, at der på mødet konkluderes eller oplyses, at alle sager skal vurderes individuelt i overensstemmelse med dansk og international lov.

Jeg ser frem til at få svar på de to spørgsmål.
...
Sofie Carsten Nielsen (RV): Tak for det. Jeg vil gerne følge op og spørge ministeren til kontakten til andre ministerier. For vi ved, at der har været kontakt mellem Udlændinge- og Integrationsministeriet og Justitsministeriet. Konkret ved vi, at det er foregået den 19. februar om den her sag – sikkert også på andre tidspunkter, men det er det, vi ved.

Så vil jeg gerne spørge ministeren: Hvad sagde Justitsministeriet til dig den 19. februar? Jeg tror, du fik besked på, at den praksis, du lagde op til i din instruks, var ulovlig, men jeg vil gerne vide, hvad de fortalte dig om instruksen.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): ... Først til Johanne Schmidt-Nielsen, der spørger til, om jeg vil fastholde, at der har været administreret lovligt hele vejen igennem siden den 10. februar:

Altså, Udlændingestyrelsen har jo foretaget konkrete og individuelle vurderinger i alle sager, der var omfattet af min indkvarteringsinstruks. Det var det, samrådet den 1. juni jo også omhandlede, og det var sådan, at spørgsmålene også blev stillet på selve samrådet, og det var derfor også det, jeg svarede på. Særlig for så vidt angår spørgsmålet om partshøring, kan jeg jo så henvise til det, som Udlændingestyrelsen har oplyst, og som jeg også læste højt i min tale.

Desuden kan jeg også henvise til den skriftlige besvarelse, der har været af spørgsmål 809, som er sendt til udvalget. Og som jeg sagde i min tale i dag, er spørgsmålet om partshøringer jo udtryk for juridiske over-

vejelser og vurderinger og juridiske overvejelser, som foregik imellem departementet og styrelsen. Det var jeg jo ikke inde over. Jeg blev først bekendt med emnet, efter at det var besluttet, at der skulle træffes egentlige forvaltningsretlige afgørelser i alle sager her, hvorfor der jo også blev gennemført partshøringer.

Så spørger du til koncerndirektionsmødet, Johanne Schmidt-Nielsen, den 10. februar. Der er blevet stillet en række skriftlige spørgsmål om koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, og jeg har jo også i min tale knyttet bemærkninger til mødet. Der synes på en eller anden måde at være en opfattelse af, at betydningen af mødet har været overspillet, og der kan jeg bare sige, at det ikke er tilfældet. Jeg vil gerne minde om, hvad ministeriet har oplyst om det møde til ombudsmanden. Ministeriet har oplyst over for Ombudsmanden, at der ved flere lejligheder mundtligt blev tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, for det første, at der ville være tilfælde, hvor der skulle gøres undtagelser, og for det andet, at styrelsen i disse tilfælde skulle administrere i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser, dvs. at indkvartere parrene sammen. Det er også oplyst til Ombudsmanden, at det således bl.a. blev drøftet på koncerndirektionsmødet. Og Ombudsmanden har også fået at vide, at der ikke udarbejdes referater af drøftelser fra koncerndirektionsmøder. Det er, hvad ministeriet har oplyst, hverken mere eller mindre.

Der er således jo ikke nedskrevet noget om disse drøftelser, hverken i departementet eller i Udlændingestyrelsen, og koncerndirektionsmødet indgår derfor heller ikke med særlig vægt i Ombudsmandens redegørelse. Det sagde jeg også i min tale. Men hverken han eller andre bestrider mig bekendt, at mødet har fundet sted, og at det i de drøftelser, der var, indgik, at danske myndigheder skal overholde dansk ret, dvs. foretage en konkret, individuel vurdering. Og det kan jeg selvsagt ikke komme nærmere i dag. Men der ligger altså ikke en nedskreven konklusion fra mødet, og det har ministeriet heller ikke sagt til Ombudsmanden at der gør.

Det centrale i den her sag er jo, at Udlændingestyrelsen hele tiden har foretaget en individuel og konkret vurdering og administreret ordningen under hensyntagen til internationale forpligtelser. Og det må sådan set også være det, der interesserer dig, Johanne Schmidt-Nielsen,

og andre her i dag. Men fremgangsmåden har med Ombudsmandens ord været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration. Og den alvorlige kritik har jeg som nævnt ad flere omgange også taget til mig.

Så spørger Sofie Carsten Nielsen til den kommunikation, der har været imellem ministerierne, og specifikt spørger Sofie Carsten Nielsen til, hvad Justitsministeriet sagde til mit ministerium den 19. februar. Og som vi jo også diskuterede grundigt, tror jeg på sidste samråd, så er det jo altså sådan, at jeg ikke vil redegøre for de overvejelser, der måtte have været ført med andre ministerier som led i rådgivningen af mig, men som det vist også står klart, så er det afgørende jo, at jeg var orienteret om, at der i visse tilfælde skulle gøres en undtagelse. Og jeg vil sige, at hvis man skal til at begynde at lægge drøftelser imellem ministerier frem, så vil det jo være, kan man sige, en meget ny praksis og banebrydende i forhold til rådgivning af ministre, og det tror jeg ikke at man ville ønske sig i virkeligheden. Det skal være sådan, at ministerierne kan drøfte ting og også rådføre sig med hinanden.

...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Ministeren svarede simpelt hen ikke på mit spørgsmål. Jeg spurgte ministeren, om ministeren under sandhedspligt vil påstå, at der er blevet administreret lovligt, altså i overensstemmelse med både international og dansk lov, i hele forløbet i samtlige sager. Det er et meget simpelt spørgsmål. Man bør kunne svare ja eller nej. Er der administreret lovligt, minister?

Så stillede jeg et andet spørgsmål, det fik jeg heller ikke svar på. Blev det på direktionsmødet drøftet, at der skulle administreres i overensstemmelse med dansk og international lov, eller blev det konkluderet?

Og så stiller jeg endnu et spørgsmål, nemlig om man på direktionsmødet den 10. februar 2016 drøftede eller konkluderede, altså oplyste om, at der skulle administreres med individuelle vurderinger i overensstemmelse med dansk og international lov. Der er ret afgørende forskel, fordi ministerens pressemeddelelse, altså den skriftlige instruks, jo er fuldstændig klar, nemlig at der ingen undtagelser er. Men minister, blev der administreret lovligt hele vejen igennem i alle sager, ja eller nej?

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Altså, hvis vi tager det første spørgsmål først, om der blev administreret lovligt hele vejen igennem, så blev der jo netop foretaget en individuel vurdering til alle, så der er svaret jo ja. I forhold til partshøring så gør man det jo først senere. Så i forhold til konkrete individuelle vurderinger: Ja. Og det er også det, jeg svarer. Jeg vil gerne gentage hele mit svar fra før, nemlig at styrelsen jo har foretaget konkrete og individuelle vurderinger i alle sager, der var omfattet af min indkvarteringsinstruks – alle sager. Og det var også det, som vi drøftede og diskuterede indgående på det meget, meget lange samråd, vi havde den 1. juni.

Hvis man så tager spørgsmålet om partshøringer, kan jeg jo bare kun henvise til det, som jeg også sagde i min tale, og som Udlændingestyrelsen jo oplyste, og at partshøringer – jeg ved ikke, om det er individuelle vurderinger eller partshøringer, der i virkeligheden bliver spurgt til, du bliver nok også nødt til at konkretisere, for med hensyn til partshøringerne er det jo rigtigt, at det først er efterfølgende, at man begynder med at partshøre. Så spørger du til det der koncerndirektionsmøde igen, og så spørger du, om det blev drøftet, eller om det blev konkluderet. Jamen det blev drøftet. Men man kan jo se ud fra administrationen, at der netop er blevet administreret korrekt, fordi der jo er seks par, der aldrig nogen sinde bliver adskilt. Så der er jo blevet administreret korrekt. Og hvis man tager Ombudsmandens rapport for gode varer – og det går jeg ud fra at man gør – så står det jo også der sort på hvidt, at der er seks par, der aldrig nogen sinde blev adskilt, og at der jo dermed blev administreret korrekt.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): ... Det er, fordi jeg stadig væk ikke fik svar. Jeg spørger ikke til individuelle vurderinger, jeg spørger til, om ministeren i dag under sandhedspligt vil sige i Folketinget, at der er administreret lovligt i samtlige sager under hele forløbet efter både dansk og international lov. Kan ministeren svare ja på det spørgsmål? Er der administreret lovligt i samtlige sager efter dansk og international lov under hele forløbet?
...

Josephine Fock (ALT): Ja, og så vil jeg spørge, om Inger Støjberg, om ministeren er enig i Ombudsmandens rapport. Det har jeg jo flere gange hørt, at hun er. Og nu citerer jeg så fra Ombudsmandens udmelding den 23. marts:

> »Et ministerium vil naturligvis ofte kunne ændre praksis på et område, f.eks. efter politisk ønske. Men man skal holde sig inden for gældende ret. Det er grundlæggende i et retssamfund. Og det gjorde ministeriet ikke i denne sag.« siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Så det er en opfølgning på fru Johanne Schmidt-Nielsens spørgsmål: Kan ministeren bekræfte her i Folketinget, at der blev administreret lovligt helt fra den 10. februar både i overensstemmelse med dansk lovgivning og i overensstemmelse med international lovgivning?

Og så har jeg et andet spørgsmål: I svaret på spørgsmål 838 skriver ministeren, at når de otte par først blev adskilt og senere fik mulighed for at blive indkvarteret sammen, så var det ikke et udtryk for, at det var forkert at indkvartere parterne hver for sig i første omgang, det var alene et udtryk for, at varigheden indgår i vurderingen af, hvor længe en separat indkvartering kan opretholdes. Vil det sige, at det efter denne, må man så forstå, helt nye forklaring i ingen af de otte sager var tale om, at parrene blev adskilt i strid med hverken Danmarks forpligtelser internationalt eller dansk lovgivning?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Lige til det sidste først: Altså, det er simpelt hen ikke nogen ny forklaring, for hvis du kigger i det notat, der bliver sendt til Ombudsmanden den 12. december, så står det der. Så det er bare ikke korrekt, at det er nogen ny forklaring overhovedet. Og det må også være sådan. Nu er jeg helt med på, at det er ekstremt mange akter, man også skal overskue, også som opposition, men det må også være sådan, at man anerkender det, der rent faktisk er fakta, og det her er altså fakta.

I forhold til det omkring Ombudsmanden, som der bliver spurgt til, kan jeg bare sige, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen

om den nye indkvarteringsordning har jo ikke været stringent nok, og det er også det, jeg har sagt hele vejen igennem. Det skal ses i lyset af, at Ombudsmandens redegørelse, hvor han jo også vurderer som det første, at instruksen efter sit undtagelsesfrie kategoriske indhold var ulovlig, at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser, at fremgangsmåden samlet set forekommer Ombudsmanden meget vanskelig at forstå, og at fremgangsmåden efter Ombudsmandens opfattelse har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre en lovlig administration på området.

Jeg har jo hele vejen igennem sagt, at den kritik, som Ombudsmanden er kommet med, har jeg jo taget til mig, lige så vel som jeg også har taget de tal og tabeller, som Ombudsmanden har lagt frem, til mig. Så jeg har jo taget hele Ombudsmandens rapport til mig. Og det centrale i den her sag er altså, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, og når jeg kan sige det så klart, så er det jo, fordi jeg har fulgt sagerne meget tæt, og derfor har jeg ikke sagt heller – og det var det, vi også diskuterede sidst – at der skulle udsendes en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt nødvendige forbehold.

Så tilbage til Johanne Schmidt-Nielsens spørgsmål for tredje gang: Altså, hvis man tager individuelle vurderinger og den del af det, ja, det har der været foretaget hele vejen igennem, og hvis du tager partshøringerne, så kommer de jo først den 28. april.
...

Josephine Fock (ALT): Men ministeren svarer stadig væk ikke på spørgsmålet. Bliver der administreret lovligt i henhold til international lovgivning og dansk lovning fra den 10. februar i samtlige sager – i samtlige sager? ...
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen i forhold til, at der skal ske en individuel vurdering: Ja, det gør der, og det kan man jo netop se, ved at der er seks par, der ikke bliver adskilt på noget tidspunkt. I forhold til partshøring gør der jo ikke, og det sker

jo først den 28. april. Og hvis man ser bagudrettet på det i forhold til partshøring, så har det jo aldrig været sådan, før det bliver indført den 28. april, at der er sket partshøringer.

Hvis man tager hensynet til barnebrude, så har der jo også været barnebrude tidligere i det danske asylsystem, og det vil sige, at tidligere har der heller ikke været foretaget partshøringer, og det kunne der faktisk godt være tidspunkter, hvor der skulle – det er jo også under Mette Frederiksens tid og andre ministres tidligere embedsførelse, at det her har været gældende. Fordi det har f.eks. været sådan, at hvis man havde en ung pige og man kunne se, at hun var gift med en ældre mand, har man så accepteret tidligere, at de kunne bo sammen, men hvis der f.eks. var mistrivsel, så har man nogle gange kunnet adskille de her parter, og der er der bare heller ikke blevet foretaget partshøring.

Så det er ikke noget nyt, at der ikke har været foretaget partshøringer, men det bliver der fra den 28. april.

...

Marcus Knuth (V): ... Så hvis ministeren kan prøve at skitsere: Hvad var praksis, dengang Socialdemokratiet havde ansvaret for området? Tak.

...

Preben Bang Henriksen (V): ... Jamen jeg kunne jo tage det spørgsmål, som Mattias Tesfaye faktisk indledte med at stille, et glimrende spørgsmål: Hvordan begyndte ulovlighederne? Det var dog lidt retorisk stillet, skal jeg sige. Men hvordan blev det her administreret af den tidligere regering, altså for få år siden, i dens tid? Hvordan var det med partshøring, blev der foretaget løbende partshøring der? Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvornår sker den her voldsomme, voldsomme ændring, de her ulovligheder, der er blevet talt om? Tak.

...

Mattias Tesfaye (S): ... Jeg synes, det var godt at høre ministeren erkende her i sin sidste runde, at der ikke blev administreret lovligt fra den 10. februar og frem til slutningen af april. Det var vigtigt, og det tog så en times samrådstid at komme frem til den konklusion. Nu er diskussionen så bare, som jeg også sagde i min indledning, om: Hvem

bærer ansvaret for det? Her kan jeg forstå, og ministeren sagde det lige før, at hun først blev bekendt med sagerne, i forbindelse med at der skulle ske partshøring.

Altså: Vil det sige, at der i perioden fra den 10. februar, fra pressemeddelelsen, og frem til den 28. april ikke var nogen, der informerede dig? Der kom et brev fra Røde Kors den 4. marts, der blev sendt direkte til din juridiske afdelingschef, der kom en henvendelse fra Institut for Menneskerettigheder, der blev stilet direkte til ministeren, den 22. marts, men du har lige sagt, undskyld, ministeren har lige sagt, at du først blev bekendt med emnet, da der skulle ske partshøring, altså i slutningen af april.

Jeg synes, det virker, som om ministeren skubber ansvaret fra sig og ud til nogle embedsmænd. Hvis det virkelig er sandheden, så har vi i Danmark et kæmpe problem med et fuldstændig udueligt og inkompetent embedsværk, som ikke er i stand til at klæde ministeren på. Men jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at forestille mig, at der i 3½ måned ikke er nogen, der orienterer ministeren om, at det, der foretages, er ulovligt – ikke en eller to gange, men igen og igen og igen.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Hvis man først lige skal tage ... og det hænger faktisk meget godt sammen, altså både det, Marcus Knuth, Preben Bang Henriksen, men jo i virkeligheden også lidt det, Mattias Tesfaye spørger ind til. Det er sådan set sider, kan man sige, af samme sag. Fordi hvis man ser på tiden op til den 10. februar, så var det jo sådan, at man på en eller anden vis jo har accepteret barnebrude i de danske asylcentre, og det har man gjort både op til den 10. februar, men jo altså også år tilbage.

Det er jo ikke sådan, at da Berlingske Tidende første gang – jeg tror, det er dem, der første gang skriver om, at der er barnebrude i danske asylcentre – er det de første barnebrude, der nogen sinde har været i danske asylcentre. Det, der bare er sagen, er, at man hidtil har vendt det blinde øje til, og det gjorde man også under socialdemokratiske regeringer. Man har vendt det blinde øje til. Og jeg ved ikke, om man fra Socialdemokratiets side dengang tænkte: Nå, det er jo en del af deres

kultur, de er jo kommet fra et land, hvor det er helt normalt og meget ofte sker, at man bliver gift meget ung. Vi kan se, at Red Barnet siger, at der er omkring 700 millioner barnebrude i verden. Det er fuldstændig horribelt, det er jo skrækkeligt, at det forekommer. Men det har man ligesom vendt det blinde øje til, og så har man sagt: Jamen det kan godt være, at der er barnebrude i Danmark, men det er ikke noget, vi interesserer os for.

Så kommer det jo så frem, at der rent faktisk er barnebrude i Danmark, og det reagerer jeg meget voldsomt på, fordi jeg mener ikke, at det skal forekomme. Så derfor vender vi jo det hele på hovedet, kan man sige. Vi siger, at udgangspunktet er nu, at man ikke har ret til at bo sammen, hvis der er en mindreårig, der er gift eller samlevende med en ældre. Hvis der kommer en mindreårig pige, der er gift med en ældre mand, så har de som udgangspunkt ikke ret til at bo sammen. Men som det også er helt tydeligt, så er der jo blevet administreret, som der skulle, fordi der har været foretaget individuelle vurderinger af de her sager. Det har der været hele tiden, når vi adskilte parrene, fordi der er seks par, der aldrig nogensinde er blevet adskilt. Så der har været individuelle vurderinger.

Men hvis man så tager spørgsmålet omkring partshøring og prøver at stille det op i forhold til, hvordan der blev administreret tidligere – for selv om man tidligere under socialdemokratisk ledelse jo accepterede barnebrude, så kunne der faktisk godt være tilfælde, hvor man ikke accepterede det, og det var, hvis man kunne se, at der var en mindreårig, der direkte mistrivedes. Så kunne man godt gå ind og skille parrene ad. Blev der partshørt dengang? Nej, der blev ikke partshørt under den socialdemokratiske regering. Derfor klinger det måske også en lillebitte smule hult, og derfor kan det virke en lillebitte smule underligt, når man kan se, hvordan Mattias Tesfaye, Johanne Schmidt-Nielsen og Sofie Carsten Nielsen, som selv var en del af regeringen dengang, sidder helt ude på stolekanten og er lige ved at fare op og sige: Jamen det er jo helt forfærdeligt, at der ikke er blevet partshørt før den 28. april.

Jeg håber, at man lige vender blikket ind mod sig selv og den tid, hvor man selv administrerede. For der blev heller ikke partshørt under den socialdemokratiske regering. Det bliver der nu.

...

Mattias Tesfaye (S): ... Mit spørgsmål gik på, om der var nogen i embedsværket, der orienterede ministeren om, at der ikke blev administreret i henhold til lovgivningen og internationale konventioner i perioden fra den 10. februar og indtil den 28. april. Og årsagen til, at jeg spørger, er, at ministeren lige har sagt, at hun først blev bekendt med emnet, efter at det blev besluttet, at der skulle træffes partshøringer. Det betyder, at ministeren lige har sagt, at i den her 3½ måneder lange periode, hvor loven blev brudt, var der ingen embedsmænd, der orienterede hende om, at loven blev brudt. Jeg må indrømme, at det har jeg meget svært ved at forestille mig, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren: Er det virkelig rigtigt, at selv om der kom breve fra Røde Kors, fra Institut for Menneskerettigheder, og der blev klaget til Ombudsmanden, så var der ingen, der orienterede ministeren om, at loven blev brudt i de her 3½ måneder?

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen det er korrekt. Altså, det, jeg blev orienteret om, var, at der jo skete individuelle vurderinger. Men spørgsmålet omkring partshøringer blev jeg ikke orienteret om, førend det rent faktisk var blevet ændret, lige så vel som Mette Frederiksen jo sikkert heller ikke – går jeg ud fra – blev orienteret om det i sin tid.

...

Sofie Carsten Nielsen (RV): ... Okay, minister, du blev ikke orienteret i 3½ måned om, at der var ulovlig administration. Så jeg er nødt til lige at gennemgå tidsperioden. Er det korrekt forstået, minister, at den 10. februar udsender du en instruks, og frem til, at din styrelse den 28. april 2016 begynder at genoptage sagerne, blev der truffet beslutning om at adskille 23 par uden fyldestgørende partshøring – 2½ måned må det trods alt give? Det blev der besluttet, ikke? Det er det første spørgsmål.

Er det så også korrekt, at i den periode sendte Røde Kors og Institut for Menneskerettigheder breve til dig om, at der i hver enkelt sag skal ske en partshøring? Er det korrekt, at du i dit svar til Institut for Menneskerettigheder den 25. april, altså 3 dage inden sagerne genoptages, intet nævner om, at der selvfølgelig vil blive partshørt – eller at det er det, du planlægger? Er det korrekt, at den 28. april, da Udlændingestyrelsen,

din styrelse, genoptager sagerne og derefter jo bruger en periode, fra den 28. april til den 2. juni, på principielle overvejelser – det er korrekt, ikke? – om, hvordan de pågældende skal partshøres, og dernæst, at styrelsen først herefter, altså først efter den 2. juni, begynder at partshøre de pågældende, og derefter træffes der så først nye afgørelser i juli for dem, der på det tidspunkt fortsat er omfattet af instruksen? Der er jo en hel række, bl.a. fire ud af de seks, som ministeren hele tiden taler om, som er overgået til integration, er fyldt 18 eller simpelt hen bare udeblev og derfor ikke har meget med det, ministeren siger, at gøre.

Jeg vil gerne have den tidsperiode genfortalt, når ministeren nu siger, at i hele perioden var ministeren ikke vidende om, at det var ulovligt, det der foregik.

...

Astrid Krag (S): ... Vi er jo kommet så langt på det her samråd, at efter et par runder har ministeren tilkendegivet, at der har foregået ulovlig administration. Og så er vi jo så vidt. Det, der står og blinker, og det, som Mattias Tesfaye jo også slog an i hele motivationen af samrådet, er: Hvis ansvar er det så? Jeg bliver nødt til at sige til Venstres ordførere, der prisværdigt forsvarer deres minister, at vi jo diskuterer ulovlig administration i forlængelse af Inger Støjbergs instruks. Og meget kan man give socialdemokrater skyld for, men jo i hvert fald ikke for at sidde og skrive Inger Støjbergs instruks – går jeg ud fra, trods alt. Det er det, vi diskuterer, og derfor er det jo også det, det her samråd handler om.

Vi bliver jo nødt til at vide, hvem der har ansvaret for det. Og det er ikke Socialdemokratiet. Det er enten ministeren eller ministerens embedsmænd. Det, ministeren så møder frem og siger i dag, er, at embedsmændene på helt eget initiativ har handlet uden at orientere ministeren, har valgt at handle, som om den ulovlige pressemeddelelse var en instruks. De har endda sendt den flere gange, indskærpet det telefonisk og understreget, at det skal man straks handle efter. Det har de gjort helt på eget initiativ. Det har ministeren ikke været orienteret om. Og ministeren har heller ikke efterfølgende fulgt op på det, selv om ministeren jo skal følge op på sit embedsværks praksis. Er det rigtigt forstået?

Og kan vi så lægge det, som ministeren sagde lige før, oveni, nemlig at ministeren heller ikke har været vidende om, at der kom nogle meget, meget konkrete nødråb, opråb, kald det, hvad man vil, fra Røde Kors og fra Institut for Menneskerettigheder? Ministeren siger lige, at dem har hun heller ikke hørt. Hvis det skal stå til troende, så har vi jo et kæmpestort problem med embedsapparatet under ministeren – hvis de på eget initiativ uden at drøfte det med ministeren har valgt at bruge ministerens ulovlige pressemeddelelse som instruks. De har ligefrem holdt det fra ministeren i lang tid – i lang tid – der har været ulovlig administration i lang tid. Og i forhold til de mennesker, der prøvede at gøre ministeren opmærksom på det ved at sende henvendelser til ministeriet, Røde Kors og Institut for Menneskerettigheder, der har embedsværket holdt de henvendelser fra ministeren. Er det rigtigt, at det er sådan, vi skal forstå det, minister, som du fremlægger det i dag? For så har vi godt nok et grundlæggende problem med den måde, vores embedsværk fungerer på.

...

Carl Holst (V): ... Jeg synes, at ministeren i forhold til individuel vurdering og partshøring har redegjort for, hvad det var for nogle overvejelser, der lå til grund for embedsapparatet, i forhold til at man tog udgangspunkt i, at det var en faktisk forvaltningsvirksomhed, der fandt sted. Men på baggrund af de spørgere, der gør det her spørgsmål om partshøring til noget, der indtraf – eller mangel på samme – med ministerens pressemeddelelse, vil jeg bare gerne stille et spørgsmål til ministeren, i forhold til hvorvidt hun var blevet advaret: Er ministeren nogen sinde blevet orienteret om, at Mette Frederiksen som hendes forgænger administrerede ulovligt?

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Til det sidste: Nej. Altså, under den socialdemokratisk ledede regering var det altså også sådan, at man partshørte ikke. Det gjorde man ikke. Det gør man nu. Det synes jeg bare er en kæmpestor forskel. Og det må dog være noget, der på en eller anden måde lige fæstner sig lidt hos oppositionen og måske især hos ... nu skal jeg ikke begynde med at bedømme, hvem der især skulle overveje det, men det kunne måske især være socialdemokraterne, men selvfølgelig også Sofie Carsten Nielsen, som var en

del af den her regering. Inden man sådan kommer alt for godt i gang, tror jeg, det er vigtigt.

Når vi nu er ved Sofie Carsten Nielsen, så vil jeg sige ... det, der jo er, er at selve instruksen intet har med partshøringen at gøre. Instruksen har noget at gøre med, at vi vender bøtten. At fra nu af er det sådan, at udgangspunktet er, at man ikke kan leve sammen, være indkvarteret sammen, hvis man har en mindreårig pige og en ældre mand. Det er jo det, der er forskellen. Så selve instruksen har intet med partshøringen at gøre. Det er, som jeg siger, jo noget, der kom til senere, og det er noget, der slet ikke har været inde i billedet, heller ikke under tidligere regeringer.

Og til selve handlingsforløbet, der vil jeg simpelt hen bare henvise til Ombudsmandens rapport. Der er det meget, meget nøje beskrevet, og jeg henholder mig i det hele jo til Ombudsmandens rapport. Det vil jo sige både til det sagsforløb, han har beskrevet, til den kritik, han har givet – den har jeg taget til mig – og til de tal, om jeg så må sige, han bruger, altså om hvor mange der aldrig er blevet adskilt, altså de seks, og hvor mange er blevet adskilt, og hvor mange har sagt nej til at komme tilbage til deres mand og dermed ønske et liv i frihed i stedet for. Så jeg vil bare henvise til Ombudsmandens rapport på det felt.

Og til Astrid Krag: Det er jo sådan en lidt underlig måde, vil jeg sige, at du sådan prøver på at slutte alle de her ting på. Sagsforløbet ændrer sig ikke. Ligegyldigt, hvordan du prøver på at udlægge det, ændrer det sig ikke. Der bliver udsendt en pressemeddelelse, og det er så den, der jo senere hen bliver til en instruks, fordi der er manglende øvrig skriftlig kommunikation. Derfor er jo den ender som en instruks.

Men det, der også står klart hele vejen igennem – og det du jo bl.a. kan se ved, at der er seks par, der aldrig bliver adskilt – er, at der jo bliver foretaget en individuel vurdering. Så er vi ligesom tilbage til der, hvor jeg i virkeligheden tror vi startede den 1. juni, altså hvem vidste hvad hvornår. Sagen er bare, at der hele tiden har været foretaget en individuel vurdering.

I forhold til partshøringerne er det jo korrekt, at det først er fra den 28. april, at man begynder med at gennemføre partshøringer, og at det aldrig har været gældende heller tidligere.

På en eller anden måde så er det lidt svært at se, at vi kommer det meget nærmere. Måske er det i virkeligheden lidt sådan, at oppositionen jo gerne vil have nogle andre svar end dem, jeg kan give. Men jeg kan altså kun give de svar, som nu rent faktisk er en del af selve forløbet her. Jeg er helt med på, hvad oppositionens ønske er, og det er ... jeg ved ikke i forhold til barnebrude, der kan jeg ikke blive klog på, hvad oppositionen rigtig mener i forhold til barnebrude. Man har i hvert fald ikke kastet sig ind i kampen imod barnebrude, det må man sige. Helle Thorning-Schmidt har på et tidspunkt, men ellers er der ikke så mange, der har. Så den del kan jeg ikke helt svare på.

Men ellers er jeg ikke i tvivl om, hvad oppositionen gerne vil. Det har jeg nu hørt på i 34 dage, og det er jo helt grundlæggende bare at slippe af med mig. Men man får bare ikke andre svar. Det kan ikke lade sig gøre, kan man sige.
...

Astrid Krag (S): Ja, fordi nu svarede ministeren mig på det, som vi *har* fået svar på. Efter et par runder har ministeren lagt sig fladt ned med de manglende partshøringer og ulovlig administration. Det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte: Hvis det ikke var ministeren, der besluttede, at pressemeddelelsen skulle sendes til Udlændingestyrelsen to gange som instruks, hvem var det så? Nogen har jo besluttet, at der skal sendes to mails. Der skal trykkes på sendknappen inde i Outlook eller hvad for et mailprogram, man nu bruger. Hvis det ikke er ministeren, der har besluttet det, men embedsværket, der har handlet på helt eget initiativ, har vi et problem.

Men så vil jeg spørge opfølgende: Fulgte ministeren så ikke op på det sidenhen – hvad der var sket efterfølgende? Det er helt konkret det, jeg spørger til. Det er ikke det lange forløb, ikke administrationen, og hvor der har været ulovligheder.

Det har ministeren redegjort for mange gange. Hun har lagt sig fladt ned i forhold til Ombudsmanden og det, der er kommet frem på samrådet her i dag. Nu spørger jeg: Hvem var det, der besluttede, at den pressemeddelelse skulle udsendes som instruks? Hvis det ikke var ministeren, men embedsværket, fulgte ministeren så ikke sidenhen op på det?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jeg må indrømme, jeg ikke ved, hvor mange mails der bliver sendt hver eneste dag i mit ministerium, men det er rigtig mange mails. Jeg kan bedyre, at jeg ikke hver eneste gang går hen til en medarbejder og siger: Hov, du skal sende en mail. Det gør jeg simpelt hen ikke. Så nej: Jeg kan helt klart sige, at det ikke er mig, der, har sagt, som du siger: Nu skal du trykke send. Der findes i øvrigt ikke en sendknap, kan man sige. Men altså, det er ikke mig, der går hen og siger til en eller anden – jeg ved ikke engang, hvem der har sendt den mail – og siger, at nu skal du sende den her mail. Og sådan antager jeg ... jeg kan ikke vide, hvordan Astrid Krag administrerede, da hun var minister. Jeg ved ikke, om hun stod bag hver enkelt medarbejder og sagde: Nu skal du sende en mail. Det tror jeg bare ikke. Sådan er verden jo ikke.

Men jeg kan sige det, som jeg har sagt mange gange, og jeg vil meget gerne gentage det: Det står klart, at kommunikationen til Udlændingestyrelsen om indkvarteringsordningen jo ikke var stringent nok. Det sagde jeg jo på sidste samråd mange gange. Det har jeg gentaget i dag mange gange, og at det jo skal ses også i lyset af Ombudsmandens redegørelse, hvor han jo vurderer, at – for det første – instruksen efter sit undtagelsesfrie og kategoriske indhold var ulovlig, at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser, at fremgangsmåden samlet set forekommer Ombudsmanden meget vanskelig at forstå, og at fremgangsmåden efter Ombudsmandens opfattelse har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

Så har også jeg sagt helt fra begyndelsen af, at den alvorlige kritik, som Ombudsmanden er kommet med, har jeg taget til efterretning, men at det centrale i den her sag jo er, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering under

hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Det står jo til troende, og det står jo ligesom – kan man sige – hugget i granit. Og når jeg vidste det – og har vidst det hele vejen – er det, fordi jeg har fulgt sagerne tæt, og det mener jeg faktisk er en ministers opgave. Jeg mener ikke, det er en ministers opgave at gå hen til en medarbejder og sige: Nu skal du trykke send på den her mail. Men jeg mener, det er en ministers opgave at følge sagerne tæt, og derfor er det jo også, at jeg ikke har sagt, at nu skulle der så udarbejdes en egentlig skriftlig instruks, som indeholdt de her nødvendige forbehold, fordi vi jo kan se, at der har været administreret, så der har været individuelle vurderinger. Ellers så ville vi jo ikke være i en situation, hvor seks par aldrig har været adskilt. Det kan jo ikke forekomme. Det er jo netop, fordi der har været individuelle vurderinger i de her sager.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): ... Ombudsmanden har konkluderet, at ministerens instruks var ulovlig. Ministeren har nu på samrådet i dag erkendt – det tog over 1 time, og ministeren undlod at svare mange gange, men endte med at erkende det – at administrationen var ulovlig. Ministeren har også på samrådet i dag erkendt, at der på det meget berømte direktionsmøde den 10. februar 2016 ikke blev konkluderet eller givet ordre om, at der skulle være en fyldestgørende individuel vurdering i overensstemmelse med dansk og international lov, hvilket naturligvis omfatter en partshøring – nej, det blev blot drøftet. Det er tre centrale informationer: Instruksen var ulovlig, administrationen var ulovlig, og på mødet den 10. februar, som ministeren ellers har talt meget om, blev det ikke konkluderet, der blev ikke givet ordrer – det blev drøftet. Og vi er slet ikke nået til den diskussion, som handler om ministerens pligt til at tale sandt i Folketinget, endnu.

Lad mig starte med at blive ved partshøringerne. I ministerens eget notat af 12. december 2016 vedrørende fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene står der, at man ved adskillelse hurtigst muligt skal partshøre. Hvad betyder hurtigst muligt, minister? For her er der jo gået rigtig mange måneder. Hvad betyder hurtigst muligt?

Jeg kan fortælle, at man i Dagbladet Information i dag kan læse, at Michael Gøtze, der er professor i forvaltningsret, siger, at hvis et par er indkvarteret sammen, og der så kommer et brev om, at de skal adskilles, så er det et negativt indgreb over for parret, og det betyder, at det er en forvaltningsafgørelse, og så skal myndighederne partshøre. Gøtze, professor i forvaltningsret på Københavns Universitet, siger altså, at ved adskillelse skal myndighederne partshøre. I samme artikel kan man læse, at Jonas Christoffersen, som er direktør på Institut for Menneskerettigheder, siger: Et ægtepar kan kun adskilles uden partshøring og en individuel sagsbehandling i en kort periode, før jeg vurderer, det er ulovligt. Der er ingen præcis tidsgrænse, men med kort periode tænker jeg omkring to-tre-fire uger, ikke flere måneder. Citat slut.

Hvad er ministerens holdning til Michael Gøtze, professor i forvaltningsrets, udtalelser i dag og til Jonas Christoffersen, direktør på Institut for Menneskerettigheders, udtalelser i dag? Og når ministeriet i et notat af 12. december selv skriver, at det skal ske hurtigst muligt, hvad betyder det så, minister?

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): ... Altså, til Johanne Schmidt-Nielsen – det er, som om Johanne Schmidt-Nielsen forsøger at lave en konklusion her, og der er jeg bare glad for, at det ikke er Johanne Schmidt-Nielsen, der skal konkludere på den virkelige verden, fordi det er – må man sige – nok lidt en tilsnigelse nogle af de ting, Johanne Schmidt-Nielsen siger.

Jeg kan i hvert fald som helhed sige, at det, der står tilbage fra dagene omkring den 10. februar og udsendelsen af pressemeddelelsen, jo er: Der bliver sendt en pressemeddelelse ud, og der er så ingen yderligere skriftlig kommunikation, derfor bliver det en instruks. Men det er jo også sådan, at der jo hele vejen igennem netop er foretaget en konkret, individuel vurdering af de sager, som jo var omfattet af den her indkvarteringsinstruks, og det er jo Udlændingestyrelsen, der har gjort det. Og i forhold til partshøringerne, så er det jo et udtryk for de juridiske overvejelser, der har været, og at der jo ikke tidligere før den 28. april bliver gennemført partshøringer. Det er der ikke blevet, mens jeg har

været minister, og det er der ikke blevet tidligere under tidligere ministre og herunder heller ikke socialdemokratiske ministre.

I forhold til koncerndirektionsmødet er det rigtigt, at der blev drøftet de her emner, men du kan jo se, synes jeg, Johanne Schmidt-Nielsen, ud fra, hvordan der reelt blev administreret, fordi der jo netop er seks par, der ikke bliver skilt ad på noget tidspunkt. Så derfor ... så det, at man jo har kommunikeret, at det jo er på baggrund af individuelle vurderinger, og at man jo netop har gennemført de her individuelle vurderinger – for ellers ville der jo ikke være seks par, der ikke er blevet adskilt – så må jeg sige, at der jo netop er blevet administreret korrekt der.

Omkring partshøringerne, altså ... hurtigst muligt: Jeg vil sige, at det jo altså nu engang er myndighedernes kompetence, det er ikke min kompetence som minister, og hvis man ser på, hvad Ombudsmanden siger om de her ting, så er det jo sådan, at Ombudsmanden jo ikke i sin rapport går videre med det her spørgsmål, så der er nogle ting, der ikke er taget stilling til, kan man sige, af Ombudsmanden her.

Så er det vist rigtigt – jeg har ikke selv læst det endnu – at der i Information i dag er nogle professorer, der kommer med deres udlægning, og der må man altså sige, at det jo er deres vurderinger, og jeg er ikke jurist. Jeg vil ikke begynde med at gå op imod nogen af de her jurister eller kommentere på, hvad jurister har sagt i Information, men jeg kan bare sige, at det er en myndighedsopgave, når man er ude i spørgsmål om partshøring.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Ministeren siger, at konklusionen er en tilsnigelse – det forstår jeg sådan set ikke. Altså, Ombudsmanden skriver meget klart, at ministerens instruks var ulovlig; ministeren har i dag på et samråd – det tog lang tid, men til sidst kom det frem – erkendt, at administrationen i de her sager ikke var lovlig, den var ulovlig; og hvad angår ministerens halmstrå, nemlig det her direktionsmøde, hvor det skulle være blevet drøftet, at ministerens instruktioner alligevel ikke skulle følges helt, men at man faktisk skulle gøre noget andet, har ministeren nu erkendt, at det ikke blev konkluderet på det møde, at der skulle foretages fyldestgørende individuelle vurderinger i alle sager –

nej, man drøftede det blot. Og fyldestgørende individuelle vurderinger indebærer naturligvis partshøringer.

Jeg stillede ministeren et spørgsmål til ministerens eget notat. I det notat siger ministeriet selv: Der skal hurtigst muligt foretages en partshøring. Hvad er hurtigst muligt, minister? Det fik jeg ikke svar på.

Så må jeg altså også spørge dig, fordi det er alvorligt, når loven bliver brudt: Det er embedsmændenes pligt at informere og rådgive dig som minister om såvel faktuelle som retlige forhold af relevans for din embedsførelse. Har dine embedsmænd ikke efterlevet den pligt? Jeg spørger, fordi du jo påstår, at det slet ikke er dig, der har begået fejl.
...

Hans Christian Schmidt (V): Tak for det. Jeg vil sådan set bare starte med at sige, at nu havde jeg jo fornøjelsen eller i hvert fald oplevelsen af at følge samrådet sidste gang, og jeg har bare svært ved at komme til et andet resultat – det virker i hvert fald sådan – end at det, som oppositionen går efter, er, at man gerne vil af med ministeren. Og måske skulle man så bare som opposition lade det slippe ud af sin krop, altså sige det, som det er. Det er jo på sådan et tidspunkt som nu, man kan sige sådan noget, altså at det er det, man gerne vil; for ellers så undrer det mig, hvordan man kan sidde og tale om, at det nu pludselig skulle være partshøringen. Og der sidder da et par tidligere regeringspartier derovre, som jeg synes ligesom må sige til sig selv, at, ja, det kender vi jo da alt til, for det skete jo ikke, da vi var der. ...
...

Naser Khader (KF): ... Lad mig igen minde om det, der var baggrunden for indgrebet, nemlig at der var et politisk pres for, at der skulle handles. Socialdemokraterne indkaldte til samråd, der skulle handles her og nu. Radikale sagde: Der er ikke tid til samråd, der skal handles, pigerne skal adskilles fra de ældre mænd. Jeg var også var ude at sige: Nu skal der handles, vi kan ikke have barnebrude her i Danmark. Det vil sige, at indgrebet var nødvendigt, og der var et politisk pres. Det, der kom ud af det, det positive, er, at der næsten ikke kommer barnebrude til Danmark mere – det synes jeg er positivt. Nogle piger er blevet reddet. Om det så er én, er det det hele værd.

Processen har været rodet, og det har ministeren også indrømmet. Der har været interne diskussioner i ministeriet, og ministeren er jo sat i verden for at nå nogle politiske mål. Man skal udfordre embedsværket inden for lovens rammer. Jeg har endnu ikke set dokumentation for, at ministeren har handlet ulovligt bevidst. Det vil sige, der er ingen rygende pistol, og det er jo det, der er afgørende. Og så længe der ikke er det, har vi fuld tillid til ministeren.

Det, jeg vil spørge om, er i forhold til instruksen, altså at man nøjes med en pressemeddelelse, der senere blev omtalt som instruks. Hvordan er normal praksis i systemet? Er det ikke noget, systemet gør af egen drift? Er det noget, ministeren skal minde systemet om, altså at nu skal de lige huske instruksen? Burde embedsværket ikke have formuleret en instruks og ikke bare nøjedes med en pressemeddelelse? Hvem har ansvaret for det? Tak.

...

Marcus Knuth (V): ... En ting, som jeg ikke kan lade være med at bide mærke i, er den måde, som oppositionen agerer i forhold til Ombudsmanden. Først mener man, at det er en fantastisk idé, at Ombudsmanden skal gå ind i det her, for så håber man, at regeringens flagskib inden for en stram og konsekvent udlændingepolitik kan blive fejet af. Når Ombudsmanden så konkluderer, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis, er man pludselig langt mere skeptisk over for Ombudsmandens konklusioner.

Så jeg vil bare høre, om ministeren kan knytte et par ord til, om Ombudsmanden rent faktisk har fået alle de relevante informationer, som Ombudsmanden har bedt om.

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): ... I forhold til Marcus Knuth vil jeg bare sige, at jeg jo har taget hele rapporten fra Ombudsmanden til mig – både den kritik, jeg har fået, men det vil jo sige, at så har jeg selvfølgelig også taget f.eks. det talgrundlag, Ombudsmanden har i sin rapport, til mig. Det har jeg også taget til mig. Og der er det jo bare, at man kan se, at oppositionen sådan plukker lidt i det.

De siger: Okay, den kritik, som ministeren har fået, tager vi til os, men hans talgrundlag om, at man har reddet fire piger, og at der er nogle, der ikke er blevet adskilt, tager vi ikke til os. Og det er da jo i hvert fald en underlig måde at føre politik på.

Så er der Naser Khader, der spørger om det der med en pressemeddelelse, der bliver til en instruks. Ja, man kan hvert fald sige det sådan, at i og med at jeg jo kan se, at der bliver administreret, som der skal, fordi der er seks par, der ikke bliver adskilt, så tager jeg jo ikke initiativ til at sige, at så skal vi have udarbejdet noget skriftligt materiale ved siden af den her pressemeddelelse. Man griber jo ikke ind i noget, som man kan se fungerer, og det er, fordi jeg har fulgt sagerne meget nøje hele vejen igennem.

Så til Johanne Schmidt: Altså, det, jeg anfægter, når du ligesom prøver at konkludere eller samle op eller lægge til grund, eller hvad man skal sige, er, at du ligesom siger, at instruksen har noget med partshøring at gøre. Det har den ikke. Instruksen har intet med partshøring at gøre. Det, instruksen – og dermed jo det, der først var pressemeddelelsen – har at gøre med, er, at vi vender bøtten rundt, altså det, der også var svaret til de blå folk lige før. Vi vender bøtten rundt. Det er det, pressemeddelelsen, som så senere hen bliver en instruks, har at gøre med; det har ikke et hak med partshøring at gøre.

Så spørger du: Hvornår er hurtigst muligt i forhold til partshøring? Jamen hurtigst muligt er altså op til myndighederne at afgøre, fordi det her er en myndighedsopgave. Det er ikke mig, der som minister hverken kan eller skal eller overhovedet må gå ud og lave partshøringer af folk. Det er en myndighedsopgave. Så derfor kan jeg ikke sige det.

Til det sidste kan jeg bare sige, at det, der jo, synes jeg, står klart, er, at der ikke har været en stringent kommunikation. Og det er jo også, altså ... Ombudsmanden kritiserer, det har jeg taget til mig, og jeg har netop også sagt, at der ikke er en stringent kommunikation i de her ting. Det kunne jeg da godt have ønsket mig sådan set i bagklogskabens lys, men det er nu engang sådan, det er, og det har jeg taget til mig.
...

Josephine Fock (ALT): ... Hvis man ser på udskriften fra sidste samråd, side 22, der siger ministeren, at det er blevet kommunikeret til Udlændingestyrelsen, at de selvfølgelig ikke bliver pålagt en ulovlig administration i forhold til hverken internationale forpligtelser eller i forhold til dansk lov. Ombudsmanden gik jo selv ind i sagen, og Ombudsmanden konkluderer, at man skal holde sig inden for gældende ret, og det gjorde ministeriet ikke i den her sag. Det synes jeg er vigtigt at sige en gang til.

Så følger det jo af ministerens initiativpligt efter ministeransvarlighedsloven, at der påhviler ministeren et ansvar for medvirken til en underordnets handling, såfremt ministeren »har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser«. Og mit spørgsmål er så: Fulgte ministeren så slet ikke op på den der udsendte instruks? Og hvad forestillede ministeren sig der ville ske, når hun havde sendt instruksen til Udlændingestyrelsen uden en anden instruks?

Fordi der er nogle ting her, der ikke hænger sammen. I sidste samråd siger ministeren, at de ikke var pålagt en ulovlig administration. Nu hører vi så i dag, at der ikke skete partshøring. Det skulle der være sket, og det er også det, Ombudsmanden konkluderer. Hvor kommer ministerens initiativpligt ind i forhold til embedsværket, og hvorfor har ministeren ikke påtaget sig det ansvar?
...

Mattias Tesfaye (S): Ministerens forklaring i dag er, som jeg ser det, en ret voldsom anklage mod ministerens egne embedsmænd. Det, vi kan konstatere, er, at ministeren erkender, at administrationen var ulovlig fra februar og flere måneder frem, og at embedsmændene til gengæld ikke informerede ministeren om, at der blev administreret ulovligt i de her måneder. Det vil sige: Ifølge ministerens forklaring blev ministeren ikke orienteret om den dialog, der var med Justitsministeriet den 19. februar, ministeren ikke blev orienteret om det brev fra Røde Kors den 3. marts, ministeren blev ikke orienteret om instituttets brev den 22. marts, selv om hun selv svarede på det, og ministeren blev heller ikke orienteret om de skrivelser, der er gået fra ministerens egen departementschef til Statsministeriets departementschef den 20. april. For

ministeren siger jo: Jeg blev først bekendt med emnet, da man skulle lave partshøringer, altså i slutningen af april.

Ved I hvad, det er en ret voldsom anklage mod ens egne embedsmænd, det er det. Og ifølge ministeren må de skyldige jo så være ham, der hedder Uffe Toudal, og hende, der hedder Lykke Sørensen. De to må jo være uduelige embedsmænd ifølge ministerens egen forklaring, fordi de har i 2½ måned ikke orienteret ministeren om, at loven blev brudt. Det synes jeg er ret voldsomme anklager mod to embedsmænd, som jeg ikke kender, men som jeg da ikke har nogen grund til at tro ville holde ministeren hen i uvished om, at administrationen var ulovlig.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Altså, Tesfaye, det synes jeg simpelt hen er temmelig langt over grænsen i forhold til de embedsmænd, der er i ministeriet. ... Jeg har intet at udsætte på embedsmændene ovre i ministeriet. Og jeg vil i øvrigt hverken be- eller afkræfte de ting, som du ligesom konkluderer nu her. Meget af det her er jo intern kommunikation, hvor jeg jo også godt har kunnet se i aviserne, at du konkluderer frit fra leveren om, hvad der er sket.

Men jeg kan bare i det hele sige, at jeg tager dyb afstand fra det, du sagde her, og jeg har intet at udsætte på embedsmændene i ministeriet. Og jeg har i øvrigt jo selv påtaget mig ansvaret for den kritik, der er fra Ombudsmanden. Jeg har taget rapporten til mig med den kritik, der er. Så jeg tager dyb, dyb afstand fra det, du har sagt.

Så er der Josephine Fock, der jo altså spørger til i virkeligheden forskellige ting – jo både til, hvor min initiativpligt er, og du stiller også et spørgsmål, som der også er svaret på skriftligt, så det tror jeg bare at jeg vil springe over. Men altså, det, jeg kan sige, er, at sagsforløbet efter min mening ligger fuldstændig klart i det her. Der blev udsendt en pressemeddelelse, som så senere hen blev til en instruks. Jeg kunne se, at der var blevet administreret, som der skulle, fordi der jo netop var individuelle vurderinger. Ellers var så der jo ikke det her med de seks par, der aldrig var blevet adskilt, og derfor bliver der jo heller ikke sendt noget nyt skriftligt materiale ud i form af en ny instruks.

Så kan jeg sige, at ministeriet jo også har oplyst over for Ombudsmanden, at det ved flere lejligheder mundtligt blev tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der skulle gøres undtagelser, og at styrelsen i disse tilfælde skulle administrere i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser, og det vil jo så dermed sige, at nogle par kunne blive indkvarteret sammen. Koncerndirektionsmødet indgår derfor heller ikke med særlig vægt i Ombudsmandens redegørelse – det var også det, jeg sagde i min tale – men hverken han eller andre bestrider, mig bekendt i hvert fald, at mødet har fundet sted, og at det i de drøftelser, der var, indgik, at danske myndigheder selvfølgelig skal overholde dansk ret, og det vil også sige, at der dermed skal være en individuel vurdering. Nærmere kan vi simpelt hen ikke komme det her, så jeg tror, det er ligegyldigt, hvordan du vil omformulere dit spørgsmål. Vi kommer det ganske enkelt ikke nærmere, og derfor tror jeg også, at vi er kommet dertil, hvor du, Josephine Fock, måske også bliver nødt til at tage min udlægning af det her til dig, også fordi den jo ligger fuldstændig op ad af det, Ombudsmanden skriver i sin rapport.

...

Josephine Fock (ALT): Jamen hvis jeg tager ministerens redegørelse nu på ordet, så har ministeren jo lige præcis forklaret, at der ikke er sket partshøring fra den 10. februar til den 28. februar, og det skal der ifølge dansk lovgivning, og det er sådan set derfor, jeg slet ikke synes, at ministeren svarede på mit spørgsmål, som handler om, at ministeren har en initiativpligt til at følge op på, at hendes embedsværk handler i overensstemmelse med hendes retningslinjer. Så jeg vil egentlig gerne igen spørge ind til: Har ministeren ikke en pligt til at følge op på, at der bliver administreret i overensstemmelse med internationale forpligtelser og dansk lovgivning? Det er jo ikke sket frem til den 28. februar.

Det andet spørgsmål, som jeg synes er rigtig interessant eller relevant, er jo, at ministeren tidligere i samrådet i dag sagde, at hun i 2½ måneder ikke er blevet oplyst om, at der ikke blev administreret i overensstemmelse med dansk lovgivning. Så enten har ministeren ikke fulgt op på sin egen initiativpligt, eller også har hun ikke fået oplysninger fra sit embedsværk, overhovedet, i 2½ måneder. Det hænger jo simpelt hen ikke sammen.

...

Sofie Carsten Nielsen (RV): Jeg vil så også godt følge op dér og spørge helt konkret og bede ministeren bekræfte det, hun sagde tidligere på dette 2 timers samråd – så så længe siden er det ikke – nemlig at ministeren i 2½ måneder ikke blev oplyst om, at der ikke blev administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser og dansk ret. Fordi ministeren lægger mange røgslør, men vi har at gøre med en sag, som vi alle sammen ved lå ministeren meget på sinde i februar 2016. Det er ikke en hvilken som helst mail, der blev sendt ud fra ministerens embedsværk. Det er ministerens instruks, og man fik en klar forventning om, at ministeren ønskede, at der skulle gribes ind, at der skulle handles. Din beslutning skulle blive til virkelighed – din beslutning om at vende bøtten, som ministeren også har gentaget her adskillige gange. Men på samrådet den 1. juni forklarede du her i udvalget, her på samrådet, at det var en pressemeddelelse, og så gjorde du ikke mere.

Jeg vil gerne have, at ministeren gennemgår, hvordan en pressemeddelelse så får effekt. Den får jo ikke i sig selv dit embedsværk, forvaltningsapparat, til at gøre noget. Embedsmænd skal, ved vi, heldigvis have klar besked, og det skal jo være godkendt besked af den øverste ansvarlige for forvaltningens praksis, og den øverste ansvarlige er ministeren. Så hvordan forestillede ministeren sig i det scenarie, som ministeren fremlagde den 1. juni – nemlig at det var i på tidspunktet en pressemeddelelse, der var ingen, der havde rådgivet i forhold til den, og det var sådan set ikke meningen, at den skulle effektueres – hvordan forestillede ministeren sig, at den beslutning om at vende bøtten, som ministeren har gentaget adskillige gange her var vigtig, skulle den blive til virkelighed, hvis ikke pressemeddelelsen og instruksen skulle effektueres på samme måde?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): ... I forhold til partshøring, Josephine Fock, så er det jo sådan, at det er en myndighedsopgave at udføre partshøringer. Og man kan sige, at hvis jeg var gjort opmærksom på, at der ikke foregik partshøring, som der skal, så havde jeg selvfølgelig en pligt til at gribe ind, men det var jeg jo netop ikke blevet gjort opmærksom på, lige sådan som Mette Frederiksen og tidligere ministre jo ikke har været gjort opmærksom på det, fordi så

ville Mette Frederiksen jo også i sin tid og andre ministre have haft en pligt, hvis man nu forudsætter det, du siger. Derfor vil jeg jo sige, at pressemeddelelsen, som bliver til en instruks, den jo handler om at vende bøtten, og den handler jo så dermed også om, at der skal være individuelle vurderinger. Og det er jo det, vi kan se, at det har der været hele vejen igennem, fordi ellers havde der jo netop ikke været seks par, der ikke havde været adskilt.

Så til Sofie Carsten Nielsen: Altså, det er jo det samme igen, ikke også? At det jo er rigtigt, at partshøringer først bliver effektueret, om jeg så må sige, den 28. april, men at det jo også er det tidspunkt, hvor i alt at partshøringerne går i gang på det her felt. Det har de heller ikke været under tidligere regeringer, som jeg også sagde tidligere. Og instruksen, vil jeg også bare sige til dig, har jo intet med partshøringer at gøre. Det har noget at gøre med, at vi vender bøtten.

Så spørger du jo altså i virkeligheden også til: Når der nu bliver sendt en pressemeddelelse ud, at så har jeg vel også en forventning om, at det bliver effektueret? Det har vi i hvert fald brugt mange timer på – at det er blevet effektueret. Og som jeg også svarer jo bl.a. dig i spørgsmål 861 – der svarer jeg, at jeg jo selv havde den opfattelse, at det var formålstjenligt at sende en pressemeddelelse, som indeholdt en klar politisk tilkendegivelse fra mig om den generelle fremtidige indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere og deres ægtefæller eller samlevere. Og så er der noget, jeg lige vil springe over her, fordi det irrelevant, og så skriver jeg så: Som i andre sager forudsatte jeg naturligvis, at administrationen herefter fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet om indkvarteringsordningen om, herunder mit ønske om en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Citat slut.

Derfor så er der jo sådan set bare at sige, at det centrale i den her sag jo netop er, at Udlændingestyrelsen har jo under hele forløbet foretaget en konkret, individuel vurdering, netop under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Og det vidste jeg, at de gjorde, fordi jeg jo netop fulgte de her sager tæt, fordi det var noget, der lå mig meget på sinde, ligesom det stadig væk ligger mig uendelig meget på sinde. Derfor havde jeg jo heller ikke – og det synes jeg er selvsagt – en eller anden grund til så at udsende en egentlig instruks efterfølgende, som

indeholdt de her forbehold. Fordi der blev jo administreret korrekt i forhold til den individuelle vurdering. Ellers havde vi jo ikke stået i en situation, hvor seks par netop aldrig har været adskilt.
...

Sofie Carsten Nielsen (RV): ... Nu har vi været omkring det her med at vende bøtten så mange gange. Nu vil jeg gerne bede ministeren om at forklare, hvad det er for et juridisk ophæng, det har, det her at vende bøtten. Hvad er det for en instruks, der følger af at vende bøtten, og hvad er det, der adskiller det at vende bøtten fra at foretage konkrete individuelle vurderinger, som også skulle foretages, før ministeren vendte bøtten?
...

Astrid Krag (S): ... To ting: Bare lige for at følge op på det, ministeren sagde lige før: At Udlændingestyrelsen hele tiden har foretaget individuel vurdering, det vidste jeg, siger ministeren. Men hvorfor har ministeren så givet Folketinget det modsatte indtryk i svar på svar på svar. Der vil jeg sige, der er hele pointen med den systematiske ulovlige vildledning af Folketinget, vi slet ikke er kommet omkring i det her samråd, som jo er dybt bekymrende. Og det er jo ikke, fordi det er os i den sure opposition, som ministeren har fortalt det modsatte af, hvad hun siger til nogle. Det er jo til hr. Naser Khader, det er til gode folk fra Dansk Folkeparti – på samråd og i skriftlige svar.

Hvis det er rigtigt, hvad ministeren sidder og siger nu her i de døende minutter af samrådet, at det har hun hele tiden vidst, at sådan var det, hvorfor har ministeren så sagt det stik modsatte til Folketinget? Det er da bekymrende.
...
Jeg blev lidt latterliggjort af ministeren før, da jeg spurgte i forhold til den pressemeddelelse, om det virkelig skal være sådan, at vi skal tro på ministeren, at det er embedsapparatet, der helt af egen drift har sendt en ulovlig pressemeddelelse som en instruks ud til en styrelse og i lang tid siddet overhørig, at der var ulovlig administration, og holdt ministeren fra breve fra Røde Kors og fra Institut for Menneskerettigheder og sågar fra internt i regeringen, som flager det her. Det sagde

ministeren tidligere på samrådet: Ja, det var rigtigt, hun var uskyldig, det var embedsapparatets ansvar. Nu siger hun så: Skyd bare på mig.

Altså, minister, vi har haft det her samråd for at få placeret et ansvar. Jeg troede, vi var på vej derhen, da ministeren tydeligt sagde, at det var embedsapparatet, der ikke havde været kompetent nok. Det er jo et meget stort problem, vi så må følge op på. Så bliver ministeren alligevel forarget, og jeg må bare sige, at på den måde er forvirringen jo altså total. Så jeg vil gerne have svar på det spørgsmål, som Sofie Carsten Nielsen stillede, og så selv sige: Nå, men hvis ministeren ikke ved noget om, hvordan man så gik videre fra pressemeddelelsen/instruksen, fordi hun ikke er nede i de detaljer, selv om det er en sag, der optager hende meget – det svinger jo også lidt, hvor meget ministeren følger den her sag tæt, kan vi forstå, alt efter hvad der kan være belejligt i et svar – gjorde ministeren noget aktivt for at sikre, at den her pressemeddelelse, som ministeren godt vidste ville være ulovlig som instruks, at den ikke blev taget bogstaveligt?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Først til Sofie Carsten Nielsen: Der ligger faktisk et svar, og det kan jeg forstå også er det, Astrid Krag også spørger til, men der ligger et svar på det spørgsmål, der hedder 807, som faktisk er svaret på jeres spørgsmål. Og jeg vil gerne lige prøve at læse det op, for det er selvfølgelig centralt, at praksis forud for den 10. februar 2016 i sager, hvor en mindreårig var over 15 år, var, at der blev foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i sager, hvor Udlændingestyrelsen blev gjort bekendt med, at der var problemer i relation til den mindreåriges trivsel.

Så stopper jeg lige op her, for det er jo faktisk det, der gør, at hvis man netop var i tvivl om trivslen for den mindreårige, så kunne man gå ind og adskille. Det er jo der, man heller ikke tidligere partshørte. Det er bare lige for at sige, at det jo sådan set er ret centralt i forhold til de tusind andre spørgsmål, I har stillet, omkring partshøring.

Så springer jeg lige tilbage her igen. For omdrejningspunktet for denne vurdering var indkvarteringsoperatørernes børnefaglige personales vurdering samt værtskommunens eventuelle faglige vurderinger af,

hvilke indkvarteringsforhold der var til den mindreåriges bedste med udgangspunkt i hensynet til barnets tarv.

Ved udsendelsen af min pressemeddelelse den 10. februar blev udgangspunktet vendt rundt – altså det der med at vende bøtten – herefter er udgangspunktet, at der *skal* ske separat indkvartering i sådanne tilfælde, medmindre hensynet til Danmarks internationale forpligtelser taler imod.

Så I har sådan set, kan man sige, i virkeligheden i det der svar 807 stort set svaret på alle de spørgsmål, I har stillet i dag, synes jeg, nemlig både omkring det juridiske – hvilken betydning har det her altså med, at vi vender bøtten – men også de der spørgsmål omkring partshøring – hvorfor skete det ikke, kan man sige. For det er jo aldrig sket. Altså det er jo heller ikke sket tidligere – og heller ikke de gange, hvor at man så før februar altså kunne se en mindreårig, der mistrivedes – at man så gik ind og adskilte parrene. Da partshørte man heller ikke.

Altså helt ærligt, det må I jo tage lidt med jer selv også, kan man sige. Det bliver I jo ligesom nødt til, altså at tage en debat internt f.eks. i Socialdemokratiet, men jo selvfølgelig også de øvrige regeringspartier fra tidligere, om, om det så var lige så kritisabelt dengang, eller om det er noget, der er blevet kritisabelt, fordi det er blevet en blå regering. Det tror jeg jo sådan set næppe.

Det var jo langt hen ad vejen sådan set også svaret til Astrid Krag, bortset fra, at jeg gerne vil prøve at ridse sagen op en gang mere: Altså, vi sender en pressemeddelelse ud. Jeg ændrer i den pressemeddelelse – det står rimelig klart. Den pressemeddelelse bliver ikke fulgt op af noget øvrigt skriftligt materiale. Det gør så, at pressemeddelelsen jo så undervejs, kan man sige, bliver opfattet som en instruks. Hvorfor sender jeg så ikke noget yderligere materiale ud i form af en instruks? Jamen jeg følger sagerne tæt, og jeg kan jo så dermed se, at der er seks par, der ikke bliver adskilt. Og det vil jeg da godt sige det jo sådan set er til min store fortrydelse, for jeg så jo gerne, at alle blev adskilt, for jeg ønsker så restriktiv en linje som overhovedet muligt på det her felt. Det der var så så restriktiv en linje som overhovedet muligt. Og det betød så, at der var seks par, der ikke blev adskilt.

Og når man kan se, at tingene fungerer, så intervenerer man jo ikke i det. Altså, man går jo ikke i gang med at udsende alt muligt til ting, man kan se fungerer. Det er vel sådan ret normalt, tror jeg. Så jeg synes ikke rigtig – altså, hvis jeg skal bruge et udtryk, som en tidligere politiker også har brugt – der er måske ikke rigtig noget at komme efter lige på det der felt. Det bliver jeg nødt til at sige.

Men altså, der har jo været kritik, og den kritik, som Ombudsmanden er kommet med, har jeg taget til mig i sit hele, og det har jeg selvfølgelig også, når jeg har taget kritikken til mig. Så har jeg taget hele Ombudsmandens rapport til mig, også de tal, der står i rapporten.
...

Astrid Krag (S): Ministeren svarede bare overhovedet ikke på spørgsmålet omkring vildledning af Folketinget. Og eftersom det også er formanden, hun har svaret vildledende – hvis det er rigtigt, at Udlændingestyrelsen hele tiden har fastholdt en individuel vurdering i deres praksis – så kan det være helt fint, at vi ikke får svaret her, men så må vi jo tage en drøftelse af vildledningen af Folketinget siden hen.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Nej, altså ... jeg tror ikke rigtig, jeg har så meget mere at kommentere til Astrid Krag på de her ting. Altså, jeg har sådan set, synes jeg, redegjort for det, jo ikke bare i de nu godt 2 timer her i dag, men jo sådan set også 5 timer tidligere og i 73 spørgsmål, der er blevet stillet skriftligt. Så man kan ikke sige, at det ikke er, fordi I har manglende mulighed for at stille spørgsmål i hvert fald.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): ... Minister, din instruks var ulovlig. Det har Ombudsmanden konkluderet, og du har erkendt det. Du har samtidig i dag erkendt, at din administration også var ulovlig. Det er en ny information, der er kommet frem på det her samråd. Det er en meget relevant information. Det er en tilståelsessag. Ministeren har nu erkendt, at ikke alene instruksen var ulovlig, administrationen var også ulovlig, for parrene blev skilt ad uden at blive hørt. Det sker til trods

for, at ministeren bliver advaret af Røde Kors, og det sker til trods for, at ministeren bliver advaret af Institut for Menneskerettigheder.

Alligevel sidder ministeren så i dag på det her samråd og siger: Jamen det vidste jeg slet ikke noget om; det har jeg aldrig hørt om. Det er svært at tro på, minister, bl.a. fordi vi ved fra dig, altså fra dine egne udtalelser, at der var højlydte diskussioner i ministeriet om den her instruks, og fordi vi ved, at dine egne embedsmænd gik til Justitsministeriet for at få kontrolleret, om din instruks var lovlig.

Det er også lidt mystisk, når vi samtidig hører dig sige igen og igen og igen, at du fulgte sagerne tæt. Du fulgte sagerne tæt – alligevel har du ikke hørt om, at Røde Kors skrev til dig for at advare dig, og at Institut for Menneskerettigheder skrev til dig for at advare dig.

Samtidig, minister, har du, på det her møde erkendt, at det argument, som du ellers har brugt rigtig, rigtig mange gange, nemlig at den der skriftlige instruks, du lavede den 10. februar, ikke kunne stå alene. Nej, den blev fulgt op af en mundtlig ordre på et møde tidligere på dagen, hvilket er lidt mystisk, fordi du ellers i et skriftligt svar bekræfter, at der blev givet besked fra dit ministerium til Udlændingestyrelsen om, at din instruks på skrift skulle følges – alle par skulle skilles ad. Men du har så igen og igen fortalt, at der var et mundtligt møde – sjovt nok er der ikke noget referat, men der var et mundtligt møde – hvor der blev givet besked om, at der skulle foretages fyldestgørende individuelle vurderinger – det omfatter naturligvis partshøringer, altså at parrene bliver hørt – i overensstemmelse med både international lov og i overensstemmelse med dansk lov. Du har nu erkendt – det tog lang tid – men du har nu erkendt, at det blev blot drøftet. Det blev ikke konkluderet på mødet, og der blev ikke givet ordre på mødet. Nej, det blev drøftet.

Samtidig er det sådan, minister, at ministre skal tale sandt, når de taler til Folketinget. Det står i loven. Det står i ministeransvarsloven.

I det her svar fra den 24. februar 2016 skriver du, minister: Derfor har jeg i sidste uge anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis,

således at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Citat slut.

Ingen mindreårig asylansøger kan fremadrettet bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Samtidig siger du nu igen, at du godt vidste, at det slet ikke var rigtigt – der ville være undtagelser. Så du lyver, minister, i svaret af den 24. februar 2016. Ministre må ikke lyve, ministre skal tale sandt.

Du har ikke haft lyst til at svare på spørgsmålet om, hvordan du kunne finde på at skrive noget, som ikke var rigtigt, i et svar til Folketinget. Vi er slet ikke nået til de spørgsmål, for det her er jo ikke det eneste sted, hvor du kommer med den her information. Vi er ikke nået til det, for du kunne kun finde 2 timer i din kalender til at komme og svare på Folketingets spørgsmål om den her sag. Derfor må jeg også sige til dig, minister, at vi bliver nødt til at indkalde dig til et samråd igen, for det er dybt alvorligt, når ministre lyver for Folketinget. Og det er faktisk i strid med loven.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Ja tak. Altså, jeg tror, at jeg vil vælge at undlade at kommentere på de her udfald og ukvemsord, som Johanne Schmidt-Nielsen kommer med. Og så kan jeg bare sige, at jeg kan ikke tage Johanne Schmidt-Nielsens konklusion til efterretning. Det kan jeg ganske enkelt ikke.

Jeg kan f.eks. heller ikke tage det til mig, når Johanne Schmidt-Nielsen siger, at jeg ikke vil svare på spørgsmål omkring tidligere spørgsmål, som jeg har svaret på i Folketinget. F.eks. har jeg jo så sent som i torsdags – eller det var vist endda i onsdags – sendt et svar på spørgsmål 810 over til Folketinget og her jo bl.a. til Johanne Schmidt-Nielsen, som er en af spørgerne. Så det er ikke korrekt.

At Johanne Schmidt-Nielsen ikke tror på mig og ikke mener, at der er svaret fyldestgørende, og at der derfor skal indkaldes til et nyt samråd, det kan jeg sige, det kommer ikke på nogen måde bag på mig, i og med at Johanne Schmidt-Nielsen, eller hvem det nu er fra oppositionen, allerede i mandags kunne sige – man har jo haft et utrolig klarsyn i

> oppositionen, fordi allerede i mandags kunne man sige – at man ikke ville få svar på spørgsmålene i samrådet her, og at de 73 spørgsmål, som man havde sendt over til mig, de heller ikke ville være fyldestgørende. Så man kunne allerede der i mandags sige, at der ville blive indkaldt til et nyt samråd. Man kan altså 4 dage før, det her samråd overhovedet er blevet afholdt, og 2 dage før, man overhovedet har fået svar på 73 spørgsmål, konkludere, at man allerede ved, at det ikke er fyldestgørende. Det må man sige er et uhørt klarsyn, oppositionen sidder med. Og det efterlader jo bare det ene indtryk, og det er – sådan set – jo helt fair, at man bare ønsker, at jeg skal gå af som minister. Det kan man jo have som et fuldstændig legitimt mål.
>
> ...
>
> Så vil jeg bare her til slut sige, som jeg også har sagt gentagne gange: Jeg tager fuldt den kritik til efterretning, som Ombudsmanden er kommet med, og der er jo selvfølgelig nogle ting, der kunne være gjort anderledes; det kunne være ønskværdigt, men det er nu engang sådan her, det er – og at mit ønske om at beskytte de her piger er intakt."

Inger Støjberg har om samrådet forklaret[57] bl.a., at hun ikke nævnte ministernotatet under samrådet, idet notatet var ordningen. Notatet var selve ordningen, og der var derfor ikke grund til særskilt at nævne notatet. Når hun i samrådstalen omtalte "de nye retningslinjer", henviste hun til det, der fremgik af ministernotatet. Det er rigtigt, at hun her ikke omtalte notatet, men hun gik ud fra, at der ville blive administreret i overensstemmelse med notatet. Der skulle ikke administreres i overensstemmelse med en pressemeddelelse. Hun igangsatte ikke en undersøgelse for at få afklaret, hvorfor Udlændingestyrelsen var gået ud fra, at de havde kunnet administrere i overensstemmelse med pressemeddelelsen. Hun kan ikke sige, hvorfor hun ikke gjorde dette. Pressemeddelelsen var et kommunikationsværktøj og var ikke en administrativ instruks. De nye retningslinjer, der omtales, er ministernotatet. Da hun havde godkendt notatet, havde hun en klar forventning om, at der ville blive taget de nødvendige skridt. I hendes sind har der aldrig været tvivl om, at der skulle administreres efter notatet, som var ordningen. Hun havde ikke op til samrådet drøftelser med Uffe Toudal, Jesper Gori og Lykke Sørensen om, hvil-

57 Afhøringsekstrakten, side 122 ff.

ken betydning notatet havde. Når et notat er godkendt, er det ude af hendes hænder, hvordan notatet bliver omsat. De talte ikke om notatet, idet notatet udgjorde det retlige grundlag for administrationen. Hun ved ikke, hvornår hun blev opmærksom på, at der angiveligt har været en form for mundtlig instruks til Udlændingestyrelsen. Adspurgt, om hun op til samrådet blev klar over, at der var givet en mundtlig instruks til Udlændingestyrelsen om at administrere i overensstemmelse med pressemeddelelsen, har hun forklaret, at hun hele tiden har haft det i sin bevidsthed, at der blev administreret efter det godkendte ministernotat. Hun husker ikke, hvornår hun hørte om en mundtlig instruks. Hun undersøgte ikke, om notatet var blevet sendt ud til Udlændingestyrelsen. Hun gik som minister ud fra, at der blev foretaget de nødvendige skridt. For hende var det helt afgørende, at der hele vejen igennem blev administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Det er vigtigt at holde sig for øje, hvordan der faktisk blev administreret.[58] Hun har ikke været inde i drøftelser om, hvorvidt pressemeddelelsen skulle følges op af en skriftlig instruks til styrelsen. Hun var ikke klar over, at man sendte pressemeddelelsen videre, og at man ikke sendte ministernotatet eller et andet notat videre. I det øjeblik, hun havde trykket godkend på notatet, var det ude af hendes hænder. Det var det samme med pressemeddelelsen. I sådanne tilfælde spurgte hun heller ikke presseafdelingen, om pressemeddelelsen også var sendt til f.eks. Politiken eller TV2. Hun forventede, at der var yderligere foranstaltninger. Det var en given forudsætning for hende, at der blev administreret med undtagelser, og at der var en individuel tilgang til sagerne. Det var også derfor, at hun efterfølgende svarede, som hun gjorde i samråd, på spørgsmål og i interviews mv. Hun ved ikke, hvornår hun første gang har sagt det, men det var en grundpræmis for hende. Det vidste hun, fordi hun havde godkendt notatet. Når det var ude af hendes hænder, var det ude af hendes hænder. Adspurgt, om det ikke ville være nærliggende at henvise til praksisnotatet, når hun blev direkte spurgt ind til den skriftlige kommunikation, har hun forklaret, at hun ikke nævnte det, fordi det var en grundlæggende præmis for hende. Det har hun derfor ikke tænkt yderligere over. Det var hendes forventning, at det gik videre i systemet af embedsmændene. Det er sådan, det fungerer i et ministerium. Når man som minister har godkendt noget, er det ikke noget, man følger op på. Man spørger ikke, om en fuldmægtig eller en afdelingschef har sendt det videre. Man må sige nu, at embedsmændene burde have sendt det

58 Afhøringsekstrakten, side 150 ff.

videre. Hun kan ikke sætte en præcis dato på, hvornår det gik op for hende, at det ikke var sket. Det vidste hun i hvert fald på tidspunktet for dette samråd. Det kunne hun bare konstatere, men hun konstaterede også, at de selv havde taget affære. Hun har ikke været vred på nogen. Det var ikke hendes ledelsesstil. Hendes ledelsesstil er, at når folk er klar over, at de har begået en fejl, eller noget ikke er blevet som forventet, har hun ikke grund til at træde rundt i det. Så har folk taget det til sig. Hun vil ikke sige, hvem der skulle have sendt det videre. Foreholdt den redegørelse fra Udlændingestyrelsen, som hun læste op på samrådet den 23. juni 2017, har hun forklaret, at hendes svar skal ses i lyset af de konsekvenser, det havde haft. Hendes reaktion over for embedsværket var præget af den viden, hun havde om den måde, tingene faktisk blev håndteret på i styrelsen. Hun har hele tiden kunnet konstatere, at der blev administreret med konkrete og individuelle vurderinger. Det er også det, styrelsen klart oplyste i redegørelsen. Adspurgt har hun forklaret, at hun ikke kan sætte en dato på, hvornår hun blev bekendt med dette. Hun citerede på samrådet fra Udlændingestyrelsens bidrag. Hun kan ikke tidsfæste, hvornår hun fik viden om konkrete sager, men hun vidste, at der blev administreret, som der skulle. Foreholdt, at hun under samrådet oplyste, at der heller ikke efter tidligere praksis blev foretaget partshøring forud for adskillelse af et par, har hun forklaret, at det efterfølgende viste sig, at man slet ikke var gået ind i disse sager, før hun gjorde det. Derfor blev der af naturlige grunde heller ikke partshørt. Det, der er det afgørende, er, at de kom med indgrebet den 10. februar 2016. Hun ved ikke, om man vidste, om der var barnebrude eller ej i asylsystemet, da Socialdemokraterne havde regeringsmagten. Det, hun sagde, var under en noget ophedet diskussion, og man bliver nødt til at se det i den kontekst. Hun var forud for samrådet bibragt den opfattelse, at man ikke partshørte under den Socialdemokratiske regering. Efterfølgende fandt hun ud af, at man slet ikke så på, om der var barnebrude på det tidspunkt. Hun tror, at hun fik det at vide af Mark Thorsen, men hun ved ikke, hvem der gav ham informationen. Det var ikke noget, han havde trukket i en automat. Hun tror blot, at det var ham, der formidlede oplysningen til hende. Hun tror, at også denne information kom fra Mark Thorsen. Der må have været noget kommunikation i ministeriet under samrådet. Adspurgt, om det ikke – i forbindelse med at hun under samrådet oplyste, at der den 10. februar 2016 ikke tilgik Udlændingestyrelsen anden skriftlig kommunikation end pressemeddelelsen, og at denne derfor blev til instruksen, samt at hun henviste til Folketingets Ombudsmands udtalelse om, at han ikke havde modtaget dokumentation for, at det den 10. februar 2016 blev lagt til grund som en klar forudsætning, at det

i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret at adskille parrene – ville have været rigtigt at oplyse om, at notatet lå til grund for ordningen, forklarede hun, at det anførte er sagt i kontekst af, hvad der gik fra departementet til styrelsen.[59] I det øjeblik, hun godkendte notatet, var det hendes ståsted. Det var fundamentet for den ordning, der efterfølgende skulle effektueres. For hende var der derfor ikke så meget mere at diskutere. Hun havde sagt ja til, at der var en rød linje, selvom det ikke umiddelbart havde været hendes ønske. Det har hele tiden ligget i baghovedet på hende, at det var sådan, det var, fordi det havde været en ret stor kamel for hende at sluge. Hun vidste, at der var en grænse for, hvad hun kunne gøre. Det irriterede hende, men hun vidste, at det var sådan, det var.

Lykke Sørensen har om samrådet forklaret[60] bl.a., at ministeren fulgte sagerne tæt og var optaget af navnlig de sager, hvor parrene ikke blev skilt ad. Ministeren interesserede sig for akterne i sagerne. Hun ved ikke, om ministeren endte med at få adgang til akterne, idet dette blev håndteret i Koncernøkonomi. Der opstod på et tidspunkt en diskussion om, hvorvidt ministeren kunne se sagerne, men hun ved ikke, hvordan denne diskussion endte. Foreholdt, at ministeren under samrådet den 23. juni 2017 udtalte, at der ikke blev partshørt under den tidligere, socialdemokratiske regering, har hun forklaret, at hun husker, at departementet havde misforstået Udlændingestyrelsens oplysninger om, hvad der var gjort under den tidligere regering. Hun husker ikke, hvorledes misforståelsen opstod, men departementet tog dette "på sig". Måske var ministeren i højere grad end embedsmændene optaget af, hvad Socialdemokratiet tidligere havde gjort.

Jesper Gori har om samrådet forklaret[61], at han var involveret i rådgivningen af ministeren om, hvorvidt der var blevet partshørt under den tidligere regering. Som han husker det, lå der et beredskab til brug for samrådet den 23. juni 2017 om, at der ikke var sket partshøring under den tidligere regering. Beredskabet beroede på hans misforståelse af, at der også tidligere måtte have været sager, hvor der var sket adskillelse af par, fordi den ene var mindreårig. Han havde misforstået sammenhængen, og oplysningen blev efterfølgende korrigeret. Misforståelsen opstod, fordi han havde læst Udlændingestyrelsens

59 Afhøringsekstrakten, side 756.
60 Afhøringsekstrakten, side 180-181.
61 Afhøringsekstrakten, side 287.

bidrag til svaret til Folketingets Ombudsmand og til et folketingssvar som udtryk for, at der også tidligere havde været tilfælde, hvor man adskilte par. Når Udlændingestyrelsen oplyste, at der ikke tidligere var sket partshøring, tog han dette som udtryk for, at der ikke tidligere var sket partshøring, når par var blevet adskilt. Han spurgte ikke konkret Udlændingestyrelsen om, hvorvidt der tidligere havde været sager, hvor par var blevet adskilt, og han var ikke klar over, at den manglende partshøring var udtryk for, at der ikke tidligere var sket adskillelse.

Lars Løkke Rasmussen har forklaret[62], at han ikke erindrer, at problemstillingen blev drøftet med ham i forbindelse med samrådene i juni måned 2017, ligesom han ikke har en erindring om, at indkvarteringen af mindreårige i parforhold på asylcentrene blev drøftet på møder i regeringen eller regeringens udvalg i denne periode. Han erindrer ikke, at han hen over sommeren 2017 havde møder med Inger Støjberg om de folketingsspørgsmål, der blev stillet, eller om de samråd, der blev afholdt, herunder heller ikke uformelle drøftelser. Han havde derimod ofte dialog med udlændinge- og integrationsministeren om tonaliteten i udlændingepolitikken, herunder hvordan de balancerede "kager over for integration", men ikke i forhold til denne sag. Han fulgte med sikkerhed ikke med i samrådene den 1. juni og den 23. juni 2017. Han har ikke nogen skarp erindring om, at han blev orienteret af Christian Kettel Thomsen eller andre om samrådene. Han blev ikke rutinemæssigt orienteret om de samråd, som fagministrene deltog i. Han har ikke nogen erindring om, at den arrogance hos udlændinge- og integrationsministeren, som Christian Kettel Thomsen havde italesat, blev bragt op igen på dette eller et senere tidspunkt.

Uffe Toudal Pedersen har herom forklaret[63], at han i juni 2017 gik ud fra, at notatet af 2. februar 2016 var blevet sendt til Udlændingestyrelsen. En skriftlig kommunikation var ikke den eneste forbindelse mellem departementet og Udlændingestyrelsen. Foreholdt, at han ifølge sin egen forklaring havde den opfattelse i juni 2017, at Udlændingestyrelsen havde fået notatet, forklarede han, at han ikke forholdt sig til spørgsmålet i 2017. Adspurgt, om han forholdt sig hertil, da samrådstalen blev udarbejdet, forklarede han, at han ikke forholdt sig hertil. Adspurgt, om han forholdt sig hertil, da ombudsmanden anførte, at han ikke var i besiddelse af skriftlig dokumentation for, at der

62 Afhøringsekstrakten, side 690 og 695.
63 Afhøringsekstrakten, side 742-743.

skulle administreres med undtagelser, forklarede han, at hans tilgang var, at ombudsmanden skulle have alt, hvad man havde i systemet. Afgrænsningen af, hvad ombudsmanden skulle have, blev håndteret i Udlændingeafdelingen og af det juridiske sekretariat. Han tjekkede ikke, om notatet af 2. februar 2016 lå i det materiale, der blev sendt til ombudsmanden.

8.11.15.5. Reaktioner i Udlændingestyrelsen på samrådet

Der foreligger i sagen sålydende notat af 27. juni 2017 fra Margit Sander Rasmussen:

> "**1.** I januar og februar 2016 var jeg leder af booking-funktionen (i det daglige kaldet bookingen) i Udlændingestyrelsen. Jeg var den daglige, faglige leder uden formelt personaleansvar. Bookingen var på daværende tidspunktet bemandet med 5 HK'ere og placeret i Økonomi- og Indkvarteringskontoret (Ø&I).
>
> Bookingen var tidligere placeret i Forsørgelseskontoret (nu Kontoret for Indkvarteringsvilkår, KIV), men blev flyttet til Ø&I i sommeren/efteråret 2014. Det skyldtes de allerede i 2014 stigende indrejsetal og et deraf følgende behov for et meget tæt samarbejde mellem bookingen og bygningsteamet, som er placeret i Ø&I, og som bl.a. håndterer åbninger, lukninger, indretning og drift af centre mv.
>
> Bookingen løser opgaver i forhold til både Ø&I og KIV.
>
> For Ø&I omfatter bookingens opgaver bl.a. daglig drift, herunder den almindelige planlægning af flytninger ved center-lukninger og -åbninger, håndtering af udbetaling af kontante ydelser, håndtering af de indkvarteringsmæssige aspekter af konkret opståede, uopsættelige situationer på de enkelte centre mv.
>
> For KIV omfatter booking-funktionens opgaver bl.a. flytning af indkvarterede til udrejsecentre, herunder flytning af udlændinge på tålt ophold, udviste udlændinge m.fl ., samt flytning af de såkaldte barnebrude.
>
> Det er KIV, der har ansvaret for håndteringen af de såkaldte barnebrude.

Bookingen håndterede i januar/februar 2016 et usædvanligt stort antal indkvarterede. Knap 18.000 asylansøgere var indkvarteret på knap 100 asylcentre. Bookingen var dermed under et betydeligt pres i forhold til blot håndtering af den daglige drift.

2. I januar 2016 skrev pressen om de såkaldte barnebrude, og den 25. januar 2016 skrev Inger Støjberg en opdatering på sin facebook-profil om, at hun omgående ville meddele Udlændingestyrelsen, at indkvartering af barnebrude sammen med deres ægtefæller på danske asylcentre omgående skulle stoppes.

Departementet bad herefter Udlændingestyrelsen om straks at undersøge, hvor mange barnebrude-par, der var indkvarteret på asylcentrene. Dette med henblik på senere at effektuere, at parrene blev indkvarteret adskilt.

Jeg sendte derfor på vegne af Udlændingestyrelsen en e-mail af 26. januar 2016 til indkvarteringsoperatørerne og bad om oplysninger om antal indkvarterede barnebrudepar samt konkrete oplysninger om parrenes personlige forhold.

Jeg bad bl.a. om at få oplyst det aktuelle antal indkvarterede barnebrudepar, hvor gammel den kvindelige del af parret var, om parret havde børn, om kvinden var gravid og om parret havde andre familiemedlemmer enten i indkvarteringssystemet eller bosiddende i Danmark.

Vi bad i en efterfølgende høring til operatørerne bl.a. om at få oplyst hvor gammel den mandlige del af parret var, og om par med børn havde særlige ønsker i forhold til, hvem der skulle indkvarteres sammen med børnene, hvis parret blev indkvarteret hver for sig. Jeg husker ikke, hvem der sendte denne e-mail, men jeg var med til at affatte den. Mailen blev sendt i dagene umiddelbart efter den 26. januar 2016 [anført med kuglepen: rettelig 18. februar 2016].

3. I tiden efter ministerens facebook-opdatering pågik der drøftelser og overvejelser dels i Udlændingestyrelsen, dels i departementet og dels mellem styrelsen og departementet om, hvordan den nye ordning for indkvartering af barnebrude-parrene skulle udformes.

Jeg ved, at KIV arbejdede på et udkast til notat med forslag til en ny praksis. Jeg ved også, at departementet arbejdede på et lignende udkast til notat. Endelig ved jeg, at de to udkast lagde op til to meget forskellige løsninger.

De interne drøftelser i Udlændingestyrelsen var jeg delvis involveret i. Den generelle holdning i styrelsen var, at der blev nødt til at være mulighed for at gøre undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering i den nye ordning af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser, herunder retten til familieliv.

Det var Henrik, Lene og Ditte, der forestod drøftelserne med departementet. Det var jeg ikke involveret i. Men jeg fik refereret, at ministeren meget klart gav udtryk for, at hun helst så, at den nye ordning med separat indkvartering skulle være undtagelsesfri. Jeg fik ligeledes refereret, at departementets embedsmænd havde meget svært ved at komme igennem til ministeren med det synspunkt, at der blev nødt til at være undtagelsesmulighed.

4. Den 10. februar 2016 udsendte Inger Støjberg sin pressemeddelelse, hvoraf det fremgik, at ingen barnebrude-par fremover kunne blive indkvarteret sammen på et asylcenter, heller ikke hvis parret havde børn.

Jeg blev meget overrasket over den kategoriske udmelding. Jeg forventede, at vi ville få mere detaljerede retningslinjer fra departementet, hvoraf det efter min opfattelse måtte fremgå, at der kunne ske undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering.

I stedet fik jeg refereret, at Line Skytte havde ringet til Lene og gjort det klart, at der så hurtigt som muligt skulle effektueres i overensstemmelse med pressemeddelelsens ordlyd. Jeg fik også refereret, at Lene i den forbindelse bad departementet om skriftlige retningslinjer for fremgangsmåden, og at vi som svar blot fik tilsendt pressemeddelelsen.

5. Så den 10. februar 2016 havde vi to skriftlige udmeldinger at arbejde ud fra. Dels ministerens facebook-opdatering af 25. januar 2016 og dels pressemeddelelsen af 10. februar 2016.

Det fremgår af statsministerens besvarelse af 16. juni 2017 af spørgsmål S 1323, at statsministeren på et tidspunkt mellem den 10. februar 2016 og den 4. marts 2016 modtog et beredskab om barnebrudesagen, hvoraf det fremgik, at der var en undtagelsesmulighed. Dette beredskab blev jeg først bekendt med, da besvarelsen af spørgsmål S 1323 blev offentliggjort på folketingets hjemmeside.

6. Jeg har arbejdet på udlændingeområdet siden 2002, heraf ca. 11 år i departements-regi, og jeg har aldrig før oplevet så ukarakteristisk en fremgangsmåde ved implementeringen af en ny praksis. Hændelsesforløbet efterlod mig med det indtryk, at ministeren forsøgte at tvinge sine ønsker igennem.

I dagene og ugerne efter den 10. februar 2016 vedblev drøftelserne og overvejelserne dels i Udlændingestyrelsen og dels mellem styrelsen og departementet (og sandsynligvis også internt i departementet).

Internt i Udlændingestyrelsen drøftede jeg og Kristina Kodeks VII. Vi nævnte ligeledes Kodeks VII for Ditte og Lene. Eksempelvis som en bemærkning om, hvorvidt styrelsen burde nævne Kodeks VII over for ministeriet.

Det var fortsat Henrik, Lene og Ditte, der forestod drøftelserne med departementet. Det var jeg ikke involveret i. Men jeg fik refereret, at vi fortsat holdt fast i, at der blev nødt til at være undtagelsesmulighed.

7. Jeg samlede oplysningerne fra operatørernes høringssvar i en oversigt. Jeg påtog mig opgaven, idet der hvilede et betydeligt pres på Udlændingestyrelsen for at få effektueret adskillelserne af barnebrudeparrene så hurtigt som muligt.

Jeg fandt det ikke rimeligt, at medarbejderne i bookingen skulle udsættes for dette pres, når der var tale om et så ukarakteristisk hændelsesforløb forbundet med principielle, juridiske overvejelser.

Jeg holdt bookingens medarbejdere orienteret om udviklingen, og jeg sparrede med bookingens medarbejdere i forhold til korrekt registrering i Indkvarterings- og ydelsesBeregningsSystemet (IBS) mv.

Jeg sendte den 10. februar 2016 kl. 16:29 en e-mail til bl.a. Lene og Ditte med et hurtigt overblik over de - på daværende tidspunkt - 27 par samt et estimat over tidsperspektivet. De 27 par omfattede dels par, som samlevede på et asylcenter, og dels par, som ikke samlevede på et asylcenter. Jeg brugte i e-mailen udtrykket " ... at der er *behov for* at skille 21 samlevende par ad", mens de øvrige 6 par ikke var samlevende på et asylcenter.

Formuleringen *"behov for"* skulle ikke forstås som resultatet af en vurdering af, om der var et sådant behov for at adskille parrene. Det skulle forstås som en klarlæggelse af, hvor mange par, der ifølge pressemeddelelsen og udmeldingen fra departementet skulle adskilles.

Lene skrev den 10. februar 2016 kl. 16:40 til departementet bl.a., at vi forventede at kunne planlægge flytningerne til gennemførelse ca. en uge senere, at vi ville planlægge flytningerne som sædvanligt, dvs. som faktisk forvaltningsvirksomhed, og at vi ville træffe afgørelse om flyttepåbud, hvis parrene ikke efterkom vores anvisninger.

8. Den 12. februar 2016 planlagde jeg i IBS at adskille en række barnebrude-par. Flytningerne skulle finde sted den 16. og 17. februar 2016.

Jeg påtog mig opgaven, idet jeg ikke fandt det rimeligt, at medarbejderne i bookingen skulle gennemføre adskillelserne, når der var tale om et så ukarakteristisk hændelsesforløb forbundet med principielle, juridiske overvejelser.

I lyset af ministerens klare udmeldinger, under det betydelige pres på Udlændingestyrelsen for at få effektueret adskillelserne af barnebrudeparrene så hurtigt som muligt, i mangel af reelle retningslinjer, med viden om, at styrelsen fortsat over for departementet holdt fast i, at der blev nødt til at være undtagelsesmulighed, samt på baggrund af min egen opfattelse om, at der blev nødt til at være undtagelsesmulighed, gjorde jeg følgende:

Jeg lagde væsentlig vægt på de oplysninger om parrene, som på daværende tidspunkt fremgik af deres sager i Udlændingestyrelsen, samt på de oplysninger om parrene, som vi havde indhentet via operatørerne.

Jeg inddelte herefter parrene i fire kategorier (som var forskellige fra de kategorier, der fremgik af min mail af 10. februar 2016, der vedrørte både samlevende og ikke-samlevende par):

– samlevende par med børn,
– samlevende par, hvor kvinden var førstegangsgravid,
– samlevende par uden børn/graviditet, men med andre særlige omstændigheder og
– samlevende par uden børn/graviditet og uden andre særlige omstændigheder.

Kategorierne er udtryk for min vurdering af risikoen for, om gennemførelsen af en adskillelse efterfølgende ville blive betragtet som i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Jeg planlagde ikke adskillelse af

– samlevende par med børn,
– samlevende par, hvor kvinden var førstegangsgravid eller
– samlevende par uden børn/graviditet, men med andre særlige omstændigheder.

Disse tre kategorier omfattede pr. 12. februar 2016 ca. 17 par.

Jeg planlagde ikke adskillelse af disse par, idet jeg var af den opfattelse, at en adskillelse kunne være i strid med eller problematisk i forhold til Danmarks internationale forpligtelser.

Jeg mente, at det var mest hensigtsmæssigt - trods presset fra departementet - at afvente at adskille disse par, indtil de pågående principielle drøftelser mellem styrelsen og departementet, bl.a. om muligheden for at gøre undtagelse, evt. senere ville nå til et resultat.

Derudover var jeg af den opfattelse, at hvis parrene skulle adskilles på daværende tidspunkt på det usikre grundlag, så skulle det ikke være mig, der skilte dem ad. En beslutning om at skille disse par ad på daværende tidspunkt skulle efter min opfattelse træffes af medarbejdere i Udlændingestyrelsen med højere charge end mig.

Jeg planlagde den 12. februar 2016 alene adskillelse af samlevende par uden børn, uden førstegangsgraviditet og uden andre særlige omstændigheder. Det drejede sig om 9 par.

Derudover var en række par pr. 12. februar 2016 allerede adskilt, herunder de to par, hvor kvinden var under 15 år. Endvidere var i hvert fald et par udeblevet fra det asylcenter, de var indkvarteret på.

9. Jeg orienterede - formentlig den 12. februar 2016 - Lene, Ditte og Kristina om, hvordan jeg havde grebet opgaven an, og hvad min holdning var til en evt. adskillelse af de par, som jeg ikke havde planlagt adskillelse af.

Jeg modtog ikke indvendinger imod min fremgangsmåde. Man kan vel sige, at min fremgangsmåde blev stiltiende accepteret.

Derudover kunne Lene og Ditte nu sige til departementet, at vi havde planlagt adskillelsen af de første par, så presset på os kunne aftage lidt.

10. Jeg sendte den 12. februar 2016 en mail til Lene, Ditte og Kristina om, at det efter min vurdering ville være mest hensigtsmæssigt at adskille par med børn på en sådan måde, at de små børn blev boende på det center, de allerede boede på, sammen med den ene forælder, så det alene var den anden forælder, der skulle flytte. Dette med henblik på at gennemføre en evt. adskillelse så skånsomt som muligt for parrenes børn, som på denne måde kunne blive i deres vante omgivelser.

Jeg sendte ikke mailen med henblik på en her-og-nu adskillelse af parrene, men for at give min faglige vurdering af, hvordan en evt. adskillelse kunne tilrettelægges mest skånsomt. Dette i overensstemmelse med min holdning og udmelding om, at det ikke burde være mig, der traf beslutning om samt gennemførte adskillelsen af par med børn.

Kristina sendte den 15. februar 2016 en mail til mig, Ditte og Lene med orientering om, at Henrik gerne så, at sager med par med fællesbørn blev forelagt for departementet, inden flytningerne blev effektueret.

Jeg sendt samme dag et svar herpå til Kristina, Ditte og Lene, hvori jeg foreslog, at vi fordelte opgaverne sådan, at KIV forelagde sagerne for departementet, og at KIV gav bookingen besked, hvis/når parrene skulle skilles ad, hvorefter bookingen ville planlægge flytningerne.

Jeg foreslog endvidere, at KIV - ud over par med børn - også forelagde for departementet, om UMl-par kunne bo på samme center, men ikke samme værelse, ligesom jeg foreslog, at to konkrete sager uden børn også blev forelagt for departementet grundet særlige omstændigheder.

Lene svarede samme dag bl.a., at det var en fin opgavefordeling, og at alle sager med børn skulle forelægges.

Dette er et øjebliksbillede af, hvad der skete den 15. februar 2016.

11. Så vidt jeg husker, var jeg herefter ikke længere direkte, kontinuerligt involveret i hændelsesforløbet. Den 1. marts 2016 rokerede jeg fra min stilling i Ø&I til Ledelsessekretariatet i Udlændingestyrelsen.

Jeg ved dog, at Lene den 16. februar 2016 sendte en e-mail til Line og Lykke om, at flytningen af par med børn rejste en række spørgsmål, som vi gerne ville drøfte med departementet.

Jeg ved også, at Ditte den 2. og 3. marts 2016 sendte mails til Jesper, hvor hun – i forlængelse af et møde ugen før samt i forlængelse af en telefonsamtale - fremsendte en beskrivelse af de sager, som styrelsen gerne ville have departementets respons på. Jeg ved, at der var tale om fem sager, herunder den ene af de to sager om par uden fællesbørn, men med andre særlige omstændigheder, som jeg havde peget på den 15. februar 2016."

Kristina Rosado har herom forklaret[64], at hun godt kan huske, at hun deltog i drøftelser vedrørende Kodeks VII. Hun husker ikke, at de drøftede, om de skulle nævne Kodeks VII for ministeriet. Det var ikke særligt konkrete drøftelser, de havde. Hun husker det således, at hun sagde, "det var nogle fine

64 Afhøringsekstrakten, side 485.

principper, der var i Kodeks VII, men at en sag som denne viste, at det kunne være svært at komme igennem med det i praksis". De havde haft oplevelsen af, at de ikke kunne komme igennem med deres synspunkter om, at der skulle være en adgang til at gøre undtagelser, og derfor "gjorde de det selv". Hun havde opfordret Lene Linnea Vejrum til at skrive dette til departementet. Hun skrev ikke selv til departementet eller til andre i styrelsen om sin holdning til ordningen, men der var ingen, der var i tvivl herom. Hun følte heller ikke, at de internt i styrelsen var uenige herom.

Margit Sander Rasmussen har om sit notat forklaret[65] bl.a., at hun udarbejdede notatet, efter at ministeren to gange havde været i samråd om sagen. De havde diskuteret, at sagen godt kunne ende med at blive behandlet i en undersøgelseskommission, og Jens Vikner rådede hende til at skrive om forløbet, mens hun fortsat kunne huske det. Da hun skrev notatet, havde hun adgang til sagsbehandlingssystemet, så hun kunne slå de oplysninger op, hun behøvede. Hun har også drøftet indholdet af notatet med Jens Vikner. Hun tror, at han læste notatet igennem, og at han huskede hende på et forhold, som hun kunne tilføje notatet. Hun erindrer ikke, hvad det var, Jens Vikner huskede hende på. Hun havde mange gange tidligere drøftet sagen med Jens Vikner, og hun havde på daværende tidspunkt fremsat et argument, som han huskede hende på, da hun udarbejdede sit notat. Jens Vikner tog ikke stilling til de konkrete formuleringer i notatet.

Jens Vikner har herom forklaret[66], at han husker, at han foreslog Margit Sander Rasmussen at udarbejde et notat om, hvordan hun havde oplevet sagsforløbet. Med sin erfaring fra Tamilsagen mente han, at det ville være hensigtsmæssigt, at hun skrev dette ned.

Af en mailkorrespondance fra den 29. juni 2017 mellem Ditte Kruse Dankert og en privat relation fremgår det bl.a.:

> "Den 29. jun. 2017 kl. 16.39 skrev ...
>
> Søde Ditte!

65 Afhøringsekstrakten, side 490.
66 Afhøringsekstrakten, side 739.

Jeg er noget rystet over, hvordan du bliver "hængt ud". Nu håber jeg sandelig ikke, du bliver til en syndebuk for en uansvarlig minister men får "renset" dit "navn" og din korrekte handlen som embedsværk/kontorchef. Du udfører ministerens ordre, som du jo er ansat (desværre) til at gøre. Ikke nogen sjov post, vil jeg mene! Bekymrende! Hvordan mon sagen ender? – Kærlige tanker fra ...

Til: [...]
Fra: Udlændingestyrelsen ...
Titel: Privat Re:
Sendt: 29-06-2017 20:35:55

Jeg har ikke gjort noget ulovligt – det er kommet helt ud af proportioner ift partshørings-delen. Komplet langt ude. Omvendt gjorde vi det rigtige ift sagerne, gjorde undtagelser osv, trods instruks.

Men det er langt ude pt, og vi kæmper. Men svært at sige, hvor det lander (om det lander).

Kh Ditte"

8.12. Perioden fra den 1. juli 2017 til den 31. december 2017

8.12.1. Interne mails i Udlændingestyrelsen vedrørende sagsbehandlingen i sagen om parret L

Den 4. og 5. juli 2017 var der i Udlændingestyrelsen en intern mailudveksling om den sag, der i marts 2016 var blevet klaget over til Folketingets Ombudsmand (se herom afsnit 8.5.6). Mailudvekslingen begyndte med, at Ronya Habo den 4. juli 2017 kl. 10.16 sendte afgørelsen om flyttepåbud og afgørelsen om tilladelse til fælles indkvartering vedrørende "FOB-parret" (parret [L]) til Nils Bak (cc Adam Abdel Khalik). Jens Vikner skrev herefter i en mail af 4. juli 2017 kl. 10.26 således til Nils Bak (cc Margit Sander Rasmussen):

"Ja, Information har jo fuldstændig ret, der er ikke gengivet nogen konkret afvejning eller i øvrigt hvilke hensyn, der indgået i vurderingen."

Margit Sander Rasmussen besvarede mailen til samme personkreds samme dag kl. 10.34. Det hedder i hendes mail:

> "Er dette det sidste søm til ligkisten?"

Den 5. juli 2017 kl. 9.51 skrev Nils Bak således til samme personkreds:

> "UIM ønsker en forklaring om Informations barnebrudssag. De vil vide, hvilke overvejelser vi gjorde os ifm. afgørelsen om adskillelse. (De er bange). Det har jeg talt med Lene om. Hvad vil Information få indsigt i?
>
> Lene siger, at Information får sagens akter, og at grundlaget for afgørelsen vil findes dér, i sagens oplysninger. Der var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, og det udelukker ikke, at vi foretog individuelle vurderinger, selv om det ikke står skrevet direkte i et dokument. Vi har vurderet ud fra de foreliggende oplysninger. Information vil derfor kun kunne gisne om, hvad de individuelle vurderinger nærmere gik ud på, og det vil handle om, hvorvidt man tror på os.
>
> Det var det principielle svar: US har i alle sager foretaget individuelle vurderinger ud fra de foreliggende oplysninger.
>
> Men hvilke (ikke-dokumenterede) overvejelser om individuelle hensyn gjorde vi os da i den konkrete sag, vil UIM vide.
>
> Lene (sarkastisk): jeg husker noget om en instruks. Har UIM overvejet den, inden de spørger, hvorfor vi adskilte dem? Vi adskilte dem, fordi vi fik en instruks."

I en mail af 5. juli 2017 kl. 15.01 skrev Nils Bak:

> "Lene og Ditte anfører, at de fra starten trak lister over alle par, at de indhentede oplysninger fra operatørerne om parrenes omstændigheder, og at de gennemgik hver sag på listen med angivelse af, i hvilke sager der helt sikkert ikke skulle ske adskillelse jf. konventionerne, i hvilke der var tvivl samt i hvilke, der kunne ske adskillelse. De bedyrer, at de gik systematisk til værks.

> At der var individuelle vurderinger skulle også fremgå af korrespondance med UIM, selv om der er overstregninger, og som Dahlin senere får aktindsigtsbesvarelse om. Han vil kunne se, at konkrete vurderinger blev drøftet, at der var tvivlstilfælde mv., siger de.
>
> Der skulle også være en korrespondance med Gori, hvor de spørger til konventionerne, til barnets tarv, og hvor han svarer, at det "nok ikke er det spørgsmål, man skal stille lige nu", eller noget i den stil. Men det kan ikke udleveres.
>
> Men altså intet til støtte for forklaringen i de konkrete sagsakter. Her siger de, at afgørelsen den 3. marts, hvor der alene henvises til instruksen, var faktisk forvaltningsvirksomhed og ikke en afgørelse i juridisk forstand. Lene henviser til forarbejderne."

Jens Vikner besvarede mailen samme dag kl. 15.20 således:

> "Det er meget fint, at de generelt har overvejet, hvilke par der skulle skilles, og hvilke der ikke skulle skilles. Det tvivler jeg ikke på, er korrekt. Men spørgsmålet her er, om de har foretaget en konkret vurdering i denne konkrete sag. Kan de dokumentere det ved akter på den konkrete sag? Og hvis det er tilfældet, hvorfor er det så overhovedet ikke reflekteret i afgørelsen? Som Rønsholdt siger, hvis det ikke kan dokumenteres, er det ikke sket.
>
> Hvad angår faktisk forvaltningsvirksomhed, tager de fejl. Et flyttepåbud er en afgørelse, også før 28 apr. Det fremgår af lovbemærkningerne, som jeg selv har været med til at skrive."

Jens Vikner har om mailen af 4. juli 2017 kl. 10.26 forklaret[67], at han på dette tidspunkt havde set en afgørelse, som var vedhæftet en mail til ham fra Nils Bak. Dette var første gang, hvor han så en af afgørelserne. Afgørelsen henviste alene til instruksen. Han tror, at han talte med Nils Bak herom. Kontoret spiste frokost sammen hver dag. Adspurgt til, om han i sin mail af 5. juli kl. 15.20 sondrede mellem en "generel overvejelse" af sagerne og en konkret vurdering

67 Afhøringsekstrakten, side 737-738.

i de enkelte sager, forklarede han, at han havde fået at vide, at Udlændingestyrelsen havde udarbejdet et skema med oplistning over de forskellige par og med sagens oplysninger. Han tilkendegav i sin mail, at et sådant overblik ikke kunne erstatte, at man på den enkelte sag dokumenterer, hvilke oplysninger man er i besiddelse af, og hvorfra man har fået oplysningerne. Oplysningerne i et skema kan ikke erstatte de dokumentationskrav, der gælder i den enkelte sag. Dette var ikke problematiseret i de drøftelser, som han tidligere havde deltaget i – i hvert fald ikke på sagsniveau. Han var ikke nede at tjekke efter i den enkelte sag. Da han skrev mailen, var han bekymret over, om der i sagerne havde været det nødvendige oplysningsgrundlag.

8.12.2. Artikel i Politiken den 5. juli 2017

Politiken bragte den 5. juli 2017 en artikel med overskriften "Naser Khader efter møde med departementschef: Støjberg-sag skyldes embedsmænds fejl". Det fremgår af artiklen bl.a.:

> "**Udlændingeministeriets departementschef Uffe Toudal har »ingen kommentarer« til Naser Khaders udlægning af deres møde.**
>
> Det var Udlændingeministeriets embedsmænd - og ikke udlændingeminister Inger Støjbergs - fejl, at unge asylpar blev ulovligt adskilt sidste år.
>
> Det er beskeden fra ministeriets egen departementschef, Uffe Toudal, ifølge de Konservatives Naser Khader, der henviser til et lukket møde, som Khader og departementschefen har holdt.
>
> Sagen om udlændingeminister Inger Støjbergs adskillelse af unge asylpar startede, da Støjberg sidste år udsendte en pressemeddelelse med en ulovlig ordre om at adskille alle asylpar under 18 år - uden undtagelser. Pressemeddelelsens ordlyd blev ført ud i livet af Støjbergs embedsmænd - selv om den var ulovlig. Støjberg slog i ugerne efter fast, at hun personligt havde bedt sit system om at adskille alle par.
>
> De konservative er siden blevet kritiseret for at holde hånden over en minister, som er ansvarlig for, at de unge asylpar blev skilt ad på ulovlig vis.

En 'bøf'
Men det er ikke ministerens fejl, lyder det nu fra udlændingeordfører Naser Kahder.

»Det er jo ikke ministeren, der skal sørge for at sige til sine embedsmænd, at nu skal de huske at følge op med en lovlig instruks. Jeg forstår ikke, at ministeriets embedsmænd nøjes med en pressemeddelelse og ikke har lavet et juridisk notat. Jeg har ikke hørt, at Støjberg har sagt, at de ikke måtte lave et juridisk notat«, siger Naser Khader.

Den konservative ordfører på sagen forklarer, at han har holdt et møde med Udlændingeministeriets departementschef, Uffe Toudal. Her har Toudal forsikret ham om, at ministeriets embedsmænd selv igangsatte den ulovlige tvangsadskillelse af unge asylpar uden, at ministeren havde bedt om det, forklarer Naser Khader.

Har du spurgt departementschef Uffe Toudal, om hvorfor man ikke har fulgt op med en juridisk instruks?

»Ja«.

Hvad fik du så af svar?

»Jeg fik at vide, at det var en 'bøf', man lavede fra ministeriets side. Men det var ikke ministerens fejl. Det var ikke noget, som ministeren havde bedt om«.

Så Uffe Toudal har sagt til dig, at det er embedsmændenes fejl og ikke ministerens, at man ender med at lave lovbrud?

»Han sagde, at det var en fejl«.

Fra hvis side af?

»Fra ministeriets side af. Det er ikke ministeren, der har bedt dem om ikke at lave en opfølgende instruks«.

Så det her er embedsmændenes ansvar?

»Det er embedsmændenes topchef, der siger til mig, at 'vi har begået en bøf'. Han sagde, ja, det er en fejl, at 'vi' ikke har lavet en (lovlig, red) instruks. Det med forvaltning af partshøringer er en sag mellem Udlændingestyrelsen og kommunerne. Det ville havet været et problem, hvis Støjberg havde sagt, at de ikke måtte lave det«.

Departementschef: Ingen kommentarer
Politiken har spurgt Udlændingeministeriets departementschef, Uffe Toudal, om Khaders udlægning er korrekt, og at det er departementschefens holdning, at det er ministeriets embedsmænd, der er skyld i de fejl, der er begået.

I en mail til Politiken skriver Udlændingeministeriet, at departementschef Uffe Toudal »ingen kommentarer« har til sit møde med Khader.

Politiken har også spurgt, hvorfor Udlændingeministeriets embedsmænd ikke informerede udlændingeminister Inger Støjberg om, at den undtagelsesfrie ordlyd i hendes ulovlige pressemeddelelse blev fulgt. Derudover er der spurgt til, hvornår det gik op for departementschef Uffe Toudal, at man var i gang med en ulovlig adskillelse af unge asylpar.

De spørgsmål har departementschefen ikke ønsket at svare på.

Rød forargelse
Khaders oplysninger møder kritik fra de Radikales udlændingeordfører Sofie Carsten Nielsen:

»Hvis Khader virkelig mener, at det et departementschefens ansvar alene, at der blev administreret ulovligt, så skal det da dokumenteres, og der skal drages en konklusion. Det kan da ikke bare hænge i luften, uden at der bliver handlet? Så er det jo bare tomme ord fra det såkaldte lov og orden parti«.

I Enhedslisten kalder man Khaders konklusioner for »voldsomme«:

»Det er en voldsom anklage mod embedsapparatet. Det stemmer ikke overens med Støjbergs tidligere udtalelser om, at bølgerne gik højt, og at hendes embedsmænd advarede hende om, at man ikke kunne adskille alle asylpar«, siger udlændingeordfører Johanne Schmidt-Nielsen.

Konservatives røde linje
Tilbage hos de Konservative forklarer Naser Khader, at partiets tillid til Støjberg først forsvinder, hvis det kan dokumenteres, at hun bevidst har begået lovbrud - dvs. brudt ministeransvarslovens §5.

»Jeg har sagt til baglandet, at dem der kan fremskaffe dokumentation for, at hun har brudt loven med vilje – altså ministeransvarsloven §5 – skal sende det til mig«.

Så i fremtiden kan en minister gå fri af lovbrud set med konservative øjne så længe, at lovbruddet 'kun' er begået af ministerens embedsmænd, og det ikke kan dokumenteres, at ministeren bevidst beordrede dem at bryde loven?

»Embedsmændene har ikke gjort det forsætligt. De har begået en fejl. Det skal man have lov til. Hvem begår ikke fejl«.

Men er det ikke en måde at fraskrive en minister det ansvar, som personen på papiret har? En minister er jo forvaltningschef og dermed også ansvarlig for det arbejde, som embedsmændene laver?

»Det, jeg siger, det er, at der er sket ting, som man fra embedsmændenes side har sagt, at det var en fejl eller en bøf. Det tager vi på os, siger de. Jeg mener, at der skal være plads til at begå de fejl, så længe det ikke er forsætligt«.

Men en minister har jo også brudt ministeransvarsloven, hvis man har fremmet en ulovlig handlings udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser. Det står i §3. Det er jo netop det, der er sket her?

»Jeg henviser alene til §5. Det er den ordlyd, som jeg hæfter mig ved«.

Så hvis en minister har brudt andre bestemmelser i ministeransvarsloven, så er det ligegyldigt?

»Jeg kan ikke huske dem alle sammen. Men jeg hæfter mig ved ordlyden i §5«.

Hvorfor væltede i så Eva Kjer Hansen? Her fik I da ikke dokumentation for, at hun bevidst havde forholdt jer oplysninger, hvilket var sagens kerne?

»Jeg var ikke ordfører på det. Det må du snakke med de ordfører om«."

Uffe Toudal Pedersen har om artiklen forklaret[68] bl.a., at han ikke havde et møde med Naser Khader. Han talte med Naser Khader efter et ordførermøde dagen før artiklen, hvor Naser Khader rejste spørgsmål om, hvorvidt der var noget i sagen, der ville "eksplodere under Inger Støjbergs stol". Han mente, at det var et lidt tosset spørgsmål at stille i et lokale, hvor der sad 10-15 mennesker. Da mødet var slut, stod de på gangen, og han sagde til Naser Khader, at der efter hans mening ikke var noget, der ville "eksplodere" under ministeren, men at det var muligt, at de skulle have været mere præcise i den måde, de meldte ud på efterfølgende. Det kan man altid gøre sig klog på bagefter, men det kunne da godt være. Det var det. Da han efterfølgende så artiklen, spærrede han øjnene op. De havde ikke haft et møde. Han har ikke brugt ordet "bøf", ligesom samtalen ikke havde en sådan detaljeringsgrad, som var beskrevet i artiklen. Det eneste, han sagde, var, at de måske skulle have skrevet en mere præcis instruks. Det var alene Naser Khader og ham, der var til stede under samtalen.

Som en kommentar til artiklen skrev Nils Bak den 5. juli 2017 kl. 13.19 således til Jens Vikner:

"... Motiverne for at beskytte ministeren kan være, at hvis hun ryger, ryger der helt sikkert også nogle embedsmænd. Og det er måske ikke givet, at embedsmænd vil ryge, hvis ministeren ikke gør.

Men det er jo ikke til at vide, hvad der blev sagt.

68 Afhøringsekstrakten, side 100.

> Tanja tager historien roligt. Vi har allerede sagt, at der er begået fejl, og vi vil måske også fremadrettet få kritik for fejl i konkrete sager, hvor vi kunne eller burde have gjort noget tidligere, end vi gjorde osv. Hun mener ikke, at US specielt står for skud."

Jens Vikner besvarede mailen samme dag kl. 13.28 således:

> "Falder ministeren, så er der givet flere, der også vil falde. Og nogle vil gå glip af en ellers storslået karriere.
> Der er begået fejl, ja, men ministeren (og vi) har vedholdende fastholdt, at der er forvaltet i overensstemmelse med konventionerne, og sådan ser det altså ikke ud i den konkret afgørelse. Konventionerne er ikke engang nævnt, endsige en beskrivelse af det udøvede skøn."

8.12.3. Artikel i Jyllands-Posten den 5. juli 2017

Jyllands-Posten bragte den 5. juli 2017 en artikel med overskriften "Støjberg klapper i om lukket møde – men står ved sit ansvar for lovbrud". Det fremgår af artiklen bl.a.:

> "**Inger Støjberg vil hverken be- eller afkræfte oplysninger om, at hendes embedsværk skal have påtaget sig skylden for fejl i sagen om tvangsadskilte asylpar.**
> ...
> Uanset om embedsfolkene har sovet i timen eller ej, så bærer udlændingeminister Inger Støjberg (V) ansvaret for alle fejl i sagen om de ulovlige adskillelser af asylpar på danske asylcentre.
>
> Det fastslår Inger Støjberg selv, og placerer sig dermed i skudlinjen foran sit eget embedsværk.
>
> »I sidste ende så er det altid mit ansvar som minister, hvad der sker i mit ministerium,« siger hun til Jyllands-Posten.
>
> Reaktionen kommer efter nye opsigtsvækkende oplysninger om et lukket møde i Udlændingeministeriet.
> ...
> I et interview med politiken.dk hævder De Konservatives udlændingeordfører Naser Khader, at Udlændingeministeriets departementschef

Uffe Toudal på et lukket møde i ministeriet har oplyst, at det var en fejl begået af ministeriets embedsmænd – og ikke af Inger Støjberg selv – som resulterede i, at mindreårige asylansøgere blev ulovligt adskilt fra deres ældre ægtefæller på danske asylcentre tilbage i 2016.
...
Det var nemlig Udlændingeministeriets brøler, at der aldrig blev udsendt en egentlig juridisk instruks til Udlændingestyrelsen og asylcentrene om, hvordan Støjbergs ordre skulle foregå i praksis.

Folketingets Ombudsmand har siden slået fast, at ordren om tvangsadskillelse af alle mindreårige asylpar var ulovlig, fordi reglerne kræver, at der foretages en individuel vurdering i hver enkelt sag.

Men ifølge Khader kan man ikke klandre ministeren for fejlen:

»Det er jo ikke ministeren, der skal sørge for at sige til sine embedsmænd, at nu skal de huske at følge op med en lovlig instruks. Jeg forstår ikke, at ministeriets embedsmænd nøjes med en pressemeddelelse og ikke har lavet et juridisk notat. Jeg har ikke hørt, at Støjberg har sagt, at de ikke måtte lave et juridisk notat«, siger Naser Khader til politiken.dk.

Han hævder desuden, at han på det lukkede møde spurgte departementschefen, hvorfor ministeriet ikke fulgte op på Støjbergs pressemeddelelse om adskillelserne med en juridisk instruks.

»Jeg fik at vide, at det var en 'bøf', man lavede fra ministeriets side. Men det var ikke ministerens fejl. Det var ikke noget, som ministeren havde bedt om,« siger han.

Oplysningen er interessant, fordi den – i Naser Khaders øjne – fritager Inger Støjberg fra ansvar i sagen. Dermed ser De Konservative ingen grund til, at hun skal gå af – sådan som flere oppositionspartier ellers kræver.

Jyllands-Posten har derfor spurgt Inger Støjberg, om hun kan bekræfte Naser Khaders udlægning af mødet med Udlændingeministeriets departementschef.

På en telefonforbindelse fra Estland, hvor hun deltager i et EU-ministermøde, lyder hendes svar:

»Jeg har ingen kommentarer til, hvad der foregår på interne møder.«

Du kan slet ikke komme nærmere ind på, hvad der blev sagt på mødet?

»Jeg har ingen kommentarer.«

Hvad hvis jeg spørger, om Naser Khaders udlægning er korrekt?

»Jeg har ingen kommentarer til interne møder«.

Kommer de fejl, der er blevet begået i dit ministerium, til at få nogen konsekvenser for dit embedsværk?

»Jeg har simpelthen ingen kommentarer ud over den, at det i sidste ende altid er mit – altså ministerens – ansvar, hvad der er foregået. Og det ansvar har jeg allerede påtaget mig,« siger Inger Støjberg.

Senest på et samråd i Folketinget 22. juni erkendte hun, at der blev begået fejl i sagen om de adskilte asylpar, og at »forløbet kan kritiseres«.

»Vi skulle have fulgt op med en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen, der indeholdt de nødvendige forbehold. Det skulle vi, og det tager jeg på mig,« sagde Støjberg under samrådet.

Politiken.dk har spurgt departementschef Uffe Toudal, om Naser Khaders udlægning af mødet i ministeriet er korrekt, men i en mail skriver Udlændingeministeriet, at han »ingen kommentarer« har til sit møde med Khader.

En minister har altid det overordnede og politiske ansvar for, hvad der sker i hans eller hendes ministerium.

Af ministeransvarlighedslovens paragraf 3 fremgår det eksempelvis, at en minister kan straffes for at fremme en ulovlig praksis ved »ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser.«

> Det fremgår dog også af lovens paragraf 5, at en minister kun straffes, »hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.«
>
> Det er alene den sidstnævnte paragraf, som Naser Khader hæfter sig ved, når han fastholder sin fulde støtte til Inger Støjberg. De Konservatives tillid til udlændingeministeren forsvinder først, hvis det kan dokumenteres, at hun bevidst har begået lovbrud, oplyser han.
> ..."

I en mail af 5. juli 2017 kl. 19.28 sendte Ditte Kruse Dankert artiklen til Adam Abdel Khalik med emneteksten "Lykke selvantænder jo snart...".

8.12.4. Udlændingestyrelsens håndtering af en aktindsigtsanmodning

Ulrik Dahlin fra Dagbladet Information anmodede ved mail af 4. juli 2017 kl. 11.28 om aktindsigt i [X-M]'s sag om adskillelse fra sin samlever. Ved mail af samme dag kl. 11.37 skrev Nils Bak således til Adam Abdel Khalik (cc til bl.a. Ditte Kruse Dankert og Lene Linnea Vejrum):

> "Dahlin søger aktindsigt i sagen, som omtales i dag.
>
> Det er nye oplysninger, som han fremlægger i dagens artikel vedr. denne sag. Vi har forklaret til Ombudsmanden, side 3 nederst og side 4 øverst, hvordan proceduren var omkring faktisk forvaltningsvirksomhed og hvordan – hvis ansøgeren modsatte sig frivillig flytning –vi skred til egentlig afgørelse og partshøring. Det lader ikke til at være tilfældet i denne sag. Og vi har heller ikke begrundet afgørelsen, blot henvist til instruksen.
>
> Hvis det er rigtigt, er her den rygende pistol, pressen har ledt efter, som dokumenterer, at ikke blot har ministeren løjet, men det har styrelsen også.
>
> Jeg syntes også, vi slap overraskende let af krogen i dagens artikel. Han kunne have rettet kanonen mod os. Det gør han så nu.

Vi må forberede os på, hvad vi svarer på spørgsmål herom."

Det fremgår af en mail, som Adam Abdel Khalik sendte den 19. juli 2017 kl. 17.56 til bl.a. Nils Bak (cc Anni Fode og Lene Linnea Vejrum), bl.a.:

"Så er vi klar med afgørelsen i Informations aktindsigtssag vedr. en konkret barnebrudssag. Vi kan ikke vente med at sende akterne, da der er tale om så få akter, og det er helt utvivlsomt, at vi skal udlevere det hele (undtagen en intern fremsendelsesmail) henset til, at der er givet samtykke i sagen. Så jeg regner med at sende afgørelsen til Information fredag eftermiddag.

Der foreligger ikke nogen skriftlig dokumentation for, at der er foretaget en konkret vurdering i forbindelse med den indledningsvise adskillelse, men som nævnt før Lene gik på ferie, er det jo ikke det samme som, at der ikke er foretaget en konkret vurdering, også i lyset af, at der var 5 sager, hvor man vurderede, at det ville være uforeneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parrene hver for sig.

Det blev allerede den 16. februar 2016 besluttet, at de skulle indkvarteres hver for sig, så desværre var de ikke omfattet af den anmodning om yderligere oplysninger, som den 18. februar 2016 blev sendt til indkvarteringsoperatørerne.

En anden vinkel vil nok være, at man kan foreholde afgørelsen for forskellige professorer i forhold til en vurdering af, om det er rigtigt, at parret ikke har et beskyttelsesværdigt familieliv. Deres ægteskab kunne heller ikke efter de dagældende regler anerkendes som retsgyldigt, og de har aldrig boet sammen i en selvstændig bolig og har ikke børn. De nåede at bo på asylcenter sammen i Danmark i tre måneder, inden de blev indkvarteret hver for sig.

Nogen vil måske studse over, at hjemlen i afgørelsen er en analogi af udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., og ikke en direkte anvendelse af denne bestemmelse, som der er lagt op til i departementets notat af 12. december 2016 om sagernes behandling .... Det har imidlertid gjort sig gældende i alle de afgørelser, der er truffet, indtil den 12. december 2016."

8.12.5. Spørgsmål til justitsministeren

8.12.5.1. Spørgsmål nr. 940-943 og spørgsmål 961

Den 28. juni stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) en række spørgsmål til justitsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne heraf den 5. juli 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 940** ...

Hvornår blev Justitsministeriet bekendt med, at udlændingeministerens instruks af 10. februar 2016 var ulovlig, og hvordan samt hvornår reagerede Justitsministeriet på dette?

Svar:

Den nuværende regering er — ligesom tidligere regeringer — ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces meget tilbageholdende med at redegøre for regeringsinterne overvejelser og drøftelser.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke at burde redegøre for de forhold, der spørges til, ligesom ministeriet ikke finder at burde oplyse om Justitsministeriets interne overvejelser om sagen."

"**Spørgsmål nr. 941** ...

Hvornår blev Justitsministeriet bekendt med, at udlændingeministerens ulovlige instruks af 10. februar 2016 førte til, at der i Udlændingestyrelsen blev administreret ulovligt, og hvordan samt hvornår reagerede Justitsministeriet på dette?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 940 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 942** ...

Hvornår blev ministeren orienteret om, at udlændingeministerens instruks af 10. februar 2016 var ulovlig, og hvordan samt hvornår reagerede ministeren på dette?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 940 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 943** ...

Hvornår blev ministeren orienteret om, at der i Udlændingestyrelsen blev administreret ulovligt på baggrund af udlændingeministerens ulovlige instruks, og hvordan samt hvornår reagerede ministeren på dette?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 940 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 961**

Vil ministeren redegøre for, om det var i overensstemmelse med god forvaltningsskik og juridiske fortolkningsprincipper som konkret retlig subsumption, da Udlændingestyrelsen i perioden fra den 10. februar 2016 til den 28. april 2016 henførte tvangsadskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever under udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt. (som er faktisk forvaltningsvirksomhed) og ikke udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. (forvaltningsakt)?

Svar:

Det bemærkes indledningsvist, at spørgsmål om den nærmere fortolkning af bestemmelserne i udlændingeloven hører under Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Justitsministeriet er i den forbindelse bekendt med, at Udlændinge- og Integrationsministeriet den 23. juni 2017 har indrykket en nyhed på ministeriets hjemmeside om partshøring i visse sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere. Af nyheden fremgår følgende:

"**1.** Forvaltningsloven gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed. Forvaltningsloven indeholder i § 19 en bestemmelse om partshøring.

Er der ikke foretaget partshøring i tilfælde, hvor dette følger af forvaltningslovens § 19, vil afgørelsen kunne være ugyldig. En ny afgørelse skal herefter træffes efter forudgående partshøring. Afgørelsen vil ikke nødvendigvis falde anderledes ud, efter at der er foretaget partshøring. Det vil bl.a. afhænge af, om der med partshøringen tilføres sagen nye oplysninger af betydning.

Uden for forvaltningslovens anvendelsesområde falder den administrative sagsbehandling, der har karakter af såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed.

2. Udlændingelovens bestemmelser om indkvartering betyder, at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når Udlændingestyrelsen træffer beslutning om at flytte en asylansøger fra et asylcenter til et andet. Dette fremgår af forarbejderne til udlændingeloven og medfører bl.a., at der i disse sager ikke skal ske partshøring efter forvaltningslovens § 19.

Efterkommer en asylansøger ikke en beslutning om at flytte, kan Udlændingestyrelsen give asylansøgeren et flyttepåbud. Der er i disse sager ikke tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, men om en afgørelse. Det betyder bl.a., at reglerne om partshøring i forvaltningslovens § 19 finder anvendelse i disse sager.

3. Praksis forud for den 28. april 2016 i sager om indkvartering af mindreårige med en ægtefælle eller samlever var, at der – i lighed med alle andre sager om indkvartering – ikke blev truffet en afgørelse, hvis asylansøgeren efterkom Udlændingestyrelsens beslutning

om indkvartering. Vurderingen var, at der var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, hvorfor der ikke skulle partshøres.

I de sager, hvor asylansøgeren ikke efterkom styrelsens beslutning om at flytte, blev der truffet en afgørelse efter forudgående partshøring over den manglende efterkommelse af anvisningen om indkvartering.

4. Efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefælle eller samlever drøftede Udlændinge- og Integrationsministeriet og Udlændingestyrelsen spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når styrelsen beslutter at indkvartere et par separat, eller om der er tale om en afgørelse.

På baggrund af disse forvaltningsretlige drøftelser besluttede Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 at genoptage sagerne om indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever og træffe afgørelser i alle sagerne, fordi der er tale om beslutninger af indgribende karakter for parrene.

Vurderingen var således, at der skulle træffes afgørelse i alle sagerne, selvom det direkte fremgår af forarbejderne til udlændingeloven, at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når Udlændingestyrelsen træffer en beslutning om, at en asylansøger skal flytte fra et asylcenter til et andet.

Praksis i sager om indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever har siden den 28. april 2016 således været, at der i alle sager træffes afgørelser, medmindre parterne selv har et ønske om at blive indkvarteret adskilt. Der foretages en partshøring efter forvaltningslovens § 19, der omfatter alle relevante faktiske oplysninger af væsentlig betydning, forinden det træffes afgørelse."

Justitsministeriet kan tilslutte sig det, som Udlændinge- og Integrationsministeriet har anført om partshøring efter forvaltningsloven."

8.12.5.2. Spørgsmål nr. 1059-1064

Den 15. august 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) spørgsmål nr. 1059-1064 til justitsministeren. Spørgsmålene blev besvaret den 12. september 2017. Spørgsmålene og besvarelserne var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 1059** ...

Det følger af afsnit 4 i svar på UUI alm. del – spm. 961, at Udlændingeministeriet og Udlændingestyrelsen efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 drøftede spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når styrelsen beslutter at indkvartere et par separat, eller om der er tale om en afgørelse, og at Udlændingestyrelsen på baggrund af disse forvaltningsretlige drøftelser den 28. april 2016 besluttede at genoptage sagerne om indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever og træffe afgørelser i alle sagerne, fordi der er tale om beslutninger af indgribende karakter for parrene. Deltog Justitsministeriet i disse forvaltningsretlige drøftelser – og i så fald fra hvornår? Hvad var Justitsministeriets fortolkning af spørgsmålet?

Svar:

Justitsministeriet kan generelt oplyse, at ministeriet løbende rådgiver ministerier og andre myndigheder om bl.a. forvaltningsretlige spørgsmål. Ministeriet finder imidlertid ikke at burde oplyse om den rådgivning, som ministeriet yder andre ministerier som led i regeringens interne beslutningsproces. Det skyldes, at regeringen – ligesom tidligere regeringer – ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces er meget tilbageholdende med at redegøre for regeringsinterne overvejelser og drøftelser.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets besvarelse af 5. juli 2017 af spørgsmål nr. 961 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg. Besvarelsen indeholder en gengivelse af en nyhed, som Udlændinge- og Integrationsministeriet den 23. juni 2017 indrykkede på ministeriets hjemmeside. Nyheden vedrører partshøring i visse sa-

ger om indkvartering af mindreårige asylansøgere. Som det fremgår af besvarelsen, kan Justitsministeriet tilslutte sig det, som Udlændinge- og Integrationsministeriet i nyheden har anført om partshøring efter forvaltningsloven."

"**Spørgsmål nr. 1060** ...

Det følger af afsnit 4 i svar UUI alm. del – spm. 961, at Udlændingeministeriet og Udlændingestyrelsen efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 drøftede forvaltningsretlige spørgsmål, og at man kom frem til at genoptage sagerne og træffe afgørelse i alle sagerne, fordi der er tale om beslutninger af indgribende karakter for parrene. Er det efter Justitsministeriets vurdering også af så indgribende karakter for parrene at skille dem ad, at der er tale om et indgreb efter EMRK artikel 8, og havde Justitsministeriet drøftelser med Udlændingeministeriet desangående i perioden fra den 10. februar 2016 og frem – og i så fald fra hvornår?

Svar:

Justitsministeriet kan generelt oplyse, at ministeriet løbende rådgiver ministerier og andre myndigheder om bl.a. menneskeretlige spørgsmål. Ministeriet finder imidlertid ikke at burde oplyse om den rådgivning, som ministeriet yder andre ministerier som led i regeringens interne beslutningsproces. Det skyldes, at regeringen – ligesom tidligere regeringer – ud fra et hensyn til regeringens interne beslutningsproces er meget tilbageholdende med at redegøre for regeringsinterne overvejelser og drøftelser.

Spørgsmålet om, i hvilke tilfælde det udgør et indgreb i retten til respekt for familielivet ifølge artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) at adskille et par i forbindelse med indkvartering i asylsystemet, er omtalt i Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene. Notatet blev sendt til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg den 12. december 2016 (Alm. del, bilag 75).

Det fremgår bl.a. af notatet (side 9), at EMRK artikel 8 alene finder anvendelse, hvis der foreligger et beskyttelsesværdigt familieliv i bestemmelsens forstand. Der skal således i alle tilfælde foretages en vurdering af, om et sådant beskyttelsesværdigt familieliv foreligger. Som eksempel på tilfælde, hvor der ikke nødvendigvis foreligger et beskyttelsesværdigt familieliv, nævnes den situation, at et par alene har kendt hinanden kort tid forud for ankomsten til Danmark. Endvidere nævnes det, at et ægteskab normalt ikke anses for omfattet af retten til respekt for familielivet, hvis ægteskabet er indgået under tvang.

Desuden fremgår det af notatet, at et pålæg om separat indkvartering i asylsystemet i de tilfælde, hvor et pars forhold udgør et familieliv i EMRK artikel 8's forstand, vil have en sådan intensitet, at det udgør et indgreb i retten til respekt for familielivet. Der skal i disse tilfælde foretages en konkret vurdering af, om det på baggrund af sagens samlede omstændigheder er sagligt og proportionalt at meddele pålæg om separat indkvartering, eller om parret skal indkvarteres sammen.

Justitsministeriet er enig i notatets beskrivelse af, i hvilke tilfælde et pålæg om separat indkvartering udgør et indgreb i retten til familieliv ifølge EMRK artikel 8."

"**Spørgsmål nr. 1061** ...

Det følger af svar på §20-spørgsmål S 1323 af 16. juni 2017 fra Statsministeriet, at Statsministeriet modtog et beredskab om sagen til brug for statsministerens deltagelse i forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandring (F 12) den 4. marts 2016. Af beredskabet fremgår det, at udlændinge- og integrationsministeren havde anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte den generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, og det ikke kan udelukkes, at adskillelse af et eksisterende familieliv i helt særlige tilfælde konkret vil kunne være i strid med retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller i strid med barnets tarv efter FN's børnekonvention, hvilket retningslinjerne skal tage højde for i sådanne

helt særlige tilfælde. Deltog Justitsministeriet i fortolkningen af, hvorvidt praksisændringen af 10. februar 2016 var i overensstemmelse med EMRK og FN's børnekonvention og i så fald fra hvornår?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1060 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 1062** ...

Det følger af en e-mail af 18. marts 2016 fra Udlændingeministeriet til Udlændingestyrelsen, at i konkrete sager, hvor rækkevidden af Danmarks internationale forpligtigelser giver anledning til tvivl, kan sagen forelægges departementet med henblik på departementets tilkendegivelse af forståelsen af de retlige rammer, og at departementet i den forbindelse vil involvere Justitsministeriet efter behov til brug for en generel afdækning heraf. Er det korrekt forstået, at Justitsministeriet drøftede denne forelæggelsesprocedure med Udlændingeministeriet, og at proceduren forinden blev godkendt af Justitsministeriet.

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1060 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 1063** ...

Var Justitsministeriet bekendt med, at Udlændingestyrelsen allerede på det tidspunkt, hvor man indførte den særlige forelæggelsesprocedure, det vil sige den 18. marts 2016, traf afgørelser om at adskille alle mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle og samlever, uden at de juridiske rammer, retningslinjer for separat indkvartering samt fortolkningen af forholdet til EMRK var endeligt på plads?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1060 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 1064** ...

Var det Justitsministeriet eller Udlændingeministeriet, der tog initiativ til at iværksætte den særlige forelæggelsesprocedure af 18. marts 2016, som beskrevet i Ombudsmandens redegørelse side 20 og 21, og hvorfor blev proceduren iværksat?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1060 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

8.12.6. Spørgsmål til statsministeren

Statsminister Lars Løkke Rasmussen besvarede den 28. august 2017 en række spørgsmål fra Udlændinge- og Integrationsudvalget. Spørgsmålene var stillet efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF), og svarene herpå gengives i det følgende.

8.12.6.1. Spørgsmål nr. 1065-1071

"**Spørgsmål nr. 1065:**

Statsministeren svarede under afslutningsdebatten den 31. maj 2017 i forbindelse med spørgsmål om sagen vedrørende ulovlig adskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle eller samlever, at "jeg er jo bekendt med ombudsmandens konklusion, og jeg er også fuldstændig bekendt med at udlændinge- og integrationsministeren har taget ombudsmandens udtalelse til efterretning, og implementerede den". Under samrådet den 1. juni 2017 svarede udlændingeministeren imidlertid, "altså, for det første så vil jeg bare lige sige, at vi har jo ikke rettet ind efter ombudsmanden, fordi der er hele tiden blevet administreret lovligt, og det er jo det, der sådan set er sagens kerne". Hvordan

hænger udlændingeministerens svar på samrådet den 1. juni 2017 – efter statsministerens opfattelse – sammen med statsministerens eget svar fra dagen før under afslutningsdebatten? Og vil statsministeren fastholde sine udtalelser af 31. maj 2017?"

Svar:

Jeg har noteret mig, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ved brev af 3. februar 2017 til Folketingets Ombudsmand oplyste, at ministeriet tog ombudsmandens udkast til redegørelse af 1. februar 2017 om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere til efterretning. Brevet blev oversendt af Folketingets Ombudsmand til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg den 6. februar 2017, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget (FT-samling 2016-2017), B 38, bilag 1.

Mine udtalelser om sagen under afslutningsdebatten den 31. maj 2017 var baseret på Udlændinge- og Integrationsministeriets tilkendegivelser i brevet til ombudsmanden.

Jeg finder imidlertid ikke anledning til at forholde mig til citater, som er taget ud af en sammenhæng, ligesom jeg – i overensstemmelse med det oplyste i min besvarelse af 15. marts 2010 af spørgsmål nr. 1 (UFO alm. del) – vil understrege, at fordi jeg én gang har udtalt mig overordnet om en sag på en ressortministers område ikke kan forventes at svare på nærmere spørgsmål om sagen. Det har jeg ikke de nærmere forudsætninger for. Det gælder også i denne sag.

Jeg kan derfor henvise til, at spørgsmål til sagen stilles til udlændinge- og integrationsministeren som ressortansvarlig."

"**Spørgsmål nr. 1066:**

Udlændinge- og integrationsministeren har frem til samrådet den 1. juni 2017 flere gange forklaret, at ministeren rettede ind, da ministeren modtog Ombudsmandens foreløbige redegørelser. Det fremgår bl.a. af førstebehandlingen af B38 den 7. februar 2017, hvor ministeren udtaler følgende " Det er selvfølgelig også derfor, at der blev lagt en meget,

meget restriktiv linje. Det har jeg så fået et – hvad hedder sådan noget? – hak i tuden eller klip i øret for i går [dvs. den 6. februar 2017] af Ombudsmanden, og det må jeg så leve med. Og i et interview til Politiken den 21. maj 2017 "Igen: Vi retter ind i det øjeblik, ombudsmanden sender sin rapport til os". Det er det samme statsministeren udtaler i sine svar under afslutningsdebatten. Under samrådet den 1. juni 2017 ændrer udlændingeministeren imidlertid forklaring og oplyser "altså, for det første så vil jeg bare lige sige, at vi har jo ikke rettet ind efter ombudsmanden, fordi der er hele tiden blevet administreret lovligt, og det er jo det, der sådan set det, der er sagens kerne". Hvornår blev statsministeren bekendt med, at udlændingeministeren ville ændre forklaring?"

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1065 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg."

"**Spørgsmål nr. 1067:**

Det fremgår af svar på § 20-spørgsmål S 1323 af 16. juni 2017 fra Statsministeriet, at Statsministeriet modtog et beredskab om sagen til brug for statsministerens deltagelse i forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandring (F 12) den 4. marts 2016. Af beredskabet fremgår det, at udlændinge- og integrationsministeren havde anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte den generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, og det ikke kan udelukkes, at adskillelse af et eksisterende familieliv i helt særlige tilfælde konkret vil kunne være i strid med retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller i strid med barnets tarv efter FN's børnekonvention, hvilket retningslinjerne skal tage højde for i sådanne helt særlige tilfælde. Var Statsministeriet bekendt med, at der allerede på det tidspunkt blev administreret efter ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016? Tog Statsministeriet nogen tiltag for at sikre, at administrationen var lovlig?"

Svar:

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 1323 af 16. juni 2017, som vedlægges, noterede Statsministeriet sig på baggrund af det omtalte beredskab, at udlændinge- og integrationsministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 ville blive administreret indenfor de rammer, der var nævnt i beredskabet. Statsministeriet er ikke i øvrigt blevet orienteret nærmere om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere."

"**Spørgsmål nr. 1068:**

En statsminister er som regeringschef forpligtet til at føre tilsyn med sine ministre og kontrollere, at der administreres lovligt i ministerierne og gives Folketinget retvisende oplysninger. Har statsministeren levet op til sin tilsynspligt over for udlændingeministeren og Udlændingeministeriet i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle eller samlever?"

Svar:

For så vidt angår statsministerens juridiske tilsynspligt, kan jeg henvise til den daværende statsminister Helle Thorning-Schmidts besvarelse af 6. december 2011 af spørgsmål nr. S 1070, hvor der er redegjort nærmere for tilsynspligten. Som det fremgår heraf, består der ikke et almindeligt over/underordnelsesforhold mellem statsministeren og de øvrige ministre, således at statsministeren med bindende virkning f.eks. kan fastsætte, hvordan en fagminister skal administrere et område. Besvarelsen vedlægges.

Jeg kan hertil tilføje, at det – som anført i den daværende statsminister Helle Thorning-Schmidts besvarelse af 17. februar 2014 af spørgsmål nr. 492 (REU alm. del), som vedlægges – er Statsministeriets opfattelse, at statsministerens tilsynspligt ikke har karakter af en løbende tilsynspligt, der indebærer, at statsministeren af egen drift løbende skal føre tilsyn og kontrol med fagministrene. Det må derimod antages, at tilsynspligten i almindelighed alene udløses, hvis der foreligger en

> særligt begrundet formodning om retsstridig adfærd af en vis væsentlighed. Det må mere generelt antages at indebære, at statsministerens tilsynspligt alene udløses rent undtagelsesvis.
>
> Den konkrete sag rejser efter min opfattelse ikke spørgsmål om tilsynspligt for statsministeren."

Der foreligger til brug for besvarelsen af bl.a. dette spørgsmål et notat af 24. august 2017 fra Statsministeriet, hvoraf fremgår bl.a.:

> "Det bemærkes for så vidt angår besvarelsen af spørgsmål nr. 1068, at den nærmere rækkevidde af statsministerens tilsynspligt ikke følger af grundloven, men er omtalt i den juridiske litteratur. Sammenfattende beskrives det (med visse nuancer) således, at tilsynspligten i almindelighed alene udløses, hvis der foreligger en særligt begrundet formodning om retsstridig adfærd af en vis væsentlighed hos en minister. Dette må mere generelt antages at indebære, at statsministerens tilsynspligt alene udløses rent undtagelsesvist.
>
> Juridisk Afdeling har – med udgangspunkt i de spørgsmål, der er stillet til henholdsvis statsministeren og udlændingeministeren den 15. august, og de oplysninger, som STM pt. er bekendt med – foretaget en vurdering af, om udlændingeministerens udtalelser i sagen om de temaer, som særligt ses at have fået offentlig omtale, bør give anledning til overvejelser fra STM's side. Herom bemærkes følgende:
>
> For så vidt angår spørgsmålet om UIM's reaktion på ombudsmandens kritik, herunder spørgsmålet om pressemeddelelse/instruks og ulovlig administration, har udlændingeministeren som nævnt oplyst, at hun tog ombudsmandens redegørelse til efterretning. Der er efter Juridisk Afdelings opfattelse nogen uklarhed om, hvad det er, udlændingeministeren i den forbindelse tog til efterretning. Det bemærkes i den forbindelse, at udtalelser under spørgerunden i et samråd i sagens natur ikke kan forventes at have samme grad af præcision og fuldstændighed, som det ministeren siger, når talen læses op under første indlæg. På det pt. foreliggende grundlag har Juridisk Afdeling forstået det således, at UIM tog kritikken af, at pressemeddelelsen også var en instruks til efterretning. Når udlændingeministeren efterfølgende har oplyst, at *"der ikke*

er blevet rettet ind efter ombudsmanden" må dette efter Juridisk Afdeling umiddelbart forstås således, at UIM og US hele tiden har administreret efter reglerne. I den forbindelse må udlændingeministeren antages at referere til Danmarks internationale forpligtelser, som synes at være et centralt omdrejningspunkt i sagen. Senere i sagens forløb er så også opstået et spørgsmål vedrørende parthøring, hvilket efter det oplyste strækker sig tilbage over en længere årrække.

I forhold til udlændingeministerens udlægning af fire konkrete sager og Informations artikel herom bemærkes, at det er Juridisk Afdelings opfattelse, at det kræver detaljeret indsigt i sagerne for at kunne vurdere sagernes rette sammenhæng. Juridisk Afdeling har noteret sig, at UIM har oplyst i artiklen, at *"der er tale om komplekse sager, hvor omstændighederne hver især er unikke. Hvordan Information vælger at fortolke oplysningerne, må avisen selv stå til ansvar for."*

Juridisk Afdeling noterer sig, at visse medlemmer af Folketinget fortsat er af den opfattelse, at der er behov for uddybende svar fra udlændingeministeren, hvilket må ses som et udtryk for, at hendes svar hos de pågældende medlemmer efterlader tvivl og uklarheder. Der er imidlertid ikke grundlag for at konstatere, at der er en "særlig begrundet formodning om retsstridig adfærd".

./. På denne baggrund er det Juridisk Afdelings vurdering, at spørgsmålet bør besvares ved at henvise til den daværende statsminister HTS' vedlagte besvarelse af spørgsmål nr. S 1070 af 6. december 2011, hvor der er redegjort nærmere for tilsynspligten, ligesom ovennævnte generelle betragtninger, som også fremgår af svar på spørgsmål nr. 492 af 17. februar 2014 (som der bør henvises til), om tilsynspligten bør nævnes. Endelig bør det konkluderes i besvarelsen, at den konkrete sag ikke rejser spørgsmål om tilsynspligt."

"**Spørgsmål nr. 1069:**

Udlændinge- og integrationsministeren siger i sin samrådstale den 1. juni 2017 – som statsministeriet ifølge svar på S 1319 af 16. juni 2017 blev orienteret om på et møde den 31. maj 2017 på baggrund af oversendt udkast – "Og nok så vigtigt, så har den unge kvinde i 4 af de sager,

hvor styrelsen har skilt parrene ad, bagefter selv valgt at forblive adskilt fra sin mand. Her er vi så ved det, der er sagens absolutte kerne for mig, nemlig hensynet til pigerne, deres liv og deres fremtid. [...] Og derfor glæder jeg mig over, at kvinderne har fået mulighed for at få et pusterum." At de fire piger skulle være blevet "reddet" af ministerens instruks har efterfølgende vist sig ikke at være i overensstemmelse med oplysningerne i det skema som ministeriet oversendte til Ombudsmanden i november 2016, jf. artiklen "Inger Støjbergs instruks "redede" højst én pige" i Information den 22. juni 2016. Var Statsministeriet den 31. maj 2017 bekendt med, at ministerens samrådstale ikke var retvisende?"

Svar:

Af principielle grunde udtaler jeg mig i almindelighed ikke om sager på andres ministres ressortområde. Det har hverken jeg eller Statsministeriet de nærmere forudsætninger for. Det gælder også i denne sag.

Jeg kan henvise til, at spørgsmål til sagen stilles til udlændinge- og integrationsministeren som ressortansvarlig."

"**Spørgsmål nr. 1070:**

Udlændinge- og integrationsministeren henviser i sin samrådstale den 1. juni 2017 – som statsministeriet ifølge svar S 1319 af 16. juni 2017 blev orienteret om på et møde den 31. maj 2017 på baggrund af oversendt udkast – at pressemeddelelsen ikke var en instruks men blot en politisk tilkendegivelse, der først efterfølgende fik karakter af en instruks, selvom ministeren frem til samrådet den 1. juni 2017 i en række udvalgsbesvarelser havde henvist til pressemeddelelsen som "instruks", "ministerens indkvarteringsinstruks", "min instruks". Gjorde Statsministeriet på mødet den 31. maj 2017 udlændingeministeren opmærksom på, at udlændingeministeren ændrede forklaring i sin samrådstale?"

Svar:

Som oplyst i min besvarelse af spørgsmål nr. S 1320 af 16. juni 2017, som vedlægges, har hverken jeg selv eller Statsministeriet haft indflydelse på den beskrivelse af forløbet i sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere, som udlændinge- og integrationsministeren redegjorde for den 1. juni 2017 i forbindelse med besvarelse af Udlændinge- og Integrationsudvalgets samrådsspørgsmål AT og AU."

"**Spørgsmål nr. 1071:**

Blev der holdt et nyt møde i Statsministeriet inden udlændinge- og integrationsministerens samråd den 23. juni 2017 om ministeransvar i sagen vedrørende adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle eller samlever den 23. juni 2017 – og i så fald hvornår – og fik Statsministeriet også oversendt udkast til ministerens samrådstale inden samrådet den 23. juni 2017?"

Svar:

Begge dele af spørgsmål kan besvares med et nej."

8.12.7. Spørgsmål til Folketingets Ombudsmand

8.12.7.1. Spørgsmål nr. 1092 og 1093

Udlændinge- og Integrationsudvalget anmodede den 24. august 2017 om ombudsmandens besvarelse af følgende spørgsmål stillet efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT):

"**Spørgsmål 1092**

Under besvarelsen af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del) den 1. juni 2017 udtalte udlændinge- og integrationsministeren flere gange, at ombudsmanden i den endelige redegørelse om "Adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere" "konkluderer", at "vi jo ikke har haft til hensigt fra ministeriets side på noget tidspunkt at forvalte imod dansk lovgivning eller internationale forpligtelser"

(udskrift af samrådet findes som UUI alm. del – bilag 206). Fremgår det af redegørelsen, at ombudsmanden "konkluderer" dette?

Spørgsmål 1093

Under besvarelsen af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del) den 1. juni 2017 udtalte udlændinge- og integrationsministeren flere gange, at ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 reddede fire piger fra at leve sammen med mænd, de ikke ønskede at leve sammen med (udskrift af samrådet findes som bilag 206, UUI alm. del). Ifølge artiklen "Dokument gennemhuller Støjbergs forklaring om de fire piger" (Information, 22. juni 2017) har ministeren henvist til ombudsmandens endelige redegørelse om "Adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere" som belæg for, at de fire piger blev reddet. Kan ombudsmanden be- eller afkræfte, at der i redegørelsen findes et sådant belæg?"

Spørgsmålene blev den 13. september 2017 besvaret således:

"**Svar [på spørgsmål nr. 1092]:**

Det er i sagens natur kun Udlændinge- og Integrationsministeriet, der kan vide ("konkludere"), hvad der var hensigten med indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016.

Som det fremgår af pkt. 6.4 i min redegørelse af 23. marts 2017, har jeg således som ombudsmand måttet basere min bedømmelse af sagen på de oplysninger, der fremgår af sagens dokumenter, eller som ministeriet er fremkommet med i sine udtalelser til mig.

Ministeriet har oplyst, at det ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen blev lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til instruksens udgangspunkt om adskilt indkvartering.

Dette har jeg – af de grunde, der er anført i redegørelsen – baseret min bedømmelse af sagen på. Der er således ikke tale om, at jeg "konklude-

rer", hvad ministeriets hensigt rent faktisk var. En sådan konklusion er det som anført kun ministeriet selv, der kan drage.

Jeg har noteret mig, at udlændinge- og integrationsministeren under samrådet den 23. juni 2017 har tilkendegivet, at hun ikke har haft til sinds at tillægge mig vurderinger, som jeg ikke selv har givet udtryk for.

Som jeg forstår det, er der således ikke uenighed om udlægningen af min redegørelse på dette punkt.
...

Svar [på spørgsmål nr. 1093]:

Jeg modtog med brev af 16. november 2016 fra Udlændinge- og Integrationsministeriet en række oplysninger, herunder et skema fra Udlændingestyrelsen om forløbet af de enkelte sager om adskillelse af de pågældende par og disse pars status pr. 3 november 2016. Jeg er bekendt med, at skemaet den 12. december 2016 af ministeriet blev oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget (UUI alm. del – bilag 74).

I pkt. 4 i min redegørelse af 23. marts 2017 har jeg i tabel I og tabel II sammenstillet en række oplysninger om de berørte par, som jeg mente at kunne udlede af Udlændingestyrelsens skema.

Det fremgår af tabel I i redegørelsen, at to mindreårige asylansøgere blev indkvarteret adskilt fra deres ægtefælle eller samlever efter ønske fra den mindreårige, og at to andre mindreårige asylansøgere ønskede deres adskilte indkvartering opretholdt.

Jeg antager, at det er disse fire mindreårige asylansøgere, som udlændinge- og integrationsministeren har henvist til.

Jeg har ikke i min redegørelse forholdt mig til de nærmere omstændigheder for de nævnte asylansøgere, idet disse omstændigheder ikke har haft betydning for de spørgsmål, som jeg skulle bedømme. Jeg har således bl.a. ikke forholdt mig til, om de ville være blevet indkvarteret adskilt fra deres ægtefælle eller samlever også efter den praksis, der

var gældende forud for instruksen. Jeg henviser om denne praksis til pkt. 2 i min redegørelse.

Det anførte er naturligvis ikke ensbetydende med, at ministerens udsagn om, at de pågældende blev "reddet" som følge af instruksen, ikke kan være korrekt. Det betyder blot, at jeg ikke har forholdt mig til dette spørgsmål."

8.12.8. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

8.12.8.1. Spørgsmål nr. 935

Den 27. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Karen J. Klint (S) spørgsmål nr. 935 til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 9. oktober 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 935:**

Med L 94 gennemførtes en ændring i forhold til dispensationer for alderskrav, hvorefter ingen under 18 år må indgå ægteskab. Udenlandske ægteskaber anerkendes heller ikke, hvis den ene part ved vielsen var under 18. Vil ministeren oplyse, om dette har indflydelse på håndteringen af mindreårige gifte asylansøgere?

Svar:

Der er tale om to forskellige regelsæt og vurderinger.

Vurderingen af, om mindreårige asylansøgere mellem 15 år og 18 år med en ægtefælle eller samlever kan indkvarteres separat på asylcentrene, foretages af Udlændingestyrelsen og beror navnlig på Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8 om retten til respekt for bl.a. familielivet og FN's børnekonvention.

Danmarks internationale forpligtelser, herunder retten til respekt for familielivet og hensynet til barnets tarv, kan være til hinder for separat indkvartering også i tilfælde, hvor parret ikke er gift, men samlevende.

Om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene henvises i øvrigt til notat af 12. december 2016 sendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget (UUI alm. del – bilag 75)."

8.12.8.2. Spørgsmål nr. 950-960

Den 28. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) spørgsmål nr. 950 til 960 til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmål nr. 950-953 og besvarelserne heraf den 9. oktober 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 950:**

Vil ministeren redegøre for, hvad der menes med formuleringen "under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser" samt redegøre for, hvorledes den formulering adskiller sig fra en formulering om at være "i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser"?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"**1.** Som det fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 845 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er det Udlændingestyrelsen, der efter udlændingeloven træffer bestemmelse om indkvarteringen af bl.a. asylansøgere. Efterkommer en udlænding ikke Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, kan styrelsen pålægge udlændingen at tage ophold på et indkvarteringssted efter styrelsens nærmere bestemmelse (flyttepåbud). Der henvises til udlændingelovens § 42 a, stk. 7.

Udlændingestyrelsens afgørelser om flyttepåbud kan ikke påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

2. Som det fremgår af besvarelserne af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 806, 813, 817 og 844 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, har Udlændingestyrelsen under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Sagsbehandlingen og vurderingerne har løbende afspejlet Udlændingestyrelsens retsopfattelse, herunder Udlændingestyrelsens retsopfattelse med hensyn til Danmarks internationale forpligtelser.

3. Udlændingestyrelsen har fundet, at det er mest retvisende at oplyse, at styrelsen har administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, fordi der ikke foreligger relevante fortolkningsbidrag, f.eks. i form af retspraksis, praksis i administrative klagesager mv. vedrørende konkrete sager om indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever."

"**Spørgsmål nr. 951:**

Vil ministeren redegøre for, om og hvordan adskillelse af asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever kan sidestilles med en beslutning om at ændre indkvarteringssted for ikke-gifte asylansøgere eller at flytte en hel familie samlet til et nyt indkvarteringssted, således som anført af Udlændingestyrelsen i svar pa UUI alm. del – spm. 809?

Svar:

1. Med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever ønskede jeg at vende udgangspunktet for, om en mindreårig asylansøger skal indkvarteres med en ægtefælle eller samlever, på hovedet, så udgangspunktet er separat indkvartering i disse sager.

Den generelle praksisændring, som pressemeddelelsen lagde op til, vedrørte således indholdet af ordningen, altså hvad der skal være udgangspunktet for det konkrete udfald, når myndighederne skal beslutte, om et par kan indkvarteres sammen. Forenklet betyder praksisændringen, at

indkvartering i sådanne tilfælde skal ske separat, medmindre Danmarks internationale forpligtelser taler herimod.

Derimod forholder min pressemeddelelse sig ikke til spørgsmålet om, hvilke parts rettigheder der skal iagttages som led i den ændrede vurdering af, om indkvartering skal ske separat, eller hvilken sagsbehandling praksisændringen i øvrigt giver anledning til. Sådanne overvejelser, der er af forvaltningsretlig karakter, skal foretages af de sagsbehandlende myndigheder.

2. Én af de partsrettigheder, der efter forvaltningsloven normalt skal iagttages i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, er forudgående partshøring.

Er der ikke tale om en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, men derimod om såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed, skal forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring ikke iagttages.

3. Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., og forarbejderne hertil sker Udlændingestyrelsens anvisninger om indkvartering på asylcentrene som led i styrelsens almindelige virksomhed og har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Dette indebærer således, at forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring ikke skal iagttages i forbindelse med, at Udlændingestyrelsen træffer bestemmelse om indkvarteringen af en asylansøger, herunder flytning af en asylansøger fra ét center til et andet, når styrelsens anvisning efterkommes.

Derimod udgør et flyttepåbud efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., og forarbejderne hertil en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det indebærer, at forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring skal iagttages, hvis en asylansøger ikke efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, og styrelsen derefter pålægger udlændingen at tage ophold på et bestemt asylcenter.

Der henvises herved til lovforslag nr. L 130 af 30. januar 2013, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15 (folketingsåret 2012-13).

4. Den generelle praksis på indkvarteringsområdet både før og efter den 10. februar 2016 er, at i de tilfælde, hvor en asylansøger efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, er der ikke tale om en afgørelse i forvaltnings lovens forstand, men derimod om faktisk forvaltningsvirksomhed. Der foretages derfor heller ikke partshøring efter forvaltningsloven.

Efterkommer en asylansøger derimod ikke styrelsens anvisning om indkvartering, træffer styrelsen afgørelse om flyttepåbud efter forudgående partshøring.

Denne praksis er i overensstemmelse med udlændingeloven og forarbejderne hertil og var derfor udgangspunktet for Udlændingestyrelsens sagsbehandling efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016.

5. Udlændingestyrelsen traf den 28. april 2016 beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever og at træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., om flyttepåbud, i alle sådanne sager om adskilt indkvartering efter forudgående partshøring, dvs. også i sager, hvor parterne efterkom styrelsens anvisning om indkvartering.

Om baggrunden herfor kan der henvises til, at Udlændingestyrelsen samtidig med behandlingen af sagerne om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever efter den 10. februar 2016 over for Udlændinge- og Integrationsministeriet rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering i disse tilfælde kunne føre til, at der skulle ske partshøring i disse sager, uanset om der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed.

Dette spørgsmål gav, navnlig i lyset af den klare forudsætning i forarbejderne, anledning til ikke ubetydelig tvivl, og spørgsmålet blev derfor nøje overvejet. Resultatet af disse forvaltningsretlige overvejelser blev,

at der også træffes afgørelse om flyttepåbud i sådanne sager, når parterne ved den første indkvartering nok efterkommer anvisningen om separat indkvartering, men ikke selv ønsker denne separate indkvartering. Forud for en sådan eventuel afgørelse om flyttepåbud skal der fortsat ske partshøring."

"**Spørgsmål nr. 952:**

Vil ministeren redegøre for, om det var i overensstemmelse med god forvaltningsskik og juridiske fortolkningsprincipper som konkret retlig subsumption, da Udlændingestyrelsen i perioden fra den 10. februar 2016 til den 28. april 2016 henførte tvangsadskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever under udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt. (som er faktisk forvaltningsvirksomhed) og ikke udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. (forvaltningsakt)?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 953:**

Vil ministeren oplyse, i hvor mange tilfælde Udlændingestyrelsen har adskilt mindreårige asylægtepar uden korrekt partshøring i perioden fra 3. oktober 2011 til 10. februar 2016, i det omfang partshøring var påkrævet henset til den daværende ordnings opbygning?

Svar:

1. Som anført i min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del), er den generelle praksis på indkvarteringsområdet både før og efter den 10. februar 2016, at i de tilfælde, hvor en asylansøger efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, er der ikke tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand, men derimod om faktisk forvaltningsvirksomhed. Der foretages derfor heller ikke partshøring efter forvaltningsloven.

Efterkommer en asylansøger derimod ikke styrelsens anvisning om indkvartering, træffer styrelsen afgørelse om flyttepåbud efter forudgående partshøring. Denne generelle praksis er i overensstemmelse med udlændingeloven og forarbejderne hertil og var derfor udgangspunktet for Udlændingestyrelsens sagsbehandling efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016.

Det bemærkes i tillæg hertil, at denne praksis ved en ændring af udlændingelovens § 42 a, stk. 7, i foråret 2013 blev kodificeret i forarbejderne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 130 at 30. januar 2013, folketingsåret 2012-13 (bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15).

2. Udlændingestyrelsen traf den 28. april 2016 beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever og at træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., om flyttepåbud, i alle sådanne sager om adskilt indkvartering efter forudgående partshøring, dvs. også i sager, hvor parterne efterkom styrelsens anvisning om indkvartering.

Om baggrunden herfor henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951.

3. Som også anført i min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 ønskede jeg med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarterings ordning at vende udgangspunktet rundt, så udgangspunktet er, at der skal ske separat indkvartering af en mindreårig asylansøger med en ægtefælle eller samlever, medmindre hensynet til Danmarks internationale forpligtelser taler herimod.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der om praksis for indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever forud for den 10. februar 2016 har oplyst følgende:

> "Praksis for indkvartering af mindreårige over 15 år med en ægtefælle eller samlever forud for den 10. februar 2016 var, at der blev foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i de sager, hvor Udlændingestyrelsen blev gjort bekendt med, at der var problemer i

relation til den mindreåriges trivsel. Omdrejningspunktet for denne vurdering var indkvarteringsoperatørens børnefaglige personales vurderinger samt værtskommunens eventuelle faglige vurderinger af, hvilke indkvarteringsforhold der var til den mindreåriges bedste med udgangspunkt i hensynet til barnets tarv.

Som det fremgår af besvarelsen af 9. marts 2016 af spørgsmål nr. 302 fra Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget, er der ikke foretaget registreringer af, hvor mange asylansøgere under 18 år der er ankommet til Danmark sammen med en myndig ægtefælle eller samlever.

Det er således ikke muligt at identificere eventuelle sager, hvor Udlændingestyrelsen forud for den 10. februar 2016 måtte have truffet beslutning om separat indkvartering af en mindreårig asylansøger over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

Udlændingestyrelsen har ikke umiddelbart erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager om separat indkvartering af mindreårige asylansøgere over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske."

5. Udlændinge- og Integrationsministeriet lagde til brug for forberedelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017 til grund, dels at der undtagelsesvist blev foretaget separat indkvartering mod begge parters ønske i sådanne sager forud for den 10. februar 2016, dels at der i så fald ikke blev foretaget partshøring i sådanne sager på linje med administrativ praksis for anvisning af indkvartering i øvrigt.

Til brug for forberedelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ blev jeg således af Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyst om, dels at der forud for den 10. februar 2016 havde været sager, hvor Udlændingestyrelsen havde anvist separat indkvartering af en mindreårig asylansøger over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske, dels at der – på linje med administrativ praksis for anvisning af indkvartering i øvrigt – i disse tilfælde ikke blev foretaget partshøring, hvis parret efterkom Udlændingestyrelsens anvisning.

6. Disse oplysninger beror imidlertid på en misforståelse i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Som det fremgår af Udlændingestyrelsens udtalelse til brug for besvarelsen af dette spørgsmål, har styrelsen ikke umiddelbart erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager om indkvartering af en mindreårig asylansøger over 15 år med en ægtefælle eller samlever, hvor parterne er blevet indkvarteret separat mod begge parters ønske.

Det var således forkerte oplysninger, jeg modtog fra Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for samrådet den 23. juni 2017. At jeg modtog forkerte op lysninger fra Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for samrådet har ministeriet oplyst mig om efter samrådet.

7. Udlændingestyrelsen har supplerende oplyst, at sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere over 15 år med en ægtefælle eller samlever forud for den 10. februar 2016 blev behandlet som alle andre sager, hvor der opstod spørgsmål om mistrivsel under indkvarteringen.

Der blev således ikke forud for den 10. februar 2016 foretaget en selvstændig vurdering af, om en mindreårig asylansøger over 15 år med en ældre ægtefælle eller samlever skulle indkvarteres adskilt fra sin ægtefælle eller samlever alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

Var der ikke i sagerne oplysninger om problemer i forhold til den mindreåriges trivsel, blev der således ikke foretaget en selvstændig vurdering af, om indkvarteringen skulle ske separat. I sådanne tilfælde blev den mindreårige indkvarteret med sin ægtefælle eller samlever, medmindre en af parterne udtrykte ønske om andet.

I de tilfælde, hvor der var problemer i relation til den mindreåriges trivsel, var omdrejningspunktet for den vurdering, som i alle andre sager, om der var behov for støtteforanstaltninger. Sådanne støtteforanstaltninger kan generelt iværksættes i regi af asylcentrene eller på baggrund af en kommunal afgørelse, f.eks. en afgørelse om anbringelse.

Det kan ikke udelukkes, at sådanne støtteforanstaltninger kan have haft den virkning, at en mindreårig asylansøger over 15 år f.eks. er blevet

anbragt uden for asylcentersystemet, mens ægtefællen eller samleveren fortsat har været indkvarteret i asylcentersystemet. Disse sager er blevet behandlet efter de kommunale regler herom.

Udlændingestyrelsen er dog ikke umiddelbart bekendt med, at der har været så danne sager, hverken i regi af asylcentrene eller i kommunerne, hvor en støtteforanstaltning har ført til, at en mindreårig asylansøger over 15 år *de facto* er blevet adskilt fra en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

8. Når det af en pressemeddelelse af 23. juni 2017 fra Socialdemokratiet som opfølgning på behandlingen af samrådsspørgsmål AW-AZ fremgår, at der under den tidligere, socialdemokratisk-ledede regering altid blev foretaget en vurdering, "når man skulle beslutte, om et ungt ægtepar skulle adskilles", er der således tale om en misforståelse.

Som nævnt ovenfor blev sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever forud for den 10. februar 2016 behandlet som alle andre sager om indkvartering. Der var dengang ikke tale om, at der blev truffet en selvstændig vurdering af, om en mindreårig asylansøger over 15 år skulle indkvarteres adskilt fra sin ægtefælle eller samlever alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

I tilfælde af oplysninger om problemer i relation til den mindreåriges trivsel rejste dette derimod et spørgsmål om behovet for sociale foranstaltninger. Og som Udlændingestyrelsen har oplyst, er styrelsen ikke umiddelbart bekendt med, at der har været sådanne sager, hvor virkningen af en støtteforanstaltning således *de facto* har været, at parterne blev adskilt mod begge parters ønske."

Inger Støjberg har om besvarelsen forklaret[69], at hendes oplysninger under samrådet om manglende partshøring under den tidligere regering beroede på en misforståelse, og hun tror, at hun umiddelbart efter samrådet fik at vide, at det var forkert. Hun ved ikke, hvorfor spørgsmål nr. 953, som blev stillet

69 Afhøringsekstrakten, side 152.

den 28. juni 2017, først blev besvaret den 9. oktober 2017. Spørgsmål bliver først lagt på hendes bord i forbindelse med, at de besvares.

Jesper Gori har om besvarelsen forklaret[70], at oplysningen om manglende partshøring efter den tidligere praksis blev berigtiget over for Folketinget i ministerens svar af 9. oktober 2017 på Udlændinge- og Integrationsudvalgets spørgsmål nr. 953. Adspurgt, hvorfor svaret ikke blev berigtiget tidligere, har han forklaret, at spørgsmålet om partshøring fyldte en del efter samrådet, og der blev brugt tid på, hvordan man kunne formulere en skrivelse om de retlige rammer. Den dag, hvor han gik på sommerferie, havde han en snak med Ditte Kruse Dankert, der sagde, at der ikke tidligere var sket adskillelser, men at kommunens støtteforanstaltninger muligvis havde kunnet føre til, at der var sket adskillelse som led i en støtteforanstaltning. Ditte Kruse Dankert vidste ikke, om kommunen i denne forbindelse foretog partshøring, og departementet bad herefter Udlændingestyrelsen om at undersøge dette spørgsmål.

Spørgsmål nr. 954-960 og besvarelserne heraf den 9. oktober 2017 var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 954:**
>
> Vil ministeren oplyse i hvor mange tilfælde Udlændingestyrelsen ulovligt har adskilt mindreårige asylægtepar i perioden fra 3. oktober 2011 indtil 10. februar 2016?
>
> **Svar:**
>
> Jeg kan henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 953 (UUI alm. del)."
>
> "**Spørgsmål nr. 955:**
>
> Vil ministeren i præcise detaljer redegøre for forskellen på den lovlige praksis, der pågik på området for adskilt indkvartering af mindreårige asylpar over 15 år forud for den 10. februar 2016 og den ulovli-

70 Afhøringsekstrakten, side 287.

ge praksis der pågik i perioden fra den 10. februar 2016 til den 28. april 2016 på baggrund af udlændingeministerens ulovlige instruks om undtagelsestrit at adskille alle mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever?

Svar:

1. Som anført i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del), ønskede jeg med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning at vende udgangspunktet for, om en mindreårig asylansøger skal indkvarteres med en ægtefælle eller samlever, på hovedet, så udgangspunktet er separat indkvartering i disse sager.

Udlændingestyrelsen har under hele forløbet efter udsendelsen af min pressemeddelelse den 10. februar 2016 administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i disse sager henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016, der er over sendt til Folketinget (UUI alm. del – bilag 75).

2. Som anført i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 953 (UUI alm. del), har Udlændingestyrelsen ikke umiddelbart erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager om separat indkvartering af mindreårige asylansøgere over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

3. I forhold til spørgsmålet om partshøring kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 956:**

Vil ministeren kommentere artiklen "Juridiske eksperter: Ulovligt at lade adskilte par vente i månedsvis" i Information den 23. juni 2017, herunder særligt udtalelserne fra Jonas Christoffersen om, at et ægtepar kun kan adskilles uden partshøring og en individuel sagsbehandling

i en kort periode, før det er ulovligt, at der ikke er nogen præcis tidsgrænse, men med kort periode tænker Jonas Christoffersen omkring to-tre-fire uger, ikke flere måneder og Michael Gøtze, der udtaler "Hvis et par er indkvarteret sammen, og der så kommer et brev om, at de skal adskilles, så er det et negativt indgreb over for parret. Det betyder, det er en forvaltningsafgørelse, og så skal myndighederne partshøre"?

Svar:

1. For så vidt angår de retlige overvejelser, der indgik ved vurderingen af, om der skal ske partshøring i sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del).

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"**1.** Af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets brev af 16. november 2016 til Folketingets Ombudsmand, jf. Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152), fremgår følgende:

"Om sagsforløbet i genoptagelsessagerne skal ministeriet bemærke følgende:

Det fremgår bl.a. af Udlændingestyrelsens skema, at der er eksempler på, at par omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016 har været indkvarteret adskilt i samlet op til ca. 4½ måned, før Udlændingestyrelsen har truffet en afgørelse i deres genoptagelsessag (dvs. fra iværksættelsen af den adskilte indkvartering til afgørelsestidspunktet i genoptagelsessagen). I visse af disse sager var udfaldet af afgørelsessagen, at parterne blev indkvarteret sammen, fordi det ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde den separate indkvartering, mens udfaldet i andre sager var, at den adskilte indkvartering kunne opretholdes. Der henvises herved også til udlændinge-, integrations- og boligministerens besvarelse af 26. september 2016 af Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalgets spørgsmål nr. 771

og til udlændinge-, integrations- og boligministerens besvarelse af 8. november 2016 af Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalgets spørgsmål nr. 1008 (vedlagt).

Udlændingestyrelsen har som nævnt oplyst, at sagerne i perioden fra den 28. april 2016 til den 2. juni 2016 beroede på principielle overvejelser om, hvilket tema og hvilke oplysninger de pågældende skulle partshøres over. Endvidere fremgår det af skemaet, at der i alle sager er truffet afgørelse i genoptagelsessagen inden for ca. 2½ måned fra det tidspunkt, hvor Udlændingestyrelsen besluttede at foretage en egentlig partshøring i sagerne, dvs. fra beslutningen om at genoptage sagerne den 28. april 2016.

Hertil kommer, at det fremgår af skemaet, at der i 'nye' sager – dvs. sager, hvor parterne er ankommet til Danmark, efter de nye partshøringsprocedurer blev fastlagt den 2. juni 2016 – er truffet afgørelse i sagerne inden for ca. 1 måned. Dette skal også ses i lyset af, at par skal indkvarteres sammen, mens deres sag bliver vurderet af Udlændingestyrelsen, hvis der foreligger helt særlige omstændigheder, jf. pkt. 2.1.1 i Udlændingestyrelsens retningslinjer af 1. juli 2016."

2. Som det fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er det styrelsens nugældende praksis, at styrelsen – medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen – indkvarterer par, der er omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016, hver for sig ved den første indkvartering. Dette sker – også efter den nuværende praksis – på baggrund af en konkret og individuel vurdering, men uden, at der sker partshøring.

I forlængelse af styrelsens beslutning om, hvorvidt der i forbindelse med den første indkvartering skal ske separat indkvartering, indleder Udlændingestyrelsen en sagsbehandlingsproces, der bl.a. omfatter en partshøring af parret. Udlændingestyrelsen træffer herefter på baggrund af en konkret og individuel vurdering en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Afgørelsen træffes – under

hensyntagen til intensiteten af indgrebet og til, at asylansøgere udgør en særligt sårbar gruppe – hurtigst muligt.

Udlændingestyrelsen tilstræber, at der afholdes partshøringssamtaler med parterne senest en uge efter, at Udlændingestyrelsen fra indkvarteringsoperatøren har modtaget orientering om, at det er konstateret, at der på centret opholder sig en mindreårig, som har indgået ægteskab eller er samlevende, og at der træffes afgørelse i sagen senest 3 uger efter, at partshøringssamtalerne er gennemført."

"**Spørgsmål nr. 957:**

Ministeren anerkender i svar på UUI alm. del – spm. 847, at det er ministerens ansvar, at ministerens pressemeddelelse ikke blev fulgt op at en instruks. Under samrådet den 23. juni 2017 anerkendte ministeren, at der er foregået ulovlig administration i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til 28. april 2016, er denne ulovlige administration således også ministerens ansvar?

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet efter udsendelsen af min pressemeddelelse den 10. februar 2016 administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

2. I forhold til spørgsmålet om partshøring kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del).

3. Om spørgsmålet om en ministers ansvar for sin embedsførelse og det almindelige over-/underordnelsesforhold, som består mellem et departement og en styrelse, kan jeg henvise til justitsministerens besvarelser af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 828 og 834 (UUI alm. del)."

"Spørgsmål nr. 958:

Er det korrekt forstået, at ministeren i svar på UUI alm. del – spm. 847 og 850 anerkender, at det er ministerens ansvar, at der ikke blev fulgt op med en skriftlig forklaring på den ulovlige praksisændring, der blev iværksat ved ministerens pressemeddelelse den 10. februar 2016, som blev sendt til Udlændingestyrelsen på mail samme dato, og som førte til ulovlig administration i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016, og at den ulovlige administration i sidste ende således også er ministerens ansvar?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 957 (UUI alm. del)."

"Spørgsmål nr. 959:

Vil ministeren oplyse, om det er normal praksis, at pressemeddelelser, der foreskriver en praksisændring udarbejdes inden administrationsgrundlaget er på plads, og var det embedsværkets anbefaling, at ministeren alene skulle udsende en pressemeddelelse, der efter sit indhold var ulovlig uden at der fulgte retningslinjer med?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 960:

Vil ministeren – som tilbudt i forbindelse med samrådstalen den 23. juni 2017 –besvare samrådsspørgsmål AZ skriftligt? (Samrådsspørgsmål AZ: "Vil ministeren i samtlige de tilfælde, hvor hun siden 10. februar 2016 har besvaret spørgsmål fra Folketinget om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere, redegøre for, hvordan hvert enkelt svar harmonerer med ministerens forklaring under samrådet 1. juni 2017 om, at det gennem hele forløbet har været en forudsætning og en del af ministerens instruks, at alle par skulle vurderes konkret og individuelt, og at praksis skulle stemme overens med dansk ret og Danmarks internationale forpligtelser?)

Svar:

Som jeg oplyste under besvarelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017, er der efter Udlændinge- og Integrationsministeriet opgørelse stillet over 40 spørgsmål fra Folketinget vedrørende adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere i perioden fra den 10. februar 2016 og indtil samråds spørgsmål AT og UA (UUI alm. del), der blev behandlet den 1. juni 2017.

Jeg vil ikke redegøre i detaljer for hvert enkelt svar, da det vil kræve betydelige ressourcer.

Generelt kan jeg sige, som jeg også nævnte under besvarelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017, at der i alle svar givet efter besvarelsen af samråds spørgsmål Z (UUI alm. del) den 15. marts 2016 om den generelle indkvarteringsordning udtrykkeligt henvises til, at instruksen om adskilt indkvartering er et udgangspunkt, og at det således kan komme på tale at gøre undtagelse i særlige tilfælde.

Forud for behandlingen af samrådsspørgsmål Z (UUI alm. del) den 15. marts 2016 er der svaret på to spørgsmål fra Folketinget om dette emne.

Det ene svar forud for samråd Z er besvarelse af 24. februar 2016 af spørgsmål nr. S 630 (folketingsåret 2015-16). Spørgsmålet lyder, om jeg er tilfreds med hjælpen til de såkaldte barnebrude, og om man

gør nok for at opsøge og hjælpe dem. Som enhver vil være klar over, så synes jeg ikke, at man havde gjort nok. I svaret redegør jeg derfor blandt andet for det, jeg har sat i værk, og for min politiske holdning. Det betyder også, at jeg gentager ordlyden af min pressemeddelelse af 10. februar 2016.

I lyset at ombudsmandens redegørelse vil jeg medgive, at svaret på dette punkt kunne have været mere præcist, da svaret ikke er juridisk udtømmende.

Det andet svar forud for samråd Z er en besvarelse af 9. marts 2016 på spørgsmål nr. 302 (UUI alm. del). Spørgsmålet er bl.a., om jeg vil udarbejde nye retningslinjer på området, der respekterer dansk kultur og dansk lovgivning. I mit svar redegør jeg først for min generelle indkvarteringsinstruks, hvorefter ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan indkvarteres sammen med deres ægtefælle eller samlever. Derefter fremgår det af besvarelsen, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager. At styrelsen skulle omsætte den generelle instruks i retningslinjer til anvendelse i konkrete sager afspejler, at den generelle instruks ikke var udtømmende.

Som tidligere nævnt skal jeg være den første til at sige, at det kunne have været formuleret klarere.

Men det er også vigtigt at understrege, som det også er gjort flere gange tidligere, at ingen af disse to spørgsmål står alene, men bliver fulgt op af mit svar til Folketinget få dage senere under samråd Z den 15. marts 2016."

8.12.8.3. Spørgsmål nr. 971-1001

Den 30. juni 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) endnu en række spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 9. oktober 2017 heraf var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 971:**

Har Udlændingeministeriets embedsmænd ikke levet op til deres pligt til at gøre ministeren opmærksom på, at ministerens pressemeddelelse førte til ulovlig administration i Udlændingestyrelsen, jf. Embedsmandskodeks VII, Syv centrale pligter nr. 5 om Ansvar og ledelse?

Svar:

1. Som oplyst under behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del) den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017, gik rådgivningen fra mine embedsmænd forud for udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 på, at der i indkvarteringsordningen skulle være en undtagelsesmulighed i særlige tilfælde.

Vurderingen i Udlændinge- og Integrationsministeriet var således, at der i et antal tilfælde under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelse til en separat indkvartering af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser.

Det var derfor en forudsætning, at Udlændingestyrelsen skulle administrere ordningen i overensstemmelse med dansk ret, herunder Danmarks internationale forpligtelser.

Dette fremgik – som også tidligere oplyst – af de udkast til pressemeddelelser, som jeg fik forelagt, og som indeholdt et forbehold, og af de drøftelser om den generelle indkvarteringsordning, som fandt sted.

2. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder."

"**Spørgsmål nr. 972:**

Har Udlændingeministeriet – i overensstemmelse med deres embedsmandspligt – sagt fra over for ministerens instruks af 10. februar 2016

om, at ingen mindreårige under 18 år måtte indkvarteres på samme asylcenter som en ægtefælle eller samlever – uanset om parret havde et eller flere fælles børn?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 971 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 973:**

Vil Udlændingeministeriet oplyse, hvornår embedsmænd i departementet gjorde ministeren bekendt med, at det ikke vil være lovligt uden undtagelse at indkvartere alle mindreårige ægtefæller/samlevere under 18 år adskilt?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 974:**

Er det korrekt forstået, at ministeren den 10. februar 2016 udsendte sin undtagelsesfrie pressemeddelelse, og at Udlændingestyrelsen frem til, at sagerne den 28. april 2016 blev genoptaget, nåede at træffe beslutning om at adskille 23 par uden fyldestgørende partshøring, og er det korrekt forstået, at det er ministerens ansvar som øverste forvaltningschef?

Svar:

1. For så vidt angår de retlige overvejelser, der indgik ved vurderingen af, om der skal ske partshøring i sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del). Som det fremgår af dette svar, vedrørte min pressemeddelelse af 10. februar 2016 ikke forvaltningsretlige spørgsmål, herunder partshøring.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"**1.** Som det fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er det styrelsens nugældende praksis, at styrelsen – medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen – indkvarterer par, der er omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016, hver for sig ved den første indkvartering. Dette sker – også efter den nuværende praksis – på baggrund af en konkret og individuel vurdering, men uden, at der sker partshøring.

I forlængelse af styrelsens beslutning om, hvorvidt der i forbindelse med den første indkvartering skal ske separat indkvartering, indleder Udlændingestyrelsen en sagsbehandlingsproces, der bl.a. omfatter en partshøring af parret. Udlændingestyrelsen træffer herefter på baggrund af en konkret og individuel vurdering en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Afgørelsen træffes – under hensyntagen til intensiteten af indgrebet og til, at asylansøgere udgør en særligt sårbar gruppe – hurtigst muligt.

2. Udlændingestyrelsen kan om behandlingen af sagerne indtil april 2016 ligeledes henvise til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Som det fremgår heraf blev sagerne behandlet som styrelsens øvrige sager om indkvartering af asylansøgere, dvs. som faktisk forvaltningsvirksomhed. I de sager, hvor Udlændingestyrelsens beslutning

om flytning blev fulgt, blev der ikke truffet en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og der blev derfor heller ikke foretaget partshøring.

Som det fremgår af Udlændingestyrelsens udtalelse af 28. april 2016 til Folketingets Ombudsmand, som var vedlagt Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udtalelse af 4. maj 2016 til ombudsmanden, jf. Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152), har Udlændingestyrelsen i perioden fra den 10. februar til den 28. april 2016 adskilt i alt 23 par.

Tre af parrene efterkom i denne periode ikke Udlændingestyrelsens beslutning om flytning, og styrelsen traf på den baggrund en afgørelse i sagerne efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Der blev i disse tre sager gennemført partshøring over den manglende efterkommelse af anvisningen om indkvartering. De tre sager blev efterfølgende genoptaget.

I alle øvrige sager, hvor Udlændingestyrelsen har truffet en afgørelse, har styrelsen gennemført fyldestgørende partshøring, inden styrelsen har truffet afgørelser i sagerne.

Det bemærkes, at sagerne i perioden mellem den 28. april 2016 og den 2. juni 2016 beroede på principielle overvejelser om, hvilket tema og hvilke oplysninger de pågældende skulle partshøres over, samt at Udlændingestyrelsen ikke har truffet en afgørelse i sager, hvor den mindreårige under sagens behandling er fyldt 18 år, de pågældende er forsvundet, de pågældende er overgået til integration i en kommune eller mindst en af parterne har givet udtryk for et ønske om (forsat) separat indkvartering i forbindelse med styrelsens sagsbehandling. Der er på den baggrund ikke sket partshøring i disse sager.

3. Udlændingestyrelsen kan i øvrigt oplyse, at styrelsen i perioden mellem 10. februar og 28. april 2016 var i løbende dialog med indkvarteringsoperatørerne om sagerne. Udlændingestyrelsen anmodede herunder i en række sager indkvarteringsoperatørerne om yderligere oplysninger. Indkvarteringsoperatørerne afholdt i den

forbindelse i relevant omfang samtaler med de pågældende par, ligesom indkvarteringsoperatørerne i en række sager af egen drift fremsendte oplysninger om parrene til Udlændingestyrelsen.

Der blev desuden bl.a. indhentet oplysninger om eventuelle fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer, som også opholdt sig i Danmark, operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger mv. Par med fællesbørn blev samtidig bedt om at tage stilling til, hvilken forælder der skulle indkvarteres sammen med fællesbørnene.

Udlændingestyrelsen anmodede endelig operatørerne om oplysning om, hvorvidt familien var velfungerende, herunder om der var bekymring for parternes eller eventuelle børns trivsel, og hvordan det vurderedes, at familien ville fungere efter en adskillelse af parret, samt om oplysninger om, hvorvidt der var øvrige forhold, som styrelsen burde være opmærksom på."

2. Om spørgsmålet om en ministers ansvar for sin embedsførelse og det almindelige over-/underordnelsesforhold, som består mellem et departement og en styrelse, kan jeg henvise til justitsministerens besvarelser af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 828 og 834 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 975:**

Er det ministeren eller ministeriets ansvar, at ministerens pressemeddelelse førte til ulovlig administration i Udlændingestyrelsen i perioden fra den 10. februar 2016 til den 28. april 2016?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 957 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 976:**

Mener ministeren, at det bør have personalemæssige konsekvenser for ministerens embedsværk, at ministeriet har gennemført en ulovlig administration ved ikke at foretage korrekt partshøring fra den 10. februar

2016 til den 28. april 2016 uden at ministeren – ifølge ministerens svar på samrådet den 23. juni 2017 – blev gjort opmærksom på dette?

Svar:

Af princip finder jeg ikke at burde besvare spørgsmål fra Folketinget om embedsmænds ansvar. Det følger allerede af, at jeg er ansvarlig over for Folketinget, mens mine embedsmænd er ansvarlige over for mig.

Af samme grund vil jeg derfor heller ikke besvare det konkrete spørgsmål.

For så vidt angår de retlige overvejelser, der indgik ved vurderingen af, om der skal ske partshøring i sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 977:**

Ministeren erkender i svar på UUI alm. del - spm. 847 af 21. juni 2017, at "der i umiddelbar forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 skulle have været fulgt op med en egentlig skriftlig instruks", og at det er ministerens ansvar, at pressemeddelelsen ikke blev fulgt op af en instruks. Har ministeren derved forsømt sin initiativpligt efter ministeransvarlighedsloven § 3, nr. 3, hvorefter der påhviler ministeren et ansvar for medvirken til en underordnets handling, såfremt ministeren har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser?

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

Om spørgsmålet om en ministers ansvar for sin embedsførelse, kan jeg henvise til justitsministerens besvarelse af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 828 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 978:**

På spørgsmål fra Mattias Tesfaye under samrådet den 23. juni 2017 om der var nogen i embedsværket, der orienterede ministeren om, at der ikke blev administreret i henhold til lovgivningen og internationale konventioner i perioden fra den 10. februar 2016 indtil den 28. april 2016 svarede ministeren "Ja det er korrekt. Det jeg blev orienteret om det var, at der skete individuelle vurderingen. Men spørgsmålet omkring partshøringer det blev jeg ikke orienteret om før end efter det rent faktisk var blevet ændret". Kan ministeren oplyse, om ministeriets embedsmænd er enig i ministerens svar på samrådet? Er det korrekt forstået, at der selvom der kom brev fra Røde Kors den 3. marts 2016, fra Institut for Menneskerettigheder den 22. marts 2016, at der blev klaget til Ombudsmanden den 14. marts 2016 og Ombudsmanden gik ind i sagen den 21. marts 2016, så var der ingen, der orienterede ministeren om, at loven blev brudt i den her periode?

Svar:

1. For så vidt angår de retlige overvejelser, der indgik ved vurderingen af, om der skal ske partshøring i sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del).

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan tilføje, at udlændinge- og integrationsministeren først blev gjort bekendt med de forvaltningsretlige overvejelser, efter at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 havde truffet beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever og træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., om flyttepåbud, i alle sådanne sager om adskilt indkvartering efter forudgående partshøring, dvs. også i sager, hvor parterne efterkom styrelsens anvisning om indkvartering.

2. Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg og Udlændinge- og Integrationsministeriet hver dag modtager mange henvendelser fra andre myndigheder, organisationer og borgere. I almindelighed bliver henvendelser, der indeholder forslag eller synspunkter om verserende sager, af mit ministersekretariat henvist til sagsbehandling i ministeriet. Jeg ser således alene henvendelserne, hvis disse giver anledning til et personligt svar fra mig, eller der i øvrigt er anledning til at orientere mig.

Henvendelsen fra Røde Kors af 3. marts 2016 indgik som oplyst i mit svar af 26. september 2016 på spørgsmål nr. 759 (UUI alm. del – 2015-16) i baggrundsmaterialet til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Z den 15. marts 2016 med en bemærkning om, at henvendelsen stilet til ministeriet – der vedrørte håndteringen af de konkrete sager – rettelig skulle stiles til Udlændingestyrelsen, der har ansvaret for indkvarteringen af asylansøgere, hvilket blev meddelt Røde Kors. Henvendelsen fra Institut fra Menneskerettigheder af 22. marts 2016 besvarede jeg den 25. april 2016. Det indgik bl.a. i svaret, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne, der skal anvendes i de konkrete sager. Efterfølgende orienterede jeg Folketinget om svaret, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 513 af 9. maj 2016 (UUI alm. del – 2015-16)."

"**Spørgsmål nr. 979:**

Hvornår fik ministeren mundtligt eller skriftligt forelagt brevet af 3. marts 2016 fra Røde Kors, hvoraf det bl.a. fremgår, at "det er vores oplevelse af situationen, at der er både stærke humanitære og socialfaglige argumenter for, at der etableres en procedure, hvor de unge par høres inden eventuel adskillelse gennemføres"?

Svar:

Der henvises til besvarelsen af 26. september 2016 af spørgsmål nr. 759 (UUI alm. del – 2015-16).

Om de retlige overvejelser, der indgik ved vurderingen af, om der skal ske partshøring i sager om adskilt indkvartering af mindreårige asyl-

ansøgere med en ægtefælle eller samlever, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 980:**

Hvornår fik ministeren mundtligt eller skriftligt forelagt brevet fra Institut for Menneskerettigheder af 22. marts 2016, hvoraf det bl.a. fremgår, at det efter instituttets opfattelse er væsentligt, at der gennemføres partshøring, inden der træffes beslutning om at adskille et par, ligesom beslutningen om adskillelse bør begrundes og ledsages af en klagevejledning?

Svar:

Om de retlige overvejelser, der allerede fandt sted på tidspunktet for Institut for Menneskerettigheders brev af 22. marts 2016, og som indgik ved vurderingen af, om der skal ske partshøring i sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del).

Jeg kan endvidere henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 978 (UUI alm. del), hvoraf følger, at jeg først blev gjort bekendt med disse retlige overvejelser, efter at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 havde truffet beslutning om at genoptage de konkrete sager og foretage partshøring.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af 9. maj 2016 af spørgsmål nr. 513 (UUI alm. del), hvori der bl.a. henvises til min besvarelse af 25. april 2016 af henvendelsen af 22. marts 2016 fra Institut for Menneskerettigheder, samt i øvrigt til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 978 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 981:**

Det fremgår af svar på UUI alm. del – spm. 759 (Folketingsåret 2015/16) af 26. september 2016, at brevet fra Røde Kors af 3. marts 2016 indgår i ministerens baggrundsmateriale til brug for samråd Z den 15. marts

2016. Hvornår blev baggrundsmaterialet lagt til ministeren inden samrådet, og hvordan reagerede ministeren på Røde Kors' beskrivelse af situationen for de par, der var omfattet af ministerens indkvarteringsinstruks og allerede blevet adskilt? Hvordan reagerede ministeren på Røde Kors' henvisning til, at "der både er stærke humanitære og socialfaglige argumenter for, at der etableres en procedure, hvor de unge par høres inden eventuel adskillelse gennemføres"?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 979 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 982:**

Har ministeren selv underskrevet ministersvaret af 25. april 2016 til Institut for Menneskerettigheder på baggrund af instituttets henvendelse af 22. marts 2016, hvoraf det bl.a. fremgår, at det efter instituttets opfattelse er væsentligt, at der gennemføres partshøring, inden der træffes beslutning om at adskille et par jf. svar på UUI alm. del – spm. 513 (Folketingsåret 2015/16)?

Svar:

Ja. Det følger i sagens natur allerede af, at der er tale om et ministersvar."

"**Spørgsmål nr. 983:**

Vil ministeren oplyse, om ministeriets embedsmænd kan bekræfte, at det – som oplyst af ministeren under samrådet den 23. juni 2017 – er korrekt, at ministeren ikke blev oplyst om, at Udlændingeministeriet den 19. februar 2016 sendte en kopi af ministerens skriftlige instruks til Justitsministeriet og bad om Justitsministeriets "uformelle bemærkninger" til sagen, og at ministeren heller ikke blev orienteret om, at Justitsministeriet samme dag leverede et svar til Udlændingeministeriet, hvoraf det fremgik, at der i hver enkelt sag om adskillelse af ægtepar skal foretages en konkret og individuel vurdering?

Svar:

Spørgsmål fra Folketinget stilles til mig som minister, og ikke til mine embedsmænd.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 840 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 984:**

Ministeren oplyste under samrådet den 23. juni 2017, at ministeren ikke ved, hvem der sendte ministerens pressemeddelelse pr. mail til Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016 – og dermed iværksatte en ulovlig administration. Er det korrekt forstået, at embedsværket har iværksat den undtagelsesfrie adskillelse af mindreårige asylpar af egen drift og på eget initiativ?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 985:**

Ministeren oplyser flere gange under samrådet den 23. juni 2017, at ministeren har fulgt sagerne tæt. Vil ministeren redegøre for, hvordan ministeren har fulgt sagerne tæt, og hvordan ministeren, samtidig med at ministeren har fulgt sagerne tæt, ikke er blevet gjort opmærksom på, at sagerne ikke blev behandlet korrekt?

Svar:

Som tilkendegivet i min tale under besvarelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017, gav jeg internt i ministeriet meget klart udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Derfor bad jeg tidligt i forløbet om at blive orienteret om implementeringen af den nye ordning, og jeg var af naturlige grunde særligt interesseret i de sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke havde adskilt parrene. Det betyder, at jeg blev bekendt med, at styrelsen foretog en vurdering af hver enkelt sags omstændigheder.

For så vidt angår spørgsmålet om partshøring kan jeg henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 978 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 986:**

Ministeren oplyser i svar på UUI alm. del – spm. 810 af 21. juni 2017, at svar S 630 af 24. februar 2016 (Folketingsåret 2015/16) til Naser Khader "kunne have været mere præcist, da svaret ikke er juridisk udtømmende". Vil ministeren redegøre for, hvad der mangler at stå, hvis svaret skulle have været juridisk udtømmende?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 960 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 987:**

Hvorfor gav ministeren ikke Naser Khader et juridisk udtømmende svar på spørgsmål S 630 (Folketingsåret 2015/16)?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 960 (UUI alm. del)."

”**Spørgsmål nr. 988:**

Er udlændingeministeren enig med statsministeren, jf. svar på UUI alm. del – spm. 899, og med justitsministeren i, jf. svar på UUI alm. del – spm. 831, at et §- 20 spørgsmål er omfattet af ministeransvarsloven, herunder sandhedspligten? Var ministeren bekendt med, at ministerens svar S 630 af 24. februar 2016 til Naser Khader ikke var ”juridisk udtømmende”, og dermed ikke i overensstemmelse med ministerens sandhedspligt?

Svar:

Jeg er enig i, at en ministers svar til Folketinget, herunder besvarelse af såkaldte § 20-spørgsmål, skal være i overensstemmelse med sandhedspligten for at ligge inden for rammerne af ministeransvarlighedsloven.

Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 960 (UUI alm. del).”

”**Spørgsmål nr. 989:**

Ministeren erkendte under samrådet den 23. juni 2017, at der ikke har været administreret i overensstemmelse med gældende ret i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016. Ministeren bedes på den baggrund på ny besvare UUI alm. del – spm. 813 ”om ministeren i løbet af januar, februar eller marts 2016 modtog nogen form for tilkendegivelser fra embedsmænd i ministeriets departement eller Udlændingestyrelsen om, at pressemeddelelsen af 10. februar 2016 om adskillelse af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere burde følges op af en skriftlig instruks fra ministeren eller ministeriet?

Svar:

1. Som anført i min besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 813 (UUI alm. del) har Udlændingestyrelsen under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser og i alle sager foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

2. Den praksisændring, som min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever lagde op til, vedrørte indholdet af ordningen, altså hvad der skal være udgangspunktet for de konkrete udfald, når myndighederne skal beslutte, om et par kan indkvarteres sammen.

Jeg har ikke haft drøftelser med mine embedsmænd om, hvorvidt pressemeddelelsen om den generelle indkvarteringsordning skulle følges op af en egentlig skriftlig instruks med præcisering af, at der i alle sager skal foretages en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

3. Min pressemeddelelse af 10. februar 2016 forholder sig ikke til spørgsmålet om, hvilke partsrettigheder der skal iagttages som led i den ændrede vurdering af, om indkvartering skal ske separat, eller hvilken sagsbehandling praksisændringen i øvrigt giver anledning til. Sådanne overvejelser, der er af forvaltningsretlig karakter, skal i alle tilfælde foretages af de sagsbehandlende myndigheder. For så vidt angår spørgsmålet om partshøring henvises i øvrigt til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 951 og 978 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 990:**

Ministeren erkendte under samrådet den 23. juni 2017, at der ikke har været administreret i overensstemmelse med gældende ret i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016. Ministeren bedes på den baggrund på ny besvare UUI alm. del – spm. 817, herunder hvorvidt e-mailen af 18. marts 2016 havde baggrund i konkrete eksempler siden 10. februar 2016, hvor der var sket adskilt indkvartering, som ikke opfyldte kravene til, at adskillelse skulle ske i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtigelser og dansk ret, samt hvor mange sager der var tale om?

Svar:

1. Som anført i min besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 817 (UUI alm. del) har Udlændingestyrelsen under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks in-

ternationale forpligtelser og i alle sager foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

2. Den praksisændring, som min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever lagde op til, vedrørte indholdet af ordningen, altså hvad der skal være udgangspunktet for det konkrete udfald, når myndighederne skal beslutte, om et par kan indkvarteres sammen.

I min tale under behandlingen af samrådsspørgsmål AZ-AW (UUI alm. del) den 23. juni 2017 oplyste jeg supplerende, at når e-mailen af 18. marts 2016 fra Udlændinge- og Integrationsministeriet til Udlændingestyrelsen sendes på dette tidspunkt, er det således i forlængelse af behandlingen den 15. marts 2016 af samrådsspørgsmål Z (UUI alm. del – folketingsåret 2015-16), og tilkendegivelsen i e-mailen om, at der skal foretages en individuel vurdering skal bl.a. ses i lyset af det, som Folketingets Ombudsmand også senere peger på, nemlig den risiko for forkerte afgørelser, som forløbet indtil da kunne føre til.

3. Min pressemeddelelse af 10. februar 2016 forholder sig ikke til spørgsmålet om, hvilke partsrettigheder der skal iagttages som led i den ændrede vurdering af, om indkvartering skal ske separat, eller hvilken sagsbehandling praksisændringen i øvrigt giver anledning til. Sådanne overvejelser, der er af forvaltningsretlig karakter, skal foretages af de sagsbehandlende myndigheder.

Ministeriets mail af 18. marts 2016 vedrører i øvrigt heller ikke spørgsmålet om partshøring, der på dette tidspunkt var under overvejelse. Jeg kan i den forbindelse henvise til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 951 og 978 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 991:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 817, at der var løbende juridiske drøftelser mellem departementet og Udlændingestyrelsen bl.a. i forhold til udarbejdelse af retningslinjer om rammerne for ordningen, og at e-mailen af 18. marts 2016 desuden indeholdt en angivelse af

visse af de forhold og overvejelser, som burde indgå i Udlændingestyrelsens retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne om ordningen. Vil ministeren oplyse, hvorfor der overhovedet blev truffet afgørelser inden retningslinjerne var på plads 1. juli 2016 og notatet af 12. december 2016 samt hvem, der bærer ansvaret for dette?

Svar:

Som det er fremgået, ønskede jeg med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning at vende den indholdsmæssige vurdering af, om en mindreårig asylansøger skal indkvarteres med en ægtefælle eller samlever, på hovedet, så udgangspunktet er separat indkvartering i disse sager. Det var således afgørende for mig, at der straks blev fulgt op på min pressemeddelelse, og at der blev lagt en så restriktiv linje som muligt. Som i andre sager forudsatte jeg naturligvis, at administrationen herefter fulgte op på mit ønske.

Som det fremgik af min tale under besvarelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017, oplyste Udlændingestyrelsen, at styrelsen i alle sager har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om der skulle ske separat indkvartering, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet siden den 10. februar 2016 har administreret ordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, at beslutningerne om, hvorvidt der skulle ske adskillelse i de konkrete sager, blev truffet, efterhånden som Udlændingestyrelsen foretog en gennemgang af sagerne, og at Udlændingestyrelsen i forbindelse med gennemgangen af oplysningerne i sagerne identificerede fem sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke indkvarterede parrene separat, idet det var styrelsens vurdering, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Jeg skal i øvrigt gøre opmærksom på, at danske forvaltningsmyndigheders virksomhed selvfølgelig skal være i overensstemmelse med dansk ret og Danmarks internationale forpligtelser, uanset om der måtte være udarbejdet nærmere retningslinjer eller vejledninger for denne virksomhed."

”**Spørgsmål nr. 992:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 852, at ministerens indkvarteringsinstruks, der blev oversendt til Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016 er det samme som den omtalte pressemeddelelse af samme dato. Vil ministeren på den baggrund på ny besvare UUI alm. del – spm. 818: ”Det fremgår af et indslag i P1 Orientering 23. maj 2017, at ministeren i et interview med DR Nyheder 21. maj 2017 har sagt, ”... da vi sender pressemeddelelsen ud, så er vi af den overbevisning i ministeriet, og det er jeg selvfølgelig også, at det er lovmedholdeligt... ” Vil ministeren forklare, om ministeren dermed mener, at den såkaldte pressemeddelelse af 10. februar 2016 har været genstand for en juridisk vurdering af ministeriets embedsmænd, og at disse har erklæret den ”lovmedholdelig”. I modsat fald ønskes forklaret, hvad meningen med ministerens udtalelse under DR-interviewet så er?”

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål.”

”**Spørgsmål nr. 993:**

Er det korrekt forstået, at ministerens indkvarteringsinstruks og ministerens pressemeddelelse er det samme, jf. svar på UUI alm. del – spm. 852, og at ministeren således var advaret om, at indkvarteringsinstruksen ikke var lovmedholdelig, når ministeren med fuldt overlæg fjernede den afgørende passage om, ”at der skulle foretages en konkret og individuel vurdering”?

Svar:

Jeg kan henvise til mine besvarelser af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 818 og 819 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 994:**

Udlændingeministeriet bedes, under henvisning til Justitsministeriet besvarelse af UUI alm. del – spm. 835 og 836, besvare de samme to spørgsmål.

Svar:

Jeg kan henvise til mine besvarelser af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 819 og 878 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 995:**

Er ministeren enig med statsministeren i, at en pressemeddelelse udsendt af et ministerium er omfattet af en ministers sandhedspligt, jf. svar på UUI alm. del – spm. 803?

Svar:

Ja. Jeg kan i øvrigt henvise til justitsministerens besvarelse af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 824 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 996:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 841, at "det burde have fremgået af de første afgørelser, at der kunne være undtagelser til indkvarteringsinstruksen". Vil Udlændingestyrelsen oplyse, hvor mange afgørelser, der ikke fik en korrekt begrundelse, samt hvad den rette begrundelse burde have været, og hvordan dette hænger sammen med Udlændingestyrelsen oplysninger om, at styrelsen i alle sager omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det

vil være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtigelser at indkvartere parret hver for sig?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

"**1.** Udlændingestyrelsen har i forhold til tre par truffet afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., uden at det fremgår udtrykkeligt af afgørelsen, at der kan være undtagelser til udgangspunktet om separat indkvartering.

Som det fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 841 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, burde det have fremgået også af disse første afgørelser, at der kunne være undtagelser til indkvarteringsinstruksen.

2. Udlændingestyrelsen kan generelt oplyse, at det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 1, at en begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

De hovedhensyn, der indgår i skønsudøvelsen i sager om indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever, er beskrevet i Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm. del – Bilag 75).

Begrundelsen skal endvidere i fornødent omfang indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 2.

3. Som det ligeledes fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 841 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget har styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

Det gælder – uanset affattelsen af afgørelserne i sagerne – også i de tre sager, der er omtalt ovenfor.

Som det fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget har Udlændingestyrelsen i forlængelse af, at styrelsen den 10. februar 2016 modtog indkvarteringsinstruksen, foretaget en gennemgang af oplysningerne i alle sagerne, og styrelsen har i en række sager indhentet supplerende oplysninger til brug for behandlingen af sagerne.

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med denne gennemgang af sagerne identificeret fem sager, hvor styrelsen har vurderet, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Udlændingestyrelsen traf derfor beslutning om, at der ikke skulle ske indledningsvis separat indkvartering af disse par.""

"**Spørgsmål nr. 997:**

Under samrådet den 1. juni 2017 undlod ministeren gentagne gange at svare på, hvornår ministeren blev bekendt med, at ministerens pressemeddelelse var blevet omsat til en instruks af embedsværket. I svar på UUI alm. del – spm. 821 undlader ministeren på ny at besvare spørgsmålet. Vil ministeren oplyse, hvornår ministeren blev bekendt med, at ministerens pressemeddelelse var blevet omsat til en instruks af embedsværket?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i ud-

valgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 998:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 855, at spørgsmålet om adskilt indkvartering af unge asylansøgere ikke var særskilt opført på den dagsorden for koncerndirektionsmødet, der blev udsendt forud for mødet. Vil ministeren oversende dagsordenen samt evt. bilag fra mødet?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet oversender hermed dagsorden for koncerndirektionsmødet samt tilhørende aktliste for sagen. Dagsordenen blev udsendt forud for koncerndirektionsmødet, som blev afholdt den 10. februar 2016.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker supplerende, at der er angivet en forkert dato i margenen på dagsorden for koncerndirektionsmødet, som rettelig skulle have været den 9. februar 2016.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal oplyse, at der sammen med dagsordenen for koncerndirektionsmødet blev udsendt en række tilhørende bilag. Bilagene vedrører ikke spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, hvorfor disse ikke oversendes til udvalget."

"**Spørgsmål nr. 999:**

I besvarelsen af UUI alm. del – spm. 858 henviser ministeren til den samtidige besvarelse af spørgsmål 855- Er det således korrekt forstået, at det på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 ikke blev konkluderet, at Udlændingestyrelsen skulle administrere indkvarte-

ringsinstruksen i overensstemmelse med dansk ret og international lovgivning?

Svar:

I min tale under besvarelsen af samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017 henviste jeg bl.a. til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet har gjort Folketingets Ombudsmand bekendt med, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering, og at styrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere i overensstemmelse med dette. Det fremgår af den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand (UUI alm. del – bilag 152). Det fremgår endvidere af redegørelsen, at ministeriet har oplyst, at dette blev drøftet på et koncerndirektionsmøde den 10. februar 2016, hvor bl.a. Udlændingestyrelsen deltog.

I tillæg hertil nævnte jeg i min tale, at fordi der ikke foreligger et referat fra drøftelserne på direktionsmødet og dermed intet på skrift, indgår dette møde kun i begrænset omfang i ombudsmandens samlede vurdering.

Desuden henviste jeg til, at ombudsmanden også er bekendt med det øvrige, interne materiale i sagen, som belyser ministeriets retlige overvejelser forud for og i tilknytning til udsendelsen af pressemeddelelsen. Endvidere er ombudsmanden bekendt med de udtalelser, som ministeriet og Udlændingestyrelsen har sendt til ombudsmanden som led i dennes undersøgelse.

Det er både disse udtalelser og dette interne materiale om ministeriets retlige overvejelser, ombudsmanden baserer sin bedømmelse af sagen på. Ombudsmanden lægger herefter til grund, at det ikke var ministeriets hensigt at pålægge Udlændingestyrelsen en praksis uden en individuel vurdering, og at det således ikke var ministeriets samlede intention at pålægge styrelsen en ulovlig praksis.

Uanset dette finder ombudsmanden, at instruksen – i konsekvens af den kategoriske og undtagelsesfrie affatning, der rent faktisk foreskrev en ulovlig praksis – efter sit indhold var ulovlig og samtidig medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser.

Som jeg har sagt flere gange, har jeg taget ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning."

"**Spørgsmål nr. 1000:**

Det følger af ministerens supplerende svar på UUI alm. del – spm. 856 (brev af 22. juni 2017), at Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 i forlængelse af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål 856 har oplyst, at Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 er blevet opmærksom på en intern mail, som er svar på en intern mail om varsling af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, hvoraf det det kort fremgår, at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, og at mailen ikke indeholder oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var. Vil ministeren oversende den pågældende mail til Udlændinge- og Integrationsudvalget samt oplyse, om Ombudsmanden er bekendt med denne mail?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

> "1. Folketingets Ombudsmand anmodede ved brev af 11. maj 2016 Udlændingestyrelsen om at modtage kopi af de sagsakter, der belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til indkvarteringsinstruksen. Den interne mail, der er omtalt i det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er ikke oversendt til Folketingets Ombudsmand, og det er ikke Udlændingestyrelsens vurdering, at den interne e-mail er omfattet af ombudsmandens anmodning om sagsakter.

> 2. Udlændingestyrelsen finder generelt ikke grundlag for at oversende de interne e-mails til Folketinget. Det skyldes det principielle hensyn til styrelsens interne beslutningsproces. Det bemærkes, at det er det samme hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter.""

Forud for besvarelsen af spørgsmål nr. 1000 var der en drøftelse heraf i Udlændingestyrelsen. Margit Sander Rasmussen skrev således i en mail af 21. august 2017 kl. 16.51 bl.a. følgende til "US Dirstab":

> "...
> Jeg bliver her i 11. time nødt til at rejse et par flag i forhold til denne.
>
> Vil det ikke være mere hensigtsmæssigt for styrelsen at fremsende mailen af 10. februar 2016 til departementet og herefter lade det være op til departementet at vurdere, om den bør eller ikke bør fremsendes fortroligt til udvalget?
>
> Det kan jo være, at departementet har en anden opfattelse af, om mailen indeholder eller ikke indeholder oplysninger om, hvad det nærmere indhold var af drøftelserne på koncerndirektionsmødet. Det virker ikke hensigtsmæssigt for styrelsen, at det er styrelsen, der foretager denne vurdering.
>
> Derudover er det usædvanligt i et bidrag til brug for besvarelse af et folketingsspørgsmål at henvise til de hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter (altså til regler om aktindsigt) som begrundelse for ikke – end ikke i fortrolig form – at oversende mailen til udvalget. Det vil være mere nærliggende at henvise til hensynet til regeringens interne beslutningsproces/regeringsinterne overvejelser og drøftelser.
>
> Hvis bidraget bevares i sin nuværende form, vil det være mest hensigtsmæssigt for styrelsen, hvis sidste sætning om offentlighedslovens § 28, slettes. Det virker ikke hensigtsmæssigt for styrelsen, at det er styrelsen, der foretager denne vurdering.

> Jeg har på denne baggrund ikke sendt bidraget til departementet endnu."

Senere samme dag kl. 18.48 skrev Margit Sander Rasmussen endnu en mail i samme tråd, men denne blev alene sendt til Jens Vikner. I mailen oplyste Margit Sander Rasmussen, at hun havde haft "indgående drøftelser med Lene om den famøse mail", og at hun tydeligt havde forklaret, hvad hun mente, hvilket Lene Linnea Vejrum dog ikke havde været enig i. I en mail fra Margit Sander Rasmussen til Jens Vikner samme aften kl. 20.46 skrev Margit Sander Rasmussen, at hun havde tænkt sig at nævne indvendingen over for "Tanja" dagen efter. Margit Sander Rasmussen skrev herefter i en mail af 23. august 2017 kl. 15.29 følgende til Jens Vikner:

> "...
> Så fik jeg talt med Tanja.
>
> Hun er også helt ok med, at jeg har gjort opmærksom på, at mailen kan læses på flere måder.
>
> Hun lægger vægt på, at vi har besvaret UUI 856 med, at "ingen af styrelsens nuværende ansatte er bekendt med det *nærmere* indhold af disse drøftelser", og at vi også i det supplerende svar om e-mailen skriver, at "mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det *nærmere* indhold af disse drøftelser var".
>
> Hun lægger endvidere vægt på, at Henrik i mailen skriver, at der ikke var tvivl om ministerens *indstilling* (underforstået *holdning*) til emnet. Logikken her er, at hvis det hver gang, en minister udtrykker et ønske/en holdning, skal opfattes som en ordre til embedsmændene (herunder en ordre om at bryde loven), så ville ministrenes manøvremuligheder blive illusoriske."

Jens Vikner besvarede samme dag kl. 15.46 mailen således:

> "...
> Selvfølgelig kan enhver tilkendegivelse fra en minister ikke forstås som en ordre til at bryde loven. Deri er jeg enig med Tanja. Men denne sag er ikke enhver sag. Det havde været drøftet i ugevis med ministeren, at

> adskillelse ikke kunne ske lovligt uden konkret vurdering. Ministeren var udmærket bekendt med det ulovlige indhold af hendes opfattelse. På trods af dette fremtuer hun på et møde med eksterne deltagere med at gentage denne ulovlige holdning – ovenikøbet gentagne gange på samme møde. Ministeren fejer enhver modstand væk. Hun rejser sig ligefrem op og råber af Lykke. Det levner ingen tvivl om, at der her var tale om en ordre.
>
> Jeg tror, at Tanjas vil få yderst svært ved at forklare en kommissionsdomstol, at dette blot var en ministers mere eller mindre tilfældige overvejelser om mulige scenarier for en fremtidig administration. En sådan holdning er taget ud af konteksten."

Endelig skrev Margit Sander Rasmussen i en mail sendt samme dag kl. 15.58 til Jens Vikner følgende:

> "Jeg er enig med dig. Hvis lorten rammer viften, så bliver det svært at argumentere med betydningen af forskellige ord. Men hende om det."

Tanja Franck har herom forklaret[71], at hun husker forløbet sådan, at der blev stillet et spørgsmål til departementet om, hvorvidt der var nogen, der havde referater fra koncerndirektionsmødet. De svarede den 21. juni 2016, at det havde de ikke. I svaret skrev de også, at de heller ikke havde andre dokumenter fra mødet. Dagen efter kom nogen ind på hendes kontor eller ringede til hende og fortalte, at de havde fundet en mail fra Henrik Grunnet, som ikke havde været fremme før. De tænkte, at det ikke var så godt. Det var ikke på grund af indholdet af mailen, men fordi de akkurat havde svaret Folketinget, at de ikke havde dokumenter fra mødet, hvilket viste sig ikke at være korrekt. De var derfor nødt til at berigtige svaret, og det skulle gå hurtigt, da ministeren skulle i samråd dagen efter. Hun ringede til Lykke Sørensen og fortalte, at de havde fundet den pågældende mail, og hun fortalte, at svaret derfor ikke længere var korrekt. Det er hendes klare opfattelse, at hun læste indholdet af mailen op for Lykke Sørensen. Lykke Sørensen sagde – ikke ordret – at hun var enig i, at svaret skulle berigtiges, men at hun ville vende sagen med Uffe Toudal Pedersen. Herefter ringede Lykke Sørensen tilbage og fortalte, at Uffe Toudal

71 Afhøringsekstrakten, side 365.

Pedersen også var enig i, at svaret skulle berigtiges. De sendte derfor et supplement til besvarelsen, men ikke mailen. Herefter blev der stillet et supplerende spørgsmål, der vedrørte, om ministeren ville oversende den pågældende mail til Udlændinge- og Integrationsudvalget samt oplyse, om Folketingets Ombudsmand var bekendt med denne mail. Det er UUI spørgsmål nr. 1000, der blev besvaret den 9. oktober 2017. Hun tror, at forløbet var sådan, at Ditte Kruse Dankerts kontor lavede et udkast til svar. Som hovedregel skulle besvarelser af udvalgsspørgsmål forbi Margit Sander Rasmussen og Jens Vikner i juraenheden i Ledelsessekretariatet. I den her sag var der "uhyggeligt mange" spørgsmål, og derfor var der formentlig spørgsmål, der blev sendt direkte til Ditte Kruse Dankerts kontor, da det var det kontor, der som udgangspunkt kunne svare på dem. Der blev i dette tilfælde lavet et udkast til svar fra Ditte Kruse Dankerts kontor. Margit Sander Rasmussen kom herefter og fortalte, at hun var bekymret over svaret. Som hun husker det, handlede Margit Sander Rasmussens bekymring om, hvorvidt de burde oplyse Folketinget nærmere om, hvad der stod i mailen, eller om de skulle sende mailen til Folketinget. Selv ville hun ikke sende intern korrespondance til Folketinget, men Margit Sander Rasmussen var uenig. I svaret stod der, at man ikke ville sende mailen til Folketinget, fordi det var en intern mail, hvilket hun opfattede som helt naturligt. Man sender ikke interne mails til Folketinget, så hun syntes, svaret var fint. Margit Sander Rasmussen var helt klart ikke enig i, at det var sådan, og Margit Sander Rasmussen syntes derfor ikke, de havde svaret korrekt. Hendes egen opfattelse var, at de ikke kunne vide, hvad der var sket på mødet, og at det blev fint afspejlet i svaret. Margit Sander Rasmussens opfattelse var, at mailen kunne læses sådan, at der var givet en ordre, mens hun selv opfattede mailen sådan, at ministeren rigtig gerne ville det politisk, og det var der ikke nogen, der var i tvivl om. Margit Sander Rasmussen sagde, at hun mente, de var i gang med at gøre noget ulovligt ved ikke at svare korrekt.

Lene Linnea Vejrum har herom forklaret[72], at hun må have set Henrik Grunnets mail allerede den 10. februar 2016. Hun havde ikke tænkt over den siden. Kristina Rosado opdagede på dette tidspunkt mailen i forbindelse med en gennemgang af sin indbakke. Kristina Rosado gik til Ditte Kruse Dankert med den, hvorefter hun fik den, og de gik begge til Tanja Franck. Tanja Franck ringede til Lykke Sørensen og fortalte om mailen. Hun føler sig ret sikker på,

72 Afhøringsekstrakten, side 435-436.

at det var Tanja Franck og ikke hende, der ringede, men det er længe siden. Som hun husker det, overværede hun ikke denne samtale. Efterfølgende besluttede de sig for at berigtige svaret til Folketinget. De sendte ikke mailen til departementet, fordi der var tale om en intern mail. Sådanne mails plejer de ikke at sende ud ad huset. Hun ved ikke, hvad Tanja Franck og Lykke Sørensen talte om, ud over at de skulle berigtige folketingsbesvarelsen.

Ditte Kruse Dankert har herom forklaret[73], at hun fik kendskab til Henrik Grunnets mail den 22. juni 2017. Kristina Rosado havde fundet mailen i sin mailbakke i forbindelse med, at hun gennemgik sin mailboks forud for sin ferie. Hun tror, at Kristina Rosado sendte mailen til Lene Linnea Vejrum og hende og herefter tog på ferie, og at Lene Linnea Vejrum, Adam Abdel Khalik og hun herefter drøftede mailen hos Lene Linnea Vejrum. Det var hurtigt klart, at de skulle tale med Tanja Franck om mailen. Hun tror, at der blev printet et par eksemplarer af mailen. Som hun husker det, kom Tanja Franck ind på Lene Linnea Vejrums kontor. Hun var selv ret rystet over mailen og syntes, at situationen var rigtig uheldig. De snakkede om, hvorvidt der var noget nyt i mailen, og drøftede, hvorfor de ikke havde været opmærksomme på mailen tidligere. Hun havde ikke selv været opmærksom på mailen, men konstaterede, at hun også havde mailen. Hun var ærgerlig over, at hun ikke selv havde fundet den. Tanja Franck konkluderede, at det tidligere svar til Folketinget skulle berigtiges. Hun forstod det således, at Lykke Sørensen og Tanja Franck herefter talte sammen. Hun tror ikke, at Lene Linnea Vejrum deltog i denne samtale. Hun fik en tilbagemelding, men overhørte ikke samtalen med Lykke Sørensen. Hende bekendt var der ikke nogen, der kontaktede Henrik Grunnet. De havde en drøftelse om, hvilken type mail der var tale om. Lene Linnea Vejrum sagde, at hun havde en fornemmelse af, at Henrik Grunnet måtte have sendt mailen på det tidspunkt, hvor han efter koncerndirektionsmødet var på vej tilbage til Udlændingestyrelsen. Det var i sidste ende Tanja Francks beslutning, at Henrik Grunnets mail af 10. februar 2016 ikke var relevant og ikke tilførte noget nyt. Mailen af 21. august 2017 kl. 16.51 gengiver Margit Sander Rasmussens holdning til, hvorvidt Henrik Grunnets mail skulle oversendes. Man kan argumentere for og imod beslutningen om ikke at oversende mailen, men der blev foretaget den vurdering, at mailen ikke skulle oversendes. Tanja Franck må kunne forklare nærmere om, hvad der blev lagt vægt på i den

73 Afhøringsekstrakten, side 464.

forbindelse. Udlændingestyrelsen sender ikke altid mails om alle forhold, og det er ikke alle styrelsens overvejelser, der bliver nedskrevet.

Kristina Rosado har herom forklaret[74], at det var hende, der fandt Henrik Grunnets mail af 10. februar 2016 kl. 13.45. Hun var på dette tidspunkt ude af sagen, men hun så, at der var sendt en besvarelse på et folketingsspørgsmål fra Udlændingestyrelsen til departementet. Da hun læste besvarelsen, bemærkede hun sætningen om, at der ikke var noget nedskrevet om forløbet på koncerndirektionsmødet. Hun kunne huske, at hun havde fået en mail fra Henrik Grunnet herom, så hun vidste, at det ikke var korrekt. Hun fandt derfor mailen frem og gjorde opmærksom på den. Da hun havde fundet mailen, sendte hun den til Ditte Kruse Dankert, Adam Abdel Khalik og Lene Linnea Vejrum. Hun var ikke inddraget i de efterfølgende drøftelser om, hvad der skulle ske med mailen. Hun var aldrig blevet bedt om at udlevere oplysninger til brug for Folketingets Ombudsmands behandling af sagen.

Margit Sander Rasmussen har herom forklaret[75], at det var Kristina Rosado, der fandt mailen. Hun hørte godt om mailen, da den dukkede op, men hun var ikke involveret i drøftelser om, hvad der skulle ske med den, ligesom hun ikke bidrog til besvarelserne af udvalgsspørgsmålene herom. Normalt ville hun havde været involveret i besvarelserne, idet alle folketingsspørgsmål almindeligvis gik via hendes kontor. En del af de udvalgsspørgsmål, der var i denne sag, gik imidlertid direkte til Kontoret for Indkvarteringsvilkår, Lene Linnea Vejrum og Udlændingestyrelsens direktør. Dette var tilfældet med udvalgsspørgsmål nr. 856, som hun derfor ikke var involveret i besvarelsen af. Foreholdt mail af 21. august 2017 fra hende til Jens Vikner vedrørende besvarelsen af UUI spørgsmål nr. 1000 forklarede hun, at hun blev involveret i bidraget til svaret på spørgsmålet. Der var blevet lagt op til, at Udlændingestyrelsen ikke ville oversende Henrik Grunnets mail til udvalget til orientering. Den rolle, hun havde, var at gøre opmærksom på risici i forbindelse med en sådan besvarelse. Det var ikke hendes opgave at få ret. Hun mente, at svaret om, at mailen ikke indeholdt oplysninger om det "nærmere" indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet, var problematisk, fordi Henrik Grunnets mail kunne læses på to måder. Enten kunne man læse mailen på den måde, at der ikke stod noget nyt, idet det allerede havde været fremme,

74 Afhøringsekstrakten, side 488-489.
75 Afhøringsekstrakten, side 503-504.

at ministeren havde været meget klar i sin udmelding den 10. februar 2016. Eller også kunne man læse mailen på den måde, at Henrik Grunnet havde forstået beskeden på mødet den 10. februar 2016 således, at han havde fået en ordre om at adskille alle par. Igen blev hun bekymret for, at noget ville blive "tørret af" på styrelsen. Hvis mailen dukkede op i en anden sammenhæng, ville styrelsen kunne blive holdt ansvarlig for, at de havde foretaget en forkert vurdering. Alt dette gjorde hun dem opmærksom på. Hun havde også en lang samtale med Lene Linnea Vejrum om sin bekymring. Det var en faglig diskussion, der endte med, at hun også drøftede sine bekymringer med Tanja Franck. Hun kunne ikke selv forstå, hvad baggrunden for svaret på UUI spørgsmål nr. 856 havde været, hvilket Tanja Franck forklarede hende. Som hun forstod det, havde det været afgørende for Tanja Franck, at der ikke stod noget "nærmere" om koncerndirektionsmødet. Det var ikke hendes beslutning, at mailen ikke skulle udleveres, og nu havde hun i hvert fald gjort dem opmærksomme på problemet. Hun ved ikke, om spørgsmålet blev drøftet med departementet. Hun deltog ikke i drøftelser om, hvorvidt mailen skulle oversendes til Folketingets Ombudsmand, men ræsonnementet bag ikke at udlevere mailen var det samme. Begrundelsen, som de skulle anvende, blev også drøftet. Den forklaring, som hun fik, var, at man principielt ikke udleverede interne mails. Adspurgt, hvorfor styrelsen ikke ønskede at oversende mailen til departementet, har hun forklaret, at hun havde en formodning om, at departementet ikke ønskede at få mailen, idet det i så fald var departementet, der hang på vurderingen af, om den skulle udleveres eller ikke, men dette var alene en fornemmelse hos hende.

Jens Vikner har herom forklaret[76], at han ikke husker, om han læste Lene Linnea Vejrums mail af 22. juni 2017, og han havde ikke noget at gøre med formuleringen. Han hørte om fundet af Henrik Grunnets mail. Nils Bak fortalte, at han havde fundet en mail i forbindelse med, at han ryddede op i sin mailboks forud for sin ferie. Foreholdt Kristina Rosados forklaring om, at det var hende, der fandt mailen, forklarede han, at han hørte det således, at det var Nils Bak, der fandt mailen. På dette tidspunkt hørte han ikke mere om, hvad der stod i mailen. Han var ikke involveret i noget af det, der foregik den 22. juni 2017, og ved ikke, om Nils Bak havde kontakt til Henrik Grunnet. Han var med på "sidelinjen" i nogle af de drøftelser, som Margit Sander Rasmussen

76 Afhøringsekstrakten, side 738-739.

havde med Lene Linnea Vejrum og Tanja Franck, men han deltog ikke i drøftelserne og var ikke cc på drøftelserne. Margit Sander Rasmussen sparrede med ham. Han fik ikke at vide, hvorfor man ikke sendte Henrik Grunnets mail til departementet, og han syntes selv, at det var meget mærkeligt, at man valgte ikke at gøre dette. Efter hans opfattelse var det ikke Udlændingestyrelsens opgave at foretage vurderingen af, om mailen skulle sendes til Folketinget. Han sagde ikke selv til Lene Linnea Vejrum eller Tanja Franck, at de burde oversende mailen. Det var Margit Sander Rasmussens sag, og hun havde en baggrund med 10 år i departementet. Både Margit Sander Rasmussen og Nils Bak betragtede mailen på den måde, at der her var tale om nye oplysninger, som man med rette mente, at Folketinget kunne være interesseret i.

"**Spørgsmål nr. 1001:**

Det følger af ministerens supplerende svar på UUI alm. del – spm. 858 (brev af 22. juni 2017), at Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 i forlængelse af ministerens besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål 856 har oplyst, at Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 er blevet opmærksom på en intern mail, som er svar på en intern mail om varsling af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, hvoraf det kort fremgår, at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Er det således korrekt forstået, at der alene pågik en drøftelse på mødet, og at der ikke blev givet besked om, at der skulle foretages en konkret og individuel vurdering af hver enkelt sag i overensstemmelse med dansk ret og international lovgivning?

Svar:

Jeg kan henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 999 (UUI alm. del)."

8.12.8.4. Spørgsmål nr. 1034-1058

Den 15. august 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) spørgsmål nr. 1034-1051 til ministeren. Spørgsmål nr. 1034 og besvarelsen af 9. oktober 2017 var sålydende:

"Spørgsmål nr. 1034:

Vil ministeren oversende – gerne i anonymiseret form – samtlige afgørelser om adskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle eller samlever i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016 omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016, som Udlændingestyrelsen har administreret på baggrund af. Samt de afgørelser, der er blevet truffet efter Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 genoptog sagerne og frem til 1. januar 2017?

Svar:

Vedlagt fremsendes samtlige afgørelser om adskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle eller samlever i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 1. januar 2017 i anonymiseret form."

Besvarelsen var vedlagt cirka 110 siders bilag fra Udlændingestyrelsen.

Spørgsmål nr. 1035-1058 og besvarelserne af 9. oktober 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 1035:**

Vil ministeren redegøre for, om embedsværkets endelige udkast til ministerens pressemeddelelse/indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016 var at betragte som en skriftlig advarsel eller rådgivning i forhold til, hvor langt ministeren kunne gå i sit ønske om at adskille alle mindreårige asylansøgere fra deres gifte/samlevende ægtefæller og samtidig holde sig inden for lovens rammer?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarterings-

ordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1036:**

Det fremgår af ministerens tale under samrådet den 1. juni 2017, at "rådgivningen af mig fra mine embedsmænd gik alene på, at der i indkvarteringsordningen skulle være en undtagelsesmulighed i særlige tilfælde", og i et svar under samrådet oplyste ministeren videre, at det var vurderingen i ministeriet, at der i et antal tilfælde, under særlige omstændigheder, skulle gøres en undtagelse til en separat adskillelse af parrene, og at det fremgik af de pressemeddelelser, som ministeren fik forelagt. Vil ministeren redgøre for de nævnte undtagelsesmuligheder, som ministeren fik forelagt? Og vil ministeriet oplyse, hvornår de nævnte undtagelsesmuligheder første gang blev gengivet i et svar til Folketinget?

Svar:

Som oplyst i min tale under besvarelsen af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI alm. del) den 1. juni 2017, har jeg flere gange efter den 10. februar 2016 orienteret Folketinget om, at der i særlige tilfælde skulle gøres undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering, uanset beskrivelsen af den generelle indkvarteringsordning i min pressemeddelelse af 10. februar 2016.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1037:**

Er det korrekt forstået, at de undtagelser, der – foruden kongebrevet – kan gøres i forhold til separat indkvartering, beror på en konkret og individuel vurdering af sagens samlede omstændigheder, hvor der i afvejningen bl.a. indgår momenter som parternes alder, om samlivet er indgået under tvang eller utilbørligt pres, om parret venter barn, om parret allerede har fælles børn og om der foreligger særlige helbredsfor-

hold? Er det korrekt forstået, at myndighederne efter praksisændringen den 10. februar 2016, hvor udgangspunktet nu blev adskilt indkvartering, alene kan foretage denne vurdering fyldestgørende og ordentligt, såfremt der foretages en partshøring af den pågældende part?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 974 (UUI alm. del).

Om de forhold, der indgår i vurderingen af, om der kan ske separat indkvartering af en mindreårig asylansøger med en ægtefælle eller samlever, henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sådanne sager. Notatet er oversendt til Folketinget (UUI alm. del – bilag 75)."

"**Spørgsmål nr. 1038:**

Er det korrekt forstået, at ministeren den 10. februar 2016 godt var klar over, at såfremt ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 blev opfattet som en instruks af embedsværket, og der blev administreret efter den, ville der være tale om ulovlig administration?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

”**Spørgsmål nr. 1039:**

Det fremgår af svar S 1323 af 16. juni 2017 fra Statsministeriet, at Statsministeriet modtog et beredskab om sagen til brug for statsministerens deltagelse i forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandring (F 12) den 4. marts 2016. Af beredskabet fremgår det at udlændinge- og integrationsministeren havde anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte den generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, og det ikke kan udelukkes, at adskillelse af et eksisterende familieliv i helt særlige tilfælde konkret vil kunne være i strid med retten til familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller i strid med barnets tarv efter FN's børnekonvention, hvilket retningslinjerne skal tage højde for i sådanne helt særlige tilfælde. Var udlændingeministeren også – og i så fald hvornår – blevet gjort bekendt med, at ministerens praksisændring kunne være i strid med EMRK og var ministeren bekendt med, at der blev administreret i henhold til ministerens pressemeddelelse?

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet efter udsendelsen af min pressemeddelelse den 10. februar 2016 administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord har Udlændingestyrelsen foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

2. I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål.”

"Spørgsmål nr. 1040:

I ministerens tale til førstebehandlingen af B 38 den 7. februar 2017 fremsat af DF om indkvartering af mindreårige asylansøgere, der er analog med ministerens egen pressemeddelelse/instruks af 10. februar 2016, siger ministeren følgende: "Det fremsatte beslutningsforslag pålægger som nævnt regeringen at etablere en retstilstand, hvorefter ingen mindreårige asylansøgere indkvarteres med en eventuel ægtefælle eller samlever. Det er vurderingen, at det vil være i klar modstrid med Danmarks internationale forpligtelser at etablere en sådan retstilstand, hvor der netop ikke er en kattelem, og det er derfor regeringens opfattelse, at Danmark skal overholde sine forpligtelser. Det har vi også tidligere sagt at vi vil." Hvornår blev ministeriet klar over, at det vil være klart i modstrid med Danmarks internationale forpligtigelser at gennemføre en praksis, hvorefter ingen mindreårige asylansøgere indkvarteres med en eventuel ægtefælle eller samlever? Hvornår gjorde embedsværket ministeren opmærksom på dette? Og hvornår fremgår det første gang af en besvarelse til Folketinget, at en undtagelsesfri adskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle eller samlever er i klart modstrid med Danmarks internationale forpligtigelser? http://www.ft.dk/samling/20161/beslutningsforslag/B38/BEH156/forhandling.htm

Svar:

Jeg kan henvise til mine samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 1036 og 1038 (UUI alm. del) samt til, at jeg i forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan således henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 1041:

Ministeren oplyste i sin samrådstale den 1. juni 2017, at "desuden blev det over for Udlændingestyrelsen i en e-mail den 18. marts 2016 præciseret, at indkvarteringen skal ske på en sådan måde, at dette ikke er i strid med Danmarks internationale forpligtigelser eller dansk ret i øvrigt". Hvorfor var det nødvendigt at præcisere dette over for Udlændingestyrelsen? Hvor mange afgørelser havde Styrelsen truffet – og hvor mange par var blevet adskilt – på det tidspunkt, dvs. den 18. marts 2016? Var ministeren bekendt med denne præcisering over for Styrelsen samt det forhold, at Styrelsen allerede på det tidspunkt var gået i gang med at administrere efter pressemeddelelsen af 10. februar 2016?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af, hvor man ge par der blev indkvarteret adskilt i perioden fra den 10. februar 2016 til og med den 18. marts 2016 indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, hvortil der henvises:

> "[I] alt 16 par blev indkvarteret adskilt i perioden fra den 10. februar 2016 til og med den 18. marts 2016.
>
> Herudover blev der i perioden fra 10. februar 2016 til 18. marts 2016 truffet beslutning om adskilt indkvartering af yderligere 1 par. Den adskilte indkvartering af dette par blev imidlertid først effektueret efter den 18. marts 2016.
>
> I forhold til 3 af de i alt 16 par blev der truffet afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7 (flyttepåbud), som følge af, at de pågældende ikke efterkom Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering.
>
> Udlændingestyrelsen bemærker, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtigelser at indkvartere parret hver for sig."

Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 990 (UUI alm. del) samt til, at jeg i forbindelse med behandlingen at samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse at 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindre årige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan således henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1042:**

Vil ministeren oplyse den præcise ordlyd af den passage eller sætning indeholdende et forbehold, som ministeren af egen drift valgte at fjerne fra sin pressemeddelelse af 10. februar 2016, og vil ministeriet oplyse, hvornår den passage eller sætning indeholdende et forbehold, der blev fjernet fra pressemeddelelsen, for første gang fremgår – i sin fulde ordlyd – af en besvarelse til Folketinget?

Svar:

1. Som oplyst i min besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 907 (UUI alm. del) finder jeg intet grundlag for at udlevere interne dokumenter, som af hensyn til regeringens interne beslutningsproces ikke findes at burde oversendes til Folketinget.

Det bemærkes, at det er i de samme hensyn, der ligger til grund for offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter.

2. Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1036 (UUI alm. del) samt til, at jeg i forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016

om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan således henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1043:**

Det fremgår af Politikens artikel "Støjberg og hendes ministerium kaldte mindst 18 gange omstridt pressemeddelelse for en instruks" den 22. juni 2017, at ministeren og ministeriet i perioden frem til samrådet den 1. juni 2017 har beskrevet pressemeddelelsen af 10. februar 2016 som en "instruks", "ministerens indkvarteringsinstruks", "instruerede", "min instruks". Dette fremgår bl.a. af svar på UUI alm. del – spm. 302 af 9. marts 2016, af samrådstalen den 15. marts 2016, af ministeriets notat af 12. december 2016 side 2, 2. afsnit, af Ombudsmandens redegørelse s. 4 og af svar på UUI alm. del – spm. 501 af 13.marts 2017. Under samrådet den 1. juni 2017 oplyste ministeren imidlertid, at det, der blev udsendt den 10. februar 2016, var en pressemeddelelse med en politisk tilkendegivelse, der først efterfølgende fik karakter at en instruks, da der ikke i umiddelbar forlængelse af pressemeddelelsen blev sendt en egentlig skriftlig instruks til Udlændingestyrelsen, og at dokumentet på det tidspunkt, hvor ministeren og ministeriet sad og arbejdede med pressemeddelelsen, ikke havde karakter at en instruks. Dette svar fastholder ministeren i UUI svar 924 at 22. juni 2017, hvor ministeren ikke kan redegøre for instruksens hjemmelsgrundlag under henvisning til, at der var tale om en pressemeddelelse. Vil ministeren oplyse, om det er ministerens mange besvarelser til Folketinget frem til samrådet den 1. juni 2017, eller om det er ministerens udtalelse til Folketinget under samrådet den 1. juni 2017 og svar 924 af 22. juni 2017, der er sandheden?

Svar:

I forbindelse med behandlingen at samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret tor forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min

pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering at mindreårige asylansøgere med en ægtetælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1044:**

Ministeren nævner i sin samrådstale den 1. juni 2017, at "og nok så vigtigt, så har den unge kvinde i 4 af de sager, hvor styrelsen har skilt parrene ad, bagefter selv valgt at forblive adskilt fra sin mand. Her er vi så ved det, der er sagens absolutte kerne for mig, nemlig hensynet til pigerne, deres liv og deres fremtid. [...] Og derfor glæder jeg mig over, at kvinderne har fået mulighed for at få et pusterum." Undervejs i samrådet siger ministeren videre; "og så syntes jeg jo sådan set bare, det hele står så uendeligt klart for mig, når man så ser, der er fire piger, der har valgt at sige nej, ham der vil jeg ikke tilbage til, og det har de altså kun fået muligheden for, fordi vi har adskilt dem, eller så ville det sandsynligvis jo ikke være sket. Det tror jeg godt, at jeg tør slutte her, at det kan man ikke regne med var sket ellers." Information har efterfølgende i artiklen "Inger Støjbergs instruks "reddede" højst én pige" fra den 22. juni 2017 påvist, at det fremgår af et skema vedrørende 34 par, som Udlændingeministeriet fremsendte til Ombudsmanden i november 2016, og som avisen har fået aktindsigt i, at den ene af de fire piger ikke blev adskilt fra sin mand, før hun selv bad om det, en anden blev adskilt den 31. januar 2016 – altså før ministerens instruks, og en tredje først var registreret som søster og ikke som ægtefælle, men blev heller ikke adskilt, før hun selv gjorde opmærksom på, at hun ønskede det. Tilbage er den fjerde pige, som muligvis kan være blevet adskilt – og dermed "reddet" – som direkte konsekvens af ministerens instruks. Er det ministerens oplysninger til Folketinget på samrådet den 1. juni eller ministeriets skema til ombudsmanden fra november 2016, der er sandheden?

Svar:

1. I sit svar af 13. september 2017 på spørgsmål nr. 1093 (UUI alm. del) har Folketingets Ombudsmand oplyst følgende:

"Jeg modtog med brev af 16. november 2016 fra Udlændinge- og Integrationsministeriet en række oplysninger, herunder et skema fra Udlændingestyrelsen om forløbet af de enkelte sager om adskillelse af de pågældende par og disse pars status pr. 3. november 2016. Jeg er bekendt med, at skemaet den 12. december 2016 af ministeriet blev oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget (UUl alm. del – bilag 74).

I pkt. 4 i min redegørelse af 23. marts 2017 har jeg i tabel I og tabel II sammenstillet en række oplysninger om de berørte par, som jeg mente at kunne udlede af Udlændingestyrelsens skema.

Det fremgår af tabel I i redegørelsen, at to mindreårige asylansøgere blev indkvarteret adskilt fra deres ægtefælle eller samlever efter ønske fra den mindreårige, og at to andre mindreårige asylansøgere ønskede deres adskilte indkvartering opretholdt.

Jeg antager, at det er disse fire mindreårige asylansøgere, som udlændinge- og integrationsministeren har henvist til.

Jeg har ikke i min redegørelse forholdt mig til de nærmere omstændigheder for de nævnte asylansøgere, idet disse omstændigheder ikke har haft betydning for de spørgsmål, som jeg skulle bedømme. Jeg har således bl.a. ikke forholdt mig til, om de ville være blevet indkvarteret adskilt fra deres ægtefælle eller samlever også efter den praksis, der var gældende forud for instruksen.

Jeg henviser om denne praksis til pkt. 2 i min redegørelse.

Det anførte er naturligvis ikke ensbetydende med, at ministerens udsagn om, at de pågældende blev "reddet" som følge af instruksen, ikke kan være korrekt. Det betyder blot, at jeg ikke har forholdt mig til dette spørgsmål."

2. Jeg har noteret mig, at Folketingets Ombudsmand i sin endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152) har sammenstillet en række oplysninger om de berørte par, som han mente at kunne

> udlede af Udlændingestyrelsens skema, der er oversendt til Folketinget (UUI alm. del — bilag 74).
>
> Jeg har endvidere noteret mig, at det – som oplyst af ombudsmanden – af "Tabel I. Par omfattet af instruksen" fremgår, at to mindreårige asylansøgere blev indkvarteret adskilt fra deres ægtefælle eller samlever efter ønske fra den mindreårige, og at to andre mindreårige asylansøgere ønskede deres adskilte indkvartering opretholdt."

Der foreligger i sagen en mail af 21. august 2017 fra Ditte Kruse Dankert til Lene Linnea Vejrum og Margit Sander Rasmussen vedrørende bl.a. besvarelsen af dette spørgsmål. Det hedder i mailen bl.a.:

> "...
> Vi bliver ikke hørt over 1044 og 1045 ... Den de overvejede at høre os om er 1044 om de sager, hvor piger er blevet "reddet", men vi blev enige om, at det ikke er hensigtsmæssigt –de må bruge henvisning til, hvad der fremgår af FO-redegørelse (som hun har sagt tidligere Q/A). De skal i det hele taget undlade at gøre et nummer ud af de fire sager.
> ..."

Ditte Kruse Dankert har herom forklaret[77], at oplysningerne om disse sager ikke kom fra Udlændingestyrelsen. Hun husker, at de passede på med at gøre et stort nummer ud af sagerne, og at der var mange forskellige forklaringer på, hvorfor pigerne ikke længere ønskede at være sammen med deres ægtefælle. Der var nogle af parrene, der valgte at flytte sammen igen. Hun husker ikke, at Udlændingestyrelsen gav oplysninger om, at nogle af pigerne ikke længere ønskede at være adskilt fra deres ægtefælle. Udlændingestyrelsen syntes grundlæggende, at man skulle være påpasselig med disse oplysninger. Når hun i mailen skrev, at "vi" blev enige om, at der ikke skulle høres over sagerne, refererede hun til en samtale mellem Jesper Gori og hende. Som hun husker det, var der kun en af sagerne, hvor pigen tilkendegav, at hun var blevet tvangsgift. Det er rigtigt, at pigen i denne sag ikke var omfattet af den ordning, der blev iværksat den 10. februar 2016, fordi hun og hendes mand var registreret som søskende. Det var svært at holde tungen lige i munden i

77 Afhøringsekstrakten, side 462.

forhold til sagerne. Dette var også grunden til, at man skulle passe på med at komme med håndfaste oplysninger. Der var også nogle par, der flyttede fra hinanden af andre grunde end ordningen.

"**Spørgsmål nr. 1045:**

Under 1. behandlingen af B 38 den 7. februar 2017 udtalte ministeren i et svar til hr. Christian Langballe, at "Jeg kan med sindsro sige, at jeg tror, at vi har været ude i alle hjørner i den her forbindelse. Det har vi selvfølgelig, fordi jeg også selv, og det har jeg også ofte gjort opmærksom på, er stærkt kritisk på det her felt og ønsker en meget restriktiv linje. Det er selvfølgelig også derfor, at der blev lagt en meget, meget restriktiv linje. Det har jeg så fået et – hvad hedder sådan noget? hak i tuden eller klip i øret for i går [dvs. den 6. februar 2017] af Ombudsmanden, og det må jeg så leve med." Under samrådet den 1. juni 2017 udtalte ministeren imidlertid følgende i et svar til Hr. Martin Henriksen "for det første, så kan jeg sige, at der blev ikke rettet ind først, da ombudsmanden kom. Altså vi har jo... det er jo hele tiden blevet administreret efter gældende lovgivning og det er også dét, ombudsmanden konkluderer." Og igen i et svar til hr. Dan Jørgensen "Altså, for det første så vil jeg bare lige sige, at vi har jo ikke rettet ind efter ombudsmanden, fordi der er hele tiden blevet administreret lovligt, og det er jo det, der sådan set er sagens kerne". Vil ministeren oplyse, om det er ministerens udtalelse fra Folketingets talerstol den 7. februar 2017 eller ministerens udtalelse til Folketinget under samrådet den 1. juni 2017, der er sandheden?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 1046:

Under samrådet den 1. juni 2017 udtalte ministeren "[...] at der jo på intet tidspunkt er blevet administreret ulovligt, og at den kommunikation om, at der jo netop skulle administreres lovligt også blev givet, og det gjorde den samme dag, som pressemeddelelsen blev sendt ud". Ministeren gentager endvidere flere gange under samrådet, at der Ikke er sket en ulovlig administration. Under samrådet den 23. juni 2017 erkendte ministeren imidlertid, at der i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016 ikke var blevet foretaget partshøringer, som er påkrævet, når der træffes afgørelser af indgribende karakter over for parrene for at sikre indgrebets saglighed og proportionalitet, og dermed ikke administreret lovligt. Vil ministeren oplyse, om det er ministerens forklaring til Folketinget under samrådet den 1. juni 2017 eller ministerens forklaring til Folketinget under samrådet den 23. juni 2017, der er sandheden?

Svar:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser og i alle sager foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

2. Den praksisændring, som min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever lagde op til, vedrørte indholdet af ordningen, altså hvad der skal være udgangspunktet for det konkrete udfald, når myndighederne skal beslutte, om et par kan indkvarteres sammen.

3. Min pressemeddelelse af 10. februar 2016 forholder sig ikke til spørgsmålet om, hvilke partsrettigheder der skal iagttages som led i den ændrede vurdering at, om indkvartering skal ske separat, eller hvilken sagsbehandling praksisændringen i øvrigt giver anledning til. Sådanne overvejelser, der er af forvaltningsretlig karakter, skal foretages af de sagsbehandlende myndigheder.

Jeg kan i den forbindelse henvise til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del).

4. Jeg kan i øvrigt henvise til, at jeg i forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1047:**

I ministerens samrådstale til besvarelse af samråd afholdt den 15. marts 2016 fremgår det, at "Udlændingestyrelsen har allerede nu iværksat adskilt indkvartering af de mindreårige, der var indkvarteret med en ægtefælle eller samlever. Det betyder i forhold til de 32 par, som jeg tidligere omtalte, at de fleste af dem allerede er blevet indkvarteret adskilt. De resteredende par vil blive adskilt inden for meget kort tid, med mindre helt særlige grunde gør sig gældende (for eksempel kongebrevet, som jeg nævnte tidligere). Det vil i realiteten være meget, meget få par, hvor det er gældende" (jf. svar på UUI alm. del – spm. 444 Folketingsåret 2015/16). På hvilken baggrund var Udlændingestyrelsen begyndt at indkvartere asylparrene adskilt? Var ministeren således bekendt med, at Udlændingestyrelsen administrerede efter ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016?

Svar:

Som jeg har redegjort for, har Udlændingestyrelsen under hele forløbet efter udsendelsen at min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever administreret ordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser og i alle sager foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 974 (UUI alm. del) samt til, at jeg i forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgs spørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindre årige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan således henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

Forud for besvarelsen fremsendte Udlændingestyrelsen den 23. august 2017 kl. 13.06 et bidrag til Udlændinge- og Integrationsministeriet til brug for besvarelse af spørgsmålet. Det fremgår af dette bidrag bl.a.:

"**Bidrag**

Udlændingestyrelsens bidrag vedrører alene den del af spørgsmålet, der er formuleret: "*På hvilken baggrund var Udlændingestyrelsen begyndt at indkvartere asylparene adskilt?*"

1. Den 10. februar 2016 udsendte Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet en pressemeddelelse om, at ingen mindreårige fremover må indkvarteres sammen med en ældre ægtefælle eller samlever. Det fremgik bl.a. af pressemeddelelsen, at "Efter de nye retningslinjer må ingen mindreårige under 18 år indkvarteres på samme asylcenter som en ægtefælle eller samlever. Det gælder også, hvis parret har et eller flere fælles børn. Inger Støjberg har også bedt Udlændingestyrelsen om at skille parrene ad i aktuelle sager om mindreårige, der bor sammen med en ældre ægtefælle eller samlevere".

2. Udlændingestyrelsen modtog umiddelbart efter udsendelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016 en mundtlig instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet anmodede desuden Udlændingesty-

relsen om straks at orientere indkvarteringsoperatørerne om de nye retningslinjer.

Instruksen betød, at der straks skulle ske adskillelse i de aktuelle sager, hvor en mindreårige allerede var indkvarteret sammen med en ældre ægtefælle eller samlever.

3. Rækkevidden af instruksen i forhold til hvilke parter, der skulle adskilles, bl.a. under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtigelser, blev herefter løbende drøftet mellem styrelsen og Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. Departementet tilkendegav over for styrelsen i relation til betydningen af Danmarks internationale forpligtigelser, at det helt overordnede udgangspunkt for behandling af de konkrete sager måtte være, at en adskillelse af parrene – herunder par med fællesbørn – som udgangspunkt måtte anses for at være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtigelser, herunder i henhold til EMRK art. 8 og Børnekonventionen.

Departementet tilkendegav herudover, at styrelsen kunne forelægge konkrete problemstillinger for departementet, hvis styrelsen ønskede departementets vurdering af foreneligheden med Danmarks internationale forpligtigelser.

4. Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parrene hver for sig.

Udlændingestyrelsen har således i forlængelse af, at styrelsen den 10. februar 2016 modtog indkvarteringsinstruksen, foretaget en gennemgang af oplysningerne i alle sagerne, og har i en række sager indhentet supplerende oplysninger til brug for behandlingen af sagerne.

Der henvises til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 8. juni 2017.

Der henvises endvidere til Udlændingestyrelsens bidrag af 11. august 2017 til brug for besvarelsen af spørgsmål 952 og 974, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget henholdsvis den 28. juni 2017 og den 30. juni 2017."

"**Spørgsmål nr. 1048:**

Under samråd Z den 15. marts 2016 og i ministerens brev til Institut for Menneskerettigheder den 25. april 2016 henviser ministeren til, at der kan være omstændigheder, som betyder, at der skal gøres undtagelse til separat indkvartering, og at det f.eks. kunne være i det tilfælde, hvor et par er blevet gift i Danmark med kongebrev. Er et kongebrev det samme som at foretage en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag for at sikre, at indgrebet er sagligt og proportionalt både i henhold til dansk forvaltningsret og EMRK artikel 8? Var ministerens svar under samrådet den 15. marts 2016 fyldestgørende og juridisk udtømmende?

Svar:

I min tale under behandlingen af samrådsspørgsmål Z (UUl alm. del – 2015-16) den 15. marts 2015 anførte jeg bl.a., at der i helt særlige tilfælde kan være omstændigheder, som betyder, at der skal gøres undtagelse, at jeg havde instrueret Udlændingestyrelsen om generelt at ændre praksis, således at mindreårige asylansøgere ikke kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever i de danske asylcentre, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte min generelle instruktion i nye retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager, at de resterende par ville blive adskilt inden for meget kort tid, med mindre helt særlige grunde gjorde sig gældende, og at de par, der havde været indkvarteret sammen, enten nu var indkvarteret adskilt eller som udgangspunkt ville blive det inden for kort tid. Talepapiret er oversendt til Folketinget, jf. besvarelse af 4. april 2016 af spørgsmål nr. 444 (UUI alm. del – 2015-16).

Jeg kan i øvrigt henvise til, at jeg i forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016

om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1049:**

Institut for Menneskerettigheder henvendte sig den 22. marts 2016 til ministeren i sagen om indkvartering på asylcentrene af mindreårige ægtefæller. I brevet gjorde instituttet ministeren opmærksom på, at adskillelsen ikke er forenelig med asylansøgernes ret til familieliv hvis parrene adskilles, uden at der er foretaget en konkret proportionalitetsvurdering i henhold til EMRK. Louise Holck, der er underdirektør, har til artiklen" Institut for Menneskerettigheder undrer sig: Vi advarede Støjberg" i Information den 14. juni 2017 udtalt, at i "forhold til menneskerettighederne har myndighederne en pligt til at vurdere, om der er et familieliv, der er beskyttelsesværdigt, inden parret bliver adskilt. Det er dét, som skal ske gennem den individuelle vurdering af hvert enkelt par. Og i den forbindelse er det ikke afgørende, om parret formelt er gift. Der kan godt være etableret et i menneskeretlig forstand beskyttelsesværdigt familieliv, uden man er gift hverken i kirke, rådhus eller ved kongebrev. Derfor er et kongebrev slet ikke relevant at nævne, og derfor er det en meget snæver undtagelse" – deler ministeriet instituttets opfattelse?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1048 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1050:**

Ministeren siger i sin samrådstale den 1. juni 2017, at "I mit svar af 9. marts 2016 på spørgsmål 302 stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget redegør jeg først for den generelle indkvarteringsordning. Herefter fremgår det af svaret, at Udlændingestyrelsen var i færd med, og nu citerer jeg, "at omsætte min generelle instruks i retningslinjer, der skal anvendes i de konkrete sager". At der skulle udsendes retningslinjer

for anvendelse i de konkrete sager afspejler, at den generelle instruks ikke var udtømmende. Jeg skal være den første til at sige, at det kunne have været formuleret klarere". Er det korrekt forstået, at svaret på spørgsmål UUI 302 af 9. marts 2016 ikke er fyldestgørende og juridisk udtømmende? I så fald hvorfor er svaret ikke det, og hvordan ville en fyldestgørende besvarelse have set ud?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 960 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1051:**

Vil ministeren redegøre for, om det var i overensstemmelse med god forvaltningsskik og juridiske fortolkningsprincipper som konkret retlig subsumption, da Udlændingestyrelsen i perioden fra den 10. februar 2016 til den 28. april 2016 henførte tvangsadskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever under udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt. (som er faktisk forvaltningsvirksomhed) og ikke udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. (forvaltningsakt), jf. Justitsministeriets svar på UUI alm. del – spm. 961 af 5. juli 2017?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1052:**

Det følger af afsnit 4 i svar på UUI alm. Del – spm. 961, at Udlændingeministeriet og Udlændingestyrelsen efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016 drøftede spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når styrelsen beslutter at indkvartere et part separat, eller om der er tale om en afgørelse, og at Udlændingestyrelsen på baggrund af disse forvaltningsretlige drøftelser den 28. april 2016 besluttede at genoptage sagerne om indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever og træffe afgørelser i alle

sagerne, fordi der er tale om beslutninger af indgribende karakter for parrene. Hvorfor begyndte Udlændingestyrelsen at administrere efter pressemeddelelsen af 10. februar 2016, inden de forvaltningsretlige drøftelser var afsluttet?

Svar:

Som det er fremgået, ønskede jeg med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning at vende den indholdsmæssige vurdering af, om en mindreårig asylansøger skal indkvarteres med en ægtefælle eller samlever, på hovedet, så udgangspunktet er separat indkvartering i disse sager. Det var således afgørende for mig, at der straks blev fulgt op på min pressemeddelelse, og at der blev lagt en så restriktiv linje som muligt. Som i andre sager forudsatte jeg naturligvis, at administrationen herefter fulgte op på mit ønske.

For så vidt angår spørgsmålet om partshøring henvises til mine samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 951 og 974 (UUI alm. del)."

Forud for besvarelsen fremsendte Udlændingestyrelsen den 23. august 2017 kl. 13.06 et bidrag til Udlændinge- og Integrationsministeriet til brug for besvarelse af spørgsmålet. Det fremgår af dette bidrag bl.a.:

"**Bidrag**

Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parrene hver for sig.

Udlændingestyrelsen har således i forlængelse af, at styrelsen den 10. februar 2016 modtog indkvarteringsinstruksen, foretaget en gennemgang af oplysningerne i alle sagerne, og har i en række sager indhentet supplerende oplysninger til brug for behandlingen af sagerne.

Der henvises til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 8. juni 2017.

Der henvises endvidere til Udlændingestyrelsens bidrag af 11. august 2017 til brug for besvarelsen af spørgsmål 952 og 974, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget henholdsvis den 28. juni 2017 og den 30. juni 2017."

"**Spørgsmål nr. 1053:**

Havde det forhold, at Folketingets Ombudsmand havde bedt Udlændingestyrelsen om en udtalelse i sagen nogen betydning i forhold til, at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 valgte at genoptage sagerne?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der bl.a. har oplyst følgende:

> "Udlændingestyrelsen traf den 28. april 2016 beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering og at træffe en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., i alle sager om adskilt indkvartering, dvs. også i sager, hvor parterne efterkom styrelsens bestemmelse om indkvartering.
>
> Udlændingestyrelsen traf denne beslutning, fordi der er tale om beslutninger af indgribende karakter over for parterne. Beslutningen blev truffet, selvom det direkte fremgår af forarbejderne til udlændingeloven, at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, når Udlændingestyrelsen træffer en beslutning om, at en asylansøger skal flytte fra et asylcenter til et andet."

Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del).

"**Spørgsmål nr. 1054:**

Det følger af en e-mail af 18. marts 2016 fra Udlændingeministeriet til Udlændingestyrelsen, at i konkrete sager, hvor rækkevidden at Danmarks internationale forpligtigelser giver anledning til tvivl, kan sagen forelægges departementet med henblik på departementets til-

kendegivelse af forståelsen af de retlige rammer, og at departementet i den forbindelse vil involvere Justitsministeriet efter behov til brug for en generel afdækning heraf. Hvorfor begyndte Udlændingestyrelsen at administrere efter pressemeddelelsen at 10. februar 2016, og inden de juridiske rammer i forhold til fortolkningen af EMRK, retningslinjerne og notatet om forholdet til EMRK var endeligt på plads?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse at spørgsmål nr. 1047 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1055:**

Udlændingeministeren bedes kommentere artiklen "Naser Khader efter møde med departementschef: Støjberg-sag skyldes embedsmænds fejl" fra 5. juli 2017 i Politiken, herunder bekræfte, hvorvidt departementschef Uffe Toudal i et møde med Naser Khader har udtalt, at embedsmændene selv igangsatte den ulovlige tvangsadskillelse af unge asylpar uden, at ministeren havde bedt om det, og om ministeren er enig i Naser Khaders udlægning af mødet

Svar:

Jeg ønsker ikke at kommentere på indholdet af en samtale, som jeg ikke selv har deltaget i.

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har jeg redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 1056:

Vil ministeriet oversende referat fra det møde, der er omtalt i artiklen "Naser Khader efter møde med departementschef: Støjberg-sag skyldes embedsmænds fejl" fra 5. juli 2017 i Politiken samt oplyse, hvem der deltog i mødet, og er ministeriet enig i Naser Khaders udlægning af mødet med departementschef Uffe Toudal?

Svar:

Jeg kan oplyse, at der ikke er udarbejdet referat af den i spørgsmålet nævnte samtale.

Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige bevarelse af spørgsmål nr. 1055 (UUI alm. del)."

"Spørgsmål nr. 1057:

Er ministeren enig i Naser Khaders udtalelse om, at en minister blot er bundet at § 5 i ministeransvarsloven, som det fremgår af artiklen "Naser Khader efter møde med departementschef: Støjberg-sag skyldes embedsmænds fejl" fra 5. juli 2017 i Politiken herunder om ministeren er enig i at ministeransvarslovens § 3 der bl.a. tilsiger, at en minister anses for medvirkende til en underordnets handling, når ministeren har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser, er uden betydning?

Svar:

Jeg kan henvise til justitsministerens besvarelse at 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 828 (UUI alm. del)."

"Spørgsmål nr. 1058:

Er det korrekt forstået, at udlændingeministeren foruden ministeransvarslovens § 5 ligeledes er bundet af ministeransvarslovens § 3, der bl.a. tilsiger, at en minister anses for medvirkende til en underordnets handling, når ministeren har fremmet handlingens udførelse ved ikke

i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser? Er det korrekt forstået, at ministerens ansvar i det foreliggende tilfælde er skærpet, idet ministeren har fjernet afgørende passage i den pressemeddelelsen af 10. februar 2016, som embedsværket administrerede efter, velvidende at den hermed blev ulovlig?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1057.

I øvrigt kan jeg henvise til, at jeg i forbindelse med behandlingen at samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort de taljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen at min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, herunder at jeg internt i ministeriet gav udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje som muligt og derfor fulgte opfølgningen i sagen og blev bekendt med, at Udlændingestyrelsen foretog en vurdering at hver enkelt sags omstændigheder.

Jeg kan således henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

8.12.8.5. Spørgsmål nr. 1110-1120

Den 30. august 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) spørgsmål 1110-1120 til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 9. oktober 2017 heraf var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 1110:**

Vil ministeren oplyse, på hvilket grundlag selve beslutningen om at tvangsadskille asylpar i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016 blev truffet, samt om beslutningen blev meddelt

asylparret mundtligt eller skriftligt, om den var begrundet, og om den var ledsaget af en klagevejledning, og om der var klageadgang?

Svar:

1. I sager, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal der efter forvaltningsloven ske iagttagelse af en række partsrettigheder, herunder bl.a. forudgående partshøring og begrundelse.

Er der ikke tale om en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, men derimod om såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed, skal forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring og begrundelse ikke iagttages.

2. Som oplyst i min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del) er den generelle praksis på indkvarteringsområdet både før og efter den 10. februar 2016, at i de tilfælde, hvor en asylansøger efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, er der ikke tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand, men derimod om faktisk forvaltningsvirksomhed. Efterkommer en asylansøger derimod ikke styrelsens anvisning om indkvartering, træffer styrelsen afgørelse om flyttepåbud under iagttagelse af forvaltningslovens regler om forudgående partshøring, begrundelse mv.

Denne praksis er i overensstemmelse med udlændingeloven og forarbejderne hertil og var derfor udgangspunktet for Udlændingestyrelsens sagsbehandling efter udsendelsen af pressemeddelelsen af 10. februar 2016.

3. Udlændingestyrelsen traf den 28. april 2016 beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever og at træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., om flyttepåbud, i alle sådanne sager om adskilt indkvartering, dvs. også i sager, hvor parterne efterkom styrelsens anvisning om indkvartering.

Det betyder, at der også træffes afgørelse om flyttepåbud i sådanne sager, når parterne ved den første indkvartering nok efterkommer anvisningen om separat indkvartering, men ikke selv ønsker denne separate indkvartering.

Forud for en sådan eventuel afgørelse om flyttepåbud skal der ske iagttagelse af de partsrettigheder, der gælder efter forvaltningsloven."

"**Spørgsmål nr. 1111:**

Vil ministeren oplyse, om ministerens meddelelse af 10. februar 2016 indgik som en del af beslutningsgrundlaget, da Udlændingestyrelsen i februar og marts måned 2016 traf beslutning om straks at flytte mindreårige asylpar fra deres ægte fælle/samlever, og om ministeren var bekendt hermed?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 991 (UUI alm. del) og til, at jeg i forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017 og samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse to samråd har redegjort detaljeret for forløbet op til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 1112:**

Er det korrekt forstået, at årsagen til, at indkvartering af asylansøgere kan betegnes som faktisk forvaltningsvirksomhed som led i Udlændingestyrelsens almindelige virksomhed, er, at der i praksis ikke er problemer med at få udlændinge til at efterkomme Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, jf. forarbejderne til lovforslag L 130 af 30. januar 2013 – bemærkning nr. 15 ...

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1113:**

Er det korrekt forstået, at en beslutning om at tvangsadskille et gift eller samlevende par med eller uden børn er så intensivt et indgreb i privat- og familielivet, at det ikke kan betegnes som faktisk forvaltningsvirksomhed?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1114:**

Vil ministeren oplyse, hvilket grundlag indkvarteringsoperatørerne i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016 henviste til, når de skulle forklare berørte asylpar, at der var truffet beslutning om at tvangsadskille de på gældende og indkvartere dem på hver deres center?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1110 (UUI alm. del) og det heri anførte om indkvartering som faktisk forvaltningsvirksomhed i de tilfælde, hvor parterne efterkom Udlændingestyrelsens anvisning."

"**Spørgsmål nr. 1115:**

Vil ministeren oplyse, hvilke retningslinjer indkvarteringsoperatørerne og Udlændingestyrelsen rettede sig efter ved tvangsadskillelse efter praksisændringen i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til de nye retningslinjer blev udsendt den 1. juli 2016, og om den nye praksis

gav anledning til tvivl om administrationen hos henholdsvis indkvarteringsoperatørerne og Udlændingestyrelsen?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 991 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1116:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor de par, der blev tvangsadskilt i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016, ikke fik nogen anden begrundelse for deres adskillelse end en henvisning til ministerens meddelelse af 10. februar 2016, samt oplyse hvilke momenter der blev lagt vægt på ved afgørelsen, og hvorfor disse momenter ikke fremgår af afgørelsen?

Svar:

Jeg kan henvise til min besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 841 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1117:**

Vil ministeren oplyse, hvilke konkrete retningslinjer der fungerede som grundlag for sagsbehandlingen i forbindelse med adskillelse af mindreårige asylpar fra deres ægtefælle/samlever før praksisændringen den 10. februar 2016?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 953 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1118:**

Vil ministeren oplyse, hvilke konkrete retningslinjer der fungerede som grundlag for sagsbehandlingen i forbindelse med adskillelse af mindre-

årige asylpar fra deres ægtefælle/samlever efter praksisændringen den 10. februar 2016 og frem til den 1. juli 2016, hvor de nye retningslinjerne til indkvarteringsoperatørerne blev udsendt?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 991 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1119:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor den nye praksis, der fulgte af ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016, blev igangsat før retningslinjerne var færdigformuleret og sendt ud til indkvarteringsoperatørerne?

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 991 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 1120:**

Vil ministeren oplyse, om der i nogen af sagerne i perioden fra den 10. februar 2016 og til den 28. april 2016 – og i så fald hvor mange – blev indsendt faglige udtalelser fra f.eks. læger, socialrådgivere og psykoterapeuter, der talte imod en effektuering af beslutningen om tvangsadskillelse herunder udtalelser om at parrene ikke vurderes at være gift ved tvang, og om disse udtalelser i så fald blev tillagt nogen vægt?

Svar:

Som oplyst bl.a. i min tale under behandlingen af samrådsspørgsmål AW-AZ (UUI alm. del) den 23. juni 2017, indhentede Udlændingestyrelsen umiddelbart efter udsendelsen af min pressemeddelelse til brug for en vurdering af omstændighederne i de enkelte sager oplysninger om bl.a. fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer i Danmark og operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger. Operatø-

rerne blev også bedt om at oplyse, om familien var velfungerende, om der var bekymring for parternes eller eventuelle børns trivsel, hvordan man vurderede at familien ville fungere efter en adskillelse, og om der i øvrigt var for hold, som styrelsen burde være opmærksom på.

Og som jeg også oplyste under behandlingen af samrådsspørgsmål AW-AZ, identificerede Udlændingestyrelsen i forbindelse med gennemgangen af oplysningerne i sagerne fem sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke indkvarterede parrene separat, idet det var Udlændingestyrelsens vurdering, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i disse sager henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 herom, der er oversendt til Folketinget (UUI alm. del – bilag 75)."

8.12.9. Spørgsmål nr. 1185 til statsministeren

Den 9. oktober 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Josephine Fock (ALT) og Holger K. Nielsen (SF) spørgsmål nr. 1185 til statsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 9. oktober 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 1185:**

Vil statsministeren redegøre for, hvorfor det i besvarelse af UUI alm. del – spm. 1067 af 28. august 2017 oplyses, at Statsministeriet – udover et beredskab til forespørgselsdebatten om værdipolitik med fokus på indvandring (F 12) den 4. marts 2016 – ikke i øvrigt er blevet orienteret nærmere om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere, når det af de udleverede oplysninger til UUI alm. del – spm. 871 af 21. juni 2017 fremgår, at der er tilgået dokumenter til Statsministeriets departementschef om sagen dateret henholdsvis den 20. april 2016 jf. aktID252501, dok 2 – bilag 5 og den 11. december 2016, jf. AktID252501 - dok 1?"

Svar:

Som anført i min besvarelse af 16. juni 2017 af spørgsmål nr. S 1323, som også var vedlagt svaret på den i spørgsmålet nævnte besvarelse af 28. august 2017 af spørgsmål nr. 1067 (UUI alm. del), viser en søgning i Statsministeriets elektroniske journalsystem mv., at Statsministeriet i forlængelse af, at udlændinge- og integrationsministeren havde udsendt pressemeddelelsen af 10. februar 2016 om ændring af praksis for indkvartering af mindreårige asylansøger, modtog et beredskab om sagen til brug for statsministerens deltagelse i forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandringen (F 12) den 4. marts 2016.

Statsministeriet er ikke i øvrigt blevet orienteret nærmere om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere. Derved sigtes der til spørgsmål om den konkrete håndtering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene.

Statsministeriet kan imidlertid supplerende oplyse, at Statsministeriet den 11. december 2016 modtog to e-mails fra Udlændinge- og Integrationsministeriet. Én e-mail, hvoraf det fremgår, at Udlændinge- og Integrationsministeriet var i færd med at udarbejde nye generelle regler på området – nærmere bestemt en vejledning til Udlændingestyrelsen vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, og én e-mail med et udkast til udlændinge- og integrationsministerens talelinje til brug for offentliggørelse af vejledningen.

Den første e-mail af 11. december 2016 fremgår af den sidste side af bilaget til udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 871 (UUI alm. del). Som det nærmere fremgår af e-mailen, var formålet med den at orientere Statsministeriet om de kommende generelle regler på området.

Som det ligeledes fremgår af denne e-mail, er det ikke kun selve udkastet til vejledning, men hele Udlændinge- og Integrationsministeriets bagvedliggende sag, der – som følge af tekniske problemer – var vedhæftet e-mailen. Dette materiale var ganske omfattende og uden betydning for orienteringen af Statsministeriet om de kommende generelle regler

på området. Statsministeriet kan konstatere, at der i materialet indgik et dokument af 20. april 2016, som ses journaliseret på udlændinge- og Integrationsministeriets sagsnummer 2017-9748, aktID 252501, dok2 – bilag 5. Dokumentet ses ikke tidligere udvekslet med Statsministeriet.

På baggrund af søgningen i Statsministeriets elektroniske journalsystem mv. kan det desuden konstateres, at Statsministeriet heller ikke i øvrigt ses at have modtaget en e-mail den 20. april 2016 som omtalt i spørgsmålet."

Forud for besvarelsen af spørgsmålet blev der udarbejdet et notat af 28. september 2017, hvoraf fremgår bl.a.:

"**Notat om besvarelse af spørgsmål nr. 1185 (UUI alm. del) om barnebrudssagen**

...

Vurdering

./. Det foreslås, at der i svaret – i overensstemmelse med linjen i tidligere svar fra statsministeren, jf. vedlagte svar af 16. juni 2017 på spørgsmål nr. S 1323 og svar af 28. august 2017 på spørgsmål nr. 1067 (UUI alm. del) – holdes fast i, at STM i forlængelse af, at udlændinge- og integrationsministeren havde udsendt pressemeddelelsen af 10. februar 2016 om ændring af praksis for indkvartering af mindreårige asylansøger, modtog et beredskab om sagen til brug for statsministerens deltagelse i forespørgselsdebat i Folketinget om værdipolitik med fokus på indvandringen (F 12) den 4. marts 2016, men at STM ikke i øvrigt er blevet orienteret nærmere om udlændinge- og integrationsministerens håndtering af sagen om adskillelse af mindreårige asylansøgere. Det foreslås imidlertid, at det præciseres, at der derved sigtes til spørgsmål om den konkrete håndtering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene.

./. Departementschefen i UIM sendte desuden den 11. december 2016 to e-mails til STM's departementschef, hvori han i den første e-mail orienterede om, at UIM var i færd med at udarbejde nye generelle regler på området – nærmere bestemt en vejledning til Udlændingestyrelsen vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, og i den anden e-mail sendte et udkast til udlændinge- og

integrationsministerens talelinje i den forbindelse. Det foreslås, at STM i svaret supplerende bekræfter dette.

På grund af tekniske udfordringer oversendte departementschefen i UIM imidlertid med den første e-mail ikke kun udkastet til den kommende vejledning men en pdf-version af hele UIM's sag til STM's departementschef. Heri indgik en lang række interne notater, herunder et notat fra juni 2016, hvori det anføres, at der kunne være adskilte mindreårige asylansøgere, som af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle indkvarteres sammen igen, og et notat fra november 2016, hvor der gøres overvejelser om, at der kan have været mindreårige asylansøgere, som har været indkvarteret forkert.

Det materiale, som ved en fejl var medsendt e-mailen, var ganske omfattende og uden betydning for orienteringen af Statsministeriet om de kommende generelle regler på området. Der kan således ikke siges at være givet STM en orientering om indholdet af de mange sider.

Samlet set synes materialet i øvrigt blot at bekræfte STM's indtryk af, at der i UIM var fokus på at overholde de internationale forpligtelser, uanset at nogle i en tid muligvis kan have været adskilt i strid hermed.

./. Det bemærkes, at de to e-mails 11. december 2016 og de ved en fejl medsendte mange bilag er omtalt i udlændinge- og integrationsministerens vedlagte besvarelse af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 871 (UUI alm. del), hvor de efter offentlighedsloven ekstraheringspligtige dele af korrespondancen med bilag er medsendt som bilag.
..."

8.12.10. Samråd den 11. oktober 2017 om samrådsspørgsmål A og B

Den 4. oktober 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) Inger Støjberg følgende samrådsspørgsmål A og B:

"**Samrådsspørgsmål A**

Vil ministeren uddybe sine udtalelser fra samrådet den 23. juni 2017 jf. s. 18 i transskriberingen af samrådet kl. 10:50 (UUI alm. del – bilag 217), om det forhold at instruksen af 10. februar 2016 – ifølge ministeren – intet har med partshøring at gøre, og at der heller ikke tidligere er blevet partshørt i de her sager? I den forbindelse bedes ministeren redegøre for forskellen på indkvarteringspraksis for adskillelse af mindreårige asylansøgere fra deres ægtefælle/samlever, herunder redegøre for hvordan de berørte parter er blevet inddraget i beslutningen om adskillelse forud for den 10. februar 2016 og indkvarteringspraksis i perioden fra den 10. februar 2016 og frem til den 28. april 2016."

"**Samrådsspørgsmål B**

Vil ministeren redegøre for ministeransvaret efter ministeransvarlighedslovens §§ 3 og 5, herunder om ministerens ansvar skærpes ved, at ministeren den 10. februar 2016 udsender en pressemeddelelse om praksisændringen, hvoraf det fremgår, at adskillelsen fremadrettet skal være undtagelsesfri – og altså ikke indeholde en konkret og individuel vurdering, hvilket Udlændingestyrelsen retter sig efter?"

8.12.10.1. Ministerens talepapir til brug for samrådet

Der var til brug for samrådet udarbejdet sålydende talepapir:

"DET TALTE ORD GÆLDER

...

[**Indledning**]

De 2 samrådsspørgsmål, der er stillet, følger op på mine svar på samrådet den 1. juni 2017 på samrådsspørgsmål AT og AU og mine svar på samrådet den 23. juni 2017 på samrådsspørgsmål AW til AZ.

Og dagens samråd følger op på statsministerens, justitsministerens og mine svar på de cirka 200 folketingsspørgsmål, som er besvaret i tilknytning til samrådet i dag og de to forudgående samråd af samlet 7 timers varighed.

Der er altså tale om en sag, som er meget grundigt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort deltaljeret for forløbet.

Derfor vil de svar, jeg giver i dag, i meget vidt omfang være en gentagelse af de skriftlige og mundtlige svar, som allerede er givet til Folketinget i denne sag.

* * *

I. Samrådsspørgsmål A (Partshøring mv.)

[**Indholdet af pressemeddelelsen**]

Først bliver jeg bedt om at redegøre for indholdet af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Der henvises i spørgsmålet til mine udtalelser under samrådet den 23. juni om, at pressemeddelelsen ikke har noget med spørgsmålet om partshøring at gøre.
Det kan jeg bekræfte. Og jeg vil gerne gentage mit svar fra samrådet.
Dén praksisændring, som min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning lagde op til, vedrørte *indholdet* af ordningen.

Eller sagt på en anden måde: Hvad er udgangspunktet, når myndighederne skal beslutte, om en ung pige kan indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever.

Og som jeg har sagt flere gange, ønskede jeg med min pressemeddelelse at vende udgangspunktet på hovedet.

Den praksisændring, som jeg lagde op til med min pressemeddelelse, betyder, at indkvartering i disse tilfælde *skal* ske separat, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med andre ord: En ung pige kan herefter alene indkvarteres på et asylcenter sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever, hvis dette følger af Danmarks internationale forpligtelser.

I et notat fra den 12. december 2016, som samme dag er sendt til Folketinget, er der en grundig gennemgang af fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i disse sager.

Jeg tror ikke, at nogen på noget tidspunkt har været i tvivl om, at det var dette, der var målet for min pressemeddelelse. At jeg ønskede at ændre *indholdet* af ordningen.

Og ellers gentager jeg det gerne igen: Jeg var og er meget optaget af, at vi beskytter de her piger bedst muligt og ikke fastholder dem i et ufrivilligt ægteskab eller samliv.

Og jeg ønsker, at pigerne skal have frihed til at leve deres liv, som de ønsker og vælge den partner, som de ønsker.

Derfor ønskede jeg så vidt muligt at skille parrene ad og lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Og derfor tog jeg med min pressemeddelelse initiativ til hurtigt at vende den tidligere praksis på hovedet.

Derimod forholder min pressemeddelelse sig *ikke* til spørgsmålet om, hvilke almindelige partsrettigheder der skal iagttages, herunder spørgsmålet om partshøring.

For mig var det udfaldet af beslutningerne, der var væsentligt. Hvilke formelle regler myndighederne skulle eller ikke skulle iagttage, har været op til myndighederne at vurdere. Dette spørgsmål var ikke på mit bord.

Det er der intet som helst usædvanligt i. I denne sag var det indholdet af ordningen, der var vigtigt for mig. Og det var det, der fremgik af min pressemeddelelse.
Noget andet er de juridiske overvejelser, om der skulle ske partshøring i disse sager.

Og i sammenhæng hermed de juridiske overvejelser, om der i det hele taget er tale om en forvaltningsafgørelse, når der sker separat indkvartering, og parret retter sig efter anvisningen om, at de skal bo på hver deres asylcenter.

Sådanne forvaltningsretlige overvejelser foretages af myndighederne. Og dem har jeg som minister ikke deltaget i.

Sådan var det i denne sag. Og sådan er det jo i de fleste sager.

En minister kan have et ønske om at sætte en bestemt retning og ændre praksis generelt inden for lovens rammer på et bestemt område.

Derefter er det op til myndighederne at følge op på en sådan praksisændring.

Og det er jo ikke sådan, at en generel praksisændring af indholdet af en bestemt ordning på et bestemt område også skal indeholde en redegørelse for de formelle sagsbehandlingsregler.

De gælder jo, medmindre man ønsker at fravige dem. Og det var ikke tilfældet.

Tilsvarende gælder, når Folketinget vedtager nye regler, der ændrer *indholdet* af en bestemt ordning på et bestemt område.

Her skal myndighederne selvfølgelig udmønte Folketingets ønske inden for gældende ret.

Og det er ikke nødvendigt i lovforslaget at beskrive, at i det omfang der er tale om en forvaltningsafgørelse, skal afgørelsen ledsages af en begrundelse, eller at der forinden skal ske partshøring, eller at de øvrige almindelige formelle sagsbehandlingsregler skal gælde.

Det er som nævnt kun nødvendigt, hvis lovændringen også går ud på at ændre i selve sagsbehandlingsreglerne, f.eks. ved at fravige forvaltningslovens regler.

I denne sag havde jeg ikke noget ønske om at ændre på sagsbehandlingsreglerne. Jeg har slet ikke forholdt mig til sagsbehandlingsreglerne. Mit ærinde var at vende udgangspunktet for udfaldet af de her sager på hovedet.

[**Overvejelserne om partshøring**]

Noget andet er så, at min pressemeddelelse – og altså mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet – betød, at Udlændingestyrelsen over for Udlændinge- og Integrationsministeriet rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om der skulle ske partshøring i de her sager.

Der er redegjort for de forvaltningsretlige overvejelser, der fulgte i halen på dette, i mit svar på spørgsmål nr. 951 fra udvalget forud for dette samråd.

Jeg har fået oplyst, at der var tale om forvaltningsretlige overvejelser, som gav anledning til ikke ubetydelig tvivl.

Skal man oversætte dette, tror jeg, at man kan sige, at der retfærdigvis var tale om et vanskeligt spørgsmål, hvor svaret ikke var givet på forhånd.

Forvaltningsloven regler om forudgående partshøring og om begrundelse gælder i sag, i afgørelsessager. Reglerne gælder derimod ikke, hvis der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed.

Når der så var tale om et vanskeligt, juridisk spørgsmål, skyldes det, at forarbejderne til udlændingeloven indeholder en klar og udtrykkelig forudsætning om, at anvisning af indkvartering i asylsystemet ikke har karakter af en forvaltningsafgørelse, men at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed.

Og at der dermed heller ikke skal ske partshøring efter forvaltningsloven eller gives en begrundelse, hvis udlændingen følger anvisningen af indkvartering – netop fordi der ikke er tale om en afgørelse.

At der er tale om vanskelige, juridiske spørgsmål kan man forvisse sig om ved at læse det detaljerede svar på spørgsmål nr. 951.

Disse juridisk-tekniske overvejelser vil jeg derfor heller ikke redegøre detaljeret for her, også fordi de hverken lægger noget til eller trækker noget fra i forhold til det spørgsmål, jeg er blevet stillet. I stedet for kan jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. 951.

Som det fremgår af dette svar, besluttede Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 at genoptage behandlingen af de konkrete sager om adskilt indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever og at træffe afgørelse om flyttepåbud i alle sagerne, dvs. også i sager, hvor parterne nok efterkommer styrelsens anvisning om indkvartering, men ikke selv ønsker dette.

Beslutningen om at genoptage behandlingen af sagerne var baseret på en vurdering af, at en beslutning om separat indkvartering har en indgribende karakter.

Og fordi der i alle sagerne træffes en afgørelse – nemlig en afgørelse om flyttepåbud – skal der ligesom i de afgørelser om flyttepåbud på indkvarteringsområdet, der blev truffet inden den 28. april 2016, ske partshøring efter forvaltningslovens regler, og afgørelsen skal ledsages af en begrundelse.

Så vidt myndighedernes retlige overvejelser. Som jeg har sagt, var dette spørgsmål ikke på mit bord.

Jeg kan derfor også meget klart slå fast, at jeg først blev bekendt med disse forvaltningsretlige overvejelser, efter at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 havde truffet beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering og træffe afgørelse efter forudgående partshøring.

Det har Udlændinge- og Integrationsministeriet redegjort for i svaret på spørgsmål nr. 978 stillet op til samrådet i dag.

Når det var sådan, skyldes det, at der var tale om et rent forvaltningsretligt spørgsmål, som myndighederne skulle finde svaret på.

Dette var ikke et politisk spørgsmål. Mit ærinde var at ændre i substansen. Ikke de formelle rammer. Derfor var der ikke grund til at involvere mig. Og det skete heller ikke.

[**Indkvarteringspraksis forud for og efter udsendelsen af pressemeddelelsen**]

Så er der spurgt til, hvilken praksis for indkvartering der gjaldt for unge piger med en ældre ægtefælle eller samlever forud for og efter den 10. februar 2016.

Praksis efter den 10. februar 2016 har jeg gennemgået i detaljer blandt andet under samrådet den 23. juni. Her læste jeg som bekendt Udlændingestyrelsens bidrag op, hvor styrelsen selv redegør for praksis efter udsendelsen af pressemeddelelsen.

Det vil jeg ikke gentage i sin helhed i dag. Men blot pege på følgende 5 hovedelementer i styrelsens bidrag:

1. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet i alle sager foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

2. Udlændingestyrelsen anmodede den 18. februar 2016 i en række sager operatørerne om yderligere oplysninger om bl.a. fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer i Danmark og operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger. Operatørerne blev også bedt om at oplyse, om familien var velfungerende, om der var bekymring for parternes eller eventuelle børns trivsel, hvordan man vurderede at familien ville fungere efter en adskillelse, og om der i øvrigt var forhold, som styrelsen burde være opmærksom på.

3. I de sager, hvor Udlændingestyrelsens beslutning om flytning blev fulgt, blev der ikke truffet en afgørelse om flyttepåbud, og der blev derfor heller ikke foretaget partshøring eller givet en begrundelse. Men

det ændrer ikke på, at der blev foretaget en konkret og individuel vurdering på baggrund af operatørernes oplysninger og oplysningerne i sagen i øvrigt.

4. Da Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 besluttede at genoptage de konkrete sager og også træffe afgørelse om flyttepåbud efter forudgående partshøring i de sager, hvor parret efterkom beslutningen, skete dette ikke, fordi den separate indkvartering var i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det skete, fordi sagerne nu blev behandlet som afgørelsessager på grund af den indgribende karakter for de involverede par.

5. Og som det fremgår af svaret på spørgsmål nr. 838, så var det ikke udtryk for, at det var forkert at indkvartere parrene hver for sig i første omgang, da parrene i otte sager senere fik mulighed for at bo sammen. Det var derimod udtryk for, at varigheden af adskillelsen selvstændigt indgik som moment i vurderingen.

Det er altså dét, Udlændingestyrelsen selv har oplyst om det grundlag, styrelsen havde for at foretage de konkrete vurderinger, som blev foretaget i alle disse sager efter udsendelsen af min pressemeddelelse den 10. februar 2016.

Så vidt Udlændingestyrelsens håndtering af sagerne efter den 10. februar 2016.

Og til grund for behandlingen af sagerne lå som sagt mit ønske om hurtigt at vende udgangspunktet på hovedet, så indkvartering *skal* ske separat, medmindre Danmarks internationale forpligtelser taler imod dette.

* * *

Så er spørgsmålet, hvad der gjaldt før den 10. februar 2016.

I mit svar på spørgsmål nr. 953 forud for dette samråd henviser jeg bl.a. til et bidrag fra Udlændingestyrelsen, der redegør for dette spørgsmål.

Udlændingestyrelsen har om praksis forud for min pressemeddelelse bl.a. oplyst, at der blev foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i de sager, hvor Udlændingestyrelsen blev gjort bekendt med, at der var problemer i relation til den mindreåriges trivsel.

Og at omdrejningspunktet for denne vurdering var indkvarteringsoperatørens børnefaglige personales vurderinger samt værtskommunens eventuelle faglige vurderinger af, hvilke indkvarteringsforhold der var til den mindreåriges bedste med udgangspunkt i hensynet til barnets tarv.

Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst, at det som følge af manglende registrering ikke er muligt at identificere eventuelle sager, hvor styrelsen måtte have truffet beslutning om separat indkvartering af en mindreårig asylansøger over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

Udlændingestyrelsen har samtidig oplyst, at styrelsen ikke umiddelbart har erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager om separat indkvartering af mindreårige asylansøgere over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

Lad mig gentage. Der har så vidt vides ikke før min pressemeddelelse været sager, hvor unge piger over 15 år er blevet indkvarteret adskilt fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod begge parters eget ønske.

Når det var sådan, så skyldes det, at der jo ikke forud for den 10. februar 2016 blev foretaget en selvstændig vurdering af, om en ung pige over 15 år skulle indkvarteres adskilt fra sin ægtefælle eller samlever alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

Udlændingestyrelsen har til spørgsmål nr. 953 oplyst, at disse sager forud for min pressemeddelelse blev behandlet som alle andre sager, hvor der opstod spørgsmål om mistrivsel under indkvarteringen.

Var der ikke i sagerne oplysninger om problemer i forhold til trivslen hos en ung pige over 15 år, blev der således ikke foretaget en selvstændig vurdering af, om indkvarteringen skulle ske separat.

I sådanne tilfælde blev pigen indkvarteret med sin ægtefælle eller samlever, medmindre en af parterne udtrykte ønske om andet.

I de tilfælde, hvor der *var* problemer i relation til pigens trivsel, var omdrejningspunktet for den vurdering, som i alle andre sager, om der var behov for støtteforanstaltninger.

Sådanne støtteforanstaltninger kan generelt iværksættes i regi af asylcentrene eller på baggrund af en kommunal afgørelse, f.eks. en afgørelse om anbringelse.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at det ikke kan udelukkes, at sådanne støtteforanstaltninger kan have haft den virkning, at en ung pige over 15 år f.eks. er blevet anbragt uden for asylcentersystemet, mens ægtefællen eller samleveren fortsat har været indkvarteret i asylcentersystemet.

I så fald er disse sager blevet behandlet efter de kommunale regler herom.

Udlændingestyrelsen er dog ikke umiddelbart bekendt med, at der har været sådanne sager, hverken i regi af asylcentrene eller i kommunerne, hvor en støtteforanstaltning har ført til, at en mindreårig asylansøger over 15 år *de facto* er blevet adskilt fra en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

* * *

Jeg tror, at der er mange, inklusiv mig selv, der har haft et lidt andet billede af, hvordan man behandlede de her sager før den 10. februar 2016.

F.eks. fremgår det af en pressemeddelelse fra Socialdemokratiet fra den 23. juni, altså umiddelbart efter samrådet den 23. juni, at der under den tidligere, socialdemokratiskledede regering altid blev foretaget en vurdering, når – og nu citerer jeg – "man skulle beslutte, om et ungt ægtepar skulle adskilles." Citat slut.

Her er der altså tale om en misforståelse. Misforståelsen er, at man forudsætter, at man før den 10. februar 2016 skulle beslutte, om der skulle ske adskillelse i disse sager, når en af parterne var en mindreårig over 15 år.

Men som det er fremgået, så opstod sagerne kun, hvis der var tale om mistrivsel – ellers ikke. Der var altså dengang ikke tale om, at der blev foretaget en selvstændig vurdering alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

Jeg kan sådan set godt forstå, at man har misforstået dette og støttet sig op ad en forkert præmis. Som jeg har sagt, var også mit billede af praksis et andet.

Jeg må bare sige, at det for mig sætter en tyk streg under, at det var helt nødvendigt at stoppe op og ændre praksis i de her sager.

Og hvis man nogensinde har været i tvivl om, hvad effekten har været af mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet og sikre separat indkvartering i videst muligt omfang i disse sager, ja så er det vist gjort klart med al tydelighed nu.

[**Spørgsmålet om partshøring forud for pressemeddelelsen af 10. februar 2016**]

Under samrådet den 23. juni sagde jeg så, at der ikke tidligere er partshørt i de her sager.

Udtalelsen baserede sig på en misforståelse i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Og denne misforståelse betød, at jeg fik forkerte oplysninger af ministeriet forud for samrådet den 23. juni.

Jeg vil gerne uddybe dette.

Udlændinge- og Integrationsministeriet lagde til brug for forberedelsen af samrådet den 23. juni 2017 til grund,

– *dels* at Udlændingestyrelsen forud for den 10. februar 2016 undtagelsesvist havde anvist separat indkvartering af en mindreårig over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske,

– *dels* at der i så fald ikke blev foretaget partshøring i sådanne sager, hvis parret efterkom Udlændingestyrelsens anvisning – på linje med administrativ praksis for anvisning af indkvartering i øvrigt og i tråd med forarbejderne til udlændingeloven.

Til brug for forberedelsen af samrådsspørgsmål AW til AZ blev jeg således af Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyst om, dels at der forud for den 10. februar 2016 havde været sager, hvor Udlændingestyrelsen havde anvist separat indkvartering mod begge parters ønske, dels at der i disse tilfælde ikke blev foretaget partshøring, hvis parret efterkom Udlændingestyrelsens anvisning.

Disse oplysninger beror imidlertid på en misforståelse i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Som det fremgår af Udlændingestyrelsens udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 953, har styrelsen ikke umiddelbart erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager, hvor parterne er blevet indkvarteret separat mod begge parters ønske.

Det var således forkerte oplysninger, jeg modtog fra Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for samrådet den 23. juni.

Ministeriet har over for mig beklaget, at jeg fik forkerte oplysninger. Og jeg vil gerne på vegne af både ministeriet, men selvfølgelig også mig selv beklage, at Folketinget modtog disse forkerte oplysninger.

* * *

Set fra min position sætter den dagældende praksis, som nu står endnu klarere for alle, blot en tyk streg under, at det var nødvendigt at handle, og at det var nødvendigt at handle hurtigt.

Vi ved altså nu, at Udlændingestyrelsen forud for min pressemeddelelse så vidt vides ikke har adskilt unge piger over 15 år fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod begge parters vilje.

Det skal ses i lyset af, at der i disse sager ikke blev foretaget en selvstændig vurdering af, om de unge piger skulle indkvarteres adskilt fra deres partner alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

Det skete kun, hvis der forelå oplysninger om mistrivsel. Hvis pigen udadtil fandt sig i tingenes tilstand, var der ikke grund til at reagere.

[Når støvet i denne sag har lagt sig, så viser dette for mig, at den praksisændring, som jeg ønskede med min pressemeddelelse, var nødvendig.]

Praksisændringen har ført til, at der i alle sager – også sager, hvor der ikke foreligger oplysninger om mistrivsel – tages stilling til, om en mindreårig over 15 år skal indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever. Vi har i dag en indkvarteringsordning, hvor udgangspunktet er, at en ung pige ikke indkvarteres med sin ældre ægtefælle eller samlever.

Sådan *var* det ikke tidligere, hvis pigen var over 15 år.

Der *kan* muligvis forud for den 10. februar 2016 have været eksempler på, at man i kommunalt regi har fundet det nødvendigt at anbringe en ung pige over 15 år som en støtteforanstaltning mod hendes vilje ved tegn på mistrivsel, mens ægtefællen fortsat har været indkvarteret i asylcentersystemet.

Men Udlændingestyrelsen har som nævnt oplyst, at man ikke umiddelbart er bekendt med sådanne kommunale afgørelser, hvor en støtteforanstaltning de facto har ført til adskillelse af parterne i en situation, hvor ingen af parterne har ønsket dette.

Det understreger for mig at se, at det var rigtigt og også helt nødvendigt hurtigt at vende praksis på hovedet for at række hånden ud til de her

piger og tilbyde dem en form for et pusterum, hvor de kan overveje deres situation.

II. Samrådsspørgsmål B (Ministeransvar mv.)

Så vender jeg mig mod samrådsspørgsmål B.

Først bliver jeg bedt om at redegøre for ministeransvarlighedslovens § 3 og § 5.

Her kunne jeg for så vidt læse op af bestemmelserne, men det tjener efter min opfattelse intet formål.

I stedet for kan jeg henvise til justitsministerens svar af 14. juni 2017 på spørgsmål nr. 828 fra udvalget. I svaret redegøres netop for ministeransvarlighedslovens § 3 og § 5.

Og i justitsministerens svar af samme dato på spørgsmål nr. 824 fra udvalget er der en henvisning til relevant juridisk litteratur om en ministers ansvar for sin embedsførelse.

Det kan jeg henholde mig til.

Og samtidig får det mig til nok engang at understrege en helt central pointe. Nemlig at spørgsmålet hviler på en forkert præmis om, at Udlændingestyrelsen skulle have besluttet at adskille de her par uden at foretage en konkret og individuel vurdering.

Dette er ikke korrekt. Det har jeg redegjort for på det første samråd den 1. juni. Jeg har gentaget dette på det andet samråd den 23. juni. Og jeg har gjort dette klart i flere svar til udvalget, også forud for dette tredje samråd.

Men lad mig da bare gentage det én gang til. Uanset hvordan man spørger, og hvor mange gange man spørger, så er mit svar det samme. Nemlig at henvise til, hvad Udlændingestyrelsen selv har oplyst:

Udlændingestyrelsen har under hele forløbet i alle sager foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Og som jeg har sagt flere gange, så vidste jeg, at Udlændingestyrelsen foretog en konkret og individuel vurdering i disse sager, fordi jeg fulgte opfølgningen i sagerne tæt.

Og jeg var af naturlige grunde særligt interesseret i de fem sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke havde adskilt parret under henvisning til Danmarks internationale forpligtelser.

Det har jeg som sagt redegjort for i detaljer under de tidligere samråd og i utallige skriftlige svar til udvalget.

Jeg kan henvise til dette og kan i øvrigt ikke føje nyt til.

Og derfor vil jeg også sige, at når man nu vælger at spørge mig, så er der for mig at se ikke er noget som helst grundlag for at rejse spørgsmål efter ministeransvarlighedsloven i forhold til min rolle.

Men som sagen har formet sig, og spørgsmålenes ordlyd taget i betragtning, så vil jeg medgive, at dette svar nok ikke tilfredsstiller spørgerne. Dét erkender jeg.

Når det er sagt, så gælder det også, at ombudsmanden i denne sag har vurderet, at instruksen efter sit undtagelsesfri og kategoriske indhold var ulovlig, og at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser.

Denne alvorlige kritik har jeg taget til efterretning.

Og jeg løber heller ikke fra, at jeg med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 ønskede at vende udgangspunktet for udfaldet i sager om indkvartering af unge piger med en ældre ægtefælle eller samlever på hovedet, så udgangspunktet er separat indkvartering i disse sager.

Tværtimod. Og jeg står ved, at det var afgørende for mig, at der straks blev fulgt op på min pressemeddelelse, og at der blev lagt en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

* * *

Lad mig til sidst runde af med et par mere overordnede betragtninger efter nu 3 samråd og omkring 200 udvalgsspørgsmål.

For det første har jeg taget ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning. Det gælder kritikken af selve ordlyden af instruksen. Og det gælder kritikken af, at pressemeddelelsen med det kategoriske og undtagelsesfri indhold og kommunikationen i øvrigt til Udlændingestyrelsen medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser.

Fremgangsmåden har efter ombudsmandens opfattelse været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

Og derfor har jeg også under de tidligere samråd klart sagt, at der var ting i dette forløb, som kunne have været håndteret bedre. Pressemeddelelsen skulle have været fulgt op af en egentlig skriftlig instruks, som indeholdt de nødvendige forbehold. Og den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen har ikke været stringent nok.

Men som jeg også har sagt, så administrerede Udlændingestyrelsen rent faktisk ikke ordningen undtagelsesfrit. Og det vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

For det andet vil jeg sige, at hele forløbet har betydet, at der er langt større klarhed over, hvad der var praksis før min pressemeddelelse.

Nemlig at der så vidt vides ikke var tilfælde, hvor unge piger blev skilt fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod deres ønske.

Sagen var jo, at der i disse sager slet ikke blev foretaget en selvstændig vurdering af, om de unger piger skulle indkvarteres adskilt fra deres partner alene under henvisning til, at der var tale om en ung pige.

Det skete kun, hvis der forelå oplysninger om, at pigen mistrivedes. Hvis pigen udadtil fandt sig i tingenes tilstand, blev der ikke reageret.

Og så hvad der er praksis i dag efter min pressemeddelelse.

Nemlig at der i alle sager – også sager, hvor der ikke foreligger oplysninger om mistrivsel – tages stilling til, om en unge pige skal indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever.

Og at udgangspunktet er, at en ung pige ikke indkvarteres med sin ældre ægtefælle eller samlever.

Sådan *var* det ikke tidligere, hvis pigen var over 15 år.

Det er der nu klarhed over. Til gengæld er det temmelig uklart, hvad oppositionen vil.

Der er svaret på omkring 200 spørgsmål i denne sag. Jeg har nu deltaget i tre samråd, de to første over samlet 7 timer.

Men alligevel savner jeg fortsat svar på, hvad oppositionen vil. Og det tror jeg også, at rigtig mange andre gør.

Vil man tilbage til den praksis, der gjaldt før min pressemeddelelse. Hvor unge piger, der finder sig i tingenes tilstand, og hvor der ikke er tegn på mistrivsel, indkvarteres med deres ældre ægtefælle eller samlever?

Eller bakker man op om den praksisændring, der er resultatet af min pressemeddelelse, og som betyder, at udgangspunktet i dag er separat indkvartering i alle disse sager?

Svaret på dette spørgsmål vil jeg rigtig gerne høre fra oppositionen. Det må være let at svare på.

Det er det i hvert fald for mig, og for regeringen. Vi vil ikke finde os i, at unge piger på vores asylcentre risikerer at blive fastholdt i et ufrivilligt ægteskab.

Tværtimod skal vi hjælpe pigerne til frit at kunne vælge det liv, de ønsker, og den partner, de ønsker.

Nu er det Danmark, man er kommet til. Og her er piger og drenge, kvinder og mænd, lige meget værd.

Og derfor har jeg ønsket at gå så langt som overhovedet muligt for at give pigerne et pusterum.

I min optik fortjener pigerne, at oppositionen melder klart ud, om man ønsker det samme.

Tak for ordet."

8.12.10.2. Q&A til brug for samrådet

Der var til brug for samrådet udarbejdet et beredskab i form af et Q&A. I Udlændinge- og Integrationsministeriets sag om samrådet findes nedenstående beredskab, hvor teksten indeholder en række ændringsmarkeringer. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til undersøgelseskommissionen oplyst, at der ikke på sagen findes en version uden ændringsmarkeringer. Det omhandlede beredskab, der er dateret den 3. oktober 2017, var sålydende:

"...
Q og A nr. 1: Generelt

Muligt svar

– Uanset hvordan man spørger, og hvor mange gange man spørger, så er mine svar de samme.

– På samråd den 1. juni og den 23. juni og igen i dag, og på utallige udvalgsspørgsmål – der er i alt stillet cirka 200 udvalgsspørgsmål -, har jeg redegjort detaljeret for forløbet og til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning.

  – Jeg har redegjort for, at jeg med min pressemeddelelse ønskede at vende udgangspunktet på hovedet, så udgangspunktet er ad-

skillelse i disse sager. Det var mit politiske ønske. Og mit ønske var, at der blev lagt en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

Man kan måske sige det på den måde, at min politiske tilgang handlede handlede om indholdet af sagerne. Eller om, hvad der skulle være udfaldet af sagerne.

Som i alle andre sager forudsatte jeg, at myndighederne hurtigt fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet.

Til gengæld havde jeg ikke noget politisk ønske om at ændre på de formelle sagsbehandlingsregler, herunder partshøring., ~~ikke om formen.~~

Derfor var jeg ikke inde over spørgsmålet om partshøring. Jeg blev først orienteret, da styrelsen havde besluttet at foretage partshøring i alle sager.

– Jeg har redegjort for, at Udlændingestyrelsen – det siger styrelsen selv – under hele forløbet i alle sager har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Dette vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

– Og jeg har redegjort for, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke har været stringent nok.

Derfor har jeg også taget ombudsformandens alvorlige kritik til efterretning.

– Der er altså tale om en sag, som er grundigt belyst. Og hvor jeg har redegjort detaljeret for forløbet.

– Det kan jeg i det hele henvise til. Og derfor kan jeg ikke føje nyt til dette spørgsmål.

Q & A nr. 2: Du siger, at der var tale om en misforståelse i ministeriet, når man troede, at der havde været sager om adskillelse før den 10. februar 2016. Hvordan kunne en sådan misforståelse overhovedet opstå?

Muligt svar

- Ministeriet lagde forud for samrådet den 23. juni til grund

  - dels at Udlændingestyrelsen forud for den 10. februar 2016 undtagelsesvist havde anvist separat indkvartering af en mindreårig over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parteres ønske,

  - dels at der i så fald ikke blev foretaget partshøring i sådanne sager, hvis parret efterkom Udlændingestyrelsens anvisning – på linje med administrativ praksis for anvisning af indkvartering i øvrigt og i tråd med forarbejderne til udlændingeloven.

- Det var derfor også de oplysninger, jeg fik af ministeriet til brug for min forberedelse af samrådet den 23. juni.

- Men som det fremgår af svaret på spørgsmål nr. 953, og som jeg også nævnte i min tale, beror disse oplysninger beror på en misforståelse i ministeriet.

- Som sagt har Udlændingestyrelsen ikke umiddelbart erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager, hvor parterne er blevet indkvarteret separat mod begge parters ønske.

- Det var således forkerte oplysninger, jeg modtog fra Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for samrådet den 23. juni.

- Og at jeg modtog forkerte oplysninger fra ministeriet forud for samrådet, har ministeriet oplyst mig om efter samrådet.

- Længere er den sådan set ikke.

[*Men hvordan kunne misforståelsen opstå? Hvad er det for oplysninger, der førte til ministeriets misforståelse? Og hvornår skete misforståelsen?*]

– Det har jeg af gode grunde ikke et svar på. Hvorfor opstår misforståelser? Det kan jeg ikke redegøre for.

– Og jeg tror ikke, at ministeriet som den eneste har misforstået dette.

– Men det står klart, at der var tale om en misforståelse i ministeriet, og at misforståelsen betød, at jeg fik forkerte oplysninger.

– Nærmere kan jeg ikke komme det.

– * * *

– For min part kan jeg sige, at det vigtige for mig hele tiden har været det fremadrettede: At vi sikrede, at de her piger så vidt muligt fik et pusterum.

– Realiteten er jo, at vi i februar 2016 stod med et antal tilfælde, hvor unge piger var indlogeret med deres ældre samlever. Mit fokus har hele tiden været at gøre op med dette forhold.

– Og derfor har jeg ikke i denne sag på noget tidspunkt haft noget særligt behov for at få afklaret, hvad der var praksis før min pressemeddelelse i Udlændingestyrelsen eller i kommunerne.

* * *

– Når støvet i denne sag har lagt sig, så viser dette for mig, at den praksisændring, som jeg ønskede med min pressemeddelelse, var nødvendig.

– Praksisændringen har ført til, at der i alle sager - også sager, hvor der ikke foreligger oplysninger om mistrivsel – tages stilling til, om en mindreårig over 15 år skal indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever.

– Vi har i dag en indkvarteringsordning, hvor udgangspunktet er, at en ung pige ikke indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever.

– Sådan *var* det ikke tidligere, hvis pigen var over 15 år. Da var der slet ikke nogen sag, hvis pigen fandt sig i tingenes tilstand og ikke vist tegn på mistrivsel.

– Det understreger for mig at se, at det var rigtigt og også helt nødvendigt hurtigt at vende praksis på hovedet for at række hånden ud til de her piger og tilbyde dem en form for et pusterum, hvor de kan overveje deres situation.

Q og A nr. 3: Noget tyder jo på, at ministeriet ikke har gjort sit arbejde godt nok – hvorfor har man ikke fra starten undersøgt og klarlagt, om der var sager om adskillelse før den 10. februar 2016?

Muligt svar

– For det første:

– Det vigtige for mig i denne sag har hele tiden været det fremadrettede: At vi sikrede, at de her piger så vidt muligt fik et pusterum.

– Realiteten er jo, at vi i februar 2016 stod med et antal tilfælde, hvor unge piger var indlogeret med deres ældre samlever.

– Mit fokus har hele tiden været at gøre op med dette forhold og sende et stærk signal til pigerne og til de bekræfter, det ønsker at fastholde et sådant middelalderligt familiemønster.

– Og det var der faktisk også et bredt politisk ønske om på det tidspunkt, da jeg sendte min pressemeddelelse om den generelle ordning ud..

– Derfor har jeg i denne sag ikke på noget tidspunkt haft noget særligt behov for at få afklaret, hvad der var praksis før min pressemeddelelse i Udlændingestyrelsen eller i kommunerne.

– For det andet:

– Jeg kan ikke sige andet, end at det beror på en misforståelse i ministeriet. Ministeriet har under hele forløbet haft et andet billede af, om der var sager om adskillelse før den 10. februar 2016.

– Længere er den ikke. Jeg tror, at også andre har svævet i den samme vildfarelse og troet, at man faktisk tog stilling til indkvarteringen i disse sager, når der var tale om en mindreårig.

– ~~Og at m~~Misforståelsen i ministeriet betød, at jeg fik forkerte oplysninger fra ministeriet forud for samrådet den 23. juni.

– Jeg kan ikkekomme det nærmere.

– [~~Det har ministeriet beklaget over for mig~~]

Q & A nr. 4: Hvornår blev ministeren bekendt med, at der var tale om en misforståelse? Og hvorfor korrigerer man først misforståelsen nu, mere end 3 måneder efter samrådet i juni?

Muligt svar

– Da jeg kom hjem fra sommerferie i slutningen af juli, blev jeg oplyst om, at det ikke kunne udelukkes, at ministeriet havde givet mig forkerte oplysninger forud for samrådet den 23. juni.

– Altså at der før den 10. februar 2016 muligvis ikke havde været tilfælde, hvor en mindreårig asylansøger med en ægtefælle eller samlever var blevet adskilt fra ægtefællen i asylcentersystemet.

– Det var ellers den klare forståelse, ministeriet havde haft igennem hele det her forløb.

– Men på baggrund af en dialog med Udlændingestyrelsen, som fandt sted efter samrådet den 23. juni, var ministeriet blevet opmærksomt på, at denne forståelse formentligt ikke var korrekt, men bundede i en misforståelse.

– Jeg blev også oplyst om, at ministeriet ville undersøge dette spørgsmål grundigt for at sikre, at spørgsmålet blev udredt korrekt.

– Men selvfølgelig også for at sikre, at udvalget så vidt muligt kunne få et udtømmende svar spørgsmål nr. 953, som udvalget havde stillet lige op mod sommerferien [den 28. juni]. Her spørger udvalget bl.a. til, hvornår der skulle ske partshøring efter den daværende ordning.

– ~~For at kunne svare på dette var det nødvendigt at klarlægge, hvad den dagældende ordning var, herunder om der var tilfælde, hvor der skete adskillelse i disse sager mod begge parters eget ønske før den 10. februar 2016.~~

– [~~En del af denne klarlæggelse vedrørte kommunernes rolle i disse sager.~~]

– ~~Ministeriet har anstrengt sig for at komme rundt om alle hjørner i denne problemstilling. Det har vist sig vanskeligt. Og derfor har det også været nødvendigt i svaret på spørgsmål nr. 953 at tage en række forbehold.~~

– Nærmere kan jeg ikke komme det. Men jeg kan sige, at det er et spørgsmål, som har været overvejet i ministeriet helt op til, at der svares på spørgsmål nr. 953.

– [~~For en god ordens skyld vil jeg påpege, at dette ikke var det eneste udvalgsspørgsmål, som er stillet op mod samrådet i dag. Der er stillet omkring 80 spørgsmål tillige med de to samrådsspørgsmål. Og for en række af de skriftlige spørgsmål gælder det, at spørgsmålet reelt dækker over flere spørgsmål.~~

– ~~Det siger sig selv, at et sådant antal spørgsmål lægger betydeligt beslag på embedsværkets ressourcer. Og så må man også regne med, at det vil tage tid at besvare spørgsmålene.~~]

Q & A nr. 5: Giver en sådan afgørende fejl anledning til personalemæssige konsekvenser over for embedsmændene?

Muligt svar

- Nej, det får ingen personalemæssige konsekvenser. Jeg har tillid til mine embedsmænd. Det ændrer dette ~~spørgsmål~~ ikke ved.

- Selvfølgelig kan man sige, at der er tale om en vigtig oplysning, når vi nu ved, at der så vidt vides ikke før den 10. februar 2016 er sket adskillelse i disse sager. Det er vigtigt af flere grunde. Det rundede jeg i min tale.

- Men som sagt var der tale om en misforståelse i ministeriet. Og misforståelser kan ske.

- [Som jeg nævnte i min tale med henvisning til Socialdemokratiets pressemeddelelse fra den 23. juni, lader det jo til, at der også sker misforståelser i det socialdemokratiske apparat.]

- Jeg tror, at mange har haft den samme misforståede opfattelse af praksis før den 10. februar 2016 som ministeriet.

- Og i øvrigt har misforståelsen ikke haft konsekvenser for behandlingen af sagerne.

- Og derfor har jeg også tillid til mine embedsmænd.

Q og A nr. 6: Spørgsmålet om partshøring kunne være afklaret på forhånd. Var det ikke dit hastværk med instruksen, som førte til den ulovlige sagsbehandling?

Muligt svar

- Som jeg har sagt, ønskede jeg, at der hurtigt blev fulgt op på mit ønske om, at der så vidt muligt skulle ske adskillelse i de her sager.

– For mig var det afgørende, at vi hurtigt rakte hånden ud til de her piger og gav dem mulighed for at overveje, hvad det er for et liv, de ønsker.

– Det står jeg fuldt og helt ved.

– Et betydeligt antal unge piger var den 10. februar 2016 indkvarteret sammen med deres ældre ægtefælle eller samlever, uden at vi havde stillet dem spørgsmålet, om det egentlig var det, de ønskede, når de nu var kommet her til Danmark, hvor man frit kan vælge sin partner.

– Det kunne vi i min optik simpelthen ikke være bekendt.

– Som i alle andre sager forudsatte jeg, at myndighederne fulgte op på mit ønske om at ~~ændre udfaldsrummet i de~~ vende udgangspunktet på hovedet i disse~~her~~ sager.

– Og jeg var ikke inde over de mere formmæssige forvaltningsretlige spørgsmål, herunder spørgsmålet om partshøring.

Q og A nr. 7: Men på samrådet den 23. juni anerkendte du, at der var tale om ulovlig administration, når der ikke skete partshøring. Samtidig ønskede du, at Udlændingestyrelsen hurtigt fulgte op på din instruks, selvom de forvaltningsretlige overvejelser ikke var på plads. Har du så ikke medvirket til, at der skete en ulovlig administration?

Muligt svar

– Med min pressemeddelelse ønskede jeg at vende udgangspunktet på hovedet, så udgangspunktet er adskillelse i de her sager.

– Og jeg gav internt i ministeriet udtryk for, at jeg ønskede en så restriktiv linje som muligt.

– Som i andre sager forudsatte jeg, at administrationen herefter hurtigt fulgte op på mine ønsker.

– Det er for mig at se en helt berettiget tilgang. Det er i hvert fald min tilgang i alle sager. Jeg kunne forstå, hvis man kritiserede mig for det modsatte.

– Som sagt var det mit fokus, at der lagt en så restriktiv linje som overhovedet muligt, så udgangspunktet var adskillelse i disse sager ~~substansen, ikke formen~~. Derimod var jeg ikke optaget af at ændre de formelle sagsbehandlingsregler, herunder partshøringsreglerne.

– Og derfor blev jeg heller ikke orienteret om de retlige overvejelser af, om der skal ske partshøring også i de tilfælde, hvor parret efterkommer beslutningen om flytning, men ikke ønsker dette.

– Det blev jeg først, da Udlændingestyrelsen i slutningen af april 2016 allerede havde besluttet at genoptage sagerne og træffe afgørelser efter forudgående partshøring.

Q og A nr. 8: Var det ikke helt åbenbart fra starten, at der skulle ske partshøring?

Muligt svar

– Jeg kan godt se, at nogen synes, det burde være et let spørgsmål at svare på for myndighederne.
–
– Men som det også er beskrevet i svaret på spørgsmål nr. 951, så var svaret altså ikke givet på forhånd.

– Når det er sådan, skyldes det, at der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil ikke er tale om afgørelsesvirksomhed, når en udlænding efterkommer anvisningen af indkvartering.

– I stedet er der tale om såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed. Ligesom når en sygehuspatient flyttes fra ét hospital til et andet.

– Når en udlænding frivilligt flytter til det asylcenter, som Udlændingestyrelsen anviser, bliver der altså ikke truffet en afgørelse. Og når

der ikke skal træffes en afgørelse, skal der heller ikke ske forudgående partshøring.

– Så kan man argumentere for, at disse sager er anerledes. At intensiteten af indgrebet er større end blot dette, at man skal skifte center, f.eks. fordi man har fået afslag på asyl og skal udrejse.

– Men det var jo også derfor, at Udlændingestyrelsen rejste spørgsmålet om, hvad der burde være praksis i de her sager, selvom den generelle praksis er, som den er, når en asylansøger flytter som anvist.

– Og derfor har styrelsen også gjort det rigtige efter min opfattelse.

– Og jeg har heller ikke bagefter haft bemærkninger til, at sagerne blev genoptaget, og partshøring foretaget, da myndighederne nåede et resultat af overvejelserne i slutningen af april 2016.

Q og A nr. 9: Så det var altså ulovlig – der var tale om ulovlig administration – når der ikke blev foretaget partshøring i alle sager forud for den 28. april 2016?

Muligt svar

– Som sagt var svaret ikke givet på forhånd.

– Der var tale om en vanskelig juridisk vurdering, hvor forarbejdernes klare og udtrykkelig forudsætning skulle holdes op imod den indgribende karakter af en beslutning om adskillelse.

– Det, jeg kan sige, er, at Udlændingestyrelsen besluttede, at det var det rigtigste at foretage partshøring i alle disse sager på grund af beslutningens indgribende karakter.

– Det ændrer ikke ved, at det var et vanskeligt spørgsmål, hvor svaret ikke var givet på forhånd. Men det var altså det, man nåede frem til var det rigtigste at gøre.

Q og A nr. 10: Var det ministerens ønske, at der ikke skulle ske partshøring i de her sager?

Muligt svar

– Hvis der skulle ske partshøring, så skulle der ske partshøring.

–

– Det er ikke et spørgsmål, jeg overhovedet har forholdt mig til – og som sagt flere gange, så angik min pressemeddelelse ikke dette spørgsmål.

– Det politiske Ssigtet med min pressemeddelelse var at vende udgangspunktet for, hvornår der skulle ske adskillelse i de her sager, på hovedet.

– Og jeg ønskede en så restriktiv praksis som overhovedet muligt.

– Det tror jeg ikke, nogen kan være i tvivl om.

~~Der er substans. Og så er der form. Og jeg har forholdt mig til substansen.~~

* * *

– Når det så kommer til de formelle sagsbehandlingsregler, ja så synes jeg, at man skulle følge reglerne.

– Det var ikke en del af ordningen, at der skulle ske en ændring af de forvaltningsretlige regler.

– Havde dette været tilfældet, skulle det jo have fremgået. Men det havde jeg ikke noget politisk ønske om.

Q og A nr. 11: "Det var ikke på dit bord" – men både Røde Kors og Institut for Menneskerettigheder havde påpeget behovet for partshøring i breve fra marts 2016?

Muligt svar

- Henvendelsen fra Røde Kors af 3. marts 2016 indgik i mit baggrundsmateriale til brug for samråd Z den 15. marts 2016 med en bemærkning om, at henvendelsen rettelig skulle til Udlændingestyrelsen, der har ansvaret for indkvarteringen af asylansøgere.

- Dette blev meddelt Røde Kors.

- Jeg blev ikke i den forbindelse oplyst om, at spørgsmålet om partshøring kunne give anledning til vanskelige juridiske overvejelser.

- Henvendelsen fra Institut for Menneskerettigheder af 22. marts 2016 svarede jeg på den 26. april 2016.

- Det indgik i svaret, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne, der skulle anvendes i de konkrete sager.

- Jeg blev ikke i den forbindelse orienteret om de retlige overvejelser, der allerede fandt sted på tidspunktet for instituttets brev af 22. marts 2016.

- Som Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst i svaret på spørgsmål nr. 980, blev jeg først gjort bekendt med disse retlige overvejelser, efter at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 havde besluttet at genoptage de konkrete sager og foretage partshøring i alle sagerne.

- Det er altså ikke et spørgsmål, jeg overhovedet har forholdt mig til – og som sagt flere gange, så angik min pressemeddelelse ikke dette spørgsmål.

[Hvorfor overvejede man spørgsmålet om partshøring – skyldtes det henvendelser fra Røde Kors eller instituttet, eller fordi ombudsmanden var gået ind i sagen?]

- Udlændingestyrelsen rejste af egen drift spørgsmålet om partshøring over for ministeriet.

- Og derfor har styrelsen også gjort det helt rigtige ved selv at tage spørgsmålet op med ministeriet, netop fordi svaret ikke var givet på forhånd.

- Men jeg var ikke inde over dette spørgsmål. Mit ærinde var et andet.

- Og derfor blev jeg først orienteret, da det var besluttet, at der skulle ske partshøring i alle sager – og i de sager, hvor parterne efterkom anvisningen om flytning, men ikke ønskede dette.

Q og A nr. 1~~0~~2: Kan ministeren komme det nærmere, om der før den 10. februar 2016 ville være sket partshøring, hvis adskillelse var kommet på tale?

Muligt svar

- Det er et hypotetisk spørgsmål, allerede fordi Udlændingestyrelsen ikke umiddelbart har en erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager separat indkvartering af mindreårige asylansøgere over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

- Og jeg hverken kan eller vil svare på hypotetiske spørgsmål.

- ~~Det, jeg kan sige, er, at overvejelserne af, om Udlændingestyrelsen skal foretage partshøring, selvom parret efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om flytning, i sagens natur først fandt sted~~ efter udsendelsen af min pressemeddelelse.~~

– ~~Og altså uden, at jeg var orienteret om disse forvaltningsretlige overvejelser.~~

– ~~Det blev jeg først, da Udlændingestyrelsen i slutningen af april 2016 havde truffet beslutning om at genoptage sagerne og træffe afgørelser i alle tilfælde efter forudgående partshøring, også selvom parterne havde efterkommet beslutningen om adskillelse.~~

Q og A nr. 1~~1~~3: Mener ministeren selv, at der kan stilles spørgsmål til ministerens egen rolle efter ministeransvarlighedsloven?

Muligt svar

– I bund og grund er det et mærkeligt spørgsmål. Jeg skal ikke afgøre, om der kan gøres et ansvar gældende efter ministeransvarlighedsloven.

– Men når man nu spørger mig, så vil jeg da godt sige helt klart, at der for mig at se ikke er noget som helst grundlag for at rejse spørgsmål i forhold til ministeransvarlighedsloven.

– Jeg er simpelthen grundlæggende uenig i den præmis, som oppositionen med vold og magt forsøger at stille op.

– [Og som man altså stiller op helt uafhængigt af det, som jeg og myndighederne har oplyst om forløbet i den her sag.]

  – Med min ~~Min~~ pressemeddelelse ønskede jeg at vende udgangspunktet på hovedet, ikke at ændre de formelle sagsbehandlingsregler, ~~handlede om indholdet af sagerne, ikke om formen,~~ herunder partshøring.

    Derfor var jeg ikke inde over spørgsmålet om partshøring. Jeg blev først orienteret, da styrelsen havde besluttet at foretage partshøring i alle sager.

– Udlændingestyrelsen har under hele forløbet i alle sager foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Dette vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

– Når man ser bort fra kritikken fra ombudsmanden, som jeg har taget til efterretning – ja, så er der efter min opfattelse tale om en politisk motiveret kritik af den generelle indkvarteringsordning, som var resultatet af min pressemeddelelse.

– Dén politiske diskussion er jeg villig til at tage når som helst.

Q og A nr. 1~~2~~4: Ifølge Naser Khader er ministeren alene bundet af ministeransvarlighedslovens § 5, og ikke § 3 – en kommentar?

Muligt svar

– ~~Jeg vil ikke forholde mig til, hvad nogen har sagt eller ikke sagt.~~ Jeg ønsker ikke at kommentere på indholdet af en samtale, som jeg ikke selv har deltaget i.

– Det, jeg kan sige, er, at justitsministeren på spørgsmål fra udvalget har redegjort for de nærmere regler om en ministers ansvar for sin embedsførelse.

– Svaret indeholder en henvisning til både § 5 og § 3 i ministeransvarlighedsloven.

– Og som det fremgår af svaret, regulerer § 5 en ministers selvstændige strafansvar, mens § 3 regulerer de tilfælde, hvor en minister kan ifalde strafansvar, fordi ministeren anses for medvirkende til en underordnets handlinger.

– Jeg kan henvise til justitsministerens svar af 14. juni 2017 på spørgsmål nr. 828 fra udvalget.

– [Det tilkommer ikke mig at vurdere egne handlinger eller beslutninger. Men jeg vil alligevel gerne sige, at der for mig at se ikke er noget som helst grundlag for at rejse spørgsmål i forhold til ministeransvarlighedsloven.]

[Er det sædvanligt, at der finder samtaler sted mellem embedsværket i dit ministerium og medlemmer af Folketinget?]

– Det er ikke usædvanligt, at der finder samtaler sted mellem folketingsmedlemmer og embedsmænd hos mig.

– Og det gælder både samtaler med folketingsmedlemmer fra regeringspartierne og fra oppositionen.

– Og det er også sket, at der har fundet samtaler sted mellem mit embedsværk og medlemmer af dette udvalg.

– At der er den adgang, er der ikke noget usædvanligt ved.

– Jeg synes selv, at vi er godt tjent med, at der er denne mulighed for direkte dialog mellem embedsværket og politikerne.

Baggrund

Efter *ministeransvarlighedslovens § 5* kan en minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham eller hende efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans eller hendes stillings beskaffenhed. Det gælder også, hvis en minister giver Folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under Folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen.

Efter *ministeransvarlighedslovens § 3* skal en minister anses for medvirkende til en underordnets handlinger, når han eller hun har været bekendt med, at den pågældende handling ville blive fortaget, og har undladt at søge dette hindret, eller når handlingen har været et nødvendigt eller naturligt middel til at gennemførelse af en beslutning, for hvilken ministeren er ansvarlig.

Q og A nr. 135: Bør det have personalemæssige konsekvenser for embedsværket, at der er sket ulovlig administration ved ikke at foretage partshøring?

Muligt svar

- ~~For det første:~~
- Af princip finder jeg ikke at burde besvare spørgsmål fra Folketinget om embedsmænds ansvar.
- Det følger allerede af, at jeg er ansvarlig over for Folketinget, mens mine embedsmænd er ansvarlige over for mig.
- Af samme grund vil jeg derfor heller ikke besvare det konkrete spørgsmål.
- [Måtte der i en sag konkret være anledning til at undersøge, om der er et embedsmandsansvar, så vil jeg tage mig af det.]

Q og A nr. 16: Er afdelingschef Lykke Sørensen stoppet i ministeriet på grund af interne uenigheder i denne sag?

Muligt svar

- Lykke Sørensen har selv søgt og fået en ny stilling.
- Det er Lykke Sørensens eget personlige valg.
-
- Det har jeg selvklart respekt for. Og derfor vil jeg heller ikke kommentere dette valg yderligere.
- [Men personligt vil jeg godt sige, at jeg er ked af, at Lykke Sørensen ikke er en del af holdet længere.]

– Om der skal ske partshøring i de her sager, vel at mærke når parret faktisk efterkommer Udlændingestyrelsens beslutning om flytning – det er et vanskeligt spørgsmål.

– Og svaret var ikke givet på forhånd.

– Forarbejderne til udlændingeloven indeholder en klar forudsætning om, at der ikke er tale om *en forvaltningsafgørelse*, når asylansøgere efterkommer styrelsens anvisning af indkvartering og flytter mellem centre.

– Det fremgår tværtimod klart af forarbejderne, at der er tale om *faktisk forvaltningsvirksomhed*.

– Og så skal der ikke ske partshøring efter forvaltningsloven eller gives en begrundelse. Det skal der kun, når der er tale om afgørelsessager.

– Det er der redegjort for i svaret på spørgsmål 951. Og jeg har også fremhævet de væsentligste pointer i min tale.

– Så kan juridiske eksperter have alle mulige overvejelser om, om det også skulle være sådan i disse sager. Og det var jo netop derfor, at Udlændingestyrelsen rejste spørgsmålet.

– Og derfor synes jeg, at styrelsen har gjort det rigtige ved selv at tage problemstillingen op.

For det andet:

– Så løsriver jeg mig fra den konkrete sag og vender mig mod det generelle spørgsmål om embedsmænds ansvar.

– Jeg ved ikke, om man virkelig ønsker, at vi her i Folketinget på et sådant samråd skulle sidde og drøfte, om embedsmænd i en bestemt sag – og nu taler jeg helt generelt – burde stilles til ansvar?

– For mig er det et brud på den måde, tingene kører på. Og jeg forstår faktisk ikke, at man kan få sig selv til at stille spørgsmålet.

– ~~Som jeg også har svaret på spørgsmål nr. 976, finder jeg af princip ikke at burde besvare spørgsmål fra Folketinget om embedsmænds ansvar.~~

~~[Supplerende]~~

– ~~Når jeg henviser til det principielle, så skyldes det jo, at jeg er ansvarlig over for Folketinget. Og derfor har I mulighed for at stille spørgsmål og indkalde mig i samråd.~~

– ~~Men embedsmændene er ansvarlige over for mig.~~

– ~~Skulle en minister på et åbent samråd svare på spørgsmål om embedsmænds ansvar, så gennemhuller man den ordning og de garantier, som gælder, hvis – og nu taler jeg helt generelt – der i en bestemt sag måtte være grundlag for at drage embedsmænd til ansvar for deres handlinger.~~

– ~~Derfor vil jeg *af princip* ikke svare på sådanne spørgsmål. Det hører ikke hjemme på et åbent samråd.~~

Q og A nr. 147: Er det korrekt, at kommunerne forud for pressemeddelelsen har foretaget adskillelse – og at der i den forbindelse er blevet partshørt helt efter bogen?

Muligt svar

– Som jeg nævnte i min tale, har der så vidt vides ikke før den 10. februar 2016 været sager, hvor unge piger over 15 år er blevet indkvarteret adskilt fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod begge parters eget ønske.

– Det skyldes, at der ikke forud for den 10. februar 2016 blev foretaget en selvstændig vurdering af, om en ung pige over 15 år skulle indkvarteres adskilt fra sin ægtefælle eller samlever alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

– Udlændingestyrelsen har oplyst, at disse sager før den 10. februar 2016 blev behandlet som alle andre sager, hvor der opstod spørgsmål om mistrivsel under indkvarteringen.

– Var der ikke i sagerne oplysninger om problemer i forhold til trivslen hos en ung pige over 15 år, blev der ikke foretaget en selvstændig vurdering af, om indkvarteringen skulle ske separat.

– I sådanne tilfælde blev pigen indkvarteret med sin ægtefælle eller samlever, medmindre en af parterne udtrykte ønske om andet.

– I de tilfælde, hvor der *var* problemer i relation til pigens trivsel, var omdrejningspunktet for den vurdering, som i alle andre sager, om der behov for støtteforanstaltninger.

– Sådanne støtteforanstaltninger kan generelt iværksættes i regi af asylcentrene eller på baggrund af en kommunal afgørelse, f.eks. en afgørelse om anbringelse.

– Udlændingestyrelsen har oplyst, at det ikke kan udelukkes, at sådanne støtteforanstaltninger kan have haft den virkning, at en ung pige over 15 år f.eks. er blevet anbragt uden for asylcentersystemet, mens ægtefællen eller samleveren fortsat har været indkvarteret i asylcentersystemet.

– I så fald er disse sager blevet behandlet efter de kommunale regler herom. Og jeg går da ud fra, at kommunerne i så fald har foretaget partshøring, hvis ellers det fulgte af reglerne.

– Udlændingestyrelsen er dog ikke umiddelbart bekendt med, at der har været sådanne sager, hverken i regi af asylcentrene eller i kommunerne, hvor en støtte-foranstaltning har ført til, at en mindreårig asylansøger over 15 år *de facto* er blevet adskilt fra en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

* * *

– Som jeg sagde i min tale, tror jeg, at der er mange, der har haft et lidt andet billede af, hvordan man behandlede de her sager før den 10. februar 2016.

– [F.eks. fremgår det af en pressemeddelelse fra Socialdemokratiet fra den 23. juni, at der under den tidligere, socialdemokratisk-ledede regering altid blev foretaget en vurdering, når - og nu citerer jeg – "man skulle beslutte, om et ungt ægtepar skulle adskilles". Citat slut.

– Her er der altså tale om en misforståelse. Misforståelsen er, at man forudsætter, at man før den 10. februar 2016 skulle beslutte, om der skulle ske adskillelse i disse sager, når en af parterne var en mindreårig over 15 år.]

– Men som det er fremgået, så opstod sagerne kun, hvis der var tale om mistrivsel - ellers ikke.

– Der var altså ikke dengang tale om, at der blev foretaget en selvstændig vurdering alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

– Jeg kan sådan set godt forstå, at man har misforstået dette og støttet sig op ad en forkert præmis. Som jeg har sagt, var også mit billede af praksis et andet.

– Jeg må bare sige, at det for mig sætter en tyk streg under, at det var helt nødvendigt at stoppe op og ændre praksis i de her sager.

– Med min pressemeddelelse har vi givet de her piger et pusterum, som de ikke havde før. En mulighed for at vælge det liv, de ønsker, og den ægtefælle, de ønsker.

* * *

Opsamling

– For mig at se handler denne sag grundlæggende om følgende valg:

- ***Før den 10. februar 2016*** foretog myndighederne sig alene noget i sager om indkvartering af piger over 15 år, hvis pigen gav udtryk for mistrivsel.

- Fandt pigen sig i tingenes tilstand, blev hun indkvarteret med sin ældre ægtefælle

- ***Efter den 10. februar 2016*** er udgangspunktet, at der skal ske adskillelse i alle disse sager, medmindre dette vil være i strid med vores internationale forpligtelser.

- Man kan have den politiske overbevisning, at man hellere ser den tidligere praksis genindført.

- For mig vil det være et helt uforståeligt politisk valg. Og for mange med mig, tror jeg. Men det er jo det valg, der er.

Q & A nr. 158: Hvilken indkvarteringsordning ønsker oppositionen?

Muligt svar

- Jeg synes, vi savner svar på, hvad det er for en indkvarteringsordning, oppositionen ønsker. Hvad det er for en ordning, som især Socialdemokratiet, men også SF og Enhedslisten ønsker? Alternativet tror jeg godt, jeg ved, hvor jeg har.
-
- Vil man tilbage til den indkvarteringsordning, der gjaldt før min pressemeddelelse? Vende udgangspunktet på hovedet på ny?

- Det vil betyde, at der ikke sker adskillelse i de her sager med unge piger og deres ægtefælle eller samlever. Eller i hvert fald kun i ganske få tilfælde. Og kun, hvis man kan konstatere, at der er tale om mistrivsel.

– Det viser erfaringen fra før den 10. februar 2016 jo. Udlændingestyrelsen erindrer ikke, at der er sket adskillelse i nogen sager overhovedet.

– Ønsker man en praksis, hvor der ikke bliver foretaget en selvstændig vurdering alene under henvisning til, at der er tale om en ung pige?

– Er det virkelig det, man vil?

– Jeg kan sige klart, at det ikke er det, regeringen vil.

– Vi ønsker en indkvarteringsordning, hvor udgangspunktet er, at der *skal* ske adskillelse, medmindre dette vil være i strid Danmarks internationale forpligtelser.

– Af hensyn til at give de her piger et pusterum, som de ikke havde før. En mulighed for at vælge det liv, de ønsker, og den ægtefælle, de ønsker.

– Jeg synes, sagen fortjener, at vi hører fra oppositionen, hvad det er oppositionen vil. Og særligt hvad Socialdemokratiet vil?

...."

Forud for samrådet sendte Jesper Gori den 5. oktober 2017 kl. 11.27 en mail til Caroline Østergaard Nielsen i Justitsministeriet med henblik på at få Justitsministeriets eventuelle bemærkninger til en del af beredskabet. Af mailen fremgik:

"Kære Caroline

Der er nu fastsat tidspunkt for det kommende samråd i 'barnebrudesagen'. Det bliver onsdag den 11. oktober 2017 (kl. 10-12).

Vores minister har ønsket, at der til samrådet udarbejdes et beredskab på besvarelsen af spørgsmål nr. 976, som jeg tidligere har vendt med jer. Det foreløbige svarudkast vedhæftes. Vi forventer, at svaret kan sendes til udvalget snart.

I den forbindelse vil jeg høre, om I har bemærkninger til nedenstående, foreløbige udkast til beredskab? Udkastet er mit eget bud og er ikke vendt med andre.

..."

Det udkast til beredskab, som Jesper Gori sendte til Caroline Østergaard Nielsen, var sålydende:

"**Q & A nr. 5: Bør det have personalemæssige konsekvenser for embedsværket, at der er sket ulovlig administration ved ikke at foretage partshøring?**

Muligt svar

- Jeg har allerede svaret på dette spørgsmål skriftligt. Jeg kan henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 976.

- Som det fremgår heraf, finder jeg af princip ikke at burde besvare spørgsmål fra Folketinget om embedsmænds ansvar.

- Når jeg henviser til det principielle, så skyldes det jo, at jeg er ansvarlig over for Folketinget. Og derfor har I mulighed for at stille spørgsmål og indkalde mig i samråd.

- Men embedsmændene er ansvarlige over for mig.

- Skulle en minister svare på folketingsspørgsmål om embedsmænds ansvar, så gennemhuller man den ordning og de garantier, som gælder, hvis der i en bestemt sag måtte være grundlag for at drage embedsmænd til ansvar for deres handlinger.

- Derfor vil jeg af princip ikke svare på sådanne spørgsmål. Og jeg vil i endnu mindre gad svare med en stillingtagen til den konkrete situation. Det vil jeg slet ikke forholde mig til.

- Man kan derfor heller ikke bruge mit *ikke-svar* til at konkludere, at der måtte grundlag for at gøre et ansvar gældende.

– Tværtimod. For mig at se er det ordentlige svar at holde sådanne spørgsmål ud i strakt arm og netop ikke svare, hverken for eller imod eller midt i mellem.

– Mit svar *er* et ikke-svar. Det princip har jeg sådan set en forventning om, at man respekterer."

Jesper Gori sendte endvidere den 9. oktober 2017 en mail til Ditte Kruse Dankert og Adam Abdel Khalik med en anmodning om deres bemærkninger til nedenstående udkast til beredskab. Af mailen fremgik, at beredskabet ikke var "afstemt her i huset". Beredskabet var sålydende:

"**Q & A nr. 4: Hvornår blev ministeriet bekendt med, at der var tale om en misforståelse? Og hvorfor korrigerer man først misforståelsen nu, mere end 3 måneder efter samrådet i juni?**

Muligt svar

– Da jeg kom hjem fra sommerferie, oplyste ministeriet mig om, at det formentlig var sådan, at man havde givet mig forkerte oplysninger.

– Og jeg fik oplyst, at ministeriet med Udlændingestyrelsen drøftede, hvad der var op og ned, også i forhold til kommunernes rolle, så man kunne svare på spørgsmål nr. 953, der blev stillet af udvalget den 28. juni.

– Nu er spørgsmål nr. 953 – i øvrigt sammen med de cirka 80 øvrige spørgsmål stillet forud for dette samråd – besvaret. Og derfor ligger det fast,

  – at jeg fik forkerte oplysninger fra ministeriet,
  – at de forkerte oplysninger til mig baserede sig på en misforståelse i ministeriet, og
  – at der så vidt vides slet ikke har været sager om adskillelse før den 10. februar 2016.

– Nærmere kan jeg ikke komme det."

8.12.10.3. Samrådet den 11. oktober 2017

Samrådet blev gennemført den 11. oktober 2017. Det fremgår af en transskription af samrådet, som kommissionen har modtaget fra Folketinget, bl.a.:

> "**Udvalgsformanden (Martin Henriksen, DF):** ... Vi behandler i dag en række samrådsspørgsmål, som omhandler ministerens instruks om at adskille mindreårige gifte asylansøgere ved indkvartering. Der er stillet en del spørgsmål forud for samrådet til ministeren og til andre ministre i regeringen, og de modtagne svar er samlet på bilag 5. Samrådsspørgsmålet er stillet af Mattias Tesfaye, Johanne Schmidt-Nielsen, Josephine Fock, Sofie Carsten Nielsen og Holger K. Nielsen, og det er aftalt, at Mattias Tesfaye fra Socialdemokratiet motiverer spørgsmålene på vegne af spørgerne. Værsgo til Mattias Tesfaye.
>
> **Mattias Tesfaye (S):** Tak for ordet, og tak til ministeren for at stille op til endnu et samråd i sagen om ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016. Det var den pressemeddelelse, der førte til ulovlig adskillelse af asylpar i perioden frem til den 28. april 2016. Og grunden til, at vi sidder her igen, er jo, at vi mener, at sagen her er alvorlig, fordi den handler om nogle helt grundlæggende principper for vores folkestyre om, at vores demokrati nu engang er sådan indrettet, at regeringen har den udøvende magt, og at Folketinget vedtager lovene, og at ingen altså er hævet over loven, heller ikke en populær minister. Derfor skal vi til bunds i den her sag, og derfor bruger vi vores tid og ministerens tid og embedsværkets tid både på samrådet og på udvalgsspørgsmål.
>
> Ministeren har, som det efterhånden står klart for enhver, skiftet forklaringer ad et par omgange i det her forløb. Sidste gang vi sad her, nåede vi dog så langt, at ministeren erkendte, at der ikke var blevet partshørt og altså ikke administreret lovligt i perioden, fra ministeren – med ministerens egne ord – vendte bøtten på hovedet den 10. februar 2016, og frem til at sagerne blev genoptaget den 28. april 2016.
>
> Ministeren ville dog dengang ikke anerkende, at ministerens instruks forudsatte partshøringer, og det er jo ikke korrekt. Partshøringer har alt med den instruks at gøre, og det når embedsværket jo også selv frem til, og derfor bliver sagerne også genoptaget den 28. april 2016. Det var heller ikke korrekt, da ministeren drog parallel til den tidligere

regerings administration. Det erkender ministeren nu i et svar til Folketinget, som vi fik sent mandag aften, altså knap 4 måneder efter at ministeren kom med sin ret alvorlige påstand.

Så der, hvor vi står nu, er, at ministeren efter at have fjernet et afgørende forbehold udsendte en pressemeddelelse, som førte til en ny praksis og ikke en lovlig praksis, og det efterlader os nu med en række ubesvarede, men helt centrale spørgsmål: Hvorfor begyndte man egentlig at administrere, inden de juridiske spørgsmål var afklaret? Og hvornår blev ministeren selv klar over, at den pressemeddelelse, som ministeren selv redigerede i, blev opfattet som en instruks af embedsværket?

På sidste samråd endte forklaringen med, at ministeren erkendte, at administrationen var ulovlig fra februar og flere måneder frem, men ministeren sagde også, at embedsmændene til gengæld ikke informerede ministeren om, at der blev administreret ulovligt i de her måneder. Ifølge ministeren blev hun først orienteret om det i slutningen af april. Det vil altså sige, at ministeren ifølge ministerens forklaring ikke blev orienteret om den dialog, der var med Justitsministeriet i midten af februar, og heller ikke om den korrespondance, der var med Røde Kors fra 3. marts og frem, og ministeren blev heller ikke orienteret om det brev, der kom fra Institut for Menneskerettigheder den 22. marts. Det mener vi ikke er troværdigt. Der er ganske enkelt noget, der ikke stemmer, og vi ser derfor frem til ministerens besvarelse. Og vi skal endnu en gang takke for fremmødet.

Udvalgsformanden (Martin Henriksen, DF): Tak til Mattias Tesfaye. Så er det ministeren for besvarelse. Værsgo.

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Tak for det, og tak for indkaldelsen til det her samråd. De to samrådsspørgsmål, der er stillet, følger jo op på svar på samrådet fra den 1. juni og dermed samrådsspørgsmål AT og AU, men jo også mine svar på samrådet den 23. juni på samrådsspørgsmål AW og AZ. Dagens samråd følger jo så også op på statsministerens, justitsministerens og mine egne omkring ca. 200 folketingssvar, som er besvaret i tilknytning til samrådet her i dag og de to foregående samråd af i alt ca. 7 timers varighed. Der er altså med andre ord tale om en sag, som er meget, meget grundigt belyst, og

hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet. Derfor så vil de svar, jeg giver i dag, jo også i meget vidt omfang være en gentagelse af både de skriftlige, men jo også de mundtlige svar, som allerede er afgivet til Folketinget i den her sag.

Men først så bliver jeg bedt om at redegøre for indholdet af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 og om den generelle indkvarteringsordning for mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever. Der henvises i spørgsmålet til mine udtalelser under samrådet den 23. juni om, at pressemeddelelsen ikke har noget med spørgsmålet om partshøring at gøre. Og det kan jeg bekræfte, og jeg vil gerne gentage mit svar fra samrådet.

Den praksisændring, som min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning lagde op til, vedrørte indholdet af ordningen, eller sagt på en anden måde: Hvad er udgangspunktet, når myndighederne skal beslutte, om en ung pige kan indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever? Og som jeg har sagt flere gange, ønskede jeg med min pressemeddelelse at vende udgangspunktet på hovedet – det er også det, Tesfaye nævner i sin begrundelse her. Den praksisændring, som jeg lagde op til med min pressemeddelelse, betyder, at indkvartering i disse tilfælde *skal* ske separat, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Med andre ord: En ung pige kan herefter alene indkvarteres på et asylcenter sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever, hvis det følger af Danmarks internationale forpligtelser.

I et notat fra den 12. december 2016, som samme dag er sendt til Folketinget, er der grundigt gennemgået fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i de her sager. Jeg tror ærlig talt ikke, at nogen på noget tidspunkt har været i tvivl om, at det var dette, der var målet med min pressemeddelelse, nemlig at jeg ønskede at ændre indholdet af ordningen, og ellers gentager så jeg det meget gerne igen: Jeg var og er meget optaget af, at vi beskytter de her piger bedst muligt og ikke fastholder dem i et ufrivilligt ægteskab eller samliv. Jeg ønsker, at pigerne skal have frihed til at leve det liv, som de ønsker, og vælge den partner, som de ønsker. Sådan skal det være i Danmark. Derfor ønskede jeg også så vidt muligt at skille parrene ad og lægge en så restriktiv linje

som overhovedet muligt, og derfor tog jeg med min pressemeddelelse jo initiativ til hurtigt at vende den tidligere praksis på hovedet. Derimod forholder min pressemeddelelse sig ikke til spørgsmålet om, hvilke almindelige partsrettigheder der skal iagttages, herunder jo spørgsmålet omkring partshøring.

For mig var det udfaldet af beslutningerne, der var det væsentlige. Hvilke formelle regler myndighederne skulle eller ikke skulle iagttage, har det været op til myndighederne at vurdere. Det spørgsmål var ikke på mit bord. Det er der intet som helst usædvanligt i, i øvrigt. I den her sag var det indholdet af ordningen, der var det vigtige for mig, og det var det, der fremgik af min pressemeddelelse. Noget andet er jo så de juridiske overvejelser, og om der skulle ske en partshøring i de her sager, og i sammenhæng hermed de juridiske overvejelser om, om der i det hele taget er tale om en forvaltningsafgørelse, når der sker separat indkvartering, og om parret retter sig efter anvisninger om, at de skal bo på hver deres asylcenter. Sådanne forvaltningsretlige overvejelser foretages af myndighederne, og dem har jeg som minister ikke deltaget i. Sådan var det i den her sag, og sådan er det jo i de fleste sager.

En minister kan have et ønske om at sætte en bestemt retning og ændre praksis generelt inden for lovens rammer på et bestemt område. Derefter er det op til myndighederne at følge op på en sådan praksis, og det er jo ikke sådan, at en generel praksisændring af indholdet af en bestemt ordning på et bestemt område også skal indeholde en redegørelse for de formelle sagsbehandlingsregler. Det gælder jo, medmindre man ønsker at fravige dem, og det er jo altså ikke tilfældet. Tilsvarende så gælder det, når Folketinget vedtager nye regler, der ændrer indholdet af en bestemt ordning på et bestemt område. Her skal myndighederne selvfølgelig udmønte Folketingets ønske inden for gældende ret, og det er ikke nødvendigt i lovforslaget at beskrive, at i det omfang der er tale om en forvaltningsafgørelse, så skal afgørelsen ledsages af en begrundelse, eller at der forinden skal ske en partshøring, eller at de øvrige almindelige formelle sagsbehandlingsregler skal gælde. Det er som nævnt kun nødvendigt, hvis lovændringen også går ud på at ændre i selve sagsbehandlingsreglerne, f.eks. ved at fravige forvaltningslovens regler. I den her sag der havde jeg ikke noget ønske om at ændre på sagsbehandlingsreglerne. Jeg har slet ikke forholdt mig til sagsbehand-

lingsreglerne, og mit ærinde var at vende udgangspunktet for udfaldet af de her sager på hovedet.

Noget andet er så, at min pressemeddelelse og altså mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet betød, at Udlændingestyrelsen over for Udlændinge- og Integrationsministeriet rejste det forvaltningsmæssige spørgsmål, om der skulle ske partshøringer i de her sager. Der er redegjort for de forvaltningsretlige overvejelser, der fulgte i halen på dette, og det er sket i svar på spørgsmål 951 fra udvalget forud for det her samråd. Jeg har fået oplyst, at der var tale om forvaltningsretlige overvejelser, som gav anledning til ikke ubetydelig tvivl. Skal man oversætte det, tror jeg, at man kan sige, at der retfærdighedsvis var tale om et meget vanskeligt spørgsmål, hvor svaret ikke var givet på forhånd. Forvaltningslovens regler om forudgående partshøringer og om begrundelse gælder i dag i afgørelsessager. Reglerne gælder derimod ikke, hvis der er tale om en faktisk forvaltningsvirksomhed.

Når der så var tale om et vanskeligt juridisk spørgsmål, så skyldes det, at forarbejderne til udlændingeloven indeholder en klar og udtrykkelig forudsætning om, at anvisningen af indkvartering i asylsystemet ikke har karakter af en forvaltningsafgørelse, men at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, og at der dermed ikke skal ske partshøringer efter forvaltningsloven eller gives en begrundelse, hvis udlændingen følger anvisningen af indkvartering, netop fordi der ikke er tale om en afgørelse.

At der er tale om vanskelige juridiske spørgsmål, kan man forvisse sig om ved at læse det detaljerede svar på spørgsmål 951. Disse juridisk-tekniske overvejelser vil jeg derfor heller ikke redegøre detaljeret for her, også fordi de hverken lægger noget til eller trækker noget fra i forhold til de spørgsmål, som jeg er blevet stillet. I stedet kan jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål 951. Som det fremgår af dette svar, besluttede Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 at genoptage behandlingen af de konkrete sager om adskilt indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever og at træffe afgørelse om flyttepåbud i alle sagerne, det vil sige også sager, hvor parterne nok efterkommer styrelsens anvisning om indkvartering, men ikke selv ønsker det. Beslutningen om at genoptage behandlingen af sagerne var baseret på en vurdering af,

at en beslutning om separat indkvartering har en indgribende karakter, og fordi der i alle sagerne træffes en afgørelse, nemlig en afgørelse om flyttepåbud, så skal der ligesom i de afgørelser om flyttepåbud på indkvarteringsområdet, der blev truffet inden den 28. april 2016, ske partshøring efter forvaltningslovens regler, og afgørelsen skal ledsages af en begrundelse.

Så vidt myndighedernes retlige overvejelser. Som jeg har sagt, var det spørgsmål ikke på mit bord. Jeg kan derfor også meget klart slå fast, at jeg først blev bekendt med disse forvaltningsretlige overvejelser, efter at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 havde truffet beslutning om at genoptage de konkrete sager om adskilt indkvartering og træffe afgørelser efter forudgående partshøring. Det har Udlændinge- og Integrationsministeriet redegjort for i svaret på spørgsmål nr. 978, stillet op til det her samråd i dag. Når det var sådan, skyldtes det, at der var tale om et rent forvaltningsretligt spørgsmål, myndighederne skulle finde et svar på. Dette var ikke et politisk spørgsmål. Mit ærinde var at ændre i substansen, ikke i de formelle rammer. Derfor så var der ikke grund til at involvere mig, og det skete derfor heller ikke.

Så er der spurgt til, hvilken praksis for indkvartering der gjaldt for unge piger med en ældre ægtefælle eller samlever forud for og efter 10. februar 2016. Praksis efter den 10. februar 2016 har jeg gennemgået i detaljer, bl.a. under samrådet den 23. juni i år. Her læste jeg som bekendt Udlændingestyrelsens bidrag op, hvor styrelsen selv redegør for praksis efter udsendelsen af pressemeddelelsen. Det vil jeg ikke gentage i sin helhed i dag, men blot pege på følgende fem hovedelementer i styrelsens bidrag:

For det første: Udlændingestyrelsen har under hele forløbet i alle sager foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

For det andet: Udlændingestyrelsen anmodede den 18. februar 2016 i en række sager operatørerne om yderligere oplysninger om bl.a. fælles børn, graviditet, familiemedlemmer i Danmark og operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger. Operatørerne blev også bedt om at oplyse, om familierne var velfungerende, om der var

bekymring for partnerne eller eventuelle børns trivsel, hvordan man vurderede at familien ville fungere efter en adskillelse, og om der i øvrigt var forhold, som styrelsen burde være opmærksom på.

I de sager – og det er så nummer tre – hvor Udlændingestyrelsens beslutning om flytning blev fulgt, blev der ikke truffet en afgørelse om flyttepåbud, og der blev derfor heller ikke foretaget partshøring eller givet en begrundelse, men det ændrer ikke på, at der blev foretaget en konkret og individuel vurdering på baggrund af operatørernes oplysning og oplysninger i sagen i øvrigt.

For det fjerde: Da Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 besluttede at genoptage de konkrete sager og også at træffe afgørelser om flyttepåbud efter forudgående partshøring i disse sager, hvor parterne efterkom beslutningen, skete dette ikke, fordi den separate indkvartering var i strid med Danmarks internationale forpligtelser; det skete, fordi sagerne nu blev behandlet som afgørelsessager på grund af den indgribende karakter for de involverede par.

Og for det femte og sidste: Som det fremgår af svaret på spørgsmål 838, var det ikke et udtryk for, at det var forkert at indkvartere parrene hver for sig i første omgang, da parrene i otte sager senere fik mulighed for at bo sammen. Det var derimod udtryk for, at varigheden af adskillelsen selvstændigt indgik som moment i vurderingen.

Det er altså det, Udlændingestyrelsen selv har oplyst om det grundlag, styrelsen havde for at foretage de konkrete vurderinger, som blev foretaget i alle disse sager, efter udsendelsen af min pressemeddelelse den 10. februar 2016. Så vidt Udlændingestyrelsens håndtering af sagerne efter den 10. februar 2016.

Til grund for behandlingen af sagerne lå som sagt mit ønske om hurtigt at vende udgangspunktet på hovedet, så indkvartering skal ske separat, medmindre Danmarks internationale forpligtelser taler imod dette.

Så er spørgsmålet, hvad der gjaldt før den 10. februar 2016. I mit svar på spørgsmål 953 forud for det her samråd, der henviser jeg bl.a. til et bidrag fra Udlændingestyrelsen, der redegør for netop det spørgsmål.

Udlændingestyrelsen har om praksis forud for min pressemeddelelse bl.a. oplyst, at der blev foretaget en konkret vurdering af omstændighederne i de sager, hvor Udlændingestyrelsen blev gjort bekendt med, at der var problemer i relation til den mindreåriges trivsel, og at omdrejningspunktet for denne vurdering var indkvarteringsoperatørernes børnefaglige personales vurdering samt værtskommunens eventuelle faglige vurderinger af, hvilke indkvarteringsforhold der var til den enkelte mindreåriges bedste med udgangspunkt i hensynet til barnets tarv.

Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst, at det som følge af manglende registrering ikke er muligt at identificere eventuelle sager, hvor styrelsen måtte have truffet beslutning om separat indkvartering af en mindreårig asylansøger over 15 med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske. Udlændingestyrelsen har samtidig oplyst, at styrelsen ikke umiddelbart har erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager om separat indkvartering af mindreårige asylansøgere over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske. Og lad mig gentage: Der har, så vidt vides, ikke før min pressemeddelelse været sager, hvor unge piger over 15 år er blevet indkvarteret adskilt fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod begge parters eget ønske.

Når det var sådan, så skyldtes det, at der jo ikke forud for den 10. februar 2016 blev foretaget en selvstændig vurdering af, om en ung pige over 15 år skulle indkvarteres adskilt fra sin ægtefælle eller samlever alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig. Udlændingestyrelsen har til spørgsmål 953 oplyst, at disse sager forud for min pressemeddelelse blev behandlet som alle andre sager, hvor der opstod spørgsmål om mistrivsel under indkvarteringen. Var der ikke i sagerne oplysninger om problemer i forhold til trivslen hos den unge pige over 15 år, blev der således ikke foretaget en selvstændig vurdering af, om indkvarteringen skulle ske separat. I sådanne tilfælde blev pigen indkvarteret med sin ægtefælle eller samlever, medmindre en af parterne udtrykte ønske om noget andet.

I de tilfælde, hvor der var problemer i relation til pigens trivsel, var omdrejningspunktet for den vurdering, som i alle andre sager, at der var behov for støtteforanstaltninger. Sådanne støtteforanstaltninger

kunne generelt iværksættes i regi af asylcentrene eller på baggrund af en kommunal afgørelse, f.eks. en afgørelse om anbringelse.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at det ikke kan udelukkes, at sådanne støtteforanstaltninger kan have haft den virkning, at en ung pige over 15 år f.eks. er blevet anbragt uden for asylsystemet, mens ægtefællen eller samleveren fortsat har været indkvarteret i asylsystemet. I så fald er disse sager blevet behandlet efter de kommunale regler herom. Udlændingestyrelsen er dog ikke umiddelbart bekendt med, at der har været sådanne sager, hverken i regi af asylcentrene eller kommunerne, hvor en støtteforanstaltning har ført til, at en mindreårig asylansøger over 15 år de facto er blevet adskilt fra en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske.

Jeg tror, at der er mange, inklusive mig selv, kan jeg sige, der har haft et lidt andet billede af, hvordan man behandlede de her sager før den 10. februar 2016. F.eks. fremgår det jo af en pressemeddelelse fra Socialdemokratiet den 23. juni, altså umiddelbart efter samrådet den 23. juni, at der under den tidligere socialdemokratisk ledede regering altid blev foretaget en vurdering, når, og nu citerer jeg, man skulle beslutte, om et ungt ægtepar skulle adskilles, citat slut.

Her er der altså tale om en misforståelse. Misforståelsen er, at man forudsætter, at man før den 10. februar 2016 skulle beslutte, at der skulle ske adskillelse i disse sager, når en af parterne var en mindreårig over 15 år. Men som det er fremgået, opstod sagerne kun, hvis der var tale om mistrivsel – ellers ikke. Der var altså dengang ikke tale om, at der blev foretaget en selvstændig vurdering alene under henvisning til, at der var tale om en mindreårig.

Jeg kan sådan set godt forstå, at man har misforstået dette og støttet sig op ad en forkert præmis. Som jeg også har sagt, så var også mit billede af praksis et andet. Jeg må bare sige, at det for mig sætter en tyk, tyk streg under, at det var helt nødvendigt at stoppe op og ændre praksis i de her sager. Og hvis man nogensinde har været i tvivl om, hvad effekten har været af mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet og sikre en separat indkvartering i videst muligt omfang i de her sager, ja, så må det jo sådan set være gjort klart med al tydelighed nu.

Under samrådet den 23. juni sagde jeg også, at der ikke tidligere er partshørt i de her sager. Udtalelsen baserede sig på en misforståelse i Udlændinge- og Integrationsministeriet, og denne misforståelse betød, at jeg fik forkerte oplysninger af mit ministerium forud for samrådet den 23. juni. Jeg vil gerne uddybe det her. Udlændinge- og Integrationsministeriet lagde til brug for forberedelsen af samrådet den 23. juni 2017 til grund, dels at Udlændingestyrelsen forud for den 10. februar 2016 undtagelsesvis havde anvist separat indkvartering af en mindreårig over 15 år med en ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske, og dels at der i så fald ikke blev foretaget partshøring i sådanne sager, hvis parret efterkom Udlændingestyrelsens anvisning på linje med administrativ praksis for anvisning af indkvartering i øvrigt og i tråd med forarbejderne til udlændingeloven. Til brug for forberedelsen af samrådet – spørgsmål AW til spørgsmål AZ – blev jeg således af Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyst om, dels at der forud for den 10. februar 2016 havde været sager, hvor Udlændingestyrelsen havde anvist separat indkvartering mod begge parters ønske, dels at der i disse tilfælde ikke blev foretaget partshøring, hvis parret efterkom Udlændingestyrelsens anvisning.

Disse oplysninger beror imidlertid på en misforståelse i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Som det fremgår af Udlændingestyrelsens udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål 953, har styrelsen ikke umiddelbart erindring om, at der før den 10. februar 2016 har været sager, hvor parterne er blevet indkvarteret separat mod begge parters ønske. Det var således forkerte oplysninger, jeg modtog af Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for samrådet den 23. juni. Ministeriet har over for mig beklaget, at jeg fik forkerte oplysninger, og jeg vil gerne på vegne af både ministeriet, men selvfølgelig også mig selv, beklage, at Folketinget modtog disse forkerte oplysninger.

Set fra min position, sætter den dagældende praksis, som nu står endnu klarere for alle, blot en tyk, tyk streg under, at det var nødvendigt at handle, og at det var nødvendigt at handle hurtigt. Vi ved altså nu, at Udlændingestyrelsen forud for min pressemeddelelse – så vidt vides – ikke har adskilt unge piger over 15 år fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod begge parters vilje.

Det skal ses i lyset af, at der i disse sager ikke blev foretaget en selvstændig vurdering af, om de unge piger skulle indkvarteres adskilt fra deres partner, alene under henvisning til at der var tale om en mindreårig. Det skete kun, hvis der forelå oplysninger om mistrivsel. Hvis pigen udadtil fandt sig i tingenes tilstand, ja, så var der ikke grund til at reagere.

Når støvet i den her sag på et eller andet tidspunkt har lagt sig, så viser det for mig, at den praksisændring, som jeg ønskede med min pressemeddelelse, var helt nødvendig. Praksisændringen har ført til, at der i alle sager, også sager, hvor der ikke foreligger oplysninger om mistrivsel, tages stilling til, om en mindreårig over 15 år skal indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever. Vi har i dag en indkvarteringsordning, hvor udgangspunktet er, at en ung pige ikke indkvarteres med sin ældre ægtefælle eller samlever. Sådan var det ikke tidligere, hvis pigen var over 15 år.

Der kan muligvis forud for den 10. februar 2016 have været eksempler på, at man i kommunalt regi har fundet det nødvendigt at anbringe en ung pige over 15 år – som en støtteforanstaltning – mod hendes vilje ved tegn på mistrivsel, mens ægtefællen fortsat kan have været indkvarteret i asylsystemet. Men Udlændingestyrelsen har som nævnt oplyst, at man ikke umiddelbart er bekendt med sådanne kommunale afgørelser, hvor støtteforanstaltning de facto har ført til adskillelse af parrene i en situation, hvor ingen af parterne har ønsket det. Det understreger for mig at se, at det var rigtigt og også helt nødvendigt at vende praksis på hovedet for at række hånden ud til de her piger og tilbyde dem et pusterum, hvor de kan overveje deres situation.

Så vender jeg mig til samrådsspørgsmål B. Først bliver jeg bedt om at redegøre for ministeransvarlighedslovens § 3 og § 5. Her kunne jeg for så vidt jo godt læse op af bestemmelserne, men det tjener efter min opfattelse ikke rigtig noget formål; det vil bare tage tid. I stedet kan jeg henvise til justitsministerens svar af 14. juni 2017 på spørgsmål 828 fra udvalget. I svaret redegøres netop for ministeransvarlighedslovens § 3 og § 5. Og i justitsministerens svar af samme dato på spørgsmål 824 fra udvalget er der en henvisning til relevant juridisk litteratur om en ministers ansvar for sin embedsførelse. Det kan jeg henholde mig til.

Samtidig får det mig til nok en gang at understrege en helt central pointe, nemlig at spørgsmålet hviler på en forkert præmis, en forkert præmis om, at Udlændingestyrelsen skulle have besluttet at adskille de her par uden at foretage en konkret og individuel vurdering. Det er ganske enkelt forkert. Det er ikke korrekt, og det har jeg redegjort for på det første samråd den 1. juni, jeg har gentaget det på det andet samråd den 23. juni, og jeg har gjort dette klart i flere af de svar, der er tilgået udvalget forud for det her tredje samråd.

Men lad mig da gerne gentage det endnu engang: Uanset hvordan man spørger og hvor mange gange man spørger, er mit svar det samme, nemlig at henvise til, hvad Udlændingestyrelsen selv har oplyst. Udlændingestyrelsen har under hele forløbet i alle sager foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Og som jeg har sagt flere gange, så vidste jeg, at Udlændingestyrelsen foretog en konkret og individuel vurdering i det her sager, fordi jeg fulgte opfølgningen på sagerne tæt.

Jeg var af naturlige grunde særlig interesseret i de fem sager, hvor Udlændingestyrelsen ikke havde adskilt parrene under henvisning til Danmarks internationale forpligtelser. Det har jeg som sagt redegjort for i detaljer under de tidligere samråd og i utallige skriftlige svar til udvalget. Jeg kan henvise til dette og kan i øvrigt ikke tilføje noget nyt.

Derfor vil jeg også sige, at når man nu vælger at spørge mig, så er der for mig at se ikke noget som helst grundlag for at rejse spørgsmål om ministeransvarlighedsloven i forhold til min rolle, men som sagen har formet sig, og spørgsmålenes ordlyd taget i betragtning, så vil jeg medgive, at dette svar jo nok ikke tilfredsstiller spørgerne. Det erkender jeg, og ellers skulle jeg kende spørgerne meget dårligt, og efter mange timer både i samråd omkring det her, men også mange timers samvær i øvrigt, tror jeg, at jeg kender spørgerne ret godt. Så det her vil ikke tilfredsstille jer.

Når det er sagt, så gælder det også, at Ombudsmanden i denne sag har vurderet, at instruksen efter sit undtagelsesfri og kategoriske indhold var ulovlig, og at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser. Denne alvorlige kritik har jeg jo taget til ef-

terretning, og jeg løber heller ikke fra, at jeg med min pressemeddelelse af 10. februar 2016 ønskede at vende udgangspunktet for udfaldet i de her sager om indkvartering af unge piger med deres ældre ægtefæller og samlevere på hovedet, så udgangspunktet er en separat indkvartering i de her sager. Tværtimod, og jeg står ved, at det var afgørende for mig, at der straks blev fulgt op på min pressemeddelelse, og at der blev lagt en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

Lad mig til sidst runde af med et par mere sådan overordnede betragtninger efter nu tre samråd og indtil nu godt 7 timer sammen om den her sag og omkring 200 udvalgsspørgsmål. For det første har jeg taget Ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning. Det gælder kritikken om selve ordlyden af instruksen, og det gælder kritikken af, at pressemeddelelsen med det kategoriske og undtagelsesfri indhold og kommunikationen i øvrigt til Udlændingestyrelsen medførte en betydelig risiko for forkerte afgørelser.

Fremgangsmåden har efter Ombudsmandens opfattelse være meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre en lovlig administration på området, og derfor har jeg også under de tidligere samråd klart sagt, at der er ting i det her forløb, som kunne have været håndteret bedre. Pressemeddelelsen skulle have været fulgt op af en egentlig skriftlig instruks, som indeholdt de nødvendige forbehold, og den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen har ikke været stringent nok. Men som jeg også har sagt, administrerede Udlændingestyrelsen rent faktisk ikke ordningen undtagelsesfrit, og det vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

For det andet vil jeg sige, at hele forløbet har betydet, at der er langt større klarhed over, hvad der var praksis før min pressemeddelelse, nemlig at der så vidt vides ikke var tilfælde, hvor unge piger blev skilt fra deres ældre ægtefælle eller samlever mod deres ønske. Sagen var jo, at der i disse sager slet ikke blev foretaget en selvstændig vurdering af, om de unge piger skulle indkvarteres adskilt fra deres partner, alene under henvisning til at der var tale om en ung pige. Det skete kun, hvis der forelå oplysninger om, at pigen mistrivedes. Hvis pigen udadtil bare fandt sig i tingenes tilstand, ja så var der ingen, der reagerede.

Og så til hvad der er praksis i dag efter min pressemeddelelse, nemlig at der i alle sager – også sager, hvor der ikke foreligger oplysninger om mistrivsel – tages stilling til, om en ung pige skal indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever, og at udgangspunktet er, at en ung pige ikke indkvarteres med sin ældre ægtefælle eller samlever. Sådan var det ikke tidligere, hvis pigen var over 15 år. Det er der nu klarhed over. Til gengæld så er det temmelig uklart, må jeg sige, hvad oppositionen egentlig vil.

Der er nu svaret på omkring 200 spørgsmål i den her sag. Jeg har nu deltaget som sagt i tre samråd. De første har samlet set taget over 7 timer, men alligevel savner jeg fortsat svar på, hvad oppositionen egentlig vil, og det tror jeg egentlig også, at der er rigtig, rigtig mange andre der gør.

Vil man tilbage til den praksis, der gjaldt før min pressemeddelelse, hvor unge piger, der bare finder sig i tingenes tilstand, måske fordi de ikke tør andet, og hvor der ikke er et tegn på mistrivsel, ja, så skal de bare indkvarteres med deres ældre mand eller samlever? Eller bakker man op om den praksisændring, der er resultatet af min pressemeddelelse, der betyder, at udgangspunktet i dag er en separat indkvartering i alle de her sager?

Svaret på det spørgsmål vil jeg faktisk rigtig, rigtig gerne høre fra oppositionen, og det må jo være rimelig let at svare på – og da i hvert fald, når man også er blevet oplyst om sagen, så godt som man nu er.

Det er det i hvert fald for mig, kan jeg sige, og det er meget let for regeringen at svare på: Vi vil ikke finde os i, at unge piger på vores asylcentre risikerer at blive fastholdt i et ufrivilligt ægteskab. Vi vil støtte de her piger, alt hvad vi overhovedet kan, og vi er imod barnebrude. Tværtimod så skal vi netop hjælpe de her piger til frit at kunne vælge det liv, som de ønsker, og den partner, som de selv ønsker. Fordi nu er det Danmark, man er kommet til, og her er piger og drenge, kvinder og mænd lige meget værd. Og derfor har jeg ønsket at gå så langt som overhovedet muligt for netop at give de her piger et pusterum. I min optik fortjener pigerne rent faktisk, at også oppositionen melder klart ud, hvad man ønsker i den her sag.

Tak for ordet. Så kan det jo godt være, der er et par spørgsmål.

Udvalgsformanden (Martin Henriksen, DF): Tak til ministeren. Så giver vi først ordet til Josephine Fock, og derefter er det Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Josephine Fock (ALT): Tusind tak til ministeren for at møde op, og tak for den lange redegørelse. Vi har jo fået fastslået, at pressemeddelelsen var en instruks, og at det var en ulovlig instruks. Ministeren gentager her i dag, at der er foretaget en konkret og individuel vurdering af sagerne, men vi ved jo, at det ikke er den korrekte konkrete og individuelle vurdering, fordi den ikke er i overensstemmelse med dansk lovgivning. Ifølge dansk lovgivning skal man lige præcis, som ministeren i virkeligheden ender med i sin tale, der skal man i virkeligheden spørge de unge kvinder og mænd, hvad det er, de gerne vil. Det er det, der hedder partshøring ifølge dansk forvaltningsret. Og ministeren har på intet tidspunkt nu, heller ikke i dag i sin tale, forklaret, hvorfor det er, man ikke administrerer efter dansk lovgivning, altså spørger de unge kvinder og mænd, hvad det er, de gerne vil.

Vi har nu også fået bekræftet, som ministeren også selv nævner i svaret på spørgsmål 951, at der lige præcis var en ikke ubetydelig tvivl om, hvorledes man skulle administrere. Ministeren henholder sig hele tiden til internationale konventioner, men ministeren undviger hele tiden at gå ind på, at hun ikke har overholdt den danske lovgivning. Ministeren siger også her, at først den 28. april bliver hun opmærksom på, at man genoptager sagerne, men det er da ejendommeligt, når der er så stor tvivl – en ikke ubetydelig tvivl, som ikke er forklaret i forarbejderne til loven – om, hvordan man skal administrere den her lovgivning, at ministeren så ikke desto mindre iværksætter den her ulovlige instruks.

Er det ikke sådan, at man først bør tage de juridiske drøftelser og derefter, hvordan man så administrerer? Det er det ene spørgsmål: Skal man ikke først tage de juridiske drøftelser og derefter finder man ud af, hvordan man skal administrere?

Det andet spørgsmål: Ministeren siger, at hun bliver bekendt med sagerne den 28. april, men er ministeren blevet bekendt med – inden hun

udsender sin instruks – at der skal foretages partshøring efter dansk lovgivning?

...

Sofie Carsten Nielsen (RV): ... Og i forlængelse af Josephines spørgsmål: Ministeren sagde også i redegørelsen her, at forvaltningsret er ikke et politisk spørgsmål, og derfor blev ministeren ikke inddraget i de overvejelser, men er det ministerens ansvar, eller er det ministerens embedsværks ansvar, at der ikke i første omgang – for det er jo også det, ministeren har redegjort for – blev foretaget den fyldestgørende partshøring, hvor man altså spørger parterne, når nu der er tale om en beslutning af netop indgribende karakter for parrene? Og i forlængelse af det egentlig det meget enkle spørgsmål: Hvem har ansvaret for, at forvaltningsloven overholdes – er det ministeren, eller er det embedsværket?

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Til det sidste: Hvem der har ansvaret for, at forvaltningsloven bliver overholdt? Det har myndighederne.

De to andre spørgsmål, altså både fra Josephine Fock, men jo så også fra Sofie Carsten Nielsen, vil jeg besvare samlet, fordi som jeg har sagt, ønskede jeg jo, at der blev fulgt hurtigt op på mit ønske om, at der så vidt muligt skulle ske en adskillelse i de her sager. For mig var det jo fuldstændig afgørende, at vi rakte hånden ud til de her piger og jo netop gav dem det pusterum, som vi har talt så meget om, for at de netop skulle leve et liv i frihed og leve med den partner, som de ønsker at leve med, fordi sådan er det nu engang i Danmark. Jeg synes bare, det er så fuldstændig afgørende at komme tilbage til kernen i det her, nemlig at vi lever i et frit land, og det skal de her piger selvfølgelig også, og at derfor skal de have det her pusterum. De skal vide, at de er kommet til Danmark. Her er piger og drenge, kvinder og mænd lige meget værd. Og det står jeg fuldstændig ved.

Et betydeligt antal unge piger var jo den 10. februar 2016 indkvarteret sammen med deres ældre ægtefælle eller samlever, uden at vi jo netop havde stillet dem det spørgsmål om, om det egentlig var det, de ønskede,

når de nu var kommet til Danmark, hvor man frit kan vælge en partner. Det kunne vi i min optik simpelt hen ikke være bekendt. Som i alle andre sager forudsatte jeg selvfølgelig, at myndighederne fulgte op på mit ønske om jo netop at vende udgangspunktet på hovedet i de her sager, og jeg var derfor heller ikke inde over de mere formmæssige forvaltningsretlige spørgsmål, herunder jo selvfølgelig spørgsmålet omkring partshøring. Og sådan må det nødvendigvis være i sager som de her.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Minister, jeg synes, det er lidt tyndt: Myndighederne har ansvaret for, at forvaltningsloven overholdes. Jo, men er det ikke korrekt, at det i sidste ende er dig som minister, der har ansvaret for, at forvaltningsloven overholdes? Det er vel også en skærpende omstændighed, at det er dig, der udsender en instruks, som er undtagelsesfri. Og det er den undtagelsesfri instruks, som betyder, at der kommer til at blive administreret ulovligt i strid med dansk lov, minister. Det er vel ikke bare myndighedernes opgave, at der administreres i overensstemmelse med dansk lov. Det er vel også ministerens ansvar, at der administreres i strid med dansk lov. Det var en opfølgning på Sofies spørgsmål.

Ministeren siger i sin besvarelse igen, at det først er efter den 28. april 2016, at ministeren får at vide, finder ud af, at der er et problem her, der er en juridisk problem; det er ulovligt, det der foregår. Men vi ved jo, at ministeren får et brev fra Røde Kors inden da. Det er rettet til ministeren, og det kommer den 3. marts 2016. Vi ved, at Institut for Menneskerettigheder kontakter ministeren. Vi ved faktisk også, at ministeren svarer på Institut for Menneskerettigheders brev med sin egen underskrift den 24. april 2016. Vi ved også, at der er en dialog med Justitsministeriet, som indledes den 19. februar, om den her sag.

Altså, ministeren påstår, at det først er efter den 28. april 2016, at ministeren får at vide, at der foregår ulovligheder. Ministerens instruks har medført ulovlig praksis i strid med dansk lov. Vi ved bare, minister, at du får et brev fra Røde Kors den 3. marts, at du får et brev fra Institut for Menneskerettigheder den 22. marts, og at man er i dialog med Justitsministeriet om lovligheden af det, der foregår, fra den 19. februar. Som sagt svarer du ovenikøbet selv med din egen underskrift den 24.

april, altså 4 dage før, du ifølge dig selv finder ud af, at der foregår noget ulovligt. Synes du selv, det hænger sammen?

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen omkring forvaltningsloven kan jeg sige, at det er myndighedernes ansvar. Omkring dine spørgsmål, Johanne Schmidt-Nielsen, til brevet fra Røde Kors og så jo også henvendelsen fra Institut for Menneskerettigheder kan jeg sige, at henvendelsen fra Røde Kors, der jo kom den 3. marts 2016, indgik i mit baggrundsmateriale til brug for samråd Z den 15. marts 2016. Det er jo sådan set første gang, at vi sådan rigtig beskæftiger os her i udvalget med den her sag, i hvert fald på samrådsniveau. Det indgik med en bemærkning om, at henvendelsen rettelig skulle til Udlændingestyrelsen, der har ansvaret for indkvarteringen af asylansøgere. Det blev meddelt Røde Kors. Jeg blev ikke i den forbindelse oplyst om, at spørgsmålet om partshøring kunne give anledning til vanskelige juridiske overvejelser. Og det, må man sige, har vist sig senere hen, at det er ganske, ganske vanskelige juridiske overvejelser.

Så er der henvendelsen fra Institut for Menneskerettigheder den 22. marts 2016, som jeg jo svarede på den 26. april 2016. Det indgik i svaret, at Udlændingestyrelsen var i færd med at omsætte min generelle instruks i retningslinjer til indkvarteringsoperatørerne, der skulle anvendes i de konkrete sager. Jeg blev i den forbindelse orienteret om de retlige overvejelser, der jo allerede fandt sted på tidspunktet for instituttets henvendelse der den 22. marts 2016. Og som Udlændinge- og Integrationsministeriet har oplyst i svaret på spørgsmål 978, så blev jeg gjort bekendt med disse retlige overvejelser, efter at Udlændingestyrelsen den 28. april 2016 havde besluttet at genoptage de konkrete sager og foretage partshøringer i alle sagerne.

Så det er altså ikke et spørgsmål, jeg overhovedet har forholdt mig til. Og som sagt flere gange, så angik min pressemeddelelse jo heller ikke det her spørgsmål.

...

Holger K. Nielsen (SF): ... Jo, men problemet er jo, at på den ene side så var der i ministeriet en række juridiske overvejelser – i systemet

i hvert fald. På den anden side så administrerer man, om jeg så må sige, bare derudad, ulovligt. Det gør man jo allerede få dage efter den 16. februar, så vidt jeg husker. Der sørger man for, at de første de skal adskilles, uden at man begynder at vurdere på deres individuelle forhold. Det spørger man først til den 18., så vidt jeg husker. Det betyder, at man jo går meget hurtigt i gang med at administrere på en måde, der var ulovlig og i hvert fald senere hen også er blevet bekræftet af Ombudsmanden som ulovlig.

Du siger så, at det vidste du ikke noget om, og at du først får det her at vide den 28. april i virkeligheden, ikke. Så er det så, at man ligesom må sige til sig selv, at det jo ikke desto mindre er dig, der har det politiske ansvar i hele perioden fra den 10. februar til den 28. april. Du siger så, at der er kørt nogle ting bag din ryg, som du ikke vidste noget om, og som efter min mening er ret alvorlige, ret alvorlige altså, nemlig at man har administreret ulovligt, selv om man faktisk godt vidste, at det her har masser af problemer i sig.

Har du spurgt til, hvorfor du ikke blev orienteret om det? Kan det virkelig være rigtigt, at der ikke er nogen, der, om jeg så må sige, har pippet lidt til dig om, at her var der altså en diskussion, der fandt sted derude? Og mener du ikke, at det er et problem, at dit embedsapparat her forholdt dig de oplysninger i den periode – ud fra, at det jo er en alvorlig sag, og at du som minister har det politiske ansvar for den ulovlige forvaltning i den periode fra 10. februar til 28. april? Du må da have spurgt til, hvad grunden er til, at du ikke er blevet informeret om det. Har embedsmændene ikke svigtet dig i den sammenhæng? Har du gjort noget efterfølgende i forhold til det? Det vil jeg da godt have svar på.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen altså, for det første vil jeg sige, at jeg har fuldstændig tillid til alle embedsmændene i ministeriet. Der er ikke efter min mening en finger at sætte på noget som helst i den retning. Og så spørger du til: Er der ikke nogen, der ligesom har pippet? Og hvad er der sket, kan man sige, også i forhold til Ombudsmandens kritik? Altså, Ombudsmanden forholder sig overhovedet ikke til partshøringer, og det er jo så sådan, at man jo

vurderer sagerne, og derfor er det jo, at vi fra den 28. april oplever, at der jo bliver gennemført de her partshøringer.

Så jeg må sige, at jeg er ikke helt enig, eller jeg er faktisk slet ikke enig i Holger K's præmis her, og heller ikke i, at der ligesom skulle være noget at kritisere embedsværket for.

...

Holger K. Nielsen (SF): Altså, du må jo erkende, at der er blevet administreret ulovligt, frem til de begynder at genoptage sagerne den 28. april, ikke? Det er jo et faktum, at sådan var det. Det blev du ikke orienteret om, og det mener du ikke er et problem.

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen altså som sagt til spørgsmålet omkring partshøring: Altså, det kan godt være, at det nu ser ud, som om at det er sådan noget førstesemestersjura, som enhver lige kunne se. Men så enkelt er det altså bare ikke, fordi svaret var jo ikke givet på forhånd. Der var tale om, må jeg nok sige, en vanskelig juridisk vurdering, hvor forarbejdernes klare og udtrykkelig forudsætning jo skulle holdes op imod den indgribende karakter, som beslutningen jo var om adskillelse. Det, jeg kan sige, er, at Udlændingestyrelsen besluttede, at det var det rigtigste at foretage partshøring i de her sager på grund af beslutningens indgribende karakter. Men det ændrer ikke ved, at det var et meget, meget vanskeligt spørgsmål, hvor svaret bare ikke var givet på forhånd, men det er jo så altså det, man nåede frem til var det rigtigste at gøre.

Og altså igen: Jeg kan godt sådan lytte mig frem til her – og har også læst i nogle af aviserne – at det jo simpelt hen bare var så given en sag, at det skulle være sådan. Men sådan var det bare ikke i virkeligheden, og der tror jeg også, at man bare nogle gange bliver nødt til at respektere, at tingene måske ikke altid er fuldstændig simple og givne.

...

Preben Bang Henriksen (V): ... Det, der åbenbart er helt afgørende, er, om ministeren burde have indset, at nogle forvaltningsretlige regler indebar en partshøring, og det kan jeg forstå, det gør det, hvis det er

såkaldte afgørelsessager, hvorimod hvis det er faktisk forvaltningsvirksomhed, er der ikke krav om partshøring. Jeg må altså sige: Jeg tror, at hvis man spurgte 95 pct. af landets jurister, ville de ikke ane, hvad der skulle svares på det her.

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Til det sidste først så vil jeg sige, at det er jo netop myndighederne, der skal overholde forvaltningsloven, og som jeg jo også svarede Holger K. på faktisk det samme spørgsmål: Altså det kan godt måske, når man sidder her i dag med al den viden, vi har nu, og den enorme, lange gennemgang, vi har haft, af det her, og vi har været så langt nede i detaljen, som vi har over de seneste måneder, så kan det måske godt se ud, som om spørgsmålet omkring partshøring bare er simpelthen det mest indlysende overhovedet, og at det er noget, man får at vide, nærmest inden man overhovedet har entreret jurastudiet; så ved man da lige, hvordan den sag her skal falde ud.

Men sådan er virkeligheden bare ikke. Altså, det har været et meget, meget vanskeligt juridisk arbejde, der har ligget til grund for det her. Og som jeg også sagde til Holger K., så er der altså jo tale om vurderinger, hvor forarbejdernes klare og udtrykkelige forudsætning jo skulle holdes op imod den indgribende karakter, som en beslutning omkring adskillelse af parrene var. Så det er ikke så nemt, som det bare lige ser ud her den 11. oktober.

...

Astrid Krag (S): Tak for det. Vi har jo fået slået fast, at der har været ulovlig sagsbehandling, og vi kan også forstå på ministeren, at det har været komplekst; der har været mange drøftelser, det har været meget vanskeligt. Derfor sidder jeg tilbage og tænker – også hvis jeg skulle tænke på mig selv som minister med et embedsapparat, der arbejdede under mig: Burde det ikke være sådan, at man først tager de juridiske drøftelser, så man er sikker på, at man overholder dansk lovgivning, inden man sætter gang i noget? Der tror jeg, at alle vil være enige i, at der er svaret: Jo, sådan burde det være. Hvorfor har det så ikke været sådan? Altså, når man gør det den anden vej rundt, så er der er høj risiko, og det har vi også Ombudsmandens ord for, at sådan bør man

slet ikke gøre. Så hvorfor er det så sket alligevel? Hvor kan vi placere ansvaret? Der har vi jo fået svaret meget tydeligt fra ministeren her i dag, og, når man læser ned i nogle af de skriftlige svar, tilsvarende fået meget tydeligt svar fra ministeren. For når der sker den grundlæggende, principielle fejl, der fører til ulovlig sagsbehandling – og det er jo altså det, der er det meget alvorlige her – så er det, fordi der var en minister, som sagde, at for ministeren var det vigtigt, at tingene blev sat i værk *straks.* Det udtryk brugte ministeren på samrådet her i dag. Det skulle ske med det samme, det skulle ske straks, og det samme skriver ministeren i svar 1052, at: Det var afgørende for mig, at der straks blev fulgt op på min pressemeddelelse, og at der blev lagt så restriktiv en linje som muligt. Som i andre sager forudsatte jeg naturligvis, at administrationen herefter fulgte op på mit ønske.

Det fremgår altså meget klart, at det var ministerens ønske, at man skulle gå i gang med at administrere, før man var klar over, hvad der ville være lovlig praksis. Hvordan kan man læse det her svar anderledes end det, minister? Det er mit første spørgsmål. Jeg kan godt høre, at ministeren prøver at skubbe ansvaret over på embedsværket. Jeg har meget svært ved at se det her svar som andet end en klar indrømmelse af, at det skete på ministerens eksplicitte ønske. Det står der i det skriftlige svar, og det siger ministeren i dag.

For det andet: Vil ministeren sidde her i dag og sige til os, at hendes embedsværk ikke delte med hende, at de var grundlæggende i tvivl omkring lovligheden af den praksis, de førte. Det er jo det, ministeren siger: Jeg vidste ikke noget før efter den 28. april; jeg underskrev godt nok et brev om det og modtog andre henvendelser, men jeg vidste ikke noget. Er det, ministeren siger i dag, at der foregik helt grundlæggende meget, meget vanskelige juridiske diskussioner i ministerens embedsværk, og det sendte man ikke engang en lille notits til ministeren om? Er det det, vi skal høre ministeren sige her i dag? Det vil jo være meget alvorligt.
...

Josephine Fock (ALT): Tak. Det er en opfølgning fra Astrid Krag, og så er det en bemærkning til Preben Bang, i forhold til at forvaltningsretten sådan set overhovedet ikke er kompliceret. Afgørelser af indgribende karakter kræver partshøring. Det er noget af det, man lærer på grundud-

dannelsen. Det er jo også præcis det, Udlændingestyrelsen gør opmærksom på allerede den 10. februar. Det får vi at vide i svar 951. Allerede den 10. februar rejser de spørgsmålet, om det ikke kræver partshøring, fordi det står i loven, at det skal man ikke gøre. Vi ved også, at den 22. marts får ministeren besked fra Institut for Menneskerettigheder, og Røde Kors – den 3. marts skriver de også. Så vil ministeren virkelig påstå, at hun ikke har været vidende på noget tidspunkt om, at det her er i strid med dansk ret?

Så vil jeg gerne have lov til at spørge ind til svar 971, for der erkender ministeren jo, at der har stået, at den her instruks skulle være i overensstemmelse med både dansk ret og internationale forpligtelser. Der erkender ministeren, at delen om dansk ret, altså undtagelsen deromkring, er blevet taget ud af pressemeddelelsen. Jeg vil gerne have, at ministeren bekræfter, at ministeren har fjernet en bestemmelse i pressemeddelelsen om, at det her skulle være i overensstemmelse med dansk ret.

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Ja, det kredser sig jo lidt om det samme fra Josephine Fock og Astrid Krag, så derfor tror jeg godt, at det er okay, også tiden taget i betragtning, at jeg svarer dem samlet. Der er jo ingen tvivl om, at den – og det tror jeg står klart for enhver – at den pressemeddelelse, som jeg udsendte, med det, der ønskede jeg at vende udgangspunktet på hovedet, så udgangspunktet altid var, at parrene skulle skilles ad i de her sager. Jeg gav jo også, og det tror jeg også står klart i dag, indtryk af og udtryk for i ministeriet, at jeg ønskede en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Så langt, så godt tror jeg, vi er enige. Så vil jeg sige, at som i alle andre sager forudsatte jeg selvfølgelig, at administrationen herefter jo hurtigt fulgte op på de ønsker, jeg havde som minister. Det mener jeg jo sådan set er en helt berettiget tilgang, man har som minister. Det er i hvert fald min tilgang til alle sager. Jeg ville sådan set kunne forstå, hvis man kritiserede mig for at have en anden tilgang, altså den tilgang, at jeg siger, hvilken retning jeg vil i, og at jeg så forventer, at embedsværket går i den anden retning. Altså, det ville jo da være en mærkelig måde at være minister på, kan man sige.

Som sagt var mit fokus, at der blev lagt en så restriktiv linje som overhovedet muligt, så udgangspunktet netop var adskillelse i de her sager. Derimod så var jeg jo ikke optaget af – og det er også det, jeg siger i min tale her i dag også – at ændre de formelle sagsbehandlingsregler, herunder jo f.eks. partshøringer. Derfor så blev jeg jo heller ikke orienteret om de retlige overvejelser af, om der skulle ske partshøringer i tilfælde, hvor parrene efterkom beslutningen om flytning, men ikke ønsker det. Det blev jeg først orienteret om og inddraget i, da Udlændingestyrelsen i slutningen af april 2016 allerede havde besluttet at genoptage sagerne og træffe afgørelser efter forudgående partshøring.

Til det andet spørgsmål i forlængelse af det her omkring partshøringer så vil jeg bare igen sige: Nu kan jeg jo godt høre, at Josephine Fock siger til Preben Bang, ..., at forvaltningsret er altså ikke kompliceret overhovedet; det er faktisk ligetil. Ikke desto mindre, Josephine Fock, så har det jo tydeligvis været ret kompliceret i ministeriet, så jeg ved ikke, om man simpelt hen skulle ansætte dig ovre i ministeriet, for du har jo da et klarsyn, som jeg kan se, at alle jurister i ministeriet ikke har. Så måske, altså det kan jo være – nu skal jeg ikke foregribe begivenhederne – men det kan jo være, at det er mere kompliceret, end du måske lige umiddelbart tilkendegiver her i dag, at det er. Ellers har du et klarsyn, som samtlige, kan man sige, jurister i ministeriet i hvert fald ikke har. Fordi jeg vil bare igen gentage, at der altså har været tale om vanskelige juridiske vurderinger, hvor netop – og det har jeg sagt flere gange – forarbejdernes klare og udtrykkelige forudsætning skulle holdes op imod den indgribende karakter, som beslutningen om adskillelse jo er. Det var så derfor, at man jo hen i april måned i Udlændingestyrelsen besluttede, at det mest rigtige var så at foretage partshøringer i de her sager, netop på grund af den indgribende karakter, som sagerne har.

Det ændrer bare ikke ved, at det har været et vanskeligt spørgsmål, og at svarene altså bare ikke har været givet på forhånd. Så jeg tror, jeg bliver simpelt hen nødt til at anfægte din præmis om, at det her er simpelt hen bare lige så let at gå til. Hvis det var så let at gå til, så havde juristerne i ministeriet jo ikke brugt, kan man sige, så lang tid på jo netop også at vurdere det her.

I forhold til spørgsmål 971 så har jeg sådan set ikke mere at tilføje end det, der er svaret til det.

...

Sofie Carsten Nielsen (R): ... Jeg kan forstå, at nu er det simpelt hen så kompliceret det hele, at det er derfor, tiden bare er gået, uden at nogen vidste noget, heller ikke ministeriets embedsfolk, for de skulle først sætte sig ind i juraen omkring det her. Det er jo nyt, at det kommer frem som begrundelse nu.

Jeg vil gerne spørge ministeren til det forhold. Hvis det var og er så kompliceret, at man simpelt hen ikke vidste, hvad der var op og ned i forhold til, hvordan man skulle administrere, mener ministeren så ikke, at det er dybt, dybt kritisabelt, at en administration sættes i værk, lige efter at ministeren har udsendt sin ulovlige instruks, når spørgsmålet er så dybt kompliceret, at man faktisk ikke ved, hvordan man skal gribe det an? Er det ikke dybt, dybt kritisabelt, at praksis sættes i værk, og hvorfor stopper ministeren ikke den praksis tidligere?

Det andet spørgsmål til ministeren, fordi ministeren her siger, at ministeren ikke var inde over de formmæssige dele af de forvaltningsmæssige overvejelser. Ministeren siger også, at der ikke er en finger at sætte på embedsværkets administration, og ministeren har jo samtidig erkendt, at forvaltningsloven ikke blev overholdt, men det er myndighedernes ansvar – og dermed, må man forstå, ikke ministerens – at overholde forvaltningsloven. Kan ministeren ikke godt se, at begge dele ikke kan være sandt samtidig? Det hænger ikke sammen. Det er de to spørgsmål, jeg har.

...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): ... Det er simpelt hen en helt ny forklaring, vi hører i dag. Altså, jeg håber, at lytterne og seerne er opmærksomme. Det startede jo med, for lang tid siden, at ministeren sagde, at der var slet ikke sket noget ulovligt. Så blev det til, at jo, der var så sket noget ulovligt alligevel. Så blev det til, at de ulovligheder skete i øvrigt også under Mette Frederiksen. Ah, der måtte ministeren jo så indrømme, at det var så ikke rigtigt alligevel. Den helt nye forklaring,

som altså kommer frem på det her samråd, er så, at det her var et dybt juridisk kompliceret spørgsmål.

Altså, ministeren påstår simpelt hen, at den helt banale grundsætning i dansk forvaltningsret, nemlig at hvis man foretager en så indgribende handling over for borgerne, ja, så skal de selvfølgelig høres, det var så juridisk kompliceret, at alle Integrationsministeriets jurister, at alle Udlændingestyrelsens jurister og også Justitsministeriets jurister var i tvivl. Det er en ny historie, Inger Støjberg, det er spændende.

Jeg vil gerne stille dig fire spørgsmål, og nogle af dem er stillet før, men du har ikke svaret på dem. ... Der kommer fire spørgsmål til dig, minister. Jeg håber, du svarer på dem i den her omgang, for jeg kan jo ikke få ordet igen til at stille dig spørgsmål.

1) Havde du, eller havde du ikke læst brevene fra Røde Kors og fra Institut for Menneskerettigheder? Som du ganske rigtigt selv siger, indgik brevet fra Røde Kors i baggrundsmaterialet til dig 15. marts 2016. Læste du, eller læste du ikke disse breve? Det er lidt mærkeligt, hvis du påstår, at du ikke læste brevet fra Institut for Menneskerettigheder, for det svarer du selv på og sætter din underskrift. Vidste du, eller vidste du ikke, at der var diskussion med Justitsministeriet om lovligheden af det her?

2) Er det ikke normal praksis, Inger Støjberg, at hvis man er meget i tvivl, om noget er ulovligt, og man synes, det er dybt kompliceret rent juridisk at afklare, ja, så venter man naturligvis med at sætte det i gang, til man har fundet ud af, om det er ulovligt eller ej? Er det ikke helt normal praksis, Inger Støjberg?

3) I forlængelse af det: Vil du virkelig påstå, at du ikke har fået noget at vide om den tvivl, der ifølge dig var i dit ministerie? Altså, sidder dine jurister og er dybt i tvivl om, om det, der foregår, er ulovligt, uden at fortælle det til dig?

4) Mit sidste spørgsmål: I din instruks piller du noget ud, og det har du pralet med i Politiken. Du sagde, der var sværdslag, du pralede med, du var stærk nok til at pille noget ud af den her instruks – noget, som

embedsmændene ellers sagde skulle stå der. Præcis hvad var det, du fjernede? Præcis hvilke sætninger fjernede du fra den instruks? Hvad var det, du havde sværdslag med dine egne embedsmænd om? Præcis hvilke sætninger, Inger Støjberg?

Og i forlængelse af det: Er du enig i, at din pligt til at føre tilsyn og fastsætte instruks, som følger af ministeransvarlighedslovens § 3, blev skærpet, da du fjernede de linjer i pressemeddelelsen, som blev sendt videre til Udlændingestyrelsen, og som styrelsen begyndte at administrere efter? Blev dit ansvar som minister skærpet, Inger Støjberg?

Jeg ser frem til besvarelsen.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Ja, altså, jeg ved snart ikke, hvordan man skal få det her sagt på en pæn måde, men jeg tror ikke, man sådan kan sige, at jeg ikke beredvilligt har stillet op her i udvalget. Vi har indtil videre haft over 7 timers samråd. Vi har 2 timer her i dag. Det vil sige, at så er vi oppe på 9 timers samråd. Der er besvaret omkring 200 skriftlige spørgsmål, og på et eller andet tidspunkt, Johanne Schmidt, så må man måske også lidt nå dertil, hvor man bare også må erkende, at det er jo fuldstændig ligegyldigt, hvad jeg svarer i den her sag, så vil du og andre i oppositionen – Josephine Fock, Sofie Carsten Nielsen, Holger K. Nielsen – aldrig nogen sinde blive tilfredsstillet, fordi I ønsker et andet svar end det, I kan få. Altså, man må jo bare, ja ... man må jo ligesom på et eller andet tidspunkt nå dertil, hvor man også erkender, at der bare er store, store politiske forskelle på, hvordan vi ser på spørgsmålet omkring barnebrude. Og ja, længere er den måske ikke.

Nu kan jeg så forstå, at jo også Johanne Schmidt er så godt ind i forvaltningsloven, så at det simpelt hen er så enkelt, men altså, der er et eller andet, der i hvert fald tyder på, at du, Johanne Schmidt, ikke har fået læst forvaltningsloven så godt så, for det er nemlig ikke det, der står i forarbejderne, som du ligesom siger, der står i forarbejderne til forvaltningsloven – undskyld, til udlændingeloven, selvfølgelig. Og det, tror jeg måske, så kunne ... måske kunne det være nyttigt, at du lige

prøver at læse det igennem, inden du begynder med at kommentere på det på den måde.

Og så vil jeg bare sige, at de fem spørgsmål, som du stiller her, de er altså besvaret. Og jeg kan sådan set anbefale dig at læse talerne igennem og læse de skriftlige svar igennem, som der er blevet sendt. Det kommer simpelt hen ikke nærmere.

Så er der Sofie Carsten Nielsen, der ligesom siger, at det er helt nyt, at spørgsmålet omkring partshøringer det skulle være kompliceret. Nej, det er en simpelt hen ikke nyt, fordi det er jo sådan set nok næsten primært det, det kom til at handle om den 23. juni. Så det kan ikke være nyt for nogen overhovedet. Og jeg vil bare altså igen henholde mig til alt, hvad jeg har sagt i tidligere både taler og besvarelser. Men der er altså ikke noget nyt at komme efter her i dag.
...

Mattias Tesfaye (S): ... Jamen jeg synes, at Johanne Schmidt-Nielsen stiller nogle relevante spørgsmål, og ministeren svarer på dem alle sammen under et ved at sige: Vi kommer det ikke nærmere. Det synes jeg ikke er helt tilfredsstillende. Jeg synes, at det egentlig er nogle meget relevante spørgsmål. Hun spørger f.eks.: Er det ikke normal praksis, at hvis man er i tvivl om, hvorvidt noget er lovligt, så venter man med at igangsætte administrationen, indtil det er afklaret. Det er jo lidt mærkværdigt, at der bare administreres, uden jura er på plads. Det synes jeg er et relevant spørgsmål, og det er ikke noget, der er besvaret i hverken skriftlige spørgsmål eller i tidligere samråd. Det synes jeg er helt relevant, og årsagen til, at det ikke er besvaret, er jo, at det er en ny forklaring, og derfor er det også et nyt spørgsmål.

I den forlængelse kunne jeg godt tænke mig at følge op og spørge: Når ministeren tidligere har sagt, at ministeren ikke har en finger at sætte på embedsværket, men samtidig fortæller, at i de 2½ måned, hvor der er administreret ulovligt, er hun ikke blevet orienteret om, at der har været juridiske drøftelser, altså, hvordan kan det hænge sammen? Og det er så en opfølgning på noget, Holger K. Nielsen spurgte om for en time siden: Har ministeren ikke efterfølgende spurgt sit embedsværk, hvorfor ministeren ikke blev orienteret om, at der er blevet administre-

ret ulovligt i flere måneder, uden at ministeren blev orienteret om, at der i det mindste – nu spørger jeg ikke til, om der var en juridisk afklaring, om hvorvidt det var lovligt – men dog i det mindste var juridiske diskussioner om lovligheden af den administration, der var igangsat?
...

Holger K. Nielsen (SF): ... Tillad mig lige at gå til et lidt andet emne. Det er spørgsmål 953 og der, hvor ministeren giver et forkert eller et usandfærdigt svar til Folketinget i samrådet den 23. juni. Det er en meget alvorlig sag at tale usandt her i Folketinget, og derfor kan man sige, at det undrer lidt, at den indrømmelse kommer i et svar her de sidste par dage. Det er jo noget, som man jo straks burde have orienteret om, at man havde talt usandt til Folketinget. Men jeg kan så forstå, at det er en forkert oplysning, som ministeren har fået fra sit ministerium. Hun er simpelt hen blevet misinformeret fra ministeriet.

Jeg vil godt lige høre, om jeg kunne få en forklaring på, hvordan forberedelsen af det samråd var blevet til. Det er Udlændingestyrelsen, der ligesom så siger efterfølgende, eller hvornår man har sagt det, at der ikke var nogen problemerne før den 10. februar, og at det så blev misforstået i ministeriet – eller rettere sagt Udlændingestyrelsen har svaret rigtig hele tiden, det er ministeriet, der har svaret forkert til ministeren. Den der kommunikation fra Udlændingestyrelsen kom den op til samrådet den 23. juni, eller var det noget, som man efterfølgende fandt ud af, at ministeren havde snakket forkert den 23. juni? Og det, at hun er blevet misinformeret af sit embedsapparat, er også en meget alvorlig sag. Vi har haft det oppe tidligere i dag, at det jo ikke er godt, hvis embedsmændene ikke informerer godt nok, og det har de jo tilsyneladende heller ikke gjort her. Har man undersøgt, hvad baggrunden er for, at hun har fået de der forkerte oplysninger? Er der foretaget nogen ting i den sammenhæng?

Med andre ord vil jeg godt simpelt hen have en beskrivelse af, hvordan det her forkerte, fejlagtige svar til Folketinget er blevet til, ud fra at det er en meget alvorlig sag for en minister at give fejlagtige oplysninger til Folketinget.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Ja, jeg kan sådan set godt forstå, at man spørger ind til det, og jeg vil også sige, at jeg har jo her i dag også sagt, som jeg sagde i min tale, at ministeriet har beklaget over for mig, at jeg fik forkerte oplysninger, og at jeg jo derfor også gerne på vegne af både ministeriet, men selvfølgelig også på vegne af mig selv vil beklage over for Folketinget, at jeg videregav de oplysninger, som jeg fik fejlagtigt op til sidste samråd. Og så spørger du til, Holger K., hvornår jeg så får at vide, at det her er forkert. Jamen det gør jeg så efter sidste samråd. Så jeg har fået forkerte oplysninger op til sidste samråd, og dem har jeg videregivet, og efterfølgende får jeg så at vide, at det var forkert.

Så spørger du så også til – nu må du rette mig, hvis ikke det er rigtigt – jeg tror, at du spørger til, hvorfor jeg så ikke har korrigeret det noget tidligere, eller hvornår korrigerer jeg, korrigerer jeg lige så snart, jeg overhovedet ved det. Jeg kan sige, at vi har arbejdet meget grundigt selvfølgelig med svaret på det her spørgsmål 953, som du henviser til, og det har vi helt op til, at svaret blev afgivet til Folketinget.

Det er jo selvfølgelig, fordi når der nu er kommet forkerte oplysninger undervejs, er det jo altså så også vigtigt, at vi så får gennemarbejdet tingene grundigt, inden Folketinget så får, kan man sige, korrektionen. Så jeg vil sige, at lige så hurtigt, vi overhovedet har kunnet komme af sted med det, er det blevet korrigeret, og det er så via det her svar til spørgsmål 953. Så svaret på dine spørgsmål var: Efterfølgende, altså efter samrådet fik jeg det at vide, og vi har arbejdet på svaret på spørgsmål 953 helt op til samrådet her, og det er så der, at korrektionen kommer.

Men jeg kan kun beklage, og i forhold til spørgsmålet om, altså i ministeriet, kan jeg bare sige, at jeg har fuld tillid til embedsmændene, og ved du hvad, misforståelser er jo ærligt talt noget, der nogle gange opstår. Det kan være svært at sige, hvorfor en misforståelse opstår. Det er der sikkert skrevet tykke bøger om og filosofiske værker, men altså, sket er sket, og jeg kan bare kun sige, at jeg har fuldstændig tillid til embedsmændene også i den her sag. Sket er sket, og det er der ikke noget at gøre ved. Jeg har beklaget, og sådan er det, og det har jeg på vegne af ministeriet og selvfølgelig også mig selv.

I forhold til Mattias Tesfaye mener jeg nu nok, at der er svaret fuldstændig også på de spørgsmål, som du stiller her. Du spørger til, hvilke interne drøftelser der ligesom er foregået i ministeriet, og jeg bliver nødt til at sige, at interne diskussioner i ministeriet netop er interne, og det vil jeg jo ikke sidde og redegøre for her.
...

Astrid Krag (S): ... Jamen den ulovlige instruks fra ministeren er jo kernen i diskussionerne her, og vi ved fra ministerens egne udtalelser i pressen, at det blev diskuteret livligt, og at der var sværdslag og armlægning i ministeriet, da ministeren ville fjerne linjer fra den pressemeddelelse. Jeg vil også meget gerne høre, om ministeren vil være indstillet på at oversende pressemeddelelsen, som den så ud, før ministeren begyndte at redigere i den, til os.

Vi kan så høre nu i dag, at de drøftelser er fortsat, efter instruksen blev sendt ud. Det ved vi jo også godt, fordi der var en kontakt til Justitsministeriet. Det er altså noget, der er blevet taget alvorligt i ministeriet og er diskuteret. Ministeren har selv tidligere tilkendegivet, at det var hun dybt inde i i forbindelse med tilblivelsen af pressemeddelelsen, instruksen, og hun siger nu i dag, at hun så efterfølgende overhovedet ikke var inde over de drøftelser, selv om ministerens eget ministerium havde kontakt til Justitsministeriet for at få afklaret de problemstillinger, der var.

Jeg bliver bare nødt til igen at spørge for at få et helt klart svar: Siger ministeren, at ministeren ikke vidste noget om, at der foregik de her drøftelser? Siger ministeren, at hun ikke vidste, at der var tvivl om lovligheden, og at der foregik overvejelser i ministeriet? Og hvis ministeren siger: Ja, det vidste jeg ikke, efter instruksen var udsendt, så hørte jeg ikke mere om det før ganske lang tid efter – er det det, vi skal høre ministeren sige, at det blev holdt med vandtætte skotter fra ministeren og hendes embedsværk? Og hvis det er tilfældet, er det så i orden, at et embedsværk gør det, tager kontakt til andre ministerier og har principielle drøftelser om lovligheden af noget, man har sat i værk, uden at orientere ministeren om det? Og i forlængelse af det: Hvis det er det, der er sket, har vi så ikke et grundlæggende problem i forhold

til ministerens pligt til at føre tilsyn og fastsætte instruks; altså hele diskussionen om ministeransvarlighedsloven?

Og så vil jeg også gerne have svar på det, som Johanne Schmidt-Nielsen spurgte om: Er ministeren ikke enig i, at når ministeren går ind og fjerner linjer mod advarsler fra sit embedsværk, bliver ministerens egen pligt til efterfølgende at følge en sag skærpet; altså, at ministerens pligt til at føre tilsyn og fastsætte instrukser som følge af ministeransvarlighedsloven bliver skærpet, når ministeren selv – med egne ord – efter livlige diskussioner og med sværdslag går ind og fjerner noget, der gør en pressemeddelelse til en ulovlig instruks?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Ja, altså først spørger Astrid Krag, om jeg vil sende pressemeddelelsen over, inden der blev redigeret i den. Altså, jeg tror simpelt hen, at det er et af de spørgsmål, hvor man godt kender svaret på forhånd: Nej, selvfølgelig ikke. Hvis jeg skal til at sende alle pressemeddelelser over, som jeg redigerer i, kan jeg sige, at det godt nok bliver mange pressemeddelelser, der skal sendes over. Jeg tror, at jeg så sent som i går redigerede i en pressemeddelelse. Jeg er ret sikker på, at jeg måske også i dag kommer til at redigere i en pressemeddelelse. Så det kan blive et noget stort omfang, man skal have af pressemeddelelser, og jeg ved snart ikke hvad. Så nej, selvfølgelig sender jeg da ikke pressemeddelelsen over.

Det er lidt, som om mit liv også passerer lidt revy, når jeg sidder her, fordi vi havde nøjagtig samme diskussion i begyndelsen af juni, da vi havde det der meget lange samråd også på de 5 timer. Egentlig behøver man ikke at spørge om ting, som man allerede har spurgt om rigtig mange gange.

Det leder mig så også over i, at der sådan lige var en sådan henkastet bemærkning om, at der er noget korrespondance imellem Udlændingeministeriet og Justitsministeriet, og der kan jeg bare sige, at det er der jo dagligt. Det tror jeg også at man ville vide, hvis man netop havde sin gang i lige nøjagtigt et ministerium som mit, at der bliver korresponderet rigtig meget med Justitsministeriet, så der er ikke noget underligt i det.

Så det sidste spørgsmål. Der vil jeg sige, at det er, som om der bliver koblet to ting sammen her, og man bliver altså nødt til at holde det adskilt. Det ene spørgsmål er omkring undtagelser. Det er mildt sagt blevet detaljeret gennemgået i tidligere samråd og jo da i høj grad i det første 5 timers samråd, så det vil jeg ikke komme nærmere ind på. Og det andet det er spørgsmålet omkring partshøringer. Det har jeg også været detaljeret inde på, at jeg jo netop ikke blev orienteret om de juridiske overvejelser, der var.

Så man kan sige, at der er stillet her en 3-4 spørgsmål af Astrid Krag. Alle spørgsmål har været stillet ikke bare én gang, men mange gange, og derfor kan det heller ikke være sådan, at man er ved at falde ned af stolen, når man får svarene, for der bliver jo ikke ændret på svarene, ligegyldigt hvor mange gange man spørger. ...
...

Josephine Fock (Alt): ... Det er jo lige præcis de spørgsmål, som først Johanne Schmidt-Nielsen og så Astrid Krag har stillet, som gør, at vi ikke får det fulde billede i forhold til, hvad der er foregået. Det er jo derfor, at vi sidder her. Det er jo derfor, at de her samråd trækker ud og trækker ud og trækker ud. Det er jo, fordi ministeren ikke vil svare. Ministeren vil ikke svare på det helt altafgørende om, hvad hun har vidst hvornår, og hvis hun ikke er blevet orienteret af sit embedsværk, har hun så ikke en skærpet forpligtelse, i forhold til at hun selv har været med til at redigere undtagelser ud af instruksen? Det er derfor, vi sidder her. Og i sidste instans vil jeg gerne høre ministerens svar på, om ministeren ikke er helt ansvarlig for, at der bliver administreret korrekt, lovligt hele vejen igennem. Det er der ikke blevet. Jeg synes, at ministeren sidder her og tørrer ansvaret af på embedsværket. Det fortsætter hun med, men i sidste instans er det jo ministerens ansvar. Det er ministerens ansvar, at der skal administreres lovligt, ministeren er blevet bekendt med det. Så jeg synes faktisk, at vi fortjener at få svar på de her spørgsmål. Og jeg vil ikke gentage dem. Ministeren har tydeligvis hørt dem.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Altså, nu er vi kommet dertil, hvor man ikke engang vil stille spørgsmålene, fordi man ligesom synes, at dem har man stillet tidligere, og så er vi nok også

lidt kommet der, hvor det er svært at komme med et nyt svar, i og med at man selv siger, at spørgsmålet vil man ikke engang sige, fordi jeg allerede har stillet det tidligere. Altså, det kører jo en lillebitte smule i ring; lad os sige det sådan.

Men det kører åbenbart ikke mere i ring, end at det stadig væk kan lade sig gøre at misforstå nogle af tingene, fordi på dit spørgsmål, Josephine Fock, blander du faktisk to ting sammen, fordi i dit første spørgsmål nævner du i første omgang jo i virkeligheden pressemeddelelsen, som jo så blev til en instruks, men du kobler det så sammen med partshøringer. Og det er bare to vidt forskellige ting, og det må ikke kobles sammen, fordi spørgsmålet omkring undtagelserne, altså pressemeddelelsen, som så blev til en instruks, er svaret detaljeret gennemgået igennem timer, og i spørgsmålet omkring partshøringer er svaret også gennemgået detaljeret igennem flere timer. Men der er bare den store forskel, at når det kommer til partshøringerne, jamen så var jeg netop ikke orienteret om de juridiske vurderinger, som der foregik.

Så vil jeg godt sige, at jeg vil meget anholde det, at du siger, at det er, ligesom om jeg prøver på at lægge ansvaret over på embedsværket. Det tror jeg ikke at man kan sige, for hvis du lytter både det første og det andet samråd og også nu her det tredje samråd igennem og også læser alle svarene, så tror jeg nok, at man må sige, at hvis der er en ting, jeg har gjort, er det at påtage mig ansvaret for tingene. Men det er klart, at lige nøjagtig den del, hvor jeg bliver fejlinformeret, altså simpelt hen får nogle forkerte informationer, som jeg så viderebringer, er det altså lidt svært selv at påtage sig ansvaret for. Men det andet tror jeg ikke man med rimelighed kan sige.
...

Sofie Carsten Nielsen (RV): ... Jeg har fire spørgsmål, som oplagt kredser om det, vi har været omkring her, men ministeren kan svare på spørgsmålene med et ja eller et nej, så det burde være helt enkelt. Og de handler jo om ansvar, som ikke bare er et ord, men noget, man må tage på sig, også med handling. Det mangler jeg at høre ministerens svar på.

Så det første spørgsmål: Kan ministeren bekræfte – vi er ligesom nødt til lige at få det på plads – at der blev administreret i strid med for-

valtningsloven, mens der pågik de svære juridiske overvejelser, som ministeren i dag har inviteret os ind i? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål: Kan ministeren bekræfte, at den ulovlige administration skete som følge af instruksen – ja eller nej?

Det tredje spørgsmål: Fastholder ministeren, at hun intet vidste om den ulovlige praksis, der pågik, før den 28. april – ja eller nej?

Og det sidste spørgsmål: Fastholder ministeren, at det alene er myndighedernes ansvar, at forvaltningsloven overholdes – ja eller nej?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Spørgsmål 4: Ja, altså, myndighederne skal overholde forvaltningsloven – så ja.

Til spørgsmål 3: Ja. Du bad om ja eller et nej, og det får du så.

Og det kan man så ikke helt give på resten, fordi hvis man nu tager dit første spørgsmål, så er der jo stadig væk det i det, at det er så kompliceret en juridisk vurdering, der ligger bag. Og måske er det her, at det hele viser sig, hvorfor det kører af sporet. Fordi hvis oppositionen mener, at det er et ja eller et nej til alle de her spørgsmål, bare sådan lige fikst og færdigt, så har man altså taget fejl. Man har simpelt hen taget fejl. Og det viser måske, hvorfor vi nu har siddet her i snart 9 timer. For så enkel er verden ikke. Jeg var lige ved at kunne sige, men det mener jeg ikke rigtigt, men man næsten kunne ønske sig at komme i opposition, hvis verden var så enkel. Men det ønsker jeg dog alligevel ikke, så jeg vil hellere så leve i en kompliceret verden, kan jeg sige.

Men altså, for bare at summere det op, så var der altså tale om meget vanskelige juridiske vurderinger. Det har jeg sagt tidligere. Og jeg har også sagt tidligere, at det, der jo indgik i det, var forarbejdernes klare og udtrykkelige forudsætning, som jo så skulle holdes op imod den indgribende karakter, som beslutningen omkring adskillelse har. Og jeg kan godt høre i dag på oppositionen, jo netop, at det bare skulle være sådan noget, bare lige fikst og færdigt – altså, selv Johanne Schmidt, der ikke engang, mig bekendt, har betrådt sine fødder på jurastudiet,

ved det. Altså, det er dog imponerende viden, man sidder inde med i oppositionen – Josephine Fock, der simpelt hen jo burde have en direkte ansættelse ovre hos os, og det vil jeg da overveje, næste gang vi slår stillinger op, og håbe, at der er nogle af jer, der søger, for det er åbenbart så simpelt. Jeg kan bare sige, at så simpelt er det ikke, når man sidder med det. Men det ender jo så med, at Udlændingestyrelsen beslutter sig for, at det rigtigste det er at foretage en partshøring i de her sager, netop på grund af den indgribende karakter, som de har.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): ... Det er helt rigtigt, minister, at vi stiller mange spørgsmål, og grunden til, at vi stiller mange spørgsmål, er, at vi får meget få svar.

Et af de helt centrale spørgsmål, som ministeren nægter at svare på – og ministeren har fået spørgsmålet rigtig mange gange i dag – er: Hvis det virkelig var så kompliceret, minister, hvis det *virkelig* var så kompliceret at finde ud af, hvordan man gjorde det her på en lovlig måde, hvorfor søren ventede man så ikke med at sætte administrationen i gang, indtil man havde fundet ud af, hvordan man kunne gøre det på en måde, der ikke var i strid med dansk lov? Jeg synes, det er et centralt spørgsmål. Det undrer mig, at ministeren ikke vil svare.

Et andet vældig centralt spørgsmål er, om ikke det er korrekt, at ministerens ansvar øges i det sekund, ministeren fjerner embedsmændenes forbehold fra pressemeddelelsen. Er det ikke korrekt, at ifølge ministeransvarslovens § 3 forøges ministerens ansvar i netop det sekund, altså ministerens ansvar for at føre tilsyn med, hvad der foregår?

Der er rigtig mange ting, vi ikke ved, men der er nogle ting, vi ved. Og det, vi ved, er, at ministerens pressemeddelelse, instruksen, førte til ulovligheder; der blev administreret i strid med dansk lov. Det, vi også ved, er, at ministeren er kommet med en række modstridende forklaringer, og de kan ikke være sande alle sammen, for de hænger ikke sammen. Til at begynde med startede ministeren faktisk med at prale – oven i købet over for Folketinget – med, at nu skulle samtlige par skilles ad uden undtagelse, uanset om de havde børn eller ej, uanset om det var i strid med deres egne ønsker eller ej. Senere måtte ministeren så ind-

rømme, at ministeren havde talt usandt over for Folketinget. En senere forklaring blev så, at det aldrig nogen sinde havde været meningen, at de her par alle sammen skulle skilles ad.

På sidste samråd påstod ministeren så, at der slet ikke var noget nyt i de her ulovligheder. Ulovlighederne foregik også, dengang Mette Frederiksen var justitsminister og havde det her område under sig. Dagen før det her samråd får vi så at vide, at den historie heller ikke var rigtig. Det var endnu en usandhed, der blev givet i Folketinget. Og jeg vil så gerne minde ministeren om, at en del af ministeransvarsloven faktisk er, at man skal tale sandt, når man taler til Folketinget. Så er der Politikens artikel, som faktisk starter alt det her. Den er i avisen den 21. maj 2017. I den artikel bekræfter ministeren med et ja, at det var ministeren, som fjernede forbeholdet fra pressemeddelelsen. Og ministeren siger til citat, at formålet var, at det skulle være så restriktivt som overhovedet muligt. Formålet med at fjerne forbeholdet var altså, at det skulle være så restriktivt som overhovedet muligt. Den pressemeddelelse førte til ulovligheder, minister. Alligevel vil du ikke fortælle os, hvad det var, du fjernede. Du vil ikke fortælle os, hvad det var, embedsmændene syntes var så vigtigt, at der var sværdslag i ministeriet. Hvad var det, de syntes var så vigtigt skulle stå i pressemeddelelsen? Det vil du ikke fortælle os.

Som sagt er der mange ting, vi ikke har fået svar på, men en ting ved vi, nemlig: Din pressemeddelelse, den pressemeddelelse, hvor du insisterede på, at embedsmændenes bemærkninger og forbehold skulle fjernes, førte til ulovligheder. På vegne af en samlet rød blok vil jeg gerne sige, at vi synes, ministerens opførsel er langt over grænsen. Ministeransvarsloven er klar: Ministre skal tale sandt i Folketinget. Det har ministeren ikke gjort. Gentagne gange er ministeren kommet med usandheder i Folketinget, på skrift og mundtlig tale. I ministeransvarsloven står der også, at ministre skal regere på baggrund af dansk lov, altså den lovgivning, som er vedtaget i Folketinget. Det har ministeren ikke gjort. Vi synes, det er langt, langt over grænsen for, hvad ministre i et demokratisk samfund kan tillade sig at gøre.

Vi har ikke flertal. Vi har ikke mulighed for at få sandheden frem i den her sag. Og derfor vil vi gerne opfordre landets statsminister, Lars Løkke Rasmussen, til at få igangsat en uvildig undersøgelse, så vi kan

komme til bunds i, hvad der er sket, og så vi kan give embedsmændene mulighed for at komme til orde, udtale sig under vidneansvar. Og når vi synes, det her er vigtigt, minister, så er det, fordi det er fuldstændig afgørende i et demokratisk samfund, at vi kan stole på, at ministrene faktisk overholder loven, og at ministrene taler sandt, og det kan vi ikke i den her sag.

...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Ja, det her var jo i hvert fald et eksempel på det der med at tage sorgerne på forskud. For det er nok tre kvarter siden, Johanne Schmidt sagde, at nu fik hun ikke ordet igen, men det tror jeg man må sige, det fik du. Og under alt det her og sådan inde i hele det her udfald imod mig og de her mange politiske udmeldinger, der kom fra Johanne Schmidt, der gemte der sig, tror jeg, to spørgsmål, hvis man sådan kigger godt efter.

Det ene spørgsmål det er omkring partshøringer; sådan som jeg hører det, at der gemte sig et lille spørgsmål omkring det. Der er sådan set bare det at sige igen, at man jo efter de her mange juridiske overvejelser kom frem til, at det var det rigtigste at gøre.

Det andet spørgsmål, jeg sådan ligesom kunne høre ud af det her, det var spørgsmålet omkring pressemeddelelsen. Det, der bare er at sige til det, det er, at det jo står fuldstændig klart, at der i alle sager jo netop var en konkret og individuel vurdering. Så jeg tror måske nok mest – med formandens velvilje – at jeg må sige, at det var her vist mest af alt en politisk kommentar, men jeg kunne dog alligevel lige fiske to spørgsmål ud af det.

Og så bare lige det, at du, Johanne Schmidt, jo siger, at der er rigtig mange spørgsmål, men der er overhovedet ikke nogen svar. Altså, det er svært at sige, at der på 9 timer ikke er afgivet nogen svar, og at 200 skriftlige svar ikke er svar. Det kan godt være, at det ikke er de svar, man ønsker, men svar har I i hvert fald fået.

...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Jeg er da utrolig ked af, at ministeren på de her 2 timer ikke har været i stand til at identificere et ganske

centralt spørgsmål, som jeg også stillede i mit afsluttende indlæg her, nemlig: Hvis der var så meget tvivl, minister, om hvorvidt det her var lovligt eller ej, hvorfor ventede I så ikke med at sætte administrationen i gang?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jeg kan i hvert fald sige, at jeg fik heller ikke rigtig svar på det spørgsmål, det helt centrale spørgsmål for mig, nemlig: Hvad vil oppositionen egentlig på det her felt? Og det synes jeg jo sådan set er ærgerligt.
...

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):
Det var ikke et svar. Altså, det var simpelt hen manglende respekt over for Folketinget. Jeg prøver igen – jeg har ikke talt, jeg tror, det er tiende gang: Hvis der var så stor tvivl, minister, i dit ministerie, om, hvorvidt det her var lovligt eller ej, hvorfor ventede I så ikke med at gå i gang?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen altså, det er jo nok lidt, fordi jeg synes simpelt hen, at der er svaret på det. Fordi jeg har på intet tidspunkt, siden der begyndte med at blive stillet spørgsmål omkring partshøringen, lagt skjul på, at det jo gav anledninger til store juridiske overvejelser, og det har jeg sagt rigtig mange gange i dag. At man så fra oppositionens side synes, at alting er så fuldstændig lysende klart, altså det må jeg jo bare tage hatten af for, når ministeriets embedsmænd og jurister ikke har helt samme åbenbart klarsyn, som man har i oppositionen. Men altså, vi kommer det jo bare ikke nærmere, end at der var store juridiske overvejelser, og man mente, at det her var den rigtigste måde at gøre det på, og derfor så er det blevet, som det er blevet.
...

Holger K. Nielsen (SF): Jo, men altså, spørgsmålet går også på, hvorfor man så alligevel administrerer ulovligt. Det er jo det, hele sagen handler om. Det er: Der er nogle juridiske ting, man skal have afklaret – okay, det kan da være, jeg er så heller ikke ekspert på det der – men alligevel

så administrerer man ulovligt. Det er jo det, som er hele spørgsmålet her, ikke?

Men lad mig nu lige prøve at vende tilbage til det andet omkring 853. Jeg synes godt nok, det er uhyre mærkeligt, at ministeren først bliver klar over den forkerte besvarelse tilsyneladende i forbindelse med afleveringen af 853 til Folketinget, undskyld, 953. Det kan altså bare ikke være rigtigt. Man må da have vidst før i ministeriet, at man svarede forkert – før i forgårs, må det have været. Det må man da have vidst før i ministeriet, og jeg kan se, at der i punkt 4 i svaret på spørgsmål 953 er et langt citat fra Udlændingestyrelsen, som er grundlaget for den her besvarelse.

Det citat fra Udlændingestyrelsen, havde man det, før man gik i samråd den 23. juni? Hvis man ikke havde det, hvornår er det så dateret i forhold til ministeriet? Fordi det synes jeg er meget afgørende, det er: Er det ministeriet, som sådan ud i den blå luft lige pludselig finder ud af, at åh, det har været så ... der ikke har været nogen problemer før i tiden osv., eller at det var på samme måde før i tiden? Eller har man faktisk fået det at vide af Udlændingestyrelsen, det som står i besvarelsen her, før samrådet den 23. juni? Hvis man ikke har fået det at vide før samrådet den 23. juni, hvornår har man så fået det at vide? Under alle omstændigheder er det jo dybt, dybt mærkværdigt, at erkendelsen af det fejlagtige svar først kommer for 2 dage siden. Det må man have vidst lang, lang tid før.
...

Josephine Fock (ALT): ... Nu, når vi ikke kan få svar på det spørgsmål omkring, hvorfor man, når der har været tvivl om juraen, hvorfor man så alligevel har sat praksis i gang, inden man fik styr på juraen, som ministeren så tydeligvis ikke vil svare på. Men ministeren har nu samtidig sagt gentagne gange på det her samråd i dag ... at hun har fulgt sagerne tæt. Hvad betyder det egentlig, at ministeren har fulgt sagerne tæt? Betyder det, at hun har fået besked fra sine embedsmænd om, at man var i tvivl om juraen? Hvad betyder det, at hun har fulgt sagerne tæt? Betyder det, at hun fik læst brevet, som hun selv har underskrevet, som svar til Institut for Menneskerettigheder, som problematiserer den måde, man praktiserer det på? Hvad betyder det, at ministeren

har fulgt sagerne tæt? Betyder det, at ministeren faktisk var vidende om det brev fra Røde Kors om, at de her unge kvinder har forsøgt at begå selvmord, fordi der ikke har været partshøring, fordi de ikke har fået lov til at udtrykke, hvad de vitterlig gerne ville? Hvad betyder det egentlig? Jeg vil gerne have, at ministeren forklarer Folketinget, hvad det betyder, at ministeren har fulgt sagerne tæt. Fordi alt det, jeg har hørt svar på i dag, det er, at ministeren ingenting vidste om noget som helst; ministeren sendte bare en instruks ud, efter at hun havde fjernet et forbehold. Så hvad betyder det egentlig reelt? Det vil jeg gerne have ministerens svar på.
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): Jamen jeg fulgte jo sagerne tæt i forhold til, altså, udfaldet af sagerne: Blev de adskilt, eller blev de ikke adskilt? Det tror jeg ikke er nogen hemmelighed, at jeg gjorde, for jeg har gået rigtig meget op i netop at sikre mig, at vi ikke har barnebrude i Danmark. Og så er der nogle internationale forpligtelser, som gør, at der er nogle, som ikke bliver adskilt, og sådan er det. Men jeg vil altså bare sige, at der jo er foregået en helt konkret og individuel vurdering i alle sagerne. Så det er jo det, der ligger i det.

Så er der Holger K., der spørger til svaret. Altså, jeg kan bare sige, at der har været arbejdet på det svar, lige op til at det er blevet afsendt. Og du spørger til, om det afsnit, der kommer fra Udlændingestyrelsen, om vi havde det, altså før samrådet. Der er svaret jo nej, altså af gode grunde.
...

Mattias Tesfaye (S): ... Når vi sidder her, også fra Socialdemokratiets side, og synes, det her er meget alvorligt, så er det jo, fordi der har været en periode fra den 10. februar og frem til i hvert fald den 28. april, hvor der er blevet administreret ulovligt. Jeg tror, vi alle sammen kan blive enige om, at vi forventer af myndighederne, at de administrerer lovligt, og at hvis der opstår tvivl om det juridiske grundlag for, hvordan man skal administrere, så afklarer vi juraen, før vi begynder at administrere. Derfor mener jeg egentlig også, det er helt rimeligt – og ministeren må også erkende, at det er rimeligt – at vi stiller det rimelig åbenlyse spørgsmål: Hvordan kunne det dog være, at myndighederne begyndte

at administrere, inden det juridiske grundlag var på plads? Det synes jeg faktisk er et rimeligt spørgsmål.

Og når vi så sidder med et svar, 1052, som Astrid Krag også har henvist til tidligere, hvor der står: Det var afgørende for mig, at der straks blev fulgt op på min pressemeddelelse. Som i andre sager forudsatte jeg naturligvis, at administrationen herefter fulgte op på mit ønske – så ringer der selvfølgelig en klokke i Folketinget, selvfølgelig gør der det. Vi sidder da og spekulerer på: Var det ministeren, der pressede myndighederne til at administrere ulovligt, inden juraen var på plads, eller var det noget, myndighederne selv igangsatte? Det spørgsmål er jo blevet stillet ufattelig mange gange efterhånden. Og jeg anerkender, at der kan snakkes rundt om spørgsmålet og forbi svaret, men jeg synes egentlig også, det ville være på sin plads stille og roligt at sige: Hvordan kan det dog være, at der blev igangsat administration, før juraen var på plads? Hvem traf den beslutning?
...

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg): ... Jeg tror, jeg har været omkring svaret rigtig mange gange, at det her altså har været lidt mere kompliceret, end det måske lige ser ud til i dag på sådan en onsdag formiddag. Og altså det *er* juridiske vurderinger af meget tung karakter, og det har jeg sådan set forsøgt at redegøre for ad mange gange.
..."

8.12.11. B 13 Forslag til folketingsbeslutning om indkvartering af mindreårige asylansøgere

Den 10. oktober 2017 fremsatte Martin Henriksen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF), Marie Krarup (DF), Christian Langballe (DF), Merete Dea Larsen (DF), Peter Kofod (DF) og Peter Skaarup (DF) forslag til folketingsbeslutning om, at det blev pålagt regeringen at sikre, at mindreårige asylansøgere ved ankomsten til Danmark ikke indkvarterede med en eventuel ægtefælle eller samlever. Forslaget var en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag B 38, der er omtalt ovenfor i afsnit 8.10.4.

Forslaget blev forkastet den 20. december 2017.

8.12.12. Intern mail i Udlændingestyrelsen

Adam Abdel Khalik sendte den 15. november 2017 kl. 18.48 sålydende mail til Ditte Kruse Dankert:

> "...
> **Emne:** Overdragelse: Barnebrude
> ...
> **Retningslinjer for behandlingen af konkrete sager**
> Der foreligger følgende retningslinjer for administrationen af indkvarteringsordningen:
>
> – http://www.ft.dk/samling/20161/almdel/uui/bilag/75/1701306.pdf (departementets notat om ordningen, der primært omhandler sagernes udfald)
> – http://www.ft.dk/samling/20151/almdel/uui/bilag/220/1653600.pdf (styrelsens retningslinjer, der primært omhandler de praktiske aspekter af ordningen).
>
> Der er udarbejdet et koncept til et partshøringsreferat (vedlagt).
>
> Der er også udarbejdet et koncept til et startbrev til parrene (vedlagt).
>
> Der foreligger ikke koncepter til øvrige dokumenter, som udarbejdes i sagerne, men der kan findes inspiration i tidligere barnebrudssager. Der bør i denne sammenhæng alene tages udgangspunkt i materiale, der er udarbejdet efter den 1. juni 2017, da det alene er dette materiale, der fuldt ud tager højde for den aktuelle kommunikation til ombudsmanden og Folketinget.
> ...
>
> **Håndteringen af konkrete sager**
> I de konkrete sager skal der foretages følgende sagsskridt (se f.eks. sagsnr. 17/053819):
>
> 1) Indkvarteringsoperatøren orienterer styrelsen om sagen på tlf. ...
> 2) Der tages stilling til den indledningsvise indkvartering, dvs. indkvarteringen under selve sagsbehandlingen. Operatøren orienteres

telefonisk om beslutningen. Operatøren mindes om retningslinjerne for besøg mv.

   a. Udlændingestyrelsen skal allerede ved den første indkvartering vurdere, om der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis parret har børn og den mindreårige på grund af f.eks. et handicap er klart afhængig af den myndige partners pasning og pleje og bistand til at drage omsorg for parrets børn. Et andet eksempel kan være tilfælde, hvor parret har børn, forældrene er traumatiserede, og relevante fagpersoner vurderer, at den fortsatte forældreevne og omsorg over for børnene er aldeles afhængig af, at begge forældre bor sammen med børnene, også under den indledningsvise indkvartering.

3) Der sendes et åbningsbrev til parterne, som asylcentret anmodes om at udlevere (1-2 dage efter, at styrelsen bliver bekendt med sagen, jf. brev til ombudsmanden af 2. maj 2017). Skabelonen for åbningsbrevet er vedlagt. Asylcentret anmodes om at udlevere åbningsbrevet.
4) Der sendes en orientering til asylcentrene om, at de har med et barnebrudspar at gøre, og skal overveje, om der skal søges om sociale foranstaltninger.
5) Der indkaldes til samtale.
6) Der afholdes samtale (senest en uge efter, at US bliver bekendt med sagen). Samtalen afholdes via videokonferenceanlæg, medmindre det ikke forefindes/fungerer på asylcentret.
7) Der udarbejdes samtalereferat.
8) Der træffes afgørelse (senest 3 uger efter, at partshøringen er gennemført).

De mål, der er til sagsbehandlingstiden, fremgår af følgende folketingssvar:
[spørgsmål 956] .... Heraf fremgår følgende:

"Som det fremgår af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 809 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er det styrelsens nugældende praksis, at styrelsen – medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret allerede ved ankomsten skal indkvarteres sammen – indkvarterer par, der er omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016, hver for sig ved den første indkvartering. Dette

sker – også efter den nuværende praksis – på baggrund af en konkret og individuel vurdering, men uden, at der sker partshøring.

I forlængelse af styrelsens beslutning om, hvorvidt der i forbindelse med den første indkvartering skal ske separat indkvartering, indleder Udlændingestyrelsen en sagsbehandlingsproces, der bl.a. omfatter en partshøring af parret. Udlændingestyrelsen træffer herefter på baggrund af en konkret og individuel vurdering en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Afgørelsen træffes – under hensyntagen til intensiteten af indgrebet og til, at asylansøgere udgør en særligt sårbar gruppe – hurtigst muligt.

Udlændingestyrelsen tilstræber, at der afholdes partshøringssamtaler med parterne senest en uge efter, at Udlændingestyrelsen fra indkvarteringsoperatøren har modtaget orientering om, at det er konstateret, at der på centret opholder sig en mindreårig, som har indgået ægteskab eller er samlevende, og at der træffes afgørelse i sagen senest 3 uger efter, at partshøringssamtalerne er gennemført."

Der henvises i øvrigt til UIM's brev til ombudsmanden af 2. maj 2017.

Alle afgørelser underskrives af kontorchefen. I dennes fravær kan souschefen underskrive afgørelserne.

Revurderingssager
Hvis den separate indkvartering konkret måtte være af længere varighed, vil Udlændingestyrelsen have pligt til løbende at revurdere afgørelsen om den separate indkvartering. Det samme gælder, hvis konkrete grunde i øvrigt tilsiger, at afgørelsen revurderes løbende.

Der afholdes samtaler med parrene i forbindelse med en revurderingssag, ligesom sagens behandling skal afsluttes med, at der træffes afgørelse i sagen. Der foreligger ikke et koncept for disse samtaler, men temaet for samtalerne er, om der er nye oplysninger, som skal indgå i sagsbehandlingen.
...

Der sker alene løbende revurdering i sager, hvor der gøres indgreb i en parts menneskerettigheder.

Ministerbetjening
Udlændingestyrelsen har pr. 15. november 2017 ingen verserende folketingsspørgsmål om barnebrude.

Det ministerbetjeningsmateriale, der er udarbejdet i sagen, opbevares hos Ditte i fysiske mapper, hvor materialet er opdelt i kategorier for at sikre, at det er muligt at danne sig et nemt og hurtigt overblik over materialet. Materialet er pr. 15. november 2017 fuldt opdateret.

Pressehåndtering
Centret har alene bemyndigelse til at besvare pressehenvendelser, der kan besvares alene med henvisning til allerede offentligt tilgængeligt materiale. Herudover er udgangspunktet, at der ikke svares på pressespørgsmål om sagen.
...

Ordningens lovlighed
Jeg har ved e-mail af 8. og 21. juni 2016 gjort opmærksom på, at det er min vurdering, at ordningen – også som den administreres nu – er *klart* ulovlig. Det er fortsat min opfattelse, at ordningen – også som den administreres nu – er *klart* ulovlig. Ovenstående angiver alene den procedure, jeg er blevet instrueret om at følge i sagerne, og ikke min egen holdning til, hvordan sagerne skal behandles for at leve op til forvaltningsloven, almindelige forvaltningsretlige principper og Danmarks internationale forpligtelser."

8.12.13. Spørgsmål nr. 81 til statsministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget stillede den 6. november 2017 spørgsmål nr. 81 til statsministeren. Spørgsmålet – der var stillet efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Josephine Fock (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF) – og besvarelsen af 20. november 2017 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 81:**

En ministers besvarelse af § 20-spørgsmål og udvalgsbesvarelser til Folketinget skal leve op til ministerens sandhedspligt. Deler Statsministeren udlændinge- og integrationsministerens opfattelse af, at § 20-spørgsmål og udvalgsbesvarelser gerne må være upræcise og ikke juridiske udtømmende, så længe de bliver fulgt op med en samrådsbesvarelse op til tre uger efter, der er afgivet upræcise svar til Folketinget, jf. svar på UUI alm. del – spm. 960 (2016-17), eller skal § 20-spørgsmål og udvalgsbesvarelser efter statsministerens opfattelse i sig selv være præcise og korrekte for at leve op til en ministers sandhedspligt?"

Svar:

En ministers svar til Folketinget skal være i overensstemmelse med sandhedspligten for at ligge inden for rammerne af ministeransvarlighedsloven.

Det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvilke krav der stilles til et svar, for at sandhedspligten kan siges at være opfyldt.

Jeg har noteret mig, at udlændinge- og integrationsministeren i sin besvarelse af 9. oktober 2017 på spørgsmål nr. 960 (UUI alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har oplyst, at nogle tidligere besvarelser kunne have været formuleret klarere eller mere præcist.

Øvrige spørgsmål til udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 960 (UUI alm. del) bør rettes til udlændinge- og integrationsministeren."

8.12.14. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

8.12.14.1. Spørgsmål nr. 82-119

Den 6. november 2017 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget en række spørgsmål til udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg. Spørgsmålene – der var stillet efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mattias Tesfaye (S) og Josephine Fock (ALT) – og besvarelserne af 4. december 2017 var sålydende:

"Spørgsmål nr. 82:

Er det korrekt forstået, at man med ministerens generelle indkvarteringsordning af 10. februar 2016 modsat tidligere nu begyndte at indkvartere mindreårige asylansøgere over 15 år separat fra deres ægtefælle eller samlever mod begge parters ønske, jf. svar på UUI alm. del – spm. 953 og 955 (2016-17)

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 83:

Ministeren har flere gange over for Folketinget oplyst, at Udlændingestyrelsen har foretaget en vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Vil ministeren redegøre for præcis hvilke oplysninger, der indgik i Udlændingestyrelsens vurderinger i perioden fra den 10. februar 2016 til den 28. april 2016, herunder særligt hvilke oplysninger der indgik i de sager, hvor parrene – ifølge Udlændingestyrelsen – allerede var adskilt, inden der den 18. februar 2016 blev indhentet en række faktuelle oplysninger?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

"**1.** Udlændingestyrelsen iværksatte den 26. januar 2016 en høring af indkvarteringsoperatørerne i forlængelse af debatten om indkvarteringsforhold for børn. Indkvarteringsoperatørerne blev i den forbindelse bedt om at angive antallet af mindreårige asylansøgere, som var indkvarteret på eller i tilknytning til et asylcenter, og hvor indkvarteringsoperatøren havde kendskab til, at den pågældende havde en ægtefæller/samlevere.

Styrelsen iværksatte den 28. januar 2016 en supplerende høring af indkvarteringsoperatørerne. Høringen vedrørte aldersforskellen mellem de mindreårige og deres ægtefælle/samlever.

I forlængelse af denne høring foretog Udlændingestyrelsen en gennemgang af sagerne.

I de sager, hvor der herefter var tilstrækkelige oplysninger til, at styrelsen kunne tage stilling til, om der skulle ske separat indkvartering, traf styrelsen beslutning på baggrund af de allerede foreliggende oplysninger. Det drejede sig bl.a. om oplysninger om parrenes situation, herunder om parrene havde børn, samt oplysninger om parrenes hidtidige indkvarteringsforløb, bl.a. baseret på eventuelle indberetninger, ansøgninger om afholdelse af udgifter til sundhedsbehandling og ansøgninger om afholdelse af udgifter til sociale foranstaltninger. Desuden havde styrelsen, som det fremgår af besvarelsen af 9. oktober 2017 af spørgsmål nr. 974 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, en løbende dialog med indkvarteringsoperatørerne om sagerne, ligesom indkvarteringsoperatørerne i en række sager af egen drift fremsendte yderligere oplysninger om parrene til styrelsen.

Den 18. februar 2016 anmodede styrelsen desuden skriftligt indkvarteringsoperatørerne om yderligere oplysninger i en række af sagerne. Der blev i den forbindelse bl.a. indhentet oplysninger om eventuelle fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer, som også opholdt sig i Danmark, operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger mv. Par med fællesbørn blev samtidig bedt om at tage stilling til, hvilken forælder der skulle indkvarteres sammen med fællesbørnene.

Styrelsen anmodede endelig operatørerne om oplysninger om, hvorvidt familien var velfungerende, herunder om der var bekymring for parternes eller eventuelle børns trivsel, og hvordan det vurderedes, at familien ville fungere efter en adskillelse af parret, samt om oplysninger om, hvorvidt der var øvrige forhold, som styrelsen burde være opmærksom på.

2. Udlændingestyrelsen har i alle sager foretaget en konkret og individuel vurdering af, om der skulle ske separat indkvartering.

Beslutningerne om, hvorvidt der skulle ske adskillelse i de konkrete sager, blev truffet, efterhånden som styrelsen foretog en gennemgang af sagerne.

Styrelsen har i forbindelse med denne gennemgang af sagerne identificeret fem sager, hvor styrelsen har vurderet, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Styrelsen traf derfor beslutning om, at der ikke skulle ske indledningsvis separat indkvartering af disse par.""

"**Spørgsmål nr. 84:**

Det følger af ministerens samrådstale til besvarelse af samråd AW-AZ som oversendt ved svar på UUI alm. del – spm. 937 (2016-17), at "Udlændingestyrelsen til besvarelse af samråd AY har oplyst, at de første par blev adskilt den 16. februar 2016, dvs. 6 dage efter Udlændinge- og Integrationsministeriets pressemeddelelse af 10. februar 2016. Den 18. februar anmodede Udlændingestyrelsen operatørerne om yderligere oplysninger". Vil ministeren redegøre for, hvordan styrelsen kan foretage en konkret vurdering uden at have indhentet alle oplysninger?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 83 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 85:**

I hvor mange sager var der den 16. februar 2016 truffet beslutning om separat indkvartering af mindreårige asylpar fra deres ægtefælle eller samlever?

Svar:

Der henvises til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 837 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 86:**

I svar på UUI alm. del – spm. 1120 (2016-17) henviser ministeren til sin tale til besvarelse af AW-AZ af 23. juni 2017 og oplyser, at Udlændingestyrelsen umiddelbart efter udsendelsen af ministerens pressemeddelelse indhentede oplysninger om bl.a. fællesbørn, graviditet, familiemedlemmer i Danmark og operatørernes vurdering af eventuelle behov for foranstaltninger til brug for en vurdering af omstændighederne i de enkelte sager. Men i besvarelsen af samrådsspørgsmålene AW-AZ af 23. juni 2017 er Udlændingestyrelsen citeret for at oplyse, at de første par allerede blev adskilt den 16. februar 2016, og at styrelsen først indhentede de nævnte oplysninger fra den 18. februar 2016. Vil ministeren redegøre for, hvordan de to besvarelser hænger sammen, og om det er svar på UUI alm. del – spm. 1120 eller samrådstalen af 23. juni 2017, der er den korrekte besvarelse?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 83 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 87:**

Det følger af ministerens tale til besvarelse af samråd AW-AZ som oversendt ved svar på UUI alm. del – spm. 937 (2016-17), at Udlændingestyrelsen til besvarelse af samråd AY har oplyst, at det den 10. februar 2016 var Udlændingestyrelsens vurdering, at det ville rejse spørgsmål

i forhold til Danmarks internationale forpligtigelser, hvis der skulle etableres en ordning, hvorefter mindreårige over 15 år – uden mulighed for, at der kunne gøres undtagelse – skulle indkvarteres adskilt fra deres ægtefælle eller samlever. Vil ministeren oplyse, hvordan Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016 kunne være af den opfattelse, at der skulle etableres en ordning uden mulighed for at gøre undtagelser, når det efter sigende blev kommunikeret mundtligt til Udlændingestyrelsen på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, at internationale konventioner og dansk lov skulle overholdes?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 88:**

Hvornår blev ministeren oplyst om Udlændingestyrelsens vurdering af 10. februar 2016 om, at det ville rejse spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtigelser, hvis der skulle etableres en ordning, hvorefter mindreårige over 15 år – uden mulighed for, at der kunne gøres undtagelse – skulle indkvarteres adskilt fra deres ægtefælle eller samlever, jf. ministerens tale af 23. juni 2017 som oversendt ved svar på UUI alm. del – spm. 937 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret

forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 89:**

Er det korrekt forstået, at der ikke indgik andre momenter end parrets alder i Udlændingestyrelsens første afgørelser om separat indkvartering efter den 10. februar 2016, jf. svar på UUI alm. del – spm. 841 og 1116 (2016-17)?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 83 (UUI alm. del)."

"**Spørgsmål nr. 90:**

Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser det fik for ministerens embedsmænd, da de – ifølge ministeren – først i slutningen af april måned 2016 orienterede ministeren om, at der ikke var foretaget fyldestgørende partshøringer som påkrævet ved indgreb af intensiv karakter i familielivet, og at alle sagerne skulle genoptages?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017,
samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om

indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 91:**

Vil ministeren oplyse, hvad den præcise og juridisk udtømmende besvarelse af spørgsmål nr. S 630 (folketingsåret 2015-16) og svar på UUI alm. del – spm. 302 (folketingsåret 2015-16) burde have været?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 92:**

Er det korrekt forstået, at det efter ministerens opfattelse er i orden at give Folketinget upræcise og juridisk ikke udtømmende svar, når blot disse besvarelser bliver fulgt op med et samråd op til mere end 3 uger efter, jf. svar på UUI alm. del – spm. 960 (2016-17).

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse

af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 93:**

Ministeren bedes kommentere artiklen "Naser Khader efter møde med departementschef: Støjberg-sag skyldes embedsmænds fejl" (Politiken, den 5. juli 2017) og ikke på indholdet af samtalen, som er tilfældet i ministerens svar på UUI alm. del – spm. 1055 (2016-17). Ministeren bedes i den forbindelse oplyse, om ministeren er enig i Naser Khaders udlægning af mødet?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 94:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 950 (2016-17), at "Udlændingestyrelsen har fundet det mest retvisende at oplyse, at styrelsen har administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtigelser". Vil ministeren redegøre for, om det er det samme som, at Udlændingestyrelsen har administreret "i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtigelser", og redegøre for hvori forskellen ligger?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 95:**

Vil ministeren oplyse, om Udlændingestyrelsen også finder det mest retvisende at oplyse, at styrelsen har administreret indkvarteringsordningen i overensstemmelse med dansk ret, jf. svar på UUI alm. del – spm. 950 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 96:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 950 (2016-17), at "Udlændingestyrelsen har fundet det mest retvisende at oplyse, at styrelsen har administreret indkvarteringsordningen under hensyntagen til Dan-

marks internationale forpligtigelser, fordi der ikke foreligger relevante fortolkningsbidrag [...]". Vil ministeren oplyse hvordan og fra hvornår ministeriet, som overordnet myndighed, bistod Udlændingestyrelsen med fortolkningen af den nye praksis efter 10. februar 2016 og frem til, at Styrelsen genoptog sagerne den 28. april 2016?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 97:**

Vil ministeren oplyse hvordan og fra hvornår Justitsministeriet bistod Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet med fortolkningen af den nye praksis efter 10. februar 2016 og frem til, at Styrelsen genoptog sagerne den 28. april 2016?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

”**Spørgsmål nr. 98:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor Udlændingestyrelsen begyndte at administrere efter ministerens instruks af 10. februar 2016 samtidig med at styrelsen rejste forvaltningsretlige spørgsmål om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering kunne føre til, at der skulle ske partshøring i disse sager, jf. svar på UUI alm. del – spm. 951 (2016-17), herunder oplyse om det er normal kutyme, at styrelsen træffer afgørelser, inden væsentlige juridiske overvejelser er afklaret?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål.”

”**Spørgsmål nr. 99:**

Er det Udlændinge- og Integrationsministeriet eller Udlændingestyrelsen, der bærer ansvaret for at sikre, at en praksisændring ikke iværksættes før det juridiske grundlag er på plads?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager

om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 100:**

Vil ministeren redegøre for, hvorfor Udlændingestyrelsen begyndte at administrere efter ministerens instruks af 10. februar 2016 samtidig med, at Styrelsen den 10. februar 2016 vurderede, at det ville rejse spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtigelser, hvis der skulle etableres en ordning, hvorefter mindreårige over 15 år – uden mulighed for, at der kunne gøres undtagelse – skulle indkvarteres adskilt fra deres ægtefælle eller samlever?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 101:**

Var det ministerens ønske, at der straks efter ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016 skulle ske adskillelse af mindreårige asylpar imod begge parters ønske, jf. svar på UUI alm. del – spm. 1052 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samråds-

spørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 102:**

Var det ministerens ønske, at der straks skulle ske adskillelse af mindreårige asylpar i henhold til ministerens pressemeddelelse uanset styrelses vurdering den 10. februar 2016 af, at det ville rejse spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtigelser, hvis der skulle etableres en ordning, hvorefter mindreårige over 15 år skulle indkvarteres adskilt fra deres ægtefælle eller samlever uden mulighed for, at der kunne gøres undtagelse, jf. svar på UUI alm. del – spm. 1052 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 103:**

Vil ministeren redegøre for, præcis hvilken dato Udlændingestyrelsen første gang over for ministeriet "rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering i disse tilfælde kunne føre til, at der skulle ske partshøring

i disse sager, uanset om der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed" jf. svar på UUI alm. del – spm. 951 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 104:**

Vil ministeren redegøre for, hvilke procedurer ministeriet igangsatte som reaktion på, at Udlændingestyrelsen overfor ministeriet "rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering i disse tilfælde kunne føre til, at der skulle ske partshøring i disse sager, uanset om der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed", for at sikre, at der ikke blev administreret i strid med dansk lov, jf. svar på UUI alm. del – spm. 951 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 105:**

Gav ministeren eller embedsmænd i ministeriet besked om, at Udlændingestyrelsen skulle fortsætte adskillelsen af unge asylpar efter Udlændingestyrelsen over for ministeriet "rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering i disse tilfælde kunne føre til, at der skulle ske partshøring i disse sager, uanset om der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed" jf. svar på UUI alm. del – spm. 951 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 106:**

Blev ministeren eller ministeriets departementschef gjort bekendt med og i så fald hvilken dato, at Udlændingestyrelsen over for ministeriet "rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering i disse tilfælde kunne føre til, at der skulle ske partshøring i disse sager, uanset om der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed" jf. svar på UUI alm. del – spm. 951 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 107:**

Hvad gjorde ministeren for at sikre, at Udlændingestyrelsen ikke handlede i strid med dansk lov, da ministeren blev bekendt med, at Udlændingestyrelsen overfor ministeriet "rejste det forvaltningsretlige spørgsmål, om den indgribende karakter af en beslutning om separat indkvartering i disse tilfælde kunne føre til, at der skulle ske partshøring i disse sager, uanset om der efter udlændingeloven og forarbejderne hertil var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed" jf. svar på UUI alm. del – spm. 951 (2016-17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 108:**

Ministeren bedes på ny oversende bilag til svar på UUI alm. del – spm. 1034 (2016-17), hvor datoerne for afgørelserne og for de enkelte sagsskridt i hver sag ikke er censureret. Ministeren bedes ydermere forklare, hvorfor ministeriet i første omgang har overstreget denne del?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, som har oplyst følgende:

> "Udlændingestyrelsen kan oplyse, at gruppen af mindreårige asylansøgere med ægtefælle eller samlever er relativt lille og letgenkendelig, og at styrelsens afgørelser i sagerne i meget vidt omfang indeholder oplysninger om rent private forhold. På den baggrund har det været nødvendigt at foretage en omfattende anonymisering for at sikre, at denne er tilstrækkelig effektiv, så der ikke er en risiko for, at de pågældende personer – eventuelt når oplysningerne sammenholdes med oplysninger, som er udleveret som led i behandlingen af anmodninger om aktindsigt i medfør af offentlighedsloven mv. – vil kunne genkendes i en lidt videre kreds.""

"**Spørgsmål nr. 109:**

Ministeren bedes oplyse, om de sagsnumre, der fremgår af de enkelte afgørelser i bilag til svar på UUI alm. del – spm. 1034 (2016-17) indeholder en landekode, angiver ansøgerens oprindelsesland, hvilken type afgørelse sagen vedrører eller lign.?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, som har oplyst følgende:

> "Udlændingestyrelsen kan oplyse, at sagsnumrene, der genereres automatisk, når en sag oprettes i styrelsens elektroniske sagsbehandlingssystem, består af årstallet for sagens oprettelse samt et løbe-

nummer. Det er ikke muligt at udlede nogen personoplysninger på baggrund af løbenummeret.""

"**Spørgsmål nr. 110:**

Ministeren bedes oversende samtlige afgørelser og beslutninger, der måtte være truffet i sagerne omfattet af ministerens instruks om adskilt indkvartering af mindreårige asylpar efter den 10. februar 2016, herunder mails og anden skriftlig kommunikation til og fra operatørerne om de enkelte par forinden adskillelse.

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 111:**

Ministeren bedes oplyse hvilke datoer – efter den 10. februar 2016 – Udlændingestyrelsen har givet indkvarteringsoperatørerne besked om at adskille mindreårige asylpar fra deres ægtefælle eller samlever og med henvisning til hvilken begrundelse?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse

af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 112:**

Ministeren bedes oversende en oversigt, der uge for uge fra den 10. februar 2016 viser, hvilke beslutninger eller afgørelser både mundtligt eller skriftligt Udlændingestyrelsen har truffet i forhold til at adskille mindreårige asylpar fra deres ægtefælle eller samlever, og i hvilket omfang der indgik små børn i forholdet?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 113:**

Ministeren bedes oplyse, om og hvilken dato Justitsministeriet er blevet inddraget i administrationen af én eller flere af de konkrete sager om adskillelse af mindreårige asylpar på baggrund af ministerens instruks den 10. februar 2016.

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samråds-

spørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 114:**

Det følger af svar på UUI alm. del – spm. 953 (2016-17), at Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for samråd AW-AZ den 23. juni 2017 havde givet ministeren forkerte oplysninger, hvilket ministeriet oplyste ministeren om efter samrådet. Vil ministeren oplyse, hvilken dato ministeren blev gjort opmærksom på, at ministeren havde modtaget forkerte oplysninger?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 115:**

Vil ministeren i detaljer redegøre for forløbet efter samråd AW-AZ den 23. juni 2017 fra det tidspunkt, hvor ministeren bliver gjort opmærksom på, at ministeren havde modtaget og videregivet forkerte oplysninger til Folketinget og frem til, at oplysningerne mere end tre

måneder efter bliver berigtiget i svar på UUI alm. del. – spm. 953 (2016-17) samt oplyse, om ministeren finder forløbet tilfredsstillende?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 116:**

Var ministeren inden sin besvarelse under samråd AW-AZ den 23. juni 2017 om adskillelse af mindreårige asylpar, hvor ministeren udtaler, at "hvis man tager hensynet til barnebrude, så har der jo også været barnebrude tidligere i det danske asylsystem, og det vil sige, at tidligere har der heller ikke været foretaget partshøringer, og det kunne der faktisk godt være tidspunkter, hvor der skulle [...]", opmærksom på svar på UUI alm. del – spm. 302 (2015-16), hvoraf følgende bl.a. fremgår; "Udlændingestyrelsen kan oplyse, at der ikke er foretaget registreringer af, hvor mange asylansøgere under 18 år der er ankommet til Danmark sammen med en myndig ægtefælle eller samlever. I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt mindreårige asylansøgere under 18 år er blevet indkvarteret sammen med en myndig ægtefælle eller samlever i danske asylcentre, har en mangeårig praksis været, at der er blevet foretaget en socialfaglig vurdering af, hvad der var bedst af hensyn til barnets tarv. De sociale myndigheder er i nødvendigt omfang blevet inddraget i denne vurdering. Udlændingestyrelsen og de nuværende centeroperatører har alene – forud for november 2015 – erindring om én enkelt sag fra sommeren 2014, hvor en mindreårig på 14 år var indrejst sammen med en myndig ægtefælle. Dette par blev adskilt på to

forskellige asylcentre. I sagen fra november 2015 blev parret ligeledes adskilt, da styrelsen blev gjort bekendt med sagen."?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"**Spørgsmål nr. 117:**
Er det korrekt forstået, at det forbehold, som ministeren fjernede fra pressemeddelelsen af 10. februar 2016, vedrørte det forhold, at der under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelser til en separat indkvartering af hensyn til Danmark internationale forpligtigelser, jf. svar på UUI alm. del – spm. 971 (2016- 17)?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 118:

Er det korrekt forstået, at embedsmændenes indsættelse i udkastet til pressemeddelelsen af et forbehold om, at der under særlige omstændigheder skulle gøres undtagelser til en separat indkvartering af hensyn til Danmarks internationale forpligtigelser, i udkastet til pressemeddelelsen er ensbetydende med, at embedsmændene har tilkendegivet, at pressemeddelelsen uden den formulering er i strid med dansk og international ret (jf. svar på UUI alm. del – spm. 971 og 972 (2016-17))?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samrådsspørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

"Spørgsmål nr. 119:

Vil ministeren oplyse, hvorfor ministerens nye praksis om at adskille alle mindreårige asylpar fra deres ægtefælle eller samlever end ikke fremgår af dagsordenen for koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, og om mødet blev afholdt den 9. eller den 10. februar 2016, jf. ministerens besvarelse af UUI alm. del – spm. 998 (2016-17) "Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker supplerende, at der er angivet en forkert dato i margenen på dagsorden for koncerndirektionsmødet, som rettelig skulle have været den 9. februar 2016"?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af samrådsspørgsmål AT og AU den 1. juni 2017, samrådsspørgsmål AW-AZ den 23. juni 2017 og samråds-

spørgsmål A og B den 11. oktober 2017 og i udvalgsspørgsmål besvaret forud for disse tre samråd har jeg med forskellig detaljeringsgrad redegjort for forløbet op til og efter udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning i sager om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever.

Jeg kan henvise hertil og kan i øvrigt ikke føje nyt til dette spørgsmål."

8.12.15. Udaterede notater fra Justitsministeriet

Det hedder i et udateret notat, som efter sit indhold og sagsnummer må anses for at være udarbejdet kort tid efter den 10. oktober 2017, fra Justitsministeriets Forvaltningsretskontor bl.a.:

"**Problem**

Forvaltningsretskontoret har overvejet, om anden delafgørelse i aktindsigtssagerne om barnebrudssagen skal genoptages som følge af fortolkningstvivl vedrørende offentlighedslovens regel om pligt til at udlevere en endelig, intern, faglig vurdering i forbindelse med et politisk initiativ.

Baggrund

Den 6. oktober 2017 sendte Justitsministeriets Forvaltningsretskontor anden delafgørelse i aktindsigtssagerne om barnebrudssagen til Hans Davidsen-Nielsen, Politiken, Morten Henriksen, DR, og Ulrik Dahlin, Dagbladet Information. I afgørelserne er det lagt til grund, at Justitsministeriets endelige, interne, faglige vurdering af Inger Støjbers pressemeddelelse ikke skulle udleveres.

Det afgørende for, om en endelig, intern, faglig vurderinger skal udleveres er, om vurderingen indgår i et politisk initiativ (eksempelvis en sag om et fremsat lovforslag, en offentliggjort redegørelse, handlingsplan mv.)

I forbindelse med sagsbehandlingen af anden del af aktindsigtssagerne havde Forvaltningsretskontoret bl.a. på baggrund af offentlighedslovens forarbejder og betænkningen til offentlighedsloven vurderet, hvorvidt Justitsministeriets endelige, interne, faglige vurdering af Inger Støjbergs pressemeddelelse skulle udleveres. Tvivlen angik særligt, om

en enkelt pressemeddelelse kan siges at have et sådan konkret indhold, at det samtidig er et politisk initiativ.

Ved Forvaltningsretskontorets vurdering heraf, var Udlændinge- og Integrationsministeriet tillige blevet inddraget. Udlændinge- og Integrationsministeriets mente på daværende tidspunkt ikke, at Inger Støjbergs pressemeddelelse var et politisk initiativ. Udlændinge- og Integrationsministeriet mente derimod, at vejledningen om indkvarteringen af unge asylpar fra december 2016 var et politisk initiativ.

Forvaltningsretskontoret vurderede, bl.a. på baggrund af Udlændinge- og Integrationsministeriets tilbagemelding, at Justitsministeriets endelige, interne, faglige vurdering i forbindelse med Inger Støjbergs pressemeddelelse ikke skulle udleveres (ekstraheres). Derimod blev vejledningen fra december 2016 udleveret. Vejledningen afspejler Justitsministeriets endelige, faglige vurdering af Inger Støjbergs pressemeddelelse.

Justitsministeriet blev tirsdag [den 10. oktober 2017] opmærksom på, at Udlændinge- og Integrationsministeriet den 6. oktober 2017 besluttede, at også Inger Støjbergs pressemeddelelse nu skal anses for at være et politisk initiativ. Det skal dog bemærkes, at denne beslutning ikke fremgår eksplicit af Udlændinge- og Integrationsministeriets afgørelser. En sådan fortolkning af, om pressemeddelelsen er et politisk initiativ, medfører, at endelige, interne, faglige vurderinger i forbindelse hermed skal udleveres (ekstraheres), med mindre denne vurdering udleveres med andre dokumenter.

Fortolkningen af, om Inger Støjbergs pressemeddelelse er et politisk initiativ er tvivlsom. Det er vurderes at være inden for rammerne af offentlighedsloven både at anse pressemeddelelsen som værende inden for såvel som uden for begrebet politisk initiativ.

Hvis Forvaltningsretskontoret var nået frem til samme fortolkning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet nu anlægger, ville det ikke have ændret på, hvilke dokumenter og oplysninger som blev udleveret med anden delafgørelse i aktindsigtssagerne i barnebrudssagen. Det skyldes, at Justitsministeriets interne faglige vurdering fremgår af vejledningen

> fra december 2016. Fortolkningen har dog betydning for begrundelsen i delafgørelserne, som ved en anden fortolkning skulle have indeholdt et afsnit om, at de endelige, interne faglige vurderinger i de interne dokumenter ikke ville blive udleveret, idet disse også fremgår af vejledningen fra december 2016.
>
> Da en gentoptagelse af delafgørelserne således alene vil være en formel ændring af begrundelserne og ikke medføre, at nye oplysninger udleveres, mener Forvaltningsretskontoret ikke, at det er nødvendigt at genoptage sagerne. [Det bemærkes, at begrundelsen i afgørelserne var – og fortsat kan være – korrekte, da de blev meddelt anmoderne.]
> ..."

Inger Støjberg har herom forklaret[78], at hun ikke kender dokumentet, og hun vil derfor undlade at svare på, om hun kan genkende, at der skulle have været overvejelser om et holdningsskift i ministeriet. Hun husker ikke, at hun var involveret i drøftelser herom.

Carsten Madsen har herom forklaret[79], at han ikke erindrer at have været involveret i dette covernotat. Som han husker det, arbejdede han fortsat i Justitsministeriet den 6. oktober 2017, men det var lige omkring dette tidspunkt, at han rokerede til Statsministeriet. Han har ingen specifik erindring om covernotatet. Det forekommer ham, at covernotatet var en reference til et teknisk spørgsmål vedrørende offentlighedslovens bestemmelser om aktindsigt i interne faglige vurderinger, og at notatet refererede til disse aktindsigtstekniske bestemmelser. Notatet er muligvis udarbejdet i forbindelse med, at de medarbejdere i Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der beskæftigede sig med aktindsigt, havde orienteret deres kolleger i Justitsministeriet, fordi de måske havde kendskab til, at begge ministerier behandlede en aktindsigtssag om samme emne. Denne udlægning er dog udtryk for hans gætværk, men det var sådan, dokumentet stod for ham, da han gennemgik det til afhøringen i kommissionen.

78 Afhøringsekstrakten, side 150.
79 Afhøringsekstrakten, side 684.

8.13. Perioden fra den 1. januar 2018 til den 31. december 2018

8.13.1. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

8.13.1.1. Spørgsmål nr. 118

Udlændinge- og Integrationsudvalget stillede den 12. november 2018 spørgsmål nr. 118 efter ønske fra Pernille Bendixen (DF) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 5. december 2018 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 118:**

Hvad kan ministeren oplyse om trivslen for de piger, der var omfattet af de såkaldte "barnebrudssager". Er det ministerens opfattelse, at der fortsat er problemer med håndtering af piger under 18, der er gift med en voksen mand?

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Udlændinge- og Integrationsministeriet indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

"**1.** Pr. 15. november 2018 er ingen af de mindreårige asylansøgere, som den 10. februar 2016 eller senere blev omfattet af indkvarteringsinstruksen af 10. februar 2016, registreret som indkvarteret i asylcentersystemet. Dette skyldes, at de pågældende enten har fået opholdstilladelse i Danmark, er udrejst af Danmark eller er udeblevet.

Der henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI Alm. del, 2016-17, Bilag 152).

2. Der er således pr. 15. november 2018 ikke indkvarteret mindreårige asylansøgere med myndige ægtefæller i asylcentersystemet.

Mindreårige asylansøgere med myndige ægtefæller er efter Udlændingestyrelsens opfattelse ikke en aktuel problemstilling på asylcentrene.

3. Oplysningerne baserer sig på foreløbige registreringer i Indkvarterings- og ydelsesBeregningsSystemet (IBS) pr. 15. november 2018.

Generelt bemærkes, at oplysningerne er behæftet med usikkerhed, da IBS er opbygget som et ydelsesberegnings- og bookingsystem, og dermed ikke som et egentligt statistiksystem.""

8.14. Perioden fra den 1. januar 2019 til den 30. april 2019

8.14.1. Nye oplysninger tilgår Folketingets Ombudsmand

Den 30. januar 2019 modtog Folketingets Ombudsmand en mail fra journalist Ulrik Dahlin fra Dagbladet Information. Mailen var vedhæftet en fil med navnet "anonym mail.pdf", der indeholdt en mailkorrespondance fra den 10. februar 2016 mellem Nils Bak og Henrik Grunnet. Af mailkorrespondancen, der er gengivet tidligere i beretningen, fremgår det, at Nils Bak kl. 13.10 skrev en intern mail i Udlændingestyrelsen, herunder til Henrik Grunnet, med følgende indhold:

"Kære alle,

UIBM har varslet, at ministeren går ud kl. 14.30 i en pressemeddelelse samt redegørelse om de såkaldte barnebrude. Budskabet er efter det oplyste, at ingen mindreårige under 18 må bo samen med deres ægtefælle.
..."

Det fremgik tillige af korrespondancen, at Henrik Grunnet samme dag kl. 13.45 besvarede mailen således:

"**Emne:** Re: Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle

Kære alle

> Ja. Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har [et] fælles barn."

Som følge af disse nye oplysninger iværksatte Folketingets Ombudsmand den 1. februar 2019 en høring af Udlændinge- og Integrationsministeriet. Af høringsbrevet, der var vedlagt en kopi af mailkorrespondancen, fremgår bl.a.:

> "**1. Grundlaget for min henvendelse**
>
> Den 23. marts 2017 afgav jeg endelig redegørelse i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere.
>
> Om udlændinge-, integrations- og boligministerens instruks af 10. februar 2016 til Udlændingestyrelsen – og om min sammenfattende vurdering af sagen – anførte jeg i redegørelsens pkt. 7 bl.a. følgende:
> ...
>
> Jeg har den 30. januar 2019 fra Dagbladet Information modtaget det vedhæftede dokument.
>
> Jeg er i den forbindelse bekendt med udlændinge- og integrationsministerens besvarelser af 21. og 22. juni og 9. oktober 2017 af Udlændinge- og Integrationsudvalgets spørgsmål nr. 856 og 1000 (UUI alm. del).
>
> Af den supplerende bevarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 fremgår bl.a., at Udlændingestyrelsen samme dag – og altså efter besvarelsen af 21. juni 2017 – var blevet opmærksom på en intern e-mail i styrelsen.
>
> **2. Dokumentets ægthed mv.**
>
> Det dokument, som jeg har modtaget fra Dagbladet Information, angiver at være to e-mails sendt den 10. februar 2016.
>
> Jeg beder venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om de to e-mails kan anses for ægte.

Hvis dette er tilfældet, beder jeg ministeriet om at sende mig de to e-mails i deres fulde ordlyd.

I givet fald beder jeg endvidere ministeriet oplyse, om den e-mail, der er afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, er den, der omtales i den nævnte supplerende besvarelse af 22. juni 2017.

Hvis det anførte ikke er tilfældet, beder jeg ministeriet sende mig den e-mail, der så omtales i den supplerende besvarelse.

3. Tidspunktet for e-mailens fremkomst

Som anført i pkt. 1 ovenfor fremgår det af udlændinge- og integrationsministerens supplerende svar af 22. juni 2017 til Udlændinge- og Integrationsudvalget, at Udlændingestyrelsen først samme dag var blevet opmærksom på den omtalte e-mail.

Som Udlændinge- og Integrationsministeriet ved, anmodede jeg som led i min undersøgelse af sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere ad flere omgange om sagsakter fra ministeriet og Udlændingestyrelsen.

Jeg henviser i den forbindelse til mine breve af 11. maj og 13. juni 2016.

I Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 30. maj 2016 – som er et svar på mit brev af 11. maj 2016 – anførte ministeriet bl.a. følgende:

> "Ministeriet vedlægger i den anledning de relevante sagsakter fra Udlændingestyrelsen og fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.
>
> Det bemærkes, at udlændingemyndighederne har valgt at foretage en bred afgrænsning af de relevante akter. Der er således – udover dokumenter, der indeholder særskilte forvaltningsretlige og menneskeretlige overvejelser vedrørende indkvarteringsordningen – i vidt omfang også medtaget akter, der har en mere indirekte forbindelse hermed. Det gælder bl.a. oversigtsark vedrørende de berørte perso-

> ner samt interne udkast til ministersvar og –beredskaber, notitser og besvarelse til ombudsmanden mv."

Jeg beder venligst om Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger til, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev opmærksom på den omtalte e-mail af 10. februar 2016.

4. Pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand

Efter § 19, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand er myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som ombudsmanden beder om.

I spørgsmål nr. 1000 af 30. juni 2017 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren spurgte Udlændinge- og Integrationsudvalget bl.a., om ombudsmanden er bekendt med den e-mail, der er omtalt i ministerens supplerende svar af 22. juni 2017.

Af udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af 9. oktober 2017 fremgår, at Udlændinge- og Integrationsministeriet til brug for besvarelsen har indhentet bl.a. følgende bidrag fra Udlændingestyrelsen:

> "Folketingets Ombudsmand anmodede ved brev af 11. maj 2016 Udlændingestyrelsen om at modtage kopi af de sagsakter, der belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til indkvarteringsinstruksen. Den interne mail, der er omtalt i det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er ikke oversendt til Folketingets Ombudsmand, og det er ikke Udlændingestyrelsens vurdering, at den interne e-mail er omfattet af ombudsmandens anmodning om sagsakter."

Det fremgår også af svaret, at Udlændinge- og Integrationsministeriet "henviser" til bidraget fra Udlændingestyrelsen.

Jeg beder i den forbindelse venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om ministeriet er enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

5. Eventuel betydning for sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere

Under min behandling af den nævnte sag udtalte Udlændinge- og Integrationsministeriet i et brev af 14. juli 2016 til mig bl.a. følgende:

> "Det blev ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen, jf. pkt. 2.4 – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt.
>
> Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 eller FN's Konvention om Barnets Rettigheder at indkvartere parterne hver for sig.
> ...
>
> Ombudsmanden henviser i sit brev til, at hverken pressemeddelelsen eller den instruks, som Udlændingestyrelsen sendte til indkvarteringsoperatørerne den 10. februar 2016, indeholdt nærmere retningslinjer om, at myndighederne i hver enkelt sag skal overveje, om adskillelse af ægtefæller eller samlevende vil være i strid med gældende ret. På den baggrund anmoder ombudsmanden ministeriet om at oplyse, om instruksen af 10. februar 2016 efter ministeriets opfattelse var lovlig.
>
> Ministeriet skal i den anledning bemærke, at det er korrekt, at pressemeddelelsen og instruksen af 10. februar 2016 umiddelbart fremstod undtagelsesfri.
> ...
>
> Videre skal ministeriet bemærke, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale

> forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen.
>
> Dette blev således bl.a. drøftet på et koncerndirektionsmøde afholdt den 10. februar 2016 – samme dag som indkvarteringsinstruksens udstedelse – hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør deltog. Der udarbejdes ikke referater af drøftelser på koncerndirektionsmøder."

Det anførte er bl.a. afspejlet i pkt. 6.3 og 6.4 i min redegørelse af 23. marts 2017.

I det omfang de omtalte e-mails kan anses for ægte – jf. pkt. 2 ovenfor – beder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om de giver ministeriet anledning til yderligere bemærkninger med hensyn til det anførte i brevet af 14. juli 2016.

6. Eventuelle andre sagsakter mv.

Som anført i pkt. 1 fremgår det af de foreliggende oplysninger, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev bekendt med den omtalte e-mail af 10. februar 2016.

På den baggrund beder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om jeg – når der ses bort fra denne e-mail – kan lægge til grund, at alle relevante akter i ministeriet og Udlændingestyrelsen er indgået i min undersøgelse af sagen.

7. Videre proces

Jeg beder venligst om, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i relevant omfang inddrager Udlændingestyrelsen i besvarelsen af mine spørgsmål.

Jeg beder endvidere om at modtage ministeriets besvarelse senest den 1. marts 2019.

Jeg tilføjer, at jeg ikke umiddelbart er bekendt med andre relevante spørgsmål mv. fra Folketinget – og svar fra udlændinge- og integrationsministeren – end dem, der er omtalt i pkt. 1 ovenfor.

I det omfang, sådanne spørgsmål og svar måtte foreligge, beder jeg Udlændinge- og Integrationsministeriet om at sende mig dem."

8.14.2. Artikel i Dagbladet Information den 7. februar 2019

Den 7. februar 2019 bragte Dagbladet Information en artikel med overskriften "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks om adskillelse af asylpar". Det fremgår af denne artikel bl.a.:

"**Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjbergs forklaring i sagen om den ulovlige instruks om adskillelse af asylpar er alvorligt svækket, vurderer jurister på baggrund af en hidtil hemmeligholdt mailudveksling**

Små tre år efter udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) udstedte en ulovlig instruks om adskillelse af asylpar, er Information kommet i besiddelse af en hidtil hemmeligholdt mailudveksling, der kaster nyt lys over sagens kerne.

Ifølge juridiske eksperter sår mailudvekslingen alvorlig tvivl om ministeren og hendes ministeriums forklaring over for Folketinget, Ombudsmanden og offentligheden.

Centralt i Inger Støjbergs forklaring står en påstand om, at Udlændingestyrelsens daværende direktør ved et møde samme dag som udsendelsen af den ulovlige instruks blev orienteret om, at hans styrelse skulle tage nogle forbehold i forhold til instruksen. Men det viser sig nu, at styrelsesdirektøren i en aldrig tidligere offentliggjort mail afsendt kort efter mødet gav udtryk for, at han havde forstået ministerens hensigt helt anderledes.

Det var den 10. februar 2016, at Inger Støjberg udstedte instruksen om adskillelse af asylpar. Den havde form af en pressemeddelelse, og Udlændingestyrelsen fik mundtligt besked fra ministeriet om at admi-

nistrere »i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen«. Det har styrelsen senere skrevet til Ombudsmanden.

Instruksen indebar, at alle asylpar, hvor den ene part var under 18 år, skulle adskilles. Senere konstaterede Ombudsmanden i en redegørelse, at denne instruks var »ulovlig«, fordi den var »kategorisk og undtagelsesfri«, selv om »gældende regler kræver individuel vurdering af den enkelte familie«.

I alt samtidigt skriftligt materiale om sagen fra Udlændinge- og Integrationsministeriet er instruksen omtalt som undtagelsesfri.

Men Inger Støjberg og hendes ministerium har gang på gang forklaret til Folketinget og Ombudsmanden, at de har understreget følgende forbehold over for Udlændingestyrelsen: I nogle tilfælde ville der, med ministeriets ord til Ombudsmanden, »skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt« om adskillelse af asylparrene.

Ved et såkaldt koncerndirektionsmøde om formiddagen den 10. februar skulle styrelsen således være blevet orienteret om dette afgørende forbehold. Mødet fandt sted få timer før udstedelsen af instruksen, og her deltog Inger Støjberg og ledende embedsmænd fra hendes ministerium samt den daværende direktør for Udlændingestyrelsen, Henrik Grunnet.

Et afgørende møde

Koncerndirektionsmødet har derfor en helt central betydning i sagen. Den angivelige orientering af styrelsesdirektøren ved dette møde har Inger Støjberg brugt som argument for, at hun og ministeriet på intet tidspunkt har ønsket at pålægge styrelsen en undtagelsesfri og dermed ulovlig praksis.

Som ministeren sagde ved et samråd i Folketinget om sagen 1. juni 2017:

»Det er også vigtigt at sige, at på dagen, hvor pressemeddelelsen bliver sendt ud, der bliver det også mundtligt kommunikeret til Udlændingestyrelsen, at der jo kan være tilfælde, hvor parrene ikke skal adskil-

les – altså dermed, at vi skal overholde dansk ret og selvfølgelig også internationale konventioner.«

Ministeren har imidlertid ingen dokumentation for sin påstand.

Ministeriet har oplyst, at der ikke blev taget referat fra koncerndirektionsmødet, hvilket juridiske eksperter efterfølgende har kritiseret. Og hverken Folketinget eller Ombudsmanden har fået udleveret anden skriftlig dokumentation om mødet.

Men det viser sig nu, at der faktisk findes en hidtil hemmeligholdt intern mailudveksling fra styrelsen, hvor styrelsesdirektør Henrik Grunnet omtaler indholdet af mødet.

Det er denne mailudveksling, som Information er kommet i besiddelse af. Den er fra først på eftermiddagen den 10. februar 2016, og den er foregået få timer efter koncerndirektionsmødet og umiddelbart inden udsendelsen af instruksen fra ministeriet.

Mailudvekslingen, der består af to mails, er den hidtil eneste samtidige dokumentation på skrift for, hvad der foregik på koncerndirektionsmødet, og den understøtter ikke Inger Støjberg og hendes ministeriums påstand om indholdet af mødet.

'INGEN' må bo sammen

Den afgørende mail er afsendt af styrelsesdirektøren kl. 13.45. Den er et svar til en pressemedarbejder, der 35 minutter forinden havde sendt ham og tre andre ledende embedsmænd en mail og i emnefeltet havde anført: »INGEN barnebrude må bo med ægtefælle«.

I selve mailen havde pressemedarbejderen skrevet: »UIBM (Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, red.) har varslet, at ministeren går ud kl. 14.30 i en pressemeddelelse samt redegørelse om de såkaldte barnebrude. Budskabet er efter det oplyste, at ingen mindreårige under 18 må bo sammen med deres ægtefælle.«

Styrelsesdirektøren skulle ifølge Inger Støjberg og hendes ministerium umiddelbart forinden ved et møde være blevet orienteret om, at der

ville skulle gøres undtagelser til reglen om at adskille asylparrene. Man skulle derfor tro, at han ville have gjort opmærksom på dette afgørende forbehold, der talte imod formuleringen om, at »ingen« af asylparrene måtte bo sammen, som pressemedarbejderen havde fremhævet med versaler i emnefeltet og gentaget i selve mailen.

Men i stedet skrev han tilbage til pressemedarbejderen og de tre andre embedsmænd: »Ja. Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn.«

...

Den hidtil hemmeligholdte mailudveksling mellem Udlændingestyrelsens daværende direktør og en pressemedarbejder.

Børnekonventionen er netop en af de juridiske forhindringer for, at par med børn undtagelsesfrit kunne adskilles, konstaterede Ombudsmanden senere.

Svækker ministerens version

Information har forelagt mailudvekslingen for to juraprofessorer, der har fulgt sagen tæt. De vurderer begge, at mailen fra Henrik Grunnet svækker Inger Støjbergs forklaring om mødet alvorligt.

»Man kan ikke læse mailen på anden vis, end at Henrik Grunnet har forstået mødet sådan, at ministeren ønskede en kategorisk og undtagelsesfri adskillelse af asylparrene, og at han bestemt ikke har oplevet at blive oplyst om det modsatte,« siger professor i forvaltningsret på Københavns Universitet Michael Gøtze.

»Mailen er ikke noget direkte bevis for, hvad der er blevet sagt ved mødet, men det er i mine øjne vanskeligt at forestille sig, at en så erfaren og juridisk dreven embedsmand helt skulle have misforstået budskabet. Man må sige, at den svækker ministerens version af forløbet betydeligt, fordi det eneste, der tilsyneladende findes på skrift om mødet, peger i den modsatte retning af hendes forklaring.«

Den vurdering deler professor i forfatningsret på Københavns Universitet Jens Elo Rytter:

»Jeg læser den mailudveksling sådan, at Henrik Grunnet på mødet har forstået, at ministeren ville have en undtagelsesfri adskillelse. Mailen understøtter bestemt ikke forklaringen om, at der skulle gøres undtagelser. Tværtimod understøtter den det modsatte.«

Jens Elo Rytter kalder sagen »alvorlig«.

»Da det kom frem, at man havde handlet ulovligt, hævdede man over for både Folketinget og Ombudsmanden, at der var en intern forståelse om at gøre undtagelser på trods af den undtagelsesfrie instruks. Nu kunne det se ud til, at det var forkert, og at man reelt har haft til hensigt at udstede en undtagelsesfri og dermed ulovlig instruks og efterfølgende har ført Folketinget og Ombudsmanden bag lyset,« siger juraprofessoren.

Han hæfter sig ved, at Ombudsmanden i sin redegørelse måtte gå ud fra, at ministeriets påstand om en mundtlig orientering af Udlændingestyrelsen var korrekt. Ombudsmanden skrev, at han måtte »lægge til grund«, at det »ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis«.

»Det er Ombudsmandens måde at sige på, at han lader tvivlen komme ministeriet til gode, fordi han må basere sig på sagsakterne og ikke har grundlag for at gå imod ministeriets forklaring,« siger Jens Elo Rytter.

»Men med denne her mailudveksling er der rejst alvorlig tvivl om den forklaring, og hvis Ombudsmanden havde set de mails, så havde han faktisk haft noget skriftlig dokumentation, der ser ud til at gå imod forklaringen fra ministeriet.«

Pressemeddelelse blev til instruks

Inger Støjberg er kommet med skiftende forklaringer i sagen om adskillelse af asylparrene. Ved et samråd i Folketinget i sommeren 2017 kom hun som noget nyt med den forklaring, at hendes instruks i første omgang alene var tænkt som en pressemeddelelse.

Hendes embedsmænd havde i teksten taget forbehold for, at asylparrene i nogle tilfælde ikke ville kunne adskilles, men ifølge ministerens

forklaring fjernede hun disse forbehold, fordi pressemeddelelsen skulle kommunikere et letforståeligt, politisk budskab.

Ministeren har dog senere erkendt i et folketingssvar, at det er korrekt, når Udlændingestyrelsen har oplyst, at den samme dag som udsendelsen af pressemeddelelsen mundtligt fik besked fra ministeriet om at administrere »i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen«.

I det hele taget er der omfattende dokumentation for, at pressemeddelelsen var en instruks, som i sig selv var undtagelsesfri, og det er også sådan, Ombudsmanden har valgt at omtale den.

I den oprindelige instruks stod der: »Fremadrettet kan ingen mindreårige asylansøgere bo sammen med en ægtefælle eller samlever«.

Og tidligt i forløbet har Inger Støjberg selv gang på gang omtalt den som undtagelsesfri. Blandt andet oplyste hun i et svar til Folketinget den 24. februar 2016, at hun havde »anmodet Udlændingestyrelsen om at ændre praksis således, at ingen mindreårige asylansøgere fremadrettet kan bo sammen med en ægtefælle eller samlever. Det gælder også, hvis parret har et eller flere fælles børn«.

Ulovlig sagsbehandling

I dagene og ugerne efter udstedelsen af Inger Støjbergs instruks den 10. februar 2016 gik embedsmændene i Udlændingestyrelsen i gang med at effektuere instruksen. De nærmere omstændigheder omkring styrelsens praksis er uklare, men intet tyder umiddelbart på, at styrelsen gjorde undtagelser.

Den 16. februar blev seks par adskilt, og i de følgende dage blev yderligere ni par adskilt.

Den 19. februar sendte Inger Støjbergs embedsmænd hendes instruks til Justitsministeriets ekspert i folkeret for at få en uformel vurdering.

Det er ikke kendt for offentligheden, hvad eksperten kom frem til – det har Inger Støjberg gang på gang afvist at oplyse – men i begyndelsen af

marts fik Udlændingestyrelsen tilladelse til at forelægge særlige sager til endelig afgørelse i ministeriet. Inden da var 15 par altså blevet adskilt.

Først den 18. marts sendte Inger Støjbergs ministerium en mail til Udlændingestyrelsen om, at indkvarteringen ikke måtte ske i strid med Danmarks internationale forpligtelser eller mod dansk ret. På det tidspunkt var yderligere to par blevet adskilt.

Inger Støjberg har ikke ønsket at stille op til interview med Information, men skriver i en mail:

»Jeg kan fuldstændig afvise, at jeg over for mit embedsværk skulle have sagt, at man i forvaltningen af barnebrudssagerne skal se stort på Danmarks internationale forpligtelser. Indholdet i mailen må derfor stå for den tidligere direktørs egen regning.«

Udlændingestyrelsen har ingen kommentarer, og det har heller ikke været muligt at få en kommentar fra forhenværende direktør i Udlændingestyrelsen Henrik Grunnet."

8.14.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af ombudsmandens brev vedrørende nye oplysninger

Ved brev af 28. februar 2019 besvarede Udlændinge- og Integrationsministeriet ombudsmandens brev om de nye oplysninger således:

"...
Folketingets Ombudsmand har ved brev af 1. februar 2019 stillet spørgsmål om nye oplysninger i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere under henvisning til et vedhæftet dokument, modtaget den 30. januar 2019 fra Dagbladet Information, der angiver at være to e-mails sendt den 10. februar 2016.

Folketingets Ombudsmand har i den forbindelse stillet spørgsmål om dokumentets ægthed mv., tidspunktet for e-mailens fremkomst, pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand samt eventuel betydning for sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere. Endvidere har ombudsmanden stillet spørgsmål om eventuelle andre sagsakter mv.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af de stillede spørgsmål indhentet et bidrag fra Udlændingestyrelsen, der vedlægges.

I den anledning kan Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse følgende:

Om dokumentets ægthed mv.

Indledningsvist bemærkes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke forud for Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019 har modtaget eller set de e-mails, der fremgår af dokumentet vedhæftet Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019. Om indholdet af den omtalte e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45 ses Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 til departementet at have oplyst det, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-2017).

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan herefter henvise til de oplysninger, der fremgår af Udlændingestyrelsens bidrag.

Det følger heraf, at de to e-mails, der fremgår af dokumentet vedhæftet Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019, er ægte og gengivet i deres fulde ordlyd.

Endvidere følger det heraf, at den e-mail, der er afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, er den e-mail, der omtales i den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-2017).

Begge e-mails er i deres fulde ordlyd vedhæftet Udlændingestyrelsens bidrag.

Om tidspunktet for e-mailens fremkomst

Om tidspunktet for den omtalte e-mails fremkomst kan Udlændinge- og Integrationsministeriet henvise til de oplysninger, der fremgår af Udlændingestyrelsens bidrag.

Det følger heraf, at en konkret medarbejder i Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 blev opmærksom på e-mailen som led i en oprydning i sine e-mails.

Folketingets Ombudsmand har anmodet om Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger til, at Udlændingestyrelsen først blev opmærksom på e-mailen den pågældende dag. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan i den forbindelse henvise til afsnittet nedenfor om pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand.

Om pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand

Om Udlændingestyrelsens vurdering af, om den omtalte e-mail er omfattet af de dokumenter mv., som Folketingets Ombudsmand ved breve af 11. maj og 13. juni 2016 bad om, kan Udlændinge- og Integrationsministeriet henvise til Udlændingestyrelsens bidrag, herunder navnlig:

> "E-mailen afsendt kl. 13.10 indeholder alene en orientering om, at presseenheden i det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium telefonisk havde kontaktet styrelsens pressemedarbejder med en orientering om, at ministeriet kl. 14.30 samme dag ville offentliggøre en pressemeddelelse samt en redegørelsen om indkvartering af de såkaldte barnebrude. E-mailen og emnetitlen afspejler de oplysninger om den kommende pressemeddelelse, som ministeriets presseenhed havde oplyst under samtalen.
>
> [...]
>
> E-mailen afsendt kl. 13.45 giver en kort umiddelbar beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af ministerens holdning tilkendegivet på det koncerndirektionsmøde, der blev afholdt i departementet samme dag.
>
> [...]
>
> De to konkrete e-mails er en intern korrespondance mellem en af Udlændingestyrelsens pressemedarbejdere og den daværende direktør for styrelsen om pressehåndtering.

Den interne korrespondance involverede endvidere to vicedirektører og en kontorchef i styrelsen med henblik på, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 kunne tilrettelægges på en hensigtsmæssig måde. Dette omfattede primært at iværksætte beredskab til pressehåndtering samt at orientere relevante medarbejdere om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

[...]

Der er [...] – efter styrelsens opfattelse – hverken tale om et mødereferat eller en korrespondance, der belyser retlige overvejelser i sagen.

[...]

Udlændingestyrelsen lagde ved beslutningen om ikke at oversende e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 til Folketingets Ombudsmand afgørende vægt på, at e-mailen – efter styrelsens opfattelse – hverken udgør et mødereferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016.

Styrelsen lagde således til grund, at de to e-mails af 10. februar 2016 alene var en intern korrespondance i Udlændingestyrelsen med det formål, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 blev tilrettelagt hensigtsmæssigt, herunder særligt at der blev iværksat beredskab til pressehåndtering, og at relevante medarbejdere blev orienteret om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Endvidere lagde styrelsen vægt på, at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 alene giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet. Ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysningen indgik – efter styrelsens vurdering foretaget den 22. juni 2017 – allerede i grundlaget ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen.

> Udlændingestyrelsen vurderede således – som det også fremgår af besvarelsen af 9. oktober 2017 af spørgsmål nr. 1000 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget – at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet."

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ingen bemærkninger hertil, og ministeriet er enigt i Udlændingestyrelsens vurdering af, at den omtalte e-mail ikke findes at være omfattet af de dokumenter mv., som ombudsmanden ved breve af 11. maj og 13. juni 2016 bad om. Det forhold, at der ved dokumentgennemgangene til brug for besvarelserne af ombudsmandens breve af 11. maj og 13. juni 2016 blev foretaget en bred afgrænsning af de relevante akter og dokumenter mv., og at ombudsmanden som følge heraf fik udleveret dokumenter, som ikke var omfattet af ombudsmandens anmodninger, ændrer ikke herved.

Om eventuel betydning for sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere

Om betydningen af drøftelserne på koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 kan Udlændinge- og Integrationsministeriet i det hele henholde sig til det, som ministeriet udtalte i brevet af 14. juli 2016 til Folketingets Ombudsmand.

Det følger heraf bl.a., at det ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen (dvs. pressemeddelelsen af 10. februar 2016 og to e-mails af samme dag fra departementet til Udlændingestyrelsen med pressemeddelelsen) blev lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt. Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8 eller FN's børnekonvention at indkvartere parterne hver for sig. Det har mundtligt ved flere lejligheder været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks

internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen. Dette blev bl.a. drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, hvor bl.a. den daværende direktør i Udlændingestyrelsen deltog. Endvidere har der efter instruksens udstedelse løbende været en dialog mellem departementet og Udlændingestyrelsen om forståelsen af de generelle retlige rammer for indkvarteringsordningen.

Det er således fortsat Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udlændingestyrelsen ved administrationen af indkvarteringsordningen fra og med instruksens udstedelse den 10. februar 2016 har lagt til grund, at denne skulle administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan herved desuden henvise eksempelvis til Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelsen af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. del – 2016-2017), hvori Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af indkvarteringsinstruksen, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan således tilslutte sig Udlændingestyrelsens vurdering af den omtalte e-mail afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, herunder at e-mailen (alene) giver en beskrivelse af den daværende styrelsesdirektørs forståelse af, at udlændinge- og integrationsministeren på koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 havde givet udtryk for sin holdning til emnet, at ministerens politiske holdning var offentligt kendt den 22. juni 2017, at oplysninger om ministerens holdning allerede indgik i grundlaget for ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, og at e-mailen således ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

I forlængelse heraf bemærkes, at udlændinge- og integrationsministeren ved flere lejligheder efter udsendelsen af pressemeddelelsen,

herunder ved besvarelsen den 15. marts 2016 af samrådsspørgsmål Z (UUI 2015-16, alm. del – svar på spørgsmål 444), har tilkendegivet bl.a., at ministerens klare holdning er, at alle mindreårige asylansøgere skal være indkvarteret adskilt fra deres eventuelle ægtefælle eller samlever, men at der i helt særlige tilfælde kan være omstændigheder, som betyder, at man skal gøre en undtagelse. Tilsvarende fremgår det af besvarelsen den 1. juni 2017 af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI 2016-17, alm. del – svar på spørgsmål 801) samt besvarelsen den 23. juni 2017 af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI 2016-17, alm. del – svar på spørgsmål 937), at ministerens ønske var, så vidt muligt, at skille parrene ad og lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Af udlændinge- og integrationsministerens oversendelsesbrev af 12. december 2016 til Folketinget af et notat om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI 2016-17, alm. del – bilag 75) fremgår det på lignende vis, at "[d]et er som bekendt min klare holdning, at piger under 18 år ikke bør indkvarteres sammen med voksne mænd i asylsystemet", og "[d]et forhold, at der i visse situationer vil skulle gøres undtagelse, så jeg gerne var anderledes, [...]".

I tillæg til det, der er anført ovenfor, har Udlændinge- og Integrationsministeriet noteret sig, at det er indgået i Folketingets Ombudsmands vurdering i ombudsmandens endelige redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, at Udlændingestyrelsen i et antal sager efter en konkret vurdering af den enkelte sag ikke på noget tidspunkt har adskilt parret i henhold til den generelle instruks mod parrets eget ønske.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har imidlertid samtidig noteret sig, at det er indgået i ombudsmandens vurdering i redegørelsen, at der ikke i det sagsmateriale, som ombudsmanden har modtaget, findes nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2016 blev "lagt til grund som en klar forudsætning", at det i visse tilfælde ville være i strid med gældend ret at adskille parrene.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder i lyset af det ovenfor anførte ikke, at den omtalte e-mail ændrer herved eller i øvrigt har betydning for sagen til belysning af myndighedernes retlige overvejelser i

tilknytning til indkvarteringsinstruksen, og e-mailen giver således ikke ministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Som tilkendegivet i Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 3. februar 2017 og gentaget i brev af 2. maj 2017 til Folketingets Ombudsmand har ministeriet taget ombudsmandens redegørelse til efterretning.

Ministeriet har derfor også taget ombudsmandens sammenfattende vurdering til efterretning, hvorefter i) instruksen af 10. februar 2016 efter sit indhold var ulovlig, og at den samtidig medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager om adskilt indkvartering, ii) at instruksen yderligere har været egnet til at give både asylansøgere og offentligheden et fejlagtigt indtryk af den fremtidige håndtering af problemstillingen – herunder et indtryk, der ikke stemte med ministeriets egne intentioner, iii) at ministeriets fremgangsmåde i sagen samlet set forekommer meget vanskelig at forstå, og iv) fremgangsmåden har – ud over at indebære udstedelse af en instruks med ulovligt indhold – været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til sikring af lovlig administration på området.

Om eventuelle andre sagsakter mv.

Indledningsvist bemærkes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke har fundet anledning til at foretage endnu en søgning i ministeriets sager eller øvrige dokumenter mv. som opfølgning på ministeriets dokumentgennemgang til brug for besvarelsen af 30. maj 2016 af ombudsmandens brev af 11. maj 2016 og ministeriets supplerende dokumentgennemgang til brug for besvarelsen af 14. juli 2016 af ombudsmandens brev af 13. juni 2016.

Ministeriet foretog ved begge lejligheder en bred afgrænsning af de relevante akter og dokumenter mv. baseret på en grundig identifikation og gennemgang af de identificerede dokumenter mv. Ministeriets journal- og e-mailsystemer mv. indeholder imidlertid ikke sådanne sags- eller emnespecifikke registrerings- eller søgefunktioner, at der kan gives en absolut garanti for, at alle relevante akter og dokumenter mv. er indgået i ombudsmandens undersøgelse.

Det bemærkes desuden, at der også efter den 14. juli 2016 vil foreligge eksempelvis foreløbige skriftlige overvejelser og udkast til et notat om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, som den 12. december 2016 er sendt til Folketinget (UUI 2016-17, alm. del – bilag 75) og ombudsmanden. Desuden foreligger der i forbindelse med besvarelsen af udvalgs- og samrådsspørgsmål bl.a. i sommeren og efteråret 2017 skriftligt forberedelsesmateriale om forløbet op til og efter offentliggørelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016. Ministeriet lægger imidlertid til grund, at sådant efterfølgende og lignende materiale ikke er af relevans for ombudsmandens undersøgelse af sagen.

For så vidt angår relevante akter i Udlændingestyrelsen henvises til styrelsens bidrag. Ministeriet har ikke supplerende bemærkninger til de dokumenter, som styrelsen i den forbindelse har identificeret og vedlagt. Der indgår således efter ministeriets vurdering intet heri, der ændrer ved de oplysninger eller vurderinger, som fremgår ovenfor, eller som har betydning for den sammenfattende vurdering i ombudsmandens endelige redegørelse af 23. marts 2017.

For en god ordens skyld skal Udlændinge- og Integrationsministeriet henlede opmærksomheden på, at koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 udover at være nævnt i besvarelserne af spørgsmål nr. 856 og 1000 (UUI alm. del – 2016-17) også er genstand for behandling (i hvert fald) i spørgsmål nr. 855, 857, 858, 860, 903, 998, 999 og 1001 (UUI alm. del – 2016-17). Der indgår imidlertid efter ministeriets vurdering intet i besvarelserne heraf, der ændrer ved de oplysninger eller vurderinger, som fremgår ovenfor.
..."

Ministeriets besvarelse var vedlagt sålydende notat fra Udlændingestyrelsen:

"Til brug for Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af Folketingets Ombudsmands spørgsmål af 1. februar 2019 kan Udlændingestyrelsen oplyse følgende:

Ad dokumentets ægthed

Udlændingestyrelsen kan bekræfte, at de to interne e-mails af 10. februar 2016, afsendt henholdsvis kl 13.10 og kl. 13.45, som Folketingets Ombudsmand har modtaget fra Dagbladet Information den 30. januar 2019, er ægte, og at de er gengivet i deres fulde ordlyd.

For god ordens skyld vedlægges print af de to e-mails, herunder også et separat print af e-mailen afsendt kl. 13.10, hvoraf det fremgår, hvem denne e-mail blev sendt til.

Udlændingestyrelsen kan endvidere bekræfte, at den e-mail, der er afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, er den e-mail, som omtales i den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 9. juni 2017.

Ad tidspunktet for e-mailens fremkomst

Den 22. juni 2017 blev en konkret medarbejder i Udlændingestyrelsen opmærksom på mailen som led i en oprydning i sine e-mails.

Ad pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand

1. E-mailen af 10. februar 2016 afsendt kl. 13.10 er sendt af en af Udlændingestyrelsens pressemedarbejdere til den daværende direktør for styrelsen, en vicedirektør i styrelsen samt en daværende vicedirektør i styrelsen. E-mailen er samtidig sendt i kopi til en kontorchef i styrelsen.

E-mailen afsendt kl. 13.10 indeholder alene en orientering om, at presseenheden i det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium telefonisk havde kontaktet styrelsens pressemedarbejder med en orientering om, at ministeriet kl. 14.30 samme dag ville offentliggøre en pressemeddelelse samt en redegørelse om indkvartering af de såkaldte barnebrude. E-mailen og emnetitlen afspejler de oplysninger om den kommende pressemeddelelse, som ministeriets presseenhed havde oplyst under samtalen.

E-mailen af 10. februar 2016 afsendt kl. 13.45 er et svar fra Udlændingestyrelsens daværende direktør på ovennævnte e-mail afsendt kl. 13.10. E-mailen er samtidig sendt i kopi til de to vicedirektører og den kontorchef i styrelsen, som ligeledes modtog e-mailen afsendt kl. 13.10.

E-mailen afsendt kl. 13.45 giver en kort umiddelbar beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af ministerens holdning tilkendegivet på det koncerndirektionsmøde, der blev afholdt i departementet samme dag.

Udlændingestyrelsen kan supplerende oplyse, at den daværende direktørs e-mail afsendt kl. 13.45 er sendt via en telefon under transport fra departementet til Udlændingestyrelsen.

2. De to konkrete e-mails er en intern korrespondance mellem en af Udlændingestyrelsens pressemedarbejdere og den daværende direktør for styrelsen om pressehåndtering.

Den interne korrespondance involverede endvidere to vicedirektører og en kontorchef i styrelsen med henblik på, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 kunne tilrettelægges på en hensigtsmæssig måde. Dette omfattede primært at iværksætte beredskab til pressehåndtering samt at orientere relevante medarbejdere om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Som eksempler på lignende interne orienteringer om andre aktuelle emner end pressemeddelelser kan nævnes orientering om en konkret artikel om Udlændingestyrelsen, om et konkret stillet folketingsspørgsmål på styrelsens område eller om en demonstration foran styrelsen.

De interne orienteringer fører jævnligt til yderligere e-mails, telefonsamtaler mv. Denne type korrespondance er typisk alene relevant i meget kort tid og vil derefter kunne slettes.

E-mailen afsendt kl. 13.10 er et eksempel på de interne orienteringer om varierende dagsaktuelle emner, som sendes flere gange dagligt mellem forskellige medarbejdere i Udlændingestyrelsen, når modtagerne vurderes at have brug for denne viden for her og nu på hensigtsmæssig

vis at kunne varetage og tilrettelægge arbejdet i styrelsen.**4.** Det er styrelsens vurdering, at der generelt ikke er pligt til at journalisere denne type korrespondance, jf. offentlighedslovens § 15, stk. 1.

Det er konkret også styrelsens vurdering, at der ikke var pligt til at journalisere de to e-mails af 10. februar 2016. Styrelsen lægger i den forbindelse vægt på, at der alene er tale om en intern korrespondance med det formål, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 blev tilrettelagt hensigtsmæssigt, herunder særligt at udarbejdelsen af beredskab til pressehåndtering blev iværksat, og at relevante medarbejdere blev orienteret om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Der er således – efter styrelsens opfattelse – hverken tale om et mødereferat eller en korrespondance, der belyser retlige overvejelser i sagen.

3. Folketingets Ombudsmand anmodede den 11. maj 2016 om at få udleveret de sagsakter i både ministeriet og Udlændingestyrelsen, der – uanset om de lå før eller efter den 10. februar 2016 – belyste myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til instruksen.

Den 26. maj 2016 fremsendte Udlændingestyrelsen sagsakter til ministeriet, som efterfølgende videresendte styrelsens og ministeriets egne sagsakter til ombudsmanden.

Folketingets Ombudsmand anmodede den 13. juni 2016 om at få udleveret eventuelt yderligere skriftligt materiale fra både Udlændingestyrelsen og ministeriet, som fx e-mails, mavebælter, sms'er, håndskrevne notater eller forelæggelser og resolutioner, herunder også eventuelt ujournaliseret materiale, der kunne belyse de retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016.

Den 23. juni 2016 orienterede Udlændingestyrelsen ministeriet om, at styrelsen ikke var i besiddelse af yderligere materiale eller akter, hvilket ministeriet efterfølgende orienterede ombudsmanden om.

På tidspunktet for Udlændingestyrelsens svar den 26. maj 2016 og 23. juni 2016 var Udlændingestyrelsen ikke opmærksom på de to e-mails afsendt den 10. februar 2016.

4. I forlængelse af fremkomsten den 22. juni 2017 af de to e-mails af 10. februar 2016 overvejede Udlændingestyrelsen, om ombudsmanden skulle orienteres om e-mailen af 10. februar 2016, afsendt kl. 13.45.

Som det fremgår af besvarelsen af 9. oktober 2017 af spørgsmål nr. 1000, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 30. juni 2017, blev e-mailen afsendt kl. 13.45 ikke oversendt til Folketingets Ombudsmand, idet det var Udlændingestyrelsens vurdering, at den interne e-mail ikke var omfattet af ombudsmandens tidligere anmodning om sagsakter.

Udlændingestyrelsen lagde ved beslutningen om ikke at oversende e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 til Folketingets Ombudsmand afgørende vægt på, at e-mailen – efter styrelsens opfattelse – hverken udgør et mødereferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016.

Styrelsen lagde således til grund, at de to e-mails af 10. februar 2016 alene var en intern korrespondance i Udlændingestyrelsen med det formål, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 blev tilrettelagt hensigtsmæssigt, herunder særligt at der blev iværksat beredskab til pressehåndtering, og at relevante medarbejdere blev orienteret om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Endvidere lagde styrelsen vægt på, at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 alene giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet. Ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysningen indgik – efter styrelsens vurdering foretaget den 22. juni 2017 – allerede i grundlaget for ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen. Udlændingestyrelsen vurderede således – som det også fremgår af besvarelsen af

9. oktober 2017 af spørgsmål nr. 1000 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget – at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

Ad eventuelle andre sagsakter mv.

1. På tidspunktet for Udlændingestyrelsens svar den 26. maj 2016 og 23. juni 2016 havde styrelsen – efter styrelsens opfattelse – fremsendt alle de på daværende tidspunkt identificerede relevante akter vedrørende indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere til Folketingets Ombudsmand.

Udlændingestyrelsen har med udgangspunkt i ombudsmandens aktuelle henvendelse af 1. februar 2019 i løbet af uge 6 på ny gennemgået hvert enkelt sagsakt i de administrative sager, der om muligt kunne indeholde relevant materiale om emnet. Udlændingestyrelsen har desuden – for en sikkerheds skyld – foretaget en bred søgning i Outlook-postkassen hos den konkrete medarbejder, der afsendte mailen kl. 13.10 d. 10. februar 2016, dels for at fremfinde selve den mail af 10. februar 2016, der danner grundlag for henvendelsen fra ombudsmanden, dels for at sikre, at der ikke forefindes yderligere materiale, der evt. kunne være af relevans med tanke på det aktuelle fokus hos ombudsmanden.

Efter den 26. maj 2016 og 23. juni 2016 er der journaliseret en række yderligere akter på de administrative sager. Der er primært tale om akter, som er tilgået sagerne i perioden efter den 23. juni 2016, men i få tilfælde er der også tale om akter fra perioden forud herfor, som først på et senere tidspunkt er blevet fremfundet og journaliseret på sagerne.

2. På baggrund af den fornyede gennemgang vedlægger Udlændingestyrelsen fire dokumenter, som ikke tidligere har været fremsendt til ombudsmanden, og som i lyset af ombudsmandens nye anmodning kan være relevante. Tre af dokumenterne er fra før den 23. juni 2016.

Dokument 1 (akt 110 fra sagen 16/022473)

Der er tale om en e-mail sendt den 16. februar 2016 fra Udlændingestyrelsen til ministeriet, som ved en fejl først blev journaliseret på styrelsens sag i forbindelse med en aktindsigt meddelt af ministeriet i juni 2017.

Dokument 2 (akt 52 fra sagen 16/078732)

Der er tale om en e-mail-korrespondance af 23. februar 2016 vedrørende et efterfølgende koncerndirektionsmøde, som ved en fejl har været journaliseret på en anden administrativ sag.

Dokument 3 (akt 70 fra sagen 16/022473)

Der er tale om en e-mail sendt den 4. juli 2016 fra ministeriet til Udlændingestyrelsen.

Dokument 4 (intern e-mail, ej journaliseret)

Der er tale om en intern e-mail-korrespondance af 16. februar 2016 vedrørende håndtering af en pressehenvendelse modtaget samme dag. Korrespondancen af 16. februar 2016 starter med at videresende e-mails afsendt den 26. januar 2016. En af styrelsens pressemedarbejdere blev opmærksom på korrespondancen i forbindelse med fremsøgning af de ovenfor beskrevne interne e-mails af 10. februar 2016, afsendt henholdsvis kl. 13.10 og kl. 13.45.

Det er styrelsens vurdering, at den interne e-mail-korrespondance af 16. februar 2016 er af samme type som de to ovenfor beskrevne interne e-mails af 10. februar 2016. Derfor er denne korrespondance heller ikke journaliseret eller fremsendt til ombudsmanden på et tidligere tidspunkt.

For god ordens skyld gør styrelsen opmærksom på, at det beskrevne i afsnit 3.c. i den første e-mail af 26. januar 2016 i korrespondancen alene vedrører mindreårige under 15 år, det vil sige under den seksuelle lavalder.

> **3.** På baggrund af det ovenfor anførte om, hvordan Udlændingestyrelsen har søgt efter materiale, er det Udlændingestyrelsens vurdering, at alt relevant materiale herefter er fremsendt til Folketingets Ombudsmand. Styrelsen må dog tage forbehold for menneskelige fejl som fx fejljournalisering og manglende journalisering af akter, der skulle have været journaliseret.
>
> Styrelsen vedlægger for god ordens skyld akt-listerne fra de nævnte administrative sager og fremsender naturligvis gerne yderligere akter, hvis ombudsmanden måtte ønske dette på baggrund af aktlisterne eller i øvrigt."

Jesper Gori har herom forklaret[80], at han udarbejdede svaret efter drøftelse med afdelingschefen, Katrine Ledam. Hun var ikke ansat i ministeriet i 2017. Katrine Ledam spurgte, hvilken viden han havde på daværende tidspunkt, og han sagde, at han efter sin erindring ikke kendte til indholdet af mailen.

Mark Thorsen har herom forklaret[81], at han var involveret i besvarelsen af henvendelsen herom fra Folketingets Ombudsmand. Han talte med departementschef Christian Hesthaven om, at der var kommet nogle nye spørgsmål fra Folketingets Ombudsmand, som skulle besvares. Det var ikke ham, der skrev besvarelsen af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand, men han var med til at drøfte besvarelsen. Han læste udkastet, men det var ikke noget, som han havde mange synspunkter om. Det var muligvis i den forbindelse, at nuværende departementschef Christian Hesthaven spurgte ham, om han havde kendt Henrik Grunnets mail forud for Informations artikel. Han erindrer ikke, om han var nærmere inde over formuleringen af afsnittet "Om dokumentets ægthed mv.".

Christian Hesthaven har herom forklaret[82], at han rokerede fra Statsministeriet til Udlændinge- og Integrationsministeriet, da han begyndte som afdelingschef den 1. november 2017. Han og en anden delte Lykke Sørensens afdeling. Han har været departementschef i Udlændinge- og Integrationsministeriet siden den 1. november 2018. Med hensyn til forløbet om Henrik Grunnets mail af

80 Afhøringsekstrakten, side 287-288.
81 Afhøringsekstrakten, side 398.
82 Afhøringsekstrakten, side 591 ff.

10. februar 2016 har han forklaret, at Udlændinge- og Integrationsministeriet modtog henvendelsen af 1. februar 2019 fra Folketingets Ombudsmand. Han blev første gang involveret i henvendelsen fra ombudsmanden i forbindelse med, at ombudsmanden sendte brevet til ministeriet. Lige før ombudsmandens henvendelse – i slutningen af januar 2019 – var der en omtale af mailen i pressen. Ombudsmandens forespørgsel kom hurtigt efter omtalen i Information, og det var derfor ombudsmandens forespørgsel, som de agerede på. Ombudsmanden spurgte, om de kunne bekræfte ægtheden af mailen, og derudover var der en række spørgsmål. Der var tale om en intern mail i Udlændingestyrelsen, og de vidste derfor ikke så meget om mailen på dette tidspunkt. De var endvidere i den situation, at mange af de involverede personer i både Udlændingestyrelsen og i departementet var nye. Han var selv ny, hans afløser som afdelingschef var ny, og direktøren i Udlændingestyrelsen var ny. Departementet sendte ombudsmandens henvendelse til udtalelse i Udlændingestyrelsen, således at de kunne besvare henvendelsen. Adspurgt, om de tillige iværksatte en intern undersøgelse, har han forklaret, at på det tidspunkt var deres mulighed for at få belyst faktum i sagen at indhente en udtalelse hos Udlændingestyrelsen. De svarede Folketingets Ombudsmand ved brev af 28. februar 2019. Da de modtog Udlændingestyrelsens udtalelse, blev svaret udarbejdet af Jesper Gori, der fortsat var sagsbehandler på sagen, ligesom afdelingschef Katrine Ledam, der havde overtaget hans stilling som afdelingschef, var på sagen. Deres udkast til svar blev lagt op til ham, hvorefter de havde en dialog herom. De drøftede, om de skulle spørge i departementet, hvorvidt der var nogen, der havde yderligere oplysninger om svaret. De nåede til den konklusion, at det var der nok ikke, eftersom det var Jesper Gori, der havde været nøglepersonen, og de iværksatte derfor på dette tidspunkt ikke andre undersøgelser, inden de sendte svaret til ombudsmanden. De henviste i deres svar til ombudsmanden til deres supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af folketingsspørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, fordi man stod på ryggen af den historik, der var i sagen. De blev spurgt, om mailen fra Henrik Grunnet var ægte, hvilket de bekræftede. De blev endvidere spurgt, om mailen var omfattet af ombudsmandens to anmodninger om materiale fra henholdsvis maj og juni 2016. De tog de formelle og juratekniske briller på, og som de læste disse anmodninger, havde ombudsmanden ikke bedt om alt materiale i sagen – således som han nogle gange gør – men havde kvalificeret sine anmodninger således, at han bad om materiale, der beskrev ministeriet og Udlændingestyrelsens retlige vurderinger af adskillelserne i 2016. Man havde i 2016 i ministeriet og i Udlændingestyrelsen "trawlet" lidt bredere og sendt

mere over til ombudsmanden end det, der var rent retligt. Da de gennemgik materialet, sad de oprigtigt og vurderede, at Henrik Grunnets mail ikke indeholdt retlige overvejelser, hvorfor de vurderede, at mailen formelt set ikke var omfattet af ombudsmandens anmodninger fra 2016. Ombudsmanden sagde hertil i sin udtalelse af 7. marts 2019, at han havde en anden opfattelse heraf, og skrev, at dette var en klar fejlvurdering, hvilket de selvfølgelig tog til efterretning. Adspurgt, hvilke undersøgelser de foretog af, hvad der var blevet sendt til ombudsmanden i 2016, har han forklaret, at han havde en vished om, at Katrine Ledam og Jesper Gori "trawlede" sagsbehandlingssystemet igennem. Han tror ikke, at han havde givet dem besked på at gøre det, men det var en naturlig ramme om deres samtaler om sagen. Når ombudsmanden spurgte på et fornyet grundlag, skulle de selvfølgelig være grundige. Han fik den erkendelse, at ombudsmanden måske havde forstået sine anmodninger om materiale bredere, end ministeriet og styrelsen på det tidspunkt – hvor han endnu ikke var en del heraf – havde gjort.

8.14.4. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

Der blev i perioden fra den 7. til 21. februar 2019 stillet en lang række spørgsmål til ministeren fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

8.14.4.1. Spørgsmål nr. 391-395

Den 7. februar 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Søren Søndergaard (EL) spørgsmål nr. 391 til 395 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne heraf den 28. februar 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 391:**

Vil ministeren særskilt begrunde, hvorfor henholdsvis Folketingets Ombudsmand og Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg ikke har fået udleveret den mailkorrespondance, der er gengivet i tilknytning til artiklen "Hemmeligholdt mail modsiger Støjergs forklaring og ulovlig instruks" (Information, den 7. februar 2019)?

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 1000 (UUI alm. del – 2016-17).

Jeg kan endvidere henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

"**Spørgsmål nr. 392:**

Ønsker ministeren at fastholde sin forklaring i det supplerende svar på UUI alm. del - spm. 856 (folketingsåret 2016-17) om, at "Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var"? I benægtende fald ønskes oplyst, på hvilken måde ministeren vil korrigere sin forklaring.

Svar:

Det fremgår af det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-17), at Udlændingestyrelsen samme dag har oplyst bl.a., at "[m]ailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var".

Der henvises endvidere til besvarelsen af spørgsmål nr. 1000 (UUI alm. del – 201617), hvoraf fremgår bl.a., at "det er ikke Udlændingestyrelsens vurdering, at de interne e-mail er omfattet af ombudsmandens anmodning om sagsakter", der belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til indkvarteringsinstruksen.

Jeg kan desuden henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

"**Spørgsmål nr. 393:**

Det fremgår af ministerens skriftlige udtalelse i Information den 7. februar 2019, at ministeren afviser over for sit embedsværk at have sagt "at man i forvaltningen af barnebrudssagerne skal se stort på Danmarks internationale forpligtelser". Har ministeren til gengæld under koncerndirektionsmødet i ministeriet den 10. februar 2016 givet udtryk

for en holdning, der kan forstås på den måde, at alle ægtepar, der er indkvarteret på danske asylcentre, og hvor én af ægtefællerne er under 18 år gammel, skal bo adskilt - uanset børnekonventionen, når parret har et fælles barn?

Svar:

Jeg kan fuldstændig afvise, at jeg har givet en instruks til myndighederne om, at mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere skal indkvarteres adskilt uden undtagelse, selvom det ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Om drøftelserne på koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 kan jeg henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

"**Spørgsmål nr. 394:**

Giver artiklen "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig Instruks" (Information, den 7. februar 2019) ministeren anledning til at fremfinde yderligere skriftligt materiale fra dagene omkring 10. februar 2016 og stille dette materiale til rådighed for Ombudsmanden og for udvalget?

Svar:

Jeg kan henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

"**Spørgsmål nr. 395:**

Har ministeren nogen form for samtidigt skriftligt materiale, der kan sandsynliggøre, at udlægningen fra den daværende direktør i Udlændingestyrelsen om at ministeren mente, at "ingen" ægtepar, hvor den

ene ægtefælle var under 18 år, måtte bo sammen på danske asylcentre, og at dette også "uanset børnekonventionen" skulle være gældende, hvis ægteparret havde et fælles barn, ikke skulle være rigtig (jf. artiklen "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks", Information, den 7. februar 2019)?

Svar:

Jeg kan henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

8.14.4.2. Spørgsmål nr. 402-403

Den 13. februar 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) spørgsmål nr. 402 og 403 til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne heraf den 28. februar 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 402:**

Er det efter ministerens opfattelse, ministerens ansvar eller styrelsesdirektørens ansvar, at drøftelserne på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 efterlod styrelsesdirektøren med det indtryk, at ingen mindreårige under 18 år måtte bo sammen med deres ægtefælle uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn? Altså at der skulle gennemføres en undtagelsesfri adskillelse af alle par jf. artiklen "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks om adskillelse af asylpar", Information den 7. februar 2019.

Svar:

Jeg kan henvise til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

"**Spørgsmål nr. 403:**

Vil ministeren oplyse, om der i det supplerende svar til UUI alm. del – spm. 856 (folketingsåret 2016-17) af 22. juni 2017 er givet retvisende oplysninger til Folketinget, når det af svaret bl.a. fremgår, at "Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var" jf. "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks om adskillelse af asylpar", i Information den 7. februar 2019, hvor styrelsesdirektøren netop gengiver, hvad indholdet af drøftelserne efter hans opfattelse var?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 392 (UUI alm. del)."

8.14.4.3. Spørgsmål nr. 418

Den 19. februar 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) spørgsmål nr. 418 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 28. februar 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 418:**

Vil ministeren oplyse om én eller flere af de deltagende embedsmænd på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 udtrykte bekymring for eller usikkerhed omkring, at instruksen ikke var i overensstemmelse med dansk eller international ret? Såfremt dette var tilfældet bedes ministeren oplyse, hvem af de pågældende embedsmænd, der ytrede denne bekymring eller usikkerhed på mødet?

Svar:

Om drøftelserne på koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 henvises til det, som Udlændinge- og Integrationsministeriet udtalte i brevet af 14. juli 2016 til Folketingets Ombudsmand, jf. den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand (UUI 2016-17, alm. del – bilag 152).

Det følger heraf bl.a., at det ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen (dvs. pressemeddelelsen af 10. februar 2016 og to e-mails af samme dag fra departementet til Udlændingestyrelsen med pressemeddelelsen) blev lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt. Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8 eller FN's børnekonvention at indkvartere parterne hver for sig. Det har mundtligt ved flere lejligheder været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen. Dette blev bl.a. drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, hvor bl.a. den daværende direktør i Udlændingestyrelsen deltog. Endvidere har der efter instruksens udstedelse løbende været en dialog mellem departementet og Udlændingestyrelsen om forståelsen af de generelle retlige rammer for indkvarteringsordningen.

Der henvises endvidere til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

8.14.4.4. Spørgsmål nr. 424-425

Den 21. februar 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) spørgsmål nr. 424 og 425 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne heraf den 28. februar 2019 var sålydende:

”**Spørgsmål nr. 424:**

Vil ministeren oplyse, om Udlændinge- og Integrationsministeriet enten skriftligt eller mundtligt har redigeret i svarene eller formuleret ophavet til Udlændingestyrelsens bidrag til udvalgssvar i sagen om de adskilte asylpar, jf. svar på UUI alm. del – spm. 856 af 22. juni 2017, det supplerende svar til UUI alm. del – spm. 856 af 22. juni 2017 og svar på UUI alm. del – spm. 1000 af 9. oktober 2017?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan oplyse, at ministeriet ikke ses hverken skriftlig eller mundtligt at have redigeret i svarene eller formuleret ophavet til Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelserne af spørgsmål nr. 856, det supplerende svar til spørgsmål nr. 856 eller spørgsmål nr. 1000 (UUI alm. del – 2016-17).”

”**Spørgsmål nr. 425:**

Vil ministeren oplyse, af hvem samt hvordan og hvornår den pågældende pressemedarbejder er blevet varslet af UIBM, således at vedkommende den 10. februar 2016 kl. 13:10 kan skrive en mail til Udlændingestyrelsens direktør med emnefeltet ”Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle” som offentliggjort i Information den 7. februar 2019 ”Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks om adskillelse af asylpar”?

Svar:

Udlændingestyrelsens interne e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.10 har følgende
ordlyd:

> ”Kære alle,
> UIBM [dvs. det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium] har varslet, at ministeren går ud kl. 14.30 i en pressemeddelelse samt redegørelse om de såkaldte barnebrude. Budskabet er

efter det oplyste, at ingen mindreårige under 18 må bo sammen med deres ægtefælle.
Vh
[...]"

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

"Udlændingestyrelsen kan bekræfte, at de to interne e-mails af 10. februar2016, afsendt henholdsvis kl 13.10 og kl. 13.45, er gengivet af Dagbladet Information af deres fulde ordlyd.

E-mailen afsendt kl. 13.10 indeholder en orientering om, at presseenheden i det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium telefonisk havde kontaktet styrelsens pressemedarbejder med en orientering om, at ministeriet kl. 14.30 samme dag ville offentliggøre en pressemeddelelse samt en redegørelse om indkvartering af de såkaldte barnebrude. E-mailen og emnetitlen afspejler de oplysninger om den kommende pressemeddelelse, som ministeriets presseenhed havde oplyst under samtalen.

E-mailen afsendt kl. 13.10 er skrevet umiddelbart efter telefonsamtalen, som e-mailen handler om. Udlændingestyrelsen er ikke i besiddelse af yderligere skriftlig dokumentation om telefonsamtalen."

Udlændinge- og Integrationsministeriet ses ikke at være i besiddelse af skriftlig dokumentation om den samtale, hvortil der henvises i e-mailen.

Om betydningen af e-mailen i øvrigt henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Folketingets Ombudsmand som svar på ombudsmandens brev af 1. februar 2019, der samtidig er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget til orientering."

8.14.5. Samråd Q, R og U den 1. marts 2019

Udlændinge- og Integrationsudvalget anmodede den 7. februar 2019 minister Inger Støjberg om en drøftelse af følgende spørgsmål, der var stillet efter ønske

fra Mattias Tesfaye (S), Søren Søndergaard (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF):

"**Samrådsspørgsmål Q**

Vil ministeren på et ikke-besluttende, orienterende samråd redegøre for, hvad der blev sagt på koncerndirektionsmødet i ministeriet den 10. februar 2016, som kan have givet den daværende direktør i Udlændingestyrelsen anledning til i en e-mail samme dag at skrive: "Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn" (jf. artiklen "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks", Information, den 7. februar 2019)?"

"**Samrådsspørgsmål R**

Vil ministeren på et ikke-besluttende, orienterende samråd redegøre for de overvejelser, der foregik i ministeriet og Udlændingestyrelsen, og som lå til grund for ikke at oversende den e-mail til Ombudsmanden, der omtales i svar på spm. 1000 (UUI alm. del, folketingsåret 2016-17), og redegøre for om artiklen "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks" (Information, den 7. februar 2019) har givet ministeren og styrelsen anledning til at revurdere beslutningen om ikke at stille e-mailen til rådighed for Ombudsmanden?"

"**Samrådsspørgsmål U**

Vil ministeren på et ikke-besluttende, orienterende samråd redegøre for, hvorfor ministeren hverken har oplyst Folketingets Ombudsmand eller Folketinget om indholdet af den mailkorrespondance mellem ministeriet og direktøren for Udlændingestyrelsen af 10. februar 2016 som beskrevet i Information den 7. februar 2019 "Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks"? Vil ministeren fastholde sin udtalelse på samrådet den 11. oktober 2017 »Dagens samråd følger jo så også op på statsministerens, justitsministerens og mine egne omkring ca. 200 folketingssvar, som er besvaret i tilknytning til samrådet her i dag og de to foregående samråd af i alt ca. 7 timers varighed. Der er altså med andre ord tale om en sag, som er meget, meget grun-

digt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet. Derfor så vil de svar, jeg giver i dag, jo også i meget vidt omfang være en gentagelse af både de skriftlige, men jo også de mundtlige svar, som allerede er afgivet til Folketinget i den her sag«."

8.14.5.1. Talepapir til brug for samrådet

Der blev til brug for samrådet udarbejdet et talepapir til ministeren. I et dokument af 25. februar 2019 blev følgende talepapir indstillet til godkendelse:

"**DET TALTE ORD GÆLDER**

...

[**Indledning**]

"Ca. hvert andet sekund bliver en pige under 18 år giftet bort. Det svarer til 12 millioner piger om året."

"En ud af fire nulevende kvinder blev gift, da de var under 18 år. En tredjedel af dem var under 15 år."

"Halvdelen af barnebrudene har mænd, der er mere end 10 år ældre end dem."

"90 procent af alle teenagegraviditeter sker blandt gifte piger."

Det er forfærdelige tal. Og i øvrigt tal, som jeg har citeret direkte fra Red Barnet og Børneplanfondens hjemmesider, og som enhver kan gå ind og slå op.

Det er desværre virkeligheden for unge piger verden over. Og når verden kommer til Danmark, som det skete i efteråret 2015 og begyndelsen af 2016 med den store asyltilstrømning, risikerer vi også, at det bliver virkeligheden herhjemme.

Det vil jeg gøre alt for at ~~for alt i verden~~ undgå. Min holdning er, at barnebrude ikke hører noget sted hjemme, heller ikke på vores asylcentre.

Det er den ydre ramme for dagens samråd. Men det er også for mig en virkelighed, som det er uhyre vigtigt at gøre sig klart. Det var det i de hektiske dage i begyndelsen af 2016. Og det er det også i dag.

* * *

De tre samrådsspørgsmål, som jeg vil besvare om lidt, er stillet på baggrund af avisartikler, ~~efter at~~ som Dagbladet Information ~~har bragt om er kommet i besiddelse af~~ to interne e-mails fra den 10. februar 2016, bl.a. en e-mail fra den daværende direktør i Udlændingestyrelsen om et koncerndirektionsmøde afholdt samme dag.

Det er vist ingen underdrivelse, hvis jeg siger, at detaljerne i denne sags forløb er mange, og at det kræver nogen tid at sætte sig ind i sagens nuancer. Nuancer som avisartiklerne efter min opfattelse ikke altid formår at give videre.

Folketinget har dog haft rig lejlighed til tidligere at sætte sig ind i alle detaljer og nuancer i sagen, bl.a. på tre tidligere samråd, og med min besvarelse af mere end 200 spørgsmål.

Men selv om der er tale om en sag, som efter min opfattelse allerede er meget grundigt og fuldt tilstrækkeligt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet, så tror jeg, at det kan være på sin plads først lige at ridse hovedpointerne i sagen op.

Både fordi flere af ordførerne er nye i forhold til de tidligere samråd. Men også fordi avisartiklerne på visse punkter som sagt efterlader et ret upræcist indtryk af, hvad der er op og ned i sagen.

Og efter min opfattelse også fordi oppositionen har for vane at vende og dreje ethvert ord i denne sag, så det kan være svært – og ikke kun for udenforstående~~, vil jeg hilse at sige~~ – at følge med.

~~Det er som om, at det politiske mål ikke er at nå ind til, hvad sagen drejer sig om, men snarere at fordreje mine ord og på den måde konstruere en usandhed, der rækker ud over den alvorlige kritik, som ombudsmanden er kommet med.~~

~~Sådan er politik også. Det tager jeg med sindsro. Med et folketingsvalg, der jo nødvendigvis skal afholdes inden for den nærmeste tid, er det ikke svært at forstå, hvorfor man kan have en interesse i at puste til sagen igen – også selvom der hverken er lagt noget til eller trukket noget fra i forhold til sagens indhold, siden vi sad her sidst.~~

Men når det er sådan, så mener jeg altså, at det er på sin plads at ridse hovedpointerne op.

* * *

Før min pressemeddelelse fra den 10. februar 2016 har der, så vidt vi ved, ikke været nogen sager, hvor mindreårige piger over 15 år er blevet adskilt fra deres ældre ægtefælle mod deres vilje.

Altså ingen sager, hvor piger på 15, 16 eller 17 år er blevet adskilt fra en ældre mand, medmindre pigerne selv har givet udtryk for et sådant ønske, eller hvis der var tale om mistrivsel. [Jeg vil holde fast i, at dette faktum fortsat er meget bemærkelsesværdigt.]

Med min pressemeddelelse er denne praksis vendt på hovedet.

Jeg ~~står fuldt og helt ved~~har hele vejen igennem klart sagt, at det var mit politiske ønske at vende praksis på hovedet. Min holdning var og er klar: Vi må og kan ikke tillade, at ældre mænd kan bo sammen med unge piger på vores asylcentre.

Det er det politiske mål, jeg har haft for øje. Både før, under og efter forløbet med pressemeddelelsen.

Og derfor tilkendegav jeg også tidligt, at mit ønske var, så vidt muligt, at skille parrene ad og dermed lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

Jeg har også oplyst udvalget om, at jeg på forhånd – dvs. inden pressemeddelelsen blev sendt ud – vidste, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde. Det var den rådgivning, jeg fik af ministeriet.

Og jeg har også klart sagt, at det forhold, at der i visse situationer vil skulle gøres undtagelse, havde jeg ærligt talt gerne set var anderledes.

Og derfor ønskede jeg også, at min pressemeddelelse i februar 2016 indeholdt en klar, politisk tilkendegivelse fra mig om den generelle indkvarteringsordning.

~~Skulle man forsøge at spole tiden tilbage og foretage en vurdering af pressemeddelelsen på det tidspunkt, hvor den blev sendt ud, så er det både min og ministeriets vurdering i dag, at pressemeddelelsen er i overensstemmelse med sandhedspligten. Også selvom pressemeddelelsen er skåret skarpt til. Fordi det er en pressemeddelelse, hvor kravene til en udtømmende retlig gennemgang ikke er de samme.~~

~~Tilbage i februar 2016~~ Jeg forudsatte ~~jeg også~~, at myndighederne hurtigt fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet.

Derimod havde jeg ikke noget politisk ønske om at ændre på de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, heller ikke i forhold til spørgsmålet om partshøring.

Og derfor var jeg ikke inde over spørgsmålet om partshøring, men blev først orienteret, da Udlændingestyrelsen havde besluttet at foretage partshøring i alle sager.

Det ligger også helt fast – det siger Udlændingestyrelsen selv – at Udlændingestyrelsen under hele forløbet i alle sager har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Og det ligger fast, at jeg vidste, at Udlændingestyrelsen ikke administrerede ordningen undtagelsesfrit, fordi jeg fulgte de sager tæt, hvor der aldrig er sket adskillelse.

Og derfor var jeg heller ikke på dette tidspunkt optaget af~~bed jeg heller ikke dengang mærke i~~, om pressemeddelelsen var blevet ~~nuanceret i~~ fulgt op af en egentlig instruks, for jeg vidste jo netop via de konkrete

sager, at pressemeddelelsen faktisk ikke blev administreret undtagelsesfrist af Udlændingestyrelsen.

Det ændrer ikke ved, at jeg og ministeriet har taget ombudsmandens alvorlige kritik fra marts 2017 til efterretning.

Det står nemlig også klart, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke var stringent nok.

Og derfor har jeg også klart sagt, at der var ting i denne her sag, som vi burde have gjort anderledes.

Men på intet tidspunkt har jeg ønsket eller forsøgt at iværksætte en ulovlig praksis, hvor myndighederne adskilte par i strid med vores internationale forpligtelser.

Og jeg gentager, at Udlændingestyrelsen selv har sagt helt klart, at man hele tiden har foretaget en vurdering af omstændighederne i den enkelte sag.

Så efter ombudsmandens kritik er der simpelthen ikke mere at komme efter i den her sag. Realiteten er, at de konkrete sager hele vejen igennem har været genstand for en individuel vurdering. Og at det vidste jeg lige fra begyndelsen.

* * *

Jeg vil gerne gentage, at jeg står fuldt og helt ved, at mit politiske ønske var, at ingen piger skulle bo sammen med ældre mænd på vores asylcentre.

Det er det politiske mål, jeg har haft for øje. Og jeg har med tilfredshed konstateret, at det også er det, som S og DF vil. Men hvad de øvrige partier på den udlændingepolitiske venstrefløj vil, er for mig – og vel også for den måbende befolkning – helt uklart.

Det handler ikke om, om der skal ske partshøring. Det skal der jo så. Men når partshøringen så er foretaget, hvad så?

Hvad svarer man de piger, som finder sig i tingenes tilstand og i realiteten tvinges af sin ældre mand til under partshøringen ~~af den ene eller den anden grund ender med~~ at sige, at hun faktisk ønsker at bo med sin ældre ægtefælle – men hvor vi ikke er bundet af konventionerne til at tillade dette?

Jeg tror ikke, at vi får et klart svar. Ellers var det nok sket. Men personligt tror jeg ikke, at de partier, der står bag samrådsspørgsmålene, overhovedet er enige på det her punkt.

Heller ikke på det her punkt, fristes man til at sige. For det er svært – ja, for mig nærmest umuligt – at se noget dueligt alternativ blandt spørgerne på udlændingepolitikken.

~~Men kan man ikke blive enige om indholdet, kan man det måske om formen. Og det er måske dér, vi skal finde den egentlige forklaring bag behovet for et samråd i dag.~~

~~Sådan er det så. Kønt er det ikke, men det må ligge hos dem, der har indkaldt til samråd.~~

* * *

Efter min opfattelse er det vigtigt at gøre sig disse hovedpointer og denne ramme klart, fordi en korrekt forståelse af sagen har betydning for besvarelsen af de spørgsmål, der er stillet.

Mine svar på de tre samrådsspørgsmål skal altså ses i direkte forlængelse af denne ramme. Og lad mig begynde med konklusionen og med det samme slå fast, at den e-mail, som der spørges ind til, ikke på nogen måde ændrer ved eller lægger noget til denne ramme.

[**Samrådsspørgsmål Q, R og U**]

I samrådsspørgsmål Q spørges der til, hvad der blev sagt på koncerndirektionsmødet afholdt i ministeriet den 10. februar 2016, som kan have givet den daværende direktør i Udlændingestyrelsen anledning til i en e-mail samme dag at skrive, og nu citerer jeg: "Mødet jeg var til i

ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles
barn".

I samrådsspørgsmål R spørges der til, om jeg vil redegøre for de overvejelser, der foregik i ministeriet og Udlændingestyrelsen, og som lå til grund for ikke at oversende den omtalte e-mail til ombudsmanden.

Og i samrådsspørgsmål U spørges der tilsvarende til, hvorfor jeg, og nu citerer jeg: "hverken har oplyst Folketingets Ombudsmand eller Folketinget om indholdet af den mailkorrespondance mellem ministeriet og direktøren for Udlændingestyrelsen af 10. februar 2016", citat slut, som nu er offentliggjort. Og der spørges til, om jeg vil fastholde min udtalelse fra et tidligere samråd om, at der er tale om en sag, som er meget grundigt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet.

Jeg vil besvare de tre samrådsspørgsmålet samlet under ét.

Men først vil jeg rette en misforståelse. Den mailkorrespondance fra den 10. februar 2016, som nu er offentliggjort, er en intern mailkorrespondance mellem nuværende og tidligere ansatte i Udlændingestyrelsen.

Der er altså ikke – som lagt til grund i spørgsmål U – tale om en korrespondance mellem ministeriet og den daværende direktør i Udlændingestyrelsen.

Desuden vil jeg også slå fast, at der ikke – som ellers lagt til grund i spørgsmål U – er tale om, at der i departementet var overvejelser om, om den omtalte e-mail som følge af sit indhold skulle sendes til ombudsmanden.

Det var der ikke, fordi departementet ikke forud for Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019 har modtaget eller set disse e-mails.

Det betyder faktuelt, at det var Udlændingestyrelsen, der den 22. juni 2017 gjorde sig overvejelser om, om e-mailkorrespondancen som følge af sit indhold skulle sendes til ombudsmanden.

Den vurdering var ~~hverken ministeriet eller jeg~~ ikke involveret i. ~~Vi havde jo som sagt hverken modtaget eller set de to e-mails.~~

[Og desuden var det også Udlændingestyrelsen selv, der fra første færd foretog afgrænsningen af, hvilket af styrelens eget materiale der skulle sendes til ombudsmanden. Derfor er der heller ikke noget mærkeligt i, at Udlændingestyrelsen også den 22. juni 2017 selv vurderede, om e-mailen skulle sendes til ombudsmanden, præcis som man havde gjort med det materiale, der allerede var sendt på dette tidspunkt.]

Og bare for at gøre det helt klart, så er jeg ikke før i begyndelsen af februar i år blevet bekendt med det nærmere indhold af den omtalte e-mail ud over det, som Udlændingestyrelsen selv tidligere har oplyst Folketinget om (i det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget).

For at kunne besvare spørgsmålene må jeg derfor henvise til det, som Udlændingestyrelsen selv har oplyst til brug for besvarelsen af de spørgsmål, som ombudsmanden har stillet den 1. februar 2019.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har besvaret ombudsmandens spørgsmål i går. Og svaret er i går også sendt i kopi til udvalget.

Jeg vil anbefale, at man nærlæser dette svar og Udlændingestyrelsens eget bidrag, som er vedlagt svaret, inden man kaster sig ud i hjemmelavede fortolkninger af, hvordan mailen skal forstås.

Hvis jeg skal forsøge at sammenfatte Udlændingestyrelsens oplysninger, som er sendt til ombudsmanden, så følger det af styrelsens svarbidrag, at styrelsen den 22. juni 2017 lagde til grund, at e-mailen alene havde til formål at sikre styrelsens egen forberedelse af pressehåndteringen op mod udsendelsen af min pressemeddelelse.

Styrelsen lagde således afgørende vægt på, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Desuden lagde styrelsen vægt på, at e-mailen, og nu citerer jeg: "giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet".

Og videre: "Ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysningen indgik – efter styrelsens vurdering foretaget den 22. juni 2017 – allerede i grundlaget for ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen".

På den baggrund vurderede styrelsen den 22. juni 2017, at e-mailen ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

Det er altså det, Udlændingestyrelsen selv oplyser. Det taler efter min opfattelse for sig selv.

Men jeg vil da godt sige, at det også stemmer fuldstændig overens med min egen oplevelse. Jeg har hele tiden klart og tydeligt givet udtryk for min holdning til dette spørgsmål.

Men jeg var også inden udsendelsen af pressemeddelelsen gjort bekendt med, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde.

Og jeg har på intet tidspunkt sagt, at administrationen af min pressemeddelelse skulle ske på en sådan måde, at parrene skulle adskilles, selvom dette ville være i strid med vores internationale forpligtelser.

Med fare for at gentage mig selv, vil jeg helt stilfærdigt sige, at forløbet af sagen understøtter dette. For der var jo et antal sager, hvor styrelsen aldrig adskilte parret, hvilket jeg vidste.

Og det hænger altså ikke sammen med, at jeg skulle have beordret en undtagelsesfri – og dermed ulovlig – praksis. For sagerne viser jo netop, at ordningen ikke var undtagelsesfri.

Og derfor mener jeg heller ikke, at e-mailen fra den daværende direktør lægger noget til eller trækker noget fra i forhold til de oplysninger, som ombudsmanden har afgivet sin udtalelse på grundlag af. Eller som

Folketinget er blevet oplyst om. Sagen er, som den er, hverken mere eller mindre.

Jeg ved godt, at oppositionen ganske sikkert om lidt vil stille spørgsmål, hvor man helt ignorerer det svar, som Udlændingestyrelsen har givet. Og hvor man læser e-mailen ud fra en på forhånd fastlagt dagsorden om, at der må og skal være noget at komme efter.

Det er efter min opfattelse ærligt talt useriøst. Jeg kan selvfølgelig ikke forhindre, at man læser e-mailen med en bestemt dagsorden. Men det harmonerer altså ikke med de oplysninger, som faktuelt er i sagen, og som jo altså ikke stammer fra mig, men fra myndighederne selv.

~~Man kan selvfølgelig vælge ikke at tro på disse oplysninger, men ærligt talt, det er altså useriøst og udtryk for politik, når det er værst. Hvor man går efter kvinden, og ikke efter bolden. Hvor man stiller spørgsmål, men ikke lytter til svaret, fordi man allerede selv mener at vide, hvad svaret skal være.~~

[**Afrunding**]

Selv står jeg tilbage med en sikker viden om, at jeg i politisk henseende gjorde det nødvendige den 10. februar 2016. De her sager er mig inderligt og personligt imod. Det har været mit politiske kompas. Og det er det, som ~~jeg står ved, at det er det,~~ jeg har styret efter gennem hele forløbet.

At give de her piger, som sagen jo egentlig drejer sig om, et pusterum. Nu er man i Danmark, og så er det de danske regler og værdier, som tæller.

Vi ved, at en pige under 18 år bliver giftet bort ca. hvert andet sekund.

At en ud af fire nulevende kvinder blev gift, da de var under 18 år.

At halvdelen af barnebrudene har mænd, der er mere end 10 år ældre end dem.

Og at 90 procent af alle teenagegraviditeter sker blandt gifte piger.

Sådan er virkeligheden desværre for unge piger verden over.

Men netop derfor vil jeg gøre alt for at undgå, at det også er sådan for de unge piger, som vi har ansvaret for på vores asylcentre.

Og min holdning er derfor, at barnebrude ikke hører noget sted hjemme, heller ikke på vores asylcentre.

Tak for ordet."

8.14.5.2. Q&A til brug for samrådet

Der blev til brug for samrådet tillige udarbejdet et beredskab i form af et Q&A til ministeren. I et dokument af 25. februar 2019 blev nedenstående beredskab indstillet til godkendelse:

"...

1. Grundberedskab om sagens forløb

- Jeg har redegjort detaljeret for forløbet og til og i forbindelse med udsendelsen af min pressemeddelelse af 10. februar 2016 om den generelle indkvarteringsordning.

- Det har jeg gjort i svar på omkring 200 udvalgsspørgsmål og over tre samråd af mange timers varighed, efter at ombudsmanden i marts 2017 kom med sin endelige redegørelse.

- Sagen er oplyst så grundigt, som man overhovedet kan forvente og forlange. Jeg kan derfor ikke føje nyt til.

- Faktum er:

  - At jeg med min pressemeddelelse ønskede at vende udgangspunktet på hovedet, så udgangspunktet er adskillelse i disse sager.
  - At min politiske holdning var – og fortsat er – at vi ikke skal acceptere, at unge piger indkvarteres på vores asylcentre med ældre mænd.

- At mit ønske var, at der blev lagt en så restriktiv linje som overhovedet muligt.
- At jeg på forhånd – dvs. inden, at pressemeddelelsen blev udsendt – vidste, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde.
- [At det derfor er ligegyldigt, hvilke overvejelser der måtte være ført med andre ministerier i forbindelse med udsendelsen af pressemeddelelsen.]
- At jeg forudsatte, at myndighederne hurtigt fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet.
- At jeg ikke havde noget politisk ønske om at ændre på de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, herunder partshøring.
- At jeg derfor ikke inde over spørgsmålet om partshøring, men først blev orienteret, da styrelsen havde besluttet at foretage partshøring i alle sager.
- At Udlændingestyrelsen – det siger styrelsen selv – under hele forløbet i alle sager har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.
- At jeg vidste, at Udlændingestyrelsen ikke administrerede ordningen undtagelsesfrit, fordi jeg fulgte de sager tæt, hvor der aldrig er sket adskillelse.
- At den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke har været stringent nok.
- Og at jeg derfor også har taget ombudsmandens alvorlige kritik til efterretning.

* * *

- Den *centrale* i denne sag er, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

- Det vidste jeg, fordi jeg fulgte sagerne tæt.

- Derfor har jeg ikke sagt, at der skulle udsendes en egentlig skriftlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold.

2. Om spørgsmål til sagen i øvrigt (udover e-mailsene af 10. februar 2016 og drøftelserne på koncerndirektionsmødet)

– Samrådsspørgsmålene i dag – og også de skriftlige spørgsmål, der er stillet op mod samrådet – handler (alene) om to interne e-mails fra den 10. februar 2016 i Udlændingestyrelsen og om indholdet af drøftelserne på et koncerndirektionsmøde samme dag.

– Efter min opfattelse ligger det uden for rammerne af det samråd, der er indkaldt til, at rejse ethvert tænkeligt spørgsmål om den her sag på ny.

– Jeg vil fastholde, også med artiklen i Information og den omtalte e-mail, at der er tale om en sag, som er grundigt belyst. Og hvor jeg allerede har redegjort deltaljeret for forløbet.

– Det kan jeg i det hele henvise til. Og derfor kan jeg ikke føje nyt til spørgsmål, som ikke lige vedrører de omtalte e-mails.

– [Det gælder f.eks. spørgsmål om den interne mail af 9. februar 2016 (som efterfølgende blev læst op for Jakob Engel-Schmidt), partshøring, behandlingen af de konkrete sager før og efter instruksen, antallet af sager, hvor der aldrig er sket adskillelse, antallet af piger der er "reddet af instruksen", etc.]

3. Kendte du selv til indholdet af e-mailen fra den daværende direktør?

– Nej, jeg har ikke før nu været bekendt med indholdet af e-mailen. Og jeg har dermed heller ikke set e-mailen før nu.

– Faktum er, at jeg først er blevet bekendt med det nærmere indhold, da ombudsmanden den 1. februar 2019 sender e-mailen til ministeriet til udtalelse, og da Information gengiver e-mailen i sin helhed.

– Forud for dette vidste jeg kun det om e-mailens indhold, som også er gengivet i det supplerende svar på spørgsmål nr. 856 den 22. juni 2017, og som stammer fra Udlændingestyrelsen selv:

– Nemlig at det af mailen kort fremgår, at spørgsmålet om separat indkvartering blev drøftet på koncerndirektionsmødet, men at mailen ikke indeholder oplysninger om det nærmere indhold af disse drøftelser.

4. Har du vildledt Folketinget om indholdet af e-mailsene?

– Nej.

– Jeg orienterede den 22. juni 2017 Folketinget om det, som Udlændingestyrelsen ~~selv~~ samme dag ~~ses at have oplyst~~havde oplyst ministeriet om.

– Hverken mere eller mindre.

– Udlændingestyrelsen oplyste dengang, at det af den omtalte e-mail kort fremgår, og nu citerer jeg:

"at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med deres ægtefæller eller samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016",

og videre at "Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var":

5. Men af e-mailen fremgår det jo utvetydigt, at du ønskede parrene adskilt, selvom det ville være i strid med fx Børnekonventionen?

– Nej. Som jeg har gjort rede for i min tale, er det en forkert læsning af e-mailen.

– Man kan vel sige, at Udlændingestyrelsen er de nærmeste til selv at gøre rede for, hvad e-mailen betyder.

– Og styrelsen siger selv, at e-mailen, og nu citerer jeg: "giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet".

– Som jeg har sagt, var der vist ikke – hverken dengang eller nu – tvivl om, hvad min politiske holdning er.

– Udlændingestyrelsen fortsætter selv med at slå fast, at min politiske holdning var kendt og indgik i grundlaget for ombudsmandens redegørelse fra marts 2017.

– Og styrelsen konkluderer, at vurderingen derfor var, at – og nu citerer jeg: "e-mailen ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet".

6. Men vil du ikke medgive, at e-mailen kan læses på flere måder – og at det derfor havde været rigtigst at sende e-mailen til ombudsmanden?

– Jeg har generelt været optaget af, at ombudsmanden skulle have alt det materiale og alle de dokumenter, som han bad om.

– Men det er Udlændingestyrelsen, der er nærmest til at vurdere, om et dokument i styrelsens besiddelse er eller ikke er omfattet af en anmodning fra ombudsmanden.

– Det gjaldt alt det materiale fra Udlændingestyrelsen, som er sendt til ombudsmanden. Og det gælder derfor også den omtalte mail.

– ~~Det var op til Udlændingestyrelsen at vurdere, om e-mailen som følge af sit indhold skulle sendes til ombudsmanden.~~

– ~~Den vurdering var hverken jeg eller ministeriet involveret i. Det følger allerede af, at vi hverken havde modtaget eller set e-mailen.~~

– ~~Og jeg har derfor heller ikke bemærkninger til den vurdering, som Udlændingestyrelsen har så herefter vurderet, om e-mailen var omfattet af ombudsmandens anmodningforetaget.~~

– ~~For min skyld kunne e-mailen såmænd godt være blevet sendt til ombudsmanden, samtidig med at man sendte det øvrige materiale i foråret og sommeren 2016.~~

– ~~Men som sagt fastholder~~ Og der finder styrelsen altså, at e-mailen ikke belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen.

– Derfor når styrelsen frem til, at e-mailen ikke er omfattet af ombudsmandens anmodning.

– Udlændingestyrelsens uddybende begrundelse i svaret til ombudsmanden for, hvorfor e-mailen efter styrelsens vurdering ikke anses for omfattet af ombudsmandens anmodning, støtter efter ministeriets opfattelse dette.

– Ministeriet er således enigt i styrelsens vurdering af, at e-mailen ikke var omfattet af ombudsmandens anmodning.

– Og ~~derfor vil~~ jeg vil da gerne gentage, at e-mailen set fra min stol hverken lægger noget til eller trækker noget fra i forhold til de oplysninger, som ombudsmanden har afgivet sin redegørelse på grundlag af.

– Sagen er, som den er. Hverken mere eller mindre.

7. Burde ministeriet ikke have været inde over Udlændingestyrelsens vurdering af, om e-mailen skulle sendes til ombudsmanden eller Folketinget, jf. den almindelige tilsynsforpligtelse?

– Nej. Styrelsen er nærmest til at vurdere, om et dokument i styrelsens besiddelse er eller ikke er omfattet af en anmodning fra ombudsmanden.

– ~~at~~Det gjaldt alt det materiale fra Udlændingestyrelsen, som er sendt til ombudsmanden. Og det gælder derfor også den omtalte mail.

– Den vurdering var ~~foretog identificeringen~~jeg ikke involveret i.

– Styrelsen oplyste ~~i~~ den 22. juni 2017 ministeriet om, at e-mailen efter styrelsen vurdering ikke indeholder oplysninger om, hvad det nærmere indhold af ~~relevante akter~~drøftelserne på ~~baggrund af uvedkommende eller ulovlige kriterier.~~ koncerndirektionsmødet var.

– ~~Og ministeriet har ikke haft nogen anledning til at tro, at Udlændingestyrelsen foretog identificeringen af relevante akter på baggrund af uvedkommende eller ulovlige kriterier.~~

– Udlændingestyrelsens ~~bidrag til svaret på ombudsmandens nye spørgsmål – herunder styrelsens~~ uddybende begrundelse i svaret til ombudsmanden for, hvorfor e-mailen efter styrelsens vurdering ikke anses for omfattet af ombudsmandens anmodning~~, –~~ støtter efter ministeriets opfattelse dette.

– Ministeriet er således enigt i styrelsens vurdering af, at e-mailen ikke var omfattet af ombudsmandens anmodning.

– Jeg kan i den forbindelse henvise til ministeriets og Udlændingestyrelsens svar på ombudsmandens nye spørgsmål, der i går er sendt til ombudsmanden med kopi til udvalget.

8. Hvad sagde du rent faktisk på koncerndirektionsmødet?

– Jeg kan ikke i dag huske den præcise ordveksling på mødet.

– Jeg ~~vil ikke udelukke, at jeg~~ har helt sikkert på mødet ~~har~~ givet udtryk for netop min politiske holdning.

– Jeg kan i hvert fald sige, at jeg ikke tror, at der var nogen, som var i tvivl om, hvad min politiske holdning er til de her sager.

– Jeg kan fuldstændig afvise, at jeg har givet en instruks til myndighederne om, at par skulle adskilles uden undtagelse, selvom det ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

– Jeg har ønsket en så restriktiv praksis som muligt – men jeg har aldrig ~~ønsket eller~~ forsøgt at iværksætte en ulovlig ***praksis***.

– Hverken på koncerndirektionsmødet eller før eller siden.

– I øvrigt kan jeg henvise til det, som ministeriet selv har oplyst om drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

– Nemlig at det ved flere lejligheder mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der skulle gøres undtagelse, at styrelsen i så fald skulle indkvartere parrene sammen, og at dette *bl.a.* blev drøftet på koncerndirektionsmødet.

9. Men når du kommer med din holdning, så er det vel klart, at det opfattes som en instruks?

– Jeg vil svare med et eksempel:

– Hvis en justitsminister siger, at hvis det stod til hende, så skulle alle kriminelle bandemedlemmer bures inde, og nøglen smides væk.

– Ja, så tror jeg, at de fleste jo godt forstår, at så er det ikke en instruks til myndighederne om, at nu skal de smide samtlige bandemedlemmer i fængsel og så gå hen og smide nøglen i skraldespanden.

– ~~Man kunne forestille, at samme måde at gå til sine holdninger på kunne ske i sagerne om fremmedkrigere, der ønsker at vende hjem.~~
– Der er det jo klart, at der er tale om en holdning – ikke en instruks.

– Og det var netop det, jeg gav udtryk for på koncernmødet.

– Det varer Udlændingestyrelsen jo heller ikke selv i tvivl om. Det illustrerer styrelsen efterfølgende praksis, som jo netop ikke var undtagelsesfri.

~~9.~~10. ~~[~~Om indholdet af de nye dokumenter, som Udlændingestyrelsen først nu har identificeret~~]~~

– Som man kan se af svaret til ombudsmanden, har Udlændingestyrelsen identificeret fire dokumenter, som ikke tidligere er sendt til ombudsmanden. I bidraget til ombudsmanden oplyser styrelsen, at dokumenterne i lyset af den nye anmodning *kan være relevante*.

– Ministeriets vurdering er, at der intet indgår i disse dokumenter, som har betydning for ombudsmandens endelige redegørelse fra 2017.

– [Dokument 1 er en e-mail fra styrelsen til departementet af 16. februar 2016 med en liste over parrene.]

– [Jeg bemærker, at det af mailen fremgår, at flytningen rejser en række spørgsmål, som styrelsen gerne vil drøfte med departementet.]

– [Jeg vil fremhæve, at det netop harmonerer med det, som vi tidligere har oplyst både ombudsmanden og Folketinget om, nemlig at der efter pressemeddelelsen løbende har været dialog mellem departementet og Udlændingestyrelsen om forståelsen af de generelle rammer for indkvarteringsordningen.]

– [Dokument 2 er en e-mailkorrespondance om et koncerndirektionsmøde den 24. februar 2016 og er af ren informativ karakter.]

– [Dokument 3 er en e-mail fra den 4. juli 2016 og er dermed ikke knyttet til overvejelserne forud for eller i forlængelse af pressemeddelelsen. Oplysningerne i e-mailen (om vurderingen af, hvornår der kan ske separat indkvartering), fremgår i øvrigt stort set ordret i et svar til ombudsmanden (fra den 4. maj 2016), som er gengivet i ombudsmandens endelige redegørelse.]

– [Dokument 4 er en intern e-mailkorrespondance i styrelsen fra den 16. februar 2016 i anledning af en pressehenvendelse.]

– [Som man kan se, stod det altså på dette tidspunkt den 16. februar Udlændingestyrelsen klart, at der ville blive udarbejdet nærmere retningslinjer – og "nærmere retningslinjer" er jo kun relevant, hvis pressemeddelelsen ikke var eller blev opfattet som en instruks om en undtagelsesfri praksis.]

– [Så også denne oplysning – sammen med de øvrige oplysninger i sagen, som er sendt til ombudsmanden – underbygger for mig at se, at der jo netop ikke var tale om en undtagelsesfri ordning. Og det er jo så også sådan, styrelsen hele tiden har behandlet de konkrete sager.][afventer stillingtagen til, i hvilket omfang dokumenterne skal sendes til Folketinget.]

– [Jeg kan oplyse, at ministeriets vurdering er, at der intet indgår i disse dokumenter, som har betydning for ombudsmandens endelige redegørelse.]

~~10.~~11. Er der flere dokumenter af betydning for sagen, som ombudsmanden ikke har fået?

– Jeg kan sige, at både Udlændingestyrelsen og ministeriet har foretaget en grundig gennemgang, hvor man har identificeret de dokumenter, som belyser de retlige overvejelser i tilknytning til pressemeddelelsen.

– Men vi har jo ikke en knap, man kan trykke på, og så kommer alt materiale frem.

– Og derfor kan man i sagens natur – hverken i denne eller i alle mulige andre sager – give en absolut garanti for, at alle relevante akter er identificeret og fundet frem.

12. Af svaret på UUI 424 fremgår det, at ministeriet "ikke ses at have" redigeret i eller givet ophavet til svaret på, om e-mailen skulle sendes til ombudsmanden. Hvad betyder det: gjorde man det, eller gjorde man ikke?

– Mine medarbejdere i ministeriet har oplyst det, der fremgår af svaret. Nemlig at ministeriet ikke ses at have redigeret i styrelsens bidrag til svaret til udvalget om, hvorvidt e-mailen skulle sendes til ombudsmanden.

– De har desuden oplyst, at ministeriet heller ikke ses at have formuleret ophavet til styrelsens bidrag.

– Hvis ministeriets medarbejdere havde viden om, at ministeriet havde redigeret i eller formuleret ophavet til styrelsens bidrag, så ville de have pligt til at oplyse om det.

– Længere er den vel ikke.

– Desuden kan man konstatere, at Udlændingestyrelsen i bidraget til svaret til ombudsmanden gentager – og nu også sætter flere ord på – styrelsens egen vurdering af, om e-mailen var omfattet af ombudsmandens anmodning.

– Styrelsens vurdering i dag er fortsat den samme som styrelsens vurdering den 22. juni 2019, nemlig at e-mailen ikke belyser de retlige overvejelser.

~~11.~~13. Om ombudsmandens kritik

– Den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning har ikke har været stringent nok.

– Det skal ses i lyset af ombudsmandens redegørelse, hvor han vurderer,

  – at instruksen efter sit undtagelsesfri og kategoriske indhold var ulovlig,

  – at instruksen medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser,

  – at fremgangsmåden samlet set forekommer ombudsmanden meget vanskelig at forstå, og

  – at fremgangsmåden efter ombudsmandens opfattelse har været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til at sikre lovlig administration på området.

– Den alvorlige kritik har jeg taget til efterretning.

– Det vil sige, at vi umiddelbart i forlængelse af udsendelsen af pressemeddelelsen skulle have fulgt op med en egentlig instruks, der indeholdt de nødvendige forbehold

– Det skulle vi have gjort. Det har vi taget på os, og det sagde jeg også allerede på samrådet den 1. juni 2017.

~~12.~~14. Valget mellem praksis før og nu

– For mig at se handler denne sag grundlæggende om følgende valg:

– ***Før den 10. februar 2016*** foretog myndighederne sig alene noget i sager om indkvartering af piger over 15 år, hvis pigen gav udtryk for mistrivsel.

– Fandt pigen sig i tingenes tilstand, blev hun indkvarteret med sin ældre ægtefælle

– ***Efter den 10. februar 2016*** er udgangspunktet, at der skal ske adskillelse i alle disse sager, medmindre dette vil være i strid med vores internationale forpligtelser.

– Man kan have den politiske overbevisning, at man hellere ser den tidligere praksis genindført.

– For mig vil det være et helt uforståeligt politisk valg. Men det er jo det valg, der er.

15. Om behovet for et pusterum

– Jeg var og er meget optaget af, at vi beskytter pigerne bedst muligt og ikke fastholder dem i et ufrivilligt ægteskab eller samliv.

– Pigerne skal have frihed til at leve deres liv, som de ønsker og vælge den partner, som de ønsker – uden pres fra en ældre partner.

– Og mit ønske var hurtigt at række hånden ud til pigerne og give dem mulighed for at overveje, hvad det er for et liv, de ønsker. Et pusterum, simpelthen.

– Realiteten er, at vi i februar 2016 stod med et antal sager, hvor unge piger var indlogeret med deres ældre partner.

– Praksisændringen har ført til, at der i alle sager – også sager, hvor der ikke foreligger oplysninger om mistrivsel – tages stilling til, om

en mindreårig over 15 år skal indkvarteres sammen med sin ældre ægtefælle eller samlever.

– Vi har i dag en ordning, hvor udgangspunktet er, at en ung pige ikke indkvarteres med sin ældre ægtefælle eller samlever.

– Sådan *var* det ikke tidligere, hvis pigen var over 15 år. Da var der slet ikke nogen sag, hvis pigen fandt sig i tingenes tilstand og ikke viste tegn på mistrivsel.

– Og faktum er, at adskillelsen som følge af min instruks i et antal sager fortsatte efter ønske fra den mindreårige selv. Det lægger ombudsmanden til grund i sin endelige redegørelse – jeg kan henvise til side 5 i redegørelsen.

– Det understreger for mig at se, at det var rigtigt og også helt nødvendigt hurtigt at vende praksis på hovedet for at række hånden ud til de her piger og tilbyde dem en form for et pusterum, hvor de kan overveje deres situation."

8.14.5.3. Samrådet den 1. marts 2019

Samrådet blev herefter afholdt den 1. marts 2019. Det fremgår af en transskription af samrådet, som kommissionen har modtaget fra Folketinget (ministerens indledende bemærkninger er dog transskriberet af kommissionen), bl.a.:

"**Ordstyrer Martin Henriksen:** Velkommen til!
Første punkt på dagsordenen, det er åbent samråd med udlændinge- og integrationsministeren. Det handler om adskillelse af mindreårige asylpar eller barnebrude, alt efter temperament.
...
Sofie Carsten Nielsen motiverer samrådsspørgsmålene, værsgo!

Sofie Carsten Nielsen: Tak for det! Og så er vi her igen, fristes man jo til at sige. Skal loven holdes handler det her om. Skal den holdes også af ministre, som har et flertal bag sig. Og skal det være muligt at kigge magten i kortene og få klarhed over, hvad der foregår, når ministerier og styrelser griber ind i folks liv. Og dét, tror jeg, vi alle sammen vil

sige ja til. Det er jo banalt, sådan set, at spørge om. Det er jo helt klare forudsætninger for, at vi overhovedet har en retsstat og et demokrati, der reelt fungerer. Lov er lov – og loven skal overholdes. Sandheden skal siges, det skal den til Folketinget, og det skal den også til Ombudsmanden. Men altså, det er jo desværre ikke mere banalt minister, end det er præcist dét, som denne her sag handler om. Og ja, vi har haft mange samråd i denne her sag – rigtig mange spørgsmål. Men når vi sidder her igen, så er det jo kun fordi, at vores opfattelse er, at ministeren hellere vil leje kispus med os – velvidende, at hun har Dansk Folkepartis beskyttende vinger at være under – end, at ministeren vil kaste lys over en sag, som handler om ulovlig sagsbehandling og modstridende forklaringer om det.

Jeg er nødt til at sige, det er altså ikke et fiffigt spil eller politisk drilleri herfra. Det handler om den grundlæggende opgave, vi har, vores pligt, som medlemmer af Folketinget – nemlig at føre demokratisk kontrol med regeringen. Og ministeren er faktisk forpligtet til at hjælpe os med dét. Hun skal tale sandt til Folketinget, og hun må ikke forholde Folketinget oplysninger. Hun må ikke vildlede Folketinget. Det er en del af hendes embede og hendes pligt. Og det samme gælder jo i forhold til Ombudsmandsinstitutionen. Den institution er sat i verden for at beskytte borgernes rettigheder og sikre, at forvaltningen handler lovligt og følger god forvaltningsskik, som det hedder. Og en minister skal heller ikke lege kispus med Ombudsmanden. En minister skal hjælpe ham mest muligt og har pligt til at sikre, at Ombudsmanden i en given sag får alle oplysninger – alle dokumenter, uanset om de foreligger som udkast eller interne notater, eller protokoller, eller oplysninger, der er lagret i edb eller netværk og så videre. Det fremgår af lov om Ombudsmanden.

Men desværre, så har denne sag været en lang opvisning i røgslør og skiftende forklaringer.

Lad mig komme til, at der er skabt klarhed over noget – fordi, hvad er det, vi kan slå fast. Vi ved, at ministeren udsendte en ulovlig instruks. Den dikterede, at unge asylpar skulle adskilles – uden undtagelse, og dermed uden en individuel og konkret vurdering i hver enkelt sag, så-

dan som det er krævet i både dansk lov og i Danmarks internationale forpligtelser. Det har vi været igennem.

Vi ved, at der også som følge af instruksen er foregået ulovlig sagsbehandling – 23 par blev adskilt efter den ulovlige praksis, og deres sager blev siden, og efter ombudsmandens mellemkomst, vurderet individuelt. Det står jo klart i Ombudsmandens redegørelse. Det står også klart i det brev fra Røde Kors af 3. marts 2016, hvor Røde Kors appellerer for muligheden for dispensation. Det har vi været igennem.

Vi ved, at Udlændingestyrelsen, af ministeren, med det samme får besked på, dér den 10. februar 2016, at sætte i gang med at adskille parrene, uden at have andet på skrift at rette sig efter end den ulovlige instruks.

Det er først den 18. marts, at Udlændingestyrelsen fra departementet får en mail om, at der ikke må ske indkvartering i strid med konventionerne. Og egentlige retningslinjer udstedes først den 1. juli 16.

Men af de nyopdukkede mails, vi netop har modtaget – og grunden til, at det her samråd er indkaldt, der fremgår det jo tydeligt, at rådvilde embedsmænd savner svar på, hvordan de skal håndtere en ordre fra ministeren, som ikke er ordentlig beskrevet.

Og vi ved også, som det sidste, at ministeren har tilbageholdt oplysninger fra Folketinget og for Ombudsmanden og i strid med sandheden har sagt, at den mail, som det her samråd handler om, ikke er relevant. Det står jo helt klart nu med informationsafsløring og med den opfølgende redegørelse, som ministeren sent i går afleverede til Ombudsmanden, og som vi i Folketinget modtog samtidig. Den mail er afsendt af direktøren på daværende tidspunkt Henrik Grunnet 10. februar 2016 – altså dagen, hvor instruksen udsendes. Og den er et svar på en mail med emnefeltet: Ingen barnebrude må bo med ægtefælle. Og Grunnet skriver: Ja, mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har fælles barn. Til trods for denne her ordlyd, så oversender ministeren ikke den mail til Ombudsmanden, da han beder om alle dokumenter, som kan belyse de retlige overvejelser i forbindelse med instruksen. Og til trods

for ordlyden af mailen, så oplyser ministeren til Folketinget, det var på det andet samråd 1. juni 2017, at ingen den 10. februar er i tvivl om, at der er en retningslinje om, at alle internationale forpligtelser skal overholdes.

Så der har altså hidtil været én samlende forklaring – den er, at der er fundet det her koncerndirektionsmøde sted, hvor det blev kommunikeret, at det ikke var mening med instruksen, at der skulle administreres i konflikt med konventioner og gældende ret. Det har ministeren sagt på adskillige samråd. Det blev kommunikeret. Men det viser sig jo nu sort på hvidt, at det er ikke korrekt, og problemet minister – det allermest alvorlige problem, det er – ja, det ved jeg snart ikke, hvad der er det mest alvorlige, men der er blevet handlet og administreret ulovligt, men det er jo også blevet afdækket – uanset, at ministeren ikke vil stå ved det, og så er det forsøgt at skjule, hvad det er, der er foregået. Forsøgt at gøre det umuligt at afdække, hvad årsagen er til den ulovlige sagsbehandling, og hvor ansvaret for den ligger.

Så derfor har vi indkaldt her. Og dét, vi stadig mangler svar på, er jo i alt fald, hvorfor har ministeriet undladt at oversende den pågældende mail til Ombudsmanden og til Folketinget og de øvrige oplysninger, som nu endelig kommer frem. Og hvordan kan den daværende direktør have fået den opfattelse, som er gengivet i den mail?

Ordstyrer Martin Henriksen: Tak til Sofie Carsten Nielsen!
Så er det ministeren for besvarelse, værsgo!

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Ja, tak for det, og tak for at være blevet indkaldt til endnu et samråd om den her sag. Cirka hvert andet sekund bliver en pige under 18 år giftet bort. Det svarer til 12 millioner piger om året. En ud af nu fire nulevende kvinder blev gift, da de var under 18 år. En tredjedel af dem var under 15 år. Halvdelen af barnebrudene. Halvdelen af barnebrudene har mænd, der er mere end 10 år ældre end dem. Og 90% af alle teenagegraviditeter sker blandt gifte kvinder. Det er forfærdelige tal. Det er i øvrigt tal jeg har citeret direkte fra Red Barnet og Børneplan Fondens hjemmeside, som enhver kan gå ind og slå op. Men det er jo desværre virkeligheden for unge piger verden over. Og når verden kommer til Danmark, som det skete i

efteråret 2015 og i begyndelsen af 2016 med den store asyltilslutning, så risikerer vi også, at det bliver virkelighed herhjemme. Og det kan jeg lige så godt sige, at jeg vil gøre alt hvad jeg kan for at undgå. Min holdning er at barnebrude ikke hører noget sted hjemme. Heller ikke på vore asylcentre.

Det var den ydre ramme for dagens samråd, men det er også for mig, en virkelighed som er uhyre vigtig at gøre sig klar. Det var det i de hektiske dage, som de befandt sig i, i begyndelsen af 2016, og det er det også i dag. De tre samrådsspørgsmål, som jeg vil besvare om lidt, de er stillet på baggrund af avisartikler fra dagbladet Information, som de bragte om to interne mails fra den 10. februar 2016. Blandt andet en mail fra den daværende direktør i Udlændingestyrelsen om et koncerndirektionsmøde, som der blev afholdt samme dag. Det er vist ingen underdrivelse, hvis jeg siger, at detaljerne i den her sags forløb er mange, og at det kræver nogen tid, at sætte sig ind i sagens nuancer. Nuancer som avisartikler efter min opfattelse ikke altid formår at videregive. Folketinget har dog haft rig lejlighed til tidligere at sætte sig ind i alle detaljerne og nuancerne i sagen, blandt andet på tre tidligere samråd og på min besvarelse af mere end 200 spørgsmål. Men selv om der er tale om en sag, som efter min opfattelse allerede er meget grundigt og fuldt tilstrækkeligt belyst. Og at jeg har flere gange redegjort detaljeret for forløbet. Så tror jeg måske alligevel, at det kunne være på sin plads først lige, at ridse hovedpointerne op i sagen. Både fordi flere af ordførerne er nye i forhold til de tidligere samråd, men også fordi avisartiklerne på visse punkter har, som sagt, efterlader et ret upræcist indtryk af, hvad der er op og ned i den her sag. Efter min opfattelse, også fordi oppositionen har for vane, at vende og dreje hver eneste ord i den her sag, så kan det være svært og åbenbart ikke for udenforstående at følge med. Men når det er sådan, så mener jeg også, at det er på sin plads lige at ridse hovedpointerne op.

Før min pressemeddelelse den 10. februar 2016 har der så vidt vi ved ikke været nogen sager, hvor mindreårige piger over 15 år er blevet adskilt fra deres ældre ægtefælle mod deres vilje. Altså ingen sager hvor piger på 15, 16 eller 17 år er blevet adskilt fra en ældre mand, medmindre pigerne selv har givet udtryk for et sådan ønske, eller hvis der var tale om mistrivsel. Med min pressemeddelelse, der er denne

praksis så vendt på hovedet. Jeg har hele vejen igennem sagt, at det var mit politiske ønske at vende praksis på hovedet. Min holdning var og er klar. Vi må og kan ikke tillade, at ældre mænd bor sammen med unge piger på vores asylcentre. Det er det politiske mål, jeg har haft for øje. Både før, under og efter forløbet med pressemeddelelsen. Og derfor så tilkendegav jeg også tidligere, at mit ønske var, så vidt muligt, at adskille parrene – og dermed ligge en så restriktiv linje, som overhovedet mulig. Jeg har også oplyst udvalget om, at jeg på forhånd, dvs. inden pressemeddelelsen blev sendt ud, vidste, at der skulle gøres undtagelser i særlige tilfælde, og det var den rådgivning, jeg fik fra ministeriet. Og jeg har også klart sagt, at det forhold, at der i visse situationer skulle gøres en undtagelse, havde jeg ærligt talt gerne set anderledes. Derfor ønskede jeg også, at min pressemeddelelse i 2016 i februar indeholdt en klar politisk tilkendegivelse for mig om den generelle indkvarteringsordning. Jeg forudsatte, at myndighederne hurtigt fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet. Derimod så havde jeg ikke noget politisk ønske om at ændre på de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler. Heller ikke i forhold til spørgsmålet om partshøring. Og derfor, så var jeg jo ikke inde over spørgsmålet om partshøring, men blev først orienteret, da Udlændingestyrelsen havde besluttet at foretage partshøring i alle sager. Det ligger også helt fast, det siger Udlændingestyrelsen selv, at Udlændingestyrelsen under hele forløbet, i alle sager, har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser. Og det ligger fast, at jeg vidste, at Udlændingestyrelsen ikke administrerede ordningen undtagelsesfrit, fordi jeg netop fulgte sagerne tæt, hvor der aldrig var sket en adskillelse. Og derfor var jeg heller ikke på det tidspunkt optaget af, om pressemeddelelsen var blevet fulgt op af en egentlig instruks, for jeg vidste jo netop via de konkrete sager, at pressemeddelelsen faktisk ikke blev administreret undtagelsesfrit af Udlændingestyrelsen. Det ændrer ikke ved, at jeg og ministeriet, har taget Ombudsmandens alvorlige kritik fra marts 2017 til efterretning. Det står nemlig også klart, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke var stringent nok, og derfor har jeg også klart sagt, at der var ting i den her sag, som vi burde have gjort anderledes. Men på intet tidspunkt har jeg forsøgt at iværksætte en ulovlig praksis, hvor myndighederne adskilte par i strid med vore internationale forpligtelser. Og jeg gentager, at Udlændingestyrelsen selv har sagt helt klart, at

man selv har foretaget en vurdering af omstændighederne i den enkelte sag. Så efter Ombudsmandens kritik så er der simpelthen ikke mere at komme efter i den her sag. Realiteten er, at alle de konkrete sager hele vejen igennem har været genstand for en individuel vurdering, og det har jeg vidst lige fra begyndelsen.

Jeg vil gerne gentage, at jeg står fuldt og helt ved, at mit politiske ønske var, at ingen piger skulle bo med ældre mænd på vore asylcentre. Det er det politiske mål, og det er det politiske mål, jeg har haft for øje. Jeg har med tilfredshed konstateret, at det også er det, Socialdemokratiet og ikke mindst Dansk Folkeparti vil. Ud over regeringspartierne selvsagt. Men hvad de øvrige partier på den udlændingepolitiske venstrefløj vil, det er for mig og også for den måbende befolkning fuldstændigt uklart. Det handler ikke om, om der skal ske partshøring. For det skal der jo så. Men når partshøring er foretaget, hvad så? Det mangler vi faktisk et klart svar på fra venstrefløjen. Hvad svarer man de piger, som finder sig i tingenes tilstand? Og i realiteten tvinges af sin ældre mand under en partshøring til at sige, at hun faktisk ønsker at bo med sin ældre ægtefælle. Men hvor vi ikke er bundet af konventionerne til at tillade det. Jeg tror ærligt talt ikke, at vi får et klart svar på det, ellers var det jo nok sket. Men personligt, så tror jeg faktisk heller ikke, at de partier der står bag samrådsspørgsmålene her, overhovedet er enige på det her punkt. Heller ikke på det her punkt fristes man til at sige nærmere. For det er svært, ja for mig, nærmest umuligt, at se noget dueligt alternativ blandt spørgerne på den udlændingepolitiske dagsorden. Efter min opfattelse så er det vigtige at gøre sig disse hovedpointer og denne ramme klar, fordi en korrekt forståelse af sagen har betydning for besvarelsen af de spørgsmål, der er stillet. Mine svar på de tre samrådsspørgsmål skal altså ses i direkte forlængelse af den her ramme og lad mig begynde med konklusionen og med det samme at slå fast, at den e-mail, som der spørges ind til, ikke på ingen måde ændrer ved, eller lægger til den her ramme.

I spørgsmål Q der spørges der til, hvad der blev sagt på koncerndirektionsmødet, der blev afholdt i ministeriet den 10. februar 2016, som kunne have givet den daværende direktør i Udlændingestyrelsen anledning til i en e-mail samme dag at skrive, og nu citerer jeg. Citat: "Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til

sagen, uanset børnekonventionen, når parrene har et fælles barn". Citat slut. I samrådsspørgsmål R spørges der til, om jeg vil redegøre for de overvejelser, der foregik i ministeriet og Udlændingestyrelsen, og som lå til grund for ikke at oversende den omtalte e-mail til ombudsmanden. Og i samrådsspørgsmål U, der spørges der tilsvarende til, hvorfor jeg, og nu citerer jeg. Citat begynd: "Hverken har oplyst Folketingets Ombudsmand, eller Folketinget om indholdet af den mailkorrespondance mellem ministeriet og direktøren for Udlændingestyrelsen af 10. februar 2016". Citat slut. Som nu er blevet offentliggjort. Og der spørges til, om jeg vil fastholde min udtalelse fra et tidligere samråd om, at der er tale om en sag, som er meget grundigt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet.

Jeg vil besvare de tre samrådsspørgsmål under et. For det første, så vil jeg rette en misforståelse. Den mailkorrespondance fra den 10. februar 2016, som nu er offentliggjort, er en intern mailkorrespondance mellem nuværende og tidligere ansatte i Udlændingestyrelsen. Der er altså ikke, som lagt til grund i spørgsmål U, tale om en korrespondance mellem ministeriet og den daværende direktør i Udlændingestyrelsen. Desuden vil jeg også slå fast, at der ikke, som der ellers er lagt til grund i spørgsmål U, er tale om, at der i departementet var overvejelser om, om den omtalte e-mail, som følge af sit indhold, skulle sendes til ombudsmanden. Det var der ikke, fordi departementet ikke forud for Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019 har modtaget eller set disse e-mails. Det betyder faktuelt, at det var Udlændingestyrelsen, der den 22. juni 2017 gjorde sig overvejelser om, om e-mail korrespondancen, som følge af sit indhold skulle sendes til ombudsmanden. Den vurdering var jeg ikke involveret i. Desuden så var det også Udlændingestyrelsen selv, der fra den første færd foretog afgrænsningen af, hvilke af styrelsens eget materiale, der skulle sendes til ombudsmanden. Derfor er der heller ikke noget mærkeligt i, at Udlændingestyrelsen også den 22. juni 2017 selv vurderede, om e-mailen skulle sendes til ombudsmanden, præcis som man havde gjort med det materiale, der allerede var afsendt på det tidspunkt. Og bare for at gøre det helt klart, så er jeg ikke, før i begyndelsen af februar i år, blevet bekendt med det nærmere indhold i den omtalte e-mail. Ud over det som Udlændingestyrelsen selv tidligere har oplyst Folketinget, og det er jo så det, der er i de supplerende svar af 22. juni 2017 til spørgsmål 856 fra Udlændinge- og Integrationsud-

valget. For at kunne besvare spørgsmålene, så må jeg derfor henvise til det, som Udlændingestyrelsen selv har oplyst til brug for besvarelsen af de spørgsmål, som ombudsmanden har stillet den 1. februar 2019. Udlændinge- og Integrationsministeriet har besvaret ombudsmandens spørgsmål i går, og svaret er i går også sendt i kopi her til udvalget. Jeg vil anbefale, at man nærlæser det svar, og også Udlændingestyrelsens eget bidrag, som er vedlagt svaret, inden man kaster sig ud i hjemmelavede fortolkninger af, hvordan mailen skal forstås. Men hvis jeg skal forsøge at sammenfatte Udlændingestyrelsens oplysninger, som er sendt til ombudsmanden, så følger det af styrelsens svarbidrag, at styrelsen den 22. juni 2017 lagde til grund, at e-mailen alene havde til formål at sikre styrelsens egen forberedelse af pressehåndteringen op mod udsendelsen af min pressemeddelelse. Styrelsen lagde således afgørende vægt på, at e-mailen hverken udgør et møderefera eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen. Desuden lagde styrelsen vægt på, at e-mailen, og nu citerer jeg så igen. Citat, begynd: "Giver en beskrivelse af den nuværende direktørs forståelse af, at ministeriet på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet." Citat slut. Og videre. Citat, begynd: "Ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysninger indgik, efter styrelsens vurdering foretaget den 22. juni 2017, allerede i grundlaget for ombudsmandens redegørelse den 23. marts 2017 om sagen." Citat slut. På den baggrund vurderede styrelsen den 22. juni 2017, at e-mailen ikke indeholdt nye oplysninger om det nærværende indhold af drøftelsen på koncerndirektionsmødet. Det er altså det, at Udlændingestyrelsen selv oplyser, og det taler efter min opfattelse for sig selv. Men jeg vil da godt sige, at det også stemmer fuldstændigt overens med min egen opfattelse. Jeg har hele tiden klart og tydeligt givet udtryk for min holdning til det her spørgsmål. Det tror jeg ikke, der er nogen, der kan være i tvivl om. Men jeg var også inden udsendelsen af pressemeddelelsen blevet bekendt med, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde.

Jeg har på intet tidspunkt sagt, at administrationen af min pressemeddelelse skulle ske på sådan en måde, at parrene skulle adskilles, selv om det ville være i strid med vore internationale forpligtelser. Med fare for at gentage mig selv, så vil jeg helt stilfærdigt sige, at forløbet af sagen understøtter dette. For der var jo netop et antal sager, hvor

styrelsen aldrig adskilte parrene, hvilket jeg jo vidste. Og det hænger altså ikke sammen med, at jeg skulle have beordret en undtagelsesfri og dermed ulovlig praksis. For sagerne viser jo netop, at ordningen ikke var undtagelsesfri. Og derfor, så mener jeg heller ikke, at e-mailen fra den daværende direktør lægger noget til eller trækker noget fra i forhold til de oplysninger som ombudsmanden har afgivet sine udtalelser på grundlag af, eller som Folketinget er blevet oplyst om. Sagen er, som den er, hverken mere eller mindre.

Så ved jeg jo godt, at oppositionen sikkert lige om lidt vil stille spørgsmål, hvor man fuldstændigt ignorerer det svar, som Udlændingestyrelsen har givet, og hvor man læser e-mailen ud fra en på forhånd fastlagt dagsorden om, at der må og skal ligesom være noget at komme efter. Hvis jeg skal være helt ærlig, så synes jeg faktisk, at det er temmeligt useriøst. Jeg kan selvfølgelig ikke forhindre, at man læser e-mailen med en bestemt dagsorden, men det harmonerer altså bare ikke med de oplysninger, som der faktuelt er i sagen. Og som altså ikke stammer fra mig, men som stammer fra myndighederne selv.

Selv står jeg tilbage med en sikker viden om, at jeg i politisk henseende gjorde det nødvendige den 10. februar 2016. De her sager er mig inderligt og personligt meget imod. Det har været mit politiske kompas, og det er det, jeg har styret efter hele det her forløb igennem. Nemlig at de her piger, som sagen jo egentlig drejer sig om, skal have et pusterum. Nu er man i Danmark, og her er det danske regler og danske værdier, der tæller. Og igen, vi ved, at en pige under 18 år bliver giftet bort hvert andet sekund. At en ud af fire nulevende kvinder blev gift, da de var under 18 år. At halvdelen af barnebrudene har mænd, der er mere end 10 år ældre end dem selv. Og at 90% af alle teenagegraviditeter sker blandt gifte piger. Sådan er virkeligheden desværre for unge piger i dag rundt om i verden. Og netop derfor, så vil jeg gøre alt, hvad jeg kan for, at det skal undgås, at det også skal være sådan for unge piger, som vi har ansvaret for på vore asylcentre. Og min holdning er derfor, at barnebrude ikke hører nogen steder hjemme og heller ikke på danske asylcentre.

Ordstyrer Martin Henriksen: Tak til ministeren! Så går vi i gang med spørgerækken. Først, så er det Mattias Tesfaye, værsgo!

Mattias Tesfaye: Tak til ministeren for at møde op og for sin besvarelse. Jeg er glad for at kunne lytte til ministerens forklaring, og jeg sidder her virkelig og prøver at sætte mig ind i ræsonnementet bag ministerens handlinger og udtalelser i hele det her forløb, og jeg tror, jeg kan tale på vegne af alle, der sidder på den her side af bordet – faktisk på alle, der er i det her lokale, at der er jo ikke nogen her, der ønsker barnebrude af nogen slags.

Men, hvis jeg så må bede ministeren også om at prøve at sætte sig lidt ind i vores sted. Vi sidder her med et ansvar om at sørge for, at regeringen bliver kontrolleret om, hvorvidt lovgivningen bliver overholdt. Og set fra vores sted – alt, hvad der er af skriftligt materiale i den her sag, understøtter, at ministeren, på et møde den 10. februar 2016, sagde, at de her asylansøgere, de skulle adskilles – også på en måde, hvor det var undtagelsesfrit. Det er alt, hvad vi kan se, der står i papirerne. Og nu er der kommet et nyt stykke papir – nemlig en e-mail, som bekræfter det. Det eneste, der taler for det andet, er, nogle udtalelser fra ministeren om, at der mundtligt på nogle møder, hvor der ikke er taget referat, er sagt noget andet. Det er dét, der gør det svært for os at stole på, at dét, ministeren siger, er sandt.

Så derfor kunne jeg godt tænke mig at starte med at spørge: Med alt dét, vi nu ved, ville ministeren så have ønsket, at Udlændingestyrelsen havde udleveret den mail til Ombudsmanden, da han bad om det første gang? Særligt taget i betragtning af, at efter mailen nu er kommet frem, så skrev Ombudsmanden ganske kort tid efter til ministeriet et temmelig langt brev og bad om at få forklaret, hvad der var op og ned i den sag. Det er jo så svaret på det brev, hvilket vi sidder med foran os her.
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Altså for det første, så vil jeg godt lige anfægte, at det skulle stå fuldstændigt klart, hvad den samlede opposition vil omkring barnebrude. Det må jeg simpelthen bare sige. Jeg har også siddet til alle de her samråd, jeg har også hørt og læst alt, hvad der er blevet sagt. Det er rigtigt nok, det står efterhånden klart, hvad Socialdemokratiet vil, men det står ikke klart, hvad Enhedslisten, Alternativet, Det Radikale Venstre og SF vil. Det gør

det simpelthen ikke. Det gør det simpelthen ikke. Så det vil jeg bare lige sige helt klart.

Så beder Mattias Tesfaye mig om at prøve at sætte mig ind i jeres sted, og det vil jeg også rigtig gerne prøve at gøre. Og dét, du siger Mattias Tesfaye, det er, at alt, hvad der overhovedet ligesom er udleveret i den her sag, skulle modsige, at den pressemeddelelse, som så senere hen blev til en instruks, skulle betyde, at ikke alle blev adskilt, men virkeligheden taler jo bare imod, fordi det var jo ikke undtagelsesfrit, der var jo netop par, som ikke blev adskilt. Og jeg synes faktisk også, måske det er på sin plads at prøve og læse, hvad det er Styrelsen selv skriver om det her. Det er rigtigt, det er jo min politiske holdning, men jeg har jo aldrig nogensinde sagt, at man skal undlade at adskille. Jeg har aldrig nogensinde bedt om, at man skulle lade hån om konventionerne. At jeg så har en politisk holdning om, at jeg ikke ønsker, at der er barnebrude, der skal bo med deres ældre mænd på asylcentrene, det er så noget andet. Og jeg ønsker at gå så langt, som man overhovedet kan, for det gør jeg, og det har jeg hele tiden sagt. Det har jeg både sagt i ministeriet, det har jeg sagt udadtil, det har jeg sagt i alle debatter. Det tror jeg ikke, der er nogen som helst, der er i tvivl om. Jeg vil gøre alt, hvad jeg nu kan for at beskytte de her piger – alt, hvad der står i min magt. Men jeg har aldrig nogensinde bedt nogen om at handle ulovligt – aldrig. Og dét kan man sådan set også lige præcis se på, at der jo netop er par, der ikke blev adskilt.
...

Johanne Schmidt-Nielsen: ... Og jeg ved godt, at ministeren gerne vil have det her til at handle om, hvorvidt man synes, at børnebrude er en god idé eller ej. Altså, der er ikke nogen i det her lokale – jeg har aldrig mødt nogen på Christiansborg, som synes, at børnebrude er en god idé. Det tror jeg altså også godt, ministeren ved.

Vi skal lige huske, hvad denne her sag handler om. Den handler om to meget, meget principielle forhold – nemlig 1) Kan vi stole på, at ministre i Danmark regerer i overensstemmelse med dansk lov og 2) Kan vi stole på, at ministre taler sandt i Folketinget, og kan vi stole på, at ministre giver Ombudsmanden de informationer, Ombudsmanden har brug for at få?

Alt skriftligt materiale i den her sag viser os én ting – nemlig, ministeren gav en ulovlig undtagelsesfri instruks. Og der er meget skriftligt materiale. Altså sågar ved vi jo, at man fra ministeriets side ringede til Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016 og sagde: Husk, I skal administrere i overensstemmelse med pressemeddelelsen – altså den undtagelsesfrie instruks. Vi har kun haft én ting, som underbyggede ministerens påstand, og det var ministerens ord, fordi der var ikke noget referat fra det møde i koncerndirektionen den 10. februar 2016. Ministeren har sagt – jamen, jeg sagde på det møde, det blev sagt på det møde klokkeklart, at der selvfølgelig kunne gøres undtagelser. Vi har ikke noget skriftlig dokumentation for det. Nu er der så kommet en hidtil hemmeligholdt mail frem, som jo skyder den forklaring ned – nemlig en mail, hvor den daværende direktør for Udlændingestyrelsen skriver det stik modsatte af, hvad ministeren hidtil har forklaret. Det er jo det stik modsatte af, hvad ministeren hidtil har forklaret. Der står i den her e-mail – altså, den daværende direktør bliver spurgt ... budskabet er efter det oplyste, at ingen mindreårige under 18 må bo sammen med deres ægtefælle. Og oppe i overskriften på mailen står der ingen med store bogstaver. Og direktøren svarer: Ja. Altså direktøren svarer ja til, at ingen må bo sammen og tilføjer altså, uanset børnekonventionen. Hvordan søren har den daværende direktør i Udlændingestyrelsen fået den opfattelse, som jo fuldstændig klart fremgår af mailen, der er sendt 2 timer efter, mødet blev afholdt.

Hvis ministerens påstand er korrekt – nemlig, at det tydeligt blev sagt på mødet, at der ville være undtagelser. Hvis det tydeligt blev sagt på mødet, at der ville være undtagelser, hvorfor skriver en så erfaren embedsmand så det modsatte?
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Altså, for det første, så siger du nu, Johanne Schmidt-Nielsen, at der kan ingen tvivl være om, hvad oppositionen vil, når det kommer til barnebrude, fordi det ønsker ingen. Men Johanne Schmidt-Nielsen, Det Radikale Venstre, SF, Alternativet mangler jo så bare lige at give et svar på, hvad skal der så ske på centrene. Vil man bare lade barnebrude bo sammen med deres ældre mænd. Så kommer man jo reelt jo til at understøtte det her helt uhyrlige fænomen, som det er. Man kommer til at understøtte, at unge

piger i Danmark ikke lever i frihed. Nogen gange bliver man jo nødt til også at sætte handling bag ord Johanne Schmidt-Nielsen. Man kan jo ikke bare sige, jeg er imod barnebrude, men jeg lader dem i øvrigt bare lige bo sammen med deres ældre mænd ude på centrene, og vi vender lige det blinde øje til, fordi det er jo også få i forhold til de mange millioner, der er rundt omkring i verden. Hvis man vil noget på det her område, så bliver man også nødt til at sætte handling bag ord Johanne Schmidt-Nielsen.

Når man kommer til Ombudsmanden, så er Ombudsmandens konklusion jo altså klar, fordi han siger jo, at han kan ikke lægge til grund, at det var hensigten at gøre noget, der var ulovligt. Og det må jeg sige, jeg lægger jo fuldstændig hans konklusion til grund.

Med hensyn til mailen – altså, der er ingen som helst tvivl om, at jeg på det koncerndirektionsmøde jo gav klart udtryk for min politiske holdning. Det tror jeg står klart for enhver. Ligeså vel, som jeg klart har gjort udtryk for min politiske holdning om, at jeg vil gøre alt for at redde de her piger – alt, hvad der overhovedet står i min magt – både inden for døren og uden for døren her og alle andre steder. Og det tror jeg simpelthen ikke, der er nogen som helst, der er i tvivl om, men jeg kan fuldstændig afvise, at jeg har givet en instruks til myndighederne om, at par skulle adskilles uden undtagelse – også selvom det ville være i strid med Danmarks internationale konventioner. At jeg har ønsket så restriktiv en praksis som overhovedet muligt, det er der ingen tvivl om, men jeg har aldrig forsøgt at iværksætte en ulovlig praksis. Og så kan jeg jo altså ikke, hvor gerne jeg end ville, så kan jeg jo ikke sidde og fortolke, hvorfor at det her bliver skrevet, som det gør. Jeg kan bare konstatere, hvordan virkeligheden er – og det er, at der var par, der netop ikke blev adskilt, fordi det ville være i strid med konventionerne, hvis det skete, og at det dermed jo ikke var en undtagelsesfri praksis, der blev sat i værk. Og det er helt rigtigt, at pressemeddelelsen er selvfølgelig håndfast. Det skal den da også være, fordi jeg vil barnebrude til livs. Jeg vil gøre alt, hvad jeg overhovedet kan for at komme det til livs. Der er bare forskel på, om man så forsøger at instruere myndighederne i at gøre noget, der er ulovligt eller ej. Og det er altså ikke sagen.
...

Caroline Magdalene Maier: Ja tak, men så vil jeg følge direkte op på det, og jeg vil spørge ministeren, om hun så mener, for det må være den nødvendige konsekvens af det, at Henrik Grunnet, han så lyver i sin e-mail. Fordi han skriver jo, at ministerens holdning er klar – uagtet hensynet til børnekonventionen. Og deraf forstår vi jo alle sammen, at ministerens holdning er, at man ikke skal lave en individuel vurdering. Det er jo dét, han skriver.

Så når ministeren nu sidder og siger, at det ikke er dét, der er sket – lyver han så i sin e-mail?
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Jeg begiver mig ikke ud i tolkninger af mails. Det kan jeg forstå, at det gør Caroline Magdalene Maier. Det synes jeg faktisk, man skal afholde sig fra. Jeg synes, det man skal, det er at lægge til grund, hvad Udlændingestyrelsen skriver. Og de skriver jo, altså helt klart, hvis nu ... jeg kan prøve at læse det op igen, hvad jeg sagde i min tale – at sammenfattende, så skriver Udlændingestyrelsen, og det er jo så dét, der er sendt til Ombudsbanden, at e-mailen alene havde til formål at sikre styrelsens egen forberedelse af pressehåndtering op mod udsendelsen af jo så min pressemeddelelse, at styrelsen lagde således afgørende vægt på, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen, og det vil jeg godt bare lige prøve at sige én gang mere, så det står helt fast, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Og desuden, så lagde styrelsen jo vægt på, at e-mailen, og det er jo så et citat:

> "Giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet, og at ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysningerne indgik, efter styrelsens vurdering, modtaget den 22. juni 2017, allerede i grundlaget for Ombudsmandens redegørelse af 23. marts af sagen".

Og det var jo så baggrunden for, at styrelsen den 22. juni 2017 vurderede, at e-mailen ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet. Det er jo dét, som Udlændingestyrelsen oplyser, og jeg kan bare sige, at det er også min opfattelse af det her. Men at begynde med at sidde og fortolke og konkludere på en mail som den her, det begiver jeg mig ikke ud i, og det synes jeg heller ikke, at man skal. Jeg synes sådan set, at det bedste, det er at lade Udlændingestyrelsen komme med deres betragtninger i den her sag. Og det har de gjort, og det kan jeg fuldstændig, altså det lægger jeg mig fuldstændig op ad.
...

Sofie Carsten Nielsen: ... Jeg behøver ikke ministerens fortolkninger, men dét, som står omkring denne her mail, det er, at ministeren på samrådet den 1. juni 2017, siger – altså, der er ingen der den 10. er i tvivl om, at der udgår, kan man sige, en retningslinje, der hedder, at alle internationale forpligtelser skal overholdes. Og det fremgår jo, kan man sige, af de mundtlige tilkendegivelser, der kommer. Det var dét, ministeren sagde, og det er jo en transskribering på samrådet den 1. juni 2017.

Direktør Henrik Grunnet har jo en noget anden udlægning – der er noget helt andet, han ikke er i tvivl om: "Mødet, jeg var til i ministeriet, efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har fælles barn". Så jeg beder ikke ministeren om nogen som helst fortolkninger. Men vil ministeren medgive, at det er to modsatrettede konklusioner, som ministeren og Grunnet her siger, at der ikke er tvivl om?
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Altså igen, så tolker Sofie Carsten Nielsen jo, det er jo din fortolkning af det. Jeg kan jo bare sige, at Udlændingestyrelsen siger jo sådan set det modsatte her. Og jeg vil gerne prøve at læse det op igen, hvis det skulle være:

> "Styrelsen lagde således afgørende vægt på, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen".

Og virkeligheden er jo også en anden, fordi der er jo netop par, der ikke bliver adskilt. Så virkeligheden er jo en anden. Og så ved jeg ikke, hvad det er, man skal tage bestik af, om man skal tage bestik af virkeligheden, eller om man skal tage bestik af, hvad det er, der er foregået oppe i Sofie Carsten Nielsens hoved. Det er jo sådant set det interessante. Virkeligheden er en anden Sofie Carsten Nielsen, så det er jo lidt svært – på en eller anden måde er det jo lidt svært, hvis man ikke kan argumentere med virkeligheden, så kan det jo være en lille bitte smule svært at trænge ind, kan man sige, i den her sag. Så der er sådan set ikke andet at sige til det – end, at styrelsen, de konkluderer, som de gør. Virkeligheden viser også, at det ikke er, som Sofie Carsten Nielsen siger. Og det tror jeg måske så, at det er dét, man skal holde sig til – i stedet for, man skal begynde med at sidde og fortolke en e-mail på en forårsdag i 2019.

...

Holger Nielsen: Altså, du må jo forstå, at der er så mange mærkværdige ting i den her sag, at ... det er derfor også, det bliver rimeligt vigtigt og se på den her e-mail. Altså det mærkværdige er bl.a., at man laver en pressemeddelelse den 10. februar, som pludselig tilsyneladende bliver en forvandlingsakt. Det er altså meget, meget specielt. Det er meget specielt, at man laver en pressemeddelelse, hvor du lægger meget vægt, det dine egne politiske tilkendegivelser, og hvor du sådan politisk ønsker nogle ting, og det kender vi jo alle sammen til. Men det er jo ikke sikkert, at dine politiske tilkendegivelser og ønsker, de kan forenes med den måde, det skal forvaltes på. Og det kunne de jo ikke her. Det er jo dét, som er hele humlen i det her.

Så laver man ikke en egentlig ... så laver man så en instruks, der består af pressemeddelelsen – som sagt, det er meget usædvanligt, at en pressemeddelelse bliver en instruks – en intern forvaltningsakt. Det er meget usædvanligt. Og derfor er det da meget vigtigt at få afklaret, hvordan det blev det så fortolket i de dage dér af et embedsapparat, der skulle administrere denne pressemeddelelse/instruks. Og derfor er det da særdeles vigtigt at se på, hvordan det blev opfattet af de embedsmænd, der sad på det møde. Og dét, som man kan se her, det er, at det blev opfattet sådan, at ministeren ønskede sådan og sådan og sådan. Ikke for at lave historiske sammenligninger, men der har altså været

tidligere en meget, meget stor sag, hvor det også var et meget, meget stort problem, at ministeren havde nogle ønsker ... en meget stærk minister i forhold til sit system ... havde nogle ønsker, og så rettede man ind efter det. Jeg ved ikke, om det er tilfældet her. Dét, man bare kan se, det er, at der har været en særdeles stor usikkerhed i embedsapparatet i forhold til, hvad det her skulle være – også fordi som sagt en pressemeddelelse som instruks, det er jo helt ... det er jo meget usædvanligt ikke. Og hvad gør man så. Og så administrerer man så frem til marts måned på en måde, der er ulovlig altså, og så retter man så siden ind. Man har så siden rettet ind, det er så rigtig nok ikke, men dét, vi snakker om her, det er jo, hvordan ministeren i virkeligheden forsøgte at presse en ulovlig forvaltningspraksis igennem. Det er da vigtigt at få afklaret her i Folketinget.

...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Ja, det er jeg helt enig i, at det er vigtigt at få afklaret. Det er også derfor, vi sidder her. Og nu siger Holger K. så, at der er så mange mærkværdige ting i denne her sag – det ved jeg ikke, om der er. Jeg ved ikke, om der er så mange mærkværdige ting, men der er i hvert fald nogen, der ligesom får det til at se ud som om, der er en masse mærkværdige ting. Jeg synes måske, det mest mærkværdige, det er, at man ikke kan få et svar på, hvordan andre ville hjælpe de her piger, eller man bare kunne sige lige ud – vi vil ikke hjælpe de her piger. Det ville jo være fair nok. Det er jo en politisk holdning.

Når det er sagt, så er det jo sådan, at pressemeddelelsen fik karakter af en instruks, det er rigtigt. Og den del har vi ligesom allerede forholdt os til – og at der gik for lang, inden man så fik skrevet en instruks. Men faktum er bare stadigvæk, at på trods af de her ting, på trods af den her e-mail, så er det jo bare sådan, at der var jo netop par, hvor der ikke skete en adskillelse. Og det vil jo altså sige, at der er jo blevet handlet, som der skulle rundt omkring. Det var ikke en undtagelsesfri praksis, der blev indført. Det vidste jeg. Jeg kunne godt have ønsket mig det anderledes, men sådan er det bare. Og jeg har på intet tidspunkt bedt nogen om at gøre noget ulovligt – på intet tidspunkt. Og det må da være dét, der er det vigtige. Og man kan sådan set bare få syn for sagen ved at se, at der var par, der ikke blev adskilt. Så man fristes næsten til at citere Anders

Fogh og sige, der er simpelthen ikke noget at komme efter i den her sag, når det handler om, om der blev bedt om at gøre noget ulovligt, for dét gjorde der ikke, det gjorde der ikke – på intet tidspunkt.
...

Johanne Schmidt-Nielsen: Der er to overordnede ting, det kunne være så spændende at få belyst på det her samråd, og det ene er jo, hvordan søren den daværende direktør, meget erfaren embedsmand fra Udlændingestyrelsen, kan komme frem til den stik modsatte konklusion af ministeren kun to timer efter mødet er afholdt – altså det vil sige, indholdet af den mail, der nu er kommet frem i Dagbladet Information. Og dét, må jeg sige, det synes jeg faktisk stadigvæk ikke ministeren svarer på. Altså det er en meget vag forklaring sådan noget med – jamen, tolkning og sådan noget, men det er jo ikke svært at tolke – altså, der er jo ikke behov for at tolke, for der står jo klokkeklart, den er meget kort, der står jo klokkeklart i mailen, at det efterlader ingen tvivl – alle skal adskilles uanset Børnekonventionen. Og jeg savner stadig et svar fra ministeren på, hvorfor den daværende direktør fra Udlændingestyrelsen skriver sådan i en e-mail – ganske kort tid efter mødet er afholdt.

Det andet spørgsmål, som jeg håber, det her samråd, hvor vi jo desværre ikke så meget tid, men som jeg håber det her samråd vil kaste lys over, det er, hvorfor Ombudsmanden ikke har fået den her e-mail. Og jeg forstår, ministeren siger – jamen, det er sådan ... det er internt, og det er bare pressehåndtering og så videre. Men Ombudsmanden finder jo helt åbenlyst den her e-mail interessant, fordi Ombudsmanden har skrevet en seks sider lang skrivelse til ministeren om den her mailudveksling, efter Ombudsmanden fik den af Dagbladet Information. Altså, så det er svært at forestille sig, at Ombudsmanden ikke finder den interessant. Hvis Ombudsmanden ikke finder den interessant, hvorfor skulle Ombudsmanden så have sendt et seks sider langt brev til ministeriet om den mailudveksling. Da Ombudsmanden i sin tid henvender sig til ministeren, nemlig den 13. juni 2016, der beder han om at få udleveret – og nu citerer jeg: "evt. yderligere skriftligt materiale fra både Styrelsen og Ministeriet, som fx e-mails, "mavebælter", sms'er, håndskrevne notater ... eller – ja notater eller forelæggelser og resolutioner, herunder også evt. ujournaliseret materiale, der kunne belyse de retslige overvejelser. Det vil sige, det er meget tydeligt, at Ombudsmanden, han vil gerne have

alt materiale, der vedrører den her sag ikke – håndskrevne noter, sms'er, "mavebælter", der kunne belyse de retslige overvejelser. Her ligger så en e-mail, hvor der står: Alle skal adskilles – uanset Børnekonventionen. Det er da helt åbenlyst, at det afspejler retslige overvejelser.

Tror ministeren, at Ombudsmanden kunne have ønsket sig den her mail, som det ene spørgsmål – og som det andet spørgsmål, vil ministeren ikke nok svare på det her med, som står helt centralt, hvorfor ... jamen, det spørgsmål jeg stadigvæk mangler svar på, nemlig, hvorfor skriver den daværende direktør, at alle par skal adskilles – uanset Børnekonventionen, hvis han lige har siddet til et møde, hvor han har fået at vide, at alle par ikke skal adskilles?

De to spørgsmål – og så tror jeg, og jeg ved godt, man skal passe på med at stille mange spørgsmål, for så får man ikke svar. Men ministeren har et argument, der går igen i dag, som hedder – jamen, de blev jo ikke adskilt. Det er ministerens forklaring i dag – jamen, de blev jo ikke adskilt. Undskyld mig minister, den 3. marts 2016 skriver Røde Kors og beder om at få lov til at dispensere. Røde Kors skriver et brev og siger, må vi ikke nok dispensere, må vi ikke nok sørge for, at nogen kan lade være med at blive adskilt. Hvorfor skulle Røde Kors sende sådan et brev, hvis ikke det var, fordi der var en praksis, som fulgte den instruks ministeren havde givet – nemlig, at alle par skulle adskilles. Kan ministeren skriftligt dokumentere, at der i perioden frem til den 18. marts, hvor denne her justering oversendes, at der i den periode aktivt er truffet beslutninger om, at par ikke skal adskilles – altså ikke bare, at der er nogen, hvor man ikke har nået at adskille dem, fordi det er klart, man nåede ikke at adskille alle par, indtil man justerede. Men kan ministeren dokumentere, at der er par, man aktivt har undladt at adskille. Og hvorfor nævner jeg det her, det nævner jeg, fordi det er den nye forklaring ministeren hele tiden kommer med i dag.
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Ja, det tog lidt tid, inden vi kom hen til spørgsmålene, så der blev jo sagt meget inden, og der blev jo derfor sagt også rigtig meget, som jeg rigtig godt kunne egentlig tænke mig at kommentere på, men det ved jeg ikke, om der er mulighed for? Men hvis jeg skal tage spørgsmålene, og dermed ikke

være sagt, at alt, hvad Johanne Schmidt-Nielsen har sagt her, at jeg er enig i det, for jeg er ganske enkelt ikke enig i den udlægning Johanne Schmidt-Nielsen kommer med, så derfor kunne vi jo have diskuteret på baggrund af dit indlæg nu de næste tre kvarter. Så jeg tager intet af dét, du har sagt nødvendigvis til indtægt for virkeligheden, men som noget, at du Johanne Schmidt-Nielsen mener og en holdningstilkendegivelse meget langt hen ad vejen.

Hvis vi ser på Ombudsmanden, så kan man jo sige, jeg har jo generelt hele tiden været interesseret i selvfølgelig og meget optaget af, at Ombudsmanden skulle have alt det materiale og de dokumenter, som han bad om. Det er selvsagt, det er jeg selvfølgelig også forpligtet til, men det er også ligesom dét, der ligger i at have en Ombudsmandsinstitution. Men det er jo nu bare en gang sådan, at det er Udlændingestyrelsen, der er nærmest til at vurdere, om et dokument i Styrelsens besiddelse er eller ikke er omfattet af den anmodning, som der er kommet fra Ombudsmanden. Og det gjaldt det materiale fra Udlændingestyrelsen, som der blev sendt over til Ombudsmanden, og det gælder derfor jo også den e-mail, som der er meget diskussion om i dag. Og der finder Styrelsen jo altså, at e-mailen ikke belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen. Og nu læste du jo selv op af flere omgange, at Ombudsmanden bad om alt materiale, der havde med de retslige overvejelser at gøre, det er et direkte citat, jo ikke bare fra dig, men fra det brev, der ligger, og derfor er det også dét, jeg svarer på, og at netop styrelsen ikke mener, at e-mailen belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen. Så kan du jo mene, hvad du vil. Det står dig jo frit for. Og det står dig også frit for at sige det, og det har du også gjort rigtig mange gange, men det ændrer bare på, hvad Udlændingestyrelsen mener. Og derfor, så når Styrelsen jo så altså frem til, at e-mailen ikke er omfattet af Ombudsmandens anmodning. Udlændingestyrelsens uddybende begrundelse i svaret til Ombudsmanden for, hvorfor e-mailen efter Styrelsens vurdering ikke anses for omfattende af Ombudsmandens anmodning støtter jo så altså ministeriets opfattelse af dét. Og det vil jo altså med andre ord sige, at ministeriet er enig i Styrelsens vurdering af, at e-mailen ikke var omfattet af Ombudsmandens anmodning, og derfor er den ikke sendt med. Jeg vil da gerne ... altså jeg kan jo bare gentage mig selv og sige, at e-mailen set fra min stol jo hverken lægger noget til eller trækker

noget fra i forhold til de oplysninger, som Ombudsmanden, han har afgivet sin redegørelse på baggrund af. Og at sagen er den, at det er, som det er, hverken mere eller mindre. Og Ombudsmanden har jo altså dermed jo også på baggrund af alt det materiale, han har fået jo sagt, at intentionen jo ikke var, at der skulle sættes en ulovlig praksis i gang. Så det er de to af de tre spørgsmål, du stiller.

Og så siger du så, hvorfor skriver den daværende Styrelses direktør, som han gør. Altså, det har jeg jo meget, meget svært ved at sige, hvorfor han skriver, som han gør. Det lyder næsten som om, at du ved det. Jeg kan jo ikke vide det. Altså, det kan jeg ganske enkelt ikke. Men jeg kan sige meget klart, at jeg klart tilkendegav, hvor min politiske holdning var og er i den her sag, og den er uændret. Jeg mener ikke, at barnebrude hører til på danske asylcentre. Jeg vil gøre alt, hvad jeg overhovedet kan for at forhindre det. Men jeg vil da ikke bryde loven. Det er da selvsagt. Og det er jo så også Ombudsmandens konklusion, kan man sige, at der er ikke ... det har ikke været intentionen at iværksætte en ulovlig praksis.
...

Caroline Magdalene Maier: ... Jamen, for at følge op på det sidste. Ministeren bliver ved med at henvise til, når vi spørger til den åbenlyse modstrid, der er imellem dét, som Henrik Grunnet skriver i sin mail, så bliver ministeren, og dét, som Udlændingestyrelsen så åbenbart konkluderer – altså nemlig, at ministerens holdning er klar, og det står sådan set også i svaret til Ombudsmanden, der skriver man også, at ministerens klare holdning er, at alle mindreårige de skal ... asylansøgere skal være indkvarteret adskilt fra ægtefælle/samlever, men der i helt særlige tilfælde kan være omstændigheder, der betyder, at man skal gøre en undtagelse. Så det er ministerens klare holdning. Det står sådan set også i svaret til Ombudsmanden, som vi har fået tilsendt.

Men det er jo i modstrid med dét, som Grunnet skriver i sin mail. Fordi han skriver jo helt klart som et svar på en medarbejder, der skriver, at budskabet i pressemeddelelsen er, at ingen mindreårige under 18 år må bo sammen med deres ægtefælle, skriver han – ja, mødet, jeg var til i ministeriet, efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn. Og så bliver ministeren ... hver gang, vi prøver at spørge ministeren om, hvorfor er

der modstrid. Hvordan kan Grunnet have forstået, at der ikke skal gøres undtagelser – uanset Børnekonventionen, skriver han. Hvordan kan han have forstået det, når ministeren bliver ved med at sige, at der ikke er modstrid og henviser til Udlændingestyrelsens fortolkning af ministerens politiske holdning – bliver jeg bare nødt til at spørge: Ministeren er, så vidt jeg er orienteret i hvert fald, jo et voksent, begavet, tænkende menneske. Så hvordan læser ministeren den mail fra Grunnet? Hvordan forstår ministeren, og så, om man må tolke eller ej, det er jeg ligeglad med, eller ... jeg ... det behøver ikke være en tolkning, det kan sådan set bare være en forståelse af en mail. Men hvordan forstår ministeren den mail fra Grunnet? Og hvis ministeren forstår den mail fra ham på samme måde, som vi gør hernede – nemlig, at ministeren har givet et udsagn om, at alle skal adskilles uden undtagelse. Er ministeren så ikke enig med os, at så er der i hvert fald et eller andet sted, der er gået noget galt. Enten har Grunnet misforstået eller så lyver han – og ellers, så har ministeren sagt noget andet.
...

Mattias Tesfaye: ... Jeg har to spørgsmål, og det ene er en gentagelse af mit første, som jeg ikke fik svar på.

Spørgsmål nr. 1: Er ministeren i dag tilfreds med, at Styrelsen ikke udleverede e-mailen til Ombudsmanden?

Og spørgsmål 2: Var der nogen på mødet, den 10. februar, der diskuterede lovligheden af ministerens holdning om, at ingen måtte bo sammen?
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Til det sidste, der vil jeg sige, at det har vi også skrevet til Ombudsmanden, at det blev sagt på mødet, og det står jeg selvfølgelig stadigvæk fast på, ellers skulle jeg jo ikke have skrevet det til Ombudsmanden.

Til det første, om jeg er tilfreds med, at Udlændingestyrelsen ikke sendte mailen med, så vil jeg jo sådan set bare sige igen altså, at for det første – jeg var optaget af, at Ombudsmanden skulle have og altid får alt det materiale, som han beder om, at det jo er Udlændingestyrelsen, der vurderer, hvad der skal sendes med og dermed jo, hvad der ligesom

er omfattet af den anmodning, der er kommet fra Ombudsmanden, det gjaldt også for det her materiale – og her, der finder Styrelsen så altså ikke, at e-mailen belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen – og derfor, så er mailen ikke omfattet af Ombudsmandens anmodning. Og jeg har ikke noget at udsætte på Udlændingestyrelsen – netop, fordi at det ikke var de retlige overvejelser.

Så er der Caroline Magdalene Maier, der siger, eller der spørger til det når man kigger tilbage her, hvordan jeg vil fortolke det. Altså, jeg vil ikke fortolke det. Du siger, læser du det ligesom, vi gør. Jamen, jeg kaster mig simpelthen ikke ud i fortolkninger. Det vil jeg ikke. Men jeg synes måske, at man skulle tage at spørge sig selv om, Caroline Magdalene Maier, hvem det er, der måske er nærmest til at tolke en mail som den her. Er det en politiker, der den 1. marts 2019 sidder på et samråd, eller er det Udlændingestyrelsen, der i de dage, som vi taler om her, sad og skulle iværksætte en praksis. Altså, hvem er dét, det er, der ligesom er bedst til at vurdere den sag. Det vil jeg sige, det er efter min mening, så er det nok Udlændingestyrelsen, der i de dage sad og skulle iværksætte en praksis og ikke os politikere, der sidder nu her en forårsdag og begynder med at tolke på nogle mails, der er sendt for år tilbage. Det tror jeg, man må sige.
...

Johanne Schmidt-Nielsen: Jeg fik ikke svar på et spørgsmål, som jeg rigtig gerne vil have svar på, fordi det er meget centralt for ministerens forklaring. Ministeren siger – jamen, det var jo ikke alle par, der blev tvangsadskilt, så der blev lavet undtagelser. Og så er dét, jeg spørger ministeren om, der er nogen som helst skriftlig dokumentation for, at der er par, som man aktivt har valgt ikke at adskille – frem til, at man sender denne her præcisering den 18. marts. Altså er der i perioden dertil par, man har valgt ikke at adskille? Jeg ved godt, man ikke nåede at adskille alle, men er der par, man ikke har valgt at adskille ved en aktiv beslutning? Og blev ministeren orienteret om det? Fordi ministeren siger, jeg vidste det, jeg fulgte det. Fik ministeren orienteringer om sådanne aktive beslutninger på skrift?
...

Holger K. Nielsen: Ja, jeg synes også, vi mangler svar på det spørgsmål, som Johanne stillede før omkring brevet fra Røde Kors den 3. marts, hvor man ligesom sådede betænkelighed ved, at der er nogen, som ... at man skal adskille alle ... de synes, det ville give nogen betænkeligheder, de beder faktisk om, at det ikke skulle kunne lade sig gøre. Det tyder jo på, at ude i landet, om jeg så må sige, i terrænet, der administrerer man efter, at det her, det måske er ulovligt, altså, sådan var det jo. Og det er jo også derfor, jeg synes, at ministeren hun jonglerer meget i virkeligheden mellem sådan det retlige og så det politiske – sådan frem og tilbage hele tiden.

Den der pressemeddelelse, det var nogle politiske tilkendegivelser. Det var hendes politik. Men det blev ikke desto mindre et retligt dokument, ikke sandt. Og det er jo derfor, at det er vildt, vildt forvirrende for os, når hun hele tiden kører på de der forskellige niveauer på, om det er hendes egen politik, hendes egne holdninger og alt det der, hun kører med. Og så de forvaltningsmæssige afgørelser eller dokumenter, som man skal administrere efter. Og det er jo derfor, det er da dybt interessant for os at se på den e-mail, også selvom ministeren siger, det ikke har nogen retlig betydning. Jamen, det her ... der er jo vild blanding af retlige og politiske forhold i hele den her sag. Og det er jo derfor dybt, dybt interessant at finde ud af, hvorfor Grunnet, han skriver som han gør i den mail. Det har jo netop baggrund i, at manden, han sidder med en sag, hvor der en pressemeddelelse, han skal administrere efter, og så må han så ligesom se på, hvad er ministerens holdning til det her ikke. Og hvad skal jeg så gøre på baggrund af det, som den embedsmand, han nu er. Og så er det så, han siger – jamen hans opfattelse er, ud fra det møde han har været til, at der skal forvaltes undtagelsesfri ... hvad der jo er hele problemstillingen i det her. Det er da interessant at få afklaret – også selvom det ... den interne mail ikke har nogen decideret retlig betydning, det er dét, man ligesom forsvarer sig med. Men det er da dybt betydningsfuldt for forståelsen af, hvordan man forsøgte at administrere den 10. februar 2016.
...

Sofie Carsten Nielsen: ... Jeg går ud fra, at ministeren kan bekræfte, at Ombudsmanden jo ikke har konkluderet på de seneste oplysninger. De er jo netop blevet tilsendt ham i går ... sent i går, efter hans omfattende

efterspørgsel på nye oplysninger. Og der er faktisk flere nye oplysninger. Og selv om vi stadigvæk har svar på det mest grundlæggende spørgsmål, så har jeg altså et andet, som jeg også gerne vil rejse her, som jeg også i min motivation lagde vægt på – nemlig den frustration, der tydelig er i ministeriet over manglende retningslinjer. Det er nemlig flere nye mails udover dén, der har været i ... som Information kunne afsløre, altså den fra Henrik Grunnet, så er der jo nu, efter at ministeriet har kunnet ... og Styrelsen har kunnet tænke sig grundigt om, blevet fremsendt endnu flere nye mails til Ombudsmanden sent i går, bl.a. fra embedsværk over manglende retningslinjer, Lene Linnea Vejrum til Henrik Grunnet 16. februar: "Vi har ikke fået nogen retningslinjer endnu. På forespørgsel i departementet i går fik jeg oplyst, at de snarest vil begynde at se på det". Henrik Grunnet, også 16. februar: "Så vidt jeg forstår, har vi kun følgende – altså pressemeddelelsen/instruksen, som er uden forbehold".

Af de her mails fremgår jo, at der var stor tvivl om, hvad det var for nogle retningslinjer. Ministeren sagde, at der den 10. februar ikke var nogen tvivl om, at der skulle ske undtagelser og en individuel vurdering. Det sagde ministeren på samrådet 1. juni. Mener ministeren, at de her mails underbygger den forklaring?
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: ... Først til Johanne Schmidt-Nielsen: Ja, altså, det er jo sendt til Ombudsmanden. Der er jo en liste over dem, som der heller ikke ... altså, at der jo netop var par, der ikke blev adskilt, så det ligger ... det troede, jeg sådan set bare, at Johanne Schmidt-Nielsen havde set i og med, at man går så nøje igennem alt, hvad der er blevet sendt, så tænker jeg, så havde man måske også fået læst det igennem, ellers så kan jeg henvise til det her dokument, der ligger her. Så det er helt på plads.

Holger K., tror jeg, langt hen ad vejen var nogle politiske betragtninger, hvis ikke jeg tog helt fejl.

Og Sofie Carsten Nielsen – altså, der er jo noget lidt underligt i noget af dét, du siger her, hvis jeg skal være sådan lidt bramfri, fordi hvis det nu havde været en fuldstændig undtagelsesfri praksis, hvorfor så

efterlyse retningslinjer, så kan man jo sige, så var det jo rimeligt lige til. Så jeg forstår måske ikke helt lige dit spørgsmål. Du siger, at man sidder og efterlyser retningslinjer, og så siger du samtidig med, at det var en undtagelsesfri praksis. Altså, hvis det er en undtagelsesfri praksis, hvorfor så efterlyse retningslinjer, fordi så er det jo så simpelt, så det holder altså simpelthen bare ikke i byretten, om man så må sige. Men dét, vi har sagt, og det har vi jo sagt tidligt, det er, at vi kunne jo godt, altså vi burde have haft en mere stringent kommunikation omkring det her, men man må bare sige, altså med dit spørgsmål underminerer du jo sådan set fuldstændig det her samråd.
...

Mattias Tesfaye: Først vil jeg sige tak til ministeren for at svare på spørgsmålet om, hvorvidt hun er tilfreds med, at Styrelsen ikke udleverede e-mailen til Ombudsmanden. Her var svaret: Jeg har ikke noget at udsætte på Udlændingestyrelsen, og det tager jeg som en tilkendegivelse af, at man er tilfreds med, at den ikke blev udleveret.

Så var det det andet spørgsmål, som jeg så ikke fik svar på i den her omgang – nemlig, var der nogen på mødet den 10. februar, der diskuterede lovligheden af ministerens holdning om, at ingen måtte bo sammen? Her sagde ministeren, at hun tilkendegav sin holdning på mødet. Det har vi hørt, men dét, jeg spurgte om, det var – var der nogen, der diskuterede lovligheden af ministerens holdning om, at ingen måtte bo sammen?
...

Johanne Schmidt-Nielsen: Jeg ser frem til svaret på det spørgsmål – altså, om det blev diskuteret på mødet, om det var lovligt eller ej – dét, der foregik.

Men minister til det her spørgsmål om, hvorvidt par blev aktivt ... altså, om det aktivt blev besluttet, at par ikke blev adskilt. Ministeren ... jamen, det står jo ... jamen, jeg har læst papirerne. Det har vi brugt meget tid på. Dét, jeg spørger til, det er jo, om der er par, der i den her periode, hvor ulovlighederne jo foregår – altså, hvor der træffes beslutning ... aktiv beslutning om ikke at adskille, om der findes noget skriftlig dokumentation for sådanne beslutninger. Jeg har ikke set sådan en skriftlig

dokumentation. Findes der skriftlig dokumentation for aktive beslutninger om at par ikke adskilles, og kan vi få skriftlig dokumentation for, at ministeren har fået orienteringer omkring det? Det er den ene ting.

Den anden ting jeg vil spørge til, det er – ministeren, som jo her bruger Ombudsmanden til at sige, jamen Ombudsmanden har konkluderet, at han må lægge til grund, at der ikke er nogen intention om ulovlighed. Jeg vil bare lige have ministeren til at bekræfte, at Ombudsmanden jo aktivt siger – jamen, Ombudsmanden har ikke kunnet få noget referat fra det her møde, som står helt centralt for ministerens forklaring, altså mødet den 10. februar 2016, og når han lægger til grund, at der ikke er nogen intention, så er det jo, fordi der ikke er noget skriftlig dokumentation, som underbygger ministerens påstand, men Ombudsmanden må selvfølgelig gå ud fra, at dét, ministeren siger, er korrekt. Nu findes der skriftlig dokumentation fra det møde vedrørende retlige overvejelser og vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt det skulle være undtagelsesfrit eller ej. Jeg skal være helt sikker på, at jeg har forstået ministeren korrekt, når ministeren til Mattias Tesfaye svarer, at hun ikke har noget at tilføje i forhold til, om de dokumenter skulle have været udleveret til Ombudsmanden. Mener ministeren virkelig, at en Ombudsmand, der beder om alle dokumenter i sagen, og som oven i købet virkelig udpinder, at han er meget interesseret. Mener ministeren virkelig, at den e-mail, der ligger her, den er ikke relevant – altså på trods af, at der her står: "Alle skal adskilles uden undtagelse, trods Børnekonventionen". Mener ministeren virkelig ikke, at den skulle have været oversendt til Ombudsmanden – og som sagt, findes der skriftlig dokumentation for aktive beslutninger om, at par ikke skulle adskilles?
...

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg: Ja, til det sidste først. Altså jeg har ganske enkelt ikke mere at tilføje, altså jeg har jo læst det op, tror jeg, fem-seks gange nu, hvad det er, Styrelsen vurderer på baggrund af, og jeg har ikke mere at tilføje til det – andet end at jo altså Styrelsen lagde vægt på, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen. Så der er ligesom ikke rigtig ... der er ikke mere at sige til det Johanne Schmidt-Nielsen. Og så vil jeg sige, det er jo ikke

kun det møde, der er interessant, der foregik jo mange diskussioner i de dage, og det tror jeg, enhver er klar over.

Og omkring om der forefindes noget skriftlig dokumentation – ja altså, der foreligger jo en række spørgsmål fra Udlændingestyrelsen til departementet, og det har Ombudsmanden også modtaget, så jeg forstår ikke helt, hvad det er Johanne Schmidt-Nielsen ligesom prøver på at jagte i det her.

Og til Tesfaye, der kan jeg sige, at i vores svar til Ombudsmanden på side 4, altså det med hensyn til det der med under mødet, om der blev tilkendegivet nogle ting, der har vi skrevet: Det har mundtligt ved flere lejligheder været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks Internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde skulle administrere ordningen i overensstemmelser med Danmarks Internationale forpligtelser, det vil sige indkvartere parrene sammen. Dette blev blandt andet drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, hvor blandt andet den daværende direktør i Udlændingestyrelsen deltog. Så svaret er vel – ja, sådan meget klokkeklart, men nu har jeg altså også læst det op for dig.
...

Johanne Schmidt-Nielsen: Altså, hvis der er et ord, som man kan bruge til at beskrive hele det efterhånden ret lange forløb, så er det vel magtfuldkommenhed. Og det er nogen meget, meget afgørende principper, som er på spil i den her sag. Helt grundlæggende handler det om, vi kan stole på, at ministre regerer i overensstemmelse med dansk lov. Det er meget alvorligt, hvis vi ikke kan det. Og hvis der så alligevel sker – jamen, lad os så være venlige og sige fej, hvis der sker fejl – altså, hvis der bliver givet ulovlige ordrer, kan vi så stole på åbenhed omkring de fejl. Og kan vi stole på, at ministeren er villig til at fortælle Folketinget om det, for det er en minister jo forpligtet til. Og kan vi stole på, at en minister er villig til at give Ombudsmanden de informationer, Ombudsmanden har brug for, når Ombudsmanden forsøger at kontrollere magten. Det har vi altså selv besluttet, at Ombudsmanden skal.

Og minister, man må sige, der er rigtig, rigtig, rigtig mange kilder i den her sag. Der er rigtig mange skriftlige spor. Alle skriftlige spor peger på én ting – nemlig ministeren gav en ulovlig instruks, en undtagelsesfri instruks. Ministeren sørgede oven i købet selv for at pille den undtagelse ind, som embedsmændene ellers havde sørget for var der. Ulovlig i forhold til dansk ret – ulovlig i forhold til international ret.

Et halmstrå har ministeren haft som forklaring i al den tid, vi har forsøgt at få lys over denne her sag. Det har været – jamen, på det møde, der var den 10. februar 2016, der blev det meget tydeligt sagt, at på trods af dét, jeg skrev alle vegne, og på trods af, at det faktisk blev ringet fra ministeriet over til Udlændingestyrelsen samme dag og sagt: I skal følge ministerens pressemeddelelse. På trods af det, så blev der altså sagt på mødet – jamen, det kan godt være, der er undtagelser.

Endelig har vi fået noget skriftligt fra det møde. Vi har ikke haft det, fordi der af uransagelige årsager ikke blev lavet referat fra mødet. Endelig har vi fået noget på skrift fra det møde, nemlig den e-mail, som Dagbladet Information altså har fået fat i. Og i den står jo det stik modsatte af, hvad ministeren har brugt som forklaring.

Og jeg må sige minister – jeg synes ikke, vi kan kategorisere det som andet end sort snak, når ministeren påstår, at den her e-mail ikke er relevant for sagen. For minister i den e-mail står det modsatte af, hvad du har forklaret dig med. I den e-mail står, at alle par skulle adskilles – uanset Børnekonventionen. Altså sådan som det også blev opfattet rundt omkring i systemet.

Jeg ville ønske, vi kunne få lys over de her spørgsmål. Det kan vi ikke. Fordi der er et flertal, som tolererer, at der ikke kommer lys over det. Men når vi får mulighed for det – med et flertal at få undersøgt sagen – ja, så ser jeg meget frem til det. Og det gør jeg ikke for at genere ministeren, det er ikke sådan noget "Christiansborg-drilleri". Det gør jeg, fordi det er faktisk for mig, og jeg tror, jeg taler på vegne – eller jeg ved, jeg taler på vegne af en samlet opposition, er meget, meget vigtigt, at ministre i Danmark overholder loven.
..."

8.14.6. Københavns Byrets dom af 1. marts 2019 om godtgørelse til et af de adskilte asylpar

Et af de asylpar, der den 3. marts 2016 blev meddelt flyttepåbud (L-K og L-M), anlagde den 1. maj 2018 sag mod Udlændingestyrelsen. I en dom afsagt den 1. marts 2019 af Københavns Byret fandt retten, at Udlændingestyrelsens afgørelser i sagen var ugyldige, og tilkendte [L-K] og [L-M] hver en godtgørelse på 10.000 kr. Af dommen fremgår bl.a.:

> "**Sagens baggrund og parternes påstande**
> ...
> Sagsøgerne [L-K] og [L-M] ... har fremsat følgende påstande:
>
> 1) Udlændingestyrelsen skal anerkende, at afgørelserne om flytteforbud af 3. marts 2016 var ugyldige.
> 2) Udlændingestyrelsen tilpligtes at betale en godtgørelse på 25.000 kr. til hver af sagsøgerne.
>
> Sagsøgte, Udlændingestyrelsen, har fremsat påstand om frifindelse.
> ...
> **Oplysningerne i sagen**
> ...
> Den 25. februar 2016 skrev Udlændingestyrelsen følgende til indkvarterings- og fællesfaglig koordinator C på asylcenter X:
>
> > "Som lovet her en liste over de par uden børn, som vi har planlagt til flytning på onsdag den 2. marts: ..."
>
> Af listen fremgik blandt andre [L-K] og [L-M].
>
> Den 29. februar 2016 skrev C følgende til Udlændingestyrelsen:
>
> > "...
> > Hermed info om de berørte par efter de har haft samtale med socialrådgiver. Der er stor bekymring for parrene der har reageret kraftigt på informationen efterfølgende.
> > ..."

Ved mail af 2. marts 2016 skrev C følgende til Udlændingestyrelsen om [L-K] og [L-M]:

"...
Parret nægtede at tage med bussen og har derudover varslet sultestrejke.
Vi orientere den om konsekvenserne af deres valg og afventer situationen.
..."

Den 3. marts 2016 traf Udlændingestyrelsen, Forsørgelseskontoret, følgende afgørelse vedrørende [L-K]:

"**Du skal straks flytte**

Udlændingestyrelsen beslutter, at du straks skal flytte fra Center X og flytte til Børnecenter Y.

Hvad betyder det for dig?

Vi beder politiet om at flytte dig, hvis du ikke flytter straks.

Vi kan også bede politiet om at frihedsberøve dig, hvis du ikke flytter.

Du får ikke længere kost eller kontante ydelser på Center X. Du vil igen modtage ydelser, når du er flyttet til Børnecenter Y.

Oplysninger i sagen

Det fremgår af vores oplysninger fra Center X, at du har nægtet at efterleve vores beslutning om, at du skal flytte til Børnecenter Y.

Personalet på Center X har oplyst dig om konsekvenserne af, at du nægter at flytte herunder at vi kan træffe afgørelse om, at du skal flytte til et andet center, og at vi kan bede politiet om at flytte dig, hvis du ikke flytter.

Du har overfor personalet oplyst, at du fortsat ikke vil flytte.

Derfor skal du flytte

Vi har lagt til grund, at du nægter at flytte til Børnecenter Y som du er blevet bedt om dette.

Som følge af Udlændinge-, Integrations- og Boligministerens meddelelse af 10. februar 2016 kan mindreårige asylansøgere ikke længere indkvarteres sammen med en ægtefælle eller samlever. Dette gælder også, selvom parret har fællesbørn.

Du skal derfor flytte til Børnecenter Y, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

Du kan ikke klage over vores afgørelse

Du kan ikke klage over vores afgørelse, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.
..."

Udlændingestyrelsen traf samme dag en tilsvarende afgørelse vedrørende [L-M] om flytning til Center Z.

[L-K] og [L-M] flyttede den 11. marts 2016 til de pågældende centre.

Den 14. marts klagede advokat Amalie Starch til Folketingets Ombudsmand over afgørelserne om flyttepåbud til [L-K] og [L-M].

Den 15. marts 2016 skrev en ansat ved Røde Kors følgende til Udlændingestyrelsens team for uledsagede mindreårige:

"...
Vi er blevet opmærksomme på en mindreårig, der er gravid i 5. måneder og er gift med en ansøger indkvarteret andetsteds. Den unge er meget påvirket af adskillelsen og vi skal derfor anmode om en hasteanmodning: [L-K] ..."

Af brev af samme dato fra Udlændingestyrelsen, 6. asylkontor, til Røde Kors fremgår blandt andet:

> "Udlændingestyrelsen har umiddelbart vurderet, at [L-K] ... er uledsaget mindreårig, og vi skal i den anledning anmode om, at Røde Kors indstiller en person til hvervet som personlig repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. udlændingelovens § 56 a, stk. 1."

Statsforvaltningen traf den 1. april 2016 afgørelse om udpegelse af en repræsentant for [L-K].

Den 28. april 2016 besvarede Udlændingestyrelsen Folketingets Ombudsmands anmodning af 21. marts 2016 om en udtalelse. Af udtalelsen fremgår blandt andet:

> "...
> Rækkevidden af instruksen i forhold til hvilke parter, der skulle adskilles, bl.a. under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, blev herefter løbende drøftet mellem styrelsen og Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.
>
> Departementet tilkendegav overfor styrelsen i relation til betydningen af Danmarks internationale forpligtelser, at det helt overordnede udgangspunkt for behandling af konkrete sager måtte være, at en adskillelse af parrene – herunder par med fællesbørn –som udgangspunkt måtte anses for at være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder i henhold til EMRK art. 8 og Børnekonventionen.
>
> Departementet tilkendegav herudover, at styrelsen kunne forelægge konkrete problemstillinger for departementet, hvis styrelsen ønskede departementets vurdering af foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser.
>
> Udlændingestyrelsen har i en perioden fra den 10. februar til dags dato med udgangspunkt i en konkret vurdering adskilt i alt 23 par, herunder [L-K] og [L-M].

I sagen vedrørende [L-K] og [L-M] har styrelsen – med udgangspunkt i instruksen af 10. februar 2016 – konkret vurderet, at der burde ske adskillelse. Styrelsen har i den forbindelse vurderet, at en adskillelse er indenfor rammerne af Danmarks internationale forpligtelser.

Styrelsen har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at indgrebet må anses for proportionalt, fordi indgrebets intensitet er proportionalt med de interesser, som staten varetager ved adskillelsen. Styrelsen har desuden vurderet, at adskillelsen af parterne alene vedrører det tidsrum, hvor de pågældende er indkvarterede på et dansk asylcenter, og at adskillelsen i øvrigt ikke umuliggør besøg mellem parterne eller begge parters mulighed for at besøge og have besøg af parrets fællesbørn. Styrelsen har således ikke vurderet, at der i denne sag forelå sådanne helt særlige omstændigheder, der ville gøre indgrebet uproportionelt.

Styrelsen har i 4 konkrete sager om mindreårige ægtefæller med ægtefæller/samlevere endnu ikke truffet beslutning om adskillelse af parrene på hvert sit asylcenter. En række problemstillinger i disse sager er i den forbindelse forelagt for departementet, fordi styrelsen ønsker en vurdering i relation til foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser. Styrelsen afventer således aktuelt departementets generelle vurderinger af problemstillingerne til brug for styrelsens afgørelse af disse konkrete sager.
...

Afsluttende bemærkninger
Udlændingestyrelsen vil fremadrettet træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., også i den situation, hvor parterne i forbindelse med indkvarteringen giver udtryk for, at de ikke er tilfredse med den anviste indkvartering, men efterkommer anvisningen. Styrelsen vil i den forbindelse foretage en partshøring efter forvaltningslovens § 19, der vil omfatte alle relevante faktiske oplysninger af væsentlig betydning, forinden afgørelsen træffes.

I forhold til de sager, som allerede er afgjort, herunder sagen vedrørende [L-K] og [L-M], vil styrelsen genoptage sagerne og foretage en fyldestgørende partshøring. Under sagsbehandlingen, i forbindelse

> med genoptagelsen af sagerne, vil parterne forblive adskilt. Udlændingestyrelsen vil tilstræbe en hurtig afgørelse af sagerne.
> ..."

Den 4. maj 2016 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om, at [L-K] var tilstrækkelig moden til at få sin asylansøgning behandlet, og om, at [L-M] asylansøgning blev taget under behandling. Oplysnings- og motivsamtaler blev gennemført samme dato.

...

Den 11. maj 2016 skrev Folketingets Ombudsmand til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, at Udlændingestyrelsen havde oplyst, at styrelsen ville genoptage blandt andre [L-K] og [L-M] indkvarteringssager med henblik på "fyldestgørende partshøring", og at han på baggrund af styrelsens genoptagelse af sagen i overensstemmelse med normal praksis havde underrettet advokat Amalie Starch om, at han ikke på det foreliggende grundlag foretog sig mere, men at advokaten kunne rette henvendelse igen, såfremt der efter Udlændingestyrelsens nye afgørelse var behov for det.

Den 6. juni 2016 skrev advokat Amalie Starch følgende til Udlændingestyrelsen:

> "Jeg har i dag modtaget akter i ovennævnte sag, herunder udtalelse fra Langeland Kommune, v/ socialkoordinator D (antages fra asylcenteret), udfyldt skema, uddrag af lægejournal fra Center Holmegård samt bekymringsskrivelse fra psykoterapeut E. Oplysningerne i disse dokumenter er ikke indgået i Udlændingestyrelsen afgørelse af 3. marts 2016. Af alle udtalelser fremgår, at en adskillelse af parret frarådes. Udtalelserne er vedhæftet.
>
> Af Udlændingestyrelsens e-mail nedenfor fremgår, at Udlændingestyrelsen vil foretage partshøringer i alle sager vedrørende par, man har adskilt. Jeg er ikke bekendt med temaet for disse partshøringer, men da min klient [L-K] er gravid med termin medio august 2016 er sagen af hastende karakter. Derfor, og med henvisning til de ovenfor anførte dokumenter og oplysninger, der ikke tidligere er indgået i Udlændingestyrelsens vurdering, skal jeg bede om, at det overvejes, hvorvidt denne sag på nuværende tidspunkt er tilstrækkeligt

oplyst således, at der hurtigt og inden min klient nedkommer, kan træffes beslutning om, at parret kan bo sammen under asylsagens behandling.

Dette ud fra en betragtning om, at en ny partshøring over samme oplysninger vil kunne være en unødig trænering af sagen.
..."

Af den vedhæftede udtalelse af 29. februar 2016 fra D fremgår blandt andet:

"...
Samtale 1 [L-K] og UT samt tolk G
Jeg har i dag haft samtale med [L-K] og [L-M]. Første samtale var med [L-K] alene. En samtale vi havde behov for at holde for at høre om deres motiver for at blive gift. [L-K] fortæller at de har lært hinanden og kende og efterfølgende blev forelsket og gift. UT spurgte hende om hvordan hun oplever sit ægteskab. [L-K] fortæller at de har det godt og at hun er meget uforstående om hvorfor hun skal skilles fra sin mand. UT oplyser hende om at hun ikke skal skilles, men bare ikke må bo på samme center som sin mand. Hun oplyser at hendes mand er hendes liv og de glæder sig til at blive en lille familie til august. [L-K] virker utrolig frustreret og det er tydeligt at de påvirker hende meget at hun nu kan se frem til at skulle adskilles fra sin mand. Hun siger at hun ikke ønsker at flytte med mindre det er sammen med sin mand.

Samtale 2 er [L-K] og [L-M] UT samt Tolk G
De bliver orienteret om at de på onsdag skal flyttes til hver deres center. [L-M] spørger hvilken lov det drejer sig om og ønsker at se den, da han ikke har hørt eller set noget om denne lov. UT oplyser ham om at vi pt ikke har fået tilsendt nogen bekendtgørelse eller lovtekst og derfor ikke kan henvise ham til noget. [L-M] bliver meget frustreret og siger at han ikke har noget imod at flytte hvor hen i verden vi placerer ham, men det SKAL være sammen med sin kone. [L-M] oplyser, at der ikke er nogen i verden han vil dele sin hverdag med og at ingen i hans familie vil kunne erstatte hans tilværelse med sin kone. Han oplyser at han synes at det er dybt kritisabelt

at et land som Danmark vil tvinge et par som elsker hinanden fra hinanden. Han har fuld forståelse for hvis der havde været tale om at hanskone og ham var blevet tvunget til at gifte sig, men i dette tilfælde vil man skille et par som elsker hinanden. Under mødet sidder de begge med hinanden i hånden og man kan se frustrationen og ængstelsen i deres øjne. [L-K] fortæller at hendes mand er hendes støtte her i Danmark og at han i det daglige står for alt det huslige da hun har svært ved det pga. sin graviditet. [L-M] og [L-K] har boet på asylcenter X siden d. 10.11.2015. De har under hele deres forhold været en velfungerende familie, som har haft det godt med de andre beboere. [L-K] socialiserer meget med mange af de andre kvinder på asylcentret, og fortæller at hun har haft et godt ophold her i X.

Det er min klare vurdering som socialrådgiver at der bør tages højde for at dette er en velfungerende familie, som skal til at være forældre. De er gode til at støtte hinanden og virker til at være klar til at skulle blive forældre. Når de bliver adskilt vil det besværliggøre det at skulle blive klar til forældrerollen. Faren vil have svært ved at kunne støtte hende i og under hendes graviditet, i f.eks. graviditetsundersøgelser og fødsel men også i det daglige. Derudover er det vigtigt at man som forældre får opbygget en struktureret hverdag sådan at man kan tilbyde barnet en rolig start på livet.
..."

Der var endvidere vedlagt udfyldt skema, hvoraf blandt andet fremgår:

"...
Er der bekymring for parternes trivsel eller for eventuelle børns trivsel? Hvis ja, beskriv nærmere.

Som det er nu så er der ikke.
...

Er der en høj risiko for, at der vil opstå akut bekymring for et eller flere familiemedlemmers trivsel?

Ja, familien har allerede nu udvist mistrivsel og dyb frustration.
..."

Af den vedhæftede lægeudtalelse af samme dato fremgår blandt andet:

> "...
> [L-K] er gravid med parrets første barn termin til aug, familien har netop fået besked om at hendes mand skal flytte, og hun selv skal på et børnecenter, pga hendes alder.
> [L-K] er i en sårbar situation, dels pga graviditeten og det at være i et nyt land. Eneste tilknytning i landet er en bror bosiddende på et andet asylcenter, som hun ikke har stor kontakt med.
> Graviditeten er ønsket af begge de kommende forældre, og de er meget knyttet til hinanden, det skønne at hun har behov for støtte fra sin mand, under graviditeten, både i forbindelse med graviditetsundersøgelser og fødsel, men også i at skulle skaber rammerne for en familie når barnet kommer.
> ..."

Af den vedhæftede udtalelse af samme dato fra psykoterapeut E fremgår blandt andet:

> "...
> Vedr. [L-M] (mand) & [L-K] (kvinde)
> På vegne af de ovenover nævnte sender jeg hermed min bekymring omkring mulig separation af dette ægtepar som følger...
>
> Jeg har i dag mødt [L-K], fordi der var bekymring for hende i forhold til de nye regler omkring giftemål mellem 2 personer. [L-K] er under 18 år og hun er gravid i 5. måned.
>
> For at lave en vurdering, ville jeg gerne se [L-K] alene. Jeg gjorde det for at vurdere OM hun nu også er så glad for sin mand, som hun har givet udtryk for, og hvordan hun ville være som "alene pige" hos mig i terapi.
>
> Under samtalen virkede hun meget nervøs. Hendes vejrtrækning var meget kort og hun var låst i sin krop. Jeg lavede nogle kropslige øvelser, for at få hende til at slappe af, og det var meget svært for hende. Hun holdte på sige selv og lukkede af for de følelser som er. Dette er ikke godt for hendes ufødte barn, som jeg talte med hende

om, men hun var ude af stand til at slappe af uden sin mand. Det var det hun sagde hele tiden.

Jeg prøvede at fokusere på noget andet og vi talte om hendes rejse til Danmark. Hun har rejst fra sine forældre og søskende i Afghanistan og hun er rejst derfra, med sin mand som i dag er hendes bedste ven og far til deres kommende barn.

Jeg havde en aftale om at se [L-M] senere samme dag, men jeg var bekymret for [L-K], så jeg inviterede hende med, fordi jeg havde brug for at se dem sammen og iagttage hvordan hun bliver påvirket af ham.

I mødet var det stadig en meget ung [L-K] jeg mødte, men hendes nærvær og tilstand var helt afslappet, hvilket er rigtig godt for hendes ufødte barn. Den låste krop som jeg havde set da vi først mødtes var meget anderledes, hvilket fortæller mig at hun kan slappe af og være sig selv uden angst, bekymring og ensomhed som når han ikke er til stede. Dette er selvfølgelig noget man kan arbejde med i terapi og lige nu er det ikke det som er fokus.

[L-K] og [L-M] har familie medlemmer her i Danmark så her er tryghed som vil være godt for dem under disse omstændigheder med graviditeten er der brug for en sikker base til at opbygge netværk og bygge et liv sammen som en familie.

Jeg mener ikke at det vil være godt for hverken forældre eller barn, at disse mennesker bliver separeret. Det vil nærmere være uhensigtsmæssigt og uetisk, da hun er langt henne i sit forløb. Disse mennesker virker til at være meget parate til at leve et liv sammen som er det der tilkendegiver en kernefamilie og som vi betegner det her i Danmark. [L-M] er parat til at flytte til Tyrkiet hvis beslutningen er at Danmark siger de skal skilles. Det kan jeg ikke vurdere om er godt for dem idet jeg tænker de ikke har et netværk og bliver meget alene?
..."

Den 16. juni 2016 iværksatte Udlændingestyrelsen en partshøring af parret. Af brevet til [L-K] fremgår blandt andet:

"...
Da vi besluttede at indkvartere dig og din ægtefælle hver for sig, gjorde vi det som led i faktisk forvaltningsmyndighed og uden at partshøre jer.

Vi har imidlertid besluttet, at indkvartering af dig og din ægtefælle hver for sig har en så indgribende karakter, at vi nu vil træffe en egentlig afgørelse i din sag om indkvartering og partshøre dig, inden der træffes afgørelse i sagen.

Derfor skriver vi for at bede om dine bemærkninger til, at du og din ægtefælle er indkvarteret hver for sig.

Når vi har modtaget dine bemærkninger, vil vi træffe afgørelse om, hvorvidt du og din ægtefælle fortsat skal indkvarteres hver for sig.

Hvilke oplysninger kan være af særlig betydning for vores afgørelse?

Det er op til dig at beslutte, hvilke oplysninger, du ønsker at give os i forbindelse med behandlingen af sagen om indkvartering.

Vi vurderer, at følgende oplysninger kan være af særlig betydning for vores afgørelse:

1) Oplysninger om din og din ægtefælles alder (herunder hvor stor aldersforskellen er imellem dig og din ægtefælle),
2) Oplysninger om omstændighederne omkring jeres ægteskab, herunder fx hvornår I blev viet, hvor længe I har haft et forhold til hinanden, hvor længe I har boet sammen, jeres personlige kontakt forud for ægteskabets indgåelse/samlivets etablering, og om ægteskabet er indgået frivilligt,
3) Oplysninger om, hvorvidt du og din ægtefælle har børn sammen og oplysninger om børnenes alder og evt. særlige forhold i forhold til børnene, der har betydning for indkvarteringen af børnene,
4) Oplysninger om særlige omstændigheder (fx familiemæssige og helbredsmæssige forhold, handicaps o.l.), der kan have betydning for indkvarteringen af dig og din ægtefælle,

5) Oplysninger om andre forhold, som gør det særligt belastende for dig at være indkvarteret adskilt fra din ægtefælle.

...

Faktuelle oplysninger i sagen
Den 25. februar 2016 besluttede vi at indkvartere dig adskilt fra din ægtefælle, [L-M]. Du blev indkvarteret i Børnecenter Y, og din ægtefælle blev indkvarteret i Center Z.

Som følge af din manglende efterlevelse af vores beslutning om, at du skulle flytte fra Center X til Børnecenter Y, traf vi den 3. marts 2016 afgørelse om flyttepåbud.

Følgende faktiske oplysninger indgår i grundlaget for beslutningen om, hvorvidt du og din ægtefælle skal indkvarteres hver for sig:

Du er registreret som født den [...] januar 1999 og din ægtefælle er født den [...] december 1989.

Du og din ægtefælle har i forbindelse med oplysnings- og motivsamtaler, afholdt den 4. maj 2016, oplyst, at I har mødt hinanden på gaden i Tyrkiet, at du har en veninde, som er kusine til din ægtefælle, og at du og din ægtefælle ikke er beslægtede. Det fremgår desuden, at I først lærte hinanden at kende, at I herefter blev forelskede, og at din ægtefælle bad din veninde om din e-mailadresse, så I kunne tale sammen, hvorefter I skrev sammen i et par måneder. Det fremgår endvidere, at I ikke mødte hinanden i den periode, hvor I skrev med hinanden.

Det fremgår desuden, at din ægtefælles brors kone og farbrors kone spurgte din familie, om du ville giftes med din nuværende ægtefælle, hvorefter din familie spurgte dig, om du ville giftes med ham, og at du var sikker på, at du ville giftes med din nuværende ægtefælle.

Det fremgår endvidere, at I herefter var forlovede i ca. 3 måneder, at I blev religiøst viet den 11. januar 2015 i Tyrkiet, at I begge var

til stede under vielsen, og at du på tidspunktet for vielsen var 16 år gammel.

Det fremgår endelig, at I har boet sammen i et par måneder i Tyrkiet, hvorefter I flyttede ind hos din ægtefælles brødre, indtil jeres udrejse af Tyrkiet den 21. oktober 2015. Du indrejste den 1. november 2015 i Danmark sammen med din ægtefælle, og I har levet adskilt siden den 11. marts 2016.

Udlændingestyrelsen skal endvidere bede om jeres eventuelle bemærkninger til vedlagte materiale. Det drejer sig om følgende materiale:

- Udtalelse af 29. februar 2016 fra Ø Kommune vedr. dig og din ægtefælle
- Center X e-mail af 29. februar 2016 til Udlændingestyrelsen.
- Uddrag af lægejournal af den 29. februar 2016.
- Udtalelse af 29. februar 2016 fra psykoterapeut E

..."

Den 29. juni 2016 traf Udlændingestyrelsen, 6. asylkontor, afgørelse om, at [L-K] blev anset for ledsaget af [L-M], og at hun således ikke længere blev betragtet som uledsaget mindreårig.

Den 30. juni 2016 blev [L-K] meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 3, og [L-M] i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 1. Samme dato traf Udlændingestyrelsen, 4. asylkontor, afgørelse om, at parret skulle bo i Å Kommune.

...

Den 8. juli 2016 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om, at [L-K] og [L-M] igen kunne indkvarteres på samme asylcenter. Af afgørelsen vedrørende [L-K] fremgår blandt andet:

"...

Den 10. februar 2016 modtog Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om at ændre praksis for indkvartering af mindreårige med ægtefælle eller samlever.

Praksisændring indebærer, at mindreårige som udgangspunkt ikke må være indkvarteret på samme asylcenter som deres voksne ægtefæller eller samlevere. Udlændingestyrelsen besluttede på den baggrund at indkvartere dig og din ægtefælle hver for sig.

Ved brev af 16. juni 2016 partshørte Udlændingestyrelsen jer.

Din ægtefælle har været til samtale hos Udlændingestyrelsen den 8. juli 2016, og du har været til samtale hos Udlændingestyrelsen den 30. juni 2016.

Udlændingestyrelsen har på baggrund af de oplysninger, som er fremkommet i forbindelse med styrelsens behandling af jeres sag, besluttet at indkvartere jer på samme asylcenter igen.
..."

...

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af [L-K], [L-M] og D.

...

D har forklaret blandt andet, at hun har skrevet udtalelsen af 29. februar 2016. Hun var på daværende tidspunkt socialkoordinator på blandt andet Center X, hvilket indebar, at hun varetog al kontakten til Udlændingestyrelsen. Hun og netværkskoordinatoren tog sig af flytninger mellem centrene. Hun fik instrukser og havde blandt andet ansvaret for børn, der skulle flytte.

...

Hun husker, da hun modtog instruksen om praksisændring vedrørende indkvartering af mindreårige ægtefæller. Det var den 10. februar 2016. Hun fik en besked fra sin leder og fik den også tilsendt pr. mail. Alle ægtepar, hvor en af parterne var under 18, skulle adskilles.

...

Hun sendte det til en ansat i Udlændingestyrelsen, som hun mener, hed P. Den pågældende ringede til dem konstant. Hun sendte også det hele til Udlændingestyrelsens hovedmailpostkasse.

Hun blev ringet op flere gange af P, som ville høre, hvordan det gik. [L-K] og [L-M] sagde fortsat, at de ikke ville adskilles. De var frustrerede. Vidnet var også frustreret, fordi der var pres fra Udlændingestyrelsens og fra bookingen, der spurgte til flytningen. Hun ringede mange gange til Udlændingestyrelsen og sagde, at det ikke var rigtigt, og at parret var frustreret. Udlændingestyrelsen sagde så, at det var, som det var. Vidnet kunne kun henvise til instruksen, som hun havde fået på mail. Det var også det, Udlændingestyrelsen henviste til. Udlændingestyrelsens svarede, at de havde lov til at flytte folk, og at det skulle efterkommes.
...
Rettens begrundelse og resultat

Denne sag omhandler alene, om Udlændingestyrelsens afgørelser af 3. marts 2016, hvorefter [L-K] og [L-M] skulle flytte fra det asylcenter, hvor de var indkvarteret sammen, til to forskellige asylcentre, er ugyldige, og om der i den forbindelse er grundlag for at tilkende [L-K] og [L-M] en godtgørelse.

Retten lægger i overensstemmelse med [L-K] og [L-M] forklaringer til grund, at parret mødte hinanden i Tyrkiet i september 2014, at de blev religiøst viet den 11. januar 2015, og at de boede sammen i Tyrkiet, indtil de sammen rejste til Danmark, hvor de indrejste den 1. november 2015. De blev ved indrejsen registreret med fødselsdatoer henholdsvis den [...] januar 1999 og den [...] december 1989, hvilket ikke siden blev ændret. De blev endvidere registreret som hinandens ægtefælle/samlever. Retten lægger videre til grund, at parret blev indkvarteret sammen, at [L-K] efterfølgende konstaterede, at hun var gravid, og at hun fødte i august 2016.

Udlændingestyrelsens afgørelser af 3. marts 2016 er truffet med hjemmel i udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Det er ubestridt, at der er tale om afgørelser i forvaltningslovens forstand, og at der således som udgangspunkt skulle foretages partshøring, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1. Det lægges efter sagens oplysninger til grund, at Udlændingestyrelsen ikke foretog partshøring, inden der blev truffet afgørelse. Spørgsmålet er herefter, om partshøring konkret kunne undlades i medfør af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3.

Undladelse af partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3, forudsætter, at der foretages en konkret vurdering af partens og det offentliges interesser. Det fremgår hverken af de omhandlede afgørelser eller af ministeriets og styrelsens efterfølgende svar til Folketingets Ombudsmand, at en sådan vurdering blev foretaget på daværende tidspunkt.

Retten finder, at den offentlige interesse i varetagelse af barnets tarv, herunder i at undgå, at en mindreårig ufrivilligt indgår i et ægteskab eller samliv, utvivlsomt er tungtvejende og efter omstændighederne vil kunne tilsige, at partshøring undlades.

I den konkrete sag havde [L-K] og [L-M], der var henholdsvis 17 og 26 år, været indkvarteret sammen siden indrejsen den 1. november 2015. De havde siden 10. november 2015 været indkvarteret på asylcenter X, og det må lægges til grund, at indkvarteringsoperatørens børnefaglige personale i perioden frem til den 3. marts 2016 i overensstemmelse med den hidtidige praksis foretog en konkret vurdering af, hvilke indkvarteringsforhold der var til [L-K's] bedste. Det fremgår i den forbindelse af de indsendte oplysninger fra asylcenter X, herunder af udtalelser fra flere fagpersoner, blandt andet, at parret under hele deres ophold havde været en velfungerende familie, at de var meget glade for hinanden, og at der ikke var nogen bekymring for [L-K's] trivsel. Tværtimod fremgår det, at der ved adskillelse af parret var høj risiko for akut bekymring for deres trivsel.

I den konkrete sag forelå således allerede oplysninger, som byggede på kendskabet til parret. Disse oplysninger talte konkret imod, at den udsættelse af afgørelsen, som en partshøring ville medføre, ville indebære en risiko for, at [L-K] i denne periode ville blive udsat for tvang eller mistrivsel i øvrigt. Retten finder under disse omstændigheder, at parrets interesse i at blive hørt, inden der blev truffet afgørelse, ikke skulle vige for den offentlige interesse, der måtte tale imod en sådan udsættelse, heller ikke selv om antallet af asylansøgere på daværende tidspunkt måtte have ført til, at partshøringsperioden blev længere end normalt. Det bemærkes i den forbindelse, at det forhold, at der ikke var foretaget en modenhedsvurdering af den 17-årige [L-K] i relation til asylsagen, ikke findes at have været til hinder for, at der blev foretaget

partshøring – og i den forbindelse om fornødent en vurdering af [L-K's] modenhed – i forhold til spørgsmålet om hendes adskillelse fra [L-M].

Retten finder således, at der i den konkrete sag ikke var grundlag for at undlade partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3.

Det er herefter spørgsmålet, om den manglende partshøring konkret var væsentlig i forhold til afgørelserne, herunder i forhold til den vurdering, som myndighederne skulle foretage i medfør af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8. Det påhviler Udlændingestyrelsen at godtgøre, at den manglende partshøring konkret var uvæsentlig.

Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen efterfølgende i sit svar af 28. april 2016 til Folketingets Ombudsmand tilkendegav, at styrelsen ville genoptage sagsøgernes sag og foretage en "fyldestgørende partshøring". Denne blev iværksat den 16. juni 2016, og der blev som led heri afholdt samtaler med [L-K] og [L-M], hvor de i forbindelse med det af styrelsen angivne høringsskema redegjorde nærmere for omstændighederne omkring deres ægteskab, samliv og graviditet mv. Den 8. juli 2016 traf Udlændingestyrelsen på baggrund af de oplysninger, der var fremkommet i forbindelse med styrelsens behandling af sagen, afgørelse om, at parret igen kunne indkvarteres sammen.

Da afgørelserne af 3. marts 2016 blev truffet uden at afvente en partshøring, som burde være foretaget, blev afgørelserne truffet på et ikke tilstrækkeligt oplyst grundlag. Sagsøgerne fik således ikke lejlighed til forud for afgørelserne at fremkomme med deres nærmere bemærkninger til styrelsens oplysninger vedrørende deres ægteskab, samliv og graviditet mv. i forbindelse med det af styrelsen angivne høringsskema, herunder de oplysninger om, hvordan parret mødte hinanden, og om det efterfølgende forløb, som de senere fremkom med, og som må anses at støtte, at samlivet var frivilligt.

Endvidere bemærkes, at det følger af forvaltningsretten, at en afgørelse skal være proportional i forhold til formålet. Ligeledes følger det af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, at et indgreb i retten til familieliv skal være nødvendigt i et demokratisk samfund for at beskytte blandt andet andres rettigheder og friheder og således skal

være proportionalt. Der skal således foretages en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag, inden der træffes afgørelse.

Det fremgår ikke af begrundelsen for afgørelserne af 3. marts 2016, at der er foretaget en sådan konkret vurdering af sagens omstændigheder, idet der alene er henvist til, at mindreårige asylansøgere "[s]om følge af Udlændinge-, Integrations- og Boligministerens meddelelse af 10. februar 2016 [...] ikke længere [kan] indkvarteres sammen med en ægtefælle eller samlever".

Udlændingestyrelsen har anført, at der – uanset at dette ikke fremgår af ordlyden – er foretaget en vurdering af, om der forelå helt særlige omstændigheder i sagen. Det fremgår samtidig af de foreliggende oplysninger, at Udlændingestyrelsen medio februar 2016 udsendte et skema vedrørende forskellige oplysninger om asylansøgerparrene til udfyldelse hos operatørerne, herunder til asylcenter X. Det fremgår endvidere, at der i et antal af de andre sager om adskillelse af asylansøgerpar, der blev afgjort omkring samme tidspunkt, ikke skete adskillelse af parrene. Retten finder på denne baggrund, at det trods afgørelsernes ordlyd ikke kan anses for godtgjort, at styrelsen ikke foretog en sådan konkret vurdering af omstændighederne i den foreliggende sag som anført af styrelsen.

Det må herefter konstateres, at afgørelsernes begrundelse ikke opfylder kravet i forvaltningsloven § 24, stk. 1, hvorefter begrundelsen skal angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 finder retten, at det på baggrund af de ovenfor anførte oplysninger om parret må lægges til grund, at [L-K] og [L-M] på tidspunktet for afgørelserne af 3. marts 2016 udøvede et familieliv i konventionens forstand. Det forhold, at en 17-årig levede i fast samlivsforhold, kunne ikke efter dansk ret anses at være i strid med ordre public. Ved vurderingen af proportionaliteten af indgrebet i parrets familieliv skal det vurderes på baggrund af samtlige sagens omstændigheder, om det – utvivlsomt legitime – formål at varetage barnets tarv kunne retfærdiggøre en adskillelse af parret i den konkrete sag. Der må herunder lægges vægt på kendskabet til parret i den hidtidige indkvarteringsperiode,

på oplysninger, der i øvrigt belyser frivilligheden af samlivet, på den omstændighed at [L-K] var fyldt 17 år, og på oplysninger vedrørende hendes graviditet.

Når således henses til, at sagsøgerne ikke fik lejlighed til at fremkomme med deres bemærkninger som anført ovenfor, og at afgørelserne derfor blev truffet på et ikke tilstrækkeligt oplyst grundlag, at det ikke er angivet nærmere, hvilke hovedhensyn der er tillagt vægt ved vurderingen af sagen, at der efter gennemført partshøring skulle foretages en afvejning på grundlag af samtlige sagens omstændigheder, herunder i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og at afgørelserne efterfølgende – efter faktisk gennemført partshøring – blev ændret, således at parret igen kunne indkvarteres sammen, finder retten det ikke godtgjort, at den manglende partshøring ikke havde betydning for afgørelserne.

Afgørelserne af 3. marts 2016 må derfor anses for ugyldige.
...
Da afgørelserne er anset for ugyldige, og da de således ikke kan anses for at være i overensstemmelse med national ret, således som det også kræves for et indgreb efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 2, finder retten, at der er grundlag for at tilkende [L-K] og [L-M] en godtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26..."

8.14.7. Folketingets Ombudsmands supplerende udtalelse af 7. marts 2019

Folketingets Ombudsmand afgav den 7. marts 2019 følgende udtalelse i sagen vedrørende det nye materiale, der var fremkommet i sagen:

"**1. Indledning og sammenfatning**

Ved brev af 28. februar 2019 har Udlændinge- og Integrationsministeriet besvaret mit brev af 1. februar 2019.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i den forbindelse vedlagt et notat af 22. februar 2019 fra Udlændingestyrelsen og en række yderligere sagsakter mv.

Nedenfor i pkt. 2 – 6 anfører jeg mine bemærkninger til ministeriets svar.

Mine konklusioner kan sammenfattes således:

– Jeg finder det bekymrende, at Udlændingestyrelsen ikke i forbindelse med den oprindelige fremsøgning af akter til brug for min undersøgelse identificerede bl.a. den omhandlede e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45, men at den i stedet – som jeg forstår det – tilfældigt blev fundet i forbindelse med en konkret medarbejders oprydning på sin computer.

  Jeg finder, at forløbet må give Udlændingestyrelsen – og Udlændinge- og Integrationsministeriet som overordnet myndighed – anledning til overvejelser med sigte på at undgå lignende tilfælde fremover.

– Jeg anser det for en klar fejlvurdering fra Udlændingestyrelsens side, at bl.a. den nævnte e-mail ikke – da den i juni 2017 blev fundet – blev anset for omfattet af pligten til udlevering til ombudsmandsinstitutionen. Jeg anser det endvidere for en klar fejlvurdering fra Udlændinge- og Integrationsministeriets side, at man i brevet af 28. februar 2019 har givet udtryk for at være enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

– Jeg finder, at forløbet må give Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet anledning til overvejelser med sigte på at undgå tilsvarende fejl fremover.

– Samlet set giver den nævnte e-mail mig ikke anledning til at foretage mere i forhold til, hvad der er anført i min redegørelse af 23. marts 2017.

  E-mailen understøtter imidlertid efter min opfattelse yderligere mine konklusioner i den nævnte redegørelse.

  Jeg henviser i den forbindelse til pkt. 7 i redegørelsen. Her anførte jeg bl.a., at ministerens instruks af 10. februar 2016 – udover efter sit indhold at være ulovlig – efter min opfattelse "medførte en betydelig

risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager om adskilt indkvartering", og at ministeriets fremgangsmåde i sagen samlet set havde været "meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til sikring af lovlig administration på området."

Jeg kan derfor i det hele henholde mig til min tidligere vurdering af sagen.

– Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets ansvar, at alle relevante akter i ministeriet er stillet til rådighed for mig, således at jeg – med de nu foreliggende e-mails af 10. februar 2016 og det øvrige fremsendte materiale – kan lægge til grund, at der ikke foreligger yderligere akter mv. af relevans for min undersøgelse.

Jeg har noteret mig indholdet af de øvrige sagsakter, som Udlændingestyrelsen har fremsendt. De giver mig ikke anledning til at foretage videre.

2. Det omhandlede dokuments ægthed mv.

2.1. Mine spørgsmål

I mit brev af 1. februar 2019 spurgte jeg bl.a. Udlændinge- og Integrationsministeriet om, hvorvidt to angivelige e-mails udvekslet den 10. februar 2016 mellem ansatte i Udlændingestyrelsen – der er indeholdt i det dokument, som jeg har modtaget fra Dagbladet Information – kan anses for ægte.

Jeg spurgte også, om den e-mail, der angiver at være sendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, i givet fald er den, der er omtalt i udlændinge- og integrationsministerens supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget (UUI alm. del).

2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets svar

Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 28. februar 2019, at begge spørgsmål kan besvares bekræftende.

2.3. Mine bemærkninger

Jeg tager det oplyste til efterretning.

3. Tidspunktet for e-mailens fremkomst

3.1. Mine spørgsmål

I mit brev af 1. februar 2019 bad jeg om Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger til, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev opmærksom på den nævnte e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45.

Jeg anførte i den forbindelse:

> "Som anført i pkt. 1 ovenfor fremgår det af udlændinge- og integrationsministerens supplerende svar af 22. juni 2017 til Udlændinge- og Integrationsudvalget, at Udlændingestyrelsen først samme dag var blevet opmærksom på den omtalte e-mail.
>
> Som Udlændinge- og Integrationsministeriet ved, anmodede jeg som led i min undersøgelse af sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere ad flere omgange om sagsakter fra ministeriet og Udlændingestyrelsen.
>
> Jeg henviser i den forbindelse til mine breve af 11. maj og 13. juni 2016.
>
> I Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 30. maj 2016 – som er et svar på mit brev af 11. maj 2016 – anførte ministeriet bl.a. følgende:
>
> 'Ministeriet vedlægger i den anledning de relevante sagsakter fra Udlændingestyrelsen og fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.
>
> Det bemærkes, at udlændingemyndighederne har valgt at foretage en bred afgrænsning af de relevante akter. Der er således – ud over

dokumenter, der indeholder særskilte forvaltningsretlige og menneskeretlige overvejelser vedrørende indkvarteringsordningen – i vidt omfang også medtaget akter, der har en mere indirekte forbindelse hermed. Det gælder bl.a. oversigtsark vedrørende de berørte personer samt interne udkast til ministersvar og –beredskaber, notitser og besvarelse til ombudsmanden mv.'

Jeg beder venligst om Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger til, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev opmærksom på den omtalte e-mail af 10. februar 2016."

3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets svar

Af Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 fremgår – med henvisning til Udlændingestyrelsens notat af 22. februar 2019 – at "en konkret medarbejder i Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 blev opmærksom på e-mailen som led i en oprydning i sine e-mails."

3.3. Mine bemærkninger

3.3.1. Ombudsmanden skal efter § 21, 1. pkt., i lov om Folketingets Ombudsmand bedømme, om myndigheder eller personer, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, handler i strid med gældende ret eller på anden måde gør sig skyldige i fejl eller forsømmelser ved udøvelsen af deres opgaver.

Ombudsmandsinstitutionens undersøgelse af sager foregår i praksis på skriftligt grundlag, dvs. bl.a. på grundlag af den pågældende sags akter. I overensstemmelse med dette bestemmer ombudsmandslovens § 19, stk. 1, at myndigheder, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, er forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger og udlevere de dokumenter mv., som forlanges af ombudsmanden. Jeg henviser nærmere til bl.a. Jon Andersen m.fl., Ombudsmandsloven med kommentarer (2013) s. 170 ff.

3.3.2. Ombudsmandsinstitutionen har ikke praktisk mulighed for at undersøge, om myndighederne har udleveret samtlige relevante akter.

Institutionens arbejde er derfor helt afhængigt af, at de undersøgte myndigheder selv er tilstrækkeligt omhyggelige i deres fremsøgning af akter.

Er dette ikke tilfældet, vil det kunne indebære, at ombudsmandens undersøgelse af den pågældende sag sker på utilstrækkeligt grundlag.

3.3.3. Om det foreliggende spørgsmål bemærker jeg herefter:

Jeg lægger til grund, at Udlændingestyrelsen har været omhyggelig i sin fremsøgning af de akter, som styrelsen skulle stille til rådighed for min undersøgelse.

Den omhandlede e-mail er imidlertid dateret den 10. februar 2016 – dvs. den dag, hvor udlændinge-, integrations- og boligministerens instruks blev udsendt. Den er udvekslet mellem bl.a. den daværende direktør for Udlændingestyrelsen og flere centralt placerede medarbejdere i styrelsen. I emnefeltet er bl.a. anført: "Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle."

Under de anførte omstændigheder finder jeg det bekymrende, at styrelsen ikke i forbindelse med den oprindelige fremsøgning af akter til brug for min undersøgelse identificerede bl.a. den pågældende e-mail, men at den i stedet – som jeg forstår det – tilfældigt blev fundet i forbindelse med en konkret medarbejders oprydning på sin computer.

Jeg finder, at forløbet må give Udlændingestyrelsen – og Udlændinge- og Integrationsministeriet som overordnet myndighed – anledning til overvejelser med sigte på at undgå lignende tilfælde fremover.

4. Pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand

4.1. Mine spørgsmål

I mit brev af 1. februar 2019 bad jeg Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om ministeriet var enig i Udlændingestyrelsens vurdering, hvorefter den omtalte e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45 ikke var omfattet af min anmodning om sagsakter til brug for min oprindelige undersøgelse, jf. mine breve af 11. maj og 13. juni 2016.

Jeg anførte i den forbindelse:

> "Efter § 19, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand er myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som ombudsmanden beder om.
>
> I spørgsmål nr. 1000 af 30. juni 2017 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren spurgte Udlændinge- og Integrationsudvalget bl.a., om ombudsmanden er bekendt med den e-mail, der er omtalt i ministerens supplerende svar af 22. juni 2017.
>
> Af udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af 9. oktober 2017 fremgår, at Udlændinge- og Integrationsministeriet til brug for besvarelsen har indhentet bl.a. følgende bidrag fra Udlændingestyrelsen:
>
> 'Folketingets Ombudsmand anmodede ved brev af 11. maj 2016 Udlændingestyrelsen om at modtage kopi af de sagsakter, der belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til indkvarteringsinstruksen. Den interne mail, der er omtalt i det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er ikke oversendt til Folketingets Ombudsmand, og det er ikke Udlændingestyrelsens vurdering, at den interne e-mail er omfattet af ombudsmandens anmodning om sagsakter.'
>
> Det fremgår også af svaret, at Udlændinge- og Integrationsministeriet 'henviser' til bidraget fra Udlændingestyrelsen.
>
> Jeg beder i den forbindelse venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om ministeriet er enig i Udlændingestyrelsens vurdering."

4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets svar

Af Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 fremgår bl.a.:

”Om Udlændingestyrelsens vurdering af, om den omtalte e-mail er omfattet af de dokumenter mv., som Folketingets Ombudsmand ved breve af 11. maj og 13. juni 2016 bad om, kan Udlændinge- og Integrationsministeriet henvise til Udlændingestyrelsens bidrag, herunder navnlig:

’E-mailen afsendt kl. 13.10 indeholder alene en orientering om, at presseenheden i det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium telefonisk havde kontaktet styrelsens pressemedarbejder med en orientering om, at ministeriet kl. 14.30 samme dag ville offentliggøre en pressemeddelelse samt en redegørelsen om indkvartering af de såkaldte barnebrude. E-mailen og emnetitlen afspejler de oplysninger om den kommende pressemeddelelse, som ministeriets presseenhed havde oplyst under samtalen.

[...]

E-mailen afsendt kl. 13.45 giver en kort umiddelbar beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af ministerens holdning tilkendegivet på det koncerndirektionsmøde, der blev afholdt i departementet samme dag.

[...]

De to konkrete e-mails er en intern korrespondance mellem en af Udlændingestyrelsens pressemedarbejdere og den daværende direktør for styrelsen om pressehåndtering.

Den interne korrespondance involverede endvidere to vicedirektører og en kontorchef i styrelsen med henblik på, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 kunne tilrettelægges på en hensigtsmæssig måde. Dette omfattede primært at iværksætte beredskab til pressehåndtering samt at orientere relevante medarbejdere om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

[...]

Der er [...] – efter styrelsens opfattelse – hverken tale om et møderefferat eller en korrespondance, der belyser retlige overvejelser i sagen.

[...]

Udlændingestyrelsen lagde ved beslutningen om ikke at oversende e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 til Folketingets Ombudsmand afgørende vægt på, at e-mailen – efter styrelsens opfattelse – hverken udgør et møderefferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016.

Styrelsen lagde således til grund, at de to e-mails af 10. februar 2016 alene var en intern korrespondance i Udlændingestyrelsen med det formål, at arbejdet i styrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 blev tilrettelagt hensigtsmæssigt, herunder særligt at der blev iværksat beredskab til pressehåndtering, og at relevante medarbejdere blev orienteret om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Endvidere lagde styrelsen vægt på, at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 alene giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet. Ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysningen indgik – efter styrelsens vurdering foretaget den 22. juni 2017 – allerede i grundlaget ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen.

Udlændingestyrelsen vurderede således – som det også fremgår af besvarelsen af 9. oktober 2017 af spørgsmål nr. 1000 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget – at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.'

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ingen bemærkninger hertil, og ministeriet er enigt i Udlændingestyrelsens vurdering af, at den omtalte e-mail ikke findes at være omfattet af de dokumenter mv., som ombudsmanden ved breve af 11. maj og 13. juni 2016

bad om. Det forhold, at der ved dokumentgennemgangene til brug for besvarelserne af ombudsmandens breve af 11. maj og 13. juni 2016 blev foretaget en bred afgrænsning af de relevante akter og dokumenter mv., og at ombudsmanden som følge heraf fik udleveret dokumenter, som ikke var omfattet af ombudsmandens anmodninger, ændrer ikke herved."

4.3. Mine bemærkninger

4.3.1. Om vigtigheden af, at myndighederne stiller bl.a. de relevante sagsakter til rådighed for ombudsmandsinstitutionen, henviser jeg til pkt. 3.3 ovenfor.

I mine breve af 11. maj og 13. juni 2016 bad jeg om at modtage de sagsakter i Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet og Udlændingestyrelsen, der "belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til den omhandlede instruks."

I det sidstnævnte brev præciserede jeg, at dette gjaldt, "uanset i hvilken form det måtte foreligge, herunder f.eks. e-mails, 'mavebælter', sms'er, håndskrevne notater, forelæggelser for ministeren eller andre og resolutioner i den forbindelse, eventuelt i digital form".

I Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets brev af 30. maj 2016 anførte ministeriet som nævnt i pkt. 3.1 ovenfor bl.a., at "udlændingemyndighederne har valgt at foretage en bred afgrænsning af de relevante akter".

4.3.2. I selve sagen var det et hovedspørgsmål, hvad der fra ministeriets side var blevet tilkendegivet over for bl.a. Udlændingestyrelsen i dagene omkring udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016. Om spørgsmålet anføres i ministeriets brev af 14. juli 2016 bl.a.:

"Det blev ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen, jf. pkt. 2.4 – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationa-

le forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt.

Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 eller FN's Konvention om Barnets Rettigheder at indkvartere parterne hver for sig.

...

Ombudsmanden henviser i sit brev til, at hverken pressemeddelelsen eller den instruks, som Udlændingestyrelsen sendte til indkvarteringsoperatørerne den 10. februar 2016, indeholdt nærmere retningslinjer om, at myndighederne i hver enkelt sag skal overveje, om adskillelse af ægtefæller eller samlevende vil være i strid med gældende ret. På den baggrund anmoder ombudsmanden ministeriet om at oplyse, om instruksen af 10. februar 2016 efter ministeriets opfattelse var lovlig.

Ministeriet skal i den anledning bemærke, at det er korrekt, at pressemeddelelsen og instruksen af 10. februar 2016 umiddelbart fremstod undtagelsesfri.

...

Videre skal ministeriet bemærke, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen.

Dette blev således bl.a. drøftet på et koncerndirektionsmøde afholdt den 10. februar 2016 – samme dag som indkvarteringsinstruksens

udstedelse – hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør deltog. Der udarbejdes ikke referater af drøftelser på koncerndirektionsmøder."

4.3.3. Som det fremgår af pkt. 6.3 og 6.4 i min redegørelse af 23. marts 2017, gav det mig anledning til væsentlige overvejelser, hvad jeg på dette punkt kunne lægge til grund for min vurdering af sagen.

I pkt. 6.4 anførte jeg i den forbindelse bl.a.:

"Efter min gennemgang af sagens akter og myndighedernes udtalelser er det ikke muligt for mig nærmere at fastlægge indholdet af de mundtlige tilkendegivelser og drøftelser, som ifølge ministeriets oplysninger fandt sted mellem myndighederne.

Jeg må basere min bedømmelse af sagen på de oplysninger, som fremgår af sagens dokumenter, eller som ministeriet er fremkommet med i udtalelserne til mig. Jeg henviser til ombudsmandslovens § 19, stk. 1, hvorefter myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, er forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som forlanges af ombudsmanden."

4.3.4. Om det foreliggende spørgsmål bemærker jeg herefter:

E-mailen af 10. februar 2016 kl. 13.45 fra Udlændingestyrelsens daværende direktør var et svar på en e-mail samme dag kl. 13.10. Her blev det om ministerens instruks bl.a. anført, at "[b]udskabet er efter det oplyste, at ingen mindreårige under 18 må bo sammen med deres ægtefælle."

Til dette svarede styrelsens direktør:

"Ja. Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn."

Som jeg vender tilbage til i pkt. 5.3 nedenfor, kan der efter min opfattelse være flere mulige forståelser af sidstnævnte e-mail.

I lyset af det, der er anført ovenfor, må det imidlertid anses for klart, at e-mailen kunne være relevant for min undersøgelse af sagen og herunder bl.a. have givet anledning til yderligere spørgsmål til såvel styrelsen som ministeriet.

På den anførte samlede baggrund anser jeg det for en klar fejlvurdering fra Udlændingestyrelsens side, at bl.a. den omhandlede e-mail ikke – da den i juni 2017 blev fundet – blev anset for omfattet af pligten til udlevering til ombudsmandsinstitutionen.

Jeg anser det endvidere for en klar fejlvurdering fra Udlændinge- og Integrationsministeriets side, at man i brevet af 28. februar 2019 har givet udtryk for at være enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

Jeg finder, at forløbet må give Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet anledning til overvejelser med sigte på at undgå tilsvarende fejl fremover.

5. Eventuel betydning for sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere

5.1. Mine spørgsmål

I mit brev af 1. februar 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet bad jeg om ministeriets eventuelle bemærkninger med hensyn til betydningen af bl.a. den omtalte e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45 for det, som ministeriet anførte i sit brev af 14. juli 2016 til mig.

Jeg anførte i den forbindelse bl.a.:

> "Under min behandling af [sagen] udtalte Udlændinge- og Integrationsministeriet i et brev af 14. juli 2016 til mig bl.a. følgende:
>
> 'Det blev ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen, jf. pkt. 2.4 – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationa-

le forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt.

Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 eller FN's Konvention om Barnets Rettigheder at indkvartere parterne hver for sig.

.....

Ombudsmanden henviser i sit brev til, at hverken pressemeddelelsen eller den instruks, som Udlændingestyrelsen sendte til indkvarteringsoperatørerne den 10. februar 2016, indeholdt nærmere retningslinjer om, at myndighederne i hver enkelt sag skal overveje, om adskillelse af ægtefæller eller samlevende vil være i strid med gældende ret. På den baggrund anmoder ombudsmanden ministeriet om at oplyse, om instruksen af 10. februar 2016 efter ministeriets opfattelse var lovlig.

Ministeriet skal i den anledning bemærke, at det er korrekt, at pressemeddelelsen og instruksen af 10. februar 2016 umiddelbart fremstod undtagelsesfri.

.....

Videre skal ministeriet bemærke, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen.

Dette blev således bl.a. drøftet på et koncerndirektionsmøde afholdt den 10. februar 2016 – samme dag som indkvarteringsinstruksens

udstedelse – hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør deltog. Der udarbejdes ikke referater af drøftelser på koncerndirektionsmøder.'

Det anførte er bl.a. afspejlet i pkt. 6.3 og 6.4 i min redegørelse af 23. marts 2017.

I det omfang de omtalte e-mails kan anses for ægte – jf. pkt. 2 ovenfor – beder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om de giver ministeriet anledning til yderligere bemærkninger med hensyn til det anførte i brevet af 14. juli 2016."

5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets svar

Af Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 fremgår bl.a.:

"Om betydningen af drøftelserne på koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 kan Udlændinge- og Integrationsministeriet i det hele henholde sig til det, som ministeriet udtalte i brevet af 14. juli 2016 til Folketingets Ombudsmand.

Det følger heraf bl.a., at det ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen (dvs. pressemeddelelsen af 10. februar 2016 og to e-mails af samme dag fra departementet til Udlændingestyrelsen med pressemeddelelsen) blev lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt. Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8 eller FN's børnekonvention at indkvartere parterne hver for sig. Det har mundtligt ved flere lejligheder været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde skulle ad-

ministrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen. Dette blev bl.a. drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, hvor bl.a. den daværende direktør i Udlændingestyrelsen deltog. Endvidere har der efter instruksens udstedelse løbende været en dialog mellem departementet og Udlændingestyrelsen om forståelsen af de generelle retlige rammer for indkvarteringsordningen.

Det er således fortsat Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udlændingestyrelsen ved administrationen af indkvarteringsordningen fra og med instruksens udstedelse den 10. februar 2016 har lagt til grund, at denne skulle administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan herved desuden henvise eksempelvis til Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelsen af spørgsmål nr. 809 (UUI alm. Del – 2016-2017), hvori Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af indkvarteringsinstruksen, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan således tilslutte sig Udlændingestyrelsens vurdering af den omtalte e-mail afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, herunder at e-mailen (alene) giver en beskrivelse af den daværende styrelsesdirektørs forståelse af, at udlændinge- og integrationsministeren på koncerndirektionsmødet afholdt den 10. februar 2016 havde givet udtryk for sin holdning til emnet, at ministerens politiske holdning var offentligt kendt den 22. juni 2017, at oplysninger om ministerens holdning allerede indgik i grundlaget for ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, og at e-mailen således ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

I forlængelse heraf bemærkes, at udlændinge- og integrationsministeren ved flere lejligheder efter udsendelsen af pressemeddelelsen, herunder ved besvarelsen den 15. marts 2016 af samrådsspørgsmål Z (UUI 2015-16, alm. del – svar på spørgsmål 444), har tilkendegivet

bl.a., at ministerens klare holdning er, at alle mindreårige asylansøgere skal være indkvarteret adskilt fra deres eventuelle ægtefælle eller samlever, men at der i helt særlige tilfælde kan være omstændigheder, som betyder, at man skal gøre en undtagelse. Tilsvarende fremgår det af besvarelsen den 1. juni 2017 af samrådsspørgsmål AT og AU (UUI 2016-17, alm. del – svar på spørgsmål 801) samt besvarelsen den 23. juni 2017 af samrådsspørgsmål AW og AY (UUI 2016-17, alm. del – svar på spørgsmål 937), at ministerens ønske var, så vidt muligt, at skille parrene ad og lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt. Af udlændinge- og integrationsministerens oversendelsesbrev af 12. december 2016 til Folketinget af et notat om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene (UUI 2016-17, alm. del – bilag 75) fremgår det på lignende vis, at '[d]et er som bekendt min klare holdning, at piger under 18 år ikke bør indkvarteres sammen med voksne mænd i asylsystemet', og '[d]et forhold, at der i visse situationer vil skulle gøres undtagelse, så jeg gerne var anderledes, [...]'.

I tillæg til det, der er anført ovenfor, har Udlændinge- og Integrationsministeriet noteret sig, at det er indgået i Folketingets Ombudsmands vurdering i ombudsmandens endelige redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, at Udlændingestyrelsen i et antal sager efter en konkret vurdering af den enkelte sag ikke på noget tidspunkt har adskilt parret i henhold til den generelle instruks mod parrets eget ønske.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har imidlertid samtidig noteret sig, at det er indgået i ombudsmandens vurdering i redegørelsen, at der ikke i det sagsmateriale, som ombudsmanden har modtaget, findes nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2016 blev 'lagt til grund som en klar forudsætning', at det i visse tilfælde ville være i strid med gældend ret at adskille parrene.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder i lyset af det ovenfor anførte ikke, at den omtalte e-mail ændrer herved eller i øvrigt har betydning for sagen til belysning af myndighedernes retlige over-

vejelser i tilknytning til indkvarteringsinstruksen, og e-mailen giver således ikke ministeriet anledning til yderligere bemærkninger."

5.3. Mine bemærkninger

5.3.1. Som nævnt i pkt. 4.3 ovenfor anførte Udlændingestyrelsens daværende direktør i sin e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45 bl.a., at "[m]ødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn."

Efter min opfattelse er der umiddelbart flere mulige forståelser af den foreliggende e-mail.

Én mulig forståelse er således, at udlændinge-, integrations- og boligministeren – i styrelsesdirektørens udlægning – på det nævnte møde gav udtryk for den indstilling, at der skulle ske adskillelse af de pågældende asylpar, uanset om dette måtte være i strid med FN's Børnekonvention.

En anden mulig forståelse er, at ministeren – stadig i styrelsesdirektørens udlægning – gav udtryk for sin politiske holdning til problemstillingen, uden at der heri lå nogen tilkendegivelse om, at der også skulle ske adskillelse i tilfælde, hvor dette måtte være konventionsstridigt.

5.3.2. Det kan ikke på det foreliggende grundlag fastlægges, hvilken af de anførte – eller eventuelt andre – mulige forståelser af, hvad styrelsesdirektøren ønskede at tilkendegive i sin e-mail, der er den korrekte.

Hertil kommer, at de udtalelser, som Udlændinge- og Integrationsministeriet – både under min oprindelige behandling af sagen og nu – er fremkommet med, er afgivet under ansvar efter bestemmelsen i ombudsmandslovens § 19, stk. 1.

På den anførte baggrund giver den foreliggende e-mail mig samlet set ikke anledning til at foretage mere.

5.3.3. Jeg bemærker imidlertid, at e-mailen efter min opfattelse yderligere understøtter mine tidligere konklusioner i sagen.

Jeg henviser i den forbindelse til pkt. 7 i min redegørelse af 23. marts 2017. Her anførte jeg bl.a., at ministerens instruks – udover efter sit indhold at være ulovlig – efter min opfattelse "medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager om adskilt indkvartering", og at ministeriets fremgangsmåde i sagen samlet set havde været "meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til sikring af lovlig administration på området."

Jeg kan derfor i det hele henholde mig til min tidligere vurdering af sagen.

6. Eventuelle andre sagsakter mv.

6.1. Mine spørgsmål

I mit brev af 1. februar 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet spurgte jeg til eksistensen af eventuelle yderligere relevante sagsakter.

Jeg anførte i den forbindelse:

> "Som anført ... fremgår det af de foreliggende oplysninger, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev bekendt med den omtalte e-mail af 10. februar 2016.
>
> På den baggrund beder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om jeg – når der ses bort fra denne e-mail – kan lægge til grund, at alle relevante akter i ministeriet og Udlændingestyrelsen er indgået i min undersøgelse af sagen."

6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets svar

Af Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 fremgår bl.a.:

> "Indledningsvist bemærkes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke har fundet anledning til at foretage endnu en søgning i ministeriets sager eller øvrige dokumenter mv. som opfølgning på ministeriets dokumentgennemgang til brug for besvarelsen af 30.

maj 2016 af ombudsmandens brev af 11. maj 2016 og ministeriets supplerende dokumentgennemgang til brug for besvarelsen af 14. juli 2016 af ombudsmandens brev af 13. juni 2016.

Ministeriet foretog ved begge lejligheder en bred afgrænsning af de relevante akter og dokumenter mv. baseret på en grundig identifikation og gennemgang af de identificerede dokumenter mv. Ministeriets journal- og e-mailsystemer mv. indeholder imidlertid ikke sådanne sags- eller emnespecifikke registrerings- eller søgefunktioner, at der kan gives en absolut garanti for, at alle relevante akter og dokumenter mv. er indgået i ombudsmandens undersøgelse.

Det bemærkes desuden, at der også efter den 14. juli 2016 vil foreligge eksempelvis foreløbige skriftlige overvejelser og udkast til et notat om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevere på asylcentrene, som den 12. december 2016 er sendt til Folketinget (UUI 2016-17, alm. del – bilag 75) og ombudsmanden. Desuden foreligger der i forbindelse med besvarelsen af udvalgs- og samrådsspørgsmål bl.a. i sommeren og efteråret 2017 skriftligt forberedelsesmateriale om forløbet op til og efter offentliggørelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016. Ministeriet lægger imidlertid til grund, at sådant efterfølgende og lignende materiale ikke er af relevans for ombudsmandens undersøgelse af sagen.

For så vidt angår relevante akter i Udlændingestyrelsen henvises til styrelsens bidrag. Ministeriet har ikke supplerende bemærkninger til de dokumenter, som styrelsen i den forbindelse har identificeret og vedlagt. Der indgår således efter ministeriets vurdering intet heri, der ændrer ved de oplysninger eller vurderinger, som fremgår ovenfor, eller som har betydning for den sammenfattende vurdering i ombudsmandens endelige redegørelse af 23. marts 2017."

6.3. Mine bemærkninger

Jeg har noteret mig det, som Udlændinge- og Integrationsministeriet har anført for ministeriets (departementets) vedkommende.

Jeg har ikke grundlag for at gå nærmere ind i spørgsmål om eventuelle yderligere dokumentsøgninger mv. i ministeriet.

Jeg bemærker i den forbindelse, at det er ministeriets ansvar, at alle relevante akter i ministeriet er stillet til rådighed for mig, således at jeg – med de nu foreliggende e-mails af 10. februar 2016 og det øvrige fremsendte materiale – kan lægge til grund, at der ikke foreligger yderligere akter mv. af relevans for min undersøgelse.

Jeg har noteret mig indholdet af de øvrige sagsakter, som Udlændingestyrelsen har fremsendt. De giver mig ikke anledning til at foretage videre.

7. Afslutning

Jeg foretager mig herefter samlet set ikke videre i sagen.
..."

8.14.8. Spørgsmål nr. 405 til justitsministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget stillede den 15. februar 2019 efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) spørgsmål nr. 405 til justitsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 15. marts 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 405** ...

Vil ministeren redegøre for, om det forvaltningsretlige over- og underordnelsesforhold betyder, at en styrelse er tvunget til at følge en instruks fra en minister medmindre instruksen iværksætter en sagsbehandling, der er ulovlig?

Svar:

Der henvises til Justitsministeriets tidligere besvarelse af 14. juni 2017 af spørgsmål nr. 834 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg. Som det fremgår heraf, indebærer det almindelige over-/underordnelsesforhold, som består mellem et departement og en styrelse, som udgangspunkt, at et departement har instruktionsbeføjelse over for den eller de styrelser, der er underlagt departementet. Disse

beføjelser omfatter bl.a. adgang til at omgøre den underordnede myndigheds afgørelser af egen drift og adgang til at udstede såvel generelle som konkrete tjenestebefalinger til den underordnede myndighed.

For så vidt angår spørgsmålet om reaktionsmulighederne ved ulovlige tjenestebefalinger, henvises i den nævnte besvarelse til Kodex VII, Syv centrale pligter for embedsmænd i centraladministrationen. Pligten til lovlighed indebærer bl.a., at embedsmænd skal handle inden for gældende ret. Embedsmænd må således ikke handle i strid med grundloven eller lovgivningen i øvrigt, herunder gældende EU-ret. Det fremgår endvidere, at embedsmænd skal sige fra, hvis ministeren eller en overordnet giver en ordre til en handling, og det er klart, at handlingen er ulovlig."

8.14.9. Intern mail i Statsministeriet om orientering fra Udlændinge- og Integrationsministeriet

Den 29. marts 2019 kl. 17.45 sendte Carsten Madsen sålydende mail til Christian Kettel Thomsen:

"Som aftalt en lille sammenfatning af orienteringen fra UIM om forventede svar til FT på barnebrudsspørgsmål.

UIM vil formentlig mandag svare på en række spørgsmål fra FT om barnebrude. Heraf vil det fremgå, at de nu vil gennemgå relevante medarbejdere i UST og UIMs e-mails for at sikre sig, at alt relevant er fremfundet. Endvidere vil der i svaret blive udtrykt en usikkerhed over for, om tidligere afgivne oplysninger til FT om, hvorvidt der har været kontakt mellem UIM og Udlændingestyrelsen i forbindelse med beslutningen om, hvorvidt en konkret mail skulle sendes til ombudsmanden, har været korrekte.

Navnlig det sidste vil formentlig give en del omtale –i hvert fald i de medier, der i forvejen interesserer sig for sagen. Nye samråd må også forventes.

Og dem, der mener, at der bør nedsættes en undersøgelseskommission, så snart der måtte være flertal for det, vil formentlig føle sig bestyrket i det.

> Det forventede svar skyldes, at UIM har fået oplysninger om, at der formentlig findes yderlige mails, som ombudsmanden ville mene, de skulle have sendt til ham. Endvidere har de fået oplysninger om en mulig dialog mellem UIM og UST om udleveringen af mails til ombudsmanden. Den mulige dialog var UIM ikke bekendt med, da man tidligere oplyste, at der UIM ikke var involveret i USTs søgning efter materiale.
>
> Der er intet i dette, der føjer noget til det indholdsmæssige i sagen om adskillelse af barnebrude som sådan, herunder uim'erens beslutning herom og gennemførelsen heraf. Det nye, der måtte være, drejer sig alene om det efterfølgende undersøgelsesforløb i forbindelse med fremfindelse af materiale til ombudsmanden, svar til Folketinget mv."

Christian Kettel Thomsen har herom forklaret[83], at det formentlig var med denne mail, at han første gang blev orienteret om mailen fra Henrik Grunnet om koncerndirektionsmødet. Han tror, at mailen dukkede op i pressen først. Så vidt han erindrer, blev han ikke involveret i problemstillingen om, hvad der var oplyst til Folketinget og til ombudsmanden, før dette tidspunkt. Da undersøgelsen af sagen blev sat i gang, begyndte man at undersøge mailbokse fra tidligere medarbejdere.

8.14.10. Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 1. april 2019 til Folketingets Ombudsmand

Udlændinge- og Integrationsministeriet sendte den 1. april 2019 sålydende brev til Folketingets Ombudsmand:

> "**1.** Folketingets Ombudsmand stillede ved brev af 1. februar 2019 spørgsmål om nye oplysninger i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samle- vende asylansøgere under henvisning til to interne e-mails sendt den 10. februar 2016 henholdsvis kl. 13.10 og kl. 13.45 mellem medarbejdere i Udlændingestyrelsen.
>
> Ved brev af 28. februar 2019 besvarede Udlændinge- og Integrationsministeriet ombudsmandens spørgsmål. Svaret var vedlagt et bidrag

83 Afhøringsekstrakten, side 614-615.

af 22. februar 2019 fra Udlændingestyrelsen til brug for besvarelsen og en række yderligere sagsakter mv.

Ved brev af 7. marts 2019 har Folketingets Ombudsmand anført sine bemærkninger til Udlændinge- og Integrationsministeriets svar. Sammenfattende har Folketingets Ombudsmand konkluderet bl.a., at ombudsmanden finder det bekymrende, at Udlændingestyrelsen ikke i forbindelse med den oprindelige fremsøgning af akter til brug for ombudsmandens undersøgelse identificerede bl.a. den omhandlede e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45, men at den i stedet tilfældigt blev fundet i forbindelse med en konkret medarbejders oprydning på sin computer. Ombudsmanden har herved fundet, at forløbet må give Udlændingestyrelsen – og Udlændinge- og Integrationsministeriet som overordnet myndighed – anledning til overvejelser med sigte på at undgå lignende tilfælde fremover. Endvidere har Folketingets Ombudsmand sammenfattende konkluderet bl.a., at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets ansvar, at alle relevante akter i ministeriet er stillet til rådighed for ombudsmanden, således at ombudsmanden med de nu foreliggende e-mails af 10. februar 2016 og det øvrige fremsendt materiale – kan lægge til grund, at der ikke foreligger yderligere akter mv. af relevans for ombudsmandens undersøgelse.

2. I Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 på Folketingets Ombudsmands spørgsmål om eksistensen af eventuelle yderligere relevante sagsakter henviste ministeriet for så vidt angår akter i Udlændingestyrelsen til styrelsens bidrag af 22. februar 2019. Det fremgår heraf bl.a., at Udlændingestyrelsen med udgangspunkt i ombudsmandens henvendelse af 1. februar 2019 i løbet af uge 6 på ny har gennemgået hver enkelt sagsakt i de administrative sager, der om muligt kunne indeholde relevant materiale om emnet. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen desuden – for en sikkerheds skyld – har foretaget en bred søgning i Outlook-postkassen hos den konkrete medarbejder, der afsendte mailen kl. 13.10 den 10. februar 2016, dels for at fremfinde selve den mail af 10. februar 2016, der danner grundlag for henvendelsen fra ombudsmanden, dels for at sikre, at der ikke forefindes yderligere materiale, der evt. kunne være af relevans med tanke på det aktuelle fokus hos ombudsmanden.

Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har den 6. marts 2019 stillet spørgsmål nr. 460 (UUI alm. del) med følgende ordlyd:

> "Vil ministeriet oplyse, hvorvidt der indgår flere mails, herunder mails fra andre modtagere og afsendere end pressemedarbejderen og direktøren i Udlændingestyrelsen i den interne mail korrespondance af 10. februar 2016 med emnet "Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle"?"

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål anmodet Udlændingestyrelsen om en udtalelse.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af udtalelsen er blevet bekendt med oplysninger, der gør, at det må antages, at der kan være flere e-mails i relation til den omtalte interne e-mailkorrespondance af 10. februar 2016. I det lys har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet Udlændingestyrelsen om at iværksætte en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs.

Det bemærkes, at der på tilsvarende vis for en god ordens skyld vil blive iværksat en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs i departementet.

En kopi af Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af dags dato til Udlændingestyrelsen vedlægges til orientering. Endvidere vedlægges til orientering kopi af besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 460 (UUI alm. del).

3. I Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 bemærkede ministeriet indledningsvist, at ministeriet ikke forud for Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019 har modtaget eller set de to omtalte e-mails af 10. februar 2016, og at Udlændingestyrelsen om indholdet af den omtalte e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45 ses at have oplyst det, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-17).

Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 4. marts 2019 stillet spørgsmål nr. 445 (UUI alm. del) med følgende ordlyd:

> "Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets skrivelse til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019, side 1 nederst, jf. UUI alm. del – bilag 122, at ministeriet ikke forud for den 1. februar 2019 har "modtaget eller set" e-mailen fra Udlændingestyrelsens direktør afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45. Er nogen embedsmand i ministeriets departement den 22. juni 2017 eller tidligere mundtligt eller skriftligt blevet orienteret om mailens indhold?"

Af besvarelsen af dags dato af spørgsmål nr. 445 fremgår det bl.a., at det af Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand fremgår, at Udlændingestyrelsen har oplyst, at en konkret medarbejder i styrelsen den 22. juni 2017 blev opmærksom på e-mailen afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45 som led i oprydningen af sine e-mails, og at Udlændingestyrelsen senere samme dag sendte den udtalelse, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-2017), til Udlændinge- og Integrationsministeriet, idet Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg dagen før var blevet oplyst om, at der i Udlændingestyrelsen hverken var nedskrevet referat eller andre oplysninger fra koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Det fremgår endvidere, at det må lægges til grund, at styrelsen forud for fremsendelsen af udtalelsen mundtligt havde orienteret ministeriet om, at der samme dag var fundet en mail, hvor koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 kort blev nævnt, og at ministeriet i den forbindelse sandsynligvis er blevet mundtligt orienteret om indholdet af e-mailen. Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke i øvrigt bekendt med det nærmere indhold af samtalen, da de medarbejdere, der var i telefonisk kontakt, ikke længere er ansat i Udlændinge- og Integrationsministeriets koncern. Udlændinge- og Integrationsministeriet er derfor heller ikke bekendt med, om spørgsmålet om, hvorvidt den omtalte e-mail burde oversendes til Folketingets Ombudsmand, blev drøftet under samtalen.

Som det desuden fremgår af ovennævnte besvarelse, beklager Udlændinge- og Integrationsministeriet, at det ikke fremgik af besvarelsen af 28. februar 2019 af henvendelsen fra ombudsmanden, at ministeriet

ikke havde rettet henvendelse til alle relevante tidligere og nuværende medarbejdere med henblik på at undersøge, om ministeriet var blevet orienteret om indholdet af den omtalte e-mail.

Til orientering vedlægges kopi af besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 445 (UUI alm. del)."

I et samtidigt brev fra ministeriet til Udlændingestyrelsen hedder det bl.a.:

"Folketingets Ombudsmand stillede ved brev af 1. februar 2019 spørgsmål om nye oplysninger i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere under henvisning til to interne e-mails sendt den 10. februar 2016 henholdsvis kl. 13.10 og kl. 13.45 mellem medarbejdere i Udlændingestyrelsen.

Ved brev af 28. februar 2019 besvarende Udlændinge- og Integrationsministeriet ombudsmandens spørgsmål. Svaret var vedlagt et bidrag af 22. februar 2019 fra Udlændingestyrelsen til brug for besvarelsen og en række yderligere sagsakter mv.

I Udlændinge- og Integrationsministeriets svar af 28. februar 2019 på Folketingets Ombudsmands spørgsmål om eksistensen af eventuelle yderligere relevante sagsakter henviste ministeriet for så vidt angår akter i Udlændingestyrelsen til styrelsens bidrag af 22. februar 2019. Det fremgår heraf bl.a., at Udlændingestyrelsen med udgangspunkt i ombudsmandens henvendelse af 1. februar 2019 i løbet af uge 6 på ny har gennemgået hver enkelt sagsakt i de administrative sager, der om muligt kunne indeholde relevant materiale om emnet. Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsen desuden – for en sikkerheds skyld – har foretaget en bred søgning i Outlook-postkassen hos den konkrete medarbejder, der afsendte mailen kl. 13.10 den 10. februar 2016, dels for at fremfinde selve den mail af 10. februar 2016, der danner grundlag for henvendelsen fra ombudsmanden, dels for at sikre, at der ikke forefindes yderligere materiale, der evt. kunne være af relevans med tanke på det aktuelle fokus hos ombudsmanden.

Ved brev af 7. marts 2019 har Folketingets Ombudsmand anført sine bemærkninger til Udlændinge- og Integrationsministeriets svar. Sam-

menfattende har Folketingets Ombudsmand konkluderet bl.a., at ombudsmanden finder det bekymrende, at Udlændingestyrelsen ikke i forbindelse med den oprindelige fremsøgning af akter til brug for ombudsmandens undersøgelse identificerede bl.a. den omhandlede e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45, men at den i stedet tilfældigt blev fundet i forbindelse med en konkret medarbejders oprydning på sin computer. Ombudsmanden har herved fundet, at forløbet må give Udlændingestyrelsen – og Udlændinge- og Integrationsministeriet som overordnet myndighed – anledning til overvejelser med sigte på at undgå lignende tilfælde fremover. Endvidere har Folketingets Ombudsmand sammenfattende konkluderet bl.a., at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets ansvar, at alle relevante akter i ministeriet er stillet til rådighed for ombudsmanden, således at ombudsmanden – med de nu foreliggende e-mails af 10. februar 2016 og det øvrige fremsendt materiale – kan lægge til grund, at der ikke foreligger yderligere akter mv. af relevans for ombudsmandens undersøgelse.

Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har den 6. marts 2019 stillet spørgsmål nr. 460 (UUI alm. del) med følgende ordlyd:

> "Vil ministeriet oplyse, hvorvidt der indgår flere mails, herunder mails fra andre modtagere og afsendere end pressemedarbejderen og direktøren i Udlændingestyrelsen i den interne mail korrespondance af 10. februar 2016 med emnet "Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle "?"

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål anmodet Udlændingestyrelsen om en udtalelse.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af udtalelsen er blevet bekendt med oplysninger, der gør, at det må antages, at der kan være flere e-mails i relation til den omtalte interne e-mailkorrespondance af 10. februar 2016.

I det lys skal Udlændinge- og Integrationsministeriet anmode Udlændingestyrelsen om i samarbejde med Statens IT at iværksætte en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs.

> Med henblik på fastlæggelse af, hvilke kriterier der skal anvendes til brug for identificeringen af relevante medarbejdere, og hvilke søgeord der skal anvendes til brug for identificeringen af relevante akter, indkaldes til møde i Udlændinge- og Integrationsministeriet tirsdag den 2. april 2019. Nærmere tidspunkt følger.
>
> Det bemærkes, at der på tilsvarende vis for en god ordens skyld vil blive iværksat en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs i departementet.
>
> Udlændinge- og Integrationsministeriet har i dag orienteret henholdsvis Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Folketingets Ombudsmand om ovennævnte. Udvalget og ombudsmanden er tillige orienteret om, at ombudsmanden vil blive orienteret om resultatet af denne søgning."

Mark Thorsen har herom forklaret[84], at han ikke var involveret i ministeriets besvarelse af 1. april 2019 til Folketingets Ombudsmand, men han har set brevet. Adspurgt om forløbet mellem besvarelserne til Folketingets Ombudsmand af henholdsvis den 28. februar 2019 og den 1. april 2019 forklarede han, at man blev opmærksom på, at Lykke Sørensen kunne have fået refereret den fulde ordlyd af Henrik Grunnets mail. Han ved, at der var et forløb, hvor Christian Hesthaven talte med Lykke Sørensen, men det kan han ikke redegøre detaljeret for.

Christian Hesthaven har herom forklaret[85], at der havde været et forløb hen over en weekend. Ud over at ombudsmanden havde spurgt til sagen, var der også folketingsspørgsmål om Henrik Grunnets mail. De sendte spørgsmålene til udtalelse i Udlændingestyrelsen. Fredagen før – den 29. marts 2019 – havde den relativt nye direktør i Udlændingestyrelsen, Niels Henrik Larsen, været til møde i departementet, og efter mødet kom Katrine Ledam og Niels Henrik Larsen ned til ham og sagde, at der var nogle ting, de lige skulle vende. Niels Henrik Larsen fortalte, at der – i forbindelse med, at de havde modtaget den nye henvendelse – var en kontorchef i Udlændingestyrelsen, der havde sagt

84 Afhøringsekstrakten, side 399-400.
85 Afhøringsekstrakten, side 593-594.

til ham, at Henrik Grunnets mail var sendt videre i en bredere kreds til nogle medarbejdere i systemet. Den pågældende kontorchef kunne ikke udelukke, at der var kommenteret på mailen i mailtråde, som ikke var dukket op i søgningen. Denne kombination af nye oplysninger fra Udlændingestyrelsen sammenholdt med, at de nu havde fået en forståelse af, at ombudsmanden havde forstået sine anmodninger bredere, end deres system havde gjort, gjorde dem bekymrede for, om alt materiale i sagen nu var fundet frem. Niels Henrik Larsen, Katrine Ledam og han besluttede derfor nærmest på stedet, at der skulle laves en ny søgning efter materiale i både Udlændingestyrelsen og for en god ordens skyld også i koncernen. Han orienterede allerede samme dag ministeren om, at dette ville være hans indstilling. Hun svarede, at det kunne hun godt se, og at der nok ikke var nogen vej uden om dette, så det skulle de bare gøre. Oplysningen om, at ministeriet sandsynligvis mundtligt var blevet orienteret om indholdet af mailen, stammer fra en samtale med Jonas From Soelberg, der i juni 2017 var chef for Ministersekretariatet. Jonas From Soelberg havde fortalt dem, at de havde siddet aftenen før et samråd og forberedt ministeren på samrådet. Op til samrådet havde de sendt et folketingssvar over til Folketinget, hvor Udlændingestyrelsen havde oplyst, at de ikke havde noget på skrift om koncerndirektionsmødet. Dagen før samrådet havde man så fundet Henrik Grunnets mail. Eftersom de havde skrevet til Folketinget, at de ikke havde noget på skrift, men nu havde fundet denne mail, var svaret ikke længere dækkende, hvilket de havde travlt med at få korrigeret. Jonas From Soelberg fortalte ham, at da mailen blev fundet, var de blevet færdige med at forberede samrådet. Uffe Toudal Pedersen var netop gået, og de andre var også ved at lukke ned. Jonas From Soelberg nævnte også, at Lykke Sørensen på et tidspunkt var gået ind på Uffe Toudal Pedersens kontor, efter at han havde forladt kontoret, og at hun lukkede døren og sandsynligvis havde en telefonsamtale, uden at han dog vidste, med hvem og om hvad. De kunne se, at Lene Linnea Vejrum – efter at Udlændingestyrelsen i juni 2017 havde fundet Henrik Grunnets mail – havde skrevet en mail til Lykke Sørensen, hvori hun skrev "Som bekendt..." eller "Som du ved...". Lykke Sørensen var ikke længere ansat, hvorfor de ikke kunne spørge hende herom, men formuleringen i mailen gav dem en antagelse om, at Lene Linnea Vejrum havde ringet til Lykke Sørensen forinden. Forud for ministeriets brev til Folketingets Ombudsmand den 1. april 2019 havde de spurgt både Jonas From Soelberg og Line Skytte Mørk Hansen, om de havde set mailen tidligere. De svarede begge – og Jonas From Soelberg meget præcist – nej. Jonas From Soelberg fortalte, at han havde været meget overrasket over indholdet af mailen, da han læste om mailen i Infor-

mation i januar måned. Dette havde givet ham en meget sikker fornemmelse af, at Jonas From Soelberg ikke kendte til indholdet af mailen i maj/juni 2017.

8.14.11. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

Der blev i perioden fra den 4. til 20. marts 2019 stillet en lang række spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

8.14.11.1. Spørgsmål nr. 444-449

Spørgsmål nr. 444 og 445 (alm. del) blev stillet den 4. marts 2019 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og besvaret den 1. april 2019. Spørgsmålene og besvarelserne var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 444:**

Den 22. juni 2017 fandt ministeren anledning til at oversende et supplerende svar på UUI alm. del – spørgsmål 856, folketingsåret 2016-17. I det supplerende svar omtales en "intern mail". Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets skrivelse til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019 side 2 øverst, jf. UUI alm. del – bilag 122, at den "interne mail", der er omtalt i det supplerende svar af 22. juni 2017, er mailen fra Udlændingestyrelsens direktør afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45. Ministeren sagde den 1. marts 2019 under besvarelsen af UUI alm. del – samrådsspørgsmål Q, R og U, at hun først blev bekendt med indholdet af den nævnte mail i begyndelsen af februar 2019, og det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets skrivelse til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019, side 1 nederst, at ministeriet ikke forud for 1. februar 2019 har "modtaget eller set" mailen. Vil ministeren redegøre for, hvordan hun kunne vurdere, at mailen havde så afgørende betydning, at netop denne mail den 22. juni 2017 var anledningen til, at der blev oversendt et supplerende svar til udvalget, når hverken ministeren eller ministeriet havde modtaget eller set mailen?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsudvalget anmodede ved spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-17) om at modtage Udlændingestyrelsens referat

fra et koncerndirektionsmøde afholdt i Udlændinge- og Integrationsministeriet den 10. februar 2016.

Til brug for besvarelsen heraf indhentede Udlændinge- og Integrationsministeriet et bidrag fra Udlændingestyrelsen, der oplyste bl.a. følgende:

> "[...] Udlændingestyrelsen kan oplyse, at der ikke er nogen nuværende ansatte i Udlændingestyrelsen, der deltog i mødet i koncerndirektionen den 10. februar 2016.
>
> Udlændingestyrelsen er bekendt med, at indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere blev drøftet på mødet.
>
> Der er i Udlændingestyrelsen hverken nedskrevet referat eller andre oplysninger fra dette møde, ligesom ingen af Udlændingestyrelsens nuværende ansatte er bekendt med det nærmere indhold af disse drøftelser."

Udlændingestyrelsens bidrag indgik i sin fulde længde i besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmålet.

Som det fremgår af det supplerende svar af 22. juni 2017 i forlængelse af besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-17), havde Udlændingestyrelsen samme dag – den 22. juni 2017 – oplyst Udlændinge- og Integrationsministeriet om følgende:

> "Det fremgår af besvarelsen af UUI 856, at der ikke i Udlændingestyrelsen er nedskrevet referat eller andre oplysninger om drøftelserne på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 vedrørende indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller samlevere.
>
> Udlændingestyrelsen er den 22. juni 2017 blevet opmærksom på en intern mail. Af mailen, som er svar på en intern mail om varsling af pressemeddelelsen af 10. februar 2016, fremgår kort, at spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med ægtefæller eller

samlevere blev drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016. Mailen indeholder ikke oplysninger om, hvad det nærmere indhold af disse drøftelser var."

Når Udlændinge- og Integrationsministeriet den 22. juni 2017 orienterede Udlændinge- og Integrationsudvalget om oplysningerne modtaget fra Udlændingestyrelsen samme dag, skyldes det således, at udvalget dagen før var blevet oplyst om, at der i Udlændingestyrelsen hverken var nedskrevet referat eller andre oplysninger fra koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016."

"...

Spørgsmål nr. 445:

Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets skrivelse til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019, side 1 nederst, jf. UUI alm. del – bilag 122, at ministeriet ikke forud for den 1. februar 2019 har "modtaget eller set" e-mailen fra Udlændingestyrelsens direktør afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45. Er nogen embedsmand i ministeriets departement den 22. juni 2017 eller tidligere mundtligt eller skriftligt blevet orienteret om mailens indhold?

Svar:

Som det fremgår af den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 446 (UUI alm. del), blev jeg ikke den 22. juni 2017 eller tidligere mundtligt eller skriftligt orienteret om den omtalte e-mails indhold.

Af Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand (UUI alm. del – bilag 122) fremgår det, at Udlændingestyrelsen har oplyst, at en konkret medarbejder i styrelsen den 22. juni 2017 blev opmærksom på e-mailen som led i oprydningen af sine e-mails. Udlændingestyrelsen sendte senere samme dag den udtalelse, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-2017), til Udlændinge- og Integrationsministeriet, idet udvalget dagen før var blevet oplyst om, at der i Udlændingestyrelsen hverken var nedskrevet referat eller andre oplysninger fra koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016.

Det må lægges til grund, at styrelsen forud for fremsendelsen af udtalelsen telefonisk havde orienteret ministeriet om, at der samme dag var fundet en mail, hvor koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 kort blev nævnt. På baggrund af de oplysninger, der er tilgået mig ved besvarelsen af dette spørgsmål, kan det som opfølgning på min besvarelse af samrådsspørgsmål Q, R og U (UUI alm. del) oplyses, at ministeriet i den forbindelse sandsynligvis er blevet orienteret mundtligt om indholdet af e-mailen. Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke i øvrigt bekendt med det nærmere indhold af samtalen, da de medarbejdere, der var i telefonisk kontakt, ikke længere er ansat i Udlændinge- og Integrationsministeriets koncern. Udlændinge- og Integrationsministeriet er derfor heller ikke bekendt med, om spørgsmålet om, hvorvidt den omtalte e-mail burde oversendes til Folketingets Ombudsmand, blev drøftet under samtalen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet beklager, at det ikke fremgik af brevet af 28. februar 2019 til ombudsmanden, at ministeriet ikke havde rettet henvendelse til alle relevante tidligere og nuværende medarbejdere med henblik på at undersøge, om ministeriet var blevet orienteret om indholdet af den nævnte e-mail, og at dette ikke blev nævnt i forbindelse med besvarelserne af samrådsspørgsmål Q, R og U og spørgsmål nr. 424 (UUI alm. del).

Udlændinge- og Integrationsministeriet tilkendegav som bekendt i brevet af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand bl.a., at ministeriet er enigt i Udlændingestyrelsens vurdering af, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016, at e-mailen alene giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet, hvilken var offentligt kendt og allerede indgik i grundlaget ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, og at e-mailen således ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

Det kan oplyses, at ministeriet i forbindelse med denne vurdering navnlig har lagt vægt på, at ombudsmanden ad to omgange har anmodet styrelsen og ministeriet om at udlevere materiale, der belyser *myndig-*

hedernes retlige overvejelser i tilknytning til instruksen, at styrelsen må være nærmest til at vurdere, hvordan en intern e-mail skal læses, at mailen med styrelsens egne ord beskriver den tidligere direktørs forståelse af, at ministeren på det omtalte koncerndirektionsmøde havde givet udtryk for sin holdning til sagen, og at ordlyden af mailen sammenholdt med sagens samlede forløb efter ministeriets opfattelse ikke har givet anledning til at tilsidesætte styrelsens vurdering af mailen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har dog taget til efterretning, at ombudsmanden gerne ville have haft mailen og selv have haft lejlighed til at vurdere indholdet af den.

Kopi af denne besvarelse er samtidig sendt til Folketingets Ombudsmand."

Lykke Sørensen har vedrørende besvarelsen af spørgsmål 445 forklaret[86] bl.a., at hun, formentlig den 1. april 2019, blev ringet op af den nuværende departementschef i Udlændinge- og Integrationsministeriet, som oplyste, at der ville blive sendt et svar til Folketinget og heri ville blive refereret en samtale mellem hende og Tanja Franck. Departementschefen ville orientere hende om indholdet af svaret, som var, at ministeren ikke havde haft kendskab til indholdet af Henrik Grunnets mail. Hun sagde under samtalen med departementschefen, at hun havde en anden erindring end ministeren. De havde en drøftelse af, om man havde pligt til at indhente oplysninger fra tidligere medarbejdere, og hun var helt enig i, at man ikke havde en pligt hertil. Hun fik flere gange under samtalen at vide, at der var tale om en orientering, men hun følte, at hun måtte sige, at svaret efter hendes opfattelse ikke var rigtigt. Hun var heller ikke sikker på, at der ikke var nuværende medarbejdere, som havde hørt hende orientere ministeren om indholdet af mailen. Hun tænkte her på Jonas From Soelberg og nogle ministersekretærer. Man skulle efter hendes opfattelse være sikker på, at der ikke var andre, som havde hørt hende orientere ministeren. Departementschefen havde valgt at orientere hende, idet de fleste ville kunne gætte, at svaret refererede til en samtale mellem hende og Tanja Franck. Med hensyn til forløbet i 2017 vedrørende fundet af Henrik Grunnets mail orienterede hun ministeren om indholdet af mailen den 22.

86 Afhøringsekstrakten, side 181-182.

juni 2017, dvs. dagen før samrådet den 23. juni 2017. Hun var blevet ringet op af Tanja Franck, der tilkendegav, at den pågældende mail fra Henrik Grunnet nu var dukket op. Hun tror, at Tanja Franck læste mailen op. Tanja Franck sagde, at Udlændingestyrelsen ville sende et forslag til en præcisering af en tidligere folketingsbesvarelse. Selv hældte hun også umiddelbart til dette, men hun ville nævne sagen for departementschefen, hvilket hun gjorde med det samme. Departementschefen og hun befandt sig begge i ministeriet. Hun mener, at der var andre til stede. Hun gengav indholdet af mailen for ham og sagde, at der skulle komme en præcisering inden samrådet. Departementschefen besluttede, at ministeren skulle orienteres herom. Ministeren var ude til et andet arrangement og kom tilbage. Hun orienterede ministeren og de øvrige, der var til stede, om indholdet af mailen. Hun tror, at hun i gengivelsen af mailen dengang brugte den formulering, at der var ikke tvivl om ministerens "holdning". Senere samme aften fik hun en mail fra Lene Linnea Vejrum om indholdet af Udlændingestyrelsens præciserende udtalelse til Folketinget. Hun læste ikke svaret på spørgsmål nr. 445, men så gengivelsen af svaret i et medie. Hun ville være sikker på, at der ikke var nuværende medarbejdere i Udlændinge- og Integrationsministeriet, som havde kendskab til samtalen. Hun var selv ikke helt sikker på, at der ikke fandtes sådanne medarbejdere. Hun kontaktede derfor Justitsministeriet.

Jonas From Soelberg har herom forklaret[87], at han var involveret i besvarelsen af Udlændinge- og Integrationsudvalgets spørgsmål nr. 445. Som han husker det, blev han forelagt et udkast til svar om, at man i ministeriet ikke var blevet orienteret om indholdet af Henrik Grunnets mail, og svaret stemte ikke overens med hans hukommelse, idet Lykke Sørensen i et eller andet omfang var blevet orienteret om indholdet af mailen. Dette var baggrunden for, at der i svaret den 1. april 2019 på spørgsmål nr. 445 var tilføjet følgende: "På baggrund af de oplysninger, der er tilgået mig ved besvarelsen af dette spørgsmål, kan det som opfølgning på min besvarelse af samrådsspørgsmål Q, R og U ... oplyses, at ministeriet i den forbindelse sandsynligvis er blevet orienteret om indholdet af mailen." Som han husker det, var der afgivet andre svar inden dette svar, hvor det var skrevet mere kategorisk, at man ikke havde set eller modtaget Henrik Grunnets mail. Hvis han var blevet spurgt i forbindelse med disse svar, havde svarene måske været mere nuancerede. I dette

87 Afhøringsekstrakten, side 714-715.

spørgsmål blev der specifikt spurgt til, om embedsmænd i departementet var blevet orienteret om mailens indhold. Det var under en samtale med Jesper Gori eller Katrine Ledam, at han bemærkede, at det første udkast ikke stemte overens med hans erindring.

Spørgsmål nr. 446-449 (alm. del) blev stillet den 4. marts 2019 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og besvaret den 1. april 2019. Spørgsmålene og besvarelserne var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 446:**
>
> Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets skrivelse til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019, side 1 nederst, jf. UUI alm. del – bilag 122, at ministeriet ikke forud for den 1. februar 2019 har "modtaget eller set" e-mailen fra Udlændingestyrelsens direktør afsendt 10. februar 2016 kl. 13.45. Er ministeren den 22. juni 2017 eller tidligere mundtligt eller skriftligt blevet orienteret om mailens indhold?
>
> **Svar:**
>
> Jeg blev den 22. juni 2017 orienteret om, at der i Udlændingestyrelsen samme dag var fundet en e-mail, hvor koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 kort blev nævnt. Jeg blev imidlertid ikke orienteret om det nærmere indhold af den pågældende e-mail.
>
> Udlændingestyrelsen sendte samme dag den udtalelse, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-2017), til Udlændinge- og Integrationsministeriet, idet udvalget dagen før var blevet oplyst om, at der i Udlændingestyrelsen hverken var nedskrevet referat eller andre oplysninger fra koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016."

Jonas From Soelberg har herom forklaret[88], at han ikke husker, om han fik forelagt udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 446. Da svaret blev afgivet den

88 Afhøringsekstrakten, side 715.

1. april 2019, var han kontorchef for International Rekruttering, og han var derfor ikke længere en del af godkendelsesprocessen i Ledelsessekretariatet. Grunden til, at han havde fået forelagt udkast til svar på spørgsmål nr. 445, var, at han havde været involveret i sagen. Som han husker det, blev han ikke spurgt som led i F2 godkendelsen, men ved en chatbesked. Han blev kontorchef i International Rekruttering pr. 1. januar 2019.

"**Spørgsmål nr. 447:**

Det fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets skrivelse til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019, side 1 nederst, jf. UUI alm. del – bilag 122, at ministeriet ikke forud for den 1. februar 2019 har "modtaget eller set" e-mailen fra Udlændingestyrelsens direktør afsendt 10. februar 2016 kl. 13.45. Er ministerens særlige rådgiver den 22. juni 2017 eller tidligere mundtligt eller skriftligt blevet orienteret om mailens indhold?

Svar:

Min særlige rådgiver blev den 22. juni 2017 orienteret om, at der i Udlændingestyrelsen samme dag var fundet e-mail, hvor koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 kort blev nævnt. Han blev imidlertid ikke orienteret om det nærmere indhold af den pågældende e-mail.

Udlændingestyrelsen sendte samme dag den udtalelse, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del – 2016-2017), til Udlændinge- og Integrationsministeriet, idet udvalget dagen før var blevet oplyst om, at der i Udlændingestyrelsen hverken var nedskrevet referat eller andre oplysninger fra koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016."

"**Spørgsmål nr. 448:**

Det fremgår af Ombudsmandens endelige redegørelse, side 5 nederst, jf. UUI alm. del – bilag 152, folketingsåret 2016-17, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet den 16. november 2016 i et brev til Ombudsmanden har oplyst, at der i visse sager blev truffet afgørelse om, at ægtefæller skulle indkvarteres sammen, fordi en fortsat separat

indkvartering ville stride imod Danmarks internationale forpligtelser. Vil ministeren oplyse antallet af disse sager samt datoerne for, hvornår der i hver enkelt sag blev truffet afgørelse om, at parret skulle indkvarteres samlet? Desuden ønskes oplyst, om der blandt disse sager var tilfælde, hvor der ikke forinden var truffet en afgørelse om separat indkvartering.

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

"**1.** Beslutningen om asylansøgeres indkvartering på asylcentre har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. Dette fremgår direkte af forarbejderne til bestemmelsen i udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., jf. bemærkningerne til § 1, nr. 15, i lovforslag nr. L 130 af 30. januar 2013, som blev vedtaget som lov nr. 430 af 1. maj 2013.

Hvis Udlændingestyrelsens beslutning om indkvartering ikke efterleves, kan styrelsen træffe afgørelse om flyttepåbud, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Et sådan flyttepåbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det indebærer, at forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring skal iagttages.

I perioden efter den 10. februar 2016, hvor Udlændingestyrelsen skulle tage stilling til indkvarteringen af de gifte eller samlevende par, hvor den ene eller begge parter var mindreårige, blev sagerne derfor håndteret som faktisk forvaltningsvirksomhed, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt. Denne fremgangsmåde blev anvendt, uanset om parret skulle indkvarteres hver for sig eller fortsat skulle indkvarteres sammen.

Udlændingestyrelsen traf således alene afgørelser i forvaltningslovens forstand i de tilfælde, hvor styrelsens beslutning om, at der skulle ske adskillelse, ikke blev efterlevet, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

2. Den 28. april 2016 besluttede Udlændingestyrelsen – uanset udgangspunktet om, at indkvartering er faktisk forvaltningsvirksomhed – at der fremadrettet skulle træffes en afgørelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., når et gift eller samlevende par, hvor den ene eller begge parter var mindreårige, blev indkvarteret. Fremgangsmåden med afgørelser blev herefter anvendt, uanset om parret skulle indkvarteres sammen eller hver for sig.

Udlændingestyrelsen besluttede samtidig at genoptage de konkrete sager om indkvartering af gifte eller samlevende par, hvor den ene eller begge parter var mindreårige, som tidligere var blevet håndteret som faktisk forvaltningsvirksomhed. Dermed blev de allerede berørte par – i det omfang parrene fortsat var i indkvarteringssystemet, og en eller begge parter fortsat var mindreårige – meddelt en afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., vedrørende deres fremtidige indkvartering. Dette uanset, om parrene tidligere var blevet indkvarteret sammen eller hver for sig, og uanset om parrene fremover skulle indkvarteres sammen eller hver for sig.

3. For så vidt angår antallet af og tidspunktet for afgørelser om, at parrene skulle indkvarteres sammen, fordi en fortsat separat indkvartering ville stride imod Danmarks internationale forpligtelser, henviser Udlændingestyrelsen til bilaget til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 837, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 9. juni 2017.

Bilaget indeholder et skema, som er en del af det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriums svar af 16. november 2016 på en supplerende høring fra Folketingets Ombudsmand af 18. oktober 2016.

Af skemaet fremgår således, at der i en række konkrete sager ikke skete adskillelse, eftersom en sådan ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Særligt for så vidt angår datoer for beslutninger om ikke adskillelse henviser Udlændingestyrelsen til besvarelsen af spørgsmål nr. 909, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 15. juni 2017, hvoraf følgende fremgår:

> "Idet der er tale om sager, hvor der ikke er sket noget indgreb over for parterne, er der ikke noget krav om, at styrelsen skal dokumentere, hvornår styrelsen har besluttet at undlade at træffe beslutning om indledningsvis separat indkvartering. Det er på den baggrund ikke muligt at oplyse, hvornår styrelsen har truffet disse beslutninger."

Af skemaet fremgår også antallet af konkrete sager, hvor der i første omgang er truffet beslutning om separat indkvartering, hvorefter der i genoptagelsessagen – i det omfang parrene fortsat var i indkvarteringssystemet, og en eller begge parter fortsat var mindreårige – er truffet en afgørelse om, at parterne på ny skulle indkvarteres sammen, fordi en fortsat separat indkvartering ville stride imod Danmarks internationale forpligtelser. Datoerne for disse afgørelser fremgår også af skemaet.

Udlændingestyrelsen bemærker i den forbindelse, at det forhold, at et par først bliver adskilt og senere får mulighed for at blive indkvarteret sammen, ikke i sig selv er udtryk for, at det er forkert at indkvartere parret hver for sig i første omgang. Perioden med den separate indkvartering beror derimod på hensynet til at sikre, at indkvarteringen i asylsystemet ikke bidrager til at fastholde en mindreårig i et tvangsægteskab eller tvangssamliv. Den separate indkvartering giver således den mindreårige rammerne for en betænkningsperiode, hvor den pågældende kan overveje, om ægteskabet er frivilligt og udtryk for egne ønsker."

"**Spørgsmål nr. 449:**

Vil ministeren oplyse, hvornår der efter den 10. februar 2016 første gang er truffet en afgørelse forvaltningslovens forstand vedrørende asylcenterindkvartering af et ægtepar, hvor den ene af ægtefællerne er mindreårig, og hvor afgørelsen lyder, at der ikke kan ske adskillelse, eftersom en sådan vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser og/eller dansk lovgivning?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 448 (UUI alm. del)."

8.14.11.2. Spørgsmål nr. 456-462

Den 6. marts 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) spørgsmål nr. 456 til 461 (alm. del) og efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) spørgsmål nr. 462. Spørgsmålene og besvarelserne af spørgsmål nr. 456-460 den 1. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 456:**

Det følger af ministeriets svar til Folketingets Ombudsmand den 28. februar 2019 side 4, at: "Det har mundtligt ved flere lejligheder været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtigelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtigelser (...). Dette blev bl.a. drøftet på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016, hvor bl.a. den daværende direktør i Udlændingestyrelsen deltog." Vil ministeren med angivelse af datoer redegøre for ved hvilke andre lejligheder – end på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 – at ovennævnte mundtligt eller skriftligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen i perioden fra den 10. februar 2016 og til samrådet om sagen den 15. marts 2016?

Svar:

Der henvises til den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand (UUI 2016-17, alm. del bilag 152), hvoraf bl.a. fremgår Udlændinge- og Integrationsministeriets redegørelse for forløbet i sagen."

"Spørgsmål nr. 457:

Det følger af ministeriets svar til Folketingets Ombudsmand den 28. februar 2019 side 4, at: "Endvidere har der efter instruksens udstedelse løbende været en dialog mellem departementet og Udlændingestyrelsen om forståelsen af de generelle retlige rammer for indkvarteringsordningen". Vil ministeren redegøre for indhold og datoen af den enten mundtlige eller skriftlige dialog, der er gået fra departementet til Udlændingestyrelsen om ovenstående i perioden fra den 10. februar 2016 til den 15. marts 2016?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 456 (UUI alm. del)."

"Spørgsmål nr. 458:

Det følger af ministeriets svar til Folketingets Ombudsmand den 28. februar 2019 side 3, at e-mailen afsendt kl. 13.45 den 10. februar 2016 hverken udgør et mødereferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016. Vil ministeriet redegøre for, hvad der efter ministeriets opfattelse i den sammenhæng udgør en "retlig overvejelse"?

Svar:

Folketingets Ombudsmand har den 7. marts 2019 i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere (UUI alm. del – bilag 132) tilkendegivet, at den i spørgsmålet nævnte e-mail efter en samlet vurdering ikke giver ham anledning tit at foretage mere i sagen, og at han derfor kan henholde sig til sin tidligere redegørelse af 23. marts 2017 (UUI 2016-17, alm. del – bilag 152). Det skyldes bl.a., at der efter ombudsmandens opfattelse kan være flere mulige forståelser af e-mailen, og at Udlændinge- og Integrationsministeriet under ansvar efter ombudsmandsloven har fastholdt sin tidligere forklaring om det samlede sagsforløb.

Ombudsmanden anser det imidlertid for en klar fejlvurdering fra Udlændingestyrelsens side, at den nævnte e-mail ikke – da den i juni 2017 blev fundet blev anset for omfattet af pligten til udlevering til ombudsmandsinstitutionen. Han anser det også for en klar fejlvurdering fra Udlændinge- og Integrationsministeriets side, at ministeriet i sit brev af 28. februar 2019 har givet udtryk for at være enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet havde i brevet af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand oplyst bl.a., at ministeriet er enigt i Udlændingestyrelsens vurdering af, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016, at e-mailen alene giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet, hvilken var offentligt kendt og allerede indgik i grundlaget ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, og at e-mailen således ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

Det kan oplyses, at ministeriet i forbindelse med denne vurdering navnlig har lagt vægt på, at ombudsmanden ad to omgange har anmodet styrelsen og ministeriet om at udlevere materiale, der belyser *myndighedernes retlige overvejelser* i tilknytning til instruksen, at styrelsen må være nærmest til at vurdere, hvordan en intern e-mail skal læses, at mailen med styrelsens egne ord beskriver den tidligere direktørs forståelse af, at ministeren på det omtalte koncerndirektionsmøde havde givet udtryk for sin holdning til sagen, og at ordlyden af mailen sammenholdt med sagens samlede forløb efter ministeriets opfattelse ikke har givet anledning til at tilsidesætte styrelsen vurdering af mailen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har dog taget til efterretning, at ombudsmanden gerne ville have haft mailen og selv have haft lejlighed til at vurdere indholdet af den."

"**Spørgsmål nr. 459:**

Det følger af ministeriets svar til Folketingets Ombudsmand den 28. februar 2019 side 3, at de to e-mails af 10. februar 2016 alene var en intern korrespondance i Udlændingestyrelsen med det formål, at arbejdet i Udlændingestyrelsen i tidsrummet mellem kl. 13.10 og kl. 14.30 den 10. februar 2016 blev tilrettelagt hensigtsmæssigt, herunder særligt at der blev iværksat beredskab til pressehåndtering, og at relevante medarbejdere blev orienteret om tidspunktet for udsendelsen af pressemeddelelsen. Vil ministeriet oplyse, om der var øvrige formål med mailen?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der henviser til styrelsens udtalelse af 22. februar 2019 til brug for ministeriets svar af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand (UUI alm. del – bilag 122) for så vidt angår betydning af de to e-mails af 10. februar 2016."

"**Spørgsmål nr. 460:**

Vil ministeriet oplyse, hvorvidt der indgår flere mails, herunder mails fra andre modtagere og afsendere end pressemedarbejderen og direktøren i Udlændingestyrelsen i den interne mail korrespondance af 10. februar 2016 med emnet "Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle"?

Svar:

1. Af Udlændingestyrelsen udtalelse af 22. februar 2019, som var vedlagt Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand (UUI alm. del. – bilag 122), fremgår bl.a.:

> "**Ad eventuelle andre sagsakter mv.**
>
> **1.** På tidspunktet for Udlændingestyrelsens svar den 26. maj 2016 og 23. juni 2016 havde styrelsen – efter styrelsens opfattelse – frem-

sendt alle de på daværende tidspunkt identificerede relevante akter vedrørende indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere til Folketingets Ombudsmand.

Udlændingestyrelsen har med udgangspunkt i ombudsmandens aktuelle henvendelse af 1. februar 2019 i løbet af uge 6 på ny gennemgået hvert enkelt sagsakt i de administrative sager, der om muligt kunne indeholde relevant materiale om emnet. Udlændingestyrelsen har desuden – for en sikkerheds skyld – foretaget en bred søgning i Outlook-postkassen hos den konkrete medarbejder, der afsendte mailen kl. 13.10 d. 10. februar 2016, dels for at fremfinde selve den mail af 10. februar 2016, der danner grundlag for henvendelsen fra ombudsmanden, dels for at sikre, at der ikke forefindes yderligere materiale, der evt. kunne være af relevans med tanke på det aktuelle fokus hos ombudsmanden.

Efter den 26. maj 2016 og 23. juni 2016 er der journaliseret en række yderligere akter på de administrative sager. Der er primært tale om akter, som er tilgået sagerne i perioden efter den 23. juni 2016, men i få tilfælde er der også tale om akter fra perioden forud herfor, som først på et senere tidspunkt er blevet fremfundet og journaliseret på sagerne.

2. På baggrund af den fornyede gennemgang vedlægger Udlændingestyrelsen fire dokumenter, som ikke tidligere har været fremsendt til ombudsmanden, og som i lyset af ombudsmandens nye anmodning kan være relevante. Tre af dokumenterne er fra før den 23. juni 2016.

Dokument 1 (akt 110 fra sagen 16/022473)
Der er tale om en e-mail sendt den 16. februar 2016 fra Udlændingestyrelsen til ministeriet, som ved en fejl først blev journaliseret på styrelsens sag i forbindelse med en aktindsigt meddelt af ministeriet i juni 2017.

Dokument 2 (akt 52 fra sagen 16/078732)

Der er tale om en e-mail-korrespondance af 23. februar 2016 vedrørende et efterfølgende koncerndirektionsmøde, som ved en fejl har været journaliseret på en anden administrativ sag.

Dokument 3 (akt 70 fra sagen 16/022473)
Der er tale om en e-mail sendt den 4. juli 2016 fra ministeriet til Udlændingestyrelsen.

Dokument 4 (intern e-mail, ej journaliseret)
Der er tale om en intern e-mail-korrespondance af 16. februar 2016 vedrørende håndtering af en pressehenvendelse modtaget samme dag. Korrespondancen af 16. februar 2016 starter med at videresende e-mails afsendt den 26. januar 2016. En af styrelsens pressemedarbejdere blev opmærksom på korrespondancen i forbindelse med fremsøgning af de ovenfor beskrevne interne e-mails af 10. februar 2016, afsendt henholdsvis kl. 13.10 og kl. 13.45.

Det er styrelsens vurdering, at den interne e-mail-korrespondance af 16. februar 2016 er af samme type som de to ovenfor beskrevne interne e-mails af 10. februar 2016. Derfor er denne korrespondance heller ikke journaliseret eller fremsendt til ombudsmanden på et tidligere tidspunkt.

For god ordens skyld gør styrelsen opmærksom på, at det beskrevne i afsnit 3.c. i den første e-mail af 26. januar 2016 i korrespondancen alene vedrører mindreårige under 15 år, det vil sige under den seksuelle lavalder.

3. På baggrund af det ovenfor anførte om, hvordan Udlændingestyrelsen har søgt efter materiale, er det Udlændingestyrelsens vurdering, at alt relevant materiale herefter er fremsendt til Folketingets Ombudsmand. Styrelsen må dog tage forbehold for menneskelige fejl som fx fejljournalisering og manglende journalisering af akter, der skulle have været journaliseret.

Styrelsen vedlægger for god ordens skyld aktlisterne fra de nævnte administrative sager og fremsender naturligvis gerne yderligere

akter, hvis ombudsmanden måtte ønske dette på baggrund af aktlisterne eller i øvrigt."

2. Folketingets Ombudsmand har den 7. marts 2019 (UUI alm. del – bilag 132) tilkendegivet, at den i spørgsmålet nævnte e-mail efter en samlet vurdering ikke giver ham anledning til at foretage mere i sagen, og at han derfor kan henholde sig til sin tidligere redegørelse af 23. marts 2017. Det skyldes bl.a., at der efter ombudsmandens opfattelse kan være flere mulige forståelser af e-mailen, og at Udlændinge- og Integrationsministeriet under ansvar efter ombudsmandsloven har fastholdt sin tidligere forklaring om det samlede sagsforløb.

Ombudsmanden anser det imidlertid for en klar fejlvurdering fra Udlændingestyrelsens side, at den nævnte e-mail ikke – da den i juni 2017 blev fundet – blev anset for omfattet af pligten til udlevering til ombudsmandsinstitutionen. Han anser det også for en klar fejlvurdering fra Udlændinge- og Integrationsministeriets side, at ministeriet i sit brev af 28. februar 2019 har givet udtryk for at være enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet havde i brevet af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand oplyst bl.a., at ministeriet er enigt i Udlændingestyrelsens vurdering af, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af ministerens instruks af 10. februar 2016, at e-mailen alene giver en beskrivelse af den daværende direktørs forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet, hvilken var offentligt kendt og allerede indgik i grundlaget ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen, og at e-mailen således ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

Det kan oplyses, at ministeriet i forbindelse med denne vurdering navnlig har lagt vægt på, at ombudsmanden ad to omgange har anmodet styrelsen og ministeriet om at udlevere materiale, der belyser *myndighedernes retlige overvejelser* i tilknytning til instruksen, at styrelsen må være nærmest til at vurdere, hvordan en intern e-mail skal læses, at mailen med styrelsens egne ord beskriver den tidligere direktørs for-

ståelse af, at ministeren på det omtalte koncerndirektionsmøde havde givet udtryk for sin holdning til sagen, og at ordlyden af mailen sammenholdt med sagens samlede forløb efter ministeriets opfattelse ikke har givet anledning til at tilsidesætte styrelsens vurdering af mailen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har dog taget til efterretning, at ombudsmanden gerne ville have haft mailen og selv have haft lejlighed til at vurdere indholdet af den.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål anmodet Udlændingestyrelsen om en udtalelse. Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af udtalelsen er blevet bekendt med oplysninger, der gør, at det må antages, at der kan være flere e-mails i relation til den omtalte interne e-mailkorrespondance af 10. februar 2016. I det lys har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet Udlændingestyrelsen om at iværksætte en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs. Det bemærkes, at der på tilsvarende vis for en god ordens skyld vil blive iværksat en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drev i departementet.

5. Folketingets Ombudsmand er orienteret om iværksættelsen af ovennævnte søgning, ligesom ombudsmanden vil blive orienteret om resultatet af denne søgning. I den forbindelse vil Udlændinge- og Integrationsudvalget tillige bliver orienteret."

Udlændingestyrelsens direktør, Niels Henrik Larsen, har udarbejdet sålydende notat af 10. juli 2019 om Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelse af dette spørgsmål:

"**Notat til brug for journalisering af oplysninger om Udlændingestyrelsens bidrag til UUI 460 af 1. april 2019.**

Kontorchef Ditte Dankert oplyste fredag d. 29. marts 2019 til mig, at der havde eksisteret en – og måske flere – videresendelser af mailen fra den tidligere direktør Henrik Grunnet.

Hun mente imidlertid ikke, at den videresendelse, som hun selv var bekendt med, fortsat fandtes grundet sletning af mails som led i GDPR.

Jeg drøftede senere på dagen d. 29. marts 2019 med departementet (afdelingschef Katrine Ledam Rasmussen), at det ikke kunne udelukkes, at der stadig kunne foreligge - enten i styrelsens systemer eller hos nuværende/tidligere medarbejdere – materiale, der ville kunne være omfattet af spørgsmålet i UUI 460.

På den baggrund blev formuleringen af afsnit 4 i besvarelsen af UUI 460 fastlagt."

Spørgsmålene og besvarelserne af spørgsmål nr. 461 og 462 den 1. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 461:**

Vil ministeriet oversende referat af det operatørmøde, der er nævnt i mailen af 23. februar 2016 kl. 16:22 samt det koncerndirektionsmøde med ministeren den 24. februar 2016, der er nævnt i mailen af 23. februar 2016 kl. 15:49 som vedlagt ministeriets svar til Folketingets Ombudsmand af 28. februar 2019?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

> "Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen ikke udarbejder referat af operatørmøder, og at styrelsen derfor heller ikke har udarbejdet et referat af operatørmødet afholdt den 23. februar 2016."

Udlændingestyrelsen har samtidig fremsendt et dokument med power points, der efter det oplyste blev anvendt på operatørmødet. Den del af dokumentet, der vedrører spørgsmålet om indkvartering af mindreårige asylansøgere med en ægtefælle eller samlever, vedlægges.

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører koncerndirektionsmødet afholdt den 24. februar 2016, henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 517 (UUI alm. del)."

Besvarelsen af spørgsmålet var vedlagt en PowerPoint præsentation, der er gengivet tidligere i sagsfremstillingen. Præsentationen, der vedrørte et operatørmøde afholdt den 24. februar 2016, var sålydende:

"**Indkvartering af mindreårige med ægtefælle/samlevere**

- Ny praksis jf. pressemeddelelse
- Fremover må ingen mindreårige under 18 år indkvarteres sammen med en myndig ægtefælle/samlever
- Par skal adskilles – på forskellige centre
- Ingen undtagelser – heller ikke hvor der er fællesbørn
- Ethvert kendskab til mindreårige asylansøgere med ægtefælle/samlevere skal viderebringes til US (Forsørgelseskontoret)
- Kommunal underretning efter behov – som hidtil
- Er der tale om en mindreårig under 15 år, skal der ske kommunal underretning
- Retningslinjer fra US
- Spørgsmål og diskussion"

"**Spørgsmål nr. 462:**

Det fremgår af UUI alm. del – svar på spørgsmål 998 (folketingsåret 2016-17), at der sammen med dagsordenen for koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016 blev udsendt en række bilag, som ikke vedrørte spørgsmålet om indkvartering af mindreårige, gifte asylansøgere. Vil ministeren oplyse, om der på selve mødet blev udleveret bilag eller andre papirer om indkvartering af mindreårige, gifte asylansøgere, om disse i givet fald er sendt til Folketingets Ombudsmand, og om ministeren vil oversende dem til udvalget?

Svar:

Der ses ikke umiddelbart at være udleveret bilag eller andre papirer om indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere på koncerndirektionsmødet den 10. februar 2016."

8.14.11.3. Spørgsmål nr. 474

Den 11. marts 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 474 (alm. del) efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen heraf den 1. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 474:**

Mener ministeren, at det forhold, at Udlændingestyrelsens direktør i sin e-mail 16. februar 2016 ikke skriver, at der skal gøres undtagelser i sager om adskillelse af ægtepar på asylcentre, men i stedet blot henviser til ministerens pressemeddelelse, hvor adskillelsen præsenteres som undtagelsesfri i sager, hvor den ene ægtefælle er under 18 år, understøtter ministerens forklaring om, at hun udtrykkeligt – herunder på koncerndirektionsmødet 10. februar 2016 – har meddelt, at der skulle gøres undtagelser (der henvises til artiklen "Endnu en mail modsiger Støjbergs forklaring om adskillelse af unge asylpar", Information, den 11. marts 2019)?

Svar:

Der kan henvises til Folketingets Ombudsmands udtalelse af 7. marts 2019 i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere (UUI alm. del – bilag 132), hvoraf bl.a. fremgår, at den i spørgsmålet nævnte e-mail efter en samlet vurdering ikke giver ham anledning til at foretage mere i sagen, og at han derfor kan henholde sig til sin tidligere redegørelse af 23. marts 2017 (UUI 2016-17, alm. del – bilag 152). Af den sammenfattende vurdering i den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fremgår det bl.a., at ombudsmanden lægger til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis."

8.14.11.4. Spørgsmål nr. 517

Den 20. marts 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 517 (alm. del) efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen heraf den 1. april 2019 var sålydende:

> "**Spørgsmål nr. 517:**
>
> Har der på noget tidspunkt siden 1990 været taget referater og/eller beslutningsreferater på koncerndirektionsmøder og tilsvarende møder mellem departementet i det ministerium, der har haft Udlændingestyrelsen/Udlændingeservice/Direktoratet for Udlændinge under sig, og ledelsen af den pågældende styrelse/det pågældende direktorat, og vil ministeren i givet fald redegøre for, hvornår og hvorfor man gik bort fra at tage et sådant referat (jf. svaret på UUI alm. del - spm. 778, folketingsåret 2016-17)?
>
> **Svar:**
>
> Det kan oplyses, at der ikke er praksis for at udarbejde referater og/eller beslutningsreferater af koncerndirektionsmøder i Udlændinge- og Integrationsministeriet.
>
> Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke bekendt med, i hvilket omfang der er udarbejdet referater og/eller beslutningsreferater af koncerndirektionsmøder eller tilsvarende møder i de øvrige ministerier, som i skiftende perioder har haft ressortansvaret for udlændingeområdet. Af ressourcemæssige hensyn finder Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke anledning til at iværksætte høring af relevante ministerier med henblik på at afklare dette nærmere."

8.14.12. Artikel i Dagbladet Information den 3. april 2019

Den 3. april 2019 bragte Dagbladet Information en artikel med overskriften "Hidtil ukendt PowerPoint-præsentation går stik imod Støjbergs forklaring i sag om asylpar". Det fremgår af denne artikel bl.a.:

> "***Inger Støjbergs forklaring i sagen om den ulovlige adskillelse af unge asylpar modsiges af en hidtil ukendt PowerPoint-præsentation fra Ud-***

lændingestyrelsen. Ministerens forklaring fremstår nu 'fuldstændig løsrevet fra alle faktuelle oplysninger', vurderer professor. Ombudsmanden er 'meget opmærksom på den nu foreliggende situation'

...

Udlændingestyrelsen har endnu en gang fundet et hidtil ukendt dokument frem, der modsiger den forklaring, som udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) er kommet med i sagen om adskillelse af unge asylpar tilbage fra foråret 2016.

Dokumentet er så vidt vides ikke tidligere udleveret til Folketinget eller Ombudsmanden, der ad flere omgange har undersøgt sagen. Det er en del af en PowerPoint-præsentation, som Udlændingestyrelsen fremlagde på et møde med operatørerne af landets asylcentre den 23. februar 2016.

13 dage forinden havde Inger Støjberg med en kategorisk instruks i form af en pressemeddelelse beordret, at alle asylpar, hvor den ene part var under 18, skulle adskilles. Senere konstaterede Ombudsmanden i en redegørelse, at denne instruks var »ulovlig«, fordi den var »kategorisk og undtagelsesfri«, selv om »gældende regler kræver individuel vurdering af den enkelte familie«.

Det hidtil ukendte dokument er blevet udleveret til Folketinget, efter den socialdemokratiske udlændingeordfører Mattias Tesfaye har efterspurgt et referat fra Udlændingestyrelsens møde med operatørerne. Dokumentet består af ni punkter. »Ny praksis jf. pressemeddelelse« står der som det første punkt, og længere nede står blandt andet: »Fremover må ingen mindreårige under 18 indkvarteres sammen med en myndig ægtefælle/samlever« samt »Ingen undtagelser – heller ikke hvor der er fællesbørn«.

...

Hidtil har Inger Støjberg forklaret, at det på et såkaldt koncerndirektionsmøde for topledelsen i hendes ministerium om formiddagen den 10. februar 2016 mundtligt blev tilkendegivet over for Udlændingestyrelsens daværende direktør, Henrik Grunnet, at der i visse tilfælde skulle gøres undtagelser i forhold til pressemeddelelsens kategoriske udformning – f.eks. i familier, hvor parret havde et barn.

Denne påstand er afgørende i sagen og er Inger Støjbergs argument for, at hun og ministeriet ikke på noget tidspunkt skulle have ønsket at pålægge styrelsen en undtagelsesfri og dermed ulovlig praksis.

Men ministerens forklaring ligger nu i ruiner, lyder det fra Mattias Tesfaye. Han hæfter sig særligt ved, at der ifølge PowerPoint-dokumentet »ingen undtagelser« skulle gøres.

»Det er et stærkt bevis for, at myndighederne har opfattet Inger Støjbergs ordre sådan, at der ikke skulle foretages individuel sagsbehandling, så der kunne gøres undtagelser. Det har hun hele tiden benægtet og hævdet, at der skulle have været en mundtlig orientering. Men det modsiges nu, ligesom det tidligere er blevet modsagt af andre skriftlige spor,« siger Mattias Tesfaye.

Professor i forfatningsret på Københavns Universitet Jens Elo Rytter vurderer, at Inger Støjbergs forklaring ikke længere giver mening.

»Man må nu sige, at det er blevet umuligt for Inger Støjberg at fastholde sin forklaring. Den fremstår fuldstændig løsrevet fra alle faktuelle oplysninger og dokumenter i sagen. Der er intet i instruktionerne til operatørerne, der støtter hendes forklaring. Tværtimod,« siger han.

Heller ikke professor i forvaltningsret ved Københavns Universitet, Michael Gøtze, er i tvivl om, hvordan det nye dokument skal forstås:

»Det lægger et yderligere pres på ministeren, fordi det bekræfter den version, som modsiger hendes forklaring,« siger han.

Grunnets hemmelige mail

Selv skriver Inger Støjberg i en mail til Information: »Som jeg har redegjort for over for Folketinget af adskillige omgange, så har ombudsmanden lagt til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen en undtagelsesfri praksis i deres behandling af barnebrudssagerne, og der har heller ikke været en undtagelsesfri praksis, hvilket kan ses ved, at der var par, der ikke blev skilt ad.«

Hertil siger Enhedslistens udlændingeordfører, Johanne Schmidt-Nielsen: »Når ombudsmanden skrev, at han lagde ministeriets forklaring til grund, er det jo det samme som at sige, at han lader tvivlen kommer ministeriet til gode. Den tvivl, mener jeg nu, er meget svær at få øje på.«

Tidligere i år kunne Information fremlægge en indtil da hemmeligholdt mail, der ligeledes synes at modsige Inger Støjbergs forklaring. Det var en mail, som Udlændingestyrelsens daværende direktør, Henrik Grunnet, havde skrevet til en kreds af sine medarbejdere i styrelsen, få timer efter at han havde deltaget i koncerndirektionsmødet.

Grunnets mail var et svar på en mail fra en pressemedarbejder i styrelsen, der havde varslet, at ministeriet om kort tid ville udsende en pressemeddelelse om, at alle unge asylpar skulle adskilles. Mailen havde som overskrift: »Støjberg: INGEN barnebrude må bo med ægtefælle«. Hertil svarede Grunnet med et »Ja« og tilføjede: »Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn.«

Ved et samråd den 1. marts om den hemmeligholdte mail afviste Inger Støjberg, at hun skulle have givet Henrik Grunnet indtryk af, at hendes instruks var undtagelsesfri. Hun gjorde ganske vist klart, at hun politisk helst så, at parrene blev adskilt, men det blev ifølge ministeren netop understreget ved mødet, at der på trods af den kategoriske instruks fra ministeren kunne være undtagelser.

Det nye dokument viser imidlertid, at Udlændingestyrelsen ikke opfattede beskeden fra ministeren på den måde, mener Johanne Schmidt-Nielsen:

»Det viser sort på hvidt, at det er lodret forkert, hvad Inger Støjberg har forklaret. Det viser, at ministerens forklaringer er rent spin. Der står 'ingen undtagelser', så det gennemhuller hendes forklaring fuldstændigt.«

Michael Gøtze peger på, at Ombudsmanden burde have fået PowerPoint-dokumentet.

»Ombudsmanden har spurgt bredt og gentagne gange, fordi han ville have alle fisk i nettet. Det her har været det mest omdiskuterede punkt og kernen i sagen: Hvad var beskeden til Udlændingestyrelsen? Den her PowerPoint forholder sig direkte til den del af sagen, så den skulle han i mine øjne have fået. Det spiller ingen rolle, at der var tale om en PowerPoint og ikke et almindeligt dokument,« siger han.

Da Ombudsmanden efter at være gået ind i sagen igen efter Informations afsløring af Henrik Grunnets mail, kom med sin vurdering, efterlod han to mulige tolkninger af mailen fra styrelsesdirektøren.

Enten skrev den daværende direktør for udlændingestyrelsen, at Inger Støjberg på koncerndirektionsmødet om formiddagen havde givet udtryk for, at der skulle ske adskillelse af unge asylpar, uanset om dette måtte være i strid med FN's Børnekonvention.

Eller også kunne mailen forstås sådan, at ministeren på mødet havde givet udtryk for sin politiske holdning til problemstillingen, men uden at der heri lå, at der skulle ske adskillelse af par i tilfælde, hvor det ville være konventionsstridigt. »På det foreliggende grundlag« kunne Ombudsmanden ikke fastlægge, hvilken af de to fortolkninger, der var den korrekte.

Ifølge Jens Elo Rytter er tolkning nummer to ikke længere mulig:

»Den *benefit of the doubt*, som Ombudsmanden gav Inger Støjbergs forklaring, den mulighed er væk nu. Der står udtrykkeligt til operatørerne, at der ikke skal være undtagelser. Så det var ikke bare en holdning hos ministeren, det var en konkret instruks. Sådan har Udlændingestyrelsen opfattet det.«

Mattias Tesfaye mener, at det nye dokument bør give anledning til alvorlige overvejelser hos borgerlige politikere.

»Det er ikke kønt bare at dække over det og blive ved med at fortælle usandheder. Men det værste er det snævre borgerlige flertal i Folketinget, der holder sig for øjnene og håber, at det går over,« siger han.

»Jeg håber, uanset hvordan valget ender, at der vil indfinde sig en selvransagelse i den borgerlige blok, om det virkelig er sådan, at en minister kan bryde loven, så længe man har opbakning fra sit støtteparti.«

Johanne Schmidt-Nielsen appellerer til statsministeren om at gå ind i sagen nu:

»Det er svært at få stærkere dokumentation end det her for, at Inger Støjbergs hidtidige forklaringer ikke er rigtige. Derfor må Lars Løkke Rasmussen på banen. Kan han acceptere en minister med så tvivlsomt et forhold til dansk lov og sandheden,« spørger hun.

Den 16. februar 2016 blev de første seks unge asylpar adskilt, og i de følgende dage blev yderligere ni par adskilt.

Inger Støjberg har senere måttet erkende, at flere af Udlændingestyrelsens afgørelser ikke var i overensstemmelse med reglerne. Og det blev senest bekræftet 1. marts, hvor Københavns Byret gav et syrisk par medhold imod styrelsen, der blev dømt til at betale 20.000 kroner i erstatning for at have adskilt parret uden partshøring, da hun var 17 år og højgravid, og han var 26.

Ombudsmanden oplyser til Information, at han på nuværende tidspunkt ikke har kommentarer til sagen, men at »ombudsmandsinstitutionen er meget opmærksom på den nu foreliggende situation«."

8.14.13. Folketingets Ombudsmands brev af 8. april 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet

Folketingets Ombudsmand sendte den 8. april 2019 sålydende brev til Udlændinge- og Integrationsministeriet:

"**1.** Jeg har modtaget Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 1. april 2019 vedlagt bl.a. ministeriets besvarelser af samme dag af spørgsmål nr. 445 og 460 fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg (UUI – alm. del).

Det fremgår bl.a., at Udlændingestyrelsen er blevet bekendt med oplysninger, der gør, at det "må antages, at der kan være flere e-mails i relation

til den omtalte interne e-mailkorrespondance af 10. februar 2016." Der sigtes her til den e-mailkorrespondance mellem styrelsens daværende direktør og andre ansatte i styrelsen, som er behandlet i mine breve af 1. februar og 7. marts 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det fremgår også, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i dette lys har anmodet Udlændingestyrelsen om at "iværksætte en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs."

Yderligere fremgår det, at der "på tilsvarende vis for en god ordens skyld vil blive iværksat en fuldstændig søgning ved anvendelse af relevante søgeord i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drevs i departementet."

Jeg forstår, at Udlændinge- og Integrationsministeriet vil holde mig orienteret om den nævnte søgning og om dens resultat.

2. Jeg er endvidere bekendt med, at Udlændinge- og Integrationsministeriet den 1. april 2019 har besvaret bl.a. spørgsmål nr. 461 fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg (UUI – alm. del).

Som bilag til besvarelsen er vedlagt kopi af en PowerPoint, som Udlændingestyrelsen efter det oplyste har anvendt ved et såkaldt operatørmøde den 23. februar 2016 – dvs. ca. 14 dage efter udstedelsen af udlændinge- og integrationsministerens instruks af 10. februar 2016.

I denne PowerPoint er under overskriften "Indkvartering af mindreårige med ægtefæller/samlevere" bl.a. anført: "Ingen undtagelser – heller ikke hvor der er fællesbørn".

Jeg har ikke tidligere været bekendt med denne PowerPoint.

3. Om det samlede forløb i forbindelse med Udlændinge- og Integrationsministeriets og Udlændingestyrelsens tilvejebringelse af oplysninger til brug for min undersøgelse af sagen kan jeg herefter bl.a. fremhæve følgende:

– Jeg anmodede første gang om udlån af sagsakter til brug for min undersøgelse ved brev af 11. maj 2016 til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

– Ved brev af 13. juni 2016 bad jeg ministeriet oplyse, hvorvidt der forelå yderligere – eventuelt ujournaliseret – materiale. Som svar på dette anførte ministeriet i brev af 14. juli 2016, at der "ikke i Udlændingestyrelsen foreligger yderligere akter mv., der kan belyse de retlige overvejelser, som ministeriet foretog forud for udstedelsen af udlændinge-, integrations- og boligministerens instruks af 10. februar 2016." Ministeriet anførte endvidere, at der i ministeriet alene forelå "en ikke-journaliseret intern e-mail af 9. februar 2016, som ved en fejl ikke blev medsendt ministeriets brev af 30. maj 2016." Denne e-mail modtog jeg samtidig.

– Jeg baserede min redegørelse af 23. marts 2017 på det materiale, som ministeriet og styrelsen havde tilvejebragt for mig.

– I juni 2017 blev en medarbejder i Udlændingestyrelsen efter det oplyste opmærksom på den e-mail af 10. februar 2016 fra styrelsens daværende direktør, der er nævnt i pkt. 1 ovenfor. Det skete efter det oplyste som led i oprydning i den pågældende medarbejders e-mails. Jeg henviser nærmere til pkt. 3 i mit brev af 7. marts 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

– I forbindelse med min henvendelse af 1. februar 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet (i anledning af den nævnte e-mail af 10. februar 2016) oplyste ministeriet ved brev af 28. februar 2019, at der i Udlændingestyrelsen var tilvejebragt yderligere sagsakter, som samtidig blev fremsendt til mig. Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyste samtidig, at ministeriet ikke selv havde fundet anledning til at foretage yderligere søgninger.

– Som anført i pkt. 1 forstår jeg nu på ministeriets brev af 1. april 2019 til mig, at det må antages, at der kan foreligge yderligere e-mails i tilknytning til den nævnte e-mail af 10. februar 2016. Jeg forstår også, at der nu vil blive foretaget nye søgninger i både styrelsen og ministeriet.

– Som anført i pkt. 2 er der – i forbindelse med Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af 1. april 2019 af et spørgsmål fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg – fremkommet en PowerPoint fra Udlændingestyrelsen anvendt på et såkaldt opera-tørmøde den 23. februar 2016.

4. I mit brev af 7. marts 2019 til Udlændinge- og Integrationsministeriet understregede jeg bl.a., at ombudsmandsinstitutionens undersøgelse af sager i praksis foregår på skriftligt grundlag, og at institutionen derfor er helt afhængig af, at de undersøgte myndigheder er tilstrækkeligt omhyggelige i deres fremsøgning af akter.

På det grundlag, der nu foreligger – jf. pkt. 1 og 2 ovenfor – må jeg forstå, at alle relevante akter muligvis fortsat ikke er stillet til rådighed for mig.

5. Jeg vil gennemgå det materiale, som Udlændinge- og Integrationsministeriet herefter måtte sende til mig, og vurdere, om det giver mig anledning til at foretage noget.

I den forbindelse bemærker jeg – også af hensyn til offentlighedens forståelse af min opgave i sagen – mere overordnet følgende:

– Jeg har i den foreliggende sag anset det for en hovedopgave for ombudsmandsinstitutionen at sikre, at de berørte asylpars rettigheder efter dansk ret og internationale konventioner bliver respekteret. Jeg har i den forbindelse set det som centralt at vurdere, om udlændinge- og integrationsministerens instruks af 10. februar 2016 var lovlig.

– Denne opgave anser jeg for løst, jf. min redegørelse af 23. marts 2017.

– Det har ikke været formålet med min undersøgelse at bidrage til placering af et eventuelt retligt ansvar for de involverede enkeltpersoner i Udlændingestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet. Det skyldes – som også fremhævet i pkt. 3 i min redegørelse – at ombudsmandens undersøgelser efter fast praksis retter sig mod myndigheder og ikke enkeltpersoner.

– Der vil kunne foreligge materiale, hvis nærmere betydning kun kan fastlægges ved egentlig afhøring af de involverede enkeltpersoner. I det omfang dette er tilfældet, vil videre undersøgelse af sagen ikke kunne ske i ombudsmandsinstitutionen, men må i givet fald ske ved f.eks. nedsættelse af en undersøgelseskommission, jf. lov nr. 357 af 2. juni 1999 om undersøgelseskommissioner.

Jeg vil vurdere eventuelt materiale, som jeg måtte modtage fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, i lyset af de anførte punkter.

Jeg er i denne sammenhæng opmærksom på den PowerPoint, som er nævnt under pkt. 2 og 3 ovenfor. Jeg vil tage stilling til den, når der foreligger et samlet resultat af udlændingemyndighedernes nye dokumentsøgning mv.

6. Særligt med hensyn til forståelsen af rækkevidden af min redegørelse af 23. marts 2017 finder jeg grund til at bemærke følgende:

Jeg har konstateret, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ved en række lejligheder – senest bl.a. i forbindelse med en besvarelse af 1. april 2019 af spørgsmål nr. 474 fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg (UUI alm. del) – har fremhævet, at "ombudsmanden lægger til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis."

De dele af min redegørelse, som der her må sigtes til, lyder samlet set således:

> "**6.2.** Ministeriet har over for mig gjort gældende, at det – uanset pressemeddelelsens kategoriske udsagn om det modsatte – allerede den 10. februar 2016 blev 'lagt til grund som en klar forudsætning', at det i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret (herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8) at adskille parrene.
>
> Ministeriet ses ikke på daværende tidspunkt at have udarbejdet et notat eller anden skriftlig dokumentation vedrørende denne forudsætning.

Efter det oplyste udarbejdede heller ikke Udlændingestyrelsen den 10. februar 2016 et notat om en sådan forudsætning for instruksen.

Derimod udarbejdede styrelsen den 31. marts 2016 en notits om en telefonisk samtale den 10. februar 2016, hvoraf det fremgår, at ministeriet anmodede styrelsen om 'straks at foranstalte, at indkvarteringsoperatørerne blev orienteret om de nye retningslinjer og varslet om, at Udlændingestyrelsen ville igangsætte en adskillelse af parrene'. Der fremgår ikke af notatet yderligere oplysninger om, hvorledes retningslinjerne skulle forstås.

Ifølge Udlændingestyrelsens udtalelse af 28. april 2016 til mig modtog styrelsen samtidig med udsendelsen af pressemeddelelsen den 10. februar 2016 'en mundtlig instruks fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om administrativt at effektuere i overensstemmelse med indholdet af pressemeddelelsen'.

Der findes således ikke i det sagsmateriale, som jeg har modtaget, nogenlunde samtidig dokumentation for, at det allerede den 10. februar 2016 blev 'lagt til grund som en klar forudsætning', at det i visse tilfælde ville være i strid med gældende ret at adskille parrene.

6.3. Fra den efterfølgende periode fremgår bl.a. følgende af en e-mail af 18. marts 2016 fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet til Udlændingestyrelsen:

> 'I forhold til håndteringen af de konkrete sager gælder herefter, at Udlændingestyrelsen træffer bestemmelse om indkvarteringen af mindreårige asylansøgere med en voksen ægtefælle eller samlever i overensstemmelse med ministerens generelle instruktion. Rejser behandlingen af konkrete sager spørgsmål om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser, skal disse spørgsmål afklares, og indkvarteringen ske på en sådan måde, at dette ikke er i strid med disse forpligtelser eller dansk ret i øvrigt.'

Desuden har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet i pkt. 2.3 i sin udtalelse af 14. juli 2016 til mig anført, at det 'ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen [blev] lagt til grund som en klar forud-

sætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen, jf. pkt. 2.4 – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt' om adskilt indkvartering.

I udtalelsens pkt. 2.4 har ministeriet bl.a. anført, at 'det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering, og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen'.

I forlængelse heraf har ministeriet anført, at '[d]ette blev således bl.a. drøftet på et koncerndirektionsmøde den 10. februar 2016 (...) hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør deltog'.

Ministeriet har oplyst, at der ikke udarbejdes referater af drøftelser på koncern-direktionsmøder. Jeg må således forstå, at der ikke foreligger notater om indholdet af den nævnte drøftelse.

6.4. Efter min gennemgang af sagens akter og myndighedernes udtalelser er det ikke muligt for mig nærmere at fastlægge indholdet af de mundtlige tilkendegivelser og drøftelser, som ifølge ministeriets oplysninger fandt sted mellem myndighederne.

Jeg må basere min bedømmelse af sagen på de oplysninger, som fremgår af sagens dokumenter, eller som ministeriet er fremkommet med i udtalelserne til mig. Jeg henviser til ombudsmandslovens § 19, stk. 1, hvorefter myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, er forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som forlanges af ombudsmanden.

Jeg må herefter lægge til grund, *at* det ikke var ministeriets hensigt at pålægge Udlændingestyrelsen en praksis, hvorefter mindreårige asylansøgere uden undtagelse – og dermed uden konkret vurdering

af omstændighederne i de enkelte tilfælde – skulle indkvarteres adskilt fra ægtefællen eller samleveren, og at det således ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis."

Som det fremgår, er det korrekt, at jeg måtte lægge til grund, at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen at iværksætte en ulovlig praksis.

Den måde, som Udlændinge- og Integrationsministeriet – bl.a. i den nævnte besvarelse af 1. april 2019 – har udtrykt sig på, kan imidlertid for mig at se let opfattes sådan, at jeg har ment, at ministeriets forklaringer til mig er understøttet af de foreliggende akter og oplysninger i sagen.

Dette er ikke tilfældet.

Når jeg har "lagt til grund", at det ikke var ministeriets samlede intention at pålægge Udlændingestyrelsen en ulovlig praksis, skyldes det således – som det også fremgår af redegørelsen – den udlægning af sagsforløbet, som ministeriet selv er fremkommet med over for mig, og som er afgivet under ansvar efter bestemmelsen i ombudsmandslovens § 19.

Jeg nævner dette af hensyn til en korrekt forståelse i ministeriet – og offentligheden – af rækkevidden af det, der er anført i min redegørelse.

7. Jeg har orienteret Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Folketingets Retsudvalg om dette brev.

Jeg vil endvidere offentliggøre brevet."

Inger Støjberg har herom forklaret[89] bl.a., at hun ikke kan sige, om hun har set dette. Hun har ikke nogen erindring om, at de i ministeriet drøftede, at

89 Afhøringsekstrakten, side 148-149.

ombudsmanden mente, at ministeriet havde udlagt hans udtalelse forkert. Foreholdt ombudsmandens nærmere tilkendegivelse i brevet har hun forklaret, at der givetvis er nogen, som har nævnt det, men hun kan ikke tidsfæste det. Adspurgt, om det anførte giver hende anledning til at overveje sine svar i dag om, at ombudsmanden skulle have udtalt, at der – lidt firkantet sagt – ikke var noget at komme efter, har hun forklaret, at hun kan henholde sig til det, hun har sagt.

8.14.14. Spørgsmål nr. 754 til statsministeren

Statsminister Lars Løkke Rasmussen besvarede den 10. april 2019 et spørgsmål stillet af Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

> "**Spørgsmål nr. S 754:**
>
> Giver eksistensen af den powerpoint-slide, der udgør et bilag til udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 461 (UUI alm. del), statsministeren anledning til overvejelser om regeringens sammensætning, eller har statsministeren ændret opfattelse, siden han som formand for Venstre udtalte sig til artiklen »Løkke: Løgnere kan ikke være ministre i min regering« (Ritzau den 6. maj 2014)?"
>
> **Svar:**
>
> Indledningsvist vil jeg understrege, at jeg har tillid til alle ministrene i regeringen. Jeg har i øvrigt noteret mig, at det fremgår af udlændinge- og integrationsministerens besvarelse den 1. april 2019 af spørgsmål nr. 460 (alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg, som er afgivet samtidig med den besvarelse, der henvises til i spørgsmålet, at der vil blive iværksat en fuldstændig søgning i bl.a. relevante medarbejderes mailbokse i Udlændingestyrelsen samt i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement, så det sikres, at alt relevant materiale i sagen kommer frem.
>
> For nærmere spørgsmål om sagen må jeg henvise til udlændinge- og integrationsministeren."

8.14.15. Spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren

Der blev i perioden fra den 3. april til 29. april 2019 stillet en lang række yderligere spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

8.14.15.1. Spørgsmål nr. 555-556

Den 3. april 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 555 og 556 (alm. del) efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) og spørgsmål nr. 557 og 558 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (S) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 11. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 555:**

Vil ministeren begrunde, hvorfor Folketinget og Folketingets Ombudsmand ikke tidligere er blevet præsenteret for oplysningerne i bilaget til svar på UUI alm. del - spm. 461 af 1. april 2019 som refereret i Informations artikel den 2. [rettelig 3.] april 2019 »Hidtil ukendt PowerPoint-præsentation modsiger Støjbergs forklaring«, herunder om ministeren mener, at oplysningerne er relevante for sagen, og om de burde være kommet Folketinget og Ombudsmanden til kendskab tidligere?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

"**1.** Den i spørgsmålet beskrevne side fra en power point-præsentation Indeholder en summarisk gengivelse af Udlændinge- og Integrationsministeriets pressemeddelelse af 10. februar 2016.

Power point-præsentationen blev anvendt af Udlændingestyrelsen på et såkaldt operatørmøde mellem styrelsen og indkvarteringsoperatørerne den 23. februar 2016. Der var tale om et ordinært operatørmøde om flere forskellige, på daværende tidspunkt aktuelle, emner.

2. Hverken den i spørgsmålet beskrevne side fra power point-præsentationen eller selve power point-præsentationen fremkom som

led i de søgninger, som Udlændingestyrelsen foretog med henblik på at udfinde dokumenter, som skulle videresendes til Folketingets Ombudsmand ud fra de daværende anmodninger om relevant materiale.

Udlændingestyrelsen blev opmærksom på den i spørgsmålet beskrevne side i power point-præsentationen i forbindelse med udarbejdelse af bidrag til besvarelsen af spørgsmål nr. 461, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 6. marts 2019, om hvorvidt der var udarbejdet et referat fra operatørmødet den 23. februar 2016.

3. Som det fremgår af brev af 8. april 2019 fra Folketingets Ombudsmand til Udlændinge- og Integrationsministeriet (UUI Alm. del Bilag 144, 2018-19), vil ombudsmanden tage stilling til den i spørgsmålet beskrevne side fra power point-præsentationen, når der foreligger et samlet resultat af udlændingemyndighedernes nye dokumentsøgning mv."

"**Spørgsmål nr. 556:**

Vil ministeren oplyse om PowerPointen i bilaget til svar på UUI alm. del - spm. 461 af 1. april 2019 eller lignede PowerPoints med samme indhold har været præsenteret for ministeren i forbindelse med afholdelse af koncerndirektionsmøder eller andre møder, hvor ministeren er blevet orienteret om den iværksatte adskillelse af asylpar på baggrund af ministerens pressemeddelelse af 10. februar 2016?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriets departement ses ikke – forud for Udlændingestyrelsens bidrag til besvarelse af spørgsmål nr. 461 (UUI alm. del) – at have modtaget den power point, der omtales i spørgsmålet, og jeg erindrer ikke forud herfor at være blevet præsenteret for power pointen."

8.14.15.2. Spørgsmål nr. 557

Den 3. april 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 557 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (S) til udlændinge- og

integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 11. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 557:**

Vil ministeren i forlængelse af svar på UUI alm. del. - spm. 445 oplyse, hvorfor ministeren ikke tidligere har fundet anledning til at orientere udvalget om den telefoniske orientering af ministeriet, Udlændingestyrelsen foretog i anledning af, at der 22. juni 2017 blev fundet en e-mail af 10. februar 2016?

Svar:

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 445 og 446 (UUI alm. del), blev jeg ikke den 22. juni 2017 eller tidligere orienteret om det nærmere indhold af den omtalte e-mail. Besvarelserne er baseret på min erindring om forløbet. Ligesom besvarelsen af spørgsmål nr. 447 er baseret på min særlige rådgivers erindring om forløbet.

Udvalget eller Folketingets Ombudsmand er ikke tidligere blevet oplyst om den telefoniske orientering af ministeriet om indholdet af e-mailen, som er omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. 445, fordi jeg og de medarbejdere, der var involveret i udarbejdelsen af besvarelserne af samrådsspørgsmål Q, R og U, spørgsmål nr. 424 (UUI alm. del) og Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 28. februar 2019 til ombudsmanden (UUI alm. del bilag 122), ikke på daværende tidspunkt var opmærksomme på den i svaret nævnte telefoniske orientering af ministeriet om det nærmere indhold af e-mailen.

Kopi af denne besvarelse er samtidig sendt til Folketingets Ombudsmand."

Forud for besvarelsen af spørgsmålet havde Udlændinge- og Integrationsministeriet udarbejdet en sagsfremstilling dateret 3. april 2019, hvoraf fremgår bl.a.:

"Udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 557 (alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Beslutningsoplæg
Der forelægges udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 557 (om barnebrudesagen).

Sagens hovedpointer
Som opfølgning på svaret på UUI spm. nr. 445 (alm. del) er ministeren blevet bedt om at "oplyse, hvorfor ministeren ikke tidligere har fundet anledning til at orientere udvalget om den telefoniske orientering af ministeriet, Udlændingestyrelsen foretog i anledning af, at der den 22. juni 2017 blev fundet en e-mail af 10. februar 2016."

Idet der i øvrigt henvises til svarudkastet, kan der oplyses følgende:

Som bekendt blev svaret på UUI spm. nr. 445 (alm. del) – og også svaret på UUI spm. nr. 446 (alm. del) – baseret på ministerens personlige erindring om forløbet. Tilsvarende blev svaret på UUI spm. nr. 447 (alm. del) baseret på ministerens særlige rådgivers personlige erindring om forløbet. De tre svar, som alle er afgivet den 1. april 2019, er vedhæftet til orientering.

Det bemærkes, at det forud for besvarelsen af bl.a. spm. nr. 445 blev drøftet med JM, om der kunne være en pligt til at høre eller på anden vis indhente bidrag fra tidligere medarbejdere til brug for besvarelsen, og der var enighed om, at det ikke var tilfældet.

I svaret på spm. nr. 445 (alm del) omtales en dialog mellem to tidligere medarbejdere i koncernen den 22. juni 2017 om en mail af 10. februar 2016 fra den tidligere direktør i US. Det skal understreges, at der ikke vurderes at være noget problematisk ved, at der har været en dialog om mailen, ligesom der heller ikke vurderes at ville have været noget problematisk ved, at ministeren var blevet orienteret om det nærmere indhold af mailen.

Da der med afgivelsen af svaret på spm. nr. 445 – bl.a. på baggrund af den hidtidige pressedækning – vurderedes at kunne komme stor offentlig fokus på den nævnte dialog, da det for offentligheden formentligt ville fremstå som sandsynligt, at dialogen kunne have været mellem tidligere afdelingschef Lykke Sørensen og tidligere direktør i US Tanja Franck, og da UIM af principielle årsager i almindelighed ikke refererer til sådanne interne forhold, fandt UIM det rigtigst at orientere de pågældende om svaret på spm. nr. 445.

DC ringede derfor den 1. april 2019, efter at ministeren havde godkendt linjen i svaret på spm. nr. 445, til bl.a. Lykke Sørensen. Det blev under samtalen understreget, at formålet med opkaldet var, at hun kunne få mulighed for at forberede sig på offentlighed om svaret på spm. nr. 445, når det blev sendt til Folketinget. Lykke Sørensen havde under samtalen ikke noget imod at fortælle om dialogen med US den 22. juni 2017 om den pågældende mail af 10. februar 2016 og hendes opfattelse af, hvad hun havde orienteret ministeren om. Det blev imidlertid af DC pointeret, at samtalen var rent orienterende, og der var derfor ikke nogen nærmere drøftelse heraf. DC lagde i den forbindelse bl.a. vægt på, at der ikke var pligt til indhente bidrag fra tidligere medarbejdere til besvarelsen, og at tidligere medarbejdere ikke havde pligt til at bidrage hertil og i øvrigt ikke ville gøre det under myndighedsansvar. Vurderingen var også, at der i den konkrete sag ikke ville være pligt for ministeren til at viderebringe hendes opfattelse i svaret til Folketinget i det omfang, det måtte afvige i substans fra det, ministeren kunne erindre.

JM har i forlængelse heraf den 5. april 2019 – og på et møde den 8. april 2019 – orienteret UIM om, at Lykke Sørensen har rettet henvendelse til JM og oplyst, at hun ikke kan genkende det billede, der fremgår af besvarelsen af spm. nr. 445, idet hun mener at have orienteret bl.a. ministeren og den særlige rådgiver indgående om mailen fra den tidligere direktør i US, og at hun fortalte dette under samtalen med DC den 1. april 2019.

På mødet den 8. april 2019 tilkendegav JM, at de var enige i vurderingen af, at der ikke gælder en pligt til at høre eller på anden vis indhente bidrag fra tidligere medarbejdere til brug for besvarelsen af spørgsmål fra Folketinget, og JM var enige i vurderingen af, at der i tilfælde af,

at en tidligere medarbejder havde en anden erindring end fx ministerens, ikke ville være pligt til at viderebringe den pågældende tidligere medarbejderes opfattelse i et svar fra ministeren til Folketinget. På den baggrund havde JM ikke retlige indvendinger imod den fremgangsmåde, som UIM havde tilkendegivet at ville følge.

UIM orienterede samtidig for en god ordens skyld på mødet JM om, at besvarelserne på spm. nr. 445-447 var baseret på personlige erindringer, jf. ovenfor, at der i øvrigt ikke er andre medarbejdere i ministeriet, som har tilkendegivet at have en erindring om forløbet, som umiddelbart afkræfter ministerens, og at der i et beredskab udformet den 22. juni 2017 om aftenen, lægges op til, at ministeren på et samråd den følgende dag, dels på spørgsmål om, hvad der står i den nævnte mail af 10. februar 2016 kan sige, at ministeren ikke har set mailen og må henvise til det, US oplyser, dels på spørgsmål om, hvorvidt mailen bør sendes til ombudsmanden, kan sige, at det vil hun bede Udlændingestyrelsen om at vurdere.

UIM oplytse i øvrigt, at man ville indstille til ministeren, at hun i et svar til Folketinget for en god ordens skyld kunne fremhæve, at svarene på spm. nr. 445 og spm. 446 (alm. del) er baseret på hendes personlige erindring om forløbet, og at svaret på UUI spm. 447 er baseret på ministerens særlige rådgivers personlige erindring om forløbet, jf. således også vedhæftede udkast til svar på UUI spm. nr. 557 (alm. del).

Det bemærkes, at ministeren (uanset at der ikke er pligt hertil, jf. ovenfor) – fx for at imødegå kritik af, at hun tilbageholder oplysninger i sagen, som nogen i omverdenen finder relevante – i sit svar kan vælge tillige at oplyse, at hun er bekendt med den tidligere medarbejders henvendelse til JM, og at vedkommende tidligere medarbejder i den forbindelse har tilkendegivet ikke at kunne genkende det billede, som fremgår af svaret på spm. 445, jf. ligeledes nærmere ovenfor.

UIM har for en god ordens skyld orienteret STM's Juridiske Afdeling om ovenstående, og de har ikke haft nogen bemærkninger hertil.
...

Kommunikation
Særlig rådgiver er efter omstændighederne sat på i kopi i F2- godkendelsesforløbet."

Jens Teilberg Søndergaard har i en notits af 8. april 2019 udarbejdet følgende beskrivelse af forløbet den 5. april 2019 vedrørende besvarelsen af en række spørgsmål til Folketinget:

"Samtale mellem Barbara Berthelsen og Jens Teilberg Søndergaard, hvor BB oplyser, at hun aftenen før har talt med Lykke Sørensen, der havde sagt, at hun ikke var tilfreds med svarene, som UIM havde givet til Folketinget om telefonssamtalen, der fandt sted den 22. juni om e-mailen af 10. februar 2016.

JTS finder ved hjælp fra Anders Sparholt frem til, at det må dreje sig om UUI 445 og 446.

JTS taler med LS, der oplyser, at det er hendes opfattelse, at ministeren, Mark Thorsen, Jonas og Jesper Gori blev informeret om det nærmere indhold af e-mailen i forlængelse af telefonsamtalen. Hun oplyser desuden, at hun har sagt dette til Christian Hesthaven, da han ringede tidligere på ugen og oplyste hende om, at disse svar ville blive sendt til Folketinget. JTS bad LS overveje, om han kunne gå videre med oplysningerne. Hun ville vende tilbage derom.

JTS oplyser BB om status i sagen.

LS vender tilbage og siger, at JTS godt kan gå videre med oplysningerne.

BB taler med CH, og der aftales et møde den 8. april 2019. CH oplyser umiddelbart, at ministeren har fastholdt, at hun ikke havde nærmere kendskab til e-mailens indhold."

Af et referat af et møde den 8. april 2019 fremgår det bl.a.:

"Møde den 8. april 2019

Deltagere: Christian Hesthaven (CHE), Katrine Ledam (KLR), Barbara Bertelsen (BBB), Jens Teilberg Søndergaard (JTS) og Anders Sparholt (ASP) (ref)

BBB redegjorde kort for sin samtale med Lykke Sørensen (LS) torsdag den 4. april 2019, hvor LS havde oplyst, at hun havde læst presseomtalen af Udlændinge- og Integrationsministeriets svar på UUI (Alm. del) spørgsmål nr. 445 og 446 og ikke kunne genkende billedet. LS oplyste, at hun havde orienteret udlændinge- og integrationsministeren, den særlige rådgiver i UIM, Jonas From Soelberg og Jesper Gori om indholdet af den mail, der er omtalt i spørgsmål nr. 446. LS havde endvidere oplyst, at hun havde fortalt CHE herom under deres samtale den 1. april 2019, men at ikke ønskede at høre dette.

JTS redegjorde for sin efterfølgende samtale med LS. LS havde oplyst, at ministeriet var blevet orienteret om indholdet af mailen (fremgår "sandsynligvis" af svaret på spm 445), og at det ikke var korrekt, at ministeren ikke havde kendskab til det nærmere indhold af mailen (modsat svaret på spm 446).

CHE henviste til, at spørgsmålet om henvendelse til tidligere medarbejdere kort var blevet drøftet på mødet i Statsministeriet den 29. marts 2019. Der var her enighed om, at der ikke skulle tages kontakt til tidligere medarbejdere, fordi de ikke kunne pålægges at svare, men at de relevante telefonisk skulle orienteres umiddelbart forud for besvarelsen af spørgsmålene. Det skulle i den forbindelse understreges, at formålet med telefonsamtalen ikke var at bede om bidrag, men LS var uanset begyndt at forklare sin opfattelse af forløbet. CHE havde i den forbindelse henvist til, at formålet med samtalen ikke var at indhente bidrag.

CHE redegjorde overordnet for forløbet i juni 2017. Udlændinge- og Integrationsministeriet havde oplyst til Folketinget, at der ikke fandtes oplysninger på skrift om koncernledelsesmødet, hvorefter Udlændingestyrelsen havde fundet den omtalte mail aftenen før et samråd om sagen. Fokus havde derfor været på at korrigere oplysningen om, at der ikke fandtes noget på skrift. På den baggrund havde der været formentlig 2 telefonsamtaler mellem LS og Tanja Franck. Udlændinge- og Integrationsministeren og den særlige rådgiver har i forbindelse med

besvarelsen af spørgsmål nr. 445 og 446 oplyst, at de havde hørt om mailen og behovet for at korrigere over for FT, men har oplyst ikke at kende til det nærmere indhold af mailen. CHE oplyste, at han i forhold til indholdet af de nævnte svar over for udlændinge- og integrationsministeren og den særlige rådgiver havde sagt, at ift. oplysningerne om, hvad de vidste om mailen "fløj solo", da hverken han eller KLR havde været i Udlændinge- og Integrationsministeriet på daværende tidspunkt (juni 2017).

BBB redegjorde kort for, at det ikke var vurderingen, at der rent retligt var en pligt til at korrigere over for Folketinget på baggrund af en tidligere medarbejders frivilligt afgivne oplysninger vedrørende kendskabet til indholdet af den nævnte mail. Men at det gav anledning til overvejelser ift. ministerbetjening og risikominimering for ministeren ift. oplysningen. JTS supplerede, at problemet i sagen i givet fald bliver svaret om manglende kendskab til det nærmere indhold af mailen. BBB opfordrede endvidere til at huske simplicitet, idet der var tale om en mail på 1,5 linje, og at overveje håndtering af oplysningerne fra LS også i det lys og i forhold til udlændinge- og integrationsministeren. CHE oplyste, at udlændinge- og integrationsministeren var mundtligt orienteret om oplysningerne fra LS. BBB nævnte behovet for at overveje, at udlændinge- og integrationsministeren blev orienteret om risikoen ved ikke at få håndteret de nye oplysninger nu.

CHE oplyste, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ville udarbejde en sagsfremstilling, som ville blive clearet med Justitsministeriet i forbindelse med et svar på et opfølgende spørgsmål, hvor der ville blive lagt op til, at det skulle fremgå, at besvarelsen af spørgsmål nr. 446 var baseret på ministerens erindring."

Af en mailkorrespondance fra den 8. og 9. april 2019 fremgår det, at Jens Teilberg Søndergaard og Anders Sparholt Jørgensen kom med forslag til Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 557. Det hedder således i en mail af 8. april 2019, som Anders Sparholt Jørgensen sendte til Jens Teilberg Søndergaard kl. 22.24, bl.a.:

"Et bud på svar på UUI 557 ...

"Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 445 UUI (Alm. del) beklager Udlændinge- og Integrationsministeriet, at det ikke fremgik, at ministeriet ikke havde rettet henvendelse til alle relevante nuværende og tidligere medarbejdere med henblik på at undersøge om ministeriet var blevet orienteret om indholdet af den nævnte mail.

Når der ikke blev orienteret herom over for UUI, i brevet til ombudsmanden etc. skyldes det, at jeg på daværende tidspunkt ikke var i besiddelse af oplysninger, der indikerede, at ministeriet var blevet orienteret om indholdet af mailen. Ministeriet blev i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 445 bekendt med oplysninger om, at ministeriet sandsynligvis var blevet orienteret om indholdet af mailen i juni 2017, som det fremgår af besvarelsen af spørgsmålet.

I forhold til besvarelsen af spørgsmål nr. 445 og 446 og i relation til disse spørgsmål (557 og 574) vil jeg i øvrigt gerne understrege, at der ikke er noget problematisk eller usædvanligt i, at en styrelsen orienterer et departement om relevante forhold f.eks. i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål fra Folketinget. Når mit departement sandsynligvis har været bekendt med indholdet af den nævnte mail, er det således på ingen måde odiøst, ligesom det heller ikke ville have været odiøst, hvis jeg var blevet orienteret om det nærmere indhold af mailen i juni 2017. Imidlertid er jeg efter min bedste erindring – som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 446 – ikke blevet orienteret om det nærmere indhold af mailen.""

Den 9. april 2019 kl. 10.45 besvarede Jens Teilberg Søndergaard mailen således:

"Jeg vil foretrække en mere simpel udgave. Hvad siger du til denne version?

...

"Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 446, blev jeg ikke den 22. juni 2017 orienteret om det nærmere indhold af den omtalte mail. Besvarelsen er baseret på min bedste erindring om forløbet.

Udvalget eller ombudsmanden er ikke tidligere er blevet oplyst om den mundtlige orientering om indholdet af e-mailen, som er omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. 445, fordi jeg og de medarbejdere, der var involveret i

udarbejdelsen af de relevante besvarelser og af brevet til ombudsmanden, ikke havde kendskab til orienteringen på daværende tidspunkt.""

Anders Sparholt Jørgensen sendte den 9. april 2019 kl. 18.52 sålydende forslag til Jens Teilberg Søndergaard (med cc til Katrine Ledam Rasmussen fra Udlændinge- og Integrationsministeriet):

"Enkelte småforslag vedr. sprog:

"Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 446, blev jeg ikke den 22. juni 2017 orienteret om det nærmere indhold af den omtalte mail. Besvarelsen er baseret på min bedste erindring om forløbet.

Udvalget eller ombudsmanden er ikke tidligere blevet oplyst om den telefoniske orientering af ministeriet om indholdet af e-mailen, som er omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. 445, fordi jeg og de medarbejdere, der var involveret i udarbejdelsen af besvarelsen og af brevet til ombudsmanden, ikke på daværende tidspunkt havde kendskab til orienteringen af ministeriet om indholdet af e-mailen."

...

Jeg er fortsat i tvivl om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt med et afsnit omkring, at det ikke er et problem, at ministeriet kendte indholdet af mailen (eller hvis ministeren havde haft et sådant kendskab), fordi en tilkendegivelse heraf fjerner et eventuelt motiv for ikke at have opsøgt nærmere viden herom ifbm. besvarelsen af henvendelsen etc., men er jo uao. ikke nødvendigt."

Endelig fremgår det af korrespondancen bl.a., at Jens Teilberg Søndergaard den 9. april 2019 kl. 22.10 besvarede mailen (fortsat med cc til Katrine Ledam Rasmussen) således:

"Ja, jeg er også i tvivl om, hvorvidt et sådant afsnit kunne være hensigtsmæssig, men når man skriver det, så fremstår det meget (og uhensigtsmæssig) defensorisk...lidt "I'm not a crook"-agtigt. :)"

Det fremgår af en mail af 11. april 2019, som departementschef Christian Hesthaven sendte til afdelingschef Katrine Ledam Rasmussen, bl.a.:

> "...
> I bund og grund er det jo et spørgsmål om, hvor meget Lykke under min telefonsamtale med hende mindes at have taget hul på emnet, før jeg rundede af med at sige, at mit ærinde med opkaldet alene var at orientere hende. Hun fik jo taget hul på emnet. Som jeg lige husker det, så talte jeg "hen over hende", da jeg prøvede at lukke snakken ned. Jeg husker, at jeg havde fokus på at skære den af hurtigt også af hensyn til Lykke selv.
>
> Og uanset hvad er det jo ikke afgørende, da der ikke for ministeren/ministeriet var pligt til i svaret til FT at viderebringe Lykkes erindring om det passerede den aften før samrådet i juni 2017 (som jo også strider mod udsagnene fra de medarbejdere, som fortsat er i huset, og i øvrigt heller ikke flugter med beredskabet godkendt af Lykke senere samme aften).
>
> Jeg synes derfor bare, vi skal rette sagsfremstillingen til. Men lidt bøvlet forløb. Jeg orienterer ministeren."

Uffe Toudal Pedersen har om dette forløb forklaret[90] bl.a., at der ikke var nogen, der i 2019 – efter at han var fratrådt – kontaktede ham vedrørende denne mail. Det eneste, der skete, var, at han på et tidspunkt blev spurgt, om de måtte se hans postkasse igennem. Han fik henvendelsen i sin e-Boks.

Lykke Sørensen har om besvarelsen af spørgsmål 557 forklaret[91] bl.a., at hun ikke var optaget af, om dette var den korrekte gengivelse af forløbet, idet dette baserede sig på ministerens forståelse, men hun fokuserede på, at der ikke var andre i Udlændinge- og Integrationsministeriet, som huskede forløbet. Grunden til, at hun rettede henvendelse til Justitsministeriet, var, at ministeriet var hendes arbejdsgiver. Hun var i tvivl om, hvilken pligt hun havde i situationen, og var optaget af, at der ikke blev gjort noget odiøst ud af et forløb, som ikke var særlig problematisk. Hun talte med Jens Teilberg Søndergaard fra Justits-

90 Afhøringsekstrakten, side 100-101.
91 Afhøringsekstrakten, side 182-183.

ministeriet. Foreholdt forklaringen fra Inger Støjberg om samtalen den 22. juni 2017 har hun forklaret, at det godt kan passe, at Jonas From Soelberg og Mark Thorsen var til stede. Der var ikke noget problematisk i mailen, men ministeren blev orienteret om indholdet af mailen næsten i citat. De var alle enige om, at der skulle ske en berigtigelse. Hun er uenig med Inger Støjberg i, at Inger Støjberg ikke blev orienteret om mailen. Der var 1 ½ linje i mailen, og man kunne næsten ikke orientere om indholdet uden at sige, hvad der stod. For hende var indholdet af mailen ikke særlig dramatisk.

Jesper Gori har om dette forløb forklaret[92], at som han husker det, blev han i forbindelse med udarbejdelsen af svaret af 28. februar 2019 til Folketingets Ombudsmand bedt om at oplyse, om han selv kendte til mailens indhold, ligesom han blev bedt om at ringe til de medarbejdere, som han mente at kunne huske var til stede om aftenen den 22. juni 2017. Han identificerede forskellige medarbejdere, der kunne have været til stede den 22. juni 2017. Han ringede til Line Skytte Mørk Hansen, og hendes opfattelse var, at hun ikke var blevet orienteret om mailens indhold. Han ringede også til Louise Michaëlis. Han husker ikke, om de fik identificeret, om der fortsat var ansat ministersekretærer, som kunne have været til stede den 22. juni 2017. De spurgte ikke Jonas From Soelberg, idet de overså, at han kunne have været til stede under forløbet den 22. juni 2017. Herefter rakte Jonas From Soelberg selv ud og sagde – formentlig til Katrine Ledam – at hans oplevelse var, at departementet godt vidste, hvad der stod i Henrik Grunnets mail. Han udarbejdede ikke det citerede afsnit i svaret til Folketingets Ombudsmand, men han blev af Katrine Ledam orienteret herom. Adspurgt, hvilke overvejelser departementet gjorde sig i forbindelse med besvarelserne, har han forklaret, at vurderingen var, at der ikke skulle rettes henvendelse til tidligere ansatte, og at man alene skulle besvare på baggrund af en høring af nuværende ansatte. Han ved ikke, hvem der foretog denne vurdering. Han talte ikke med Lene Linnea Vejrum og ved ikke, om andre talte med Lene Linnea Vejrum. Lene Linnea Vejrum var ikke ansat i departementet. Ham bekendt har det ikke været drøftet, om man skulle tage kontakt til Udlændingestyrelsen, og han tror, at Lene Linnea Vejrum på daværende tidspunkt ikke længere var ansat i Udlændingestyrelsen. Han har ingen forudsætninger for at vurdere, om ministeren i 2017 blev gjort bekendt med indholdet af mailen. Han talte i 2019 ikke med Jonas From Soelberg

92 Afhøringsekstrakten, side 289-290.

om denne mail. I 2017 talte han forud for samrådet den 23. juni med Jonas From Soelberg, der sagde, at ministeren var ked af, at "det først kom frem på dette tidspunkt". Jonas From Soelberg sagde ikke dengang noget om, hvorvidt ministeren havde kendskab til indholdet af mailen.

Christian Hesthaven har herom endvidere forklaret[93], at han den 1. april 2019 havde ringet til blandt andre Lykke Sørensen, fordi spørgsmål 445 var formuleret på en sådan måde, at hvis de skulle svare retvisende og fyldestgørende på spørgsmål 557, ville der være to muligheder. Den ene mulighed ville være at svare, at de ikke ville kommentere på interne forhold. Det var hans naturlige tilgang til denne type spørgsmål, at dette ikke kom Folketinget ved. Dette var ud fra grundudgangspunktet om, at ministeren står til ansvar for Folketinget, mens embedsværket står til ansvar over for ministeren. Dette udgangspunkt måtte de fravige her og i stedet vælge den anden mulighed og lave et svar, som tilkendegav, at de havde en fornemmelse af, at der formentlig havde været en telefonsamtale mellem Tanja Franck og Lykke Sørensen. De var udfordrede af, at mange af de personer, der havde været med under hovedforløbet af sagen, havde fået nye jobs og derfor ikke længere var ansat i deres system. De drøftede dette med Justitsministeriet, og de var enige om, at de ikke til brug for et svar til Folketinget skulle indhente bidrag fra tidligere medarbejdere, der ikke længere udtalte sig under myndighedsansvar. Han kom frem til, at han ikke skulle have bidrag fra Lykke Sørensen og Tanja Franck, da det ville mudre sagen. Hvor skulle han begynde og slutte? Og hvad med fuldmægtige, der ikke var hos dem længere? Han syntes imidlertid, at det var det rigtigste og det ordentlige at gøre, når nu de fraveg grundreglen om ikke at kommentere på interne forhold, at de – inden de sendte svaret til Folketinget – gjorde Lykke Sørensen og Tanja Franck bekendt med, at de sendte et svar til Folketinget, der for de fleste kunne forstås således, at der muligvis havde været en telefonsamtale mellem dem. Herved kunne de forberede sig på, at der måske var nogen, der gerne ville høre deres version af forløbet. Det var således rent orienterende, at han ringede til Lykke Sørensen og Tanja Franck. Adspurgt til det i sagsfremstillingen af 3. april 2019 anførte om samtalen med Lykke Sørensen den 1. april 2019 har han forklaret, at han måske ikke anvendte præcis disse ord, men at han satte rammen for samtalen med både Tanja Franck og Lykke Sørensen på denne måde. Dette var ikke mindst af hensyn til dem, for

93 Afhøringsekstrakten, side 594 ff.

at der ikke skulle opstå nogen tvivl, når de nu pludseligt blev ringet op, mens de var i gang med noget andet og ikke havde sagen præsent. Han sagde til dem, at han ringede, fordi han gerne ville have, at de blev orienteret om svaret, men ikke for at få deres version af sagen. Dette ville under alle omstændigheder ikke kunne danne grundlag for besvarelsen af folketingsspørgsmålet, som i øvrigt var lagt videre til ministeren og til afsendelse. De to samtaler var meget forskellige. Samtalen med Tanja Franck var meget kort og konstaterende, hvor hun sagde: "Jeg tager det til efterretning". Under samtalen med Lykke Sørensen kunne han mærke, at sagen fyldte noget hos hende, og at hun havde behov for at sige noget. Han måtte gentage, at han alene havde fokus på at orientere hende, inden svaret ramte offentligheden. Han talte endvidere op imod, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i 2017 – efter at have lavet det supplerende svar meget sent aftenen inden samrådet den 23. juni 2017 – tillige havde lavet et beredskab til ministeren, som Lykke Sørensen var med til at skrive, og hvor der stod noget i retning af, at hvis der blev spurgt til det nærmere indhold af mailen, kunne ministeren svare, at departementet ikke kendte den præcise ordlyd, og at vurderingen, herunder i forhold til ombudsmandens anmodninger, i øvrigt skulle foretages i Udlændingestyrelsen. Denne viden havde han også under telefonsamtalen med Lykke Sørensen, og der var ingen grund til at åbne denne del. Adspurgt, om Lykke Sørensen under telefonsamtalen fortalte, om hun i 2017 under sin samtale med Tanja Franck havde fået kendskab til mailens indhold, og om Lykke Sørensen nævnte for ham, hvad hun havde sagt til ministeren i 2017, har han forklaret, at Lykke Sørensen tog hul på dette, men han "lukkede hende ned" og sagde til hende, at det ikke var det, de skulle tale om under samtalen. Han erindrer ikke det præcise ordvalg. Foreholdt Lykke Sørensens forklaring om, at hun under samtalen med ham sagde, at hun havde en anden erindring end ministeren, har han forklaret, at det ikke havde været nogen nem samtale. Herefter blev svarene sendt til Folketinget. Der skete ikke mere i Udlændinge- og Integrationsministeriet, før de i samme uge fik at vide, at Lykke Sørensen, der på dette tidspunkt var ansat i Kriminalforsorgen, havde ringet til Justitsministeriet. Fredag den 5. april 2019 talte han med Barbara Bertelsen, der havde talt med Lykke Sørensen, som antagelig tillige havde talt med Jens Teilberg Søndergaard. Lykke Sørensens hovedbudskab havde været, at svaret på folketingsspørgsmål 445 ikke flugtede med hendes erindring, hvilket også var det, som Lykke Sørensen havde haft på hjerte, da han talte med hende den 1. april 2019. Barbara Bertelsen var ærgerlig over, at Lykke Sørensen havde en anden oplevelse, og det var han også selv ærgerlig over. Han var også ærgerlig over, at

Lykke Sørensen havde ringet til Justitsministeriet i stedet for at tage snakken med ham. Han fik i samme forbindelse talt med Barbara Bertelsen, der ikke havde været involveret i den dialog, som de tidligere havde haft med Justitsministeriets Lovafdeling om pligten til at indhente bidrag fra tidligere medarbejdere til besvarelse af folketingsspørgsmål. Barbara Bertelsen og han aftalte at tale sammen igen efter weekenden. Han var ærgerlig over, at Lykke Sørensen fandt anledning til at ringe til Justitsministeriet og ikke til ham, så de kunne have fået en uddybende snak. Det er rigtigt, at han havde afbrudt Lykke Sørensen under deres samtale den 1. april 2019, men formålet med denne samtale havde været et andet set fra hans side. Lykke Sørensen kunne have ringet ham op for en uddybende samtale. Hun var dog ansat i Justitsministeriets koncern på dette tidspunkt, og på den måde "var det fint". Adspurgt, om han, da han talte med Lykke Sørensen den 1. april 2019, havde fået en antagelse om, at Lykke Sørensen den 22. juni 2017 havde sagt mere til ministeren, end ministeren havde givet udtryk for over for ham, forklarede han, at han, da han talte med Lykke Sørensen den 1. april 2019, fik indtryk af, at hun gerne ville fortælle en hel masse, men han havde ikke noget klart billede af, hvad det var. Han tog ikke sagen op igen i ministeriet den 1. april 2019 efter samtalen med Lykke Sørensen. Først efter samtalen med Barbara Bertelsen den 5. april 2019 tog han sagen op i ministeriet igen. Han havde ministerens og Mark Thorsens forklaring og beredskabet fra aftenen før samrådet den 23. juni 2017. Han havde på det tidspunkt ikke andet end de medarbejdere, der var til stede, og det skriftlige grundlag, som trak i én retning. Der var ikke andre indikationer, der trak i den anden retning. Han erindrer ikke præcis, hvornår de havde beredskabet fremme, men det var noget, de havde fremme hele tiden. Han kan ikke sige, hvornår præcist de havde beredskab fremme, men de havde det fremme hele tiden, mens de arbejdede med folketingsbesvarelserne i april 2019. Jesper Gori fortalte ham, at de som følge af mailen fra Henrik Grunnet havde lavet det supplerende beredskab med talepunkter, der blev lagt i ministerens mappe.[94] Det var ministeriets forslag til, hvad ministeren kunne svare, hvis der blev spurgt ind til mailen. Man havde en skærpet opmærksomhed på, at indholdet af beredskabet var rigtigt, når det var noget, der skulle kunne siges i Folketinget. Ministeriet havde i dette beredskab lagt op til, at ministeren kunne svare, at hun ikke havde set den interne mail og derfor måtte henvise til det, som Udlændingestyrelsen oplyste, og som hun havde orienteret udval-

94 Afhøringsekstrakten, side 597 ff.

get om dagen før. Dette gav ham et indtryk af, hvad de personer, der havde lavet beredskabet, havde set og ikke set. Både Jesper Gori og Jonas From Soelberg havde sagt til ham, at de havde et oprigtigt problem med, at man havde skrevet til Folketinget op til koncerndirektionsmødet, at man intet havde på skrift, og nu fik de et skriftspor, der beskrev en smule om, hvad der var foregået på koncerndirektionsmødet. Derfor havde man travlt med at få korrigeret svaret inden samrådet. Hvad der nærmere stod i mailen, var man ikke nærmere inde i. Det var det, departementet i 2019 baserede sin ageren på, ud over hvad de hørte fra Jesper Gori og Jonas From Soelberg. Han hæftede sig ved, at mailen omtalte beredskabet som et revideret udkast, hvorfor der formentlig har været et tidligere udkast, som han ikke har set. Han vil tro, at det, der var markeret med rettelsesmarkeringer, kom til ved en senere skrivning. Han husker ikke præcis, hvornår han så mailen, men det var i forbindelse med, at de arbejdede med folketingsspørgsmålene omkring den 1. april 2019. Han havde set mailen, inden han talte med Lykke Sørensen den 1. april 2019. Han nævnte ikke mailen for hende, idet han netop gjorde noget ud af, at de ikke skulle ind på, hvad der var foregået den 22. juni 2017. Der var en chance for, at hans opringning ville ske på et tidspunkt, hvor Lykke Sørensen var i gang med nogle andre gøremål og derfor ikke kunne huske detaljer, ligesom der ikke var nogen grund til at bede Lykke Sørensen om detaljer set i lyset af den drøftelse, de havde haft med Justitsministeriet om indhentelse af oplysninger fra tidligere medarbejdere. Hans erindring af samtalen med Lykke Sørensen er, at han "lukkede hende ned" og sagde, at hans formål med samtalen var at orientere hende om det svar, de ville sende til Folketinget, ligesom han ville forberede hende på, at nogen ville interessere sig for hende. Jesper Gori sagde til ham, at det omhandlede beredskab var det endelige beredskab, der blev brugt til samrådet. De fandt ikke andre versioner af dokumentet. Adspurgt, om de i ministeriet havde undersøgt, om Lykke Sørensen, Uffe Toudal Pedersen eller Jonas From Soelberg var kommet med kommentarer til dette beredskab, har han forklaret, at de justeringer, der var i beredskabet, var kommet til efter drøftelser mellem Jesper Gori og de øvrige involverede. Han initierede ikke, at de gennemgik medarbejdernes mailbokse. Afdelingschef Katrine Ledam betryggede ham i, at de havde været rigtig grundige i deres undersøgelser. Adspurgt til Justitsministeriets referat af et møde den 8. april 2020 har han forklaret, at der er tale om et forholdsvist detaljeret referat, hvilket ikke var sædvanligt. Med hensyn til drøftelsen i Statsministeriet den 29. marts 2019 var Udlændingestyrelsens direktør kommet til ham og havde sagt, at der kunne være flere versioner af mailen. I lyset af deres erkendelse af, at ombuds-

mandens forståelse af anmodningen formentlig havde været bredere end deres, underrettede han – ud over ministeren – tillige Statsministeriet. Han ringede til Christian Kettel Thomsen af to grunde. Dels fordi der ville komme fornyet politisk opmærksomhed om sagen, hvilket han vidste fra sin tid i Statsministeriet, at de gerne ville vide på forhånd, dels fordi det af udeforstående kunne anses som en kritik af deres forgængere – hvilket det ikke var – at de nu satte en ny undersøgelse i gang. Når man bliver ringet op om noget, har man ikke altid alle detaljer præsent, og Christian Kettel Thomsen bad ham derfor om at komme forbi for at orientere ham. Dette var baggrunden for mødet i Statsministeriet. Han tog sin afdelingschef, Katrine Ledam, og Jens Teilberg Søndergaard med til mødet den 29. marts 2019, og fra Statsministeriet deltog Christian Kettel Thomsen og hans efterfølger i Juridisk Afdeling, Carsten Madsen. Han forelagde problemstillingen. Det var et rent orienterende møde, og Statsministeriet tog det oplyste til efterretning. Fokus på mødet i Statsministeriet var, at de nu ville orientere Folketingets Ombudsmand om, at de gik i gang med at foretage en fornyet "gennemtrawling" af mailbokse. Da de var ved at være færdige med mødet, kom de til svaret på spørgsmål 445, hvoraf man kunne udlede, at der muligvis havde været en telefonsamtale. I den forbindelse fortalte han – da dette ville være en fravigelse af det sædvanlige udgangspunkt – at de ville komme til at blotlægge noget i et svar til Folketinget, der vedrørte de indre linjer i ministeriet, og at der for de berørte to personer formentlig ville være nogen, der ønskede at tale med dem om det. De var enige om, at det ville være svært at se, hvor det begyndte og sluttede, hvis de skulle indhente bidrag fra tidligere medarbejdere, som ikke længere havde myndighedsansvar og ikke længere var underlagt de almindelige principper for, hvad der gælder for embedsmænd. Katrine Ledam og han havde haft overvejelserne herom, inden de gik over i Statsministeriet. Det var primært Justitsministeriet, som de gerne ville have til at være enige i, at de ikke skulle indhente oplysninger fra tidligere medarbejdere. Inden Katrine Ledam og han gik ind til mødet i Statsministeriet, hældte de til, at de ikke havde pligt til at indhente oplysninger hos nogen eller til at orientere nogen. De byggede dette på grundloven og forvaltningsretlige principper om, at man efter Kodeks VII har et myndighedsansvar, så længe man er ansat i myndigheden. Det anlagde en formalistisk, organisatorisk myndighedsforståelse, som de mente var den rigtige. Han var ret sikker på, at både Katrine Ledam og han havde slået efter i den juridiske litteratur, men de havde ikke på denne korte tid nået at skrive et notat herom, og de endte heller ikke med at gøre dette, fordi de fik opbakning til analysen fra Justitsministeriets side. Han erindrer ikke, om Jens Teilberg

Søndergaard erklærede sig enig på mødet den 29. marts 2019, eller om det først skete efter weekenden. Spørgsmålet om officialmaksimen og hensynet til at oplyse en sag bedst muligt var en del af overvejelserne om, hvorvidt de skulle indhente oplysninger fra tidligere medarbejdere. Udgangspunktet var det organisatoriske. Når der ikke var en pligt til at udtale sig eller til at tale sandt, var det, man i givet fald indhentede fra tidligere medarbejdere, ikke egnet til at basere et svar på. De valgte – for alle tilfældes skyld og for ikke at have givet svar til Folketinget, der ikke var retvisende, og for at minimere risikoen for politisk kritik – at "varedeklarere" tydeligere. Det kunne de også have gjort med svaret på spørgsmål 445, hvis de havde haft den samme erkendelse på det tidspunkt. De præciserede derfor for en god ordens skyld i sagsfremstillingen til spørgsmål 857, at svaret på spørgsmål 445, hvor der også spurgtes til den særlige rådgiver, Mark Thorsens, erindring, alene var baseret på ministerens og hendes særlige rådgivers erindring. Derved var der rum for, at Lykke Sørensen kunne have en anden erindring af forløbet. Barbara Bertelsen og Jens Teilberg Søndergaards tilbagemelding til dem på mødet den 8. april 2019 var som beskrevet i referatet af mødet. Uanset det stringent formelle juridiske, hvorom der var enighed på mødet, var der endvidere ingen grund til at lade tvivlen være trukket så hårdt op, ligesom der ikke var grund til ikke at sige tydeligt over for Folketinget – når nu det var blevet et tema, som Lykke Sørensen havde rejst – at svarene alene var baseret på ministeren og hendes særlige rådgivers hukommelse.

Christian Hesthaven er efter anmodning fra kommissionen fremkommet med et skriftligt svar af 18. september 2020 som supplement til sin forklaring om besvarelsen af bl.a. spørgsmål nr. 445. Det skriftlige svar er sålydende:

> "Inden jeg den 1. april 2019 ringede til hhv. Tanja Franck og Lykke Sørensen med det formål at orientere dem om, at ministeren ville sende et svar til Folketinget (svaret på spørgsmål 445), hvoraf det ville kunne udledes, at de to formentligt havde ført en telefonsamtale i juni 2017, orienterede jeg Inger Støjberg om, at jeg ville foretage disse opkald, og det var hun indforstået med.
>
> Som forklaret for kommissionen stod det under samtalen med Lykke Sørensen klart, at hele den sag, som undersøgelseskommissionen beskæftiger sig med, fyldte en del hos hende, og hun ville gerne fortælle om det. Det lukkede jeg ned for, da det ikke var mit ærinde med op-

kaldet, hvilket jeg også havde sagt til hende indledningsvist. Jeg orienterede ikke i den forbindelse efterfølgende Inger Støjberg om indholdet af samtalen.

Den 5. april 2019 bliver jeg som forklaret for kommissionen klar over, at Lykke Sørensen har rettet henvendelse til Justitsministeriet, fordi hun har en anden erindring af det forløb, som spørgsmål 445 angår, end det, der er gengivet i svaret på spørgsmålet, som er baseret på Inger Støjbergs erindring, det skriftlige beredskab ministeren var blevet udstyret med til samrådet dagen efter den angivelige samtale i juni 2017, og det, vi i øvrigt fik at vide fra medarbejdere i ministeriet (Jesper Gori og Jonas From Soelberg). Det ærgrede mig, og jeg orienterede samme dag Inger Støjberg om Lykke Sørensens henvendelse til Justitsministeriet, ligesom jeg orienterede Inger Støjberg igen den 8. april 2019, efter at vi havde drøftet sagen igen på et møde i Justitsministeriet. Både Inger Støjberg og Mark Thorsen fastholdt deres erindring som gengivet i svarene på spørgsmål 445 ff. Jeg drøftede i den forbindelse også med dem, hvordan vi skulle håndtere situationen, herunder at det - under de givne omstændigheder - kunne være hensigtsmæssigt at gøre det klart for Folketinget, at svarene på spørgsmål 445 ff. var baseret på Inger Støjbergs hhv. Mark Thorsens erindring. Det endte vi også med at gøre i svaret på spørgsmål 557 et par dage senere. Ud over disse mundtlige orienteringer af Inger Støjberg, fik hun således også en mere udførlig, sammenfattende skriftlig orientering i den interne sagsfremstilling, der er knyttet til svaret på spørgsmål 557."

I et høringssvar til udkastet til den protokol, som gengiver Christian Hesthavens forklaring for undersøgelseskommissionen, har Christian Hesthaven om betydningen af officialmaksimen ved folketingssvar endvidere anført, at udarbejdelse af svar på folketingsspørgsmål efter hans opfattelse ikke baseres på den forvaltningsretlige officialmaksime, men på statsforfatningsretlige overvejelser. Herudover har han om samtalen med Lykke Sørensen den 1. april 2019 anført, at hans forklaring om, at hun under samtalen "tog hul på dette", refererede til, at hun "tog hul på" at tale om sagen generelt.

Lykke Sørensen har under genafhøring – og foreholdt dele af Christian Hesthavens forklaring – supplerende forklaret[95], at hun fik fortalt Christian Hesthaven om forløbet i 2017, inden han "lukkede hende ned". Hun sagde til ham, at hun ikke havde den samme erindring som ministeren om, at ministeren ikke havde kendskab til indholdet af mailen.

Christian Kettel Thomsen har om et møde i Statsministeriet den 29. marts 2019 forklaret[96], at han erindrer, at der havde været et sådant møde med Christian Hesthaven, hvor han deltog, og hvor det tillige blev drøftet, om man skulle kigge i tidligere medarbejderes mailbokse. Hans fokus var på, at man lavede en egentlig undersøgelse og ikke blot indhentede oplysninger fra journalen og nuværende medarbejdere, men også undersøgte tidligere medarbejderes mailbokse. De mere juridiske forhold om kontakten mellem ministeriet og Udlændingestyrelsen har han ingen erindring om. Foreholdt Christian Hesthavens forklaring om, at man ikke var forpligtet til at kontakte tidligere medarbejdere, og at dette var båret af, at de pågældende ikke ville være omfattet af sandhedspligten, har han forklaret, at dette lyder som noget, der blev drøftet blandt de juridisk uddannede deltagere i mødet.

Jens Teilberg Søndergaard har herom forklaret[97], at han først blev involveret i dette forløb, efter at Barbara Bertelsen kontaktede ham i april måned 2019. Notatet af 8. april 2019 angående en "Beskrivelse af forløb den 5. april 2019 vedrørende besvarelser af en række spørgsmål til Folketinget vedrørende den såkaldte "barnebruds"-sag" udarbejdede han, fordi forløbet med Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet ikke havde været helt sædvanligt, og fordi han følte et behov for at dokumentere forløbet. Sagen havde også en karakter, der gjorde, at det ikke var usandsynligt, at der på et tidspunkt ville blive nedsat en undersøgelseskommission, der skulle forholde sig til sagen. Samtalen mellem ham og Barbara Bertelsen fandt sted på baggrund af, at Lykke Sørensen havde ringet til Barbara Bertelsen for at sige, at hun ikke kunne genkende indholdet af besvarelsen af UUI spørgsmål nr. 445, som vedrørte et forløb omkring Henrik Grunnets mail, og som var blevet sendt i umiddelbar forlængelse af koncerndirektionsmødet i 2016. Den pågældende mail var dukket op umiddelbart før samrådet den 23. juni 2017. På daværende tidspunkt sendte

95 Afhøringsekstrakten, side 788.
96 Afhøringsekstrakten, side 615.
97 Afhøringsekstrakten, side 657 ff.

man et svar til Folketinget, hvor man mere abstrakt beskrev, at der var fundet en mail, som vedrørte indholdet af koncerndirektionsmødet fra februar 2016. I foråret 2019 kom UUI spørgsmål nr. 445 om, hvorvidt ministeren var bekendt med indholdet af den mail, der var blevet fundet, hvilket blev besvaret benægtende. Herefter ringede Lykke Sørensen til Barbara Bertelsen og fortalte, at hun var af den opfattelse, at hun havde orienteret ministeren om indholdet af den pågældende mail, blandt andet fordi den var meget kort, og at det derfor ikke havde været muligt for hende at orientere om mailen, uden samtidig at gengive indholdet heraf. Han talte efterfølgende også selv med Lykke Sørensen herom, som forklarede det samme til ham. Adspurgt, hvorfor Lykke Sørensen havde ringet til Barbara Bertelsen, har han forklaret, at Lykke Sørensen på dette tidspunkt havde skiftet arbejde og var ansat i Kriminalforsorgen, hvorfor det formelt set var Barbara Bertelsen, der var hendes øverste chef. Derudover var det også Justitsministeriets opgave at bistå andre ministerier. Adspurgt, om han erindrer telefonsamtalen med Lykke Sørensen, har han forklaret, at indholdet af samtalen svarede til det, der fremgik af hans notat af 8. april 2019 angående en "Beskrivelse af forløb den 5. april 2019 vedrørende besvarelser af en række spørgsmål til Folketinget vedrørende den såkaldte "barnebruds"-sag". Adspurgt, hvorfor han spurgte Lykke Sørensen, om han kunne gå videre med det, har han forklaret, at det beroede på, at det ville være nemmere at tage dialogen med Udlændinge- og Integrationsministeriet, hvis han kunne nævne hendes navn. Adspurgt, hvorfor Barbara Bertelsen havde talt med Christian Hesthaven om Lykke Sørensens opfattelse, har han forklaret, at det var den naturlige ting at gøre, når de fik oplysninger, der kunne indikere, at der var afgivet et svar til Folketinget, der ikke var korrekt. De henvendte sig derfor til Christian Hesthaven med henblik på at afgøre, om det var et forhold, de skulle rette op på. Det var ikke sædvanligt, at der blev lavet så omfattende referater af et møde mellem to ministerier, men det var et lidt prekært spørgsmål, der blev drøftet, og man kunne ikke udelukke, at spørgsmålet en dag ville blive forfulgt i en undersøgelseskommission. Det, der er angivet i referatet om Barbara Bertelsens redegørelse for samtalen med Lykke Sørensen, er dækkende for det, hun sagde på mødet. Adspurgt, om han erindrer, hvorfor Christian Hesthaven havde været i Statsministeriet for at drøfte problemstilingen, har han forklaret, at han selv havde deltaget i mødet i Statsministeriet den 29. marts 2019. Det var dog ikke den problemstilling, der havde været den primære genstand for mødet. Det havde vist sig, at Henrik Grunnets mail var blevet sendt videre internt i Udlændingestyrelsen, hvor mailen var blevet kommenteret. Mødet handlede derfor i højere grad om,

hvorvidt man skulle iværksætte en mere grundig undersøgelse for at se, om der forelå yderligere korrespondance, der kommenterede indholdet af koncerndirektionsmødet. Man blev på mødet enige om, at en sådan undersøgelse skulle iværksættes. Adspurgt, hvorfor der skulle være et møde herom i Statsministeriet, har han forklaret, at det ikke var hans beslutning, hvor mødet skulle afholdes, men han vil tro, det var fordi, at Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet og Statsministeriet havde vurderet, at det var en vigtig sag, sammenholdt med at der én gang havde været udtalt kritik fra Folketingets Ombudsmand. Han kan derfor godt se, hvorfor det var relevant at inddrage Statsministeriet. Adspurgt, om han var involveret i drøftelserne i Statsministeriet den 29. marts 2019 angående spørgsmålet om at rette henvendelse til tidligere medarbejdere, har han forklaret, at det var noget, der blev nævnt afslutningsvis. Adspurgt, om man på daværende tidspunkt var klar over, at man i Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet vidste, at der var nogen, der havde en anden opfattelse end den, der fremgik af svarene på UUI spørgsmål nr. 445 og nr. 446, har han forklaret, at det ikke var det indtryk, han fik. I så fald havde han reageret anderledes, ligesom det ikke havde været nødvendigt med det efterfølgende forløb. Han opfattede det mere som et abstrakt spørgsmål, der var blevet rejst. Eftersom det forholdt sig sådan, at ministeren aldrig var forpligtet til at svare på folketingsspørgsmål, kunne man godt anføre, at det ikke var nødvendigt at indhente oplysninger fra tidligere medarbejdere, og at man derfor "lagde snittet" således, at man baserede svaret på den viden, der forelå hos de nuværende medarbejdere i ministeriet. Adspurgt, om det på mødet den 8. april 2019 blev drøftet, om Lykke Sørensen havde ret i sin opfattelse, har han forklaret, at det er et svært spørgsmål, eftersom han ikke selv var til stede ved den drøftelse, der havde været den 22. juni 2017 i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Deres fokus blev, at man var nødt til at fortælle ministeren, at Lykke Sørensen havde en anden opfattelse af forløbet. Eftersom det var ministeren, der under ministeransvar skulle svare, måtte ministeren gøre op med sig selv, om hun havde en anden erindring om forløbet end Lykke Sørensen. I det svar til Folketinget, hvor man fik anledning til at kommentere på det, blev det også tydeliggjort, at det var efter ministerens bedste erindring, der blev svaret. De sørgede for, at ministeren havde mulighed for at forholde sig til, at der var én, der havde en anden erindring af forløbet end ministeren. Hvad der var sandt, når det var ord mod ord, kunne de ikke afgøre. Adspurgt, om Christian Hesthaven eller Katrine Ledam redegjorde for, hvilke undersøgelser der var blevet foretaget for at afgøre, hvad der var "op og ned", har han forklaret, at Christian Hesthaven og Katrine Ledam i hvert

fald baserede svaret på, at de havde talt med medarbejdere i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Han erindrer ikke, om de også havde talt med nogen i Udlændingestyrelsen. Det var primært Jesper Gori, de havde talt med, og muligvis også Jonas From Soelberg. De havde bevidst baseret svarene på UUI spørgsmål nr. 445 og nr. 446 på medarbejdere, der fortsat var i ministeriet. Adspurgt, om han inden mødet havde en drøftelse med Barbara Bertelsen om de juridiske overvejelser vedrørende oplysninger fra tidligere medarbejdere, som hun redegjorde for på mødet, har han forklaret, at de var nødt til at konfrontere ministeren med oplysningen og finde ud af, om der var en anledning til at korrigere svaret. Det var ministerens navn, der stod på svaret, og ministerens ansvar. På ny adspurgt, om han drøftede med Barbara Bertelsen, om der i denne situation var en retlig forpligtelse, og om det var på baggrund af hans rådgivning, at hun redegjorde som sket på mødet, har han forklaret, at han ikke kan huske, hvordan ordene præcist blev formuleret. Han tænker, at det i sig selv ikke udløste en pligt til at oplyse noget, hvis en tidligere medarbejder henvendte sig med en oplysning, men det gav anledning til, at man konfronterede ministeren med oplysningen og på den baggrund undersøgte, om der var behov for at korrigere svaret. Det var det, der var kernen i diskussionen, hvilket måske ikke var kommet så tydeligt frem i referatet. Adspurgt, hvad Christian Hesthaven havde fortalt om samtalen med Lykke Sørensen den 1. april 2019, har han forklaret, at Christian Hesthaven havde fortalt, at han gjorde Lykke Sørensen opmærksom på, at han alene ringede til hende for at orientere hende. Lykke Sørensen havde fortalt Christian Hesthaven, at hun havde haft en anden opfattelse af forløbet, men om Christian Hesthaven hørte det, eller om han "talte hen over hende", kan diskuteres. Adspurgt, om han opfattede det, som Christian Hesthaven sagde, således, at Christian Hesthaven havde hørt, at Lykke Sørensen havde en anden opfattelse, har han forklaret, at han ikke hørte deres samtale. På ny adspurgt, om han erindrer, hvad Christian Hesthaven sagde til ham om samtalen, har han forklaret, at Christian Hesthaven havde sagt, at han prøvede at stoppe hende, da hun begyndte at gengive forløbet. Lykke Sørensen sagde, at hun fik sagt, hvad det oprindelige forløb havde været, og at hun således fik leveret sit budskab. Christian Hesthaven udlagde det således, at han nåede at stoppe hende, og at han "talte hen over hende". Foreholdt, at det af referatet fra mødet fremgår, at Lykke Sørensen var "begyndt at forklare sin opfattelse af forløbet", og at Christian Hesthaven "i den forbindelse [havde] henvist til, at formålet med samtalen ikke var at indhente bidrag", og på ny adspurgt, hvad Christian Hesthaven havde fortalt om samtalen på mødet, har han forklaret, at det, de fik gengivet på

mødet, var, at Christian Hesthaven nåede at afbryde hende, før hun fik forklaret sin opfattelse af forløbet. De forfulgte ikke spørgsmålet nærmere, og de fokuserede i stedet på, at der skulle rettes op på det, nu hvor de havde denne oplysning, og de var enige om, at de skulle konfrontere udlændinge- og integrationsministeren med de nye oplysninger. Det var ikke, fordi de ikke spurgte ind til samtalen, som Christian Hesthaven havde haft med Lykke Sørensen, men Christian Hesthaven og Lykke Sørensen havde tydeligvis forskellige opfattelser af, hvordan samtalen var forløbet. Adspurgt, om Christian Hesthaven positivt havde sagt, at Lykke Sørensen ikke nåede at fortælle, hvordan hun havde opfattet forløbet, har han forklaret, at han havde opfattet Christian Hesthaven således, at Christian Hesthaven havde opfattelsen af, at han havde "talt hen over hende", så hun ikke havde fået en chance for at sige det, hun ville. Han husker ikke ordret, hvad Christian Hesthaven sagde. Der var en dialog specifikt om dette spørgsmål, og det er derfor misvisende at sige, at de ikke prøvede at opklare, hvad der var rigtigt, men de havde hurtigt kunnet konstatere, at der var forskellige opfattelser af samtalen, og de fokuserede derfor på, at de nu havde fået oplysningen og derfor skulle "rette op på det". Adspurgt, om de drøftede, at det enten var ministeren eller Lykke Sørensen, der talte sandt, har han forklaret, at som han husker det, vedrørte UUI spørgsmål nr. 446, om ministeren havde kendskab til det nærmere indhold af mailen. Det, som Lykke Sørensen havde forklaret, da han havde talt med hende, var, at man med besvarelsen havde indført en sondring mellem, om man havde kendskab til mailen som sådan, eller om man havde kendskab til mailens indhold, hvilket var en sondring, der kunne give god mening, hvis det havde været en længere mail, men som var svær at opretholde, når der var tale om en meget kort mail. Mailen var så kort, at det var svært at fortælle om mailen uden at gengive mailens indhold. Adspurgt, i hvilket omfang han mener, at der er en pligt til at indhente oplysninger fra fratrådte medarbejdere til brug for besvarelsen af folketingsspørgsmål, har han forklaret, at de var enige i, at man ikke var forpligtet til at indhente oplysninger fra tidligere medarbejdere, men dette var ud fra den betragtning, at ministeren slet ikke var forpligtet til at svare Folketinget. Der kunne derfor ikke være en pligt til at høre hverken tidligere eller nuværende medarbejdere. Det, man valgte at svare, skulle imidlertid være sandt, og svaret måtte ikke være i strid med en oplysning, som man var bekendt med. Barbara Bertelsen havde forud for mødet talt med ham om den samtale, som hun havde haft med Lykke Sørensen, og Barbara Bertelsen havde bedt ham kontakte Lykke Sørensen. Han erindrer ikke, at han på daværende tidspunkt talte med Barbara Bertelsen om de overvejelser, der

havde været i forhold til spørgsmålet om, at der var tale om en fratrådt medarbejder. Adspurgt, hvorfor han blev involveret i formuleringen af besvarelsen af UUI spørgsmål nr. 557, har han forklaret, at det var svært ikke at blive involveret, da de som følge af henvendelsen fra Lykke Sørensen i første omgang allerede var blevet involveret.[98] Derudover var det ikke usædvanligt, at de blev involveret i tilfælde, hvor der kunne være behov for at rette op på et tidligere svar til Folketinget. Det er muligt, at den dialog, de havde om denne besvarelse, gik videre end den dialog, de normalt ville have haft med et andet ministerium, men det skulle nok også ses i lyset af, at Katrine Ledam Rasmussen var hans tidligere medarbejder. Han erindrer ikke, hvilke oplysninger Christian Hesthaven oplyste, at ministeren var blevet orienteret om. Som det var anført i referatet, kunne det pege i retning af, at Christian Hesthaven i hvert fald havde opfanget så meget fra sin samtale med Lykke Sørensen, at der var nogle oplysninger, han kunne videregive til ministeren, men denne opfattelse er udtryk for spekulationer fra hans side, og det er ikke en gengivelse af, hvad han erindrer.

Barbara Bertelsen har herom forklaret[99], at hun læste om sagen i pressen, men hun blev ikke orienteret om, hvordan Udlændinge- og Integrationsministeriet håndterede sagen i forhold til ombudsmanden. Hun husker ikke, hvad hun nærmere tænkte, da hun læste om det i pressen. Det talte for sig selv. Hun blev første gang involveret i denne problemstilling, da hun ret usædvanligt blev ringet op af Lykke Sørensen, der på det tidspunkt arbejdede på Justitsministeriets område. Lykke Sørensen spurgte, hvad hun skulle gøre, idet hun havde læst en presseomtale af besvarelserne til Folketinget og ikke kunne genkende billedet. Lykke Sørensen oplyste, at hun huskede forløbet således, at hun havde orienteret om mailen, herunder indholdet. Hun opfordrede Lykke Sørensen til den følgende dag at tale med Jens Teilberg Søndergaard om, hvordan de kunne videreformidle oplysningerne til Udlændinge- og Integrationsministeriet. Lykke Sørensen fortalte hende endvidere, at hun forud for besvarelsen til Folketinget havde talt med Christian Hesthaven og under denne samtale havde prøvet at sige til ham, at hun huskede forløbet anderledes, men dette havde han ikke villet høre om. Hun fik indtryk af, at det, som Lykke Sørensen nu fortalte til hende, var det samme, som Lykke Sørensen havde prøvet at sige til Christian Hesthaven. Som hun husker det, talte hun

98 Afhøringsekstrakten, side 663.
99 Afhøringsekstrakten, side 672 ff.

med Jens Teilberg Søndergaard om fredagen. De blev enige om, at hun skulle gå ned til Christian Hesthaven på hans kontor. Her fortalte hun Christian Hesthaven, at Lykke Sørensen havde henvendt sig med disse oplysninger, og at det nu handlede om at håndtere oplysningerne bedst muligt, først og fremmest således, at udlændinge- og integrationsministeren blev bekendt med oplysningerne, idet hun ikke havde kendt til dem i forbindelse med besvarelsen til Folketinget. Christian Hesthaven kunne imidlertid ikke genkende Lykke Sørensens forklaring om samtalen. Han sagde, at Lykke Sørensens gengivelse ikke var korrekt. Han sagde, at Lykke Sørensen ikke havde sagt til ham, at hun havde oplevet forløbet med Henrik Grunnets mail anderledes end ministeren, og at han havde stoppet Lykke Sørensen. Christian Hesthaven og hun blev enige om at mødes igen om mandagen sammen med nogle af deres medarbejdere til en drøftelse af, hvordan der bedst muligt blev fulgt op på situationen. Grunden til, at Justitsministeriet gik aktivt ind i det, var, at der var afgivet et kategorisk svar til Folketinget om, hvad der var passeret, og at den pågældende minister ikke, da man afgav besvarelsen til Folketinget, havde været bekendt med, at en tidligere medarbejder sagde noget andet om forløbet. Den viden skulle ministeren bibringes for at kunne tage stilling til, hvordan der skulle følges op på det over for Folketinget, således at ingen efterfølgende kunne hævde, at der var givet ufyldestgørende oplysninger. Som Justitsministeriet så det, var der tale om klassisk ministerbetjening og håndtering af Folketinget. Som hun husker det, refererede Christian Hesthaven sin samtale med Lykke Sørensen ved at sige: "Jeg stoppede hende". Han nægtede at være blevet informeret om, at Lykke Sørensen havde informeret ministeren om indholdet af Henrik Grunnets mail. Under mødet på Christian Hesthavens kontor om fredagen talte Christian Hesthaven og hun om klassisk embedsmandshåndtering i forhold til at sikre, at der ikke var tvivl om, at der var givet fyldestgørende oplysninger om det oprindelige forløb. Det er ikke usædvanligt, at folk har forskellige opfattelser af, hvad der er passeret, men det skal komme frem på en sådan måde, at der ikke er tvivl om, at der er givet et fyldestgørende billede. De talte også om håndteringen af forløbet med Lykke Sørensen, idet der var forskellige udlægninger af, hvad Christian Hesthaven vidste før afgivelsen af svaret til Folketinget. På mødet om mandagen drøftede de, hvad der var det rigtige og det kloge at gøre. Christian Hesthaven og hun var tidligere kolleger i Justitsministeriet. Hun erindrer ikke, om hun gjorde noget særligt i tiden mellem mødet om fredagen og om mandagen, men hun kan have talt med sine kolleger om sagen. Der blev udarbejdet et detaljeret referat af mødet den 8. april 2019, idet der var tale om en sag, hvor der indgik for-

skellige opfattelser af, hvad der var passeret – både under det oprindelige forløb med Lykke Sørensens orientering af departementet om Henrik Grunnets mail og under telefonsamtalen mellem Christian Hesthaven og Lykke Sørensen primo april 2019. Det skulle derfor sikres, at der i det efterfølgende forløb ikke var nogen tvivl om, hvem der havde sagt hvad. Referatet gengiver efter hendes erindring, hvad der blev sagt på mødet, selvom det muligvis kan være en smule indforstået visse steder. Hun ved ikke, om referatet blev sendt til alle mødedeltagerne. Hun blev givetvis orienteret om Jens Teilberg Søndergaards deltagelse i et møde i Statsministeriet den 29. marts 2019, men hun husker det ikke nærmere. Med hensyn til det første afsnit i referatet af mødet den 8. april 2019 husker hun, at Christian Hesthaven blev noget fortørnet, da hun orienterede ham om Lykke Sørensens henvendelse. Det var han også blevet under deres drøftelse om fredagen, idet han huskede samtalen meget anderledes. Med hensyn til anden halvdel af tredje afsnit af referatet husker hun Christians Hesthavens gengivelse af samtalen med Lykke Sørensen således, at Lykke Sørensen var gået i gang med at ville tale om det oprindelige forløb, men at han havde stoppet hende. Christian Hesthaven holdt meget klart fast i, at han under samtalen ikke havde hørt om, hvad der efter Lykke Sørensens opfattelse var foregået den 22. juni 2017. Hun husker ikke, om de på mødet spurgte Christian Hesthaven om, hvorfor han havde stoppet Lykke Sørensen. Der var forskellige udlægninger af, hvad der var passeret, og der var helt sikkert også følelser involveret i forhold til, at man følte sig beklikket. Det var en svær samtale. Hun husker ikke, at de talte om, hvilket formål Christian Hesthaven havde haft med sin opringning til Lykke Sørensen. Det var et møde, hvor de var i en grundlæggende konflikt som følge af, at der var to forskellige udlægninger af, hvad der var passeret. Christian Hesthaven havde været meget klar i mælet om, at han ikke mente, at Lykke Sørensen havde ret i sin udlægning, mens hun selv var meget klar i mælet om, at Lykke Sørensen havde fortalt hende noget andet. Christian Hesthaven var også meget klar i mælet om, at han allerede af den grund ikke havde videregivet oplysningen til ministeren, inden ministeren svarede Folketinget. På mødet sagde de til Christian Hesthaven, at han var nødt til at orientere ministeren om Lykke Sørensens forklaring både vedrørende det oprindelige forløb og vedrørende Lykke Sørensens opfattelse af telefonsamtalen med ham. Begge dele skulle nødvendigvis komme til udlændinge- og integrationsministerens kundskab, idet det ville være den eneste måde at klæde ministeren på til at varetage sine interesser over for Folketinget. Med hensyn til oplysningen i referatets andet sidste afsnit om, at Christian Hesthaven oplyste, at udlændinge- og integrati-

onsministeren havde været mundtligt orienteret om oplysningerne fra Lykke Sørensen, forstod hun klart dette som noget efterfølgende. Orienteringen af ministeren kunne være sket efter, at hun havde talt med Christian Hesthaven på hans kontor om fredagen. Hun forstår det således, at Christian Hesthaven havde orienteret udlændinge- og integrationsministeren om det, som hun havde fortalt ham om fredagen. De talte om, at det ville være hensigtsmæssigt tillige at lave en skriftlig forelæggelse for ministeren for at sikre, at man havde det hele med, herunder med henblik på en supplerende besvarelse til Folketinget. Set fra hendes og Justitsministeriets perspektiv var det ikke så afgørende, om man oprindeligt havde haft pligt til at spørge Lykke Sørensen, men nu, hvor man havde oplysningerne, handlede det om at håndtere det bedst muligt af hensyn til ministerens interesser, herunder at sørge for, at man ikke efterfølgende kunne blive beskyldt for ikke at have givet fyldestgørende oplysninger til Folketinget. Helt grundlæggende havde man givet en besvarelse til Folketinget, der var baseret på udlændinge- og integrationsministerens egen erindring af forløbet, men af ordvalget i besvarelsen fremstod beskrivelsen af forløbet som noget absolut. Nu havde man yderligere oplysninger om, at ikke alle involverede var enige i den udlægning af forløbet, der fremgik af besvarelsen. Derfor skulle udlændinge- og integrationsministeren have lejlighed til at præcisere over for Folketinget, at svaret var baseret på hendes egen erindring af forløbet, så der ikke var nogen, der bagefter kunne hævde, at ministeren havde givet misvisende oplysninger til Folketinget. Adspurgt, om Christian Hesthaven nævnte, hvilke undersøgelser man havde foretaget i Udlændinge- og Integrationsministeriet, inden man sendte besvarelsen til Folketinget, har hun forklaret, at Udlændinge- og Integrationsministeriet var meget klar i mælet om, at de, der var tilbage i ministeriet, bekræftede udlændinge- og integrationsministerens udlægning. Med hensyn til Jens Teilberg Søndergaards supplerende bemærkning i andet sidste afsnit i referatet af mødet den 8. april 2019 om, at problemet i sagen i givet fald ville blive svaret om manglende kendskab til det nærmere indhold af mailen, hang denne bemærkning sammen med, at Christian Hesthaven var meget optaget af forskellen mellem at kende til eksistensen af mailen og at kende til indholdet af mailen. Dette skulle efter hendes opfattelse ses i forhold til, at der var tale om en mail på kun halvanden linje. Den risiko ved ikke at få håndteret de nye oplysninger, som hun nævnte på mødet den 8. april 2019, og som er gengivet sidst i andet sidste afsnit i referatet, var udtryk for, at hun fandt det meget vigtigt, at det blev sagt til udlændinge- og integrationsministeren, at der ville være en risiko

ved ikke at supplere sin besvarelse til Folketinget. Der endte også med at komme en supplerende besvarelse fra ministeren til Folketinget.

Carsten Madsen har herom forklaret[100], at han var ansat i Statsministeriet i marts 2019. Han erindrer ikke specifikt mødet i Statsministeriet den 29. marts 2019 med deltagelse af blandt andre Christian Kettel Thomsen, Christian Hesthaven og Jens Teilberg Søndergaard. Det ville være mærkeligt, hvis han ikke havde deltaget i mødet, eftersom det vedrørte juridiske spørgsmål. Han erindrer imidlertid, at han på et tidspunkt havde en drøftelse med Christian Hesthaven vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt man skulle kontakte tidligere medarbejdere ved besvarelse af spørgsmål fra Folketinget. Der var tale om en problemstilling, hvor Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet i et svar til Folketinget skulle oplyse, om ministeren havde viden om indholdet af en mail fundet i Udlændingestyrelsen. Det var en lidt besværlig problemstilling, fordi man havde måttet støtte sig til ministerens erindring, og Lykke Sørensen havde rettet henvendelse til Barbara Bertelsen om, at hun havde en anden erindring af det pågældende spørgsmål. Han vil tro, at Christian Hesthaven havde taget kontakt til ham, fordi han i sin stilling var en naturlig indgang i forhold til at rette henvendelse til Statsministeriet, når man har en lidt "bøvlet sag" mellem embedsværket og ministeren. Han husker ikke, på hvilket stadie han blev kontaktet af Christian Hesthaven, ligesom han ikke husker, hvad han svarede Christian Hesthaven. Som han husker det, endte Justitsministeriet med at opfordre Christian Hesthaven til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet skulle få deres minister til at sende et supplerende svar til Folketinget med en "fuldstændig varedeklarering" af, at det tidligere svar var baseret på ministerens erindring. Han tænkte formentlig herefter, at der nu var taget hånd om det. Han erindrer ikke, hvad Christian Hesthaven nærmere forklarede om, hvad der var sket, men essensen var, at Lykke Sørensen havde rettet henvendelse til Justitsministeriet om, at hun ikke var enig i besvarelsen til Folketinget. Som han husker det, nævnte Christian Hesthaven, at han også havde talt med Lykke Sørensen, men han husker ikke nærmere Christian Hesthavens oplysninger herom.

Lars Løkke Rasmussen har herom forklaret[101], at han ikke blev involveret i dette svar fra udlændinge- og integrationsministeren til Folketinget, ligesom

100 Afhøringsekstrakten, side 684-685.
101 Afhøringsekstrakten, side 695-696.

han ikke blev orienteret om spørgsmålskomplekset i øvrigt. Han blev ikke orienteret af Christian Kettel Thomsen om, at der havde været en henvendelse til Statsministeriet om muligheden for at rette henvendelse til tidligere medarbejdere i forbindelse med besvarelse af folketingsspørgsmål.

Jonas From Soelberg har herom forklaret[102], at han ikke deltog i drøftelser med Justitsministeriet om det efterfølgende forløb med Lykke Sørensen. Efter at have fortalt, hvordan han erindrede den situation, hvor de blev orienteret om mailen fundet i Udlændingestyrelsen, modtog han et nyt udkast til folketingssvar, som han bekræftede stemte overens med hans hukommelse. Herefter hørte han ikke mere til sagen. Han er efterfølgende blevet orienteret om Lykke Sørensens henvendelse til Justitsministeriet og om mødet med Statsministeriet i marts 2019, men det var ikke et forløb, han var involveret i.

Inger Støjberg har forklaret[103], at Christian Hesthaven først blev departementschef efter det omhandlede forløb i 2017. Der kom en dyne af spørgsmål, og hun har i denne forbindelse helt sikkert talt med ham om det. Der var ikke noget usædvanligt i, at Christian Hesthaven ringede til Tanja Franck og Lykke Sørensen som beskrevet i hans skriftlige svar til kommissionen. Det var et udtryk for almindeligt samarbejde. På dette tidspunkt havde de allerede svaret på spørgsmål om dette emne, og der var derfor ikke noget i det for hende andet end at svare. Hun kan ikke forklare nærmere om forløbet vedrørende samtalen mellem Christian Hesthaven og Lykke Sørensen og den efterfølgende orientering om Lykke Sørensens henvendelse til Justitsministeriet end det, der fremgår af Christian Hesthavens svar. Hun kan ikke huske, hvem der i 2017 orienterede hende om mailen, og hun har ikke været involveret i drøftelser med Justitsministeriet om forløbet.

8.14.15.3. Spørgsmål nr. 558

Den 3. april 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål 558 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (S) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 11. april 2019 var sålydende:

---

102 Afhøringsekstrakten, side 715.
103 Afhøringsekstrakten, side 759-760.

"**Spørgsmål nr. 558:**

Vil ministeren i forlængelse af svar på UUI alm. del - spm. 445 oplyse, om det vil være normal praksis, at der i ministeriet og/eller Udlændingestyrelsen udfærdiges et telefonnotat i anledning af samtaler som den, der fandt sted 22. juni 2017, da styrelsen orienterede ministeriet om fundet af en e-mail af 10. februar 2016? Hvis der er en praksis om at udfærdige et telefonnotat, ønskes oplyst, hvorfor den i dette tilfælde tilsyneladende blev fraveget.

Svar:

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets generelle vurdering, at de mange telefonsamtaler, der løbende føres mellem Udlændinge- og Integrationsministeriet og Udlændingestyrelsen, sjældent giver anledning til udarbejdelse af telefonnotater.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ikke tilstrækkeligt grundlag for at forholde sig konkret til, om telefonsamtalen, der er nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 445 (UUI alm. del), burde have givet anledning til udarbejdelse af et telefonnotat."

8.14.15.4. Spørgsmål nr. 571 og 574

Henholdsvis den 4. og 5. april 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 571 og 574 (alm. del) efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålene og besvarelserne den 11. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 571:**
Vil ministeren oplyse, om ministerens svar på UUI alm. del - spm. 446 skal forstås således, at det ikke blev skriftligt tilkendegivet over for styrelsen i perioden fra den 10. februar til 15. marts 2016, at der skulle ske individuel vurdering i sager om adskillelse af mindreårige gifte asylansøgere? Hvis det blev tilkendegivet skriftligt i den nævnte periode, så bedes ministeren oversende de skriftlige tilkendegivelser.

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet lægger til grund, at der med spørgsmålet henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 456 (UUI alm. del) og ikke som angivet til besvarelsen af spørgsmål nr. 446 (UUI alm. del).

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 456 (UUI alm. del), kan der henvises til den endelige redegørelse af 23. marts 2017 fra Folketingets Ombudsmand (UUI 2016-17, alm. del - bilag 152), hvoraf bl.a. fremgår Udlændinge- og Integrationsministeriets redegørelse for forløbet i sagen."

"**Spørgsmål nr. 574:**

Vil ministeren oplyse, hvorfor ministeriet ikke har oplyst Folketingets Ombudsmand om, at de blev orienteret om e-mailen per telefon af Udlændingestyrelsen, jf. svar på UUI alm. del - spm. 445, herunder om det er ministerens vurdering, at udtalelsen til Ombudsmanden af 28. februar 2019 er fyldestgørende, idet det heraf fremgår på s. 1: »Indledningsvist bemærkes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke forud for Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019 har modtaget eller set de e-mails, der fremgår af dokumentet vedhæftet Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019. Om indholdet af den omtalte e-mail af 10. februar 2016 kl. 13.45 ses Udlændingestyrelsen den 22. juni 2017 til departementet at have oplyst det, der fremgår af den supplerende besvarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 (UUI alm. del 2016-2017)«?

Svar:

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 557 (alm. del) fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Kopi af denne besvarelse er samtidig sendt til Folketingets Ombudsmand til orientering."

8.14.15.5. Spørgsmål nr. 595

Den 12. april 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 595 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren efter ønske fra Matias Tesfaye (S). Spørgsmålet og besvarelsen den 11. april 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 595:**

Vil ministeren oplyse, hvor mange af de par, der pr. 10. februar 2016 var omfattet af ministerens undtagelsesfrie instruks, som ikke blev adskilt i perioden fra den 10. februar 2016 og til den særlige forelæggelsesprocedure (dispensationsadgangen som beskrevet side 20 i Ombudsmandens redegørelse) blev iværksat den 18. marts 2016, og i hvor mange af de tilfælde EMRK lå til grund for beslutningen om ikke at adskille par i den nævnte periode? Samt i hvor mange af sagerne i den nævnte periode man undlod at adskille parrene, fordi parret enten var udeblevet, gift ved kongebrev, overgået til integration eller fyldt 18 år el. lign?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

"**1.** Udlændingestyrelsen henviser til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 909, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 15. juni 2017, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

> "**1.** Udlændingestyrelsen kan oplyse, at styrelsen i alle sager, der er eller har været omfattet af udlændinge- og integrationsministerens indkvarteringsinstruks af 10. februar 2016, har foretaget en konkret og individuel vurdering af, om det vil være foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parret hver for sig.
>
> Udlændingestyrelsen har således i forlængelse af, at styrelsen den 10. februar 2016 modtog indkvarteringsinstruksen, foretaget en gennemgang af oplysningerne i alle sagerne, og har i en række sager indhentet supplerende oplysninger til brug for behandlingen af sagerne.

> Udlændingestyrelsen har i forbindelse med denne gennemgang af sagerne identificeret fem sager, hvor Udlændingestyrelsen har vurderet, at separat indkvartering ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser."

Udlændingestyrelsen henviser endvidere til side 20 i Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse af 23. marts 2017 (UUI alm. del – bilag 152, 2016-17), hvoraf det fremgår, at styrelsen den 3. marts 2016 forelagde spørgsmålet om eventuel adskillelse i fem sager for det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium.

Derudover henviser Udlændingestyrelsen til det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriums udtalelse af 14. juni 2016 til Folketingets Ombudsmand (gengivet på side 41 ff. i ombudsmandens endelige redegørelse), hvoraf bl.a. følgende fremgår:

> "Herved bemærkes, at Udlændingestyrelsen i umiddelbar forlængelse af ministerens instruks af 10. februar 2016 om straks at skille de mindreårige samboende par på asylcentrene ad besluttede at skille 23 par ad, men foreløbigt lod 5 par forblive indkvarteret sammen. I relation til de sidstnævnte 5 par fandt Udlændingestyrelsen således, at disse sager rejste væsentlige retlige spørgsmål, herunder om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser, som krævede nærmere overvejelser. [...]"

Endelig henviser Udlændingestyrelsen til bilaget til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 837, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 9. juni 2017. Bilaget indeholder et skema, som er en del af det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriums svar af 16. november 2016 på en supplerende høring fra Folketingets Ombudsmand af 18. oktober 2016.

Af skemaet fremgår bl.a., at det i fem sager blev vurderet at være uforeneligt med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere de respektive fem par adskilt, og at disse fem par ikke blev indkvarteret adskilt i perioden fra den 10. februar 2016 til den 18. marts 2016. Dog blev et af de fem par indkvarteret adskilt den 14. april 2016 efter ønske fra den mindreårige.

2. Af skemaet i bilaget til besvarelsen af 21. juni 2017 af spørgsmål nr. 837, stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 9. juni 2017, fremgår det derudover, at parrene i 2 sager ophørte med at være omfattet af instruksen, før der kunne træffes beslutning om eventuel adskilt indkvartering. I den ene sag overgik parret til integration, og i den anden sag blev den mindreårige aldersvurderet til at være 18 år.

3. Det fremgår på side 5 i Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse af 23. marts 2017, at i alt seks par aldrig blev adskilt i henhold til instruksen.

For god ordens skyld henviser Udlændingestyrelsen til besvarelsen af spørgsmål nr. 909, hvoraf det bl.a. fremgår, at disse seks par omfatter dels de fire par, der som nævnt ovenfor ikke blev indkvarteret adskilt, idet dette blev vurderet at være uforeneligt med Danmarks internationale forpligtelser, og dels de to par, der som nævnt ovenfor ophørte med at være omfattet af instruksen, før der kunne træffes beslutning om eventuel adskilt indkvartering."

8.14.15.6. Spørgsmål nr. 627

Den 29. april 2019 stillede Udlændinge- og Integrationsudvalget spørgsmål nr. 627 (alm. del) efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) til udlændinge- og integrationsministeren. Spørgsmålet og besvarelsen den 20. maj 2019 var sålydende:

"**Spørgsmål nr. 627:**

Vil ministeren oplyse, hvor mange gange og på hvilke datoer departementschefen i perioden fra den 10. februar 2016 og frem er orienteret om, at Udlændingestyrelsen i en konkret sag, og efter afsøgning af alternative indkvarteringsmæssige løsninger, ikke har fundet at kunne adskille et par under henvisning til Danmarks internationale forpligtelser, jf. den på side 20/21 i Ombudsmandens redegørelse fra 2017 beskrevne e-mail af 18. marts 2016 om dispensationsadgang?

Svar:

Da der er udskrevet valg til Folketinget, finder jeg det rigtigst ikke at besvare spørgsmålet."

8.15. Perioden fra den 1. maj 2019 til januar 2020

8.15.1. Folketingets Ombudsmand afslutter endeligt sagen

Folketingets Ombudsmand, Jørgen Steen Sørensen, meddelte den 16. september 2019 Udlændinge- og Integrationsministeriet, at han fra omtale i medierne havde forstået, at der var truffet beslutning om at nedsætte en undersøgelseskommission i sagen, og at han havde besluttet at afvente kommissoriet for undersøgelseskommissionen, før han ville tage stilling til, om der var grundlag for at foretage sig mere i sagen. Ombudsmanden meddelte tillige ministeriet, at han herefter ikke forventede at modtage yderligere materiale fra ministeriet.

Ombudsmanden udsendte samme dag et nyhedsbrev, hvoraf fremgår bl.a.:

> "Folketingets Ombudsmand forventer ikke på nuværende tidspunkt mere materiale fra Udlændinge- og Integrationsministeriet i sagen om adskillelse af unge asylpar. Det har ombudsmanden i dag skrevet til ministeriet, efter at det er besluttet at nedsætte en undersøgelseskommission i sagen.
>
> "Ombudsmandsinstitutionens hovedopgave i denne sag har været at sikre, at de berørte asylpars rettigheder efter dansk ret og internationale konventioner bliver respekteret. Den opgave anser jeg for løst. Når det nu er besluttet at nedsætte en undersøgelseskommission, må det klare udgangspunkt være, at videre undersøgelse af sagen foregår i kommissionen", siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.
>
> Han tilføjer imidlertid, at han vil afvente det nærmere kommissorium for undersøgelseskommissionen, før han tager endelig stilling til, om han har grundlag for at foretage sig mere i sagen.
>
> **Nye oplysninger i sagen**
>
> Ombudsmanden konkluderede i foråret 2017, at en instruks fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om at adskille unge asylpar var ulovlig.

> Tidligere i år kom det frem, at der var dokumenter i sagen, som ombudsmanden ikke havde modtaget til brug for sin undersøgelse.
>
> Udlændinge- og Integrationsministeriet skrev den 1. april 2019 til ombudsmanden, at der i både Udlændingestyrelsen og ministeriet nu ville blive iværksat en fuldstændig søgning i relevante medarbejderes e-mailbokse og personlige drev.
>
> I lyset af, at det nu er besluttet at nedsætte en undersøgelseskommission i sagen, forventer ombudsmanden som nævnt ikke på nuværende tidspunkt at modtage mere materiale fra ministeriet."

I brev af 8. januar 2020 meddelte Folketingets Ombudsmand, nu Niels Fenger, at han i lyset af kommissorium af 3. december 2019 for undersøgelseskommissionen ikke fandt grundlag for at foretage sig mere i sagen.